Litafi Mai-tsarki

The New Testament in the Hausa language of Nigeria

Litafi Mai-tsarki
The New Testament in the Hausa language of Nigeria

copyright © 2020 Door43 World Missions Community

Language: Hausa

Translation by: Alakirawa, Bayan, Chrispher Ishaya, Dabere, Dacuhus Timothy Danjuma, Danjay, Danjuma Alfred H, Euang Hediza Naohammed, Franklyn Ukazu Udochukwu, Gideon, Gokop, Habibu, James, Kiash Dachung Butus, Lazarus, Nadaki M. Philip, Nenching, Paul, Rebecca, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

Contributor: Dacuhus Timothy Danjuma, Euang Hediza Naohammed, Kiash Dachung Butus, Nadaki M. Philip, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 19 Jun 2020
31fd93a8-6c61-5e08-ad99-3312611b0f4b

Contents

Matiyu 1
Markus 38
Luka 61
Yahaya 102
Ayyukan Manzanni 132
Romawa 171
1 Korintiyawa 188
2 Korantiyawa 205
GALATIYAWA 217
Afisawa 223
Filibiyawa 229
Kolosiyawa 233
1 Tassalunikawa 237
2 Tasalonikawa 241
1 Timoti 243
2 Timoti 248
Titus 252
Filimon 255
Ibraniyawa 256
Yakubu 269
1 Bitrus 274
2 Bitrus 279
1 Yahaya 282
2 Yahaya 287
3 Yahaya 288
Yahuda 289
Wahayin Yahaya 291

Matiyu

1 Littafin asalin Yesu Almasihu Dan Dauda, Dan Ibrahim. 2 Ibrahim
shine mahaifin Ishaku, Ishaku shine mahaifin Yakubu, Yakubu shine
mahaifin Yahuza da 'yan'uwansa. 3 Yahuza shine mahaifin Farisa da
Zera, ta wurin Tamar. Farisa kuma shine mahaifin Hasruna, Hasruna
kuma shine mahaifin Aram. 4 Aram shine mahaifin Amminadab,
Amminadab shine mahaifin Nashon, Nashon shine mahaifin Salmon.
5 Salmon shine mahaifin Bo'aza ta wurin Rahab, Bo'aza shine mahaifin
Obida ta wurin Rut. Obida shine mahaifin Yesse, 6 Yesse shine
mahaifin sarki Dauda. Sarki Dauda shine mahaifin Sulaimanu
ta wurin matar Uriya. 7 Sulaimanu shine mahaifin Rehobo'am,
Rehobo'am shine mahaifin Abija, Abija shine mahaifin Asa. 8 Asa
shine mahaifin Yehoshafat, Yehoshafat shine mahaifin Yoram, Yoram
kuma shine mahaifin Uziya. 9 Uziya shine mahaifin Yotam, Yotam
shine mahaifin Ahaz, Ahaz shine mahaifin Hezekiya. 10 Hezekiya
shine mahaifin Manassa, Manassa shine mahaifin Amon, sannan
Amon shine mahaifin Yosiya. 11 Yosiya shine mahaifin Yekoniya da
'yan'uwansa, dai dai locacin da aka kwashe su zuwa kasar Babila.
12 Bayan kwasar su zuwa kasar Babila, Yekoniya shine mahaifin
Sheyaltiyel, Sheyaltiyel shine mahaifin Zarubabel. 13 Zarubabel shine
mahaifin Abihudu, Abihudu shine mahaifin Eliyakim, sannan Eliyakim
shine mahaifin Azuru. 14 Azuru shine mahaifin Saduku. Saduku shine
mahaifin Akimu, sannan Akimu shine mahaifin Aliyudu 15 Aliyudu
shine mahaifin Ali'azara, Ali'azara shine mahaifin Matana, sannan
Matana shine mahaifin Yakubu. 16 Yakubu shine mahaifin Yusufu
maigidan Maryamu, wadda ta wurin ta ne aka haifi Yesu, wanda ake
ce da shi Almasihu. 17 Tun daga Ibrahim zuwa Dauda, an yi tsara
goma sha hudu ne, daga Dauda zuwa lokacin da aka kwashe su zuwa
Babila, tsara goma sha hudu ne, sannan daga lokacin da aka kwashe
su zuwa Babila zuwa Almasihu tsara goma sha hudu ne 18 Ga yadda
haihuwar Yesu Almasihu ta kasance. Mahaifiyarsa, Maryamu, tana
tashi da Yusufu, amma kafin su yi aure, sai aka same ta da juna biyu ta
wurin Ruhu Mai Tsarki. 19 Mijinta, Yusufu, adalin mutum ne, amma ba
ya so ya kunyatar da ita a sarari. Sai ya yi shawara ya sake ta a asirce.
20 Yana cikin tunanin wadannan al'amura, sai mala'ikan Ubangiji ya
bayyana gareshi a mafarki, ya ce masa, “Yusufu, dan Dauda, kada ka ji
tsoron daukar Maryamu a matsayin matarka. Gama abinda ke cikinta,
ta wurin Ruhu Mai Tsarki aka same shi. 21 Za ta haifi Da, za ka kira
sunansa Yesu, domin za ya ceci mutanensa daga zunubansu.” 22 Duk
wannan ya faru ne domin a cika abinda aka fada ta bakin annabin,
cewa, 23 “Duba, budurwa za ta sami juna biyu sannan za ta haifi da,
za su kira sunansa Immanuel”-ma'ana, “Allah tare da mu.” 24 Yusufu
ya farka daga barci, ya yi kamar yadda mala'ikan Ubangiji ya umarce
shi, sai ya dauke ta a matsayin matarsa. 25 Amma Yusufu bai sadu da
ita ba sai bayan da ta haifi da. Ya kira sunansa Yesu.

2

1 Bayanda aka haifi Yesu a Baitalami ta kasar Yahudiya, a zamanin

sarki Hirudus, sai ga wadansu masana daga gabas suka zo Urushalima,
suna cewa, 2 "Ina wanda aka haifa sarkin Yahudawa? Mun ga
tauraronsa a gabas mun kuma zo mu yi masa sujada." 3 Da sarki
Hirudus ya ji haka, sai ya damu kwarai, haka kuma dukan mutanen
Urushalima. 4 Hirudus ya tara dukan manyan firistoci da marubuta na
jama'a, ya tambaye su, "Ina za a haifi Almasihun?" 5 Suka ce masa, "A
Baitalami ne ta kasar Yahudiya, domin haka annabin ya rubuta, 6 'Ke
kuma, Baitalami, ta kasar Yahudiya, ba ke ce mafi kankanta ba a cikin
shugabanin Yahudiya, domin daga cikin ki mai mulki zai fito wanda
zai zama makiyayin jama'a ta Isra'ila.'" 7 Sai Hirudus ya kira masanan
a asirce ya tambaye su aininhin lokacin da tauraron ya bayyana. 8 Ya
aike su Baitalami, ya ce, "Ku je ku binciko mani dan yaron da kyau.
Idan kun same shi, ku kawo mani labari, don ni ma in je in yi masa
sujada." 9 Bayan sun ji maganar sarkin, sai suka yi tafiyar su, ga shi
kuwa, tauraron da suka gani a gabas yana tafe a gaban su, har ya zo
ya tsaya bisa inda dan yaron nan yake. 10 Da suka ga tauraron, sai
suka yi matukar farin ciki. 11 Sai suka shiga gidan, suka ga dan yaron
tare da mahaifiyarsa Maryamu. Suka rusuna gabansa suka yi masa
sujada. Sa'an nan suka kwance kayansu, suka mika masa kyautar su
ta zinariya da lubban, da mur. 12 Allah kuma ya gargade su a mafarki
kada su koma wurin Hirudus, sai suka koma kasarsu ta wata hanya
dabam. 13 Bayan sun tashi, sai ga wani mala'ikan Ubangiji ya bayyana
ga Yusufu a mafarki, ya ce, "Tashi, ka dauki dan yaron da mahaifiyarsa,
ka gudu zuwa kasar Masar, ka zauna a can sai na fada maka, don
Hirudus yana shirin binciko dan yaron ya hallaka shi." 14 A wannan
dare fa Yusufu ya tashi ya dauki dan yaron da mahafiyarsa ya tafi
Masar. 15 Ya zauna a can har mutuwar Hirudus. Wannan kuwa domin
a cika abin da Ubangiji ya fada ne ta bakin annabin, "Daga Masar na
kirawo Da na." 16 Da Hirudus ya ga masanan nan sun shashantar da
shi, sai ya hasala kwarai, ya aika a karkashe dukan 'yan yara maza
da suke Baitalami da kewayenta, daga masu shekara biyu zuwa kasa,
gwargwadon lokacin da ya tabbatar a gun masanan. 17 A lokacin ne
aka cika fadar Annabi Irmiya, 18 "An ji wata murya a Rama, tana kuka
da bakin ciki mai zafi, Rahila ce take kuka saboda 'ya'yanta, kuma
ta ki ta ta'azantu, domin ba su. 19 Sa'adda Hirudus ya mutu, sai ga
mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu a mafarki a Masar ya ce,
20 "Tashi ka dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ka tafi kasar Isra'ila,
domin masu neman ran dan yaron sun mutu." 21 Yusufu ya tashi, ya
dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ya zo kasar Isra'ila. 22 Amma da ya
ji Arkilayus ya gaji mahaifinsa Hirudus, yana mulkin kasar Yahudiya,
sai ya ji tsoron isa can. Bayan da Allah ya yi masa gargadi a mafarki,
sai ya ratse zuwa kasar Galili 23 sai ya je ya zauna a wani gari da ake
kira Nazarat. Wannan ya cika abin da aka fada ta bakin annabawa,
cewa, za a kira shi Banazare.

3

1 A kwanakin nan Yahaya Mai baftisma ya zo, yana wa'azi a jejin
Yahudiya yana cewa, 2 "Ku tuba, domin mulkin sama ya kusa."
3 Wannan shine wanda annabi Ishaya ya yi maganarsa, ya ce, "Muryar
wani mai kira a jeji yana cewa, 'Ku shirya wa Ubangiji hanyarsa, ku

daidaita tafarkunsa.'' 4 Yahaya kuwa yana sanye da tufa ta gashin
rakumi, yana kuma daure da damarar fata, abincinsa kuwa fara ne
da zuman jeji. 5 Sai mutanen Urushalima, da na dukan Yahudiya,
da na duk kasashen bakin Kogin Urdun, suka yi ta zuwa wurin sa.
6 Ya yi masu baftisma a Kogin Urdun, yayinda suke furta zunubansu.
7 Amma da ya ga Farisawa da Sadukiyawa da yawa, suna fitowa domin
a yi masu baftisma, sai ya ce masu, “Ku 'ya'yan macizai masu dafi,
wa ya gargade ku ku guje wa fushi mai zuwa? 8 Ku ba da 'ya'ya da
za su nuna tubanku. 9 Kada kuwa ku dauka a ranku cewa, 'Ibrahim
ne ubanmu.' Domin ina gaya maku, Allah yana da iko ya ta da wa
Ibrahim 'ya'ya daga cikin duwatsun nan. 10 Ko yanzu ma an sa gatari
a gindin bishiyoyin. Saboda haka duk bishiyar da ba ta ba da 'ya'ya
masu kyau ba, sai a sare ta a jefa a wuta. 11 Na yi maku baftisma da
ruwa, zuwa tuba. Amma mai zuwa baya na, ya fi ni girma, wanda ko
takalmansa ma ban isa in dauka ba. Shi ne zai yi maku baftisma da
Ruhu Mai Tsarki, da kuma wuta. 12 Kwaryar shikarsa na hannunsa, zai
kuwa share masussukarsa sarai, ya tara alkamarsa ya sa a rumbunsa,
amma zai kona buntun da wutar da ba za a iya kashewa ba.” 13 Sai
Yesu ya zo daga kasar Galili, ya je Kogin Urdun wurin Yahaya, domin
ya yi masa baftisma. 14 Amma Yahaya ya yi ta kokarin ya hana shi,
yana cewa, “Ni da nake bukatar ka yi mani baftisma, ka zo gare ni?”
15 Yesu ya amsa masa ya ce, “Bari ya zama haka a yanzu, domin a cika
dukan adalci.” Sai Yahaya ya yarje masa. 16 Bayan da aka yi masa
baftisma, Yesu ya fito nan da nan daga cikin ruwan, sai kuma sammai
suka bude masa. Ya ga Ruhun Allah yana saukowa kamar kurciya, ya
sauko a kansa. 17 Duba, wata murya daga sammai tana cewa, ''Wannan
shi ne kaunataccen Da na. Wanda ya gamshe ni sosai.''

4

1 Sa'an nan Ruhu ya bi da Yesu zuwa cikin jeji, domin Ibilis ya gwada
shi. 2 Da ya yi azumi kwana arba'in dare da rana, daga baya yunwa
ta kama shi. 3 Sai mai jarabtar nan ya zo, ya ce masa, “Idan kai Dan
Allah ne, ka umarci duwatsun nan su zama gurasa.” 4 Amma Yesu ya
amsa ya ce masa, “A rubuce yake cewa, 'Ba da gurasa kadai mutum
zai rayu ba, sai dai da kowace magana da ta ke fitowa daga wurin
Allah.''' 5 Sa'an nan Ibilis ya kai shi tsattsarkan birni ya dora shi can
kan kololuwar ginin haikali, 6 ya ce masa, “In kai Dan Allah ne, to dira
kasa. Domin a rubuce yake cewa, 'Zai ba mala'ikunsa umarni game da
kai,' kuma, 'Za su daga ka da hannuwansu, domin kada ka yi tuntube
da dutse.''' 7 Yesu ya ce masa, “kuma a rubuce yake, 'Kada ka gwada
Ubangiji Allahnka.''' 8 Kuma, sai Ibilis ya kai shi kan wani dutse mai
tsawo kwarai, ya nuna masa dukan mulkokin duniya da darajarsu.
9 Ya ce masa, “Dukan wadannan zan baka idan ka rusuna ka yi mani
sujada.'' 10 Sai Yesu ya ce masa, “Tafi daga nan, Shaidan! Domin a
rubuce yake, 'Ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, shi kadai za ka bauta
wa.''' 11 Sa'an nan Ibilis ya rabu da shi, sai kuma mala'iku suka zo suka
yi masa hidima. 12 To, da Yesu ya ji an kama Yahaya, sai ya tashi zuwa
kasar Galili. 13 Ya bar Nazarat, ya koma Kafarnahum da zama, can
bakin tekun Galili, kan iyakar kasar Zabaluna da Naftali. 14 Wannan
ya faru domin a cika fadar annabi Ishaya cewa, 15 “Kasar Zabaluna da

kasar Naftali, ta bakin teku, da hayin Kogin Urdun, Galili ta al'ummai!
16 Mutane mazauna duhu suka ga babban haske, sannan ga wadanda
ke zaune a yankin da inuwar mutuwa, haske ya keto masu." 17 Daga
lokacin nan, Yesu ya fara wa'azi, yana cewa, "Ku tuba domin mulkin
sama ya kusa." 18 Yana tafiya a bakin tekun Galili, sai ya ga wadansu
'yan'uwa biyu, Saminu da ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas,
suna jefa taru a teku, domin su masunta ne. 19 Yesu ya ce masu, "Ku
zo, ku biyo ni, zan mai da ku masuntan mutane." 20 Nan da nan sai
suka bar tarunsu, suka bi shi. 21 Da Yesu ya ci gaba da tafiya, sai ya ga
wadansu mutum biyu, su kuma 'yan'uwa ne, Yakubu dan Zabadi, da
dan'uwansa Yahaya, suna cikin jirgi tare da mahaifinsu Zabadi, suna
gyaran tarunsu. Sai ya kira su. 22 Nan take suka bar mahaifinsu da
jirgin, suka bi shi. 23 Yesu ya zazzaga dukan kasar Galili, yana koyarwa
a majami'unsu, yana shelar bisharar mulkin, yana kuma warkar da
kowace cuta da rashin lafiya a cikin mutane. 24 Labarinsa ya bazu a
cikin dukan kasar Suriya, kuma mutanen suka kakkawo masa dukan
marasa lafiya, masu fama da cuta iri iri, da masu shan azaba, da kuma
masu aljannu, da masu farfadiya, da shanyayyu. Yesu ya warkar da
su. 25 Taro masu yawa suka bi shi daga kasar Galili, da Dikafolis, da
Urushalima, da kasar Yahudiya, har ma daga hayin Urdun.

5

1 Da Yesu ya ga taron jama'ar, sai ya hau saman dutse. Sa'adda ya
zauna, almajiransa suka zo wurinsa. 2 Ya bude bakinsa kuma ya koyar
da su, yana cewa, 3 "Albarka ta tabbata ga masu talauci a ruhu, domin
mulkin sama nasu ne. 4 Albarka ta tabbata ga masu makoki, domin
za a ta'azantar da su. 5 Albarka ta tabbata ga masu tawali'u, domin za
su gaji duniya. 6 Albarka ta tabbata ga masu yunwa da kishin adalci,
domin za a kosar da su. 7 Albarka ta tabbata ga masu jinkai, domin
za su samu jinkai. 8 Albarka ta tabbata ga masu tsabtar zuciya, domin
za su ga Allah. 9 Albarka ta tabbata ga masu kawo salama, domin za a
ce da su 'ya'yan Allah. 10 Albarka ta tabbata ga wadanda ake tsananta
masu saboda adalci, domin mulkin sama nasu ne. 11 Masu albarka ne
ku sa'adda mutane suka zage ku, suka kuma tsananta maku, ko kuwa
suka zarge ku da dukan miyagun abubuwa iri iri na karya, saboda ni.
12 Ku yi murna da matukar farin ciki, domin sakamakonku mai yawan
gaske ne a sama. Ta haka ne mutane suka tsananta wa annabawa da
suka yi rayuwa kafin ku. 13 Ku ne gishirin duniya, amma idan gishiri
ya sane yaya za a mai da dandanonsa? Ba zai kara anfani ga komai
ba, sai ko a zubar da shi, a tattake a karkashin kafafun mutane. 14 Ku
ne hasken duniya, birnin da ke kan tudu ba shi boyuwa. 15 Mutane
ba za su kunna fitila su sa ta karkashin kwando ba, sai ko a dora ta a
mazaunin ta, domin ta ba da haske ga kowa da ke gidan. 16 Bari hasken
ku ya haskaka gaban mutane yadda za su ga kyawawan ayyukanku su
kuma yabi Ubanku da ke cikin sama. 17 Kada ku yi tsammanin na
zo ne domin in rushe shari'a ko annabawa. Ban zo domin in rushe
su ba, amma domin in cika su. 18 Domin gaskiya ina gaya maku, har
sama da kasa su shude, amma digo ko wasali daya ba za ya shude
ba a cikin shari'ar, sai an cika dukan al'amura. 19 Saboda haka duk
wanda ya karya mafi kankanta daga cikin dokokin nan ko kuwa ya

koya wa wasu su yi haka, za a kira shi mafi kankanta a cikin mulkin
sama. Amma dukan wanda ya kiyaye su ko kuwa ya koyar da su,
za a kira shi mafi girma a cikin mulkin sama. 20 Gama ina gaya maku
cewa idan adalcin ku bai zarce adalcin marubuta da Farisawa ba, babu
yadda za ku shiga mulkin sama. 21 Kun ji dai an ce wa mutanen da,
'Kada ka yi kisan kai,' kuma 'Duk wanda ya yi kisan kai yana cikin
hatsarin hukunci.' 22 Amma ina gaya muku, duk wanda ya yi fushi da
dan'uwansa, yana cikin hatsarin hukunci. Kuma duk wanda ya ce da
dan'uwansa, 'Kai mutumin banza!' yana cikin hatsarin tsayawa gaban
majalisa, kowa kuma ya ce da dan'uwan sa 'Kai wawa!' yana cikin
hatsarin shiga wutar jahannama. 23 Saboda haka idan za ka yi baiko a
bagadi sai ka tuna cewa dan'uwanka yana da damuwa da kai, 24 ka bar
baikon ka a gaban bagadin, ka yi tafiyarka. Da farko dai, ka sasanta da
dan'uwanka kafin ka zo ka mika baikon. 25 Ka yi sulhu da mai karar
ka tun kana hanyar zuwa gaban shari'a, domin kada mai karar ka ya
mika ka ga alkali, alkali kuwa ya mika ka ga dogarai, za a kuwa jefa
ka a kurkuku. 26 Gaskiya ina gaya maka, ba za ka taba fita daga can ba
sai ko ka biya dukan kudin da ya ke binka. 27 Kun dai ji an ce, 'Kada
ka yi zina'. 28 Amma ina gaya maku, duk wanda ya dubi mace, da
muguwar sha'awa, ya riga ya yi zina da ita a zuciyarsa. 29 Idan idonka
na dama zai sa ka tuntube, kwakule shi ka jefar daga gareka. Don
gara daya daga cikin gabobinka ya halaka, da a jefa dukan jikin ka a
jahannama. 30 Ko kuwa idan hannunka na dama zai sa ka tuntube, ka
yanke shi ka jefar daga gare ka. Domin gara daya daga cikin gabobin
ka ya halaka, da a jefa dukan jikinka a jahannama. 31 An sake fada,
'Duk wanda ya kori matarsa, sai ya ba ta takaddar saki.' 32 Amma ina
gaya maku ko wa ya saki matarsa, idan ba a kan laifin lalata ba, ya mai
da ita mazinaciya kenan. Kuma duk wanda ya aure ta bayan sakin, ya
yi zina kenan. 33 Kun sake ji an ce wa wadan da suke a zamanin da,
'Kada ku yi rantsuwar karya, amma ku yi rantsuwar ku ga Ubangiji.'
34 Amma ina gaya maku, kada ku yi rantsuwa sam, ko da sama domin
kursuyin Allah ne; 35 ko kuwa da duniya, domin mazaunin kafafunsa
ne, ko da Urushalima, domin birnin babban sarki ne. 36 Ko ma ace ku
yi rantsuwa da kanku, domin ba za ku iya mai da gashin kanku baki ko
fari ba. 37 Amma bari maganarku ta zama 'I, I', ko kuwa 'A'a, a'a.' Duk
abin da ya wuce wannan, daga mugun yake. 38 Kun dai ji an ce, “Ido
a maimakon ido, hakori kuma a maimakon hakori.' 39 Amma ina gaya
maku, kada ku yi jayayya da wanda ke mugu, a maimakon haka, ko
wa ya mare ku a kuncin dama, ku juya masa dayan ma. 40 Idan wani
yana da niyyar kai kararku gaban shari'a saboda ya karbi rigarku, ku
ba wannan mutumin mayafinku ma. 41 Duk wanda ya tilasta ku ga
tafiyar mil daya, ku je da shi biyu. 42 Ku ba kowa da ya tambaye ku,
kuma kada ku hana kowa da ke neman rance a wurinku. 43 Kun ji
abin da aka fada, 'Za ka kaunaci makwabcin ka ka ki magabcin ka.'
44 Amma ina gaya maku, ku kaunaci magabtan ku, ku yi addu'a domin
masu tsananta maku, ku albarkaci wadanda suka la'ance ku, ku yi
alheri ga wadanda suke kin ku, 45 domin ku zama 'ya'yan Ubanku da
ke cikin sama. Domin yakan sa rana ta haskaka wa mugu da mutumin
kirki, kuma yakan aiko da ruwan sama ga adali da azzalumi. 46 Domin
idan kuna kaunar wadanda suke kaunarku, wanne lada kuka samu?

Ba haka masu karban haraji ma suke yi ba? 47 Kuma in kun gaida
'yan'uwanku kadai, me kuke yi fiye da sauran? Ba hakanan al'ummai
ma suke yi ba? 48 Saboda haka, lalle ne ku zama cikakku, kamar yadda
Ubanku na sama yake cikakke.

6

1 Ku yi hankali kada ku yi ayyukan adalcinku gaban mutane domin
su ganku, idan kun yi haka, ba za ku sami sakamako a wurin Ubanku
da yake sama ba. 2 Saboda haka, in za ku yi sadaka, kada ku busa
kaho yadda munafukai suke yi a majami'u da kuma akan tituna domin
mutane su yabesu. Gaskiya ina gaya maku, sun samu ladansu. 3 Amma
in za ku yi sadaka, kada hannunku na hagu ya san abin da hannunku
na dama yake yi, 4 domin sadakarku ta zama a asirce. Ubanku kuwa
da yake ganin abin da ake yi a asirce, zai saka maku. 5 Sa'adda za
ku yi addu'a kuma, kada ku zama kamar munafukai, domin sun cika
son yin addu'a a tsaye a majami'unsu da kuma a gefen tituna, domin
mutane su gansu. Gaskiya ina gaya maku, sun sami ladarsu kenan.
6 Amma ku, idan za ku yi addu'a, sai ku shiga cikin daki. Ku rufe
kofa, ku yi addu'a ga Ubanku wanda yake a asirce, Ubanku kuwa da
ke ganin abin da ake yi a asirce, zai saka maku. 7 Idan za ku yi addu'a,
kada ku yi ta maimaici marar anfani, kamar yadda al'ummai suke yi,
domin a tunanin su za a saurare su saboda yawan maganganunsu.
8 Domin haka, kada ku zama kamarsu, domin Ubanku ya san bukatar
ku tun kafin ku roke shi. 9 Saboda haka sai ku yi addu'a kamar haka:
'Ubanmu da ke sama, bari a tsarkake sunanka. 10 Bari mulkinka shi zo.
Bari nufinka ya yiwu a duniya kamar yadda ake yi a sama. 11 Ka ba mu
yau abincinmu na kullum. 12 Ka gafarta mana basussukanmu, kamar
yadda mu ma muke gafarta ma wadanda muke bi bashi. 13 Kuma
kada ka kawo mu cikin jaraba, amma ka kubutar da mu daga Mugun.'
[Gama mulki da iko da daukaka naka ne har abada. Amin] 14 Domin
in kun yafe wa mutane laifuffukansu, Ubanku na Sama shima zai yafe
maku. 15 In kuwa ba ku yafe wa mutane laifuffukansu ba, Ubanku ma
ba zai yafe muku laifuffukanku ba.” 16 Haka kuma, in za ku yi azumi,
kada ku zama da fuska kamar masu makoki yadda munafukai ke yi,
domin sukan yankwane fuskokinsu, domin su bayyana ga mutane
kamar suna azumi. Gaskiya, ina gaya maku, sun sami ladansu ke
nan. 17 Amma in kuna azumi, ku shafa mai a ka, ku kuma wanke
fuska, 18 don kada mutane su gane kuna azumi, sai dai Ubanku da
yake a asirce. Kuma Ubanku da ke ganin abinda ke a asirce, zai saka
maku.” 19 “Kada ku tara wa kanku dukiya a duniya, inda asu da tsatsa
ke batawa, inda barayi kuma ke fasawa su yi sata. 20 Maimakon haka,
ku tara wa kanku dukiya a sama, inda babu asu da tsatsa da za su
bata, inda kuma ba barayi da za su fasa su yi sata. 21 Domin inda
dukiyar ka take, a nan zuciyar ka ma take. 22 Ido shi ne fitilar jiki.
Saboda haka, idan idonka na da kyau, dukan jiki na cike da haske.
23 Amma in idonka na da lahani, dukan jiki na cike da duhu. Saboda
haka, in hasken da yake cikinka duhu ne, ina misalin yawan duhun!
24 Ba mai iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya,
ko kuma ya amince wa dayan ya raina dayan. Ba dama ku bauta wa
Allah da kuma dukiya. 25 Saboda haka ina gaya maku, kada ku damu

a kan rayuwarku, game da abin da za ku ci, da abin da za ku sha-
ko kuwa jikinku, abin da za ku yi tufafi da shi. Ashe rai bai fi abinci
ba, jiki kuma bai fi tufafi ba? 26 Ku dubi tsuntsayen da ke sararin
sama. Ai, ba su shuka, balle girbi, ba su kuma tarawa a cikin rumbuna,
amma Ubanku na Sama na ciyar da su. Ashe, ba ku fi su martaba ba?
27 Kuma wanene a cikinku, don damuwarsa, zai iya kara ko taki ga
tsawon rayuwarsa? 28 To, don me kuke damuwa a kan tufafi? Ku
dubi furannin jeji, yadda suke girma. Ba su aiki, kuma ba su sakar
kaya. 29 Duk da haka ina gaya maku, ko Sulaimanu ma, cikin dukan
daukakar sa bai yi ado kamar daya daga cikin wadannan ba. 30 Idan
Allah yayi wa ciyawar jeji ado, wadda yau tana wanzuwa, gobe kuwa
a jefa ta cikin murhu, ina misalin adon da za ya yi maku, ya ku masu
karancin bangaskiya? 31 Don haka kada ku damu, kuna cewa, 'Me za
mu ci? ko, Me za mu sha?' ko kuwa, 'Wadanne tufafi za mu sa?' 32 Ai,
al'ummai ma suna neman dukan irin wadannan abubuwa, Ubanku
na sama kuwa ya san kuna bukatarsu. 33 Amma ku nemi mulkinsa
da farko da adalcinsa, kuma dukan wadannan abubuwa za a baku.
34 "Saboda haka kada ku damu don gobe, ai, gobe za ta damu da kanta.
Kowace rana ta na cike da wahalarta".

7

1 Kada ku yi hukunci, domin ku ma kada a hukunta ku. Domin da
irin hukuncin da ku kan hukunta da shi za a hukunta ku. 2 Mudun da
kukan auna, da shi za a auna maku. 3 Don me kake duban dan hakin
da ke idon dan'uwanka, amma ba ka kula da gungumen da ke naka
idon ba? 4 Ko kuwa yaya za ka iya ce wa dan'uwanka, 'Bari in cire
maka dan hakin da ke idon ka,' alhali ga gungume a cikin naka idon?
5 Kai munafiki! Ka fara cire gungumen da ke idonka, sa'annan za ka iya
gani sosai yadda za ka cire dan hakin da ke idon dan'uwanka. 6 Kada
ku ba karnuka abin da ke tsattsarka. Kada kuma ku jefa wa aladu,
lu'u lu'anku. Idan ba haka ba za su tattake su a karkashin sawunsu,
su kuma juyo su kekketa ku. 7 Roka, kuma za a ba ku. Nema, kuma za
ku samu. Kwankwasa kuma za a bude maku. 8 Ai duk wanda ya roka,
zai karba, kuma duk wanda ya nema zai samu, wanda ya kwankwasa
kuma za a bude masa. 9 Ko, kuwa wane mutum ne a cikin ku, dan
sa zai roke shi gurasa, ya ba shi dutse? 10 Ko kuwa in ya roke shi
kifi, zai ba shi maciji? 11 Saboda haka, idan ku da ku ke miyagu, kun
san yadda za ku ba da kyautai masu kyau ga 'ya'yanku, ina kimanin
yadda Ubanku na sama zai ba da abubuwa masu kyau ga duk wadanda
suke rokon sa? 12 Saboda haka, duk abinda ku ke so mutane su yi
maku, ku ma sai ku yi masu, domin wannan shi ne dukan shari'a da
koyarwar annabawa. 13 Ku shiga ta matsattsiyar kofa, don kofar zuwa
hallaka na da fadi, hanyar ta mai saukin bi ce, masu shiga ta cikin ta
suna da yawa. 14 Domin kofar zuwa rai matsattsiya ce, hanyar ta mai
wuyar bi ce, masu samun ta kuwa kadan ne. 15 Ku kula da annabawan
karya, wadanda su kan zo maku da siffar tumaki, amma a gaskiya
kyarketai ne masu warwashewa. 16 Za ku gane su ta irin ''ya'yansu.
Mutane na cirar inabi a jikin kaya, ko kuwa baure a jikin sarkakkiya?
17 Haka kowanne itace mai kyau yakan haifi kyawawan 'ya'ya, amma
mummunan itace kuwa yakan haifi munanan 'ya'ya. 18 Kyakkyawan
itace ba zai taba haifar da munanan 'ya'ya ba, haka kuma mummunan

itace ba zai taba haifar da kyawawan 'ya'ya ba. 19 Duk itacen da ba
ya ba da 'ya'ya masu kyau, sai a sare shi a jefa a wuta. 20 Domin
haka, ta irin 'ya'yansu za a gane su. 21 Ba duk mai ce mani, 'Ubangiji,
Ubangiji,' ne, zai shiga mulkin sama ba, sai dai wanda ya yi nufin
Ubana da yake cikin sama. 22 A ranar nan da yawa za su ce mani,
'Ubangiji, Ubangiji,' ashe ba mu yi annabci da sunanka ba, ba mu
fitar da aljanu da sunanka ba, ba mu kuma yi manyan ayyuka masu
yawa da sunanka ba?' 23 Sa'annan zan ce masu 'Ni ban taba saninku
ba! Ku rabu da ni, ku masu aikata mugunta!' 24 Saboda haka, dukan
wanda yake jin maganata, yake kuma aikata ta, za a kwatanta shi da
mutum mai hikima, wanda ya gina gidan sa a bisa dutse. 25 Da ruwa
ya sauko, ambaliyar ruwa ta zo, iska ta taso ta buga gidan, amma
bai fadi ba, domin an gina shi bisa dutse. 26 Amma duk wanda ya
ji maganar nan tawa, bai aikata ta ba, za a misalta shi da wawan
mutum da ya gina gidansa a kan rairayi. 27 Ruwa ya sauko, ambaliyar
ruwa ta zo, sai iska ta taso ta buga gidan. Sai kuma ya rushe, ya
kuwa yi cikakkiyar ragargajewa.'' 28 Ya zama sa'adda Yesu ya gama
fadin wadannan maganganu, sai taro suka yi mamakin koyarwarsa,
29 Domin yana koya masu da iko, ba kamar marubuta ba.

8

1 Da Yesu ya sauko daga dutsen, sai taro masu yawa suka bi shi.
2 Sai wani kuturu ya zo gunsa ya yi masa sujada, ya ce, “Ubangiji, in
dai ka yarda, za ka iya tsarkake ni.” 3 Yesu ya mika hannunsa ya taba
shi, ya ce, “Na yarda, ka tsarkaka.” Nan da nan aka tsarkake shi daga
kuturtarsa. 4 Yesu ya ce masa, 'Ka tabbata, ba ka gaya wa kowa komai
ba. Sai dai ka je ka nuna kan ka ga firist, ka kuma bayar da baiko da
Musa ya umarta domin shaida garesu? 5 Da Yesu ya shiga kafarnahum,
sai wani hafsa ya zo gunsa ya roke shi, 6 Ya ce, Ubangiji, bawana na
kwance shanyayye a gida, yana shan azaba kwarai.” 7 Yesu ya ce masa,
“Zan zo in warkar da shi.” 8 Sai hafsan, ya ce, “Ubangiji, ban isa har
ka zo gida na ba, amma sai ka yi magana kawai, bawana kuwa zai
warke. 9 Domin ni ma ina karkashin ikon wani ne, ina kuma da sojoji
a karkashina, sai in ce wa wannan, 'je ka,' sai ya je, wani kuma in ce
masa, 'zo,' sai ya zo, in ce wa bawa na, 'yi abu kaza,' sai ya yi,” 10 Da
Yesu ya ji haka, sai ya yi mamaki, har ya ce wa mabiyansa, “Gaskiya,
ina gaya maku, ko a cikin isra'ila ban taba samun bangaskiya mai
karfi irin wannan ba. 11 Na gaya maku, da yawa za su zo daga gabas
da yamma, su zauna cin abinci tare da Ibrahim da Ishaku, da Yakubu
a cikin mulkin sama. 12 Amma 'ya'yan mulkin kuwa sai a jefa su cikin
matsanancin duhu. Can za su yi kuka da cizon hakora.” 13 Yesu ya
ce wa hafsan, “Je ka! Bari ya zamar maka gwargwadon bangaskiyar
da ka yi,” A daidai wannan sa'a bawansa ya warke. 14 Da Yesu ya
shiga gidan Btrus, sai ya ga surukar Bitrus tana kwance da zazzabi.
15 Yesu ya taba hannunta, zazzabin ya sake ta, ta kuma tashi ta fara
yi masa hidima. 16 Da maraice ya yi, sai mutanen suka kakkawo wa
Yesu masu aljanu da yawa. Da magana kawai ya fitar da aljanun,
ya kuma warkar da dukan marasa lafiya. 17 Ta haka kuwa maganar
annabi Ishaya ta samu cika cewa, “Shi da kansa ya debe rashin lafiyar
mu, ya dauke cututtukan mu.” 18 Sa'adda Yesu ya ga taro masu yawa

kewaye da shi, sai ya ba da umarni su tafi su koma wancan hayi na
tekun Galili. 19 Sai wani marubuci ya zo ya ce masa, “Malam, zan bi ka
duk inda za ka je.” 20 Yesu ya ce masa, “Yanyawa suna da ramukansu,
tsuntsayen sama kuma da shekunan su, amma Dan mutum ba shi da
wurin da zai kwanta.” 21 Wani cikin almajiran ya ce masa, “Ubangiji,
ka bar ni tukuna in je in binne mahaifina.” 22 Amma Yesu ya ce
masa, “Bari matattu su binne matattunsu.” 23 Da Yesu ya shiga jirgi,
almajiransa suka bi shi. 24 Sai ga wata babbar iska ta taso a tekun,
har rakuman ruwa suka fara shan kan jirgin. Amma Yesu yana barci.
25 Sai almajiran sa suka je suka tashe shi, suka ce, “Ubangiji, ka cece
mu, za mu hallaka!” 26 Yesu ya ce masu, “Don me kuka firgita haka, ya
ku masu karancin bangaskiya?” Sa'annan ya tashi, ya tsauta wa iskar
da tekun. Sai wurin gaba daya ya yi tsit. 27 Mutanen suka yi al'ajibi,
suka ce, “Wanne irin mutum ne wannan, wanda har iska da teku ma
suke masa biyayya?”. 28 Da Yesu ya zo daga wancan hayin a kasar
Garasinawa, mutane biyu masu al'janu suka fito suka same shi. Suna
fitowa daga makabarta kuma suna da fada sosai, har ma ba mai iya
bin ta wannan hanya. 29 Sai suka kwala ihu suka ce, “Ina ruwanka da
mu, kai dan Allah? Ka zo nan ne ka yi mana azaba tun kafin lokaci
ya yi?” 30 To akwai wani garken aladu masu yawa na kiwo, babu nisa
da su. 31 Sai al'janun suka roki Yesu suka ce, “In ka fitar da mu, tura
mu cikin garken aladun nan.” 32 “Yesu ya ce masu, “To, ku je.” Sai
aljanun suka fita, suka shiga cikin aladun. Sai kuwa duk garken suka
rugungunta ta gangaren, suka fada cikin tekun, suka hallaka a ruwa.
33 Mutanen masu kiwon aladun suka gudu, suka shiga gari, suka yi ta
ba da labarin komai da komai, musamman abin da ya faru da masu
al'janun. 34 Sai duk jama'ar gari suka fito su sami Yesu. Da suka gan
shi, suka roke shi ya bar kasarsu.

9

1 Yesu ya shiga jirgi ya haye ya je birninsa. 2 Sai gashi, sun kawo
masa wani mutum shanyayye kwance a tabarma. Da Yesu ya ga
bangaskiyarsu, sai ya ce wa shanyayyen, ''Da, ka yi farin ciki. An
gafarta maka zunuban ka.'' 3 Sai wadansu marubuta suka ce a
tsakaninsu, ''Wannan mutum sabo yake yi.'' 4 Yesu kuwa da yake
ya san tunaninsu, yace, ''Don me kuke mugun tunani a zuciyarku?
5 Wanne ya fi sauki, a ce, 'An gafarta maka zunubanka,' ko kuwa a ce,
'Tashi ka yi tafiya'? 6 Amma domin ku sani Dan mutum yana da ikon
gafarta zunubai a duniya...'' Sai ya ce wa shanyayyen, ''Tashi, ka dauki
shimfidarka ka tafi gida.'' 7 Mutumin kuwa ya tashi ya tafi gida. 8 Da
taron suka ga haka sai suka yi mamaki, suka daukaka Allah, wanda ya
ba mutane irin wannan iko. 9 Da Yesu ya yi gaba, ya ga wani mutum
mai suna Matiyu a zaune, yana aiki a wurin karbar haraji. Yace masa,
''Ka biyo ni.'' Ya tashi ya bi shi. 10 Sa'adda kuma Yesu yake cin abinci
a gida, sai ga masu karbar haraji da masu zunubi da yawa sun zo,
sun zauna tare da shi da almajiransa. 11 Da Farisawa suka ga haka,
sai suka ce wa almajiransa, ''Don me malamin ku ya ke ci tare da
masu karbar haraji da masu zunubi?'' 12 Amma da Yesu ya ji haka ya
ce, ''Ai, lafiyayyu ba ruwansu da likita, sai dai marasa lafiya. 13 Sai
ku fahimci ma'anar wannan tukuna, 'Ni kam, ina bukatar jinkai ba

hadaya ba.' Ba domin in kira masu adalci su tuba na zo ba, sai dai
masu zunubi. 14 Sai almajiran Yahaya suka zo wurinsa, suka ce, "Don
me mu da Farisawa mu kan yi azumi a kai a kai, amma naka almajiran
ba su yi?" 15 Sai Yesu ya ce masu, "Masu hidimar buki za su yi bakin
ciki tun ango yana tare da su? Ai, lokaci yana zuwa da za a dauke
masu angon. A sa'annan ne fa za su yi azumi." 16 Babu mutumin da
zai sa sabon kyalle a kan tsohuwar tufa, domin kyallen zai yage daga
tufar, har ma yagewar ta fi ta da. 17 Mutane kuma ba su dura sabon
ruwan inabi a tsofaffin salkuna. Idan sun yi haka, sai salkunan kuma
su fashe inabin ya tsiyaye, sai salkunan su lalace. A maimakon haka,
ana sa sabon inabi cikin sababbin salkuna, ta haka an tsirar da duka
biyun kenan." 18 Yesu kuwa yana cikin yi masu magana sai ga wani
shugaban jama'a ya zo ya yi masa sujada, ya ce, "Yanzun nan 'yata ta
rasu, amma ka zo ka dora mata hannu, za ta rayu." 19 Sai Yesu ya tashi
ya bi shi tare da almajiransa. 20 Sai ga kuma wata mace wadda ta yi
shakaru goma sha biyu tana zubar da jini sosai, ta rabo ta bayan Yesu,
ta taba gezar mayafinsa. 21 Domin ta ce a ran ta, "Ko da mayafinsa ma
na taba, sai in warke." 22 Sai Yesu ya juya, ya gan ta ya ce, "'Yata, ki
karfafa. Bangaskiyarki ta warkar da ke." Nan take matar ta warke.
23 Da Yesu ya isa gidan shugaban jama'ar, ya kuma ga masu busar
sarewa da taro suna ta hayaniya sosai. 24 Sai ya ce, "Ku ba da wuri,
ai, yarinyar ba matacciya take ba, barci ta ke yi." Sai suka yi masa
dariyar raini. 25 Sa'adda aka fitar da taron waje, ya shiga ya kama
hannunta, sai kuwa yarinyar ta shi. 26 Labarin kuwa ya bazu a duk
yankin. 27 Da Yesu ya yi gaba daga nan, sai wadansu makafi biyu suka
bi shi, suna daga murya suna cewa, "Ya Dan Dauda, ka ji tausayinmu."
28 Da Yesu ya shiga wani gida sai makafin suka zo gareshi. Yesu ya
ce masu, "Kun gaskata ina da ikon yin haka?" Sai suka ce masa. "I,
ya Ubangiji." 29 Sai Yesu ya taba idanunsu, ya ce, "Ya zama maku
gwargwadon bangaskiyarku." 30 Sai idanunsu suka bude. Amma Yesu
ya umarce su kwarai, ya ce, "Kada fa kowa ya ji labarin nan." 31 Amma
suka tafi suka yi ta baza labarinsa a duk yankin. 32 Da makafin biyu
suka tafi, sai aka kawo wa Yesu wani bebe mai aljani. 33 Bayan da an
fitar da aljanin, sai beben ya yi magana, taron kuwa suka yi mamaki,
su ka ce, "Kai, ba a taba ganin irin wannan a cikin Isra'ila ba!" 34 Amma
sai Farisawa suka ce, "Ai, da ikon sarkin aljanu ya ke fitar da aljanu."
35 Sai Yesu ya zazzaga dukan garuruwa da kauyuka, yana koyarwa a
majami'unsu, yana yin bisharar mulkin Allah, yana kuma warkar da
kowace irin cuta da rashin lafiya. 36 Amma da ya ga taro masu yawa
sai ya ji tausayinsu, domin suna shan wahala kuma sun karaya. Suna
nan kamar tumaki da babu makiyayi. 37 Sai ya ce wa almajiransa,
"Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan kadan ne. 38 Saboda haka sai
ku yi sauri ku roki Ubangijin girbin ya turo ma'aikata cikin girbinsa."

10

1 Yesu ya kira almajiransa goma sha biyu, ya kuma ba su ikon fitar
da kazaman ruhohi, su warkar da kowacce irin cuta da rashin lafiya.
2 To yanzu ga sunayen manzanin nan goma sha biyu. Na farkon shine,
Saminu, wanda ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, da Yakubu
dan Zabadi, da dan'uwansa Yahaya; 3 Filibus, da Bartalamawus, da

Toma da Matiyu mai karbar haraji da Yakubu dan Halfa, da Taddawus;
4 Saminu Bakairawane, da kuma Yahuza Iskariyoti wanda ya bashe
shi. 5 Sha biyun nan su ne Yesu ya aika, ya yi masu umarni ya ce,
"Kada ku shiga wajen al'ummai, ko kuma kowane garin Samariyawa.
6 Sai dai ku je wurin batattun tumaki na gidan Isra'ila. 7 Sa'adda kuna
tafiya, kuna wa'azi, kuna cewa, 'Mulkin Sama ya kusato'. 8 Ku warkar
da marasa lafiya, ku tada matattu, ku tsarkake kutare, ku kuma fitar
da aljanu. Kyauta kuka samu ku ma ku bayar kyauta. 9 Kada ku rike
zinariya, ko azurfa, ko tagulla a jakarku. 10 Kada kuma ku dauki zabira
a tafiyarku, ko taguwa biyu, ko takalma, ko sanda, don ma'aikaci ya
cancanci abincin sa. 11 Kowanne birni, ko kauyen da kuka shiga, ku
nemi mai mutunci a cikinsa, ku kuma zauna a wurin har lokacin da
za ku tashi. 12 In za ku shiga gida ku ce, salama a gareku. 13 Idan gidan
akwai dan salama, salamarku za ta ta tabbata a gare shi. Idan kuwa
babu, salamarku za ta komo maku. 14 Ga wadanda su ka ki karbar ku
ko sauraron ku, idan za ku fita garin ko gidan, sai ku karkade kurar
kafafunku. 15 Hakika, ina gaya maku, a ranar shari'a za a fi rangwanta
wa kasar Saduma da ta Gwamrata a kan wannan birni. 16 "Duba, na
aike ku kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, don haka sai ku zama masu
wayo kamar macizai, da kuma marasa barna kamar kurciyoyi. 17 Ku
yi hankali da mutane, don za su kai ku gaban majalisa, su kuma yi
maku bulala a majami'unsu. 18 Za su kuma kai ku gaban mahukunta
da sarakuna saboda ni, domin ku bada shaida a gabansu, da kuma
gaban al'ummai. 19 Idan har sun bada ku, kada ku damu da yadda za
ku yi magana, ko kuwa abin da za ku fada, domin za a ba ku abin da za
ku fada a lokacin. 20 Domin ba ku ne kuke magana ba, Ruhun Ubanku
ne yake magana ta bakinku. 21 Dan'uwa zai ba da dan'uwansa a kashe
shi, uba kuwa dansa. 'Ya'ya kuma za su tayarwa iyayensu, har su sa a
kashe su. 22 Kowa kuma zai ki ku saboda sunana. Amma duk wanda
ya jure har karshe, zai tsira. 23 In sun tsananta maku a wannan gari,
ku gudu zuwa na gaba. Hakika ina gaya maku, kafin ku gama zazzaga
dukan garuruwan Isra'ila, Dan Mutum zai zo. 24 Almajiri ba ya fin
malaminsa, bawa kuma ba yafin ubangijinsa. 25 Dai dai ne almajiri
ya zama kamar malaminsa, bawa kuma kamar ubangijinsa. In har
sun kira mai gida Ba'alzabuba, za su kuma bata mutanen gidansa!
26 Don haka kada kuji tsoron su, domin ba abin da yake boye da ba za
a bayyana ba. 27 Abin da nake fada maku a asirce, ku fada a sarari.
Abin da kuma kuka ji a cikin rada, ku yi shelarsa daga kan soraye.
28 Kada ku ji tsoron masu kisan jikin mutum, amma ba sa iya kashe
rai. Sai dai ku ji tsoron wannan da yake da ikon kashe jiki ya kuma
jefa rai cikin jahannama. 29 Ba 'yan tsuntsaye biyu ake sayarwa akan
kobo ba? Ba ko daya a cikin su da zai fadi kasa ba tare da yardar
Ubanku ba. 30 Ai, ko da gashin kan ku ma duk a kidaye yake. 31 Kada
ku ji tsoro. Gama darajarku ta fi ta tsuntsaye masu yawa. 32 "Saboda
haka duk wanda ya shaida ni a gaban mutane, ni ma zan yi shaidar
sa a gaban Ubana wanda ya ke cikin Sama. 33 Amma duk wanda ya yi
musun sani na a gaban mutane, ni ma zan yi musun sanin sa a gaban
Ubana da yake cikin Sama." 34 "Kada ku zaci na zo ne in kawo salama
a duniya. Ban zo domin in kawo salama ba, sai dai takobi. 35 Domin na
zo ne in hada mutum da ubansa gaba, 'ya da uwatarta, mata da kuma

surukarta. 36 Zai zama na kuma magabtan mutum su ne mutanen
gidansa. 37 Dukan wanda ya fi son mahaifinsa ko mahaifayarsa fiye
da ni, bai cancanci zama nawa ba. Wanda kuma ya fi son dansa ko
'yarsa fiye da ni, bai cancanci zama nawa ba. 38 Wanda kuma bai dauki
gicciyensa ya biyo ni ba, bai cancanci zama nawa ba. 39 Dukan mai
son ya ceci ransa, zai rasa shi. Duk kuwa wanda ya rasa ransa saboda
ni, yana ceton sa ne. 40 "Wanda ya marabce ku, ya marabce ni ke nan.
41 Wanda ya marabce ni kuwa, ya marabci wanda ya aiko ni. Wanda ya
marabci annabi domin shi annabi ne, zai karbi lada kamar na annabi.
Wanda kuma ya marabci mai adalci saboda shi mai adalci ne, zai sami
lada kamar na mai adalci. 42 Kowa ya ba daya daga cikin 'yan kananan
nan, ko da kofin ruwan sanyi ya sha, domin shi almajirina ne, hakika,
Ina gaya maku, ba zai rasa ladarsa ba."

11

1 Bayan Yesu ya gama yi wa almajiransa gargadi, sai ya bar wannan
wuri, ya tafi biranensu domin yayi koyorwa, da wa'azi. 2 Da Yahaya
mai baftisma ya ji daga kurkuku irin ayyukan da Yesu ke yi, sai ya aika
sako ta wurin almajiransa. 3 Ya ce masa. "Kai ne mai zuwa"? ko mu
sa ido ga wani. 4 Yesu ya amsa ya ce masu, "Ku je ku gaya wa Yahaya
abin da ku ka gani da abin da ku ka ji. 5 Makafi suna samun ganin gari,
guragu na tafiya, ana tsarkake kutare, kurame na jin magana kuma,
ana tada matattu, mabukata kuma ana ba su bishara. 6 Kuma mai
albarka ne wanda baya tuntube sabili da ni. 7 Bayan wadannan sun
tafi, sai Yesu ya fara wa jama'a jawabi game da Yahaya mai baftisma,
yana cewa, "Me ake zuwa gani a jeji - ciyawa ce da iska ke busawa?
8 Shin menene kuke zuwa gani a jeji - mutum mai sanye da tufafi
masu laushi? Hakika, masu sa tufafi masu laushi suna zaune ne a
fadar sarakuna. 9 Amma me ku ke zuwa gani, annabi? Hakika ina
fada maku, fiye ma da annabi. 10 Wannan shine wanda aka rubuta
game da shi, 'Duba, ina aika manzona, wanda za ya tafi gabanka
domin ya shirya maka hanya inda za ka bi'. 11 Ina gaya maku gaskiya,
cikin wadanda mata suka haifa, babu mai girma kamar Yahaya mai
baftisma. Amma mafi kankanta a mulkin sama ya fi shi girma. 12 Tun
daga kwanakin Yahaya mai baftisma zuwa yanzu, mulkin sama yana
shan gwagwarmaya, masu husuma kuma su kan kwace shi da karfi.
13 Gama dukan annabawa da shari'a sun yi annabci har zuwa lokacin
Yahaya. 14 kuma in zaku karba, wannan shine Iliya wanda za ya zo.
15 Wanda ke da kunnuwan ji, ya ji. 16 Da me zan kwatanta wannan
zamani? Ya na kamar yara masu wasa a kasuwa, sun zauna suna kiran
juna 17 suna cewa mun busa maku sarewa baku yi rawa ba, mun yi
makoki, baku yi kuka ba. 18 Gama Yahaya ya zo, baya cin gurasa ko
shan ruwan inabi, sai aka ce, "Yana da aljannu". 19 Dan mutum ya zo
yana ci yana sha, sai aka ce, 'Duba, ga mai hadama, mashayi kuma,
abokin masu karbar haraji da masu zunubi!' Amma hikima, ta wurin
aikin ta ake tabbatar da ita. 20 Sannan Yesu ya fara tsautawa biranen
nan inda ya yi yawancin ayukansa, domin ba su tuba ba. 21 "Kaiton ki
Korasinu, kaiton ki Batsaida! In da an yi irin ayuka masu ban mamaki
a Taya da Sidon! Yadda aka yi a cikinku, da tuni sun tuba suna sanye
da tsumma da yafa toka. 22 Amma zai zama da sauki a kan Taya da

Sidon a ranar shari'a fiye da ku. [23] Ke kafarnahum, kina tsammani
za a daukaka ki har zuwa sama? A'a za a saukar da ke kasa zuwa
hades. Gama in da an yi irin al'ajiban da aka yi a cikin ki a Sodom, da
tana nan har yanzu. [24] Amma ina ce maku, za a saukaka wa Sodom
a ranar shari'a fiye da ku." [25] A wannan lokaci Yesu ya ce, "Ina yabon
ka, ya Uba, Ubangijin sama da kasa, domin ka boye wa masu hikima
da fahimta wadannan abubuwa, ka bayyana wa marasa sani, kamar
kananan yara. [26] I, ya Uba gama wannan shine ya yi daidai a gare
ka. [27] An mallaka mani dukan abu daga wurin Ubana. Sannan babu
wanda ya san Dan, sai Uban, babu kuma wanda ya san Uban, sai Dan,
da duk wanda ya so ya bayyana masa. [28] Ku zo gare ni, dukanku masu
wahala da fama da nauyin kaya, ni kuma zan ba ku hutawa. [29] Ku
dauki karkiya ta ku koya daga gare ni, gama ni mai tawali'u ne da
saukin hali a zuciya, sannan zaku sami hutawa ga rayukanku. [30] Gama
karkiyata mai sauki ce, kaya na kuma ba shi da nauyi."

12

[1] A wannan lokaci, Yesu ya tafi a ranar Asabaci, ya bi cikin gonar
hatsi. Almajiransa na jin yunwa, sai suka fara zagar hatsi suna ci.
[2] Amma da Farisawa suka gan su, sai su ka ce wa Yesu. "Duba,
almajiranka su na yin abin da doka ta haramta a ranar Asabaci."
[3] Amma Yesu ya ce masu, "Baku karanta abin da Dauda ya yi ba,
lokacin da ya ke jin yunwa, tare da mazan da ke tare da shi? [4] Yadda
ya shiga gidan Allah, ya ci gurasar alfarwa da doka ta hana shi ko
mazan da ke tare da shi su ci, sai dai Firistoci ne kawai doka ta basu
damar ci? [5] Sa'annan ba ku karanta cikin shari'a cewa, a ranar Asabaci,
Firistoci da ke cikin haikali na sabawa ranar Asabaci, amma kamar ba
su yi laifi ba? [6] Amma ina tabbatar maku da cewa, wani wanda ya fi
haikali girma yana nan. [7] In da kun san ma'anar wannan 'Na fi son
jinkai fiye da hadaya,' da baku shari'anta wa marar laifi ba. [8] Gama
Dan mutum shine Ubangijin Asabaci." [9] Sa'annan Yesu ya bar wannan
wuri, ya shiga majami'ar su. [10] Sai ga wani mutum wanda hannun
sa ya shanye, sai Farisawa suka tambayi Yesu, cewa, "Doka ta halarta
a yi warkarwa a ranar Asabaci?" Domin su zarge shi a kan zunubi.
[11] Yesu ya ce masu, "Wanene a cikin ku, wanda idan ya na da tunkiya
guda, sa'annan tunkiyar nan ta fada a rami mai zurfi a ranar Asabaci
ba zai kamo ta ya fitar da ita ba? [12] Yaya za a kwatanta darajar mutum
da tunkiya! Saboda haka ya halarta a yi alheri ranar Asabaci." [13] Sai
Yesu ya ce wa mutumin nan "Mika hannun ka." Ya mike hannunsa,
sai hannun nan ya dawo lafiyaye kamar dayan hannunsa. [14] Amma
Farisawa su ka fita waje su ka fara mugun shiri domin sa. Su na neman
hanyar da za su kashe shi. [15] Da Yesu ya fahimci wannan, sai ya janye
kan sa daga nan. Mutane da dama su ka bi shi, ya warkar da su duka.
[16] Ya dokace su da kada su bayyana shi ga kowa, [17] domin ya zama
gaskiyar abin da aka fada ta wurin annabi Ishaya, cewa, [18] "Dubi, bawa
na zababbe; kaunatacce na, wanda ya ke faranta mani raina sosai. Zan
sa Ruhu na bisan sa, za ya furta hukunci zuwa al'ummai. [19] Ba za ya yi
jayayya ko tada murya ba, babu wanda za ya ji muryar sa a karabku.
[20] Ba zai karya kara da ya tankwashe ba; ba zai kashe fitilar da ta kusa
mutuwa ba; sai ya kawo hukunci ga nasara. [21] Sa'annan al'ummai za

su dogara a ga sunansa. 22 Sa'annan wani mutum, makaho ne, kurma
kuma, aljannu kuma na cikinsa, an kawo shi wurin Yesu. Ya warkar
da shi, ya sami ganin gari ya kuma yi magana. 23 Jama'a su ka yi
mamaki kwarai, su na cewa, “Ko wannan ne Dan Dawuda?” 24 Amma
da Farisawa su ka ji wannan al'ajibi, sai su ka ce, “Mutumin nan yana
fitar da aljannu ta wurin Bahalzabuba sarkin aljannu ne.” 25 Amma
Yesu ya san tunanin su, sai ya ce. “Duk mulkin da ya rabu gaba da
kan sa, ba zaya tsaya ba, duk wani birni da ya rabu ba zai tsaya ba,
ko gida da ya tsage, za ya rushe. 26 Idan Shaidan ya fitar da Shaidan,
ya rabu gaba da kansa. Yaya mulkin sa za ya tsaya? 27 Idan Ina fitar
da aljannu da ikon Ba'alzabuba, ta wurin wa masu bin ku su ke fitar
da su? Saboda haka, su za su shari'anta ku. 28 Amma idan ina fitar
da aljannu da Ruhun Allah ne, hakika mulkin Allah ya zo gare ku.
29 Kuma ta yaya mutum za ya shiga gidan mai karfi ya kwashe masa
kaya ba tare da ya fara daure shi ba? Sa'annan ne za ya iya satar masa
kaya daga gidansa. 30 Wanda baya tare da ni yana gaba da ni ke nan,
wanda kuma baya tarawa tare da ni, yana watsarwa ne. 31 Saboda
haka ina ce maku, kowanne zunubi da sabo, za a gafarta wa mutum,
amma sabon Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta shi ba. 32 Duk wanda
yayi batanci ga Dan Mutum, za a gafarta masa. Amma duk wanda
yayi batanci game da Ruhu Mai Tsarki ba za a gafarta masa ba, a nan
duniya da har abada. 33 Ko dai a mai da itace mai kyau 'ya'yansa kuma
su yi kyau, ko a mai da itace marar kyau 'ya'yansa kuma marasa kyau,
gama ana sanin itace ta wurin 'ya'yansa. 34 Ku 'ya'yan macizai, tun da
ku miyagu ne, yaya za ku iya fadin abubuwa nagari? Gama daga cikar
zuciya baki ke magana. 35 Mutumin kirki daga ajiyar zuciyarsa ya kan
fitar da abubuwa masu kyau, mugun mutum kuma daga mummunar
ajiyar zuciyarsa ya kan fitar da abubuwan mugunta. 36 Sa'annan ina
ce maku a ranar shari'a, mutane za su bada lissafin abubuwan banza
da su ka fadi. 37 Gama ta wurin maganganun ku, za a 'yantar da ku,
ta wurin maganganun ku kuma za a kashe ku.” 38 Sa'annan wadansu
Malaman Attaura, da Farisawa suka amsa suka ce wa Yesu, “Mallam,
muna so mu ga wata alama daga gare ka.” 39 Amma Yesu ya amsa ya
ce masu, “Mugun zamani da mazinaciyar tsara, su na bukutar alama.
Amma babu alamar da za a ba su, sai dai alamar annabi Yunusa.
40 Gama yadda Yunusa ya yi kwana uku da dare uku a cikin babban
kifi, haka ma Dan Mutum zaya yi kwana uku da dare uku a cikin
zuciyar kasa. 41 Mutanen Nineba za su tsaya a ranar shari'a da wannan
zamani sannan su kashe su. Domin sun tuba da suka ji wa'azin Yunusa,
amma duba wanda ya fi Yunusa yana nan. 42 Sarauniyar Kudu za
ta tashi da mutanen wannan zamani ta kuma kashe su. Ta zo daga
karshen duniya domin ta ji hikimar Sulaimanu, kuma duba, wanda
ya fi Sulaimanu yana nan. 43 Idan kazamin ruhu ya rabu da mutum,
ya kan wuce ya nemi wuraren da ruwa yake domin ya huta, amma
bai samu ba. 44 Sai ya ce, 'zan koma gidana inda na fito'. Bayan ya
dawo, sai ya tarar da gidan nan an share shi ya zama da tsabta. 45 Sai
ya koma ya kawo wadansu ruhohi guda bakwai, wadanda su ka fi shi
mugunta, sa'annan dukan su su zo su zauna a nan. Sa'annan yanayin
mutumin nan na karshe ya fi na farko muni. Haka zaya kasance ga
wannan mugun zamani. 46 Sa'adda Yesu ya ke yi wa Jama'a jawabi, sai

mahaifiyarsa da 'yan'uwansa su ka zo su ka tsaya a waje, suna neman
su yi magana da shi. 47 Sai wani ya ce masa, “Duba, mahaifiyarka
da 'yan'uwanka suna tsaye a waje, suna so su yi magana da kai”.
48 Amma Yesu ya amsa ya ce wa shi wanda ya gaya masa, “Wacece
mahaifiyata? Kuma su wanene 'yan'uwana?” 49 Sai ya mika hannu ya
nuna almajiransa ya ce, “Duba, ga mahaifiyata da 'yan'uwana! 50 Gama
duk wanda yake aikata nufin Ubana wanda ya ke cikin sama, shine
dan'uwana, da 'yar'uwata da mahaifiyata.”

13

1 A waccan rana Yesu ya fito daga gida ya zauna a gefen teku. 2 Taro
mai yawan gaske kuwa suka kewaye shi, sai ya shiga cikin kwalekwale
ya zauna. Dukan taron kuwa na tsaye a bakin tekun. 3 Sai Yesu ya
fada masu abubuwa da yawa cikin misalai. Ya ce, “Wani mai shuka,
ya tafi yayi shuka. 4 Da yayi shukar, wadansu irin suka fadi a kan
hanya, sai tsunsaye suka zo suka cinye su. 5 Wadansu irin kuwa suka
fadi a kan duwatsu, wurin da babu kasa. Nan da nan sai suka tsira,
domin kasar babu zurfi. 6 Amma da rana ta taso, sai suka yankwane
domin ba su yi saiwa ba, suka kuwa bushe suka zube. 7 Wasu irin
kuwa suka fada a cikin kayayuwa. Kayayuwan kuwa suka shake su.
8 Wasu irin kuwa suka fada a wuri mai kyau suka ba da tsaba, wani
ya ba da dari, wasu sitin, wasu kuma talatin. 9 Duk mai kunnen ji,
bari ya ji. 10 Almajiran suka zo suka ce ma Yesu, “Don me ka ke
yi wa taron magana da misali?” 11 Yesu ya amsa ya ce masu, “An
baku 'yanci ku fahimci asiran mulkin sama, amma gare su ba a bayar
ba. 12 Domin wanda yake da shi, za a kara masa, zai kuma samu
dayawan gaske. Amma duk wanda ba shi da shi, sai a dauke har ma
abin da yake dashi. 13 Saboda haka na yi masu magana cikin misalai,
amma ko da ya ke sun gani, duk da haka ba su gani ba. Kuma ko da
yake sun ji, hakika ba su ji ba, balle ma su fahimta. 14 A gare su ne
annabcin Ishaya ya cika, wanda yake cewa, “Game da sauraro zaku
saurara, amma ba za ku fahimta ba. Game da gani kuma za ku kalla,
amma ba za ku gane ba. 15 Domin zuciyar mutanen nan ta duhunta,
sun taurare ga saurare, kuma sun rufe idanunsu domin kada su gani
da idanunsu, ko kuwa su ji da kunnuwansu, ko kuwa su fahimta da
zukatansu, saboda su juyo kuma in warkar da su'. 16 Amma idanunku
masu albarka ne, domin sun gani, haka ma kunnuwanku, domin sun ji.
17 Hakika ina gaya muku, annabawa da mutane dayawa masu aldalci
sun yi marmarin ganin abin da kuka gani, amma ba su sami ganin su
ba. Sun yi marmarin jin abin da kuka ji, ba su kuwa ji su ba. 18 Ku
saurari misalin nan na mai shuka. 19 Idan wani ya ji maganar mulkin
sama amma bai fahimce ta ba, sai mugun nan ya zo ya kwace abinda
aka shuka a zuciyarsa. Wannan shine irin da aka shuka a kan hanya.
20 Shi wanda aka shuka akan duwatsu, shine wanda ya ji maganar ya
kuma karbe ta da murna nan da nan. 21 Duk da haka, bai yi karfi
cikin ta ba kuma nan ba da dadaiwa ba. Da wahala da tsanani suka
taso saboda maganar, sai ya yi tuntube nan da nan. 22 Shi wanda aka
shuka a cikin kayayuwa wannan shine wanda ya ji maganar, amma
dawainiyar duniya da kuma yaudarar dukiya suka shake maganar,
sai ya kasa ba da 'ya'ya. 23 Shi wanda aka shuka a kasa mai kyau,

wannan shine wanda ya ji maganar, ya kuma fahimce ta. Wannan
shine wanda ba da 'ya'ya da gaske; wadansu ribi dari, wadansu sittin,
wasu kuma talatin." 24 Yesu ya sake ba su wani misali, yana cewa
"Za a kwatanta mulkin sama da wani mutum wanda ya shuka iri mai
kyau a gona. 25 Amma da mutane suka yi barci, magabcin sa ya zo ya
shuka ciyayi a cikin alkamar, ya kuwa yi tafiyarsa. 26 Sa'adda suka yi
toho suka kuma ba da tsaba, sai ciyayin suka bayyana. 27 Bayin mai
gonar kuwa suka zo suka ce masa, maigida, ashe ba iri mai kyau ka
shuka a gonarka ba? ya ya aka yi ta kasance da ciyayi? 28 Ya ce masu,
"Magabci ne ya yi wannan". Sai bayin suka ce masa, 'kana so mu je
mu tuge su ne?' 29 Mai gonar ya ce, 'A'a, kada a garin tuge ciyayin,
ku tuge tare da alkamar. 30 Bari dukan su su girma tare har lokacin
girbi, a lokacin girbin zan gaya wa masu girbin, "Ku tuge ciyayin da
farko a daura su dami dami sai a kona su, amma a tara alkamar a
kai rumbunana.'" 31 Sai Yesu ya sake yin magana da su cikin misalai,
yana cewa "Za a kwatanta mulkin sama da kwayar mustad, wanda
wani mutum ya shuka a lambunsa. 32 Wannan iri shine mafi kankanta
cikin dukan iri. Amma bayan ya yi girma, sai ya fi dukan ganyaye
dake lambun. Ya zama itace, har ma tsuntsayen sama su yi sheka
a rassansa." 33 Yesu ya sake fada masu wani misali. "Za a kwatanta
mulkin sama da yisti da mace takan dauka ta kwaba gari da shi mudu
uku har sai ya yi kumburi." 34 Duk wadannan abubuwa Yesu ya fada
wa taron cikin misalai. Babu abinda ya fada masu da ba a cikin misali
ba. 35 Wannan ya kasance ne domin abinda annabin ya fada ya zama
gaskiya, da ya ce, "Zan buda bakina da misali. In fadi abubuwan da
ke boye tun daga halittar duniya." 36 Sai Yesu ya bar taron ya shiga
cikin gida. Amajiransa suka zo wurin sa suka ce, "Ka fasarta mana
misalan nan a kan ciyayin da ke gonar" 37 Yesu ya amsa kuma ya ce,
"Shi wanda ya shuka iri mai kyau Dan Mutum ne. 38 Gonar kuwa
duniya ce; iri mai kyau kuma sune 'ya'yan mulkin. Ciyayin kuma sune
'ya'yan mugun, 39 magabcin da ya shuka su kuma shaidan ne. Girbin
shine karshen duniya, kuma masu girbin sune mala'iku. 40 Saboda
haka, kamar yadda aka tara ciyayin aka kona su da wuta, haka ma zai
faru a karshen duniya. 41 Dan Mutum zai aiki mala'ikunsa, kuma su
tara dukan abubuwan da ke sa zunubi daga cikin mulkinsa, da kuma
wadanda su ka yi aikin mugunta. 42 Za su jefa su cikin korama ta wuta,
inda za a yi kuka da cizon hakora. 43 Sa'an nan ne mutane masu adalci
za su haskaka kamar rana a mulkin Ubansu. Bari mai kunnen ji, ya ji.
44 Mulkin sama kamar dukiya ce da ke boye a gona. Mutum ya samu
sai ya boye ta, ya tafi cikin murna, ya sayar da mallakarsa kuma ya
sayi filin. 45 Haka ma za a kwatanta mulkin sama da wani attajiri mai
neman Lu'ulu'ai masu daraja. 46 Da ya sami lu'ulu'u daya mai darajar
gaske, ya je ya sayar da dukan mallakarsa ya kuma saye shi. 47 Haka
kuma, za a kwatanta mulkin sama da taru da aka jefa cikin teku, ya
kuwa tara hallitu iri-iri. 48 Da ya cika, sai masuntan suka jawo shi
bakin tekun. Sai suka zauna suka tara kyawawan abubuwan a taska,
amma munanan abubuwan, suka watsar da su. 49 Haka zai kasance a
karshen duniya. Mala'iku za su zo su ware miyagu daga cikin masu
adalci. 50 Za su jefa su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da
cizon hakora. 51 Kun fahimci dukan wadannan abubuwa? Amajiran

suka ce da shi, “I”. 52 Sai Yesu ya ce masu, “Saboda haka kowane
malamin attaura da ya zama almajirin mulkin sama, yana kamar
mutum mai gida wanda ya zaro tsoho da sobon abu daga taskarsa.”
53 Daga nan, sa'adda Yesu ya kammala ba da wadanan misalai, sai ya
tafi ya bar wurin. 54 Sai Yesu ya shiga yankinsa ya koyar da mutane
a masujadarsu. Saboda haka suka yi mamaki suna cewa, “Daga ina
wannan mutumin ya sami hikimarsa da al'ajibai? 55 Wannan mutumin
ba dan masassakin nan ba ne? Ba kuma sunan mahaifiyarsa Maryamu
ba? Ba Kuma 'yan'uwansa sune, Yakubu da Yusufu da Saminu da kuma
Yahuza ba? 56 Ba 'yan'uwansa mata na tare da mu ba? To daga ina
wannan mutumin ya sami dukan wadannnan abubuwa? 57 Suka bata
rai saboda shi. Amma Yesu ya ce masu, “Ai annabi bai rasa daraja
sai dai ko a garinsa da kuma cikin iyalinsa. 58 Kuma bai yi al'ajibai
dayawa a can ba saboda rashin bangaskiyarsu.

14

1 A lokacin nan ne, Hiridus mai mulki ya ji labarin Yesu. 2 Ya ce wa
barorinsa, “Wannan Yahaya mai baftisma ne; ya tashi daga matattu.
Saboda haka wadannan ikoki na aiki a cikinsa”. 3 Domin Hiridus
ya kama Yahaya, ya daure shi, kuma ya jefa shi a kurkuku saboda
Hirudiya, matar dan'uwansa Filibus. 4 Ya ce masa, “Bai kamata ka
dauke ta a matsayin matarka ba.” 5 Da Hirudus ya kashe shi, amma
yana tsoron jama'a, domin sun dauke shi a matsayin annabi. 6 Amma
da ranar bikin haihuwar Hirudus ta kewayo, diyar Hirudiya tayi rawa
a lokacin har ta burge Hirudus. 7 Sai ya yi mata alkawari har da
rantsuwa cewa ta roki komenene ta ke so, zai ba ta. 8 Bayan ta
amshi umurni daga wurin mahaifiyarta, ta ce, “Ka bani kan Yahaya
mai baptisma a kan tire. 9 Sarki ya husata da rokonta, amma domin
rantsuwar da ya yi kuma domin mutanen da ke a wurin bukin tare da
shi, sai ya umurta a yi haka. 10 Ya aika aka yanke kan Yahaya acikin
kurkuku. 11 Sai aka kawo kansa bisa tire, aka mika wa yarinyar, ta
kuwa kai wa mahaifiyarta. 12 Sai almajiransa suka zo, su ka dauki
gawar su ka je su ka yi jana'iza. Bayan haka, su ka je su ka fada wa
Yesu. 13 Sa'adda da Yesu ya ji haka, ya fita daga cikin kwale-kwale
zuwa wani kebabben wuri. Da taron suka ji haka, suka bi shi da
kafa daga biranen. 14 Sai Yesu ya zo gabansu, ya kuma ga babban
taron. Ya tausaya masu ya kuwa warkar da marasa lafiya dake cikinsu.
15 Da maraice ya yi, almajiransa su ka zo su ka ce masa, “Wannan
wuri jeji ne, dare kuwa ya riga ya yi. Ka sallami taron domin su je
cikin kauyukan nan, su sayo wa kansu abinci.” 16 Amma Yesu ya ce
masu, “Babu amfanin tafiyar su, ku basu abin da za su ci.” 17 Suka
ce masa, “Muna da gurasa guda biyar da kifi biyu ne kawai.” 18 Yesu
ya ce, “Ku kawo mani su.” 19 Sai Yesu ya umarci taron su zauna akan
ciyawa. Ya dauki gurasa biyar da kifi biyun. Ya dubi sama, ya sa
albarka ya gutsuttsura ya kuma ba almajiran. Almajiran suka ba taron.
20 Dukansu suka ci suka koshi. Sai suka dauki gutsattsarin gurasa
da kifin, kwanduna goma sha biyu cike. 21 Wadanda su ka ci kuwa
kimanin maza dubu biyar ne, ban da mata da yara. 22 Nan take sai ya
sa almajiran suka shiga kwale-kwalen su haye zuwa dayan gefen kafin
shi, domin ya sallami taron. 23 Bayan ya sallami taron sun tafi, sai ya

haura kan dutse domin yayi addu'a. Da dare yayi, yana can shi kadai.
24 Amma yanzu fa kwale-kwalen na tsakiyar tekun, kuma da wuyar
sarrafawa saboda rakuman ruwa da iska na gaba da su. 25 Da asuba
(wajen karfe uku na dare) Yesu ya nufo su yana tafiya akan teku. 26 Da
almajiran suka ganshi yana tafiya akan tekun, sai suka firgita suna
cewa, “Fatalwa ce,” suka yi kururuwa cikin tsoro. 27 Amma Yesu yayi
magana da su nan da nan yace, “Ku yi karfin hali! Ni ne! Kada ku ji
tsoro.” 28 Bitrus ya amsa masa cewa, “Ubangiji, idan kai ne, ka umarce
ni in zo wurin ka bisa ruwan.” 29 Yesu yace, “Zo” Sai Bitrus ya fita daga
jirgin yana tafiya akan ruwan zuwa wurin Yesu. 30 Amma da Bitrus
ya ga iska, sai ya tsorata. Yayin da ya fara nutsewa, sai ya tada murya
ya ce, “Ubangiji, ka cece ni!” 31 Nan take Yesu ya mika hannunsa, ya
kama Bitrus ya ce masa, “Kai mai karancin bangaskiya, meyasa ka yi
shakka?” 32 Bayan da Yesu da Bitrus suka shiga cikin kwale-kwalen,
sai iska ta daina kadawa. 33 Sai almajiran dake cikin kwale-kwalen
su ka yi wa Yesu sujada suna cewa, “Hakika kai Dan Allah ne.” 34 Da
suka haye, sun iso kasar Janisarata. 35 Da mutanen wurin suka gane
Yesu, sai suka aika da sako zuwa dukan yankin, kuma suka kawo masa
dukan marasa lafiya. 36 Suka roke shi don su taba gezar rigarsa, kuma
dukan wadanda suka taba shi sun warke.

15

1 Sai wadansu Farisawa da malamai suka zo wurin Yesu daga
Urushalima. Su ka ce, 2 “Meyasa almajiranka suke karya al'adar
dattawa? Don ba su wanke hannayen su kafin su ci abinci.” 3 Yesu
ya amsa masu ya ce, “Kuma don me ku ke karya dokar Allah
saboda al'adunku? 4 Domin Allah ya ce, 'Ka girmama mahaifinka da
mahaifiyarka; 'Shi wanda ya yi muguwar magana ga mahaifinsa ko
mahaifiyarsa, lallai zai mutu. 5 Amma kun ce, “Duk wanda ya ce wa
mahaifinsa ko mahaifiyarsa, “Kowanne taimako da za ka samu daga
gare ni yanzu baiko ne ga Allah,'” 6 wannan mutum ba ya bukatar
ya girmama mahaifinsa. Ta wannan hanya kun maida maganar Allah
wofi saboda al'adunku. 7 Ku munafukai, daidai ne Ishaya ya yi annabci
akan ku da ya ce, 8 “ Wadannan mutane girmama ni da baki kawai
suke yi, amma zukatansu nesa suke da ni. 9 Suna mani sujada a banza,
domin suna koyar da dokokin mutane a matsayin rukunansu.” 10 Sai ya
kira taron mutane zuwa gare shi ya ce masu, “Ku saurara ku fahimta,
11 ba abin da ke shiga baki ke kazantar da mutum ba. Sai dai, abin
da ke fitowa daga baki, wannan shi ya ke kazantar da mutum.” 12 Sai
al'majiran suka zo suka ce masa, “Ka san Farisawa ba su ji dadi ba da
suka ji maganan nan?” 13 Yesu ya amsa ya ce, “Kowace shuka wadda
ba Ubana na sama ya shuka ba za a tuge ta. 14 Ku kyale su kawai, su
makafin jagora ne. In makaho ya ja wa wani makaho gora dukan su za
su fada rami.” 15 Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, “Ka bayyana wannan
misali a garemu,” 16 Yesu ya ce, “Ku ma har yanzu ba ku da fahimta?
17 Ko baku gani ba duk abin da ke shiga baki zuwa ciki ta haka yake
fita zuwa salga? 18 Amma abubuwan da ke fita daga baki suna fitowa
ne daga zuciya. Su ne abubuwan da ke kazantar da mutum. 19 Domin
daga zuciya mugayen tunani suke fitowa, kisan kai, zina, fasikanci,
sata, shaidar zur, da zage-zage. 20 Wadannan su ne abubuwan da ke

kazantar da mutum. Amma ci da rashin wanke hannu baya kazantar
da mutum." 21 Sai Yesu ya tafi daga nan ya nufi yankin biranen Taya
da Sidon. 22 Sai wata mace Bakan'aniya ta zo daga wannan yanki.
Ta daga murya ta ce," Ka yi mani jinkai, Ubangiji, Dan Dauda; 'yata
tana cikin bakar azaba da aljani." 23 Amma Yesu bai ce mata kome ba.
Almajiransa suka zo suka roke shi, suna cewa, "Ka sallame ta, domin
tana bin mu da ihu." 24 Amma Yesu ya amsa ya ce, "Ba a aike ni gun
kowa ba sai dai ga batattun tumakin gidan Isra'ila." 25 Amma ta zo ta
durkusa a gabansa, tana cewa, "Ubangiji ka taimake ni." 26 Ya amsa ya
ce, "Ba daidai bane a dauki gurasar yara a jefa wa kananan karnuka.
27 Ta ce, "I, Ubangiji, amma ko kananan karnuka suna cin barbashin
da ke fadowa daga teburin maigida." 28 Sai Yesu ya amsa ya ce mata,
"Mace, bangaskiyarki tana da girma. Bari ya zamar maki yadda ki ke
so."'Yarta ta warke a lokacin. 29 Yesu ya bar wurin ya tafi kusa da tekun
Galili. Sai ya hau tudu ya zauna a can. 30 Taro mai yawa suka zo gunsa.
Suka kawo masa guragu, makafi, bebaye da nakasassun mutane da
yawa, da wadansu marasa lafiya. Suka kawo su gaban Yesu, sai ya
warkar da su. 31 Don haka mutane da yawa suka yi mamaki a lokacin
da suka ga bebaye suna magana, nakasassu sun warke, guragu suna
tafiya, makafi suna gani. Sai suka daukaka Allah na Isra'ila. 32 Yesu
ya kira almajiransa zuwa gun sa sai ya ce, "Ina jin tausayin taron, sun
kasance tare da ni kwana uku ke nan kuma ba su da abin da za su
ci. Bana so in sallame su ba tare da sun ci abinci ba, domin kada su
suma a hanya." 33 Almajiran suka ce masa, "A ina zamu sami isasshiyar
gurasa a wannan wuri da babu kowa har ta ishi babban taron nan."
34 Yesu ya ce masu, "Gurasa nawa ku ke da ita?" Suka ce, "Bakwai
da 'yan kifi marasa yawa." 35 Sai Yesu ya umarci taron su zauna a
kasa. 36 Ya dauki gurasar nan bakwai da kifin, bayan ya yi godiya, ya
kakkarya gurasar ya bada ita ga almajiran Sai almajiran suka ba taron.
37 Jama'a duka suka ci suka koshi. Suka tattara gutsattsarin abincin da
ya rage, kwando bakwai cike. 38 Wadanda suka ci su dubu hudu ne
maza, banda mata da yara. 39 Sai Yesu ya sallami taron ya shiga cikin
jirgin ruwa ya tafi yankin Magadan.

16

1 Sai Farisawa da Sadukiyawa suka zo su gwada shi suka roke shi ya
nuna masu alama daga sama. 2 Amma ya amsa ya ce masu, "Lokacin
da yamma ta yi, sai ku ce, 'Za a yi yanayi mai kyau, domin sama ta yi ja,'
3 Kuma da safe ku ce, 'Zai zama yanayi mara kyau a yau, domin sama
ta yi ja ta kuma gama gari, kun san yadda za ku bayyana kammanin
sararin sama, amma ba ku iya bayyana alamun lokaci ba. 4 Mugun
zamani, maciya amana suna neman alama, amma babu wata alama
da za a nuna sai ta Yunusa." Daga nan sai Yesu ya tafi. 5 Almajiran
suka zo daga wancan gefe, amma sun manta su dauki gurasa, 6 Yesu
ya ce masu, "Ku kula ku kuma mai da hankali da yisti na Farisawa
da Sadukiyawa." 7 Sai almajiran suka fara magana da junansu suka
ce, "Ko saboda bamu kawo gurasa bane." 8 Yesu yana sane da wannan
sai ya ce, "Ku masu karancin bangaskiya, don me ku ke magana a
tsakaninku cewa ko don bamu kawo gurasa bane? 9 Ba ku gane ko
tuna da gurasa guda biyar da aka ciyar da mutum dubu biyar, kuma

kwando nawa kuka tara ba? 10 Ko gurasa bakwai ga mutum dubu
hudu, da kuma kwanduna nawa kuka dauka ba? 11 Yaya kuka kasa
fahimta cewa ba game da gurasa nake yi maku magana ba? Ku yi
hankali ku kuma lura da yistin Farisawa da Sadukiyawa.” 12 Sa'annan
suka fahimta cewa ba yana gaya masu su yi hankali da yistin da ke
cikin gurasa ba ne, amma sai dai su yi lura da koyarwar Farisawa da
Sadukiyawa. 13 A lokacin da Yesu ya zo yankin Kaisariya Filibbi, ya
tambayi almajiransa, cewa, “Wa mutane ke cewa Dan Mutum yake?
14 Suka ce, “Wadansu suna cewa Yahaya mai baftisma; wadansu Iliya,
saura suna cewa Irmiya, ko daya daga cikin annabawa.” 15 Ya ce masu,
“Amma ku wa kuke ce da ni?” 16 Sai Saminu Bitrus ya amsa ya ce, “Kai
ne Almasihu, Dan Allah mai rai.” 17 Yesu ya amsa ya ce masa, “Mai
albarka ne kai, Saminu dan Yunusa, don ba nama da jini ba ne ya
bayyana maka wannan, amma Ubana wanda ke cikin sama. 18 Ina
kuma gaya maka cewa kai ne Bitrus, a kan wannan dutse zan gina
ikilisiya ta. Kofofin hades ba za su yi nasara da ita ba. 19 Zan ba
ka mabudan mulkin sama. Duk abin da ka kulla a duniya zai zama
abin da an kulla a cikin sama, kuma duk abinda ka warware a duniya
a warware yake cikin sama,” 20 Sai Yesu ya umarci almajiransa kada
su gaya wa kowa cewa shi ne Almasihu. 21 Daga lokacin nan Yesu
ya fara gaya wa almajiransa cewa dole ne ya tafi Urushalima, ya sha
wahala mai yawa a hannun dattawa, da manyan firistoci da malaman
attaura, a kashe shi, a tashe shi zuwa rai a rana ta uku. 22 Sai Bitrus
ya kai shi a gefe ya tsauta masa, cewa, “Wannan ya yi nesa da kai,
Ubangiji; wannan ba zai taba faruwa da kai ba.” 23 Amma Yesu ya juya
ya ce wa Bitrus, “Ka koma bayana, Shaidan! Kai sanadin tuntube ne
gare ni, domin ba ka damuwa da abubuwan da suke na Allah, amma
sai abubuwan mutane.” 24 Sa'annan Yesu ya ce wa almajiransa, “Duk
wanda yake so ya bi ni, lallai ne ya ki kansa, ya dauki gicciyensa, ya
bi ni. 25 Domin duk wanda yake so ya ceci ransa zai rasa shi. Duk
wanda ya rasa ransa domina zai same shi. 26 Domin wace riba mutum
zai samu in ya sami dukan duniya ya rasa ransa? Me mutum zai iya
bayarwa a maimakon ransa? 27 Domin Dan Mutum zai zo ne cikin
daukakar Ubansa tare da mala'ikunsa. Sa'annan ne zaya biya kowane
mutum bisa ga ayyukansa. 28 Gaskiya ina gaya maku, akwai wadansun
ku da ke tsaye a nan, da ba za su dandana mutuwa ba sai sun ga Dan
Mutum na zuwa cikin mulkinsa.”

17

1 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus da Yakubu, da Ya-
haya dan'uwansa, ya kai su kan wani dutse mai tsawo su kadai.
2 Kamanninsa ya canja a gabansu. Fuskarsa ta haskaka kamar rana,
kuma rigunansa suka yi kyalli fal. 3 Sai ga Musa da Iliya sun bayyana
garesu suna magana da shi. 4 Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, “Ubangiji,
ya yi kyau da muke a wurin nan. In kana so, zan yi bukkoki uku daya
dominka, daya domin Musa, daya domin Iliya.” 5 Sa'adda yake cikin
magana, sai, girgije mai haske ya rufe su, sai murya daga girgijen,
tana cewa, “Wannan kaunattacen Dana ne, shi ne wanda yake faranta
mani zuciya. Ku saurare shi.” 6 Da almajiran suka ji haka, suka fadi da
fuskokinsu a kasa, saboda sun tsorata. 7 Sai Yesu ya zo ya taba su ya ce,

“Ku tashi, kada ku ji tsoro.” 8 Amma da suka daga kai ba su ga kowa ba
sai Yesu kadai. 9 Yayin da suke saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce
su, ya ce, “Kada ku fadawa kowa wannan wahayin, sai Dan Mutum ya
tashi daga matattu.” 10 Almajiransa suka tambaye shi, suka ce, “Don me
marubuta ke cewa lallai ne Iliya ya fara zuwa?” 11 Yesu ya amsa ya ce,
“Hakika, Iliya zai zo ya maido da dukan abubuwa. 12 Amma ina gaya
maku, Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane shi ba. A maimakon haka,
suka yi masa abin da suka ga dama. Ta irin wanan hanya, Dan Mutum
kuma zai sha wuya a hannunsu. 13 Sa'annan almajiransa suka fahimci
cewa yana yi masu magana a kan Yahaya mai Baftisma ne. 14 Da suka
iso wurin taron, wani mutum ya zo gunsa, ya durkusa a gaban sa, ya
ce, 15 “Ubangiji, ka ji tausayin yarona, domin yana da farfadiya, kuma
yana shan wuya kwarai, domin sau da yawa yana fadawa cikin wuta
ko ruwa. 16 Na kawo shi wurin almajiran ka, amma ba su iya su warkar
da shi ba.” 17 Yesu ya amsa ya ce, “Marasa bangaskiya da karkataccen
zamani, har yaushe zan kasance tare da ku? Har yaushe zan jure da
ku? Ku kawo shi nan a wurina.” 18 Yesu ya tsauta masa, sai aljanin
ya fita daga cikinsa. Yaron ya warke nan take. 19 Sai almajiran suka
zo wurin Yesu a asirce suka ce, “Me ya sa muka kasa fitar da shi?”
20 Yesu ya ce masu, “Saboda karancin bangaskiyarku. Domin hakika,
ina gaya maku, in kuna da bangaskiya ko da kamar kwayar mastad,
za ku ce wa wannan dutse, 'Matsa daga nan ka koma can,' zai kuwa
matsa kuma ba abin da zai gagare ku. 21 [Irin wannan aljanin bashi
fita sai tare da addu'a da azumi]. 22 Suna zaune a Galili, Yesu ya ce wa
almajiransa, “Za a bada Dan Mutum ga hannun mutane. 23 Kuma za
su kashe shi, a rana ta uku zai tashi.” Sai almajiransa suka yi bakin
ciki kwarai. 24 Da suka iso Kafarnahum, mutane masu karbar haraji
na rabin shekel suka zo wurin Bitrus suka ce, “Malaminku na ba da
rabin shekel na haraji?” 25 Sai ya ce, “I.” Amma da Bitrus ya shiga cikin
gida, Yesu ya fara magana da shi yace, “Menene tunaninka Saminu?
Sarakunan duniya, daga wurin wa suke karbar haraji ko kudin fito?
Daga talakawansu ko daga wurin baki?” 26 Sai Bitrus ya ce, “Daga
wurin baki,” Yesu ya ce masa, “Wato an dauke wa talakawansu biya
kenan. 27 Amma don kada mu sa masu karbar harajin su yi zunubi,
ka je teku, ka jefa kugiya, ka cire kifin da ya fara zuwa. Idan ka bude
bakinsa, za ka sami shekel. Ka dauke shi ka ba masu karbar harajin
nawa da naka.

18

1 Daidai wannan lokacin, almajiran suka zo wurin Yesu suka ce,
''Wanene mafi girma a mulkin sama?'' 2 Sai Yesu ya kira karamin yaro
gunsa, ya sa shi a tsakaninsu, 3 ya ce, ''Hakika ina gaya maku, idan
baku juya kun zama kamar kananan yara ba, babu yadda zaku shiga
mulkin sama. 4 Saboda haka, duk wanda ya kaskantar da kansa kamar
karamin yaron nan, shi ne mafi girma a mulkin sama. 5 Duk wanda
ya karbi karamin yaro a suna na, ya karbe ni. 6 Amma duk wanda
ya sa daya daga cikin 'yan yaran nan da suka gaskanta da ni zunubi,
gwamma a rataya dutsen nika a wuyansa a jefa shi cikin zurfin teku.
7 Kaiton duniya saboda lokacin tuntube! Lallai ne wadannan lokuta
su zo, amma kaiton mutumin da ta wurinsa ne wadannan lokutan

za su zo! 8 Idan hannunka ko kafarka ce za ta sa ka tuntube, ka
yanke ta, ka yar daga gare ka. Zai fi maka kyau ka shiga rai da
nakasa ko gurguntaka, da a jefa ka cikin madawwamiyar wuta tare
da hannayenka ko kafafunka. 9 Idan idonka zai sa ka tuntube, ka
kwakule shi, ka yar. Zai fi maka kyau ka shiga rai da ido daya, da
a jefa ka cikin madawwamiyar wuta da idanu biyu. 10 Ku kula fa
kada ku rena kananan nan. Domin koyaushe a sama, mala'ikunsu
na duban fuskar Ubana da ke sama. 11 [Dan Mutum ya zo ya ceci
abinda ya bata]. 12 Menene tunaninku? Idan mutum na da tumaki
dari, sa'annan daya ta bata, ashe ba zai bar tassa'in da tara a gefen
tudu ya tafi neman wadda ta bata ba? 13 In ya same ta, hakika ina gaya
maku, farin cikinsa na samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in
da taran nan da basu bata ba. 14 Hakanan fa, ba nufin Ubanku dake
sama ba ne da ya daga cikin wadannan kananan ya hallaka. 15 Idan
dan'uwanka yayi maka laifi, fada masa tsakaninku, kai da shi kadai.
Idan ya saurare ka, ka maido da dan'uwanka kenan. 16 Amma in ya ki
ya saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu ko uku su zama shaidu, don ta
wurin shaidu biyu ko uku ake tabbatar da kowacce kalma. 17 In kuma
ya ki ya saurare su, ka kai lamarin ga ikklisiya. Idan ya ki ya saurari
ikklisiya, ka maishe shi ba'al'umme da mai karbar haraji. 18 Hakika ina
gaya maku, duk abin da kuka daure a duniya, a daure yake a sama.
Abin da kuka kwance kuma, a kwance yake a sama. 19 Kuma ina gaya
maku, idan mutum ku biyu zaku yarda akan duk abin da zaku roka,
Ubana wanda ke a sama zai yi maku shi. 20 Wurin da mutum biyu ko
uku suka taru a cikin sunana, zan kasance tare da su." 21 Bitrus ya
zo ya ce wa Yesu, "Ubangiji, sau nawa ne dan'uwana zai yi mani laifi
in gafarta masa? Har sai ya kai sau bakwai?" 22 Yesu ya amsa ya ce
masa, "Ban gaya maka sau bakwai ba, amma bakwai din ma har sau
saba'in. 23 Saboda haka, za a kwatanta mulkin sama da wani sarki da
yake so ya lisafta dukiyarsa dake a hannun barorinsa. 24 Da ya fara
yin haka, sai aka kawo masa daya daga cikin barorinsa da yake binsa
talanti dubu goma. 25 Amma tunda ba shi da abin biya, ubangidansa
ya bada umurni a sayar da shi, tare da matarsa da 'ya'yansa da duk
mallakarsa, domin a biya. 26 Sai baran ya fadi kasa, ya rusuna a gaban
ubangidansa ya ce, "Maigida, kayi mani hakuri, zan biya duk abin da
na karba." 27 Don haka ubangidansa yayi juyayi, sai ya ce, ya yafe
bashin, a saki baran. 28 Amma bayan an saki wannan baran, ya je ya
sami wani baran kamar sa da yake bi bashin dinari dari. Ya cafke shi,
ya shake shi a wuya, ya ce, 'Ka biya bashin da nake bin ka.' 29 Amma
dan'uwansa bara ya roke shi ya ce, kayi mani hakuri, zan biya ka duk
abinda na karba.' 30 Amma baran nan na farko ya ki. A maimakon
haka, ya sa aka jefa dan'uwansa bara a kurkuku sai ya biya bashin
nan. 31 Da sauran barori suka ga abin da ya faru, suka damu kwarai.
Sai suka je suka fada wa ubangidansu yadda abin ya faru duka. 32 Sai
ubangidansa ya kirawo shi, ya ce masa, "Kai mugun bawa, na gafarta
maka bashin nan duka, domin ka roke ni. 33 Ashe, bai kamata kaima
ka nuna jinkai ga dan'uwanka bara kamar yadda na nuna maka jinkai
ba?' 34 Ubangidansa yayi fushi, ya danka shi ga masu azabtarwa, har
sai ya gama biyan dukan bashin da ake binsa. 35 Hakanan Ubana dake
a sama zai yi maku, idan kowannenku bai gafarta wa dan'uwansa daga

zuciya ba."

19

1 Sai ya zama sa'adda Yesu ya gama wadannan maganganu, sai ya
bar Galili ya zo kan iyakokin Yahudiya, ketaren kogin Urdun. 2 Taro
mai yawa suka bi shi, ya kuma warkar da su a wurin. 3 Farisawa suka
zo wurinsa, suna gwada shi, suka ce masa, "Ya hallata bisa ga doka
mutum ya saki matarsa don kowanne dalili?" 4 Yesu ya amsa ya ce,
"Baku karanta ba, cewa shi wanda ya yi su tun farko ya yi su miji
da mace? 5 Shi wanda ya yi su kuma ya ce, “Saboda wannan dalilin,
mutum zai rabu da mahaifinsa da mahaifiyarsa ya hade da matarsa,
su biyun su zama jiki daya?” 6 Su ba biyu ba ne kuma, amma jiki daya.
Don haka, duk abin da Allah ya hada, kada wani ya raba." 7 Sai suka
ce masa, "To me yasa Musa ya umarcemu mu bada takardar saki, mu
kuma kore ta?" 8 Sai ya ce masu, "Saboda taurin zuciyarku, shi yasa
Musa ya yarda maku ku saki matanku, amma da farko ba haka yake ba.
9 Ina gaya maku, duk wanda ya saki matarsa in ba saboda zina ba, ya
kuma auri wata, yana zina kenan. Wanda kuma ya auri macen da aka
saka, yana aikata zina." 10 Almajiran suka ce wa Yesu, "Idan haka yake
game da mutum da matarsa, ba kyau ayi aure ba." 11 Amma Yesu yace
masu, "Ba kowa ne zai karbi wannan koyarwa ba, amma sai wadanda
an yardar masu su karbe ta. 12 Akwai wadanda aka haife su babanni.
Akwai wadanda mutane ne suka maida su babanni. Sa'annan akwai
wadanda sun mayar da kansu babanni saboda mulkin sama. Duk
wanda zai iya karbar wannan koyarwa, ya karba." 13 Sai aka kawo
masa yara kanana don ya dibiya hannuwansa akansu, yayi masu
addu'a, amma almajiran suka kwabe su. 14 Amma Yesu ya ce masu, "Ku
bar yara kanana, kada ku hana su zuwa wuri na, domin mulkin sama
na irinsu ne." 15 Ya sa hannuwa akan su, sa'annan ya bar wurin. 16 Sai
wani mutum ya zo wurin Yesu, ya ce, "Malam, wanne ayyuka nagari ne
zan yi domin in sami rai madawwami?" 17 Yesu ya ce masa, "Me yasa
kake tambaya ta game da abin da ke nagari? Daya ne kawai ke nagari,
amma idan kana so ka shiga cikin rai, ka kiyaye dokokin." 18 Mutumin
ya ce masa, "Wadanne dokokin?" Yesu ya ce masa, "Kada kayi kisa,
kada kayi zina, kada kayi sata, kada kayi shaidar zur, 19 ka girmama
mahaifinka da mahaifiyarka, kuma ka kaunaci makwabcinka kamar
kanka." 20 Saurayin nan ya ce masa, "Ai na kiyaye duk wadannan.
Me nake bukata kuma?" 21 Yesu ya ce masa, "Idan kana so ka zama
cikakke, ka tafi ka sayar da mallakarka, ka kuma ba matalauta, zaka
sami dukiya a sama. Sa'annan ka zo ka biyo ni." 22 Amma da saurayin
nan ya ji abin da Yesu ya fada, ya koma da bakin ciki, domin shi mai
arziki ne kwarai. 23 Yesu ya ce wa almajiransa, "Hakika ina gaya maku,
zai zama da wuya mai arziki ya shiga mulkin sama. 24 Ina sake gaya
maku, zai fi wa rakumi sauki ya shiga ta kafar allura, da mai arziki
ya shiga mulkin Allah." 25 Da almajiran sun ji haka, suka yi mamaki
kwarai da gaske, suka ce, "Wanene zai sami ceto?" 26 Yesu ya dube su,
ya ce, "A wurin mutane wannan ba zai yiwu ba, amma a wurin Allah,
kome mai yiwuwa ne." 27 Sai Bitrus ya amsa ya ce masa, "Duba, mun
bar kome da kome mun bi ka. To me za mu samu?" 28 Yesu ya ce masu,
"Hakika ina gaya maku, ku da kuka bi ni, a sabuwar haihuwa, lokacin

da Dan Mutum ya zauna a kursiyin daukakarsa, ku ma zaku zauna
a kursiyoyi goma sha biyu, kuna shari'anta kabilu goma sha biyu na
Isra'ila. 29 Duk wanda ya bar gidaje, 'yan'uwa maza, 'yan'uwa mata,
mahaifi, mahaifiya, 'ya'ya, ko gonaki, saboda sunana, zai sami ninkin
su dari, ya kuma gaji rai madawwami. 30 Amma dayawa dake farko
yanzu, za su zama na karshe, dayawa dake karshe kuma, su zama na
farko.

20

1 Gama mulkin sama yana kama da wani mai gona, wanda ya fita da
asuba ya nemi 'yan kwadago da za su yi aiki a gonarsa. 2 Bayan sun
shirya kudin da zai biya ma'aikata kimanin dinari daya a kowanne
yini, sai ya aike su gonarsa suyi aiki. 3 Misalin sa'a ta uku sai ya sake
fita, sai ya ga wasu ma'aikata suna tsaye a bakin kasuwa, babu aiki.
4 Sai ya ce masu, 'Kuzo kuyi aiki a gonar, duk abinda ya wajaba, zan ba
ku,' Sai suka tafi su yi aikin. 5 Sai ya sake fita a sa'a ta shida ya kuma
sake fita a sa'a ta tara, ya sake yin hakan din. 6 Ya kuma sake yin haka
a sa'a ta sha daya, da ya fita sai ya ga wasu a tsaye da ba sa yin kome.
Sai ya ce masu, 'Me yasa kuke tsaye ba ku yin kome dukan yini?' 7 Sai
suka ce masa, 'Ai babu wanda ya dauke mu aiki, shi yasa.' Sai ya ce
masu, 'ku ma, kuje cikin gonar. 8 Da yamma ta yi, sai mai gonar ya ce
wa manajansa, 'Ka kira ma'aikatan nan ka biya su hakkin su, amma ka
fara da wadanda suka zo a karshe, zuwa na farkon.' 9 Sa'adda wadanda
suka fara aiki da yamma suka zo, an biya su daidai yadda ake biya a
yini. 10 Da wadanda suka fara aiki tun safe suka zo, suna tsammani za
a ba su fiye da wadanda sun zo daga baya, amma aka ba kowannensu
dinari daya. 11 Da suka karbi hakkinsu, suka yi gunaguni game da mai
gonar. 12 Suka ce, 'Wadannan da suka zo a karshe, sa'a guda ce kadai
suka yi aiki, amma ka ba su daidai da mu, mu da muka yi fama da
aiki cikin zafin rana.' 13 Amma mai gonar ya amsa wa daya daga cikin
su, ya ce, 'Aboki na, ban yi maku laifi ba. Ai mun shirya zan biya ku
yadda ake biya a yini, ko ba haka ba? 14 Ku karbi abin da ke na ku,
ku tafi. Ganin dama ta ne, in ba wadannan da suka zo a karshe daidai
da ku. 15 Ashe, ba daidai bane a gare ni, in yi abin da na ga dama da
mallaka ta? Ko kishi ne kuke yi saboda kirki na?' 16 Haka yake, na
karshe za su zama na farko, na farko kuma su zama na karshe.'' [An
kira dayawa, amma kadan ne zababbu]. 17 Da Yesu zai tafi Urushalima,
ya dauki sha-biyun nan a gefe, yayin da suke tafiya, sai ya ce masu,
18 “Ku duba fa, zamu tafi Urushalima, kuma za a bada Dan Mutum ga
manyan firistoci da marubuta. Za su kuma yanke masa hukuncin kisa,
19 za su kuma bada shi ga al'ummai don suyi masa ba'a, su bulale shi,
su kuma gicciye shi. Amma a rana ta uku, za a tada shi.'' 20 Sai uwar
'ya'yan Zabadi ta zo wurin Yesu tare da 'ya'yanta. Ta rusuna a gabansa
tana neman alfarma a wurinsa. 21 Yesu ya ce mata, Me kike so in yi
maki?'' Sai ta ce masa, ''Ina so ka ba 'ya'yana izinin zama a mulkinka,
daya a hannun damanka, daya kuma a hannun hagunka. 22 Amma
Yesu ya amsa, ya ce, ''Baku san abin da kuke roko ba. Ko zaku iya
sha daga cikin kokon da zan sha bada dadewa ba?'' Sai suka ce masa,
''Zamu iya.'' 23 Sai ya ce masu, ''In dai kokon nan da zan sha ne, lallai
zaku sha. Amma, zama a hannun dama na da kuma hannun hagu

na, ba ni ne mai bayarwa ba, amma na wadanda Uba na ya shirya
domin su ne." 24 Sa'anda sauran almajirai goma suka ji haka, sun yi
bacin rai da 'yan'uwan nan biyu. 25 Amma Yesu ya kira su wurin sa,
ya ce, "Kuna sane da cewa, sarakunan al'ummai suna gwada masu
mulki, manyan-gari kuma na nuna masu iko. 26 Ba zai kasance haka
a tsakanin ku ba. A maimakon haka, duk wanda ke da marmari ya
zama da girma a tsakanin ku, ya zama baran ku. 27 Wanda kuma ke
da marmari ya zama na farko a cikin ku, ya zama baran ku. 28 Kamar
dai yadda Dan mutum bai zo don a bauta masa ba, amma yayi bauta,
ya kuma bada ransa fansa domin mutane dayawa." 29 Da suka fita
daga Yariko, babban taro suka bi shi. 30 Suka kuma ga makafi biyu
zaune a bakin hanya. Da makafin suka ji cewa Yesu ne ke wucewa,
sai suka tada murya suna cewa, "Ya Ubangiji, Dan Dauda, kayi mana
jinkai." 31 Amma jama'ar suka tsauta masu, suka ce suyi shiru. Duk
da haka, makafin suka kara tada murya fiye da na da, suka ce, "Ya
Ubangiji, Dan Dauda, kayi mana jinkai." 32 Sai Yesu ya tsaya cik, ya
sa aka kira su, sai ya ce masu, "Me kuke so in yi maku?" 33 Sai suka
ce masa, Ya Ubangiji, muna so mu sami ganin gari." 34 Sai Yesu yayi
juyayi a cikin sa, ya taba idanunsu. Nan da nan, suka sami ganin gari,
suka kuma bi shi.

21

1 Yayinda Yesu da almajiransa suka kusato Urushalima sai suka zo
Betafaji wajen dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa guda biyu,
2 yace masu, “Ku shiga kauyen da yake gaban ku zaku iske wata jaka
da aholaki tara da ita. Ku kwance su ku kawo mani su. 3 Idan
wani ya gaya maku wani abu game da haka, sai ku ce, 'Ubangiji
ne yake bukatarsu,' mutumin kuwa zai aiko ku da su nan da nan.”
4 Anyi wannan kuwa domin a cika annabcin anabin. Yace, 5 “Ku cewa
diyar Sihiyona, duba, ga sarkinki na zuwa wurin ki, mai tawali'u
ne, kuma akan jaki wanda aholaki ne.” 6 Sai almajiran suka tafi
suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su. 7 Suka kawo jakar da dan
aholakin, suka sa tufafinsu akai, Yesu kuwa ya zauna akan tufafin.
8 Yawancin jama'a kuwa suka baza tufafinsu akan hanya, wasu kuma
suka yanko ganye daga bishiyoyi suka shimfida su a hanya. 9 Taron
jama'a da suke gabansa da wadanda suke bayansa, suka ta da murya
suna cewa, “Hossana ga dan Dauda! mai albarka ne shi wanda ke
zuwa cikin sunan Ubangiji. Hossana ga Ubangiji!” 10 Sa'adda Yesu ya
shiga Urushalima sai doki ya cika birnin ana cewa, “Wanene wannan?”
11 Sai jama'a suka amsa, “Wannan shine Yesu annabi, daga Nazaret ta
Galili.” 12 Sai Yesu ya shiga haikalin. Ya kori duk wadanda ke saye
da sayarwa a cikin ikiilisiya. Ya birkice teburan masu canjin kudi da
kujerun masu sayar da tantabaru. 13 Ya ce masu, “A rubuce yake, 'Za
a kira gidana gidan addu'a,' amma kun mayar dashi kogon 'yan fashi.”
14 Sai makafi da guragu suka zo wurin sa a haikalin, ya warkar da su.
15 Amma da manyan firistoci da malaman attaura suka ga abubuwan
banmamaki da yayi, kuma sa'adda suka ji yara suna tada murya a
cikin haikalin suna cewa, “Hossana ga dan Dauda,” sai suka ji haushi.
16 Suka ce masa, kana jin abinda wadannan mutanen ke fadi?" Yesu
ya ce masu, “I! Amma ba ku taba karantawa ba, 'daga bakin jarirai da

masu shan mama ka sa yabo'?" 17 Sai Yesu ya bar su, ya fice daga birnin
zuwa Betaniya ya kwana a wurin. 18 Washegari da safe yayin da yake
komawa birnin, sai yaji yunwa. 19 Da ya ga bishiyar baure a bakin
hanya, sai yaje wurin amma bai sami kome ba sai dai ganye. Sai ya ce
mata, "Kada ki kara yin 'ya'ya har abada." Sai nan take bishiyar bauren
ta bushe. 20 Da almajiran suka ga haka, sai suka yi mamaki suka ce,
"Kaka bishiyar bauren ta bushe nan da nan?" 21 Yesu ya amsa yace
masu, "Hakika ina ce maku, in dai kuna da bangaskiya ba ku yi shakka
ba, ba abinda aka yi wa bauren nan kadai za kuyi ba har ma za ku cewa
tsaunin nan, "Ka ciru ka fada teku,' sai kuwa haka ta kasance. 22 Kome
kuka roka cikin addu'a, in dai kun gaskanta, za ku samu." 23 Sa'adda
Yesu ya shiga haikalin, sai manyan fristocin da shugabannin jama'a
suka zo suka same shi yayin da yake koyarwa, suka ce, "Da wane iko
kake yin wadannan abubuwa?" 24 Yesu ya amsa yace masu, "Ni ma
zan yi maku tambaya daya. In kun fada mani, ni ma zan fada maku
ko da wane iko nake yin wadannan abubuwa. 25 Daga ina baftismar
Yahaya ta fito, daga sama ko kuma daga mutune?" Sai suka yi shawara
a tsakanin su, suka ce, "In munce, 'daga sama,' zai ce mana, 'don me
bamu gaskanta dashi ba?' 26 Amma in munce, ' daga mutune,' muna
tsoron jama'a, saboda sun san Yahaya annabi ne." 27 Sai suka amsa ma
Yesu suka ce, ''Bamu sani ba." Shi ma yace masu, "Nima bazan gaya
maku ko da wane iko nake yin abubuwan nan ba. 28 Amma me kuke
tunani? Wani mutum yana da 'ya'ya biyu. Ya je wurin na farkon yace,
'Da, je ka kayi aiki yau a cikin gona.' 29 Yaron ya amsa yace, 'bazan yi
ba,' amma daga baya ya canza tunaninsa ya tafi. 30 Sai mutumin ya je
wurin da na biyun ya fada masa abu guda. Wannan dan ya amsa ya
ce, 'zanje, baba,' amma bai je ba. 31 Wanene a cikin 'ya'ya biyun nan
yayi nufin ubansa?" Suka ce, "na farkon." Yesu ya ce masu, "Hakika
ina gaya maku, masu karbar haraji da karuwai za su shiga mulkin
Allah kafin ku. 32 Gama Yahaya ya zo maku a hanyar adalci, amma ba
ku gaskata da shi ba, a yayinda masu karbar haraji da karuwai suka
gaskata da shi. Ku kuwa, bayan kun ga abin da ya faru, baku ma tuba
daga baya ba don ku gaskata da shi. 33 Ku saurari wani misalin. Anyi
wani mutum, mai gona. Yayi shuka a gonar, ya shinge ta, ya gina ramin
matse inabi a cikin gonar, ya kuma gina wata hasumiyar tsaro, sai ya
bada hayar gonar ga wadansu manoma. Sai ya tafi wata kasa. 34 Da
kakar inabi ta yi, sai ya aiki wadansu bayi su karbo masa amfanin
gonar. 35 Amma manoman suka kama bayin, suka doddoki dayan,
suka kashe dayan, suka jejjefe dayan da duwatsu. 36 Sai mai gonar
ya sake aika wadansu bayinsa da suka fi na farko, amma manoman
suka yi masu kamar yadda suka yi wa sauran. 37 Bayan wannnan, sai
mai gonar ya aika da dansa wurin su yana cewa, 'za su yi wa dana
biyayya.' 38 Amma da manoman suka ga dan, sai suka ce a tsakanin
su, 'wannan shine magajin. Kuzo, mu kashe shi mu gaji gonar.' 39 Sai
suka dauke shi, suka jefar da shi daga cikin gonar, suka kashe shi. 40 To
idan me gonar ya zo, me zai yiwa manoman? 41 Suka ce masa, "Zai
hallaka mugayen manoman nan ta hanya mai tsanani, zai kuma bada
gonar haya ga wadansu manoman, mutanen da za su biya, lokacin
da inabin ya nuna." 42 Yesu yace masu, "Baku taba karantawa a nassi
ba,'' 'Dutsen da magina suka ki ya zama dutse mafi amfani. Wannan

daga Ubangijine, kuma abin mamaki ne a idanunmu?' 43 Saboda haka
ina gaya maku, za a karbe mulkin Allah daga wurin ku a ba wata
al'umma da zata bada amfaninsa. 44 Duk wanda ya fadi akan dutsen
nan zai ragargaje. Amma duk wanda dutsen ya fadawa, zai nike.” 45 Da
manyan firistocin da farisawan suka ji wannan misalin, sai suka gane
da su yake. 46 Da suka nemi kama shi, sai suka ji tsoron taron, saboda
mutanen sun dauke shi annabi.

22

1 Yesu ya sake yi masu magana da misalai, yace, 2 “Mulkin sama yana
kama da wani sarki wanda ya shirya wa dansa liyafar aure. 3 Ya aiki
bayinsa su kira wadanda aka gayyata su zo liyafar auren, amma suka
ki zuwa. 4 Sai sarkin ya sake aiken wasu bayin, yace, “Ku gaya wa
wadanda aka gayyata, “Duba, na shirya liyafata. An yanka bajimaina
da kosassun 'yanmarukana, an gama shirya komai. Ku zo wurin bikin
auren.” 5 Amma mutanen ba su dauki sakon da mahimmanci ba kuma
suka yi tafiyarsu. Wani ga gonarsa, wani ga kasuwancinsa. 6 Sauran
kuma suka kama bayin sarkin, suka wulakanta su, suka kuma kashe
su. 7 Amma sarkin ya ji haushi. Ya aika sojojinsa, ku kashe masu
kisan kan nan, ku kuma kone birnin su. 8 Sai ya ce wa bayinsa, 'An
gama shirya bikin, amma wadanda aka gayyata ba su cancanta ba.
9 Saboda haka ku je bakin hanya ku gayyaci iyakar yawan mutanen
da za ku samu zuwa bukin auren.' 10 Bayin suka tafi hanya suka tattaro
dukan mutanen da suka samu, da masu kyau da marassa kyau. Zauren
auren kuwa ya cika makil da baki. 11 Amma da sarkin ya zo don ya
ga bakin, sai ya ga wani wanda bai sa kayan aure ba. 12 Sai sarkin
ya ce masa, 'Aboki, ta yaya ka shigo nan ba tare da kayan aure ba?'
Mutumin kuwa ya rasa ta cewa. 13 Sai sarkin ya ce wa bayinsa, 'Ku
daure mutumin nan hannu da kafa, ku jefa shi cikin duhun, inda za
ayi kuka da cizon hakora.' 14 Gama mutane dayawa aka kira, amma
kadan aka zaba.”' 15 Sai Farisawan suka tafi suka shirya makirci akan
yadda zasu kama shi ta maganarsa. 16 Suka tura masa almajiransu,
da Hirudiyawa. Suka ce ma Yesu, “Mallam, mun san kai mai gaskiya
ne, kuma kana koyar da hanyar Ubangiji da gaskiya. Ba ka damu
da ra'ayin kowa ba, kuma ba ka nuna bambanci a tsakanin mutane.
17 To gaya mana, menene tunaninka? Ya halarta a biya haraji ga
Kaisar ko a'a?” 18 Amma Yesu ya gane muguntarsu yace, “Don me
kuke gwada ni, ku munafukai? 19 Ku nuna mani sulen harajin.” Sai
suka kawo masa sulen. 20 Yesu yace masu, “Hoto da sunan wanene
wadannan?” 21 Suka ce masa, “Na Kaisar.” Sai Yesu ya ce masu, “To
ku ba Kaisar abubuwan dake na Kaisar, Allah kuma abubuwan dake
na Allah.” 22 Da suka ji haka, suka yi mamaki. Sai suka bar shi suka
tafi. 23 A ran nan sai wadansu Sadukiyawa, wadanda suka ce ba tashin
matattu, suka zo wurinsa. Suka tambaye shi, 24 cewa, “Mallam, Musa
yace, 'Idan mutum ya mutu, bashi da 'ya'ya, dole dan'uwansa ya auri
matarsa ya kuwa haifawa dan'uwansa 'ya'ya. 25 Akwai wasu 'yan'uwa
bakwai. Na farkon yayi aure sai ya mutu. Da shike bai bar 'ya'ya
ba. Ya bar wa dan'uwansa matarsa. 26 Sai dan'uwansa na biyu shi
ma yayi haka, haka kuma na ukun, har zuwa dan'uwan na bakwai.
27 Bayan dukansu, sai matar ta mutu. 28 To a tashin matattu, matar

wa zata zama a cikin su bakwai din? Don duk sun aure ta.” 29 Amma
Yesu ya amsa yace masu, “Kun bata, domin ba ku san litattafai ko
ikon Allah ba. 30 Domin a tashin matattu basu aure, ba kuma a bada
su aure. Maimaikon haka, suna kama da mala'ikun sama. 31 Amma
game da tashin matattu, ba ku karanta abinda Allah ya fada maku ba,
cewa, 32 'Nine Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu'?
Allah ba Allah na matattu bane, amma na rayayyu.” 33 Da taron suka
ji haka, sai suka yi mamakin koyarwarsa. 34 Amma da Farisawan suka
ji cewa Yesu ya kure Sadukiyawa, sai suka tattara kansu. 35 Daya
daga cikinsu, masanin shari'a, yayi masa tambaya, yana gwada shi-
36 “Mallam, wace doka ce mafi girma a cikin shari'a?” 37 Yesu yace
masa, “Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da dukkan zuciyarka, da dukkan
ranka, da dukkan hankalinka.' 38 Wannan itace babbar doka ta farko.
39 Doka ta biyu kuma kamar ta take- 'Ka kaunaci makwabcinka kamar
kanka.' 40 Akan wadannan dokoki ne dukkan shari'a da annabawa
suka rataya.” 41 Yayin da Farisawa suke tattare wuri daya, Yesu yayi
masu tambaya. 42 Yace, “Me kuke tunani game da Almasihu? Shi
dan wanene?” Suka ce masa, ''Dan Dauda ne.” 43 Yesu yace masu,
“To ta yaya kuma Dauda cikin Ruhu ya kira shi Ubangiji, yana cewa,
44 “Ubangiji ya cewa wa Ubangijina, zauna a hannun damana, har sai
na mai da makiyanka matakin sawayenka.” 45 Idan Dauda ya kira
Almasihu 'Ubangiji,' ta yaya ya zama dan Dauda?” 46 Ba wanda ya
iya bashi amsa, ba kuma wanda ya kara yi masa tambayoyi tun daga
wannan rana.

23

1 Sai Yesu yayi wa taron da alamajiransa magana. 2 Ya ce, “Marubuta
da Farisawa suna zaune a mazaunin Musa. 3 Don haka, duk abinda
suka umarceku kuyi, kuyi wadannan abubuwa ku kuma kiyaye su.
Amma kada kuyi koyi da ayyukansu, gama suna fadar abubuwa amma
kuma ba su aikata su. 4 I, sukan daura kaya masu nauyi, masu wuyar
dauka, daga nan su dauka su jibga wa mutane a kafada. Amma
su kan su baza su mika danyatsa ba su dauka. 5 Duk ayyukan su
suna yi ne don mutane su gani, suna dinka aljihunan nassinsu da
fadi, suna fadada iyakokin rigunansu. 6 Su na son mafifitan wuraren
zama a gidan biki, da mafifitan wuraren zama a majami'u, 7 da kuma
gaisuwar musamman a wuraren kasuwanci, a kuma rika ce da su
'mallam.' 8 Amma ba sai an kira ku 'mallam, ba' domin malami daya
kuke da shi, ku duka kuwa 'yan'uwan juna ne. 9 Kada ku kira kowa
'Ubanku' a duniya, domin Uba daya ne ku ke da shi, kuma yana
sama. 10 Kada kuma a kira ku malamai, saboda malamin ku daya
ne, shi ne Almasihu. 11 Amma wanda yake babba a cikin ku zaya
zama bawanku. 12 Duk wanda ya daukaka kansa za a kaskantar dashi.
Duk wanda ya kaskantar da kansa kuma za a daukaka shi. 13 Amma
kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kun toshewa mutane
kofar mulkin sama. Baku shiga ba, kuma ba ku bar wadanda suke
so su sami shiga ba. 14 kaiton ku marubuta da Farisawa, domin kuna
hallaka gwauraya - 15 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai!
Kuna tafiya ketaren tekuna da kasashe domin samun almajiri daya tak,
in kwa kun samu kukan mai da shi biyunku danwuta. 16 Kaiton ku,
makafin jagora, kuda kuke cewa, Kowa ya rantse da Haikali, ba komai.

Amma duk wanda ya rantse da zinariyar Haikalin, rantsuwarsa ta
daure shi.' 17 Ku wawayen makafi! wanene yafi girma, zinariyar
ko kuwa Haikalin da yake tsarkake zinariyar? 18 Kuma, 'Kowa ya
rantse da bagadi, ba komai bane. Amma duk wanda ya rantse da
baikon da aka dora a kai, sai rantsuwarsa ta kama shi.' 19 Ku makafi!
Wanene yafi girma, baikon ko kuwa bagadin da yake kebe baikon ga
Allah? 20 Saboda haka, duk wanda ya rantse da bagadi, ya rantse
da shi da duk abinda ke kansa. 21 Kuma duk wanda ya rantse da
Haikali ya rantse dashi da kuma wanda yake cikin sa. 22 Kuma duk
wanda ya rantse da sama, ya rantse da kursiyin Allah da kuma wanda
yake zaune akai. 23 Kaiton ku Farisawa da marubuta, munafukai!
Kukan fitar da zakkar doddoya, da karkashi, da lamsur, amma kun
yar da al'amuran attaura mafi nauyi-, wato, hukunci, da jinkai da
bangaskiya. Wadannan ne ya kamata kuyi, ba tare da kunyi watsi da
sauran ba. 24 Makafin jagora, ku kan burtsar da kwaro dan mitsil,
amma kukan hadiye rakumi! 25 Kaiton ku marubuta da Farisawa,
munafukai! kuna wanke bayan moda da kwano, amma aciki cike
suke da zalunci da keta. 26 Kai makahon Bafarise! Sai ka fara
tsarkake cikin modar da kwanon domin bayansu ma su tsarkaka.
27 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kamar kaburburan
da aka shafa wa farar kasa kuke, masu kyaun gani daga waje, daga
ciki kuwa sai kasusuwan matattu da kazanta iri iri. 28 Haka nan
kuke a idanun mutane ku adalai ne, amma a ciki sai munafunci da
mugun aiki. 29 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Ku kan
gina kaburburan annabawa, kuna kuma kawata kaburburan adalai.
30 Kuna cewa, 'Da muna nan a zamanin Ubanninmu, da bamu basu
goyon baya ba wajen zubar da jinin annabawa.' 31 Domin haka kun
shaida kanku ku ne 'ya'yan masu kisan annabawa. 32 Sai kuma kuka
cika ma'aunin ubanninku! 33 macizai, Ku 'ya'yan ganshekai, Yaya zaku
tsere wa hukuncin Gidan wuta? 34 Saboda haka, duba, ina aiko maku
da annabawa, da masu hikima da marubuta. Za ku kashe wadansun
su kuma ku gicciye su. Zaku yiwa wasu bulala a majami'un ku, kuna
bin su gari gari. 35 Sakamakon hakan alhakin jinin dukkan adalai da
aka zubar a duniya ya komo a kan ku, tun daga jinin Habila adali
har ya zuwa na Zakariya dan Barakiya, wanda kuka kashe a tsakanin
Haikali da bagadi. 36 Hakika, Ina gaya maku, duk wannan zai auko wa
mutanen wannan zamani. 37 Urushalima, Urushalima, keda kika kashe
annabawa kika kuma jejjefi wadanda aka turo maki da duwatsu! Sau
nawa ne naso in tattaro ki kamar yadda kaza take tattara 'yan tsakinta
cikin fukafukanta, amma kin ki. 38 Ga shi an bar maku gidan ku a
yashe! 39 Ina dai gaya maku, ba za ku kara gani na ba, sai ran da kuka
ce, 'Albarka ta tabbata ga mai zuwa cikin sunan Ubangiji.”'

24

1 Yesu ya fita daga cikin haikalin ya kama hanyar sa. Almajiran sa
suka zo suna nuna masa ginin haikali. 2 Amma ya amsa masu yace,
“kun ga dukkan wadannan abubuwan? Ina gaya maku gaskiya, ba
ko dutse daya da za'a bari akan dan'uwansa wanda ba za'a rushe shi
ba.” 3 Yayin da ya zauna a kan dutsen zaitun, almajiran sa suka zo
wurin sa a boye suka ce, “me zai zama alamar zuwanka da kuma
na karshen duniya?” 4 Yesu ya amsa yace dasu, “Ku kula kada wani

yasa ku kauce.” [5] Gama da yawa za su zo da sunana. Za su ce, “ni
ne almasihu,” kuma za su sa da yawa su kauce. [6] Za ku ji labarin
yake-yake da kuma shelar yake-yake. Ku kula kar ku tsorata, domin
dole abubuwan nan su faru; amma karshen dai tukunna. [7] Gama
al'umma zata tayarwa al'umma, kuma mulki zai tayarwa mulki. Za'a
yi yunwa da girgizar kasa a wurare dabam dabam. [8] Amma dukkan
wadannan farkon ciwon haihuwa ne kawai. [9] Bayan haka za'a bada ku
ga tsanani a kuma kashe ku. Dukkan al'ummai za su tsane ku saboda
sunana. [10] Daga nan da yawa za su yi tuntube, kuma su ci amanar
juna, su kuma tsani juna. [11] Annabawan karya da yawa za su taso
kuma susa da yawa su kauce. [12] Domin mugunta zata ribambanya,
kaunar masu yawa zata yi sanyi. [13] Amma duk wanda ya jure har
karshe, zai sami ceto. [14] Za'a yi wa'azin wannan bisharar mulkin a
dukkan duniya don ya zama shaida akan dukkan al'ummai. Daganan
karshen zai zo. [15] Don haka, idan kun ga abin kyama mai lalatarwa,
wanda Annabi Daniyel ya yi maganar sa, Ya tsaya a wuri mai tsarki
(bari mai karatu ya fahimta), [16] bari wadanda ke yahudiya su gudu
zuwa kan duwatsu, [17] Bari wanda yake kan bene kada ya sauko don
daukar wani abu a cikin gidansa, [18] kuma wanda yake gona kar ya
dawo gida domin daukar babbar rigarsa. [19] Amma kaito ga wadanda
suke dauke da yaro, ko masu shayarwa a wannan kwanakin! [20] Ku
yi addu'a kada gudun ku ya zama lokacin hunturu, ko ranan asabaci.
[21] Domin za'ayi tsanani mai girma, wanda ba'a taba yin irin shi ba, tun
farkon duniya har ya zuwa yau, a'a ba za ayi irin shi ba kuma. [22] In
ba don an rage kwanakin ba, da ba mahalukin da zai tsira. Amma
albarkacin zababbun, za a rage kwanakin. [23] Sa'annan idan wani yace
maku, duba, “ga Almasihu a nan!” ko, “ga Almasihu a can!” kar ku
gaskata. [24] Gama annabawan karya da almasihan karya za su zo suna
nuna alamu da al'ajibai, don su yaudari masu yawa zuwa ga bata, in
ya yiwuma har da zababbun. [25] Kun gani, na gaya maku kafin lokacin
ya zo. [26] Saboda haka, idan suka ce maku, “ga shi a jeji,” kar ku je jejin.
Ko, “ga shi a can cikin kuryar daki,” kar ku gaskata. [27] Yadda walkiya ke
haskakawa daga gabas zuwa yamma, haka nan zuwan Dan mutum zai
zama. [28] Duk inda mushe yake, nan ungulai suke taruwa. [29] Amma nan
da nan bayan kwanakin tsananin nan, rana za ta duhunta, wata kuma
ba zai ba da haskensa ba, taurari kuma za su fado daga sama, ikokin
sammai za su girgiza. [30] Sa'annan alamar Dan Mutum za ta bayyana
a sararin sama, kuma dukkan kabilun duniya za su yi bakin ciki. Za
su ga Dan Mutun na zuwa a gajimarai da iko da daukaka mai girma.
[31] Zai aiki mala'ikunsa, da karar kaho mai karfi, kuma za su tattara
dukkan zababbu daga dukkan kusurwoyi hudu, daga karshen sararin
sama har zuwa wani karshen. [32] Kuyi koyi da itacen baure. Da zaran
reshen sa ya yi toho ya fara bada ganye, za ku sani bazara ta kusa.
[33] Haka kuma, idan kun ga dukkan wadannan abubuwa, ya kamata ku
sani, Ya yi kusa, ya na bakin kofa. [34] Ina gaya maku gaskiya, wannan
zamanin ba zai wuce ba, sai dukkan wadannan abubuwan sun faru.
[35] Sama da kasa za su shude, amma kalmomina ba za su shude ba.
[36] Amma game da ranan nan ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun
sama, ko Dan, sai Uban kadai. [37] Kamar yadda kwanakin Nuhu suke,
haka zai zama game da zuwan Dan Mutum. [38] A wadannan kwankin

kafin zuwan ruwan tsufana suna ci suna sha, suna aure suna aurarwa
har ranar da Nuhu ya shiga jirgin, 39 ba su san kome ba har ruwan
ya zo ya cinye su_ haka ma zuwan Dan Mutun zai zama. 40 Sa'annan
mutane biyu zasu kasance a gona za a dauke daya, a bar daya a baya.
41 Mata biyu na nika a manika za a dauke daya, za a bar dayar. 42 Don
haka sai ku yi zaman tsaro, domin baku san ranar da Ubangijinku
zai zo ba. 43 Amma ku san wannan, idan maigida ya san lokacin da
barawo zai zo, zai zauna a shirye ba zai bar gidan sa har a balle a
shiga ba. 44 Don haka sai ku shirya, domin Dan Mutum zai zo a sa'ar
da ba ku yi zato ba. 45 To wanene amintaccen bawannan mai hikima,
wanda maigidan sa ya sa ya kula mar da gida, domin ya ba su abinci
a kan lokaci? 46 Mai albarka ne bawan, da mai gidan zai same shi
a kan aikin sa a lokacin da ya dawo. 47 Ina gaya maku gaskiya mai
gidan zai dora shi a kan dukkan a binda yake da shi. 48 Amma idan
mugun bawa ya ce a zuciyarsa, “maigida na ya yi jinkiri,” 49 sai ya
fara dukan sauran barorin, ya yi ta ci da sha tare da mashaya, 50 uban
gidan bawan zai dawo a ranar da bawan bai zata ba, a lokacin da bai
sani ba. 51 Uban gidansa zai datsa shi biyu, karshen sa zai zama daidai
da na munafukai, za a sashi inda a ke kuka da cizon hakora.

25

1 Sa'annan mulkin sama zai zama kamar budurwai goma da suka
dauki fitilunsu domin su taryi ango. 2 Biyar daga cikin su masu hikima
ne biyar kuma wawaye. 3 Sa'adda wawayen budurwai suka dauki
fitilunsu, ba su dauki karin mai ba. 4 Amma budurwai masu hikimar
suka dauki gorar mai tare da fitilunsu. 5 To da angon ya makara,
dukkan su sai suka fara gyangyadi sai barci ya dauke su. 6 Amma
da tsakkar dare sai aka yi shela, 'Ga ango ya iso! Ku fito taryensa. 7 Sai
dukka budurwan nan suka tashi suka gyaggyara fitilunsu. 8 Wawayen
su ka ce da masu hikimar, 'Ku sammana kadan daga manku gama
fitilunmu su na mutuwa.' 9 “Amma masu hikimar suka ce 'Tun da
man ba zai ishe mu tare da ku ba, sai ku je gun ma su sayarwa ku sayo
wa kanku. 10 Sa'adda suka tafi sayan man, sai angon ya shigo, kuma
wadanda suke a shirye su ka shiga tare da shi bukin auren, sai aka rufe
kofar. 11 Bayan dan lokaci kadan sauran budurwan suka dawo suna
cewa, 'Mai gida, mai gida, bude mana kofar.' 12 Amma ya amsa ya ce,
'A gaskiya ina gaya maku, ni ban san ku ba.' 13 Don haka sai ku lura,
don baku san rana ko sa'a ba. 14 Domin yana kama da wani mutum
da zai tafi wata kasa. Ya kira barorinsa ya ba su dukiyar sa. 15 Ga
wani ya ba shi talanti biyar, ga wani ya ba shi biyu, ga wani kuma ya
ba shi talanti daya. kowa an bashi gwargwadon iyawarsa, sai wannan
mutum ya yi tafiyar sa 16 nan da nan sai wanda ya karbi talanti biyar
ya sa nasa a jari, ya sami ribar wasu talanti biyar. 17 Haka ma wanda
ya karbi talanti biyu ya sami ribar wasu biyu. 18 Amma bawan da
ya karbi talanti dayan ya yi tafiyar sa, ya haka rami, ya binne kudin
mai gidansa. 19 To bayan tsawon lokaci sai ubangidan barorin nan
ya dawo, domin yayi lissafin kudinsu. 20 Bawan da ya karbi talanti
biyar, ya kawo nasa da ribar wasu biyar. Yace, 'Maigida, ka bani
talanti biyar, gashi na samo ribar karin talanti biyar.' 21 Maigidansa
yace masa, 'Madalla, bawa na gari mai aminci! Ka yi aminci akan

abu kadan. Zan sa ka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin
farincikin maigidanka.' 22 Bawan da ya karbi talanti biyun, ya zo yace,
'Maigida, ka ba ni talanti biyu. Gashi kuwa na sami karin ribar wasu
biyun.' 23 Ubangidansa yace masa, 'Madalla, kai bawa na gari mai
aminci! Ka yi aminci akan abubuwa kadan. Zan saka akan abubuwa
masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' 24 Sai bawan da
ya karbi talanti daya ya zo yace, 'Maigida, na san kai mai tsanani ne.
Kana girbi inda baka yi shuka ba, kuma kana tattarawa inda ba ka
watsa ba. 25 Na ji tsoro, don haka sai na je na boye talantinka a rami.
Duba, ga abinda yake naka.' 26 Amma ubangidansa ya amsa yace, kai
mugu malalacin bawa, ka san cewa ni mai girbi ne inda ban shuka ba
kuma ina tattarawa inda ban zuba ba. 27 To da ba sai ka kai kudina a
banki ba, da bayan na dawo da sai in karbi abina da riba. 28 Saboda
haka ku kwace talantin daga gare shi ku baiwa mai talanti goman nan.
29 Gama ga wanda yake da shi za'a kara masa har ma a yalwace za'a
kara bashi. Amma ga wanda bashi da komai abinda ke nasa ma za'a
kwace. 30 Ku jefa wannan mugun bawan marar amfani, cikin duhu
mai zurfi, inda ake kuka da cizon hakora.' 31 Sa'adda Dan mutum zai
zo cikin daukakarsa da dukan Mala'iku tare da shi, sa'annan zai zauna
kursiyinsa na daukaka. 32 A gabansa za'a tattara dukkan al'ummai,
zai rarraba mutanen daya'daya, kamar yadda makiyayi yake rarraba
tumaki daga awaki. 33 Zai sa tumakin a hannunsa na dama, amma
awakin a hannunsa na hagu. 34 Sa'annan sarkin zai ce wa na hannun
damarsa, 'Ku zo ku da Ubana ya albarkata, ku gaji mulkin da aka shirya
maku kafin a kafa duniya. 35 Gama na ji yunwa kuka bani abinci; Na
ji kishi kuka bani ruwa; Na yi bakunci kun bani masauki; 36 Na yi
huntanci kuka tufasar dani; Na yi ciwo kuka kula dani; Ina kurkuku
kuka ziyarceni.' 37 Sa'annan masu adalcin za su amsa su ce, 'Ubangiji,
yaushe muka ganka kana jin yunwa muka baka abinci? Ko kana
jin kishi muka baka ruwan sha? 38 Kuma yaushe muka ganka kana
bakunci har muka baka masauki? Ko kuma kana huntanci da muka
tufatar da kai? 39 Yaushe kuma muka ganka kana ciwo ko a kurkuku
har muka ziyarce ka?' 40 Sa'annan Sarkin zai amsa masu yace, 'Hakika
Ina gaya maku, duk abinda kuka yi wa daya mafi kakanta daga cikin
'yan'uwana a nan ni kuka yi wa.' 41 Sa'annan zai cewa wadanda suke
hannunsa na hagu, 'Ku rabu da ni, ku la'anannu, ku tafi cikin wutar
jahannama da aka shirya wa Shaidan da aljannunsa, 42 domin ina jin
yunwa baku bani abinci ba; ina jin kishi ba ku bani ruwa ba; 43 Ina
bakunci amma baku bani masauki ba; ina huntanci, baku tufasar da
ni ba; ina ciwo kuma ina kurkuku, baku kula da ni ba.' 44 Sa'annan
suma zasu amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe muka ganka kana jin yunwa,
ko kishin ruwa, ko kana bakunci, ko kana huntanci, ko ciwo, kuma
a kurkuku, da bamu yi maka hidima ba?' 45 Sa'annan zai amsa ya ce
masu, 'Ina gaya maku hakika abin da baku iya yiwa mafi karanta daga
cikin wadannan ba, ba ku yi mani ba.' 46 Wadannan kuwa zasu tafi
cikin madawwamiyar azaba amma adalai zuwa rai madawwami.”

26

1 Yayin da Yesu ya gama fadi masu wadannan maganganu, sai ya
cewa almajiransa, 2 “Kun sani sauran kwana biyu idin ketarewa ya zo,
kuma za'a bada Dan mutum domin a gicciye shi. 3 Sa'annan manyan

firistoci da dattawan jama'a suka taru a fadar babban firist, mai suna
Kayafa. 4 Suka shirya yadda zasu kama Yesu a boye su kuma kashe
shi. 5 Amma suna cewa, “Ba a lokacin idin ba, domin kada tarzoma
ta tashi daga cikin mutane.” 6 Sa'adda Yesu yake Baita'anya a gidan
Saminu Kuturu, 7 daidai lokacin da ya zauna a gefen teburin cin abinci,
sai wata mata ta shigo da kwalbar mai, mai tsada, ta zuba wa Yesu a
kansa. 8 Amma da almajiransa suka ga haka, sai suka ji haushi suka
ce, “Ina dalilin yin irin wannan asara? 9 Ai da an sayar da wannan mai
da kudi mai yawa a rabawa talakawa.” 10 Amma da yake Yesu ya san
tunaninsu, sai yace masu, “Don me kuke damun matar nan? Ta yi abu
mai kyau domina. 11 Kuna da talakawa tare da ku koyaushe, amma
ni ba zan kasance da ku ba koyaushe. 12 Don a sa'adda ta zuba man
nan a jikina, ta yi haka ne don jana'iza ta. 13 Hakika Ina gaya maku,
duk inda za ayi wannan bishara a dukan duniya, abin da matar nan
tayi za'a rika ambatar da shi don tunawa da ita.” 14 Sai daya daga cikin
sha biyun, mai suna Yahuza Iskariyoti, ya tafi wurin manyan firistocin,
15 yace, "Me kuke da niyyar bani idan na mika maku shi?” Suka auna
masa azurfa talatin. 16 Daga wannan lokacin yayi ta neman zarafi da
zai bada shi a wurinsu. 17 To a rana ta fari na idin ketarewa almajiran
suka zo wurin Yesu suka ce, "Ina kake so mu shirya maka da zaka
ci abincin idin ketarewa?” 18 Yace, “Ku shiga cikin birnin zaku sami
wani mutum sai kuce masa, 'Mallam yace, “lokaci na ya kusa. Zan ci
idin ketarewa a gidanka, da almajiraina.”'" 19 Almajiran suka yi kamar
yadda Yesu ya umarce su, suka shirya abincin idin ketarewar. 20 Da
yamma ta yi, sai ya zauna domin ya ci tare da almajiransa goma sha
biyu. 21 Sa'adda suke ci, yace, “Hakika ina gaya maku, daya daga cikin
ku zai bada ni.” 22 Suka yi bakin ciki, suka fara tambayarsa daya bayan
daya, "Na tabbata ba ni bane ko, Ubangiji?” 23 Sai ya amsa, “Wanda ke
sa hannu tare da ni cikin kwano daya shi ne zai bada ni. 24 Dan mutum
zai tafi, kamar yadda aka rubuta akan sa. Amma kaiton mutumin da
ta wurin sa za'a bada Dan mutum! Gwamma da ba'a haifi mutumin
nan ba.” 25 Yahuza da zai bada shi yace, “Mallam ko ni ne?” Yace masa,
“Ka fada da kanka.” 26 Yayin da suke ci, sai Yesu ya dauki gurasa, ya
sa albarka, ya karya. Ya ba almajiran yace, “Ku karba, ku ci, wannan
jiki nane.” 27 Sai ya dauki kokon yayi godiya, Ya ba su yace, “Ku sha,
dukanku. 28 “Gama wannan jinina ne na alkawari wanda aka zubar
domin gafarar zunuban mutane da yawa. 29 Amma ina gaya maku,
ba zan kara shan ruwan inabin nan ba, sai ranar da zan sha shi sabo
tare da ku a cikin mulkin Ubana.” 30 Da suka raira waka, sai suka ka
tafi dutsen zaitun. 31 Sai Yesu yace masu, “Dukan ku zaku yi tuntube a
wannan dare sabili da ni, gama a rubuce yake, "Zan bugi makiyayin,
garken tumakin kuma za su watse.' 32 Amma bayan an tashe ni, zan
riga ku zuwa Galili.” 33 Amma Bitrus yace masa, “Ko dama duka zasu
fadi sabili da kai, ni kam bazan fadi ba.” 34 Yesu yace masa, "Hakika
ina gaya maka, a wannan daren kafin carar zakara, za ka yi musun
sani na sau uku.” 35 Bitrus yace masa, koda zan mutu tare da kai,
bazan yi musunka ba.” Sai sauran almajiran suma suka fadi haka.
36 Sa'anna Yesu ya tafi tare da su, wurin da ake kira Getsaimani sai yace
wa almajiransa, "Ku zauna a nan ni kuma zan je gaba in yi addu'a.”
37 Ya dauki Bitrus da kuma 'ya'ya biyu na Zabadi tare da shi, sai ya fara

damuwa da juyayi. 38 Sai yace masu, “Raina na cikin damuwa sosai
har ga mutuwa. Ku kasance anan kuna tsaro tare da ni.” 39 Ya dan
taka zuwa gaba kadan, sai ya fadi a fuskarsa, yayi addu'a. Yace, “Ya
Ubana, in zai yiwu, bari kokon nan ya wuce ni. Duk da haka, ba nufina
za'a bi ba, amma naka nufin.” 40 Ya koma wurin almajiran ya same su
suna barci, sai ya cewa Bitrus, “Kai, ba zaku yi tsaro tare da ni ba koda
sa'a daya? 41 Ku yi tsaro kuma, kuyi addu'a domin kada ku fada cikin
jaraba. Ruhu dai ya yarda amma, jiki ba karfi.” 42 Sai ya koma karo na
biyu yayi addu'a, Yace, “Ya Ubana, in wannan kokon ba zai wuce ba sai
na sha shi, bari nufinka ya kasance.” 43 Ya sake dawowa, ya same su
suna barci, domin idanunsu sun yi nauyi. 44 Sai ya sake barinsu ya tafi.
Ya koma karo na uku yana addu'a yana fadin kalmomi iri daya. 45 Sai
Yesu ya koma wurin almajiran yace masu, “Har yanzu barci kuke kuna
hutawa? Duba, lokaci ya kusato, kuma an bada Dan mutum ga hannun
masu zunubi. 46 Ku tashi mu tafi. Duba, wanda zai badani ya kusato.”
47 Sa'adda yana cikin magana Yahuza, daya daga cikin sha biyun, ya
zo. Babban taro ya zo tare da shi daga wurin manyan firistoci da
dattawan jama'a. Suna rike da takubba da kulake. 48 To mutumin da
zai bada Yesu ya rigaya ya basu alama, cewa, "Duk wanda na sumbata,
shine. Ku kama shi." 49 Nan da nan ya kaiga Yesu ya ce, “Gaisuwa,
Mallam!” sai ya sumbace shi. 50 Yesu kuwa yace masa, “Aboki, kayi
abin da ya kawo ka.” Sai suka iso suka sa hannuwansu kan Yesu suka
kama shi. 51 Nan take, daya daga cikin wadanda suke tare da Yesu
ya mika hannunsa, ya zare takobinsa, ya sare wa bawan babban firist
din kunne. 52 Sai Yesu yace, masa, “Ka maida takobinka cikin kubensa,
domin duk wadanda suka dauki takobi su ma ta wurin takobi za su
hallaka. 53 Ko kana tunanin ba zan iya kiran Ubana ba, ya kuma aiko
da rundunar Mala'iku fiye da goma sha biyu? 54 Amma to tayaya za'a
cika nassi, cewa dole wannan ya faru?" 55 A wannan lokacin Yesu yace
wa taron, “Kun zo da takubba da kulake ku kama ni kamar dan fashi?
Ina zaune kowace rana a haikali ina koyarwa, amma baku kama ni ba.
56 Amma duk wannan ya faru ne don a cika abinda annabawa suka
rubuta.” Bayan haka sai dukkan almajiran suka bar shi suka gudu.
57 Wadanda suka kama Yesu, suka kai shi wurin Kayafa babban firist,
inda marubuta da duttawan jama'a suka taru. 58 Amma Bitrus ya bi shi
daga nesa, har zuwa farfajiyar babban firist din. Ya shiga ya zauna da
masu tsaro domin ya ga abinda zai faru. 59 A wannan lokaci manyan
firistoci da duk 'yan majalisar suka fara neman shaidar karya akan
Yesu, domin su samu su kashe shi. 60 Amma ba su samu ko daya ba,
ko dayake an samu shaidun karya dayawa da suka gabata. Amma daga
baya sai wasu su biyu suka fito 61 sukace "Wannan mutum yace zan iya
rushe haikalin Allah, in kuma gina shi cikin kwana uku.'" 62 Babban
Firist din ya tashi tsaye yace masa, “Ba zaka ce komai ba? Wace irin
shaida ce ake yi akanka?” 63 Amma Yesu yayi shiru. Babban Firist
ya ce, “Na umarce ka da sunan Allah mai rai, ka gaya mana ko kai
Almasihu ne, Dan Allah." 64 Yesu ya amsa masa, “ Ka fada da bakin
ka. Amma ina gaya maka, daga yanzu zaka ga Dan mutun na zaune
a hannun dama na iko, ya na zuwa akan gizagizai na sama.” 65 Sai
babban firist din ya yayyaga rigarsa, yana cewa, “Yayi sabo! don me
ku ke neman wata shaida kuma? Duba, yanzu kun ji sabon. 66 Menene

tunaninku?” Suka amsa sukace, “Ya cancanci mutuwa.” 67 Sai suka tofa
masa yawu a fuska, suka kuma yi masa duka, suka kuma mammare
shi da tafin hannuwansu, 68 sukace, ''Ka yi mana anabci, kai Almasihu.
Wanene wanda ya dokeka. 69 To Bitrus kuwa na zaune a farfajiyar,
sai wata yarinya baiwa ta zo wurinsa tana cewa, “Kaima kana tare
da Yesu na Galili.” 70 Amma ya yi musun haka a gaban su duka, yace,
“Ban ma san abinda kike magana akai ba.” 71 Da ya fita zuwa bakin
kofa, nan ma wata yarinyar baiwa ta gan shi tace wa wadanda suke
wurin, “Wannan mutumin ma yana tare da Yesu Banazare.” 72 Sai yayi
musun haka kuma, har da rantsuwa, yace, “Ban san mutumin nan ba.”
73 Bayan dan lokaci kadan wadanda suke a tsaye suka zo wurin Bitrus
suka ce masa, “Hakika kai daya daga cikin su ne, gama harshen ka ya
tonaka.” 74 Sai ya fara rantsuwa irin ta la'ana, yana cewa, ''Ban san
wannan mutumin ba,” nan da nan zakara yayi cara. 75 Bitrus ya tuna
da maganar da Yesu ya fada, “Kafin carar zakara zaka yi musun sani
na sau uku.” Sai ya fita waje yayi kuka mai zafi.''

27

1 Da gari ya waye, duk manyan firistoci da dattawan jama'a suka
shirya yadda zasu kulla makirci domin su kashe shi. 2 Suka daure shi,
suka mika shi ga gwamna Bilatus. 3 Sa'adda Yahuza, wanda ya bashe
shi, ya ga an zartarwa Yesu hukuncin kisa, ya nemi tuba ya kuma
mayar da azurfar talatin ga manyan firistocin da dattawan, 4 yace,
“Na yi zunubi ta wurin cin amanar mara laifi.” Amma sukace, “Ina
ruwan mu? Ka ji da shi da kanka?” 5 Sai ya jefar da kwandalolin
azurfar a kasa cikin haikalin ya kuma bar su, ya tafi ya rataye kansa.
6 Sai babban firist ya dauki kwandalolin azurfar ya ce, “Ba daidai
bane bisa ga shari'a musa wannan cikin ma'aji, saboda kudin jini ne.”
7 Sai suka tattauna al'amarin a tsakanin su, kudin kuma suka sayi filin
maginin tukwane domin makabatar baki. 8 Dalilin wannan ne ake
kiran wurin, “Filin jini” har yau. 9 Sai abin da aka fada ta bakin annabi
Irmiya ya cika, cewa, “Suka dauki tsabar azurfa talatin na farashin
da mutanen Isra'ila suka sa a kansa, 10 suka bayar domin sayen filin
mai tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni.” 11 Sai Yesu ya
tsaya a gaban gwamna, gwamna ya kuma tambaye shi, “Kai sarkin
Yahudawa ne?” Yesu ya amsa, “Haka ka fada.” 12 Amma da manyan
firistocin da dattawan suka zarge shi, bai ce komai ba. 13 Sai Bilatus
yace masa, “Baka ji dukan zarge-zargen da ake yi maka ba?” 14 Amma
bai ce masa ko kalma guda ba, sai gwamna yayi matukar mamaki.
15 To lokacin bikin idi, al'adar gwamna ne ya saki mutum guda wanda
jama'a suka zaba. 16 A wannan lokacin suna da wani sanannen dan
kurkuku mai suna Barabbas. 17 To da suka tattaru, sai Bilatus yace
masu, “Wa kuke so a sakar maku? Barabbas, ko Yesu wanda ake kira
Almasihu?” 18 Saboda ya san sun kawo shi ne domin kishi. 19 Da yake
zaune a kujerar shari'a, matarsa ta aika masa cewa, “Ka fita sha'anin
mutumin nan marar laifi. Saboda na sha wahala sosai a yau cikin
mafarki saboda shi.” 20 A lokacin nan manyan firistoci da dattawa suka
rinjayi ra'ayin jama'a suce a sakar masu da Barabbas, a kashe Yesu.
21 Sai gwamna ya tambayesu, “Wa kuke so a sakar maku?” Sukace,
“Barabbas.” 22 Bilatus yace masu, “Me zan yi da Yesu wanda ake kira

Almasihu?” Sai duka suka amsa, “A gicciye shi.” 23 Sai yace, “Don me,
wane laifi ya aikata?” Amma suka amsa da babbar murya, “A gicciye
shi” 24 Amma da Bilatus ya ga ba zai iya komai ba don hargitsi zai
iya barkewa, ya dauki ruwa ya wanke hannuwansa a gaban jama'a,
yace, “Ba ni da laifi ga jinin mutumin nan marar laifi. Ku yi abin
da kuka ga dama.” 25 Duka mutanen sukace, “Bari jininsa ya kasance
a kan mu da 'ya'yan mu.” 26 Sai ya sakar masu da Barabbas amma
yayi wa Yesu bulala ya mika shi garesu domin su gicciye shi. 27 Sai
sojojin gwamna suka dauki Yesu zuwa farfajiya suka kuma tara dukan
rundunar sojoji. 28 Suka yi masa tumbur sa'annan suka sa masa jar
alkyabba. 29 Sai suka yi masa rawanin kaya suka sa a kansa, suka kuma
bashi sanda a hannunsa na dama. Suka rusuna a gabansa suna masa
ba'a, suna cewa, “Ranka ya dade, Sarkin Yahudawa!” 30 Suka kuma
tofa masa yawu, suka kwace sandar suka buga masa a ka. 31 Bayan
sun gama masa ba'a, suka cire masa alkyabbar suka sa masa kayansa,
suka jagorance shi zuwa wurin da za a gicciye shi. 32 Da suka fito waje,
sai suka iske wani Bakurame mai suna Saminu, wanda suka tilasta ya
tafi tare dasu domin ya dauki gicciyen. 33 Suka iso wani wuri da ake
kira Golgotta, wanda ke nufin,”Wurin kwalluwa.” 34 Suka bashi ruwan
inabi da aka gauraya da wani abu mai daci. Amma da ya 'dan-'dana
shi sai ya ki sha. 35 Bayan da suka gicciye shi, suka kada kuri'a a
kan rigarsa. 36 Suka kuma zauna suna kallonsa. 37 A sama da kansa
suka sa abinda ake tuhumarsa da ita a rubuce, “Wannan shine sarkin
Yahudawa.” 38 An gicciye shi da 'yanfashi guda biyu, daya ta damansa
dayan kuma ta hagunsa. 39 Wadanda suke wucewa suna zaginsa, suna
girgiza kai, 40 suna kuma cewa, “Kai da kace zaka rushe haikali ka
kuma gina shi a kwana uku, ka ceci kanka mana! In dai kai Dan Allah
ne, ka sauko daga gicciyen!” 41 Ta haka ma manyan firistocin suka rika
yi masa ba'a, tare da marubuta da shugabannin, suna cewa, 42 “Ya ceci
wasu amma ya kasa ceton kansa. Shi ne sarkin Isra'ila. Ya sauko mana
daga kan gicciyen, sai mu ba da gaskiya gareshi. 43 Tun da ya yarda
da Allah. Bari Allahn ya cece shi mana, saboda yace, “Ni dan Allah
ne.” 44 Hakan nan ma 'yanfashin guda biyu da aka gicciye su tare suka
zage shi. 45 To tun da tsakar rana sai duhu ya rufe kasar gaba daya
har karfe uku na yamma. 46 Wajen karfe uku, Yesu ya tada murya
mai karfi yace, “Eli, Eli lama sabaktani?” wanda ke nufin, “Allahna,
Allahna, don me ka yashe ni?” 47 Da wadanda suke tsaye kusa suka
ji haka, sai sukace, “Yana kiran Iliya.” 48 Nan take wani ya ruga da
gudu ya dauki soso ya tsoma cikin ruwan inabi mai tsami ya soka kan
sandar kara ya mika masa ya sha. 49 Sai sauran sukace, “Rabu da shi
mu gani ko Iliya zai zo ya cece shi.” 50 Sai Yesu ya ta da murya mai
karfi yayi kuka sai ya saki ruhunsa. 51 Sai labullen haikali ya yage
gida biyu daga sama zuwa kasa. Kasa kuma ta girgiza, duwatsu suka
farfashe. 52 Kaburbura suka bude, tsarkaka kuwa wadanda suke barci
da yawa suka tashi. 53 Suka fito daga kaburbura bayan tashinsa, suka
shiga birni mai tsarki suka bayyana ga mutane da yawa. 54 Da hafsan
sojan da wadanda suke kallon Yesu suka ga girgizar kasar da abinda
ya faru, suka ji tsoro kwarai sukace, “Hakika wannan Dan Allah ne”
55 Mata dayawa da suka bi Yesu daga Galili domin su lura da shi suka
tsaya suna kallo daga nesa. 56 A cikin su akwai Maryamu Magadaliya,

Maryamu uwar Yesu da Yusufu, da uwar 'ya'yan Zabadi. 57 Da yamma
sai wani attajiri mutumin Armatiya ya zo, mai suna Yusufu wanda
shi ma almajirin Yesu ne. 58 Ya je wurin Bilatus ya roka a bashi jikin
Yesu. Sai Bilatus ya umarta a bashi. 59 Yusufu ya dauki jikin, ya rufe
shi da likafani mai tsabta, 60 sai ya sa shi a cikin sabon kabarinsa da
ya sassaka cikin dutse. Sai ya mirgina babban dutse a bakin kofar
kabarin ya tafi. 61 Maryamu Magadaliya da dayan Maryamun suna
nan zaune akasin kabarin. 62 Washegari, wato bayan ranar Shiri, Sai
manyan firistoci da Farisawa suka taru tare da Bilatus. 63 Sukace, “Mai
gida, mun tuna lokacin da mayaudarin nan yake da rai, yace, “Bayan
kwana uku zan tashi.” 64 Saboda haka, ka bada umarni a tsare kabarin
na kwana uku. In ba haka ba almajiransa zasu zo su sace shi, kuma su
ce wa mutane, “Ya tashi daga mattatu.” Kuma yaudarar karshe zata fi
ta farko muni.” 65 Bilatus yace masu, “Ku dauki masu tsaro. Kuyi tsaro
iyakar karfin ku.” 66 Sai suka tafi suka tsare kabarin, suka hatimce
dutsen, suka sa masu tsaro.

28

1 Da daddare ranar Asabaci, rana ta fari ga mako ta fara gabatowa,
Maryamu Magadaliya da daya Maryamun suka zo don su ziyarci
kabarin. 2 Sai aka yi girgizar kasa mai karfi, saboda mala'ikan
Ubangiji ya sauko daga sama ya kuma murgine dutsen ya zauna a
kai. 3 Kamanninsa kamar walkiya, tufafinsa kuma fari fat kamar
suno. 4 Masu tsaron suka razana don tsoro suka zama kamar matattun
mutane. 5 Mala'ikan ya yi wa matan magana cewa, “Kada ku ji tsoro,
nasan kuna neman Yesu wanda aka gicciye. 6 Baya nan, amma ya tashi
kamar yadda ya fada. Ku zo ku ga wurin da aka kwantar da shi. 7 Ku
hanzarta ku gaya wa almajiransa, 'Ya tashi daga matattu. Duba, ya tafi
Galili, can zaku same shi.' Gashi ni kuwa na fada maku.” 8 Matan suka
yi hanzari suka bar kabarin da tsoro da murna, suka ruga domin su
sanar wa almajiransa. 9 Sai ga Yesu ya tare su, yace masu, “A gaishe
ku.” Sai matan suka kama kafar sa, suka kuma yi masa sujada. 10 Sai
Yesu yace masu, “Kada ku ji tsoro. Ku je ku fada wa 'yan'uwana su
je Galili. Can zasu ganni.” 11 Sa'adda matan suke tafiya, sai wadansu
masu tsaro suka shiga gari suka fada wa Shugabanin Firistoci dukan
abin da ya faru. 12 Firistocin suka hadu da dattawa suka tattauna
al'amarin, sai suka bada kudi masu yawa ga sojojin 13 Sukace masu,
“Ku gaya wa sauran cewa, “Almajiran Yesu sun zo da daddare sun sace
gangar jikinsa lokacin da muke barci.” 14 Idan wannan rahoto ya isa
wurin gwamna, za mu lallashe shi mu ja hankalinsa mu raba ku da
damuwa.” 15 Sai sojojin suka karbi kudin suka yi abinda aka umarcesu.
Wannan rahoto ya bazu a tsakanin Yahudawa, ya ci gaba har zuwa
yau. 16 Amma almajiran sha daya suka tafi Galili, kan dutsen da Yesu
ya umarcesu. 17 Da suka gan shi, suka yi masa sujada, amma wadansu
suka yi shakka. 18 Yesu ya zo wurin su ya yi masu magana, yace,
“Dukan iko dake sama da kasa an ba ni. 19 Sai kuje ku almajirantar
da dukan al'ummai. Kuna yi masu baftisma cikin sunan Uba da na
Da da na Ruhu Mai Tsarki. 20 Ku koya masu su kiyaye dukan abin
da na umarce ku. Duba, ni kuma kullum ina tare da ku har karshen
zamani.”

Markus

1 Wannan itace farkon bisharar Yesu Almasihu, Dan Allah. 2 kamar
yadda aka rubuta cikin littafin annabi Ishaya. Duba, ina aika manzona,
a gabanka, wanda zai shirya maka hanya. 3 Akwai murya mai kira a
jeji, tana cewa ka shirya hanyar Ubangiji. ka daidaita ta. 4 Yahaya
ya zo, yana baptisma acikin jeji yana wa'azin tuba, domin gafarar
zunubai. 5 Dukan kasar Yahudiya da mutanen Urshalima suka zo
wurin sa, a ka kuma yi masu baptisma a kogin urdun. suna furta
zunubansu. 6 Yahaya yana saye da tufa ta gashin rakumi, yana kuma
da damara ta fata a kugunsa, abincinsa fara ce da zuma. 7 Yana
wa'azi, ya ce “akwai mai zuwa a bayana wanda ya ke da iko fiye da ni.
wanda ko maballin takalminsa ban isa in kwance ba. 8 Ni ina yi maku
baptisma da ruwa, amma mai zuwa a bayana zai yi maku baptisma
da Ruhu Mai Tsarki''. 9 Sai ya kasance a kwanakin nan Yesu ya zo
daga Nazarat ta Galili, sai Yahaya ya yi masa baptisma a kogin urdun.
10 Sa'adda Yesu ya fito daga ruwan, sai sama ta bude, sai Ruhu ya sauko
a bisansa da kamanin kurciya. 11 Sai wata murya ta zo daga sama,
tana cewa, “Kai kaunataccen Dana ne. zuciyata ta na murna da kai
kwarai''. 12 Sai Ruhu ya iza shi zuwa jeji. 13 Yana a jeji kwana arba'in,
Shaidan yana jarabtar sa. Yana cikin jeji da dabobi, sai malaiku su ka yi
masa hidima. 14 Bayan da aka kama Yahaya, Yesu ya shiga kasar Galili
yana wa'azin bisharar Allah. 15 Yana cewa, “Lokaci ya yi, gama mulkin
Allah ya kusato. Ku tuba ku bada gaskiya ga bishara”. 16 Sa'adda
ya ke wucewa a gefen takun Galili, sai ya ga Saminu da Andarawus,
dan'uwansa suna jefa taru a teku, domin su masunta ne. 17 Yesu ya ce
masu ku zo, ku biyo ni, ni kuwa sai in maisheku masuntan mutane”.
18 Nan da nan suka bar tarun su, suka bi shi. 19 Sa'adda Yesu ya yi
tafiya kadan, sai ya ga Yakubu dan Zabadi da Yahaya dan'uwansa;
suna gyaran tarunsu a jirgin ruwa. 20 Sai ya kira su, su kuwa suka
bar mahaifinsu Zabadi a jirgin ruwan da ma'aikatansu, sai su ka bi
shi. 21 Da su ka shigo cikin kafanahum, a ranar asabar, Yesu ya shiga
majami'a ya koya masu. 22 Su ka yi mamakin koyarwarsa, domin ya
na koya masu da iko ba kamar marubuta ba. 23 A nan cikin majami'a
akwai wani mutum mai kazamin ruhu, sai ya yi ihu da karfi. 24 Yana
cewa Ina ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo ne domin ka
halakar da mu? Na san wanene kai. Kai ne Mai Tsarki na Allah”.
25 Sai Yesu ya tsauta wa kazamin ruhun ya ce, “Ka yi shiru ka fita daga
cikinsa”. 26 Bayan da kazamin ruhun ya buga shi kasa, sai kazamin
ruhun ya yi ihu sa'annan ya fita daga jikinsa. 27 Sai dukan mutanen su
ka yi mamaki kwarai, suna tambayar junansu menene wannan? wace
sabuwar koyarwa ce da iko haka? har yana umartar kazaman ruhohi
suna kuwa yi masa biyayya!” 28 Nan da nan labarinsa ya bazu ko'ina
a dukkan kewayen kasar Galili. 29 Bayan da suka bar majami'a, sai
su ka shiga gidan Saminu da Andarawus, suna kuma tare da Yakubu
da Yahaya. 30 Surikar Saminu tana kwance ba lafiya tana fama da
zazzabi. Sai suka gaya wa Yesu game da ita. 31 Sai ya zo, ya kama
hannunta, ya daga ta, sai zazzabin ya sake ta, ta fara yi masu hidima.

[32] Da yamman nan, bayan da rana ta fadi, sai su ka kawo masa dukan
marasa lafiya da masu fama da aljanu. [33] Dukan mutanen garin su
ka taru a bakin kofa. [34] ya warkar da masu ciwo da yawa da masu
chututtuka iri-iri, ya kuma fitar da bakaken aljanu, amma bai yarda
aljanun su yi magana ba domin sun san shi. [35] Ya tashi da sassafe, tun
da sauran dare, ya tafi wurin da ba kowa, a can ya yi add'ua. [36] Saminu
da wandanda suke tare da shi suka neme shi. [37] Suka sa me shi, sai su
ka ce masa, “kowa yana nemanka”. [38] Ya ce, bari mu tafi wani wuri,
zuwa wadansu garuruwan da ke kewaye, Saboda in yi wa'azi a can
kuma. Wannan shi yasa na zo nan''. [39] Ya tafi dukan kasar Galili, yana
wa'azi a majimi'un su yana kuma fitar da aljanu. [40] Wani kuturu ya
zo wurinsa. Yana rokonsa, ya durkusa. Ya ce masa, “in ka yarda kana
iya warkar da ni. [41] Sai ya yi juyayi, Yesu ya mi ka hannun sa ya ta ba
shi ya na ce masa “Na yarda. Ka sarkaka”. [42] Nan da nan kuturtar ta
barshi, ya kuma sa mu tsarkakewa. [43] Yesu ya yi masa gargadi sosai,
ya salame shi. [44] Ya ce masa “ka tabbata fa kada ka gayawa kowa,
amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, sai ka je ka yi hadaya domin
tsarkakewa kamar yadda Musa ya umurta, domin shaida. [45] Amma da
ya fita sai ya fara gaya wa kowa, ya baza maganar a ko'ina, har Yesu
bai iya tafiya a sake a garin ba. Ya tafi ya tsaya a wuraren da ba kowa,
mutane kuwa su ka zo wurinsa daga ko'ina.

2

[1] Da ya dawo Kafarnahum bayan yan kwanaki kadan, aka ji cewa
yana gida. [2] Da yawa suka taru a can, ba wuri har kofa, sai Yesu ya yi
masu magana. [3] Sai wadansu mutane su ka zo wurinsa dauke da wuni
mutum shanyayye, mutane hudu na dauke da shi. [4] Lokacin da ba su
iya zuwa kusa da shi ba domin yawan jama'a, sai su ka daye jinkar
dakin daidai da inda ya ke. Bayan da suka huda ramin suka saukar da
gado wanda shanyayyen ke kwance a kai. [5] Da ganin bangaskiyarsu,
Yesu ya ce wa shanyayyen mutumin, “Da, an gafarta maka zunuban
ka”. [6] Amma wadansu marubuta da ke zaune a nan, suka yi tunani
aransu. [7] Yaya wannan mutum zai yi magana haka? Ya yi sabo! wa
ke iya gafarta zunubi “sai Allah kadai?” [8] Nan da nan Yesu ya sani
a ruhunsa, abinda suke tunani a tsakaninsu. Ya ce masu, “Me ya sa
kuke tunanin wannan a zuciyarku? [9] Me yafi sauki a cewa shanyayyen
mutumin, 'An gafarta maka zunuban ka' ko kwa a ce masa, 'tashi, ka
dauki shinfidarka, ka yi tafiyarka'? [10] Amma domin ku san cewa Dan
mutum na da ikon gafarta zunubi a duniya, ya ce wa shanyayyen,
[11] ''Na ce maka, tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidan ka.” [12] Sai nan
da nan ya tashi ya dauki tabarmarsa, ya fita gidan a gabansu, dukansu
su ka yi mamaki, su ka girmama Allah, ''suka ce ba mu taba ganin abu
irin wannan ba.” [13] Ya sake fita gefen tafki, dukan taron jama'a suka
zo wurinsa, sai ya koya masu. [14] Sa'adda ya na wucewa, ya ga Levi dan
Halfa yana zaune a wurin karbar haraji, sai ya ce masa, “Ka biyo ni.”
Ya tashi, ya bi shi. [15] Sa'adda Yesu ya shiga gidan Levi yana cin abinci,
masu karbar haraji da masu zunubi da yawa su ka zo wurinsa da
almajiransa, jama'a masu yawan gaske suka ka bi shi. [16] Da Marubuta
wadanda su ke Farisawa, sun ga cewa Yesu na cin abinci da masu
zunubi da masu karbar haraji, sai su ka ce wa almajiransa, “Me ya

sa ya ke ci da masu karbar haraji da mutane masu zunubi?" 17 Da
Yesu ya ji wannan ya ce masu, "Mutane wadanda ke da lafiya a jiki
ba su bukatar likita; sai dai ko marasa lafiya ke bukatarsa. Ban zo
domin in kira mutane masu a dalci ba, amma mutane masu zunubi."
18 Almajiran Yahaya da Farisawa suna azumi, sai wadansu mutane
suka zo suka ce, "Don me almajiran Yahaya da almajiran Farisawa na
azumi amma na ka almajiran ba su yi?" 19 Sai Yesu yace masu, "Abokan
ango, za su yi azumi sa'adda ango yake tare da su? muddin suna tare
da ango ba za su yi azumi ba. 20 Amma kwanaki za su zo da za a
dauki angon daga gare su, a wadancan kwanakin ne, za su yi azumi.
21 Babu wanda zai dinka sabuwar riga ya hada ta da tsohuwar riga, sai
rigar ta yage, kuma ta yi mummunar yagewa. 22 Babu wanda zai sa
sabon ruwan inabi a cikin tsohuwar salka, ai sai salkar ta fashe kuma
ruwan inabin ya zube. duka biyu ruwan inabin da salkar arasa su. A
maimakon haka, sai ka sanya sabon ruwan inabi cikin sabuwar salka."
23 A ranar asabar Yesu ya tafi cikin gonakin hatsi, sai almajiransa su ka
fara zagar hatsi, 24 Sai Farisawa su ka ce masa, "Duba, don me suke yin
abin da bai dace a yi ranar Asabar ba?" 25 Yace masu, Ba ku karanta
ba abinda Dauda ya yi sa'adda yake jin yunwa, shi da mutanen da
ke tare da shi? 26 Yadda ya shiga gidan Ubangiji, sa'adda Abiyata ya
ke babban firist, ya ci gurasa da ke ta firist wadda bai dace wani ya
ci ba sai Firistoci. Har kuma ya ba wadanda ke tare da shi." 27 Yesu
yace, "Asabar an yi ta don mutum ne, ba a yi mutum don Asabar ba.
28 Saboda haka, Dan Mutum Ubangiji ne, har da na Asabar."

3

1 Sai kuma ya sake tafiya cikin Majami'a sai ga wani Mutum mai
shanyayyen hannu. 2 Wadansu mutane suna kallonsa sosai, su gani
ko zai warkar da shi a ranar Asabar. don su zarge shi. 3 Yesu ya
ce wa mai shanyayyen hanun " Ka tashi ka tsaya a tsakiyar kowa."
4 Sai ya ce wa mutane, "Ya dace a yi abu mai kyau aranar Asabar ko
a yi mugunta; a ceci rai, ko a yi kisa? "Amma suka yi shiru. 5 Sai
ya dube su cikin fushi, yana bakin ciki da taurin zuciyar su, ya ce wa
mutumin ka mikar da hanunka, sai ya mikar da hanunsa Yesu kuwa ya
warkar da shi. 6 Sai Farisiyawa suka fita da sauri zuwa wurin mutanen
Hirudus suka shirya yadda za su kashe shi. 7 Sai Yesu da almajiransa,
suka tafi bakin teku. sai mutane dayawa suka bi shi, daga Galili da
Yahudiya 8 Daga Urushalima da Edom gaba da Urdun da kewayan Taya
da Sidon, da baban taro, ya ji abinda yake yi. suka zo wurinsa. 9 Ya
tambayi almajiransa su shirya masa karamin jirgin ruwa domin yawan
mutane, domin kada su murkushe shi. 10 Ya warkar da mutane da
yawa, yadda duk wadanda suke da cuttutuka suna kokari su taba shi.
11 Duk sa'adda kazaman ruhohin suka ganshi, sai su durkusa a gabansa
su yi ihu da karfi su ce, kai Dan Allah ne." 12 Ya umarce su da karfi
kada su sa a san shi. 13 Ya hau saman dutsen, ya kira wadanda yake
bukar su, su zo wurinsa. 14 Ya zabi guda goma sha biyu (ya kira su
manzanni). Wadanda zasu kasance tare da shi, ya kuma aike su, su yi
wa, azi, 15 Ya kuma basu Ikon fitar da aljanu. 16 Ya zabi guda goma sha
biyu wato Saminu kuma yaba shi suna Bitrus. 17 Yakubu dan Zabadi
da Yahaya dan-uwan Yakubu wanda ya basu sunan Buwanarjis watau

'ya'yan tsawa, 18 da Andarawus da Filibus da Bartalamawus da Matta
da Toma da Yakubu dan Halfa, da Taddawus da Saminu Ba-kananiye,
19 da Yahuza Iskariyoti wanda zai bashe shi. 20 Sa'adda ya shiga gida,
Taron kuwa ya sake haduwa, har ya hana su cin abinci, 21 Da iyalansa
suka ji haka, sai suka fito sun kamo shi, saboda sun ce, “Ai, baya cikin
hankalinsa “ 22 Marubutan da suka zo daga Urushalima suka ce “Ai
Ba'alzabuba ne ya hau shi, da ikon sarkin aljannu kuma yake fitar da
aljannu.” 23 Yesu ya kirawo su wurinsa ya ce da su cikin misalai, “Yaya
shaidan zai iya fitar da shaidan? 24 idan mulki ya rabu gida biyu ba
zai tsayawa ba. 25 Haka in gida ya rabu kashi biyu, gaba da kansa
bai zai tsaya ba. 26 Shaidan kuma in ya tayar wa kansa ya rabu, ba
zai iya tsayawa ba, gama karshen sa ya zo kenan. 27 Amma ba mai
iya shiga gidan kakkarfan mutum ya kwace kayansa, ba tare da ya
fara daure kakkarfan mutumin ba, sa'an nan kuma ya kwashe kayan
gidansa. 28 Hakika, ina gaya maku, dukan zunuban da mutane suka yi
za a gafarta masu, da kowane irin sabon da suka furta, 29 amma fa duk
wanda yayi sabon Ruhun Mai Tsarki baza a gafarta masa ba ko kadan,
ya zama mai zunubi har abada.” 30 “Yesu ya fadi wadannan abubuwa
domin suna cewa yana da ba kazamin ruhu,” 31 Sa'an nan uwatasa,
da “Yan'uwansa suka zo suna tsaye a waje. sai suka aika masa, suna
kuma umurtar sa ya zo. 32 Taro kuwa na zaune kewaye da shi, sai
suka yi magana da shi da cewa, ga uwarka da yan-uwanka suna nan a
waje, suna nemanka.” 33 Ya amsa masu, “Dacewa su wanene uwa-ta da
“yan'uwa na? “ 34 Sai ya waiwayi wadanda suke zaune kewaye da shi,
yace, “Ga uwa-ta da yan-uwana anan! 35 Gama duk wanda ke yin abin
da Allah yake so, shine dan'uwana da yar, uwata, da kuma uwa-ta.”

4

1 Ya kuma fara koyarwa a bakin teku. Akwai babban taro kewaye da
shi, sai ya shiga cikin jirgin ruwa a cikin tekun, ya kuwa zauna. Duk
taron kuwa na kan tudu a bakin tekun. 2 Ya koya masu abubuwa da
yawa da misalai, a cikin koyawarsa ya ce masu, 3 “ku saurara! wani
mai shuka ya tafi shuka. 4 Yana cikin yafa iri, sai wadansu iri suka
fadi a kan hanya, tsuntsaye kuma suka zo suka tsince su. 5 Wadansu
kuma suka fadi a kan dutse inda ba kasa dayawa. Nan da nan kuwa
suka tsiro saboda rashin zurfin kasa. 6 Da rana fa ta daga, sai suka
yankwane da yake ba su da saiwa sosai, sai suka bushe. 7 Wadansu
kuma suka fadi cikin kayayuwa su ka yi girma sai kayayuwan suka
shake su, ba su yi tsaba ba. 8 Wadansu kuma suka fadi a kasa mai
kyau, suka yi yabanya, suka yi tsaba, suka yi girma, wadansu ribi
talattin wadansu sittin, wadansu kuma dari”. 9 Sai ya ce, Duk mai
kunnen ji, ya ji,” 10 Sa'adda Yesu yake shi kadai, wadanda suke kusa
dashi tare da sha biyun suka tambaye shi ma'anar misalan. 11 Sai ya
ce masu, “ku an yardar maku, ku san asirin mulkin Allah, amma ga
wadanda ba su cikinku, komai sai a cikin Misalai, 12 don gani da ido
sun gani, amma ba su gane ba. ji kuma, sun ji, amma ba su fahimta ba,
don kada su juyo a gafarta masu,” 13 Ya ce masu, “Ashe, ba ku fahimci
wannan misalin ba? yaushe za ku fahimci sauran? 14 Mai shukan
nan fa maganar Allah yake shukawa. 15 Wadanda suka fadi a hanyar
kuwa, su ne kwatancin wadanda. a aka shuka mganar a zuciyarsu,

Da suka ji, nan da nan sai shaidan ya zo ya dauke Maganar da aka
shuka a zuciyarsu. 16 Haka kuma wadanda aka shuka a wuri mai
duwatsu, sune wadanda da zarar sun ji Maganar sai su karba da farin
ciki. 17 Su kuwa basu da tushe, ba su da karfi, idan kunci ko tsanani
ya zo saboda kalmar, nan da nan sai su yi tuntube. 18 Wadansu kuma
su ne kwatacin wadanda suka fadi cikin kayayuwa, sune wadanda
suka ji Maganar, 19 amma abubuwan duniya, da rudin dukiya da kuma
kwadayin wadansu abubuwa, sukan shiga su shake Maganar, har ta
zama marar amfani. 20 Wadanda aka shuka a kasa mai kyau kuwa,
sune kwatancin wadanda suke jin Maganar, su karba, su kuma yin
amfani da ita wadansu ribi talatin, wadansu sittin, wadansu dari."
21 ya ce masu, "Shin, ana kawo fitila a cikin gida don a rufe ta da
kwando ko a ajiye ta a karkashin gado? ku kan kawo ta ne don ku
dora ta a kan madorinta. 22 Ba abin da yake boye, da baza a sani ba
ko kuma ba abinda ke asirce da bazaya bayyana a fili ba. 23 Bari mai
kunnen ji, ya ji!" 24 Sai ya ce masu, ku mai da hankali a kan abin da
kuka ji, Mudun da ka auna, da shi za a auna maka, har ma a kara
maka. 25 Domin mai abu akan karawa, marar abu kuma za a karba
daga wurinsa a kuma karawa mai shi." 26 Sai ya ce, "Mulkin Allah
kamar mutum yake mai yafa iri a kasa. 27 A kwana a tashi har irin
ya tsiro, ya girma bai kuwa san ta yaya aka yi ba. 28 Kasa da kanta,
takan ba da amfani, tsiro shine ne na farko, 29 Sai kai, sa'anan sai
kwaya mai kwari. Sa, adda amfani ya nuna, sai ya sa lauje ya yanke
nan da nan, wato kaka ta yi kenan." 30 Ya kuma ce, "Da me za mu
kwatanta Mulki Allah? ko kuwa da wane misali za mu misalta shi?
31 Kamar kwayar zarra yake wadda, in an shuka ta, ko da yake ita ce
mafi kankanta cikin kwayoyi a duniya. 32 Duk da haka in an shuka ta,
sai ta yi girma fiye da duk sauran ita-tuwan da ke a jeji tayi manyan
rassa, har tsuntsaye su iya yin sheka arassanta." 33 Da misalai da yawa,
irin wadannan ya yi masu Magana, dadai gwargwadon ganewarsu,
34 ba ya fada masu kome sai da misali, amma a kebe, yakan bayyana
wa almajiransa dukan abu. 35 A ranan nan da yama ta yi yace masu
"Mu haye wancan ketaren." 36 Sai suka bar taron, suka tafi tare da
shi acikin cikin jirgin. wadansu jirage kuma na tare da shi. 37 Sai
babban hadari da iska mai karfi ya taso, rakuman ruwa kuma na ta
girgizawa cikin jirgin, har jirgin ya cika. 38 Yesu kuwa na daga karshen
bayan jirgin a kan kujera, yana barci, sai suka tashe shi, suka ce masa
"Malam za mu hallaka ba ka kula ba?" 39 Sai ya farka, ya tsawata wa
Iskar. Ya kuma ce wa ruwan tekun, "Ka natsu! ka yi shiru!" Sai Iskar
ta kwanta, wurin duk ya yi shiru. 40 Ya ce masu, "Don me kuka firgita
haka? Har yanzu baku da bangaskiya ne?" 41 Sai suka tsorata kwarai
suka ce wa juna, "wanene wannan kuma, wanda har Iska da teku ma
suke yi masa biyayya?"

5

1 Da su ka zo daya ketaren tekun, wanda ya ke cikin yankin
Garasinawa. 2 Sa'adda Yesu ya sauko daga cikin jirgin ruwan sai
wani mutum mai aljanu ya fito daga cikin kaburbura ya tarbe shi.
3 Mutumin yana zama a cikin kaburbura. An daure shi da sarkoki
da mari 4 An daure shi da sarkoki da mari sau da yawa, amma ya

tsuntsunke sarkoki da marin. har ma ba wanda zai iya daure shi kuma.
5 Dare da rana a cikin kabarbarun da duwatsu mutumin ya na ihu ya
na yaiyage jikinsa da duwatsu masu kaifi. 6 Sa'adda ya hango Yesu daga
nesa, sai ya tarbi Yesu ya durkusa a gabansa. 7 Ya tada muryarsa da
karfi ya ce, ina ruwa na da kai? Yesu Dan Allah Madaukaki Ina rokon
ka da sunan Allah kada ka bani wahala, 8 Gama Yesu ya ce masa kai
aljani ka fito daga cikinsa." 9 Ya tambaye shi, "Yaya sunanka? Ya ce
suna na tari gama muna da yawa. 10 Ya yi ta rokonsa kada ya raba
su da wannan yankin kasar. 11 Akwai babban garken aladu a wurin
suna kiwo a gindin tsauni. 12 Sai suka roke shi ya bar su su shiga cikin
wadannan aladun. 13 Shi kuma ya yardar masu. Aljanun suka fita
suka shiga cikin aladun su kimanin dubu biyu. Aladun dubu biyu suka
gangaro daga gindin tsaunin suka fada cikin ruwa. 14 Mutanen da ke
kiwon aladun su ka shiga cikin gari da kewaye suka bada labarin abin
da ya faru. Mutane da yawa suka je su ga abin da ya faru 15 Sai suka zo
wurin Yesu suka ga mutumin mai aljanun a zaune, cikin hankalinsa,
saye da tufafi, sai suka tsorata. 16 Wadanda suka zo su ka ga abin da
ya faru da mutumin mai aljanun, suka je suka fada wa mutane abin
da suka gani game da aladun. 17 Mutanen suka roke shi ya fita daga
yankin kasarsu. 18 Shi mutumin da aljanu ke iko da shi, sa'adda ya
ga Yesu zai shiga cikin jirgin ruwa ya tafi, ya roki Yesu da ya bi shi.
19 Amma Yesu bai yarda masa ba. Ya ce masa ka tafi gidanku, wurin
mutanenka ka gaya ma su alherin da Ubangiji ya yi maka. 20 Mutumin
ya shiga cikin Dikafolis yana shaidar babban abin da Yesu ya yi masa,
dukansu suka cika da mamaki. 21 Sa'adda Yesu ya sake ketaren kogin
zuwa daya gefen, acikin jirgin, sai taron jama'a suka keweye shi, a
gefen tekun. 22 Sai wani daya daga cikin shugabannin Majami'a mai
suna Yayirus, ya zo, wurinsa sa'adda ya ganshi ya durkusa a gabansa.
23 Ya yi ta rokonsa, yana cewa, "Diya ta ba ta da lafiya har ma ta kusa
mutuwa. Ina rokonka mu je gida na ka dora ma ta hannu domin ta
warke. ta rayu." 24 Sai ya tafi tare da shi, babban taro suka biyo shi
har ma suna matse shi. 25 Akwai wata mace wadda ta ke zubar jini ta
kai tsawon shekara goma sha biyu. 26 Ta sha wahala kwarai da gaske
ta je wurin likitoci da yawa ta kashe kudi sosai, amma ba ta warke
ba abin ma sai karuwa ya ke yi. 27 Ta ji labarin Yesu. Sai ta biyo
bayansa yana tafiya cikin taro, ta taba habar rigarsa. 28 Domin ta ce
"Idan dai na taba ko da habar rigarsa zan warke." 29 Da dai ta taba shi
sai zubar jinin ta ta tsaya, ta ji a jikin ta ta warke, daga damuwarta.
30 Nan da nan, Yesu ya ji iko ya fita daga gare shi sai ya ce "wanene ya
taba rigata?" 31 Almajiransa suka ce, " a cikin wannan taron mutane
da yawa ka ce wanene ya taba ni?" 32 Amma Yesu ya waiga ya ga ko
wanene ya taba shi. 33 Matar ta san abin da ya faru sai ta zo cikin tsoro
da rawar jiki ta durkusa a gaban Yesu ta fada masa gaskiya. 34 Sai ya
ce da ita, "Diya bangaskiyarki ta warkar da ke, ki tafi lafiya kin sami
warkewa daga cutarki". 35 Sa'adda ya ke magana da ita sai ga mutane
daga gidan shugaban majami'a suka ce "Diyarka ta mutu me ya sa za
ka dami malam?" 36 Amma sa'adda Yesu ya ji abin da suka ce, sai ya
ce da shugaban majami'ar, "kada ka ji tsoro ka ba da gaskiya kawai."
37 Bai bari kowa ya kasance tare da shi ba sai Bitrus da Yakubu da

Yahaya dan'uwan Yakubu. [38] Suka zo gidan shugaban majami'ar ya
ga mutane suna bakin ciki, suna kuka sosai. [39] Sa'adda ya shiga gidan
ya ce da mutane “Me ya sa kuke damuwa da kuka?” Yarinyar ba ta
mutu ba barci ta ke yi. [40] Sai su kayi masa dariya. Amma ya fitar da
su waje su duka. Ya kira baban yarinyar da mamar ta da wadansu da
ke tare da shi su ka shiga wurin da yarinyar ta ke. [41] Ya kama hannun
yarinyar ya ce da ita “Tilatha koum” wato yarinya na ce ki tashi” [42] Nan
da nan yarinyar ta tashi ta yi tafiya [gama shekarun ta sun kai goma
sha biyu]. Nan da nan mutanen suka yi mamaki kwarai da gaske. [43] Ya
ummurce su da gaske kada kowa ya sani. Ya ce da su su ba ta abinci
ta ci.

6

[1] Ya bar su ya zo garinsu, almajiransa su ka biyo shi. [2] Sa'adda ranar
Asabar tazo ya shiga cikin masujada ya yi koyarwa. Mutane da yawa
da su ka ji koyarwarsa su ka yi mamaki, suka ce daga ina ya sami
irin wannan koyarwar? Wacce irin hikima ce Allah ya ba shi haka?
Wadanne irin ayyukan al'ajibi ya ke yi da hannuwansa? [3] Wannan
ba kafintan nan ba ne dan Maryamu, dan'uwan Yakubu da Yosi da
Yahuza da Saminu? Ba ga 'yan'uwan sa 'yan mata mu na tare da su
ba? Ba su ji dadi ba a ransu saboda Yesu. [4] Yesu ya ce, “Annabi ba
ya rasa daraja sai a gidansa da garinsa da cikin danginsa.” [5] Bai iya
yin wani aikin al'ajibi a wurin ba sai dai mutane kadan marasa lafiya
ya dorawa hannu ya warkar da su. [6] Rashin bangaskiyarsu ya ba shi
mamaki. Sai ya tafi cikin kauyuka na kewaye da su ya yi ta koyarwa.
[7] Ya kira almajiransa su goma sha biyu, ya aike su biyu-biyu, ya ba
su iko a kan aljanu, [8] ya dokace su kada su dauki komai tare da su
domin wannan tafiya, sai dai sanda kadai. Kada su dauki abinci ko
jaka ko kudi a cikin aljihunsu, [9] sai dai su sa takalmi kadai, kada su
sa taguwa biyu a jikinsu. [10] Ya ce da su, idan ku ka shiga wani gida
sai ku zauna a gidan har lokacin da za ku tashi. [11] Idan ku ka je wani
gari aka ki karbar ku, ku karkabe kurar da ke kafufunku ta zama
shaida kan mutanen garin. [12] Sai suka tafi suka yi ta shela ga mutane
cewa su tuba daga zunubansu. [13] Sun fitar da aljanu da yawa, suka
shafawa mutane da yawa mai suka warkar da su. [14] Sarki Hirudus ya
ji wannan, gama sunan Yesu ya zama sananne a wurin kowa da kowa.
Wadansu suna cewa Yahaya mai yin baftisma ne ya tashi daga matattu
shi ya sa ake yin wadannan ayyukan al'ajibi ta wurinsa. [15] Wadansu
kuma suna cewa, “Iliya,” Har yanzu wadansu suna cewa daya “daga
cikin annabawa ne na da can.” [16] Sa'adda Hirudus ya ji wannan sai ya
ce, “Yahaya wanda na fillewa kai shine ya tashi.” [17] Saboda Hirudus
ne ya sa aka kama Yahaya aka kulle shi a kurkuku saboda Hirodiya(
matar Filibus dan'uwansa), domin ya aure ta. [18] Saboda Yahaya ya
gaya wa Hirudus cewa bai halarta ya auri matar dan'uwansa ba. [19] Sai
ita Hirodiya ta yi kudurin ta kashe Yahaya amma bai yiwu ba. [20] Domin
Hirudus yana jin tsoron Yahaya, domin ya sani shi mai adalci ce, mai
tsarki kuma. Domin haka Hirudus bai so wani abu ya faru da Yahaya
ba, amma ya kan fusata idan ya ji wa'azin yahaya. Duk da haka da fari
ciki yakan saurare shi. [21] Amma sai dama ta samu inda Hirodiya za ta
iya yin abin da ta ke so ta yi. A lokacin kewayowar ranar haihuwar sa,

sai Hirudus ya shirya liyafa domin manyan da ke aiki tare da shi a cikin
gwamnatin sa, da shugabannin da ke cikin Galili. 22 Diyar Hirodiya ta
zo ta yi masu rawa, rawarta kuwa tagamshi Hirudus da bakinsa. Sarki
ya ce da yarinyar, "ki tambayi duk abin da ki ke so ni kuwa zan ba
ki shi". 23 Ya rantse mata da cewa"Ko menene ki ka ce ki na so, ko da
rabin mulkina ne" 24 Sai ta fita ta je ta tambayi mamarta, " me zan ce
ya bani?" Sai ta ce kan Yahaya Mai Yin Baftisma. 25 Sai ta dawo da
sauri cikin dakin taro wurin sarki ta ce da shi, "Ina so ka ba ni kan
Yahaya Mai Yin Baftisma a cikin tire." 26 Sarki ya damu kwarai, amma
saboda ya yi alkawari ga kuma ofisoshinsa, ba dama ya ce a'a. 27 Sai
sarki ya aiki wani soja ya ba shi ummurni ya je ya kawo kan Yahaya.
Sojan ya je ya fillo kan sa daga cikin kurkuku. 28 Ya kawo kan a cikin
tire ya ba yarinyar, yarinyar kuma ta kai wa mamarta. 29 Da almajiran
su ka ji labari, suka zo suka dauki gawarsa suka rufe a cikin kabari.
30 Almajiran suka zo wurin Yesu, suka fada masa dukkan abin da suka
yi da abin da suka koyar. 31 Sai ya ce da su "ku je cikin kebabben wuri
domin ku huta kadan," domin mutane suna ta kaiwa da komowa, ba
su sami damar hutawa ba balle su ci abinci 32 Sai suka tafi kebabben
wuri a cikin jirgin ruwa su kadai. 33 Amma mutane da yawa sun gansu
suna tafiya sun kuma gane su, sai suka fito daga cikin dukan garuruwa
da gudu har su ka kai wurin kafin su zo. 34 Sa'adda suka zo bakin
gaba Yesu ya ga taron mutane da yawa sai ya ji tausayinsu domin sun
yi kamar tumakin da ba da mai kiwo. Sai ya cigaba da koya masu
abubuwa da yawa. 35 Sa'adda yamma ta yi, almajiran sa suka zo suka
ce da shi, "wurinnan kebabben wuri ne kuma ga lokaci ya tafi. 36 Ka
sallami mutanen nan domin su shiga cikin garuruwa da kauyuka da
ke kusa domin su sayi abin da zasu ci. 37 Amma sai ya ba su amsa ya
ce,"Ku ku basu abinci su ci mana". Sai suka ce da shi, "ma iya zuwa
mu sawo gurasa ta sule dari biyu mu basu su ci?" 38 Sai ya ce dasu,
"Dunkulen gurasa guda nawa kuke dasu? Kuje ku gani." Dasuka gano
sai suka ce da shi, dunkule biyar ne da kifi guda biyu." 39 Sai ya ba
da umarni mutanen su dukka su zauna a kan danyar ciyawa. 40 Suka
zauna kungiya kungiya wadansu su dari wadansu hamsin. 41 Sai ya
dauki dunkulen gurasa guda biyar da kifi guda biyu, ya ta da kansa
sama, yasa albarka, ya kakkarya dunkulen gurasan, ya ba almajiran
domin su rabawa taron jama'a duka. 42 Dukansu suka ci suka koshi.
43 Suka tattara gutsattsarin gurasar suka cika kwanduna guda goma
sha biyu da gutsattsarin da kuma gutsattsarin kifin. 44 Mutanen da
suka ci gurasar sun kai mutum dubu biyar. 45 Nan da nan ya ce
almajiran sa su hau jirgin ruwa su yi gaba kafin ya zo, su je Baitsaida.
Shi kuma ya tsaya domin ya sallami taron mutanen. 46 Bayan da suka
tafi shi kuma ya hau kan dutse domin ya yi addu'a. 47 Har yamma ta
yi jirgin ruwan ya na tsakiyar rafi shi kuma yana kan tudu shi kadai.
48 Ya gansu suna wahala gama iska ta hana su tafiya. Wajan karfe
hudu na asuba sai ya tawo wurin su yana tafiya a kan ruwa, yana so
ya wuce gaban su. 49 Sa'adda suka gan shi ya na tafiya a kan ruwa suka
yi tsammani fatalwa ce, suka yi ihu, 50 gama su duka sun gan shi, tsoro
ya kama su. Sai nan da nan ya yi magana dasu ya ce, "Ku karfafa ni
ne! kada ku ji tsoro!" 51 Ya shiga cikin jirgin ruwan tare dasu, sai iska
ta dena bugawa. Sai suka yi mamaki kwarai. 52 Gama basu gane batun

dunkulen ba. Maimakon haka, sai zukatansu suka taurare. 53 Sa'adda
suka haye su zo kasar Janisarita suka sa wa jirgin sarka. 54 Su na fitowa
daga cikin jirgin kenan, mutane suka gane cewa Yesu ne. 55 Mutane
suka ruga cikin yankin su, suka kawo marasa lafiya a bisa shinfidun su
zuwa wurinsa, dukan inda suka ji yana zuwa. 56 Ko ina ya shiga birni
da kauye, ko a cikin kasar sukan kawo marasa lafiya a kasuwanni suna
rokonsa su taba ko da habar rigarsa, dukan wadanda suka taba kuwa
suka warke.

7

1 Farisawa suka taru wurin Yesu tare da wadansu marubuta wadda
suka zo daga Urushalima. 2 Sun ga cewa wasu daga cikin almajiransa
sun ci gurasa da hannuwa marasa tsabta, wato, basu wanke hannu
ba, 3 (Domin Farisawa da dukan Yahudawa ba su cin abinci sai dole
sun wanke hannu da kyau domin suna kiyaye al'adun dattawa. 4 Idan
Farisawa suka dawo daga kasuwa, wajibi ne su yi wanka kamin su
ci abinci. Akwai sauran al'adun da suke kiyayewa, kamar wanke
moda, tukwane, da wasu santula na dalma, har da dakin cin abinci.)
5 Farisawa da Marubuta suka tambaye Yesu, “Don me almajiran ka
basu kiyaye al'adun dattawa, domin suna cin abinci ba tare da sun
wanke hannu ba?” 6 Amma ya amsa masu cewa, “Ishaya ya yi
anabci akan ku masu bautan ganin ido, da ya rubuta cewa 'wadanan
mutane suna girmama ni a baka amma zuciyar su tana nesa da ni.
7 Sujadar wofi suke mani suna koyar da ka'idodi na mutane a matsayin
rukunansu'”. 8 Kun watsar da dokar Allah sai kuka rungumi al'adun
mutane. 9 Sai yace masu, kun yi nasara wurin kau da dokokin Allah
domin ku kiyaye al'adun ku na mutane. 10 Koda shike Musa ya rubuta
cewa, “ka girmama Ubanka da Uwarka”, kuma, “duk wanda ya zagi
Ubansa ko Uwatasa, ya cancanci mutuwa nan take”. 11 Amma kun
ce, 'idan mutum ya ce wa iyayensa, “duk taimakon da ya cacanci ku
samu daga guna ya zama kebabbe (wato, 'na mika wa Allah)”'. 12 Sabo
da haka, kun ba shi izini kada ya yi wa Ubansa ko Uwatasa wani abu.
13 Kuna mayar da dokan Allah abin banza, sabili da al'adun ku da kuka
mika masu. Wannan, da wasu abubuwa kamar haka kuke yi.” 14 Ya
kara kiran taron jama'ar yace masu, “ku kasa kunne gareni, kuma
ku gane. 15 Babu wani abu daga wajen mutum da zai iya gurbatar
da shi har idan ya shiga cikinsa. Amma, abinda ya fita daga cikinsa
shike gurbatar da shi” 16 Bari mai kunnen ji, ya ji. 17 Da Yesu ya
bar taron jama'ar, ya shiga gida, sai almajiransa suka tambaye shi
ma'anar wannan misali. 18 Sai Yesu yace, 'ashe baku da ganewa? ko
baku sani cewa abin da ya shiga cikin mutum daga waje ba zai iya
gurbatar da shi ba, 19 domin ba zai iya kai wa cikin zuciyarsa ba, sai
dai ya shiga cikin sa ya kuma fita a matsayin bayan gari a salga”. Da
wannan magana, Yesu ya mayar da dukan abinci ya zama da tsabta.
20 Ya ce, abinda ke cikin mutum shike gurbatar da shi 21 Domin daga
cikin mutum, kuma daga cikin zuciyarsa ne, mugun tunani, lalata,
sata, kisa, 22 zina, kwadayi, mugunta, hai'inci, mugun guri, kishi, zargi,
girmankai, wawanci. 23 Duk wadannan miyagun abubuwa suna fitowa
ne daga cikin mutum, kuma suke gurbatar da shi.” 24 Ya tashi daga nan
ya tafi shiyyar Sur da Sida. Ya shiga wani gida don baya son wani ya
sani cewa yana nan, amma bai iya boyuwa ba. 25 Amma nan da nan

wata mace, wadda diyarta ke da mugun ruhu-wannan mace kuwa ta
ji game da Yesu sai ta zo ta durkusa a gabansa. 26 Matar yar kasar
Girka ce, kuma asalinta daga Fonishiya take. Ta roke shi da ya fitar
da mugun ruhun nan daga diyarta. 27 Sai ya ce mata, “Bari a ciyar da
'ya'ya tukuna. Domin bai kamata a dauki abincin yaya a ba karnuka
ba”. 28 Sai ta amsa masa cewa, “I, Ubangiji, Karnukan ma sukan ci
abincin da ke fadowa daga teburin 'ya'yan.” 29 Ya ce mata, “domin
kin fadi haka, kina iya ki tafi domin aljani ya fita daga diyarki.” 30 Ta
koma gida sai ta iske diyarta na kwance akan gado, aljanin ya fice
daga jikinta. 31 Ya sake fita daga shiyar Sur, ya biyo ta Sidon, har zuwa
tekun Galili a shiyar Dikafolis. 32 Sun kawo masa wani kurma, kuma
bebe ne shi, suna rokansa ya dora hanuwansa a bisansa. 33 Sai ya
jawo shi daga taron jama'ar, zuwa gefe, sai ya sa hanunsa a kunuwan
beben bayan ya tufa yawunsa, sannan ya taba harshensa. 34 Ya dubi
sama, ya ja numfashi ya ce masa, “Ifatha”, wato, “bude!” 35 Nan da
nan ya mayar masa da jinsa. abinda ya daure harshensa ya sake shi,
sai ya fara magana da kyau. 36 Ya umarce su da kada su gaya wa
wani. Amma duk da umarnin da yake basu, suna ta shaida shi ko'ina.
37 kuma suna ta mamaki cewa, “Yayi kowanne abu da kyau, har ya sa
kurame suna jin magana, da kuma bebaye na magana.”

8

1 A kwanakin nan, akwai wani gagaruman taron mutane, kuma basu
da abincin ci. Yesu ya kirawo almajiransa yace masu, 2 “Ina tausayin
taron mutanen nan domin kwana uku kenan suna nan tare da ni babu
abinci. 3 Idan na salame su su koma gidajensu ba tare da sun ci abinci
ba, za su galabaita a hanya domin gidajensu na da nisa.” 4 Almajiransa
suka amsa masa cewa, “A ina za mu iya samu gurasa a wannan jeji
da zai ishi wadannan mutane haka?” 5 Ya tambaye su, “gurasa nawa
kuke da su?” Sai suka ce, “Bakwai.” 6 Ya umarci mutanen da su zauna.
Ya dauki gurasar bakwai, bayan da ya yi godiya, ya kakarya gurasar,
sa'annan ya umarci almajiransa da su raba wa mutanen. Su kuwa
suka raba masu. 7 Suna kuma da kananan kifaye kadan. Bayan da
ya yi godiya akan su, ya umurci almajiran su rabawa mutanen. 8 Sun
ci sun koshi. Suka tattara ragowar, har sun cika kwanduna bakwai.
9 Akwai maza kimanin dubu hudu a wurin. Yesu ya sallame su. 10 Nan
take, ya shiga jirgin ruwa da almajiransa zuwa shiyyar Dalmanuta.
11 Sai Farisawa suka zo suka fara gardama da shi. Suna nema ya
nuna masu alama daga sama, domin su gwada shi. 12 Ya ja numfashi
a ruhunsa yana cewa, “Don me wannan tsarar tana neman alama.
Hakika ina gaya maku, babu wata alama da za a ba wannan tsarar.”
13 Sai ya bar su ya sake shiga jirgin zuwa hayin tafkin. 14 A lokacin
nan, almajiransa sun manta su dauki gurasa. Domin gurasa daya ce
tak a garesu cikin jirgin ruwan. 15 Ya gargade su, “ku yi hattara da yisti
na Farisawa da Yisti na Hirudus.” 16 Almajiran suka fara tattaunawa
a tsakaninsu, “Saboda ba mu da gurasa ne.” 17 Yesu yana sane da
wannan, sa'annan ya ce masu, “Don me kuke tattaunawa akan rashin
gurasa? Har yanzu baku gane ba? Har yanzu ba ku da sane? Ko
zuciyar ku ta duhunta ne?” 18 Kuna da idanu, ba ku gani? Kuna da
kunnuwa, ba ku ji? Ba ku tuna ba? 19 Da na kakkarya gurasar a cikin

mutane dubu biyar, kwanduna nawa kuka samu ragowa? Suka ce
masa, “Goma sha biyu.” 20 Kuma da na kakarya gurasa bakwai a cikin
mutane dubu hudu, kwanduna nawa kuka dauka cike da ragowar?
Suka ce masa, “bakwai.” 21 Ya ce masu, “har yanzu baku gane ba?”
22 Sun zo Baitsaida. Mutanen wurin suka kawo masa wani makaho, sai
suka roke shi ya taba shi. 23 Yesu ya rike hanun makahon, ya jagorance
shi zuwa bayan kauyen. Da ya tofa yawunsa a idon mutumin, kuma
ya dora hanunsa akan mutumin, sai ya tambaye shi “kana ganin wani
abu kuwa?” 24 Ya daga ido sai ya ce, “ina ganin mutane na tafiya kamar
itatuwa.” 25 Ya sake dora masa hannu a idanuwansa, mutumin ya bude
idanuwansa, sai ya fara ganin gari da kyau. 26 Yesu ya sallame shi zuwa
gidansa nan take, ya ce masa, “kada ka shiga cikin garin” 27 Yesu da
almajiransa sun shiga kauyukan kaisariya ta Filibi. Da suke kan hanya,
sai ya tambaye su, “Shin wanene mutane ke ce da ni?” 28 Suka amsa
masa suka ce, Yahaya mai Baftisma. Wasu suka ce, “Iliya”. wadansu
kuma, 'Daya daga cikin anabawa”. 29 Ya tambaye su, “Amma me ku
ke ce da ni?” Bitrus ya ce, “Kai ne Almasihu.” 30 Yesu ya umarce su
kada su gaya wa kowa game da shi. 31 Sai ya fara koya masu cewa,
dole ne Dan Mutum ya sha wahala, dattawa da marubuta da manyan
Firistoci zasu ki shi, a kuma kashe shi. Bayan kwana uku, zai tashi
daga matattu. 32 Ya fadi wannan afili. Sai Birus ya ja shi gefe ya fara
tsauta masa. 33 Amma Yesu ya juya ya dubi almajiransa sa'annan ya
tsautawa Bitrus yana cewa, “Ka koma bayana Shaidan, domin kana
kula da abubuwan mutane ne kawai, ba na Allah ba.” 34 Sai ya kira
taron jama'ar da almajiransa a wuri daya, ya ce masu, “Duk wanda
yake so ya bini, dole ne ya musunci kansa, ya dauki giciyensa ya biyo
ni. 35 Domin duk wanda yake so ya ceci ransa zai rasa shi, amma duk
wadda ya rasa ransa domina da kuma bishara zai cece shi. 36 Me zai
amfani mutum idan ya sami dukan duniya sannan ya rasa ransa. 37 Me
mutum zai bayar amaimakon ransa? 38 Duk wanda ke jin kunyata ko
maganata a wannan mazinaciyar tsara mai zunubi, Dan Mutum ma zai
ji kunyarsa a lokacin da ya dawo cikin daukakar Ubansa da Malaiku
masu tsarki.”

9

1 Sai ya ce masu, “Hakika, ina gaya maku, akwai wasun ku anan
da ba za su mutu ba, sai sun ga mulkin Allah ya bayyana da iko.”
2 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, ya
kai su kan wani dutse mai tsawo, su kadai. Sai kamaninsa ya sake a
gabansu. 3 Sai tufafinsa ya zama fari fat, yadda ba mai rinin da zai
iya rininsa haka a duniya. 4 Sai Iliya da Musa suka bayyana gare su,
suna magana da Yesu. 5 Sai Bitrus ya amsa ya ce, malam, bari mu
da muke anan mu kafa bukka uku, daya ta ka, daya ta Musa, da ta
Iliya, 6 Ya rasa abin da zai fada ne, don sun tsorota kwarai.) 7 Sai
ga wani gajimare ya zo ya rufe su, aka kuma ji wata murya daga
gajimaren, “ta ce Wannan shine kaunataccen Dana, Ku saurare shi.
8 Nan take da suka duba, ba su ga kowa ba, sai Yesu shi kadai. 9 Suna
cikin gangarowa daga dutsen, sai ya kwabe su kada su gaya wa kowa
abin da suka gani, sai bayan da Dan Mutum ya tashi daga mattatu.
10 Sai suka bar zancen a tsakaninsu, amma suka tamabayi junansu

“mene ne tashin matattu” ke nufi. [11] Suka tambaye shi yaya malaman
attaura suka ce Iliya zai fara zuwa?” [12] Ya ce masu, laile ne Iliya ya
fara zuwa ya raya dukan abubuwan. Don me a ka rubuta cewa Dan
Mutum, zai sha wuya iri iri a kuma ki shi? [13] Amma ina gaya muku
Iliya ya riga, ya zo, amma sun yi masa abin da suke so su yi kamar
yadda littatafai suka yi magana a kansa.” [14] Sa'adda suka dawo wurin
sauran almajiran, suka ga taron jama'a masu yawa suna ta muhawara
tare da manyan malaman attaura. [15] Da ganin sa, sai dukan taron
yayi mamaki kwarai da gaske, suka dungumo wurinsa a guje, suna
gaishe shi. [16] Ya tambayi almajiransa, “ Wacce muhawara ce kuke yi
da su?” [17] Daya daga cikin taron ya amsa masa”malam, ga shi na kawo
maka dana don yana da beben aljani. [18] Duk lokacin da ya tasar masa
yakan buga shi har kasa, na kuma yi wa almajiranka magana su fitar
sun kasa. [19] Ya amsa masu ya ce ya ku mutanen zamaninnan marasa
bangaskiya, har yaushe zan kasance tare da ku ina jimrewa? ku dai
kawo mini shi. [20] Sai suka kawo masa yaron. Da ruhun ya ga Yesu,
nan da nan ya buge yaron jikinsa na rawa. Sai yaron ya fadi yana
ta birgima, bakinsa yana kumfa. [21] Yesu ya tambayi mahaifin yaron,
Tun yaushe wannan abu ya same shi? Mahaifin yaron ya ce tun yana
karami. [22] Ya kuwa sha jefa shi a ruwa da wuta, don ya halakar da shi.
Idan zaka iya yin wani abu, ka ji tausayinmu ka taimakemu. [23] Yesu
ya ce masa, “In zan iya? Ai dukan abu mai yiwuwa ne, ga duk wanda
ya gaskata. [24] Nan da nan mahaifin yaron ya daga murya ya ce, Na ba
da gaskiya. A kore mini rashin bangaskiyata. [25] Da Yesu ya ga taron
na dungumowa a guje, sai ya tsawata wa bakin aljanin ya ce masa,
“kai, beben aljani na umarce ka, ka fita daga wannan yaron kar ka
sake shigar sa. [26] Sai wannan aljanin ya daga murya ya fita ya rabu da
wannan yaron. Sai yaro ya zama kamar mattacce, sai sauran mutanen
suka ce, “Ai, yaron ya mutu. [27] Yesu ya kama hannunsa, ya daga shi,
sai yaron ya mike tsaye. [28] Da Yesu ya shiga gida, sai almajiransa suka
tambaye shi a kadaice, me ya sa muka kasa fitar da shi?” [29] Ya ce
masu, “Ai, irin wannan ba ya fita sai da addu'a.” [30] Sai suka ratsa cikin
Galili, amma ba ya son kowa ya san inda suke. [31] Da yake koyar da
almajiransa, ya ce masu lokaci na zuwa da za'a ba da Dan mutum a
hannun mutane, za su kuwa kashe shi, sa'adda aka kashe shi kuma,
bayan kwana uku zai tashi. [32] Amma fa ba su fahimci maganar ba,
suna kuma jin tsoron tambayarsa. [33] Sai suka zo kafarnahum. A
lokacin da ya ke cikin gida, ya tambayi Al'majiransa, Menene ku ke
magana a kansa a hanya? [34] Amma suka yi shiru. don suna gardama
da junansu akan hanya, a kan wane ne mafi girma. [35] Sai ya zauna,
ya kira al'majiransa goma sha biyu, yace masu duk wanda ya ke so ya
zama na fari, dole ya kankantar da kansa, sa'annan ya bautawa sauran
duka. [36] Sai ya dauko karamin yaro a hannunsa ya sa shi a tsakiyarsu.
Ya rumgome shi a kafadarsa ya ce masu. [37] Dukan wanda ya karbi dan
karamin yaron nan a cikin sunana ni ya karba, kuma dukan wanda
ya karbi wani, ni ya karba, bai kuma karbeni ni kadai ba, duk da
wanda ya aiko ni.” [38] Sai Yahaya ya ce masa, Malam mun ga wani
yana fitar da aljanu da sunanka mun yi kokari mu hana shi domin ba
ya tare da mu. [39] Sai Yesu ya ce masu ku kyale shi domin babu wanda
zai yi irin wannan babban aikin, sa'annan ya fadi wasu maganganu

mara sa kyau a kanmu. 40 Duk wanda ba ya gaba da mu, na mu ne.
41 Duk wanda ya ba ku ruwa ku sha domin kuna na Almasihu, gaskiya
nake fada maku ba za ya rasa ladansa ba. 42 Amma duk wanda ya sa
kananan nan tuntube, ya fi kyau a rataya masa dutsen nika a jefa shi
a cikin teku. 43 Idan har hannun ka zai sa ka yi tuntube, zai fi kyau
ka yanke shi. Domin zai fi kyau ka shiga aljanna da hannu daya da
ka shiga jahannama da hannu biyu. 44 (Inda tsutsotsi basu mutuwa,
wutar kuma bata mutuwa). 45 Idan kafarka za ta sa ka yi tuntube, ka
yanke ta ka yar. Zai fi kyau ka shiga aljanna da kafa daya da ka shiga
jahannama da kafa biyu. 46 (Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma
bata mutuwa). 47 Idan idonka zai sa ka yi tuntube, ka kwakule shi ka
yar, domin gwamma ka shiga mulkin Allah da ido daya, da a jefa ka
cikin wuta da idanu biyu. 48 Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma
bata mutuwa. 49 Domin da wuta za a tsarkake kowa. 50 Gishiri yana
da kyau, amma idan ya rasa zakinsa, ta ya ya za ka sa shi yayi zaki
kuma? Ku kasance da zaki, kuma ku yi zaman lafiya da kowa.

10

1 Yesu ya bar wannan wurin, ya tafi yankin Yahudiya, wajen hayin
kogin Urdun. Sai jama'a suka je wurinsa. Ya ci gaba da koya masu,
kamar yadda ya zama al'adarsa. 2 Sai Farisawa su ka zo wurinsa, su
ka ce, '' dai dai ne mutum ya saki matarsa?'' Wannan tambaya sun yi
ta ne domin su gwada shi. 3 Ya amsa ya ce, menene Musa ya umarce
ku? 4 Suka ce, ''Musa ya yarda mutum ya rubuta takardar saki ga
matarsa, ya sallameta ta fita.'' 5 "Domin taurin zuciyarku ne ya rubuta
maku wannan dokar," Yesu ya ce masu. 6 Amman tun daga farkon
halitta, 'Allah ya halicci namiji da ta mata.' 7 Domin wannan dalilin
ne mutum zai rabu mahaifinsa da mahaifiyarsa ya mannewa matarsa.
8 Su biyu kuwa sun zama jiki daya, ba biyu ba, 9 Saboda haka abinda
Allah ya hada kada mutum ya raba." 10 Lokacin da suke cikin gida,
sai almajiransa suka sake tambayarsa akan wannan magana. 11 Ya ce
da su. Dukan wanda ya saki matarsa ya kuma auro wata matar yayi
zina da ita kenan. 12 Haka nan duk matar da ta saki mijinta ta auri
wani ta yi zina da shi kenan." 13 Mutane suka kawo masa 'ya'yansu
kanana don ya taba su, sai almajiransa suka kwabe su. 14 Da Yesu ya
gani, ya ji haushi, ya ce masu. Ku bar yara kanana su zo wurina, kada
ku hana su domin mulkin Allah na irinsu ne. 15 Gaskiya na ke fada
maku duk mutumin da bai karbi mulkin Allah kamar karamin yaro
ba, babu shakka ba zai shiga mulkin Allah ba. 16 Sai ya rungume su
ya sa masu albarka. 17 Lokacin da ya fara tafiya, sai wani mutum ya
rugo wurinsa, ya durkusa a gabansa. Ya tambaye shi, yace ya ''Malam
managarci, me zan yi domin in sami rai na har abada?'' 18 Amma Yesu
ya ce masa. Don me ka ke kira na managarci? Babu wani managarci
sai dai Allah kadai. 19 Kasan dokokin. Kada ka yi kisan kai, kada ka
yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar zur, kada ka yi zamba, ka
girmama mahaifinka da mahaifiyarka." 20 Sai mutumin ya ce masa
Malam ai na kiyayye duk wadannan abubuwa tun ina yaro. 21 Yesu ya
dube shi duban kauna ya ce masa. Abu daya ka rasa. Shi ne ka je ka
sayar da duk mallakarka ka ba mabukata, za ka sami wadata a sama.
Sa'annan ka zo ka bi ni. 22 Da ya ji haka sai ransa ya baci, ya tafi yana

bakin ciki, don shi mai arziki ne kwarai. 23 Yesu ya dubi almajiransa ya
ce. ''Yana da wuya masu arziki su shiga mulkin Allah!'' 24 Almajiransa
suka yi mamakin maganarsa. Sai Yesu ce masu, ya ku ya'ya'na yana da
wuya kamar me a shiga mulkin Allah. 25 Zai zama da sauki ga rakumi
yabi ta kafar allura da mai arziki ya shiga mulkin Allah. 26 Sai suka
cika da mamaki sosai, su kace wa juna, ''to idan haka ne wanene zai iya
tsira kenan?'' 27 Yesu ya dube su ya ce masu. Ga mutane a bu ne mai
wuyar gaske, amma a wurin Allah komai yiwuwa ne. 28 Bitrus ya ce
masa, ''to gashi mu mun bar kome, mun bika''. 29 Yesu ya ce. Gaskiya
na ke fada maku, babu wanda zai bar gidansa, da yan'uwansa maza da
mata, da mahaifiya ko mahaifi, ko 'ya'ya ko gona, saboda da ni da kuma
bishara, 30 sa'annan ya rasa samun nikinsu dari a zamanin yanzu, na
gidaje, da yan'uwa mata da maza' da iyaye mata da 'ya'ya da gonaki,
game da tsanani, a duniya mai zuw kuma ya sami rai madawwami.
31 Da yawa wadanda suke na farko za su koma na karshe, na karshe
kuma za su zama na farko. 32 Suna tafiya Urushalima, Yesu kuwa
na gabansu. Almajiransa sun yi mamaki, mutane da ke biye da su
kuwa sun tsorata. Yesu kuwa ya sake kebe sha biyun nan, ya fara
fada masu abin da zai same shi. 33 "Kun ga, za mu Urushalima za a
bada Dan mutum ga manyan Firistoci da malan Attaura, za su kuma
yi masa hukuncin kisa su kuma bada shi ga al'ummai. 34 Za su yi
masa ba a, su tofa masa yau, su yi masa bulala, su kashe shi, bayan
kwana uku kuwa zai tashi." 35 Yakubu da Yahaya, 'ya'yan Zabadi, suka
zo wurin sa, suka ce, ''Malam muna so kayi mana duk abin da mu
ka roke ka'' 36 Ya ce masu. ''Me ku ke so in yi maku?'' 37 Suka ce,
''ka yardar mana, a ranar daukakarka, mu zauna daya a damanka,
daya kuma a hagunka.'' 38 Yesu ya ce masu. ''Ba ku san abinda ku
ke roka ba. Kwa iya sha daga kokon da zan sha? Ko kuma za a yi
maku baftismar da za a yi mani?'' 39 Suka fada masa, ''Zamu iya.''
Yesu ya ce masu, '' kokon da zan sha, da shi zaku sha, baftismar da za
ayi mani kuma da ita za a yi maku.'' 40 Amma zama a damata, ko a
haguna, ba na wa ba ne da zan bayar, ai na wadanda a ka shiryawa
ne." 41 Da sauran almajiran nan goma suka ji, suka fara jin haushin
Yakubu da Yahaya. 42 Yesu kuma ya kira su wurinsa ya ce masu, '' kun
sani wadanda aka san su da mulkin al'ummai sukan nuna masu iko,
hakimansu kuma sukan gasa masu iko. 43 Amma ba haka zai kasance
a tsakaninku ba. Duk wanda ya ke son zama babba a cikinku, lalle ne
ya zama baranku. 44 Duk wanda ya ke so ya shugabance ku lalle ne
ya zama bawan kowa. 45 Saboda haka ne Dan mutum ya zo ba domin
a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi bautar, ya kuma ba da ransa
fansa saboda da mutane da yawa." 46 Sa'adda suka iso Yariko, yana
fita daga Yariko kenan, shi da almajiransa, da wani babban taro, sai
ga wani makaho mai bara, mai suna Bartimawas dan Timawas yana
zaune a gefen hanya. 47 Da ya ji Yesu Banazare ne, ya fara daga murya
yana cewa, ''Ya Yesu, Dan Dauda, kaji tausayina'' 48 Mutane da yawa
suka kwabe shi, cewa yayi shiru. Sai ya kara daga murya kwarai da
gaske, yana cewa, Ya Dan Dauda ka yi mani jinkai, ka ji tausayina!"
49 Yesu ya tsaya ya ce, ku kirawo shi. Su kuwa suka kirawo makahon
suka ce masa. ''Albishrinka, ta so! Yana kiranka.'' 50 Makahon ya yar
da mayafinsa, ya zaburo wurin Yesu. 51 Yesu ya tambaye shi, ya ce,

" me ka ke so in yi maka?" Makahon ya ce, "Malam in sami gani."
52 Yesu ya ce masa. "Yi tafiyarka, bangaskiyarka ta warkar da kai."
Nan take idanunsa suka bude, ya bi Yesu, suka tafi tare.

11

1 Da suka kusa Urushalima, kusa da Betafaji, da Betanya, wajen
dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa biyu 2 ya ce masu, " ku shiga
kauyen can kusa da mu. Da zarar kun shiga za ku ga aholaki a daure,
wanda ba a taba hawa ba. Ku kwance shi, ku kawo mani. 3 In wani ya
ce maku, "Don me kuke haka? ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsa, zai
kuma komo da shi nan da nan."' 4 Sai suka tafi, suka tadda aholakin a
daure a kofar gida a bakin hanya, suka kwance shi. 5 sai wadanda suke
tsaye a gun suka ce masu, "Don me kuke kwance aholakin nan? 6 Suka
fada masu abinda Yesu yace, sai suka kyale su suka tafi. 7 Almajiran
nan biyu suka kawo wa Yesu aholakin, suka shimfida mayafansu a
kai, sai ya hau. 8 Sai mutane da yawa suka shimfida mayafansu a
hanya, wadansu kuma suka baza ganyen da suka yanko daga filayen.
9 Wadanda suke gaba da shi da wadanda ke bin bayansa suka yi sowa
suna cewa, "Hosanna! Albarka ta tabbata ga mai zuwa cikin sunan
Ubangiji. 10 Albarka ta tabbata ga mulkin nan mai zuwa na Ubanmu
Dawuda! Dukaka a cikin sama!" 11 San nan Yesu ya shiga Urushalima,
ya shiga Haikalin. Sai ya dudduba komai, da magariba ta yi, ya fita ya
tafi Betanya tare da goma sha biyu nan. 12 Kashe gari, suka tashi daga
Betanya, sai ya ji yunwa. 13 Da ya hango itacen baure mai ganye daga
nesa sai ya je ya ga ko za sami 'ya'ya. Da ya iso wurinsa bai ga komai ba
sai ganye, don ba lokacin 'ya'yan baure ba ne. 14 Sai ya ce wa bauren,
"Kada kowa ya kara cin "ya'yanka har abada!" Almajiransa kuwa sun
ji maganar. 15 Suka iso Urushalima, da shigar su, ya kori masu saye
da sayarwa, ya watsar da taburan 'yan canjin kudi, da kujerun masu
sayar da tantabaru. 16 Ya hana kowa ya dauki wani abu da za a i
ya sayarwa a cikin haikalin. 17 Sai ya koyar da su cewa, "Ashe ba
rubuce yake ba, " Za a kira gidana gidan addu'a na dukan al'ummai?
Amma ku kun mayar da shi kogon yan fashi". 18 Da mayan Faristoci
da marubutan attaura suka ji maganar da ya yi, sai suka nami hanyar
da za su kashe shi. Amma suka ji tsoronsa domin dukkan taron na
mamakin koyarwarsa. 19 Kowace yamma kuma, sukan fita gari. 20 Da
safe suna wucewa, sai suka ga bauren nan ya bushe. 21 Bitrus kuwa
ya tuna ya ce "Malam, dubi! Baurenan da ka la'anta ya bushe." 22 Yesu
ya amsa masu ya ce, " ku gaskata da Allah." 23 Hakika, ina gaya maku,
duk wanda ya ce wa dutsen nan tashi ka fada cikin tekun', bai kuwa
yi shakka a zuciyarsa ba, amma ya gaskata haka kuwa zai faru, haka
kuwa Allah zai yi. 24 Saboda haka ina dai gaya maku, komai kuka yi
addu'a kuka roka, ku gaskata cewa samamme ne, zai kuma zama naku.
25 Duk sa'add da kuke addu'a ku gafarta wa wadanda suka yi maku
laifi, domin Ubanku shima zai gafarta maku naku laifi." 26 (Amma in
baku gafartawa mutane laifofinsu ba, Ubanku ma da ke sama ba zai
gafarta maku ba.) 27 Da suka sake dawowa Urushalima. Yasu na tafiya
cikin haikali, sai manyan firistoci, da marubuta, da dattawa suka zo
wurinsa, 28 suka ce masa, "Da wanne iko kake yin wadanan abubuwa?
Ko kuwa wa ya ba ka ikon yinsu? " 29 Sai Yesu ya ce masu, "Zan yi maku

wata tambaya. ku ba ni amsa, ni kuwa zan gaya maku ko da wanne iko
ne nake yin wadannan abubuwan. 30 Baftismar da Yahaya yayi, daga
sama take ko kuwa daga mutum take? ku bani amsa”. 31 Sai suka yi
mahuwara da juna, suka ce, “in kuwa muka ce, 'daga sama take,' za
ya ce, “To, don me ba ku gaskata shi ba? 32 In kuwa muka ce, “ amma
in muka ce ta mutum ce zasu jejjefemu domi suna jin tsoron jama'a,
don duk kowa ya tabbata, cewa Yahaya annabi ne. 33 Sai suka amsa
wa Yesu suka ce, “Ba mu sani ba” Yesu ya ce masu, “Haka ni kuma ba
zan fada muku ko da wanne iko nake yin abubuwan nan ba.”

12

1 Sai Yesu ya fara koyar da su da misalai. “Wani mutum ne ya
yi gonar inabi ya shingen ta, ya haka ramin matse inabin, ya kuwa
gina hasumayar tsaro. Ya ba wandansu manoma jinginar gonar, sa'an
nan ya tafi wata kasa mai nisa. 2 Da lokaci ya yi, sai ya aika masu
wani bawansa domin ya karbi wadansu daga cikin amfanin gonar.
3 Amma manoman suka kama shi, suka yin masa duka, suka kore shi
hannu banza. 4 Ya sake aikar wani bawan. Shi kuma suka raunata
shi aka, suka wulakanta shi. 5 Ya sake aiken wani. Shi kam, suka
kashe shi. Haka fa aka yi ta yi da wadansu da yawa, sun dodoki
wadansu, suka kuma kashe wadansu. 6 Yanzu dai yana da sauran
daya tak, shine kaunatacen dansa. Daga karshe ya aike shi wurinsu,
yana cewa, ai za su bashi girma. 7 Amma manoman nan suka ce
wa juna, “ai, wannan shine magajinsa, 'ku zo mu kashe shi, gadon
ya zama namu.” 8 Sai suka kamo shi, suka kashe shi, suka jefar da
shi bayan shinge. 9 To, me mai gonar inabin zai yi? Sai ya zo ya
hallaka manoman nan, ya ba wadansu gonar. 10 Ashe, ba ku karanta
wannan nassi ba? cewa, ' Dutsen da magina suka ki, shi ne ya zama
mafi mahmimanci. 11 Wannan daga Ubangiji ne, kuma ya yi dai dai a
idanunmu.”' 12 Sai suka nemi su kama shi, don sun lura a kansu ne
ya yi masalin, amma suka ji tsoron jama'a. Don haka suka kyele shi,
suka tafi. 13 Suka aika masa da wadansu farisiyawa da Heridiyawa,
don su sa masa tarko da kalamai cikin maganarsa. 14 Da suka zo, suka
ce masa, “Malam, gaskiya kana koyar da maganar Allah sosai, ba ka
nuna bambanci tsakani mutane, sai koyar da tafarkin Allah kake yi
sosai. “Shin, mu biya haraji ga Kaisar, ko a a?” 15 AmmaYesu ya gane
munafuncinsu, ya ce masu, “Don me kuke gwada ni? ku kawo mani
dinarin in gani.” 16 Suka kawowa Yesu daya. Ya ce masu, “ Kamar waye
da kuma rubutun wanene? suka ce masa, “Na Kaisar ne.” 17 Yesu ya
ce, “to, ku ba Kaisar abinda yake na Kaisar, ku kuma ba Allah abin
da yake na Allah. Sai suka yi mamakinsa kwarai. 18 Sai Sadukiyawa
suka zo wurinsa, su dake cewa babu tashin matattu. Suka tambaya shi
suka ce, 19 “Malam, Musa dai ya rubuta mana, cewa idan dan'uwan
mutum ya mutu, ya bar matarsa ba da, lallai ne dan'uwan mutumin
ya auri matar, ya haifa wa dan'uwansa 'ya'ya.' 20 To an yi wadansu
'yan'uwa maza guda bakwai, na farko ya yi aure, ya mutu bai bar
'ya'ya ba. 21 Na biyu kuma ya aure ta, shi ma ya mutu, ba 'ya'ya. Na
ukun ma haka. 22 Haka dai duk bakwai din, ba wanda ya bar 'ya'ya.
A karshe kuma ita matar ta mutu. 23 To, a tashin matattu, matar wa
za ta zama a cikinsu? Don duk bakwai din nan sun aure ta”. 24 Sai

Yesu ya ce, “Ba saboda wannan dalili ne kuka yi kuskure ba, wato don
ba ku san littafin ba, kuma ba ku san ikon Allah ba? 25 Domin in an
tashin daga matattu, ba a aure, ba a auraswa, amma sun zama kamar
malaiku a sama. 26 Amma game da mattattun da suka tashi, ashe, ba
ku taba karantawa a littafin Musa ba, yadda Allah ya ce masa? “Ni ne
Allah na Ibrahim, da Ishaku, da kuma Yakubu'? 27 Ai, shi ba Allahn
mattatu bane, amma na rayyayu ne. Hakika kun yi kuskure “. 28 Sai
wani malamin attuara ya zo ya ji suna muhawara da juna. Da dai
ya ga Yesu yana ba su kyakkyawar amsa, sai ya tambaye shi, “Wanne
Umarni ne mafi girma dukka?” 29 Yesu ya amsa yace, “ mafi girma
shine, 'ku saurara ya Isra'ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji daya ne.
30 Sai ka kaunaci Ubangiji Allah da dukkan zuciyarka, da dukkan ranka
da dukkan tunaninka, da dukkan karfinka. 31 ta biyu itace, 'ka kaunaci
makwabcinka kamar kanka, Ba wata doka da ta fi wadannan.'' 32 Sai
malamin attaura ya ce masa, “Hakika gaskiyarka malam, Allah daya
ne, ba kuma wani sai shi. 33 A kaunace shi kuma da dukkan zuciya, da
dukkan hankali, da dukkan karfi, a kuma kaunaci makwabci kamar
kanka, ai ya fi dukkan hadayu na konawa.” 34 Da Yesu ya ga ya yi
masa magana da hikima, sai ya ce masa, “Ba ka nesa da mulkin Allah.”
Bayan wannan kuma ba wanda ya sake tambayarsa wani abu. 35 Yesu
ya amsa a lokacin da yake koyarwa a Haikali, ya ce “Yaya malaman
attaura suke ce wa Kristi dan Dauda ne? 36 Domin Dauda kansa, ta
ikon Ruhu Mai Tsarki ya ce, “Ubangiji ya ce wa Ubangijina, zauna
a hannun damana, har sai na kaskantar da makiyanka'. 37 Dauda
da kansa ya kira shi 'Ubangiji; To, ta yaya ya Almasihu zai zama
Dan Dauda?” Babban taron jama'ar suka saurare shi da murna. 38 A
koyarwa sa Yasu ya ce, “ku yi hankali da malaman attaura, masu son
yawo da manyan riguna, suna so a gaishesu a kasuwa, 39 da kuma
son wuraren zama masu daraja a haikali, da wurin bukukuwa. 40 Sun
kuma kwace gidajen gwauraye, da yin doguwar addu'a, don mutane
su gani. Wadanan mutanen zasu sami hukunci mai tsanani.” 41 Sai
ya zauna a gaban akwatin baiko a Haikalin, yana duban yadda jama'a
suke zuba kudi a ciki. 42 Wadansu masu arziki da yawa suna zuba kudi
masu tsoka. Sai gwauruwa mara abin hanu ta saka anini biyu a ciki
akwatin baikon. 43 Ya kira almajiransa, ya ce masu, “Hakika, ina gaya
maku, abinda gwauruwa nan ta saka a akwatin baikon nan ya fi na
sauran dukka. 44 Su duk sun bayar daga yalwa tasu ne, ita kuwa daga
cikin rashinta ta bada duk abinda take da shi.”

13

1 da Yesu ke fita daga Haikalin, sai daya daga cikin almajirnsa ya
ce masa “malam, dubi kyawawan duwatsunnan da kyawawan gine-
ginnenan!” 2 Ya ce masa, ka ga wadannan kyawawan gine- ginen?
babu wani dutsen da za a bar shi akan dan'uwansa, da ba za a rushe
shi ba.” 3 Yana zaune a kan dutsen zaitun wanda yake kusa da Haikali,
sai Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, da Andarawus suka tambaye shi a
asirce, suka ce. 4 Gaya mana yaushe za a yi wadannan abubuwa?
mecece zata zama alamar faruwar wadanna abubuwa da zasu faru?''
5 Yesu ya ce masu, “ku kula, kada kowa ya rudeku. 6 Da yawa za su zo
da sunana, suna cewa nine shi, har su bad da mutane da yawa. 7 In
kuka ji labarin yake- yake, da jita-jitarsu kada ku damu, wannan zai

faru, amma karshen duniya bai gabato ba. 8 Al'umma za ta tasarwa
al'umma, mulki ya tasarwa mulki. Za a yi girgizar kasa awurare
dabam-dabam, da kuma yunwa, amma fa dukkan wadanna abubuwan
mafarin azaba ne. 9 Amma, ku zauna a fadake. Don za su kai ku gaban
majalisa. za a yi maku duka a cikin majami'u. Su kuma kai ku gaban
masu mulki da sarakuna, saboda sunana, domin ku ba da shaida a gare
su. 10 Amma lallai sai an fara yi wa dukkan al, ummai bishara. 11 Sa'ad
da suka kai ku gaban shari'a suka mika ku, kada ku damu a wannan
lokacin, za a baku abin da zaku fada, Amma duk abin da aka yi muku a
wannn lokacin, shi za ku fada, domin ba ku ne kuke magana ba, Ruhu
mai tsarki ne. 12 Dan'uwa zai bada dan'uwarsa akashe shi, uba kuwa
dansa. Yara kuma zasu tayar wa iyayensu har su sa akashe su. 13 Za a
ki ku saboda sunana, amma duk wanda ya jumre har karshe zai cetu.
14 Sa'adda kuka ga an kafa mummunan aikin sabo mai ban kyama a
wurin da bai kamata ba (bari mai karatu ya fahimta), to, bari wadanda
suke kasar Yahudiya, su gudu zuwa dutse. 15 Wanda yake tudu kuma
kada ya sauko ya shiga gida garin daukar wani abu. 16 Wanda yake
gona kuma kada ya koma garin daukar mayafinsa. 17 Amma, kaiton
masu juna biyu da masu goyo a wannan lokacin. 18 Ku yi addu, a
kada abin ya faru da damina. 19 A lokacin za ayi wata matsanaciyar
wahala, wadda bata taba faruwa ba, tun farkon halittar da Allah ya yi
har zuwa yau, ba kuwa za a taba yi ba har abada. 20 In da ba ubangiji
ya rage kwanakin nan ba, da ba Dan adam din zai tsira. Amma saboda
zabbabunan da ya zaba, ya rage kwanakin. 21 To, in wani ya ce maku,
kun ga Almasihu nan!' ko, 'kun gan shi can, kada ku gaskata. 22 Gama
almasihan karya, da annabawan karya zasu bayyana kuma, zasu yi
abubuwan al'ajibai masu ban mamaki. 23 Amma ku zauna a fadake,
Na dai fada maku wadannan abubuwan kafin lokacin. 24 Amma, bayan
matsanaciyar wahalannan, rana zata duhunta, wata kuma ba zai bada
haske ba. 25 Taurari za su fado daga sararin sama, za a kuma girgiza
manyan abubuwan da suke a sararin sama. 26 Sa' annan zasu ga Dan
mutum na zuwa a cikin gajimare, da iko mai girma da daukaka. 27 Zai
aiko da mala'ikunsa su tattaro zabbabunsa daga kusuwoyi hudu na
duniya(watau Gabas da Yamma, kudu da Arewa) har zuwa karshen
sama. 28 “Ku yi koyi da itacen baure. Da zarar rassansa sun fara taushi
yana kuma fitar da toho, kun san damina ta yi kusa ke nan. 29 Sa'adda
kuka ga wadannan abubuwa suna faruwa, ku dai sani ya kusato, a
bakin kofa ma ya ke. 30 Hakika ina gaya maku, zamanin nan ba zai
shude ba sai dukan abubuwan nan sun faru. 31 Sararin sama da kasa
za su shude, amma maganata ba za ta shude ba. 32 Amma wannan
rana ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun sama, ko Dan, sai dai
Uban kadai. 33 Ku kula, ku zauna a fadake, kuna addu'a don baku san
ranar da lokacin zai yi ba. 34 Kamar yadda mutum mai tafiya, in ya
bar gida ya wakilta bayinsa kan gidansa, kowanne da aikinsa, ya kuma
umarci mai gadi ya zauna a fadake. 35 To, ku zauna a fadake don ba
ku san lokacin da maigidan zai zo ba, ko da yamma ne, ko da tsakar
dare ne, ko da carar zakara ne, ko da safe ne. 36 Kada ya zo ba zato, ya
samu kuna barci. 37 Abinda na gaya maku, ina gaya wa kowa, shine
ku zauna a fadake!”

14

1 Idin Ketarewa da bukin gurasa mara yisti sauran kwana biyu
kenan, sai shugabanin firistoci da malaman attaura suka nemi yadda
zasu kama Yesu a asirce domin su kashe shi. 2 Suna cewa amma “Ba a
lokacin idin ba, domin kada su haddasa hargitsi a tsakanin mutane”.
3 Yesu yana Betanya a gidan Saminu kuturu, yana shirin liyafa kenan
sai ga wata mace dauke da kwalbar turare mai tamanin kwarai, ta
shafa masa a kansa. 4 wasu dake tare da Yesu suka husata, suna
kwalbarta da cewa 5 “Ai wannan turare ne mai tsada, ina laifin a sayar
a raba wa talakawa kudin? ina dalilin wannan almubazaranci? 6 Sai
Yesu yace masu “Ku kyaleta, don me kuke tsauta mata, 7 ai Idan kuna
da niyyar taimakon talakawa ko matalauta, suna nan tare da ku ko a
yaushe amma ni bazan kasance da ku kullum ba. 8 Macen nan tayi aiki
nagari domin shirya jikina ga jana'iza. 9 hakika, Ina gaya maku, duk
inda za'a yi bishara a duniya baza a mance da matan nan da hidimar
da ta tayi mini ba.” 10 Da jin haka sai Yahuza Iskariyoti, daya daga
cikin manzannin ya ruga zuwa wurin baban firist domin ya bashe shi
a garesu, 11 Da mayan firistoci suka ji haka suka yi murna matuka
tare da alkawarin kudi ga Yahuza, shi kuwa sai ya fara neman zarafin
da zai mika Yesu a gare su. 12 A ranar farko ta bukin gurasa marar
yisti da kuma hadayar ragon Idin ketarewa, almajiransa suka ce masa
“Ina zamu shirya liyafar domin idin ketarewa? 13 Ya aiki biyu daga
cikin almajiransa da cewa “Ku shiga cikin birnin, zaku tarar da wani
mutum dauke da tullun ruwa. 14 Duk gidan da ya shiga ku bishi, sai
ku cewa mai gidan, malam yace “ina bukatar masauki domin hidimar
idin ketarewa tare da almajiraina?”' 15 Zai kuwa nuna maku babban
bene gyararre. Sai ku yi mana shiri a can.” 16 Da shigar almajiran
cikin birnin, sai kome ya kasance yadda ya fada, su kuwa suka yi
shirye shiryen idin ketarewar. 17 Da maraice ta yi, sai ya tare da
sha biyun. 18 Yayin da suke zazzaune a teburin suna cin abincin, sai
Yesu ya ce “Hakika ina gaya maku wani da ke ci tare da ni a nan zai
bashe ni”. 19 Sai suka damu suka tambaye shi daya bayan daya suna
cewa “Hakika bani bane ko?” 20 Yesu ya amsa masu da cewa “Daya
daga cikin sha biyu ne, wanda ke sa hannu tare da ni yanzu cikin
tasar”. 21 Dan Mutum zai tafi ne yadda nassi ya umarta game da shi
amma kaiton wanda zai bashe shi! “zai, fiye masa, dama ba a haife
shi ba”. 22 Lokacin da suke cin abincin, Yesu ya dauki gurasa ya sa
albarka, ya gutsuttsura ta, sai ya basu yana cewa “Wannan jikinana
ne”. 23 Ya kuma dauki koko, yayi godiya, ya basu, su kuwa suka sha
daga kokon. 24 Ya ce “Wannan jinina ne na alkawari da an zubar ga
yawancin mutane”. 25 Hakika, bazan kara sha daga wannan ruwan
inabi ba sai a ranar da zan sha sabo cikin mulkin Allah.” 26 Bayan sun
raira wakar yabo ga Allah, sai suka tafi wurin dutsen zaitun. 27 Yesu
ya ce masu dukkan ku zaku yi tuntube harma ku fadi saboda ni gama
rubuce take cewa “Zan buge makiyayin, tumakin kuwa za su watse;
28 Amma bayan tashina, zai yi gaba in riga ku zuwa Galili. 29 Bitrus ya
ce masa “ko dukkansu sun fadi, faufau banda ni”. 30 Yesu yace masa
“Hakika ina gaya maka, cikin wannan dare kafin carar zakara ta biyu
zaka yi musun sani na sau uku”. 31 Amma Bitrus ya sake cewa “Koda
za'a kasheni tare da kai ba zan yi musun sanin ka ba”. Dukkan su

kuwa suka yi wannan Alkawari. 32 Suka isa wani wuri da ake kira
Getsamani, sai Yesu ya ce wa almajiransa “Ku dakata anan domin zan
je inyi addu'a”. 33 Sai ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya. Ya fara
jin wahala mutuka tare da damuwa kwarai. 34 Sai ya ce masu “Raina
na shan wahala harma kamar in mutu. Ku dakata a nan, ku zauna
a fadake”. 35 Da Yesu yayi gaba kadan, sai ya fadi kasa yayi addu'a
yana cewa idan mai yiwuwa ne “A dauke masa wannan sa'a daga gare
shi. 36 Ya ce “Ya Abba Uba, kome mai yuwane gare ka, ka dauke mini
kokon wahalan nan, duk da haka ba nufina ba sai dai naka”. 37 Da
komowarsa ya same su suna barci, sai ya ce wa Bitrus, Siman barci
kake? Ashe, ba za ka iya zama a fadake ko da sa'a daya ba? 38 Ku
zauna a fadake, kuyi addu'a kada ku fada cikin jaraba. Lalle ruhu na
da niyya amma jiki raunana ne. 39 Sai ya sake komawa, yayi addu'a,
yana maimaita kalmominsa na farko. 40 Har wa yau kuma ya sake
dawowa, ya same su suna barci don barci ya cika masu idanu kwarai,
sun kuwa kasa ce masa kome. 41 Ya sake komowa karo na uku yace
masu “har yanzu barci kuke yi kuna hutawa? Ya isa haka! Lokaci
yayi, an bada Dan Mutum ga masu zunubi”. 42 Ku tashi mutafi kun ga,
ga mai bashe ni nan ya kusato.” 43 Nan da nan, kafin ya rufe baki sai
ga Yahuza, daya daga cikin sha biyun da taron jama'a rike da takkuba
da kulake. Manyan firistoci da malaman attaura da shugabanni suka
turo su. 44 Mai bashe shi din nan ya riga ya kulla da su cewa “Wanda
zan yi wa sumba shine mutumin, ku kama shi ku tafi da shi a tsare.
45 Da isowarsa kuwa, sai ya zo wurin Yesu ya ce “Ya malam!”. Sai ya
sumbace shi. 46 Su kuwa suka kama shi, suka tafi da shi. 47 Amma daya
daga cikin na tsaye ya zaro takobinsa ya kai wa bawan babban firist
sara, ya yanke masa kunne. 48 Sai Yesu ya ce “kun fito kamar masu
kama yan fashi da takkuba da kulake, domin ku kama ni? 49 Lokacin
da nake koyarwa a Haikali, kowace rana da ku, baku kama ni ba.
Amma anyi haka ne domin a cika abinda Nassi ya fada.” 50 Daga nan
duk wadanda suke tare da Yesu suka yashe shi, suka tsere. 51 Wani
saurayi, daga shi sai mayafi ya bi shi, suka kai masa cafka. 52 Shi
kuwa ya bar masu mayafin ya gudu tsirara. 53 Daga nan suka tafi da
Yesu wurin babban firist. a can suka tara dattawa duk da manyan
firistoci da shugabanni da marubuta, suka taru a wurinsa. 54 Bitrus
kuwa ya bi shi daga nesa har cikin gidan babban firist. Ya zauna tare
da dogaran Haikalin, yana jin dumin wuta. 55 Sai, manyan firistoci
da duk 'yan majalisa Yahudawa suka nemi shaidar da za a tabbatar a
kan Yesu, don su samu su kashe shi. Amma basu samu ba. 56 Da yawa
kuma suka yi masa shaidar Zur (Karya), amma bakin su bai zama daya
ba. 57 Sai wadansu kuma suka taso suka yi masa shaidar zur (karya)
suka ce. 58 “Mun ji ya ce, wai zai rushe haikalin nan da mutane suka
gina, ya sake gina wani cikin kwana uku, ba kuwa ginin mutum ba”.
59 Duk da haka, sai shaidar tasu bata zo daya ba. 60 Sai babban firist
ya mike a tsakanin su, ya tambayi Yesu yace “Ba ka da wata amsa
game da shaidar da mutanen nan suke yi a kanka? 61 Amma yayi
shiru abinsa, bai ce kome ba. Sai babban firist din ya sake tambayarsa
“To, ashe kai ne Allmasihu Dan Madaukaki? 62 Yesu ya ce “Nine. Za
ku kuwa ga Dan Mutum zaune dama ga mai iko, yana kuma zuwa
cikin gajimare”. 63 Sai babban firist ya kyakketa tufafinsa yace “Wacce

shaida kuma zamu nema? 64 Kun dai ji sabon da yayi! Me kuka gani?
Duk suka yanke masa hukunci akan ya cancanci kisa. 65 Wadansu ma
suka fara tottofa masa yau, suka daure masa idanu, suka bubbuge shi
suna cewa “Yi annabci” Dogaran kuma suka yi ta marinsa. 66 Bitrus
kuwa na kasa a filin gida, sai wata baranyar babban firist ta zo. 67 Da
ta ga Bitrus na jin dumi, ta yi masa kallon gaske ta ce “Kaima ai tare
kake da banazaren nan Yesu”. 68 Amma ya musa ya ce “Ni ban ma san
abinda kike fada ba balle in fahimta”. Sai ya fito zaure. Sai zakara yayi
cara. 69 Sai baranyar ta ganshi, ta sake ce wa wadanda ke tsaitsaye a
wurin, “Wannan ma daya daga cikinsu ne”. 70 Amma ya sake musawa,
jim kadan sai na tsaitsayen suka ce wa Bitrus “Lalle kai ma dayansu
ne don ba Galile ne kai”. 71 Sai ya fara la'anta kansa yana ta rantsuwa
yana ce wa “Ban ma san mutumin nan da kuke fada ba”. 72 Nan da
nan sai zakara ya yi cara ta biyu, Bitrus kuwa ya tuna da maganar
Yesu a gare shi cewa “Kafin zakara ya yi cara ta biyu, za ka yi musun
sani na sau uku”. Da ya tuno haka, sai ya fashe da kuka.

15

1 Da sassafe, sai manyan firistoci suka hadu da dattawa da manyan
malamai, da majalisa suka daure Yesu, suka sa shi gaba suka mika
shi ga Bilatus. 2 Bilatus ya tambaye shi, kaine sarkin Yahudawa? ya
amsa ya ce “haka ka ce” 3 Sai manyan firistochi suka kawo zargi iri
iri a kan Yesu. 4 Bilatus ya sake tambayarsa, ba ka da abin cewa? ka
lura da yawan zargi da ake yi maka. 5 Amma Yesu baya sake yi masa
magana ba. wannan ya ba shi mamaki. 6 A lokacin idi, Bilatus ya kan
sakar masu da dan bursuna wanda jama'a suka bukaci a saka, 7 A cikin
gidan yari, in da aka tsare wadansu yan tawaye, da masu kisan kai,
akwai wani mai kisan kai, ana ce da shi Barrabbas. 8 Sai Jama'a suka
zo wurin Bilatus ya yi masu kamar yadda ya saba yi. 9 Bilatus ya amsa
masu ya ce, kuna so in sakar maku sarkin Yahudawa? 10 Yayi wannan
domin ya sani cewa Firistoci sun bada shi ne domin suna kishin sa,
11 Sai Firistochi suka zuga jama'a, sai suka yi kuwwa suna cewa, a sakar
masu Barrabbas amaimakon Yesu. 12 Bilatus ya sake yi masu tambaya
“Yaya zan yi da Sarkin Yahudawa?” 13 sai suka amsa da kuwwa” a
“giciye shi!” 14 Bilatus ya ce masu menene laifinsa sai suka kara ihu,
“a giciye shi.” 15 Bilatus don yana son ya farantawa jama'a zuciya sai ya
sakar masu da Barrabbas sai ya yi wa Yesu bulala, sannan ya mika shi
a giciye shi. 16 Sojoji suka kai shi cikin kagara, suka tara rundunan soja,
17 Suka sa masa tufafin shulaiya suka nada masa rawanin kaya, 18 Suna
masa kirari na ba'a suna cewa, “A gaida sarkin Yahudawa!” 19 Sai suka
buge shi a kai da kulki suka kuma tofa masa yau a fuska, suka kuma
durkusa suna yi masa sujadar ba'a. 20 Bayan sun gama yi masa ba'a sai
suka cire masa tufafin shunnaiya, sai suka maida masa tasa tufafinsa,
sai suka fitar dashi don su giciye shi. 21 Suna cikin tafiya sai suka
hadu da wani, mai suna Saminu Bakairawani (wato uban Alizanda da
Rufus); suka tillasta shi ya dauki gijiyen Yesu. 22 Sojojin suka kawo
Yesu wurin da ake kira Golgota (wato kokon kai) 23 Suka bashi ruwan
inabi hade da mur, amma ya ki ya sha. 24 Sai suka giciye shi, suka
kuma raba tufafinsa suka kuma jefa kuri'a domin kowanne soja ya
sami rabonsa. 25 A sa'a ta uku aka giciye shi. 26 Sai aka rubuta alamar

zargi da take cewa “Ga Sarkin Yahudawa” 27 Suka kuma giciye shi tare
da wadansu yan fashi guda biyu. 28 Daya a hannun damansa daya a
hannun hagunsa. Domin a cika abinda nassi ya fada. 29 suke wucewa
suna zaginsa suna kada kai suna cewa, “Aha! kai da zaka rushe haikali
ka kuma gina shi cikin kwana uku, 30 ka ceci kanka mana, ka sauka
daga giciye!” 31 Haka ma manyan firistoci da malamai, suka yi masa
ba'a suna cewa “Ya ceci wadansu amma bai iya ceci kansa ba” 32 Bari
Almasihu Sarkin Yahudawa ya sauka daga giciye. Domin mu gaskata
shi, sai wadanda aka giciye shi tare dasu, suma suka yi masa ba'a.
33 sa'a ta shida zuwa sa'a ta tara, duhu ya rufe ko'ina, 34 A sa'a ta tara,
Yesu ya tada murya da karfi ya ce Eloi, Eloi lamathsabathani?” Ma'ana
Ya Allahna Ya Allahna, me ya sa ka yashe ni?” 35 Wasu daga cikin na
tsaye, da suka ji shi, sai suka ce, “Duba, yana kiran Iliya.” 36 Sai wani
ya hanzarta, ya dauki soso ya tsoma a ruwan inabi mai tsami, ya soka
agora ya mika masa don yasha. Mutumin yace bari mu gani ko Iliya
zai zo ya saukar da shi. 37 Sai Yesu yayi kuka da babban murya da karfi
sannan ya rasu. 38 Sai labulen haikalin ya rabu kashi biyu daga sama
har kasa. 39 Sa'adda da jarumin sojan da ke tsaye yana fuskantar Yesu
ya ga yadda ya mutum, Sai ya ce “hakika, wannan mutum Dan Allah
ne.” 40 Akwai kuma mata wadanda ke dubawa daga nesa. Daga cikinsu
akwai Maryamu Magadala, da Maryamu(Uwar Yakubu da Yusufu) da
Salome. 41 Wadannan matan sune suka bishi sa'adda da yake Galilee
suna yi masa hidima. Da wadansu mata da yawa suka zo Urushalima
tare da shi. 42 Da maraice an shiga shirye shirye domin kashe gari
asabbaci ce. 43 Sai Yusufu daga garin Arimatiya ya zo, mutumin kirki,
mai girma kuma dan majalisar dattawa, mai sauraron mulkin Allah, da
gaba gadi ya tafi wurin Bilatus ya bukaci a bashi jikin Yesu. 44 Bilatus
ya yi mamakin mutuwar Yesu cikin lokaci kadan, sai ya kira jarumin ya
tabbattar koYesu ya mutu. 45 Bayan ya tabbattar daga wurin jarumin
soja cewa Yesu ya mutu, sai ya bada jikin ga Yusufu. 46 Yusufu ya sayo
likafani. ya saukar da shi daga giciye, ya kawo likafanin nan ya lulube
jikin Yesu dashi. Ya kai shi kabarin da aka sassaka da dutse, wadda ya
shirya shi domin kansa. Ya kawo dutse ya rufe bakin kabarin da shi.
47 Maryamu Magadaliya da Maryamu Uwar Yusufu sun ga wurin da
aka yi jana'izar Yesu.

16

1 Bayan ranar assabaci, Maryamu Magadaliya da Maryamu uwar
Yakubu da Salomi, suka sayo man shafawa mai kamshi domin shafe
jikin Yesu saboda jana'iza. 2 Da safiyar ranar farko ta mako sai suka
tafi kabarin a dai dai fitowar rana. 3 Suna magana a tsakaninsu suna
cewa, wanene zai gangarar da dutsen da aka rufe bakin kabarin da
shi?” 4 Da suka daga ido, sai suka ga an riga an gangarar da dutsen,
domin yana da girma. 5 Da suka shiga cikin kabarin sai ga wani saurayi
saye da farar tufa, yana zaune a hannun dama, suna mamaki. 6 Sai
ya ce masu, “Kada ku ji tsoro. Kuna neman Yesu banazare, wanda
aka giciye. Ya tashi! Baya nan. Ku duba wurin da aka kwantar dashi.
7 Sai ku je, ku gaya wa almajiransa da Bitrus cewa ya rigaya ya yi
gabanku zuwa Galili. A can zaku ganshi, kamar yadda ya fada maku.”
8 Suka fita daga cikin kabarin da gudu suna rawar jiki da mamaki,

ba su cewa kowa komai ba da domin suna jin tsoro. 9 Da safiyar ranar
farko ta mako ya fara bayyana kansa ga Maryamu Magadaliya wadda
ya kori aljannu guda bakwai daga cikinta. 10 Sai ta tafi ta shaida
wadanda suke tare da shi suke makoki da kuka. 11 Sai suka ji cewa
ya tashi kuma ta ganshi, amma basu gaskata ba. 12 Bayan wadannan
al'amura ya bayana kansa ta wata siffa ga mutum biyu sa'ilin da suke
tafiya akan hanya. 13 Sai suka tafi suka gaya wa sauran almajiransa,
duk da haka basu gaskata ba. 14 Bayan wani lokaci, Yesu ya bayyana
kansa ga almajiransa su goma sha daya, ya tsauta masu saboda rashin
gaskatawa da taurin zuciya, bayansun ji daga wadanda suka ganshi
bayan ya tashi daga matattu. 15 Sai ya umarcesu cewa "Ku tafi cikin
duniya ku yi bishara ga dukan halitta. 16 Wanda ya ba da gaskiya
aka kuma yi masa baftisma, zaya sami ceto, wanda baya bada gaskiya
ba za ya hallaka. 17 Wadannan alamu za su kasance da wadanda suka
gaskata; a cikin sunana, za su fidda aljannu, za su yi magana da sabbin
harsuna. 18 Za su dauki macizai da hannayesu, idan sun sha guba ba
ta cutar dasu ba, za su dibiya hannayensu ga marasa lafiya, za su sami
warkaswa." 19 Bayan Ubangiji ya gama magana da su, sai aka dauke shi
zuwa sama in da zai zauna a hannun dama na Allah. 20 Almajiransa
kuma suka tafi ko'ina suna sheilar bishara. Ubangiji kuma yayi aiki
tare da su, yana tabbatar da kalma ta wurin ayukan al'ajiba tare da
su.

Luka

1 Mutane da dayawa sun yi kokarin rubutu akan abubuwan da suka
cika a tsakaninmu, 2 kamar yanda suka danka mana su, wadanda
tun daga farko suka zama shaidu da idanunsu kuma manzanni ne
na sakon. 3 Sabili da haka, ni ma, bayan da na yi bincike da kyau
akan yanayin wadannan abubuwa tun da farko na ga ya yi kyau
in rubuta wadannan abubuwa bi da bi ya mafi girmaTiyofilas. 4 Ya
zama haka domin ka san gaskiyar abin da aka koya maka ne. 5 A
cikin zamanin Hirudus, Sarkin Yahudiya, akwai wani firist mai suna
Zakariya, daga yankin Abija. Matarsa daga cikin yaya mata na zuriyar
Haruna ce, kuma sunan ta Alisabatu ne. 6 Dukan su biyu masu adalci
ne a gaban Allah; marasa zargi a tafiyarsu cikin dukan dokoki da
farilan Ubangiji. 7 Amma ba su da da, domin Alisabatu ba ta haihuwa,
kuma a wannan lokacin dukansu sun tsufa kwarai. 8 Ya zama kuma
a lokacin da Zakariya yana gaban Allah, yana yin hidimar sa ta firist
bisa ga tsari da ka'idar aikinsa. 9 Bisa ga al'adar zaben firist da zai yi
hidima, an zabe shi ta wurin kuri'a ya shiga cikin haikalin Ubangiji
domin ya kona turare. 10 Dukan taron Jama'a suna addu'a a waje a
sa'adda ake kona turaren. 11 A lokacin, mala'ikan Ubangiji ya bayana
a gare shi yana tsaye a gefen daman bagadi na turaren. 12 Zakariya
ya firgita sa'adda ya gan shi; tsoro ya kama shi. 13 Amma mala'ikan
ya ce masa, “Kada ka ji tsoro, Zakariya, domin an ji addu'ar ka. Matar
ka Alisabatu za ta haifa maka da. Za ka kira sunansa Yahaya. 14 Za ka
yi murna da farin ciki, kuma da yawa za su yi murna da haifuwarsa.
15 Domin zai zama mai girma a gaban Ubangiji. Ba zai sha ruwan inabi
ba ko wani abu mai sa maye, kuma zai cika da Ruhu Mai Tsarki tun
daga cikin cikin mahaifiyarsa. 16 Kuma mutanen Isra'ila da yawa za
su juya zuwa ga Ubangiji Allahnsu. 17 Zai yi tafiya a gaban Unbangiji
a cikin ruhu da ikon Iliya. Zai yi haka domin ya juya zuciyar Ubanni
zuwa ga 'ya'yansu, domin marasa biyayya su yi tafiya a cikin tafarkin
adalai. Don ya shirya wa Ubangiji mutanen da aka shirya dominsa.”
18 Zakariya ya ce wa mala'ikan, “Ta yaya zan san wannan? Ga shi na
tsufa kuma matata tana da shekaru da yawa.” 19 Mala'ikan ya amsa ya
ce masa, “Nine Jibra'ilu, wanda ke tsaye a gaban Allah. An aiko ni in
gaya maka wannan labari mai dadi. 20 Kuma duba, za ka zama bebe,
ba za ka iya magana ba, sai ran da wadannan abubuwa suka cika. Ya
zama haka domin ba ka gaskanta da kalmomina ba, wadanda za su
cika a daidai lokacin.” 21 Sa'adda mutane suke jiran Zakariya. Sun yi
mamaki yadda ya dauki lokaci sosai a cikin haikali. 22 Amma da ya fita,
bai iya yin magana da su ba. Sun gane da cewa ya ga wahayi lokacin
da yake cikin haikali. Ya ci gaba da yi masu alamu, ba ya magana.
23 Ya zama bayan da kwanakin hidimarsa suka kare, ya tafi gidansa.
24 Bayan kwanakin nan, matarsa Alisabatu ta samu juna biyu. Ta boye
kanta har na watani biyar. Ta ce, 25 “Wannan shi ne abin da Allah ya
yi mani da ya dube ni domin ya dauke kunyata a gaban jama'a.” 26 A
cikin watan ta na shidda, an aiki Mala'ika Jibra'ilu daga wurin Allah
zuwa wani birni a Galili mai suna Nazarat, 27 zuwa ga wata budurwa

wanda aka ba da ita ga wani mutum mai suna Yusufu. Shi dan zuriyar
Dauda ne, kuma ana kiran budurwar Maryamu. 28 Ya zo wurin ta ya
ce, “A gaishe ki, ke da ki ke da tagomashi sosai! Ubangiji yana tare da
ke. 29 Amma ta damu kwarai da wadannan kalmomi sai ta yi tunani
ko wacce irin gaisuwa ce wannan. 30 Mala'ikan ya ce mata, “Kada ki
ji tsoro, Maryamu, domin kin samu tagomashi a wurin Allah. 31 Duba,
za ki sami juna biyu, za ki haifi da. Za ki kira sunansa 'Yesu'. 32 Zai
zama mai girma, kuma za a ce da shi Dan Allah Madaukaki. Ubangiji
Allah zai ba shi kursiyin ubansa Dauda. 33 Zai yi mulkin dukkan gidan
Yakubu har abada, kuma mulkinsa ba shi da iyaka.” 34 Maryamu ta ce
wa mala'ikan, “Yaya wannan zai faru, tun da shike ni ban san namiji
ba?” 35 Mala'ikan ya amsa ya ce mata, “Ruhu Mai-tsarki zai sauko a
kan ki, kuma ikon Madaukaki zai lullube ki. Sabili da haka, za a kira
mai tsarkin da za ki haifa Dan Allah. 36 Ki kuma duba, ga 'yar'uwarki
Alisabatu ta samu juna biyu a tsufanta. Watannin ta shida kenan, ita
wadda aka kira ta bakarariya. 37 Gama babu abin da ba shi yiwuwa
a wurin Allah.” 38 Maryamu ta ce, “To, ni baiwar Ubangiji ce. Bari ya
faru da ni bisa ga sakonka.” Sai mala'ikan ya bar ta. 39 Sai Maryamu
ta tashi da sauri a cikin kwanakin nan, zuwa kasa mai duwatsu, zuwa
wani birni a Yahudiya. 40 Ta shiga gidan Zakariya ta kuma gai da
Alisabatu. 41 Ya zama sa'adda Alisabatu ta ji gaisuwar Maryamu, sai
dan da ke cikinta ya yi tsalle, an cika Alisabatu kuma da Ruhu Mai
Tsarki. 42 Ta daga murya, ta ce, “Mai albarka kike a cikin mata, kuma
mai albarka ne dan cikinki. 43 Kuma don me ya faru da ni da uwar
Ubangijina ta ziyarce ni? 44 Kuma duba, da na ji karar gaisuwan ki sai
dan ciki na ya yi tsalle domin murna. 45 Kuma mai albarka ce wadda ta
gaskanta cewa abubuwan da aka alkawarta mata daga wurin Ubangiji
za su cika. 46 Maryamu ta ce, “Zuciyata ta yabi Ubangiji, 47 kuma ruhu
na ya yi murna da Allah mai ceto na.” 48 Domin ya dubi kaskancin
baiwarsa. Duba, daga yanzu, dukkan tsararraki za su ce da ni mai
albarka. 49 Domin shi madaukaki ya yi mani manyan abubuwa, kuma
sunansa Mai Tsarki ne. 50 Jinkansa ya tabbata daga tsara zuwa tsara
wadanda suke girmama shi. 51 Ya nuna karfinsa da hannuwansa; ya
warwatsa ma su girman kai game da tunanin zuciyarsu. 52 Ya nakasar
da magada daga kursiyoyinsu, ya kuma fifita nakasassu. 53 Ya ciyar da
mayunwata da abubuwa masu kyau, amma ya aiki attajirai wofi. 54 Ya
ba da taimako ga bawan sa Isra'ila, domin ya tuna ya kuma nuna jinkai
55 (kamar yanda ya fada wa ubaninmu) ga Ibrahim da zuriyarsa har
abada.” 56 Maryamu ta zauna da Alisabatu tsawon watanni uku sai ta
koma gidanta. 57 Da lokaci yayi da Alisabatu za ta haifi danta, ta kuma
haifi da namiji. 58 Makwabtanta da 'yan'uwanta sun ji cewa Ubangiji
ya ribanbanya jinkansa akanta, sai suka yi murna tare da ita 59 Ya
zama akan rana ta takwas, sun zo domin a yi wa yaron kaciya. Da sun
kira sunansa “Zakariya” kamar sunan ubansa, 60 amma mahaifiyarsa
ta amsa ta ce, “A'a, za a kira shi Yahaya.” 61 Suka ce mata, “Babu wani
a cikin danginku wanda ake kira da wannan suna.” 62 Sun nuna alama
ga ubansa bisa ga yanda ya ke so a rada masa suna. 63 Ubansa ya nemi
a ba shi allon rubutu, sai ya rubuta, “Sunansa Yahaya.” Dukan su suka
yi mamaki kwarai da wannan. 64 Nan take, sai bakinsa ya bude kuma
harshensa ya saki. Ya yi magana ya kuma yabi Allah. 65 Tsoro ya kama

dukan wadanda suke zama kewaye da su. Sai labarin ya bazu cikin
dukan kasar duwatsu ta Yahudiya. 66 Kuma dukan wadanda suka ji
su, sun ajiye su a cikin zuciyarsu, suna cewa, “To me wannan yaro
zai zama ne?” Domin hannun Ubangiji yana nan tare da shi. 67 Ruhu
Mai-tsarki ya cika mahaifinsa Zakariya sai ya yi anabci cewa, 68 “Yabo
ga Ubangiji, Allah na Isra'ila domin ya zo ya taimaki mutanen sa kuma
ya yi aikin ceto domin su.” 69 Ya ta da kahon ceto dominmu daga gidan
bawansa Dauda, daga zuriyar Dauda bawansa, 70 kamar yadda ya fada
ta bakin annabawansa tsarkaka tun zamanin zamanai. 71 Zai kawo
mana ceto daga magabtan mu da kuma daga hannun makiyanmu.
72 Zai yi haka domin ya nuna jinkai ga ubaninmu ya kuma tuna da
alkawarinsa mai tsarki, 73 rantsuwar da ya fada wa ubanmu Ibrahim.
74 Ya rantse zai yardar mana, bayan da an kubutar da mu daga hannun
makiyanmu, mu bauta masa ba tare da tsoro ba, 75 a cikin tsarki da
adalci a gabansa dukan kwanakin ranmu. 76 I, kai kuma, yaro, za a
kira ka annabi na Madaukaki, domin za ka tafi gaban fuskar Ubangiji
ka shirya hanyoyinsa, ka shirya mutane domin zuwansa, 77 domin ba
mutanensa ilimin ceto ta wurin gafarar zunubansu. 78 Wannan zai
faru ne domin girman jinkan Allahnmu, sabili da hasken rana daga
bisa za ya zo wurinmu, 79 domin haskakawa akan wadanda ke zaune
a cikin duhu da kuma cikin inuwar mutuwa. Zai yi hakan nan domin
ya kiyaye kafafunmu zuwa hanyar salama. 80 Yaron ya yi girma ya
kuma zama kakkarfa a cikin ruhu, yana kuma cikin jeji sai ranar
bayyanuwarsa ga Isra'ila.

2

1 Ananan cikin kwanakin, sai Kaisar Augustas ya yi shela ya umarta
a kidaya dukan mutane da ke zaune a cikin duniya. 2 Wannan itace
kidaya ta farko da aka yi lokacin da Kiriniyus yake mulkin Suriya.
3 Sabili da haka, kowa ya koma garinsa domin a yi masa rijista domin
kidayan. 4 Yusufu kuma ya tashi ya bar birnin Nazarat zuwa garin
Baitalami da ke Yahudiya, wanda ake kuma kira birnin Dauda, domin
shi daga zuriyar iyalin Dauda ne. 5 Ya je can ya yi rijista tare da
Maryamu, wadda yake tashi tana kuma da juna biyu. 6 Ya zama
sa'adda suke can, lokaci ya yi da za ta haifi danta. 7 Ta haifi da, dan
farinta kuwa, ta nade shi da kyau da 'yan tsummoki. Ta sa shi cikin
wani kwami na dabbobi, gama babu daki dominsu a masaukin. 8 A
cikin wannan yankin, akwai makiyaya wadanda suke zama a sarari
suna tsaron garken tumakinsu da dare. 9 Nan da nan, sai mala'ikan
Ubangiji ya bayyana gare su, daukakar Ubangiji kuma ta haskaka
kewaye da su, sai suka figita kwarai. 10 Sai mala'ikan ya ce masu,
“Kada ku ji tsoro, domin na kawo maku labari mai dadi da zai kawo
murna da yawa ga dukan mutane. 11 Yau an haifi maku mai ceto a
cikin birnin Dauda! Shine Almasihu Ubangiji! 12 Wannan itace alama
da za a ba ku. Za ku ga dan jariri nade cikin 'yan tsummoki kwance
cikin kwamin dabbobi.” 13 Nan take, sai ga babban taro daga sama
tare da mala'ikan suna yabon Allah, suna cewa, 14 “Daukaka ga Allah
daga bisa, bari salama ta kasance a duniya tsakanin mutanen da ya
ke jin dadinsu.” 15 Ya zama sa'adda mala'iku suka bar su zuwa cikin
sama, sai makiyayan su ka ce wa junansu, “Bari mu je Baitalami mu

ga wannan abin da ya faru, wanda Ubangiji ya nuna mana.” [16] Su ka
yi hamzari suka tafi can sun iske Maryamu da Yusufu, suka ga jaririn
kuwa kwance a cikin kwamin dabbobin. [17] Bayan da sun ga wannan,
suka gaya wa mutane abinda aka gaya masu game da wannan yaro.
[18] Dukan wadanda su ka ji, su ka yi mamaki kwarai game da abin
da makiyayan su ka gaya masu. [19] Amma ita Maryamu ta ci gaba da
tunani akan wadanan abubuwa da ta ji, tana tunani mai zurfi a cikin
zuciyarta. [20] Makiyayan suka koma suna ta daukaka da yabon Allah
domin dukan abubuwan da suka ji, suka kuma gani, dadai da yadda
aka gaya masu. [21] Da ya kai kwana takwas, lokacin da za a yi wa
jaririn kaciya, sai aka rada masa suna Yesu, sunan da mala'ikan ya
bashi kamin a yi cikinsa. [22] Da kwanakin tsarkakewar su ya wuce bisa
ga shari'ar Musa, Yusufu da Maryamu suka kawo shi cikin haikali a
Urushalima dominsu mika shi ga Ubangiji. [23] Kamar yadda aka rubuta
a dokokin Ubangiji, “Za a kira duk da na fari kebabbe ga Ubangiji.”
[24] Suka kuma zo su mika hadaya bisa ga yadda aka fada a shari'ar
Ubangiji, “Kurciyoyi biyu ko 'yan tantabaru biyu.” [25] Ga shi akwai wani
mutum a Ushalima mai suna Siman. Wannan mutum adali ne kuma
mai ibada. Yana jiran mai ta'aziyar Isra'ila, kuma Ruhu Mai-sarki na
bisansa. [26] An kuma bayyana masa ta wurin Ruhu Mai-tsarki cewa
ba zai mutu ba sai ya ga Kristi na Ubangiji. [27] Wata rana Siman ya
zo cikin haikali ta wurin jagorar Ruhu Mai-tsarki. Da iyayen suka
kawo yaron ciki, wato Yesu, domin su cika sharudan da shari'ar ke
bukata, [28] sai Siman ya karbe shi cikin hanuwansa, ya yabi Allah
ya ce, [29] “Yanzu bari bawanka ya tafi da salama, Ubangiji, bisa ga
kalmarka. [30] Domin idanuna sun ga cetonka, [31] wanda ka shirya a
gaban dukan mutane: [32] Haske ne na wahayi ga al'ummai, kuma
daukakar mutanenka Isra'ila.” [33] Mahaifin yaron da Mahaifiyarsa, sun
yi mamaki kwarai domin abubuwan da aka fada akansa. [34] Sai Siman
ya albarkace su ya ce wa uwatasa Maryamu, “Ki ji da kyau, wannan
yaro zai zama sanadiyar faduwa da tashin mutane dayawa a Isra'ila,
kuma alama wadda ake kushen ta. [35] Kuma takobi zai tsaga zuciyar
ki yadda tunanin mutane za ya bayyana.” [36] Wata annabiya mai suna
Annatu ta na nan wurin. Ita diyar Fanuyila ce daga kabilar Ashiru. Ta
riga ta manyanta a shekaru sosai. Ta kasance da maigidanta shekaru
bakwai bayan auren ta, [37] sannan ta yi zama gwambranci na shekaru
tamanin da hudu. Ba ta taba barin haikali ba, tana ci gaba da yi wa
Ubangiji sujada, dare da rana. [38] A dadai lokacin nan, ta hau zuwa
wurinsu ta fara yi wa Allah godiya. Ta gaya wa dukan wadanda ke
jiran fansar Urushalima. [39] Da su ka gama komai da aka bukace su
suyi bisa ga tafarkin shari'ar Ubangiji, sai suka koma Galili, zuwa
birninsu, Nazarat. [40] Yaron kuma ya yi girma ya zama da karfi, yana
karuwa da hikima, alherin Ubangiji kuma yana kansa. [41] Iyayensa
sukan tafi Urushalima kowacce shekara domin idin ketarewa. [42] Da
yana shekara goma sha biyu, suka sake haurawa daidai lokacin idin a
al'adance. [43] Bayan da sun cika dukan kwanakin idin, sun fara dawowa
gida. Amma dan yaron Yesu ya jinkirta ya zauna a Urushalima, kuma
iyayensa basu sani ba. [44] Suna tsammani yana tare da sauran mutane
da suke tafiya tare, sai suka yi tafiya na kwana daya. Suka fara neman
sa a cikin danginsu da abokansu. [45] Da ba su gan shi ba, sai suka

koma Urushalima suna cigiyar sa a can. 46 Ya zama bayan kwanaki
uku, su ka same shi a cikin haikali, yana zama a tsakiyar malamai,
yana sauraron su yana kuma yi masu tambayoyi. 47 Dukan wadanda
suka ji shi suna ta mamakin fahimtar sa da amsoshin sa. 48 Da suka
gan shi, suka yi mamaki kwarai. Mahaifiyarsa ta ce masa, “Da na,
don me ka yi mana haka? Ka ji, mahaifinka da ni muna ta neman ka
rai a bace.” 49 Ya ce masu, “Don me kuke nema na? Ba ku sani cewa
dole in kasance a gidan Ubana ba?” 50 Amma ba su gane abin da yake
nufi da kalmomin nan ba. 51 Sa'annan ya koma gida tare da su zuwa
Nazarat yana kuma masu biyayya. Mahaifiayarsa kuma ta ajiye dukan
wadannan abubuwa a zuciyarta tana yin tunani akansu. 52 Amma Yesu
ya ci gaba da hikima da girma, ya kuma karu da tagomashi wurin Allah
da mutane.

3

1 A cikin shekara ta goma sha biyar da Tibariyus Kaisar ke mulki,
Bilatus Babunti kuma ke jagorar Yahudiya, Hirudus yana sarautar
Galili, dan'uwansa Filibus yana sarautar yankin Ituriya da Tirakonitis,
Lisaniyas kuma na sarautar yankin Abiliya, 2 kuma zamanin da
Hanana da Kayafa suke manyan firistoci, maganar Allah ta zo wurin
Yahaya dan Zakariya, a cikin jeji. 3 Ya yi tafiya cikin dukan yankuna
da ke kewaye da Kogin Urdun, yana wa'azin baftismar tuba domin
gafarar zunubai. 4 Kamar yadda aka rubuta a cikin littafin annabi
Ishaya, “Ga muryan wani yana kira a cikin jeji, 'Shirya hanyar Ubangiji,
ka daidaita tafarkunsa! 5 Za a cika kowani kwari, za a fasa kowani
dutse a kuma baje kowani tudu, za a mike karkatattun hanyoyi, za
a cike hanyoyi masu gargada, 6 kuma dukan mutane za su ga ceton
Allah.” 7 Sai Yahaya ya kara fada wa taron jama'ar da ke zuwa domin
ya yi masu baftisma, “Ku 'ya'yan macizai masu dafi, wa ya gargadeku
ku guje wa fushin nan mai zuwa? 8 Ku ba da 'ya'ya da sun cancanci
tuba, kada ku kuma fara cewa a cikinku, 'Muna da Ibrahim a matsayin
Ubanmu', domin ina gaya maku, Allah yana iya ta da wa Ibrahim 'ya'ya
daga cikin wadannan duwatsu. 9 Yanzu kuwa, an rigaya an sa gatari
a gindin itatuwa. Sabili da haka, duk itacen da bai ba da 'ya'ya masu
kyau ba za a sare shi kasa a kuma jefa shi cikin wuta.” 10 Sai mutanen
da ke cikin taron jama'ar suka tambaye shi cewa, “To me za mu yi?”
11 Ya amsa ya ce masu, “Idan wani yana da taguwa biyu, sai ya ba
wanda bashi da ita daya, kuma wanda yake da abinci ya yi haka nan.”
12 Masu karban haraji ma suka zo domin a yi masu baftisma, suka ce
masa, “Malam, me za mu yi?” 13 Ya ce masu, “Kada ku karba kudi
fiye da yadda aka umarce ku.” 14 Wasu sojoji ma suka tambaye shi
cewa, “To, mu fa? Yaya za mu yi?” Ya ce masu, “Kada ku kwace
wa wani kudi, kada ku kuma yi wa wani zargin karya. Ku dogara
ga albashinku.” 15 Ana nan da mutane ke sauraron zuwan Almasihu,
kowa yana ta tunani a zuciyar sa game da Yahaya, ko shi ne Almasihu.
16 Yahaya ya amsa ya ce masu duka, “Game da ni dai, na yi maku
baftisma da ruwa, amma akwai wani tafiye wanda ya fi ni iko, ban
ma isa in kwance maballin takalmansa ba. Shi zai yi maku baftisma
da Ruhu Mai Tsarki da kuma wuta. 17 Kwaryar shikarsa na hanun sa
domin ya share masussukarsa da kyau ya kuma tara alkama a cikin

rumbunsa. Amma zai kona buntun da wuta marar mutuwa. 18 Da
gargadi masu yawa ya yi wa mutanen wa'azin bishara. 19 Yahaya
kuma ya tsauta wa sarki Hirudus domin ya auri matar dan'uwansa,
Hiruduya, da kuma sauran abubuwan da Hirudus ya yi. 20 Amma
Hirudus ya kara yin wani mugun abu. Ya sa an kulle Yahaya a cikin
kurkuku. 21 Ana nan, lokacin da ake yiwa dukan mutane baftisma,
aka yiwa Yesu mai baftisma. Lokacin da yake yin addu'a, sai sama
ta bude, 22 kuma Ruhu Mai Tsarki ya sauko masa a kamanin kurciya,
sai wata murya ta fito daga sama, "Kai ne kaunataccen Da na. Ina
jin dadin ka." 23 Ana nan Yesu da kansa, da ya fara, yana kimanin
shekara talatin. Shi dan (kamar yadda ake tsammani) Yusufu ne, dan
Heli, 24 dan Matat, dan Lawi, dan Malki, dan Yanna, dan Yusufu, 25 dan
Matatiya, dan Amos, dan Nahum, dan Hasli, dan Najjaya, 26 dan Ma'ata,
dan Matatiya, dan Shimeya, dan Yuseka, dan Yoda, 27 dan Yowana,
dan Resa, dan Zarubabila, dan Shiyaltiyel, dan Niri, 28 dan Malki, dan
Addi, dan Kosama, dan Almadama, dan Er, 29 dan Yosi, dan Aliyeza,
dan Yorima, dan Matat, dan Lawi, 30 dan Saminu, dan Yahuda, dan
Yusufu, dan Yonana, dan Aliyakima, 31 dan Malaya, dan Mainana, dan
Matata, dan Natan, dan Dauda, 32 dan Yesse, dan Obida, dan Bu'aza,
dan Salmon, dan Nashon, 33 dan Amminadab, dan Adimi, dan Arama,
dan Hezruna, dan Feresa, dan Yahuda, 34 dan Yakubu, dan Ishaku,
dan Ibrahim, dan Tera, dan Nahor, 35 dan Serug, dan Reyu, dan Feleg,
dan Abiru, dan Shela, 36 dan Kainana, dan Arfakshada, dan Shem,
dan Nuhu, dan Lamek, 37 dan Metusela, dan Anuhu, dan Yaret, dan
Mahalel, dan Kainana, 38 dan Enosh, dan Shitu, dan Adamu, dan Allah.

4

1 Sai Yesu, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dawo daga kogin Urdun, sai
Ruhu Mai Tsarki ya bishe shi zuwa cikin jeji 2 kwana arba'in, shaidan
kuma ya jarabce shi. A kwanakin nan, bai ci abinci ba, kuma yunwa
ta kama shi bayan karshen lokacin. 3 Shaidan ya ce masa, "Idan kai
Dan Allah ne, ka umarci wannan dutse ya zama gurasa." 4 Yesu ya
amsa masa, "A rubuce yake, 'Ba da gurasa kadai Mutum zai rayu ba.'"
5 Sai shaidan ya kai shi zuwa wani tudu mai tsawo, ya kuma nuna masa
dukan mulkokin duniyan nan a dan lokaci. 6 Shaidan ya ce masa, "Zan
ba ka iko ka yi mulkin dukan wadannan, da dukan daukakarsu. Zan
yi haka domin an ba ni su duka in yi mulkinsu, kuma ina da yanci in
ba dukan wanda na ga dama. 7 Saboda da haka, idan ka rusuna ka yi
mani sujada, dukansu za su zama naka." 8 Amma Yesu ya amsa ya ce
masa, "A rubuce yake, 'Dole ne Ubangiji Allahnka za ka yi wa sujada,
shi kadai kuma za ka bauta wa." 9 Sai shaidan ya kai Yesu Urushalima,
ya tsayadda shi a bisan kololuwar haikali, kuma ya ce masa, "Idan kai
Dan Allah ne, ka jefas da kanka kasa daga nan. 10 Domin a rubuce
yake, 'Zai ba mala'ikunsa umarni su kiyaye ka, su kuma tsare ka,'
11 kuma, 'Za su daga ka sama a hannunsu, don kada ka yi tuntube
a kan dutse." 12 Yesu ya amsa masa cewa, "An fadi, 'Kada ka gwada
Ubangiji Allahnka.'" 13 Da shaidan ya gama yi wa Yesu gwaji, sai ya
kyale shi sai wani lokaci. 14 Sai Yesu ya koma Galili cike da ikon Ruhu,
kuma labarinsa ya bazu cikin dukan wuraren dake wannan yankin.
15 Ya yi ta koyarwa a cikin majami'unsu, sai kowa na ta yabon sa.
16 Wata rana ya zo Nazarat, birnin da aka rene shi. Kamar yadda

ya saba yi, ya shiga cikin majami'a a nan ranar Asabaci, ya kuma
tashi tsaye domin ya karanta Nassi. 17 An mika masa littafin anabi
Ishaya, ya bude littafin ya kuma ga inda an rubuta, 18 “Ruhun Ubangiji
yana kai na, domin ya shafe ni in yi wa'azin Bishara ga matalauta.
Ya aike ni in yi shelar yanci ga daurarru, da kuma budewar idanu
ga makafi, in 'yantar da wadanda su ke cikin kunci, 19 in kuma yi
shelar shekarar tagomashi na Ubangiji.” 20 Sai ya rufe littafin, ya mai
da shi ga ma'aikacin majami'ar, sai ya zauna. Dukan wadanda suke
cikin majami'ar suka zura Idanuwansu a kansa. 21 Sai ya fara masu
magana, “Yau wannan Nassi ya cika a kunuwanku.” 22 Dukan wadanda
ke wurin sun shaida abin da ya fadi kuma dukansu sun yi ta mamakin
kalmomin alheri da suke fitowa daga bakinsa. Suna cewa, “Wannan
ai dan Yusufu ne kawai, ko ba haka ba?” 23 Yesu ya ce masu, “Lallai za
ku fada mani wannan karin magana, 'Likita, ka warkar da kanka. Duk
abin da mun ji wai ka yi a Kafarnahum, ka yi shi a nan garinka ma.'”
24 Ya sake cewa, “Hakika na fada maku, annabi baya samun karbuwa
a garinsa. 25 Amma na gaya maku gaskiya akwai gwauraye da yawa
cikin Isra'ila a zamanin Iliya, lokacin da an rufe sammai shekaru uku
da rabi babu ruwa, lokacin da anyi gagarumar yunwa a duk fadin
kasar. 26 Amma ba a aiki Iliya zuwa wurin waninsu ba, sai wurin
gwauruwa da ke a Zarifat can kusa da Sidon. 27 Akwai kutare da
yawa kuma a Isa'ila a zamanin anabi Elisha, amma babu wanda aka
warkar sai dai Na'aman mutumin Suriya kadai. 28 Dukan mutanen
da ke cikin majami'a suka fusata kwarai sa'adda suka ji wadannan
zantattuka. 29 Suka tashi suka tura shi zuwa wajen birnin, suka kai
shi bakin dutsen da aka gina garinsu a kai dominsu jefar da shi kasa.
30 Amma ya ratsa tsakaninsu ya yi gabansa. 31 Sannan ya gangara zuwa
Kafarnahum, wani birni a Galili. Wata Asabaci yana koya wa mutane
a cikin majami'a. 32 Sun yi mamaki kwarai da koyarwan sa, domin
maganarsa na da iko. 33 A wannan lokacin akwai wani mutum a cikin
majami'a mai kazamin ruhu, sai ya yi kara da babbar murya, 34 “Ina
ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo domin ka hallaka mu ne? Na
san ko kai wanene! Kai ne Mai Tsarki na Allah!” 35 Yesu ya tsauta wa
aljanin yana cewa, “Yi shiru ka fita daga cikinsa!” Da aljanin ya jefar
da mutumin kasa a tsakiyarsu, ya fita daga cikinsa ba tare da yi masa
rauni ba. 36 Dukan mutanen suka yi mamaki, kuma suna ta zancen
wannan abu a tsakaninsu. Sun ce, “Wanda irin maganganu kenan? Ya
umarce kazaman ruhohin da karfi da iko kuma sun fita.” 37 Saboda da
haka, an fara yada labarinsa zuwa dukan kewayen yankin. 38 Sai Yesu
ya bar majami'ar ya shiga gidan Siman. A wannan lokacin, surukar
Siman tana fama da zazzabi mai zafi, sai suka roke shi dominta. 39 Sai
ya tsaya a kanta, ya tsautawa zazzabin, kuma ya rabu da ita. Nan take,
ta tashi ta fara yi masu hidima. 40 Da faduwar rana, mutane suka kawo
wa Yesu dukan wadanda suke ciwo da cuttuttuka dabam dabam. Ya
dora masu hannuwansa ya warkar da su. 41 Aljanu kuma sun fita
daga wadasunsu da dama, suna kuka cewa, “Kai ne Dan Allah!” Yesu
ya tsauta wa aljannun ya kuma hana su magana, domin sun sani cewa
shine Almasihu. 42 Da safiya ta yi, ya kebe kansa zuwa wani wurin da
babu kowa. Jama'a da dama suna neman sa suka zo inda yake. Sun yi
kokari su hana shi barin su. 43 Amma ya ce masu, “Dole in yi bisharar

Allah a wasu birane da dama, domin dalilin da aka aiko ni nan kenan.”
44 Sai ya ci gaba da wa'azi cikin majami'u dukan fadin Yahudiya.

5

1 Ya zama sa'adda mutane sun taru a wurin Yesu suna sauraron
maganar Allah, yana kuma yana tsaye a bakin tabkin Janisarata. 2 Ya
ga jiragen ruwa biyu tsaye a bakin tabkin. Masu kamun kifin kuwa
sun fita daga cikin jiragen suna wanke tarunsu. 3 Yesu ya shiga daya
daga cikn jiragen wanda shike na Bitrus ne, sai ya umarce shi ya dan
zakuda da jirgin daga bakin tabkin kadan zuwa cikin ruwa. Sai ya
zauna ya kuma koya wa mutane daga cikin jirgin. 4 Da ya gama
magana, ya ce wa Siman, “Zakuda jirgin zuwa wuri mai zurfi sa'annan
ka zuba tarunka domin kamu.” 5 Siman ya amsa ya ce, “Ubangiji, mun
yi aiki dukan dare bamu kama komai ba, amma bisa ga maganarka,
zan jefa tarun.” 6 Da sun yi haka, suka kama kifaye da yawan gaske,
har tarunsu suna yagewa. 7 Sai suka roki abokan aikinsu da ke a
dayan jirgin su zo su taimake su. Suka zo sun cika jiragen biyu da
kifaye, har suka fara nutsewa. 8 Amma Siman Bitrus, da ya ga haka,
ya russuna a gaban Yesu, yana cewa, “Ka rabu da ni Ubangiji, gama ni
mai zunubi ne.” 9 Domin ya yi mamaki, da dukan wadanda suke tare
da shi, sabili da yawan kifaye da suka kama. 10 Wannan ya hada da
Yakubu da Yahaya 'ya'yan Zabadi abokan aikin Siman. Sai Yesu ya ce
wa Siman, “Kada ka ji tsoro, domin daga yanzu, za ka kama mutane.”
11 Da sun kawo jiragensu waje kan kasa, suka bar komai suka kuma
bi shi. 12 Sa'adda yana daya daga cikin biranen, wani mutum dauke
da kuturta yana nan wurin. Da ya ga Yesu, ya fadi bisa fuskarsa kasa
yana rokansa, yana cewa, “Ubangji, idan ka yarda, za ka iya tsarkake
ni.” 13 Yesu ya mika hanunsa ya taba shi, yana cewa, “Na yarda. Ka
tsarkaka.” Sai nan da nan, kuturtar ta rabu da shi. 14 Ya umarce shi
kada ya gaya wa kowa, amma ya ce ma sa, “Tafi ka nuna kanka ga firist
sa'annan ka mika hadaya domin tsarkakewarka, kamar yadda Musa
ya umarta, a matsayin shaida a garesu.” 15 Amma labarinsa ya bazu
nesa, taron mutane da yawa kuma suka zo wurinsa domin su ji shi,
su kuma samu warkarwa daga cututtukansu. 16 Amma ya kan janye
zuwa wuraren da babu kowa ya yi addu'a. 17 Ya zama daya a cikin
kwanakin da yake koyarwa, akwai Farisawa da malaman attaura da
ke zaune a wurin wandanda suka zo daga kauyukan da suke kewaye
da Galili da Yahudiya da kuma birnin Urushalima. Ikon Ubangiji yana
tare da shi domin warkarwa. 18 A lokacin nan, wasu mutane suka
zo dauke da wani mutum shanyayye a kan tabarma, suka kuma nemi
yadda za su shigar da shi ciki, su kwantar da shi a gaban Yesu. 19 Ba su
iya samun hanyar da za su shigar da shi ba saboda taron, sai suka hau
saman gidan, suka saukar da shi daga rufin, a kan tabarman sa, zuwa
tsakiyar mutanen, dai dai a gaban Yesu. 20 Da ya ga bangaskiyarsu,
Yesu ya ce, “Maigida, an gafarta zunubanka.” 21 Marubuta da Farisawa
suka fara sukar wannan, suna cewa, “Wanene wannan da ke sabo? Wa
zai iya gafarta zunubi, idan ba Allah kadai ba?” 22 Amma da Yesu ya
fahimci abin da suke tunani, sai ya amsa ya ce masu, “Don me kuke
sukar wannan a zuciyarku? 23 Wanne ne ya fi sauki a ce, 'An yafe
zunubanka' ko kuwa a ce, 'Tashi ka yi tafiya?” 24 Amma domin ku

sani cewa Dan Mutum yana da yancin gafarta zunubai a duniya, na ce
maka, 'Tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidanka.'" 25 Nan take, ya tashi
a gabansu ya dauki tabarma da yake kwance; sai ya koma gidansa,
yana daukaka Allah. 26 Kowa yana ta mamaki kuma suka daukaka
Allah. Suna cike da tsoro, suna cewa, "Yau mun ga abubuwan al'ajibi."
27 Bayan wadannan abubuwa sun faru, Yesu ya fito daga can sai ya
ga wani mai karban haraji mai suna Lawi yana zama a wurin karban
haraji. Ya ce masa, "Ka biyo ni." 28 Sai Lawi ya bar komai, ya tashi,
ya bi shi. 29 Lawi kuma ya shirya gagarumar liyafa a gidansa, kuma
akwai masu karban haraji da yawa a nan, da wasu mutane da ke zama
a gaban teburin liyafar suna cin abinci tare da su. 30 Amma Farisawa
da Marubuta suka fara korafi ga almajiransa, suna cewa, "Don menene
kuna ci da sha tare da masu karban haraji da mutane masu zunubi?"
31 Yesu ya amsa masu, "Masu lafiya basu bukatar likita, wadanda ke
marasa lafiya kadai ke bukatar likita. 32 Ban zo domin kiran masu
adalci ba, amma na zo ne domin kiran masu zunubi zuwa ga tuba."
33 Sun ce masa, "Almajiran Yahaya sukan yi azumi da addu'a, kuma
almajiran Farisawa ma sukan yi haka. Amma almajiranka suna ci
suna sha?" 34 Yesu ya ce masu, "Akwai wanda zai sa abokan ango su
yi azumi, a lokacin da shi ango yana tare da su? 35 Amma kwanaki
na zuwa wadanda za a dauke ango daga wurinsu, a kwanakin za su
yi azumi." 36 Sai Yesu ya sake fada masu wani misali. "Babu wanda
zai yage kyalle daga sabuwar tufa, ya kuma yi amfani da ita ya dinka
tsohuwar tufa. Idan ya yi hakannan, zai yage sabuwar tufar, kuma
kyallen daga sabuwar tufar ba zai dace da kyallen tsohuwar tufar ba.
37 Kuma, babu mutum da zai sa sabon ruwan inabi a cikin tsofafin
salkuna. Idan ya yi haka, sabon ruwan inabin zai fasa salkunan, kuma
ruwan inabin din zai zube, salkunan kuma za su lallace. 38 Amma dole
ne a sa sabon ruwan inabi a sabobin salkuna. 39 Babu wanda zai yi
marmarin sabon ruwan inabi bayan da ya sha tsohon, gama zai ce,
"Tsohon ya fi sabon."

6

1 Ana nan wata Asabaci Yesu yana ratsawa cikin gonar hatsi,
almajiransa kuma na karyar zangarkun hatsin, suna murtsukawa a
hanayensu suna ci. 2 Amma wasu daga cikin Farisawa suka ce, "Saboda
me kuke yin abin da bai halatta a yi a ranar Asabaci ba?" 3 Yesu ya
amsa masu, ya ce, "Ba ku karanta abin da Dauda ya yi a lokacin da
yake jin yunwa ba, shi da mutanen da ke tare da shi? 4 Ya je cikin
gidan Allah, ya dauki gurasar alfarwa ya kuma ci daga ciki, ya kuma
ba mazajen da ke tare da shi su ci, ko da shike ya halarta ga Firistoci ne
kadai su ci." 5 Sai ya ce masu, "Dan Mutum shi ne Ubangijin asabaci."
6 Ya kasance a wata ranar Asabaci ya shiga cikin majami'a ya kuma
koya wa mutane a can. Wani mutum na can wurin wanda hannun
damansa ya shanye. 7 Marubuta da Farisawa na kallonsa su ga ko zai
warkar da wani a ranar Asabaci, domin su samu dalilin zarginsa da
yin abin da bai cancanta ba. 8 Amma ya san abin da suke tunani, sai ya
ce wa mai shanyeyen hannun, "Tashi, ka tsaya a nan tsakiyar jama'a."
Sai mutumin ya tashi ya tsaya a nan. 9 Yesu ya ce masu, "Ina tambayar
ku, ya halatta a ranar Asabaci a yi nagarta ko mugunta, a ceci rai ko

a hallaka shi? 10 Sai ya dube su duka, ya kuma ce wa mutumin, “Mika
hannunka.” Ya yi haka, sai hannunsa ya koma lafiyayye. 11 Amma
suka fusata kwarai, suka yi shawara da junansu game da abin da za
su yi da Yesu. 12 Ya zama a kwanakin nan, ya hawo bisan dutse domin
ya yi addu'a. Ya ci gaba dukan dare yana addua'a ga Allah. 13 Da
safiya ta yi, ya kira almajiransa zuwa wurinsa, ya kuma zabi goma
sha biyu daga cikinsu, wadanda ya kira su “Manzanni.” 14 Sunayen
Manzannin sune Siman (wanda ya kuma kira Bitrus) da dan'uwansa,
Andrawus, Yakubu, Yahaya, Filibus, Bartalamawus, 15 Matta, Toma,
Yakubu dan Halfa, Siman, wanda ake kira Zaloti, Yahuda dan Yakubu,
16 da Yahuda dan Iskariyoti, wanda ya zama maci amana. 17 Sai Yesu ya
gangaro daga dutsen tare da su, suka kuma tsaya a sarari. Almajiransa
da yawa na nan a wurin, tare da mutane da yawa daga Yahudiya da
Urushalima, da kuma bakin tekun Taya da Sidon. 18 Sun zo domin su
ji shi, da kuma su sami warkarwa daga dukan cututukansu. Mutane
waddan da ke fama da kazaman ruhohi ma sun sami warkarwa.
19 Dukan taron jama'ar suna kokarin su taba shi domin ikon warkarwa
yana fitowa daga wurinsa, ya kuma warkar da su duka. 20 Sai ya dubi
almajiransa ya ce, “Masu albarka ne ku matalauta, gama Mulkin Allah
naku ne. 21 Masu albarka ne ku masu yunwa yanzu, domin za a kosar
da ku. Masu albarka ne ku masu kuka a yanzu, domin za ku yi dariya.
22 Masu albarka ne ku idan mutane sun ki ku, suka nuna maku wariya
suna mai da sunayen ku na mugunta, domin Dan Mutum. 23 Za ku yi
farin ciki a ranan nan kuna tsalle domin murna, domin hakika za ku
samu lada mai girma a sama, domin haka kakannin-kakannin su suka
yi wa annabawa. 24 Amma kaitonku mawadata! Domin kun rigaya kun
samu ta'aziyar ku. 25 Kaitonku kosassu a yanzu! Domin za ku ji yunwa
nan gaba. Kaitonku masu dariya yanzu! Domin za ku yi makoki kuna
kuka nan gaba. 26 Kaiton ku idan kowadanne mutane suna yabon
ku! Domin haka kakannin-kakanninsu suka yi wa annabawan karya.
27 Amma ina ce maku ku masu saurare na, ku kaunaci magabtanku,
ku kuma aikata nagarta ga wadanda suke kinku. 28 Ku albarkaci masu
zaginku, ku kuma yi addu'a ga wadanda suke wulakanta ku. 29 Wanda
ya mare ku a wannan kunci, ku juya masa dayan. Idan wani ya dauki
mayafinka, kada ka hana masa taguwarka. 30 Ku bayar ga duk wanda
ya roke ku. Idan wani ya dauki wani abu da ke naku, kada ku bidi ya
mayar da shi. 31 Duk abin da kake so mutane su yi maka, ka yi masu
hakan nan. 32 Idan ka kaunaci masoyan ka ne kadai, me wannan zai
amfane ka? Ko masu zunubi ma na kaunar masoyan su. 33 Idan kuna
nuna alheri ga wadan da ke maku alheri kadai, menene ladan ku a
nan? Ko masu zunubi ma na yin hakan nan. 34 Idan kun ba da rancen
abubuwa ga mutanen da kuna sa zuciya zasu mayar maku ne kadai,
menene ribar ku a nan? Ko masu zunubi suna ba masu zunubi rance,
suna kuma sa zuciya a mayar masu dadai gwargwado. 35 Amma ku
kaunaci magabtan ku, ku kuma nuna masu alheri. Ku basu rance,
kada ku sa zuciya a maido maku, kuma sakamakon ku zai zama da
girma. Za ku zama yayan Mafifici, domin shi da kansa yana nuna
jinkai ga marasa godiya da miyagun mutane. 36 Ku zama masu jinkai,
domin Ubanku mai jinkai ne. 37 Kada ku shari'anta, kuma ba za a
shari'anta ku ba. Kada ku kayar, ku ma ba za a kashe ku ba. Ku yafe

wa wasu, kuma za a yafe maku. 38 Ku bayar ga wasu, ku ma za a ba
ku da yawa. Magwaji dankararre, girgizajje har ya cika yana zuba,
za su zuba har cinyarku. Domin duk ma'aunin da ku ka yi amfani da
shi, da shi za a auna maku. 39 Sai ya sake basu wani misali, “Makaho
yana iya yi wa makaho jagora? Idan ya yi haka, dukansu biyu za su
fada cikin rami, ko ba haka ba? 40 Almajiri baya fin Malaminsa, amma
duk wanda ya samu horo sosai zai zama kamar malaminsa. 41 Don me
kake duba dan hakin da ke a idon dan'uwanka, amma ba ka iya ganin
gungumen da ke a idonka ba? 42 Don me za ka ce wa dan'uwanka,
'Dan'uwa, bari in cire dan hakin da ke a idonka', bayan kai da kanka
ba ka iya ganin gungumen da ke a idonka ba? Kai munafuki! Ka fara
cire gungumen da ke a idonka, sa'annan za ka gani da kyau yadda zaka
cire hakin da ke a idon dan'uwanka. 43 Domin babu itace mai kyau da
ke haifar rubabbun 'ya'ya, ko rubabben itace da zai haifi kyawawan
'ya'ya. 44 Domin ana iya sanin ko wani itace ta wurin 'ya'yan da yake
bayarwa. Domin mutane basu kan tsinki 'ya'yan baure a jikin kaya,
ko kuwa su dibi inabi daga jikin sarkakkiya. 45 Mutumin kirki, daga
wadatar zuciyarsa ya kan ba da yaya masu kyau, kuma mugu daga
cikin muguwar ajiyar zuciyarsa yake aikata mugunta. Domin daga
cikar zuciyarsa ne bakinsa yakan yi magana. 46 Don me kuke ce da
ni, 'Ubangiji, Ubangiji', amma ba ku yin biyayya da magana ta? 47 Duk
wanda ya zo wurina ya ji kalmomina ya kuma yi biyayya da su, zan
gaya maku yadda yake. 48 Yana kama da mutum da ke gina gida,
wanda ya haka da zurfi zuwa cikin kasa ya kuma gina harshashin
gidan sa a kan dutse. Da rigyawa ta zo, sai ruwa ya buga gidan,
amma bai iya girgiza shi ba, domin an gina shi da kyau. 49 Amma duk
mutumin da ya ji kalmomina ya kuma ki biyayya da su, yana kamar
mutum wanda ya gina gidansa a kan kasa, babu harshashi. Amma da
ambaliyan ruwa ta buga gidan, nan take ya rushe, ragargajewar gidan
kuma da girma take.

7

1 Bayan da Yesu ya gama fadar dukan abubuwan da zai fadi a jin
kunnen dukan mutanen, sai ya shiga Kafarnahum. 2 Bawan wani
jarumi, wanda yake kauna, ba shi da lafiya har ma ya kusa mutuwa.
3 Amma da ya ji labarin Yesu, jarumin ya aiki wadansu dattawan
Yahudawa, ya ce a roki Yesu ya zo ya ceci bawansa daga mutuwa.
4 Sa'adda su ka zo kusa da Yesu, su ka roke shi da gaske, cewa, “Wannan
ya isa ka yi masa haka, 5 saboda shi mai kaunar kasar mu ne, kuma
shi ne ya gina mana majami'a. 6 Sai Yesu ya tafi tare da su. Amma
sa'adda ya zo kusa da gidan mutumin, jarumin ya aiki abokansa su ka
ce da shi, “Ubangiji kada ka damu domin ni ban isa ka zo gida na ba.
7 Shi ya sa na ga ban isa in zo wurinka ba, ka yi magana kadai bawa
na kuwa zai warke. 8 Gama ni ma mutum ne mai iko, ina da sojoji
karkashina. Ina iya cewa da wannan, 'Ka je' sai ya tafi, in kuma ce
da wani 'ka zo' sai ya zo, in kuma ce da bawa na, 'Yi kaza,' sai ya yi.”
9 Sa'adda Yesu ya ji haka, ya yi mamakin mutumin, ya juya wajen taron
da su ke biye da shi, ya ce, “Na gaya maku, ko a cikin Isra'ila ban sami
wani mai bangaskiya irin wannan ba” 10 Daga nan wadanda a ka aika,
suka dawo gida suka tarar da bawan cikin koshin lafiya. 11 Wani lokaci

bayan wannan, ya zama Yesu yana tafiya wani gari da ake kira Na'im.
Almajiransa su na tare da shi, da kuma taron mutane masu yawa.
12 Sa'adda ya kusa da kofar garin, sai ga wani matacce ana dauke da
shi. Kuma shi kadai ne da a wurin mahaifiyarsa. Ita kuwa gwauruwa
ce, mutane da dama daga cikin gari suna tare da ita. 13 Da ganin ta,
sai Ubangiji ya cika da tausayi a game da ita ya ce da ita, “Kada ki yi
kuka.” 14 Sai ya zo ya taba makarar, sai masu dauke da shi su ka tsaya.
Ya ce 'Saurayi na ce ma ka ka tashi.” 15 Sai mataccen ya tashi ya fara
yin magana. Sai Yesu ya ba mahaifiyar danta. 16 Sai tsoro ya kama su
duka. Su ka kama yabon Allah, su na cewa, “An ta da wani annabi mai
girma a cikinmu” kuma “Allah ya dubi mutanensa.” 17 Wannan labari
na Yesu, ya ba zu a cikin dukan Yahudiya da yankuna da su ke kewaye.
18 Almajiran Yahaya suka gaya masa dukan wadannan abubuwa. 19 Sai
Yahaya ya kira biyu daga cikin almajiransa, ya aike su wurin Ubangiji,
suka ce da shi, “Kai ne mai zuwan nan, ko akwai wani wanda za mu
saurari zuwansa?” 20 Sa'adda suka zo kusa da Yesu, sai mutanen suka
ce, “Yahaya Mai Baftisma, ya aiko mu, mu tambaya, “Kai ne mai zuwan
nan, ko akwai wani wanda za mu saurari zuwansa?” 21 A cikin wannan
lokaci, ya warkar da mutane da yawa daga cututtuka da matsaloli da
miyagun ruhohi. Makafi da yawa sun sami ganin gari. 22 Yesu, ya amsa
ya ce masu, “Bayan kun tafi, ku ba Yohanna rahoton abin da ku ka ji
da abin da ku ka gani. Makafi suna ganin gari, guragu suna tafiya, ana
kuma tsarkake kutare. Kurame suna ji, ana tayar da matattu, ana gaya
wa matalauta labari mai dadi. 23 Mai albarka ne mutumin da ya tsaya
a kan ba da gaskiya gare ni saboda ayukan da na ke yi.” 24 Bayan da
mutanen da Yahaya ya aiko suka tafi, Yesu ya fara yi wa taron magana
game da Yahaya. “Me ku ka tafi ku gani a cikin hamada, ciyawa wadda
iska ta ke girgizawa? 25 Amma me ku ka tafi domin ku gani, mutum
mai saye da tufafi masu taushi? Duba mutanen da su ke saye da tufafi
masu daraja, kuma suna rayuwa cikin jin dadi suna fadar sarakuna.
26 Amma me ku ka tafi domin ku gani, annabi ne? I, ina gaya ma ku, ya
ma fi annabi. 27 Wannan shine wanda aka rubuta a kansa, “Duba, ina
aika manzo na a gabanka, wanda za ya shirya maka hanya a gabanka.
28 Ina gaya maku, a cikin wadanda mata suka haifa, ba wanda ya fi
Yahaya girma. Duk da haka, wanda ya fi kankanta a mulkin Allah, ya fi
shi girma. 29 Sa'anda dukan mutane suka ji haka, har da ma su karbar
haraji, suka shaida Allah mai adalci ne. Su na cikin wadanda Yahaya
ya yi wa baftisma. 30 Amma Farisawa da wadanda su ke kwararru
a cikin shari'ar Yahudawa, wadanda ba shi ne ya yi masu baftisma
ba, suka yi watsi da hikimar Allah don kansu. 31 Sa'annan Yesu ya ce,
“Da me zan kamanta mutanen wannan zamani? Da me suka yi kama?
32 Suna kama da yaran da suke wasa a kasuwa, wadanda suke magana
da junansu suna cewa, “Mun yi maku busa, ba ku yi rawa ba. Mun yi
makoki, ba ku yi kuka ba.” 33 Haka, Yahaya ya zo, bai ci gurasa ba, bai
sha ruwan inabi ba, amma ku ka ce, 'Aljani ne yake mulkinsa. 34 Dan
Mutum, ya zo, yana ci, yana sha, amma, kuka ki shi, kuna cewa dubi
mutum mai hadama, mai shan ruwan inabi da yawa, abokin masu
karbar haraji da masu zunubi! 35 Amma hikimar Allah tana shaidar
dukan 'yayanta.” 36 Wata rana wani Bafarise, ya roki Yesu ya je ya ci
abinci tare da shi. Bayan da Yesu ya shiga gidan Bafarisen, ya zauna a

teburi domin ya ci abinci. 37 Sai ga wata mace mai zunubi, ta fito daga
cikin birni. Sa'anda ta ji labari Yesu yana gidan Bafarisen, domin ya ci
abinci. Ta dauki tandun mai na alabastar mai kamshi. 38 Ta tsaya kusa
da Yesu tana kuka. Ta fara jika kafafunsa da hawayenta, tana shafe
kafafunsa da gashin kanta. Tana yi wa kafafunsa sumba, tana shafe su
da turare. 39 Sa'anda Bafarisen da ya gaiyaci Yesu, ya ga haka, sai ya yi
tunani a cikin ransa, da cewa, "In da wannan mutum annabi ne, da ya
gane ko wacce irin mace ce, wannan da take taba shi, ita mai zunubi
ce." 40 Yesu ya amsa ya ce masa, "Siman, ina so in gaya maka wani
abu." Ya ce, "malam sai ka fadi!" 41 Yesu ya ce, "wani mutum mai ba
da bashi yana bin wadansu mutane su biyu kudi, yana bin dayan sule
dari, dayan kuma yana bin sa sule hamsin. 42 Da yake ba su da kudin
da za su iya biyan sa, sai ya yafe masu, su duka biyu. A cikin su biyu,
wanne ne zai fi nuna kauna ga wannan mutum?" 43 Siman ya amsa ya
ce, "Ina tsammani wanda ya yafe wa kudi da yawa." Yesu ya amsa ya
ce masa, "Ka shari'anta dai dai." 44 Yesu ya juya wajen matar, ya ce da
Siman, "Ka ga matan nan. Na shiga gidanka. Ba ka ba ni ruwa domin
kafafuna ba, amma ita ta ba ni, da hawayenta ta wanke kafafuna, ta
kuma shafe su da gashin kanta. 45 Kai ba ka yi ma ni sumba ba, amma
ita ta yi, tun sa'adda na shigo nan ba ta dena sumbatar kafafuna ba.
46 Kai ba ka shafe kai na da mai ba, amma ita ta shafe kafafuna da
turare. 47 Saboda haka, ita wadda ta ke da zunubi da yawa ta bayar
da mai yawa, ta kuma nuna kauna mai yawa. Amma shi wanda aka
gafarta wa kadan, ya kuma nuna kauna kadan." 48 Daga nan sai ya ce
mata, "An gafarta zunubanki." 49 Wadanda su ke a nan zaune tare da
shi suka fara magana da junansu, "Wanene wannan wanda har yake
gafarta zunubai? 50 Sai Yesu ya ce da matar, "Bangaskiyarki ta cece ki.
Ki tafi da salama."

8

1 Bayan haka, Yesu da almajiransa goma sha biyu, su ka zagaya cikin
birane da kauyuka dabam dabam, suna wa'azi da shelar labari mai
dadi game da mulkin Allah, 2 mata da yawa wadanda Yesu ya warkar
daga aljanu da cututtuka iri iri suna tafiya tare da su. A cikinsu akwai
Maryamu wadda a ke ce da ita Magadaliya, wadda ya fitar da aljanu
bakwai daga cikinta, 3 da Yuwana matar Kuza wakilin Hirudus, da
Suzanatu da kuma wasu mata da yawa. Daga abin hannunsu suka
tanada masu. 4 Wata rana aka tara taron mutane da yawa, saboda
mutane su na zuwa daga birane da yawa domin su ga Yesu. Ya yi
magana dasu cikin misali. 5 "Wani mai shuka ya tafi domin ya shuka
iri. Sa'adda ya ke yafa iri, wadansu iri suka fada a kan hanya. Sai
mutane suka tattake su, tsuntsaye kuma suka tsince wadansu suka
cinye. 6 Wadansu kuma suka fada a kan duwatsu inda babu kasa
da yawa. Da suka tsaro suka fara girma, sai nan da nan suka bushe
saboda babu laima a wurin. 7 Wadansu irin kuma suka fada inda yake
da kayayuwa. Tsiretsiren kayayuwan suka fito tare da irin da aka
shuka, suka shake su yadda basu iya yin girma ba. 8 Amma wadansu
irin suka fada a kan kasa mai kyau, suka yi girma sosai suka ba da
anfani da yawa, har rubi dari." Bayan da Yesu ya fadi wadannan
abubuwan, sai ya yi kira gare su, "Duk mai kunnen ji, bari ya ji." 9 Sai

almajiran Yesu suka tambaye shi ya gaya ma su ma'anar labarin. 10 ya
ce da su, “Ku aka ba dama ku gane boyayyun abubuwa, na mulkin
Allah. Amma ga sauran mutane ina yi masu magana cikin misalai,
'Domin ko da sun gani ba za su gane ba, kuma ko da sun ji ba za su
fahimta ba.” 11 To ga ma'anar misalin. Irin shi ne maganar Allah.
12 Irin da ya fada a kan hanya sune mutanen da suka ji maganar
Allah amma daga baya sai shedan ya zo ya dauke maganar daga
cikin hankulansu, domin kada su bada gaskiya su tsira. 13 Sa'annan,
wadanda suka fada kan duwatsu sune mutanen da, da zarar sun ji
maganar, sukan karbe ta da murna, amma ba su da sauyu; su kan
bada gaskiya na dan lokaci kadan kawai, da zaran gwaji ya same su sai
su ridda. 14 Irin da suka fada cikin kayayuwa, sune mutanen da suka
ji maganar, amma da suka ci gaba da rayuwa, sai suka bari matsalolin
rayuwa kamar dukiya da jin dadin rayuwa suka fi karfinsu, sai ya
zama ba su iya bada 'ya'yan da suka yi girma ba. 15 Amma irin da
suka fada a kan kasa mai kyau, wadannan sune mutanen da suka ji
maganar, suka karbe ta da gaskiya da zuciya daya, sun rike ta kam-
kam, suna jimrewa wurin ba da 'ya'ya. 16 Ba mai kunna fitila, ya rufe
ta da kasko, ko su sa ta a karkashin gado. Amma sai a sa ta a wurin
zaman ta domin duk wanda ya shigo ya iya ganin hasken ta. 17 Babu
abin da yake a boye wanda ba za a tone shi ba, ko wani asiri da ba
za ya fito fili a san shi ba. 18 Ku yi hankali da yadda kuke ji, domin
duk mai abu, shi za a kara wa, kuma duk mara abu, dan kadan da
yake tunani yana da shi ma, za a dauke.” 19 Sai mahafiyar Yesu da
'yan'uwansa, su ka zo wurinsa, amma ba su iya zuwa ko kusa da shi
ba saboda taron jama'a. 20 Sai wani ya gaya masa, “Ga mahaifiyarka
da 'yan'uwanka, su na tsayuwa a waje, su na son ganin ka.” 21 Amma
Yesu ya amsa ya ce ma su, “Mahaifiyata da 'yan'uwana sune wadanda
suke jin maganar Allah, suke yin biyayya da ita.” 22 Wata rana kuma
Yesu ya shiga cikin jirgin ruwa, shi da almajiransa. Ya ce masu, “Ina
so mu je dayan ketaren tafkin.” Sai su ka fara tafiya domin su ketare
tafkin. 23 Amma sa'adda su ke tafiya sai Yesu ya yi barci, sai wata iska
mai karfi ta taso cikin tafkin, nan da nan sai jirgin ya fara cika da
ruwa, kuma su na cikin hatsari. 24 Sai almajiran Yesu su ka zo su ka
tashe shi daga barci. Suka ce da shi, “Ya Shugaba! Ya Shugaba! Za mu
mutu!” Sai ya tashi ya umarci iskar, sai iskar mai hauka da tumbatsar
ruwan sun tsaya tsit. 25 Daga nan sai ya ce da su, “Ina bangaskiyar
ku?” Almajiran suka tsorata suka yi mamakin abin da ya faru nan take.
Suka ce wa junansu, “Wanene wannan wanda har zai ba iska da ruwa
umarni kuma su yi masa biyayya?” 26 Suka zo yankin Garasinawa,
wanda ke kusa da Gallili. 27 Sa'adda Yesu ya sauka kasa, sai wani
mutum daga wannan yankin ya tarbe shi. Wannan mutum kuwa yana
da aljanu. Mutumin ya dade ba ya sa tufafi, kuma ba ya zama a gida.
Maimakon haka, sai a cikin kabarbura ya ke zama. 28 Sa'adda ya ga
Yesu, mutumin ya yi ihu da karfi, ya rusuna a gabansa da babban
murya ya ce, “Me zan yi da kai, Yesu, Dan Allah Madaukaki? Ina
rokonka, kada ka ba ni azaba!” 29 Domin Yesu ya umarci aljanun su fita
daga cikinsa, domin sau da dama aljanun sukan kama shi. Ko an daure
mutumin da sarkoki an kuma tsare shi, yakan tsuttsunke su, kazaman
ruhohin sukan kora shi cikin jeji. 30 Sa'annan Yesu ya tambaye shi,

“Yaya sunanka?” Sai ya ba da amsa, “Suna na dubbai.” Ya ce haka
ne domin aljanu da yawa sun shiga wannan mutum. 31 Aljanun suka
yi ta rokon Yesu kada ya ummarce su su shiga cikin rami mai zurfi.
32 Akwai babban garken aladu su na kiwo a kan tsauni kusa da wurin.
Aljanun suka roki Yesu da ya barsu su shiga cikin aladun, shi kuwa ya
yarda masu. 33 Aljanun suka bar mutumin suka shiga cikin aladun, sai
garken aladun suka gangara kwari suka fada cikin tafkin, suka nutse.
34 Lokacin da mutanen da su ke kiwon aladun suka ga abin da ya faru,
sai suka gudu! Suka ba da rahoton abin da ya faru ga mutanen cikin
gari da na wannan kewayen. 35 Don haka, mutanen da suka ji haka
suka tafi domin su ga abin da ya faru, suka zo wurin da Yesu yake,
suka ga mutumin wanda aljanu suka fita daga cikinsa. Suka ga ya na
sanye da tufafi, kuma ya na cikin hankalinsa, sai tsoro ya kama su.
36 Mutanen da suka ga abin da ya faru, suka gaya wa wadansu yadda
aka warkar da mutumin da aljanu suke iko da shi. 37 Sai dukan mutane
wadanda suke cikin yankin Garasinawa da wadanda suke kewaye,
suka roki Yesu da ya fita daga cikin yankin kasarsu domin sun ji tsoro
kwarai da gaske. Daga nan Yesu da almajiransa suka shiga cikin jirgin
ruwa suka koma. 38 Mutumin wanda aljanu suka fita daga cikinsa, ya
roki Yesu cewa, “Ka barni in tafi tare da kai!” Amma Yesu ya sallame
shi cewa, 39 “Ka koma gida ka gaya wa mutanen ka abubuwa masu
girma wadanda Allah ya yi maka.” Daga nan sai mutumin ya tafi yana
ta gayawa dukan mutanen birnin game da abubuwan da Yesu ya yi
masa. 40 Sa'adda Yesu ya dawo, mutanen suka marabce shi, gama,
dukansu suna jiransa. 41 Sai ga wani mutum mai suna Yayirus, daya
daga cikin shugabannin majami'a, ya zo kusa da Yesu ya rusuna da
kansa a kasa. Ya roke shi domin ya zo gidansa, 42 saboda diyarsa mai
kimanin shekara goma sha biyu ta na bakin mutuwa, kuma ita kadai
ce diya a gare shi. Amma sa'adda yake tafiya, taron mutane da yawa
suna matsa shi. 43 Akwai wata mace a nan wadda take zubar jini har
shekara goma sha biyu. Ta kashe kudinta duka a wurin likitoci, domin
su warkar da ita amma ba wanda ya iya warkar da ita. 44 Sai ta biyo
ta bayan Yesu ta taba habar rigarsa. Nan take sai zubar jinin ya tsaya.
45 Yesu ya ce, “Wanene ya taba ni?” Wadanda suke kewaye da shi,
kowa ya ce bai taba shi ba, Bitrus ya ce, “Shugaba, mutane da yawa
suna ta taruwa kewaye da kai suna ta matsowa kusa da kai.” 46 Amma
Yesu ya ce, “Na sani, wani ya taba ni, domin iko ya fita daga wurina.”
47 Sa'adda matar ta gane cewa ba za ta iya boyewa ba, sai ta zo wurinsa
cikin tsoro. Ta durkusa a gaban Yesu, ta fada a gaban dukan jama'a
dalilin da ya sa ta taba shi kuma nan da nan ta warke. 48 Sai ya ce da
ita, “Diya, bangaskiyarki ta warkar da ke. Tafi cikin salama.” 49 Yana
cikin yin magana, wani daga cikin gidan shugaban majami'ar ya zo, ya
ce, “Diyarka ta riga ta mutu, kada ka dami malam.” 50 Amma sa'adda
Yesu ya ji haka, sai ya ce da shi, “Kada ka ji tsoro. Ka bada gaskiya
za ta rayu.” 51 Sa'adda ya zo gidan, bai bar kowa ya shiga gidan tare
da shi ba sai Bitrus da Yahaya da Yakubu, da mahaifiyar yarinyar da
babanta. 52 Dukan mutane a wurin, suna ta kuka da karfi saboda sun
damu da yarinyar ta mutu. Amma Yesu ya ce da su, “Ku dena kuka!
Ba mutuwa ta yi ba! Barci ta ke yi kawai!” 53 Mutanen suka yi ma
sa dariyan reni, saboda sun sani yarinyar ta mutu. 54 Amma ya kama

hannun ta yayi kira cewa, “Yarinya, na ce ki tashi!” 55 Nan da nan
ruhun ta ya dawo jikin ta sai ta tashi. Ya ce masu su ba ta wani abu
ta ci. 56 Iyayenta suka yi mamaki, amma Yesu ya ce da iyayen kada su
gaya wa kowa abin da ya faru.

9

1 Ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su iko su fitar da kowanne
irin aljani, su kuma warkar da cututtuka daga mutane. 2 Ya aike su,
su yi wa'azin mulkin Allah, su kuma warkar da marasa lafiya. 3 Ya ce
masu, “Kada ku dauki komi tare da ku domin wannan tafiya. Kada
ku dauki sanda, ko jakar matafiyi, ko gurasa, ko kudi - Kada ma ku
dauki taguwa biyu. 4 Dukan gidan da ku ka shiga, ku zauna a gidan
har zuwa lokacin da za ku tafi daga wannan yankin. 5 Dukan wadanda
ba su marabce ku ba, sa'adda ku ke barin wannan gari, ku karkabe
kurar kafufunku a matsayin shaida a kansu.” 6 Daga nan sai almajiran
suka tafi zuwa cikin kauyuka, suka yi ta shelar bishara, su na warkar
da mutane a ko'ina. 7 Ana nan Hirudus, mai mulki, ya ji labarin
dukan abubuwan da su ke faruwa. Ya yi mamaki saboda wadansu
mutane suna cewa Yahaya mai yin Baftisma ne ya sake dawowa da
ransa. 8 Wadansu kuma suna cewa, annabi Iliya ne ya sake bayyana,
wadansu kuma suna cewa daya daga cikin annabawa na da can ne
ya sake bayyana da rai. 9 Hirudus ya ce, “Ba zai yiwu Yahaya ne ba,
domin na datse masa kai. To, wanene wannan da ni ke jin wadannan
abubuwa a kansa?” Daga nan sai ya cigaba da neman hanyar da zai
ga Yesu. 10 Sa'adda manzannin suka dawo daga tafiyarsu, suka gaya
wa Yesu dukan abubuwan da suka yi. Daga nan sai ya dauke su domin
su tafi tare da shi zuwa garin Baitsaida. 11 Amma sa'adda taron suka
ji inda Yesu ya tafi, sai suka bi shi can. Ya marabce su ya yi masu
jawabi a kan mulkin Allah, kuma ya warkar da wadanda su ke bukatar
warkarwa. 12 Da yake yamma ta fara yi, sai almajiransa goma sha biyu
suka zo suka ce da shi, “Idan ka yarda ka sallami wannan babban
taron mutane dominsu shiga cikin kauyuka, da ke kewaye da gonaki,
dominsu sami abinci da wuraren da za su kwana, da yake mu na nan
a wurin da ba kowa.” 13 Amma sai ya ce da su, “Ku ba su abin da
za su ci.” Suka amsa masa, “Dukan abin da muke da shi shine, 'Yan
dunkulen gurasa biyar da 'yan kifaye guda biyu, ba za mu iya zuwa
mu sawo abincin da zai ishi mutanen nan su duka ba.” 14 Mutanen
da suke wurin sun kai kimanin mazaje dubu biyar. Sai Yesu ya ce
da almajiran, “Ku ce da mutanen su zauna kungiya-kungiya, mutane
hamsin a kowacce kungiya.” 15 Sai almajiran suka yi haka, dukan
mutanen suka zauna. 16 Ya dauki dunkulen gurasan guda biyar, da
kifin guda biyu, yana dubawa zuwa sama ya albakarce su, sa'annan ya
gutsuttsura, ya ba almajiran domin su rarraba wa mutane. 17 Dukansu
suka ci kowa ya koshi. Daga nan almajiran suka tattara sauran abin
da ya rage, har kwanduna goma sha biyu suka cika! 18 Wata rana Yesu
yana yin addu'a shi kadai, sai almajiransa suka zo sai ya tambaye su,
“Wa mutane suke cewa da ni?” 19 Suka amsa, “Wadansu suna cewa,
Yahaya mai yin Baftisma, wadansu suna cewa kai annabi Iliya ne, har
yanzu wadansu suna cewa kai wani cikin annabawa na da can ne
ya dawo da rai.” 20 Ya tambaye su, “Ku fa? Wa kuke cewa da ni?”

Bitrus ya amsa, “Kai Almasihu ne wanda ya zo daga wurin Allah.”
21 Sai Yesu ya gargade su da karfi, kada su gayawa kowa haka tukuna.
22 Sa'annan ya ce, “Dan Mutum dole ya sha wahalar abubuwa da yawa;
dattawa za su ki shi da manyan fristoci da marubuta, sa'annan za a
kashe shi. Bayan kwana uku, za a tashe shi da rai.” 23 Sai ya ce da su
duka, “Dukan wanda ya ke so ya biyo ni, dole ne ya yi musun kansa,
ya dauki gicciyen sa kulluyomin, ya biyo ni. 24 Dukan wanda yake
so ya ceci ransa, za ya rasa shi, amma dukan wanda ya ba da ransa
domina, za ya cece shi. 25 Wacce riba mutum zai samu idan ya sami
duniya duka, amma ya rasa ransa? 26 Dukan wanda yake jin kunya ta
da magana ta, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa, sa'adda ya dawo cikin
darajarsa da darajar Uba da ta mala'iku masu tsarki. 27 Amma ina
gaya maku wannan tabbas, wadansu cikinku da ke nan tsaye, ba za
su mutu ba sai sun ga mulkin Allah.” 28 Kwana takwas bayan Yesu ya
fadi wadannan kalmomi, sai ya dauki Bitrus da Yahaya da Yakubu,
ya hau kan dutse domin ya yi addu'a a can. 29 Sa'anda ya ke yin
addu'a sai yanayin fuskar sa ya canza sosai, tufafinsa kuma suka yi
sheki da haske kamar walkiya. 30 Nan da nan sai ga mutane biyu suna
magana da shi, wato Musa da Iliya. 31 Suka bayyana da daraja kewaye
da su, suka yi magana da Yesu a kan tafiyarsa wadda za ta zo ba da
dadewa ba a cikin Urushalima. 32 Bitrus da almajiran da suke tare
da shi barci mai nauyi ya dauke su. Sa'adda suka farka sai su suka
ga daukakar Yesu; kuma suka ga mutanen su biyu da ke tsaye tare
da shi. 33 Sa'adda Musa da Iliya suke shirin su bar wurin Yesu, sai
Bitrus ya ce, “Ya shugaba, ya yi kyau da muke a nan. Zai yi kyau mu
yi runfuna uku, daya dominka, daya domin Musa, daya kuma domin
Iliya.” Amma hakika bai san abin da ya ke fadi ba. 34 Sa'adda yake
fadin haka sai wani girgije ya zo ya rufe su. Sai suka ji tsoro sa'adda
girgijen ya kewaye su. 35 Sai ga wata murya daga cikin girgijen tana
cewa, “Wannan Dana ne wanda na zaba, ku ji shi.” 36 Sa'adda muryar
ta gama magana, Yesu yana nan shi kadai. Suka yi shiru ba su iya
cewa kome ba a kan abin da suka gani a kwanakin nan. 37 Washe
gari, da suka sauko daga kan dutsen, sai taron mutane da yawa suka
zo wurinsa. 38 Nan da nan, wani mutum daga cikin taron mutanen ya
yi magana da karfi, “Mallam, kayi wani abu dominka taimaki da na,
shi kadai ne gare ni. 39 Mugun ruhu ya kan hau kansa, ya sa shi ya yi
ta magowa. Ya kan girjiza shi da karfi ya sa bakinsa ya yi ta kumfa.
Da kyar ya ke rabuwa da shi, kuma ya kan ji masa ciwo ba kadan ba
bayan da ya bar shi. 40 Na roki almajiran ka su umurci mugun ruhun
ya fita daga cikinsa, amma ba su iya ba!” 41 Yesu, ya amsa, ya ce, “Ku
karkatattun tsara marasa bangaskiya, har yaushe zan zauna da ku ina
jimrewa da ku? “Kawo yaronka anan.” 42 Sa'adda yaron yake zuwa, sai
mugun ruhun ya fyada yaron a kasa, ya jijjiga shi sosai. Amma Yesu
ya tsauta wa mugun ruhun, ya warkar da yaron. Sa'annan ya mika
yaron wurin mahaifinsa. 43 Dukansu suka yi mamaki da girman ikon
Allah. Amma sa'anda suke ta yin mamaki a kan dukan al'ajiban da ya
yi, ya ce da almajiransa, 44 “Ku saurara da kyau a kan abin da zan gaya
maku, ba da dadewa ba za a bada Dan Mutum ga mutane.” 45 Amma
almajiran ba su gane abin da yake nufi da haka ba, an hana su fahimta,
domin kada su gane abin da ya ke nufi tukuna, kuma suna jin tsoron su

tambaye shi. 46 Wani lokaci, almajiran suka fara gardama a tsakaninsu
game da wanene za ya zama mafi girma a cikinsu. 47 Amma Yesu ya
san abin da suke tunani a zuciyarsu, sai ya kawo dan karamin yaro ya
tsaya a kusa da shi, 48 sai ya ce da su, “Idan wani ya karbi dan karamin
yaro kamar wannan saboda ni, dai dai yake da ya karbe ni. Idan kuma
wani ya karbe ni, ya karbi wanda ya aiko ni kenan. Wanda yake mafi
kankanta a cikinku, shi ne mafi mahimmanci.” 49 Yahaya ya amsa yace,
“Ya shugaba, mun ga wani mutum yana ba miyagun ruhohi umarni
su fita daga cikin mutane da sunanka. Sai muka ce da shi ya dena yin
haka saboda baya tare da mu.” 50 Amma Yesu ya ce, “Kada ku hana
shi yin haka, domin dukan wanda ba ya gaba da ku, yana tare da ku.”
51 Sa'adda rana ta kusato da zai hawo zuwa sama, ya kudurta sosai zai
tafi Urushalima. 52 Ya aiki wadansu manzanni su shirya wuri dominsa
kafin ya zo. Suka shiga wani kauye a cikin kauyen Samariya domin su
shirya masa wuri a can. 53 Amma mutanen can ba su karbe shi ba tun
da ya ke Urushalima zai tafi. 54 Sa'adda biyu daga cikin almajiransa,
wato Yakubu da Yahaya suka ga haka, suka ce, “Ubangiji, kana so mu
umarci wuta ta sauko daga sama, ta hallaka su?” 55 Amma, ya juya
ya tsauta masu. 56 Sai suka tafi wani kauye dabam. 57 Da suna cikin
tafiya a kan hanya, sai wani mutum ya ce da shi, “Zan bi ka dukan inda
za ka tafi.” 58 Yesu ya amsa masa, “Dila suna da ramuka a kasa inda
za su shiga, tsuntsaye kuma suna da sheka, amma Dan Mutum ba shi
da inda zai kwanta.” 59 Yesu, ya ce da wani mutumin kuma, “Ka biyo
ni.” Amma mutumin ya ce, “Ubangiji, ka bari in koma gida in bizine
mahaifina tukuna.” 60 Amma Yesu ya ce masa, “Ka bar matattu su
bizine matattunsu; amma kai ka tafi ka yi wa mutane shelar mulkin
Allah a ko'ina.” 61 Wani kuma ya ce, “Ubangiji zan tafi tare da kai,
amma bari in je gida inyi ban kwana da mutanena tukuna.” 62 Yesu ya
ce da shi, “Dukan wanda ya fara huda a gonarsa idan ya dubi baya,
bai isa ya shiga mulkin Allah ba.”

10

1 Bayan wadannan abubuwa, Ubangiji ya sake nada wadansu saba'in
ya aike su biyu biyu, domin su tafi kowanne birni da wurin da yake
niyyan zuwa. 2 Ya ce da su, “Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan
sun yi kadan. Saboda haka kuyi addu'a sosai ga Ubangijin girbin,
domin ya aiko da ma'aikata cikin gonarsa. 3 Ku tafi, duba na aike ku
kamar 'yan raguna cikin kyarkyetai. 4 Kada ku dauki jakan kudi, ko
jakar matafiyi, ko takalma, kada ku gai da kowa a kan hanya. 5 Dukan
gidan da ku ka shiga, ku fara cewa, 'Bari salama ta kasance a wannan
gida.' 6 Idan akwai mutum mai salama a gidan, salamar ku za ta
kasance a kansa, amma idan babu, salamar ku za ta dawo wurinku.
7 Ku zauna a wannan gidan, ku ci ku sha abin da suka tanada maku.
Gama ma'aikaci ya wajibci ladansa. Kada ku bi gida gida. 8 Dukan
birnin da ku ka shiga kuma sun karbe ku, ku ci abin da suka sa a
gabanku. 9 Ku warkar da marasa lafiyar da ke wurin. Ku ce da su,
'Mulkin Allah ya zo kusa da ku.' 10 Amma dukan birnin da ku ka shiga,
idan ba su karbe ku ba, ku tafi cikin titunansu, ku ce, 11 'Ko kurar
birninku da ta like a kafafunmu, mun karkabe maku ita a matsayin
shaida a kanku! Amma ku sani mulkin Allah ya zo kusa da ku.' 12 Na

gaya maku, a ranar shari'a Saduma za ta fi wannan birni samun sauki.
13 Kaiton ki, Korasinu! Kaiton ki, Baitsaida! Ayyuka masu girma da aka
yi a cikinku, da an yi su a cikin Taya da Sidon, da sun tuba tuntuni a
zaune cikin toka da tufafin makoki. 14 Amma a ranar shari'a Taya da
Sidon za su fi ku samun sauki. 15 Ke kuma Kafarnahum, kina tsammani
har zuwa sama za a daukaka ki? Babu, za a gangarar dake har zuwa
hadas. 16 Wanda ya saurare ku ya saurare ni, wanda ya ki ku, ya ki ni,
kuma wanda ya ki ni, ya ki wanda ya aiko ni." 17 Su saba'in din suka
dawo da murna, suna cewa, "Ubangiji, har ma aljanu suna yi mana
biyayya, a cikin sunanka." 18 Sai Yesu ya ce masu, "Na ga Shaidan
yana fadowa daga sama kamar walkiya. 19 Duba, na ba ku iko ku
taka macizai da kunamai, da kuma kan dukan ikon magabci, kuma
ba zai iya yin illa a gareku ba ko kadan. 20 Amma duk da haka kada
ku yi murna a kan wannan kadai cewa ruhohi suna yi maku biyayya,
amma ku yi murna domin an rubuta sunayenku a cikin sama." 21 Cikin
wannan lokacin, ya yi farin ciki kwarai cikin Ruhu Mai Tsarki, ya ce,
"Na ba ka girma, ya Uba, Ubangijin sama da kasa. Domin ka rufe
wadannan abubuwa daga masu hikima da ganewa, ka bayyana su ga
wadanda ba koyayyu ba ne, kamar kananan yara. I, Uba gama haka ne
ya gamshe ka." 22 Dukan abu, Ubana ya damka su gare ni, kuma babu
wanda ya san Dan, sai Uban, kuma ba wanda ya san Uban, sai Dan. Sai
kuma wanda Dan ya yi niyyar ya bayyana Uban a gareshi." 23 Ya juya
wajen almajiran, ya ce da su a kadaice, "Masu albarka ne su wadanda
suka ga abin da kuke gani. 24 Na fada maku, annabawa da yawa, da
sarakuna da yawa sun so da sun ga abubuwan da kuke gani, amma
ba su gani ba. Kuma sun so da sun ji abubuwan da kuke ji, amma
ba su ji su ba." 25 Sai ga wani malamin shari'ar Yahudawa, ya zo ya
gwada shi da cewa, "Malam, me zan yi domin in gaji rai na har abada?"
26 Sai Yesu ya ce masa, "Yaya kake karanta abin da aka rubuta cikin
shari'a?" 27 Ya amsa ya ce,"Dole ne ka kaunaci Ubangiji Allah da dukan
zuciyarka, da dukan ranka da dukan karfinka, da dukan lamirinka. Ka
kuma kaunaci makwabcinka kamar kanka." 28 Yesu ya ce ma sa, "Ka
amsa daidai, idan ka yi haka za ka rayu." 29 Amma, malamin ya na
so ya 'yantar da kansa, sai ya ce da Yesu, "To, wanene makwabcina?"
30 Ya amsa ya ce, "Wani mutum yana tafiya daga Urushalima za shi
Yariko. Sai ya fada hannun mafasa, suka tube shi, suka kwace dukan
abin da ya ke da shi, suka yi masa duka, suka bar shi kamar matacce.
31 Ya zama sai ga wani firist ya na bin wannan hanya, da ya gan shi sai
ya bi ta gefe daya ya wuce. 32 Haka kuma sai ga wani Balawi, sa'adda
ya zo wurin, ya gan shi sai ya bi ta wani gefe ya wuce shi. 33 Amma
wani Basamariye, ya na tafiya sa'adda ya zo wurin da mutumin yake,
sa'adda ya ga mutumin sai tausayi ya kama shi. 34 Ya zo inda mutumin
yake, ya daure masa raunukan da aka ji masa, yana shafa masu mai da
ruwan inabi. Ya dora shi a kan dabbarsa ya kawo shi wurin kwana, ya
kula da shi 35 Washegari ya kawo dinari biyu, ya ba mai wurin kwanan
ya ce 'Ka kula da shi, idan ma ka kashe fiye da haka, idan na dawo zan
biya ka.' 36 A cikinsu ukun nan, wanene kake tsammani makwabcin
wannan mutum da ya fada hannun 'yan fashi?" 37 Sai malamin ya ce,
"Wannan da ya nuna masa jinkai" Sai Yesu yace masa, "Ka je kai ma ka
yi haka." 38 Sa'adda suke tafiya, sai ya shiga cikin wani kauye, sai wata

mata mai suna Marta ta marabce shi a gidanta. 39 Tana da 'yar'uwa
mai suna Maryamu, wadda ta zauna a kafafun Ubangiji tana jin abin
da yake fadi. 40 Amma ita Marta ta na ta kokari ta shirya abinci. Sai
ta zo wurin Yesu ta ce, “Ubangiji, ba ka damu ba 'yar'uwata ta bar ni
ina ta yin aiki ni kadai? Ka ce da ita ta taya ni.” 41 Amma Ubangiji ya
amsa ya ce da ita, “Marta, Marta, kin damu a kan abubuwa da yawa,
42 amma abu daya ne ya zama dole. Maryamu ta zabi abu mafi kyau,
wanda ba za a iya kwace mata ba.”

11

1 Wani lokaci, Yesu yana yin addu'a a wani wuri, sai daya daga cikin
almajiransa yace da shi, “Ubangiji, ka koya mana yin addu'a kamar
yadda Yahaya ya koya wa almajiransa.” 2 Yesu ya ce ma su, “Sa'anda
ku ke yin addu'a ku ce, 'Uba a tsarkake sunanka. Mulkin ka ya zo. 3 Ka
ba mu abin da za mu ci a kowacce rana. 4 Gafarta mana zunubanmu,
kamar yadda muke gafarta ma wadanda suke mana laifi. Kada ka kai
mu cikin jaraba.'” 5 Yesu ya ce masu, “Wanene a cikinku idan yana
da aboki, za ya je wurinsa da tsakar dare ya ce masa, ''Aboki, ka ba
ni rancen dunkulen gurasa guda uku, 6 da ya ke wani abokina ya iso
yanzu daga tafiya, kuma ba ni da abin da zan ba shi ya ci,' 7 Sai wanda
yake ciki, ya amsa, ya ce, 'Kada ka dame ni. Na riga na rufe kofa ta,
kuma ni da yarana mun riga mun kwanta. Ba zan iya tashi in ba ka
gurasa ba.' 8 Na fada maku, ko da bai tashi ya ba ka gurasar ba, a
matsayin abokinsa, ba ka ji kunya ba, ka nace da rokonsa, za ya tashi
ya ba ka dukan yawan gurasar da kake bukata. 9 Ni kuma ina ce maku,
ku roka za a ba ku; ku nema za ku samu; ku kwankwasa za a bude
maku. 10 Domin dukan wanda yake roko ya na karba; dukan wanda
ya ke nema kuma yana samu; kuma wanda yake kwankwasawa, za
a bude masa. 11 Wanne uba ne a cikinku, idan dansa ya tambaye shi
kifi, zai ba shi maciji a maimakon kifi? 12 Ko kuwa idan ya tambaye shi
kwai, za ya ba shi kunama? 13 To, da yake ku da kuke masu mugunta
kun san ku ba 'yanyan ku abu mai kyau. Yaya fa ga Ubanku wanda
yake cikin sama, za ya ba da Ruhu Mai Tsarki ga wadanda suka roke
shi?” 14 Wani lokaci, Yesu yana fitar da wani beben aljani. Sa'adda
aljanin ya fita, sai mutumin da yake bebe ya yi magana. Sai taron
mutanen suka yi mamaki! 15 Amma, wadansu daga cikin mutanen
suka ce, “Da ikon Ba'alzabuba sarkin aljanu ne yake fitar da aljanu.”
16 Wadansu suka gwada shi, suka nemi ya nuna masu wata alama daga
sama. 17 Amma Yesu da yake ya san tunaninsu, ya ce da su, “Dukan
mulkin da ya rabu biyu, gaba da kansa, ya rushe kenan, kuma idan
gida ya rabu biyu, gaba da kansa za ya fadi. 18 Idan Shaidan ya rabu
biyu gaba da kansa, ta yaya mulkinsa zai iya tsayawa? Gama kun ce
ina fitar da aljanu ta wurin Ba'alzabuba. 19 Idan ni na fitar da aljanu
ta wurin Ba'alzabuba, ta wurin wa wadanda suke bin ku suke fitar da
aljanu? Saboda haka, su ne zasu zama masu yi maku shari'a. 20 Amma
idan daga wurin Allah na ke fitar da aljanu, to, ya zama ke nan mulkin
Allah ya zo wurinku. 21 Idan mutum mai karfi, mai kayan fada ya tsare
gidansa, kayansa za su tsira. 22 Amma idan wani mutum wanda ya fi
shi karfi ya zo ya ci nasara a kansa, zai dauke kayan fadan daga wurin
mutumin, kuma ya kwashe kayansa. 23 Wanda ba ya tare da ni, gaba

da ni ya ke yi, kuma wanda ba ya tattarawa tare da ni, watsarwa yake
yi. 24 Idan kazamin ruhu ya fita daga cikin mutum, ya kan bi ta wurin
busassun wurare yana neman wurin da zai huta. Idan bai samu ba
sai ya ce, 'Bari in koma gidana inda na baro. 25 Sa'adda ya dawo, ya
tarar an share gidan, an kuma gyara shi tsaf. 26 Sai ya je ya dauko
wadansu aljanu guda bakwai wadanda su ka fi shi mugunta, su zo su
zauna a wurin. Sai karshen mutumin nan ya fi farkonsa muni." 27 Ya
zama, lokacin da ya ke fadin wadannan abubuwa, wata mace ta tada
muryarta a cikin taron mutanen ta ce da shi, "Mai albarka ne cikin
da ya haife ka, da maman da ka sha." 28 Sai shi kuma ya ce, "Masu
albarka ne wadanda suke jin maganar Allah suke yin biyayya da ita."
29 Lokacin da mutane suke kara taruwa, sai ya fara cewa, "Wannan
tsara, muguwar tsara ce. Ta na neman alama, Ko da yake ba wata
alamar da za a bata sai irin ta Yunusa. 30 Domin kamar yadda Yunusa
ya zama alama ga mutanen Neneba, haka kuma Dan Mutum za ya
zama alama ga wannan tsara. 31 Sarauniyar Kudu, za ta tsaya ta yi
shari'a da mutanen wannan tsara, kuma za ta kashe su, gama ta zo
daga wuri mai nisa domin ta saurari hikimar Sulaimanu. Kuma ga
wani wanda ya fi Sulaimanu a nan. 32 Mutanen Neneba, za su tsaya
shari'a da matanen wannan tsara, kuma za su kashe su. Gama sun ji
wa'azin Yunusa sun tuba. Kuma ga wani wanda ya fi Yunusa a nan.
33 Ba wanda zai kunna fitila ya boye ta, ko kuwa ya sa ta a karkashin
kasko, amma zai sa ta a mazaunin ta domin dukan wanda ya shiga
dakin ya ga haske. 34 Idon ku shine fitilar jikinku. Idan idonku yana
gani sosai, jikinku zai cika da haske. Amma idan idonku ba ya gani
sosai, jikinku zai cika da duhu. 35 Ku yi hankali fa, domin kada hasken
da ya ke wurinku ya zama duhu. 36 Idan dukan jikinku yana cike da
haske, babu duhu ko kadan, to sai dukan jikinku ya zama kamar fitilar
da take bada haskenta a bisanku." 37 Sa'adda ya gama jawabi, sai wani
Bafarise ya ce da shi ya zo gidansa ya ci abinci, sai Yesu ya shiga ya
zauna. 38 Sai Bafarisen ya yi mamaki da ganin bai wanke hannu kafin
ya ci abinci ba. 39 Amma sai Ubangiji ya ce da shi, "Ku Farisawa kuna
tsabtace bayan kofi da bangaji, amma cikin yana cike da kazamta da
mugunta. 40 Ku mutane marasa tunani, wanda ya yi wajen, ba shine
ya yi cikin ba? 41 Ku bayar da abin da ke ciki ga matalauta, kuma
dukan abu zai zamar maku da tsafta. 42 Amma kaitonku Farisawa,
gama kuna karbar zakka da daddoya da karkashi da kowanne irin
ganye na lambu, amma kun watsar da adalci da kaunar Allah. Dole ne
a yi adalci, a kaunaci Allah, a yi sauran abubuwan kuma. 43 Kaitonku
Farisawa, domin kuna so a ba ku wuraren zama masu kyau a cikin
masujadai, a kuma yi maku gaisuwar bangirma a cikin kasuwanni.
44 Kaiton ku, gama kuna kama da kabarbarun da ba yi masu shaida
ba, mutane kuwa suna tafiya akansu ba tare da saninsu ba." 45 Wani
malami a cikin shari'ar Yahudawa ya amsa masa ya ce, "Malam, abin
da ka ce ya bata mana rai mu ma." 46 Sai Yesu ya ce, "Kaitonku
malaman shari'a! Gama kun dora wa mutane kaya mai nauyi wanda
ya fi karfinsu dauka. Amma ku, ko da dan yatsa ba ku taba kayan
ba. 47 Kaiton ku, gama kuna gina abubuwan tunawa a kabuburan
annabawa, alhali kuwa kakanni-kakanninku ne suka kashe su. 48 Ya
zama kenan kuna sane da ayyukan kakanni-kakanninku, domin sune

suka kashe annabawan da kuke tunawa da su. 49 Saboda wannan
daliline hikimar Allah ta ce, ''Zan aika manzanni da annabawa a
wurinsu, kuma za su tsananta masu har ma za su kashe wadansu daga
cikinsu.' 50 Wannan tsarar, za ta dauki alhakin jinin dukan annabawan
da aka kashe tun kafuwar duniya. 51 Tun daga jinin Habila, har zuwa
jinin Zakariya wanda aka kashe tsakanin bagadi da wuri mai tsarki. I,
na gaya ma ku za a nemi hakin su a wurin wannan tsarar 52 Kaitonku
malaman shari'a na Yahudawa, domin kun dauke mabudin sani, ku da
kanku ba ku shiga ba, kuma kun hana masu shiga su shiga." 53 Bayan
da Yesu ya bar nan wurin, Marubuta da Farisawa suka yi gaba da shi,
suka yi jayayya da shi a kan abubuwa da yawa, 54 suna kokari su kafa
masa tarko domin su kama shi a cikin kalmomin da yake fadi.

12

1 Da jimawa kadan, bayan da mutane da yawa suka taru kwarai har
suna tattaka junansu. Sai ya fara yin magana da almajiransa. "Ku yi
lura da yisti na Farisawa, wanda shine manufunci. 2 Amma ba abin da
ke rufe wanda ba za a tone ba, ba kuma abin da ke boye wanda ba za
a sani ba. 3 Saboda haka ba abin da za ku fadi a asirce wanda ba za a
ji shi a cikin sarari ba. Abin da ku ka fadi da rada cikin lungu, za a yi
shelarsa a ko'ina. 4 Ina gaya maku abokaina, kada ku ji tsoron wanda
da za su kashe jiki. Bayan haka kuma ba abin da za su iya yi. 5 Bari
in gargade ku a kan wanda za ku ji tsoronsa. Ku ji tsoron shi wanda
bayan ya kashe zai iya jefa ku cikin jahannama. I, ina ce maku ku ji
tsoronsa. 6 Ba a kan sayar da 'yan tsuntsaye biyar a kan anini biyu ba?
Duk da haka, Allah ba zai manta da ko daya daga cikinsu ba. 7 Har
ma gashin da ke kan ku ya san yawan su. Kada ku ji tsoro, ku kun
fi tsuntsaye daraja a wurinsa. 8 Ina gaya maku, dukan wanda za ya
shaida ni a gaban mutane, Dan Mutum kuma za ya shaida shi a gaban
mala'kun Allah. 9 Kuma dukan wanda ya ki ni a gaban mutane, za a
ki shi a gaban mala'ikun Allah. 10 Dukan wanda ya yi magana gaba da
Dan Mutum, za a gafarta masa. Amma shi wanda ya yi sabon Ruhu Mai
Tsarki, ba za a gafarta masa ba. 11 Idan suka kawo ku gaban majami'a,
ko gaban masu shari'a, ko gaban masu iko, kada ku damu da abin da
za ku fada domin ku kare kanku. Ko kuwa abin da za ku ce. 12 Gama
Ruhu Mai Tsarki zai koya maku abin da za ku fadi a wannan lokaci."
13 Sai wani a cikin taron ya ce masa, "Malam, ka yi wa dan'uwana
magana ya raba gado da ni 14 Yesu ya ce masa, "Kai, wanene ya sa ni
in zama alkali, ko matsakanci a kanku?" 15 Sai kuma ya ce masu, "Ku yi
lura kada ku zama masu hadama, gama ba abin da mutum ya mallaka
ne ya fi mahimmanci a cikin rayuwar sa ba." 16 Sa'annan Yesu ya fada
masu wani misali, ya ce, "Gonar wani mutum ta bada amfani sosai,
17 ya yi tunani, ya ce, 'Me zan yi, domin ba ni da wurin da zan iya
ajjiye amfanin gonata?' 18 Sai ya ce, na san abin da zan yi. Zan rushe
rumbuna na in gina wadansu manya-manya, a nan zan ajjiye hatsi na
da dukan abubuwa. 19 Sai in ce da raina, "Ya raina, kana da abu da
yawa da aka ajjiye dominka, sai ka huta, ka ci, ka sha, ka yi murna."
20 Amma sai Allah ya ce da shi, 'Wawan mutum, a cikin daren nan ana
son ranka daga wurinka. Kayan da ka tara ka shirya wa kanka, na wa
za su zama?' 21 Haka wanda ya tara wa kansa dukiya yake, idan ba shi
da dukiya a wurin Allah." 22 Yesu, ya ce da almajiransa, "Saboda haka

ina cewa da ku, kada ku damu da rayuwarku, wato, abin da za ku ci,
ko abin da za ku sa a jikinku. 23 Gama rai ya fi abinci, jiki kuma ya fi
tufafi. 24 Ku dubi hankaki wadanda ba sa yin shuka, ba sa yin girbi. Ba
su da rumbuna ko dakunan ajjiya, amma Allah ya na ciyar da su. Ku
fa kun fi tsuntsaye daraja! 25 Wanene a cikinku ta wurin sha'awarsa
za ya iya karawa kansa kwanaki? 26 Idan ba ku iya yi wa kanku dan
karamin abu ba, me ya sa za ku damu da sauran abubuwa? 27 Ku dubi
furanni a daji - yadda suke yin girma. Ba su kan yi aiki ba, ba su kan yi
kadi ba. Ina gaya maku, ko Sulaimanu, a cikin darajarsa, bai sa tufafin
da suka fi nasu kyau ba. 28 Idan Allah ya sa wa ciyawa tufafi masu
kyau haka, wadda yau tana nan, gobe kuma a sa ta a wuta, ta yaya zai
kasa sa maku tufafi, ku masu kankantar bangaskiya! 29 Kada ku damu
da abin da za ku ci, ko abin da za ku sha, kuma kada ku yi alhini.
30 Gama dukan al'umman duniya suna neman wadannan abubuwa,
kuma Ubanku ya san kuna bukatar wada nan abubuwan. 31 Amma ku
bidi mulkinsa, wadannan abubuwa kuma za a kara maku su. 32 Kada
ku ji tsoro, ku 'yan kanana, domin da murna Ubanku zai ba ku mulkin.
33 Ku sayar da abin da ku ke da shi ku ba matalauta. Kuyi wa kanku
jakukkuna wadanda ba za su lalace ba, ku yi ajjiya cikin sama inda
abin ba ya karewa, inda barayi ba za su iya zuwa ba, kwari kuma ba
za su iya lalatawa ba. 34 Domin inda dukiyarka take, can zuciyarka
za ta kasance kuma. 35 Ku rage tsawon tufafinku, ku yi dammara, ya
zama fitilarku tana ci koyaushe, 36 ku kuma zama kamar wadanda suke
jiran mai gidansu ya dawo daga gidan buki, domin duk sa'adda ya zo
ya kwankwasa kofa, nan da nan za su bude masa. 37 Masu albarka ne
wadannan bayi, wadanda ubangijinsu za ya tarar suna jiran dawowar
sa. Gaskiya ni ke gaya ma ku, zai yi dammara yasa su zazzauna ya ba
su abinci shi da kansa. 38 Ko da ubangijinsu ya zo da dare, ko da tsakar
dare, ya tarar da su a shirye suna jiransa. Masu albarka ne wadannan
bayi. 39 Kuma ku san wannan, da mai gida ya san lokacin da barawo
zai zo, ba zai bari a fasa masa gida a shiga ba. 40 Sai ku zauna da
shiri fa domin ba ku san lokacin da Dan Mutum zai dawo ba.” 41 Sai
Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, mu ka ke fadawa wannan misali, ko ga
kowa da kowa ne?” 42 Sai Ubangiji ya ce, “Wanne shugaba ne, mai
aminci, mai hikima kuma wanda ubangijinsa za ya damka bayinsa
a hannunsa, domin ya kula da su, ya ba su abincinsu a kan lokaci?
43 Mai albarka ne wannan bawa, wanda ubangijinsa za ya tarar da
shi yana yin abin da aka sa shi ya yi. 44 Hakika, ina gaya maku, zai
danka dukan malakarsa a gareshi. 45 Amma idan wannan bawa, ya
ce a cikin zuciyarsa, 'Ubangiji na yayi jinkirin dawowa,' sai ya fara
dukan bayin, maza da mata abokan bautarsa, ya ci ya sha, ya bugu,
46 ubangijin bawan nan zai dawo a lokacin da bawan bai sa tsammani
ba, kuma a cikin lokacin da bai sani ba, ya daddatsa shi gunduwa-
gunduwa, ya kuma hada shi da marasa aminci. 47 Bawan nan, ya san
halin ubagijinsa, amma bai shirya yayi abin da ubangijinsa yake so
ba. Zai sha duka da bulala da yawa. 48 Amma shi wanda bai sani ba,
kuma yayi abin da ba daidai ba, ba zai sha duka da bulala da yawa
ba. Dukan wanda aka ba abu da yawa, za a kuma nemi abu da yawa
daga wurinsa. Kuma ga wanda aka ba abu da yawa amana, za a nemi
abu mafi yawa daga gareshi. 49 Na zo domin in sa wuta a duniya, na

so da ta riga ta kama. 50 Amma ni, ina da baftisma wadda za a yi
mani baftisma da ita, kuma na kagara, da an riga an yi ta! 51 Kuna
zaton na zo duniya domin in kawo salama? Na ce maku a'a, amma
tsattsaguwa. 52 Daga yanzu za a sami mutane biyar a cikin gida daya,
kuma za su rarrabu, mutane uku suna gaba da biyu, biyun kuma suna
gaba da ukun. 53 Da da mahaifi za su yi gaba da juna, dan zai yi gaba
da mahaifinsa. Mahaifiya za ta yi gaba da diyarta, diya kuma gaba da
mahafiyarta; uwar miji za ta yi gaba da matar danta, matar da kuma
gaba da uwar mijinta." 54 Yesu, ya kuma gaya wa taron, "Da kun ga
hadari ya taso daga yamma, nan da nan sai ku ce za a yi ruwa, haka
kuwa ya kan zama. 55 Idan iska tana busowa daga kudu sai ku ce za
a yi zafi mai tsanani, haka kuwa ya kan faru. 56 Munafukai, kun iya
fasarta yanayin kasa da sama, amma baku iya fasarta abin da yake
faruwa yanzu ba? 57 Me ya sa ba ku iya gane abin da zai tamake ku?
58 Idan kuna tafiya wurin shari'a da abokin husumarka, ka yi kokari
ku daidaita tun a kan hanya domin kada ya kai ka wurin mai shari'a.
Domin kada mai shari'a ya mika ka ga mai tsaron kurkuku, shi kuwa
mai tsaron kurkuku ba zai nuna maka sani a cikin kurkuku ba. 59 Na
gaya maka, ba za ka iya fitowa ba sai ka biya dukan kudin da a ke
binka?

13

1 A lokacin, wadansu mutane suka gaya masa game da galilawa
wadanda Bilatus ya gauraye jininsu da hadayunsu. 2 Sai Yesu ya amsa
masu yace "Kuna tsammani wadannan Galilawa sun fi duk sauran
Galilawan zunubi ne, da suka sha azaba haka? 3 A'a, ina gaya maku.
In ba ku tuba ba, dukanku za ku halaka kamarsu. 4 Ko kuwa mutane
goma sha takwas din nan da suna Siluwam wadanda hasumiya ta
fado a kansu ta kashe su, kuna tsamani sun fi duk sauran mutanen
Urushalima laifi ne? 5 Ina gaya maku ba haka bane. Amma duk wanda
ya ki tuba, dukanku za su hallaka" 6 Yesu ya fada wannan misali, "Wani
mutum yana da baure wanda ya shuka a garkar inabinsa sai ya zo
neman 'ya'yan itacen amma bai samu ba. 7 Sai mutumin ya ce wa mai
kula da garkar, "ka ga, shekara uku kenan nake zuwa neman 'ya'yan
wannan baure, amma ban samu ba. A sare shi. Yaya za a bar shi
ya tsare wurin a banza? 8 Sai mai lura da garkar ya amsa yace, 'Ka
dan ba shi lokaci kadan in yi masa kaftu in zuba masa taki. 9 In yayi
'ya'ya shekara mai zuwa to, amma in bai yi 'ya'ya ba sai a sare shi!"'
10 Wata rana Yesu yana koyarwa a wata majami' a ran Asabaci. 11 Sai,
ga wata mace a wurin shekarunta goma sha takwas tana da mugun
ruhu, duk ta tankware, ba ta iya mikewa. 12 Da Yesu ya gan ta, sai
ya kira ta ya ce mata, an warkar da ke daga wannan cuta." 13 Sai
Yesu ya dora hannunsa a kanta, nan da nan sai ta mike a tsaye ta
fara daukaka Allah. 14 Amma shugaban majami'a yayi fushi domin
Yesu yayi warkarwa a ranar Asabaci. Sai shugaban ya amsa yace wa
jama'a, "Akwai ranaku shida da ya kamata a yi aiki. Ku zo domin a
warkar da ku amma ba ranar Asabaci ba." 15 Amma Ubangiji ya amsa
masa ya ce, "Munafukai! Ashe kowannenku ba ya kwance Jakinsa ko
Sa daga turkensa ya kai shi banruwa ran Asabaci? 16 Ashe wannan 'yar
gidan Ibrahim, wanda shaidan ya daure ta shekara goma sha takwas,
wato ba za a iya kwance ta a ranar Asabaci kenan ba? 17 Da ya fada

wadannan abubuwa, dukansu da suka yi adawa da shi suka kunyata,
duk taron kuwa suka yi ta farin ciki da abubuwa masu daraja da yayi.
18 Sai Yesu ya ce, “Yaya za a misalta mulkin Allah, kuma da me zan
kwatanta shi? 19 Yananan kamar kwayar mastad, wanda wani mutum
ya dauka ya jefa ta a lambunsa, ta kuma yi girma ta zama gagarumin
itace, har tsuntsaye suka yi shekarsu a rassanta.” 20 Ya sake cewa, “Da
me zan kwatanta mulkin Allah? 21 Yana kamar yisti wanda wata mace
ta dauka ta cuda da mudu uku na garin alkama don ya kumburar
da shi.” 22 Yesu ya ziyarci kowanne birni da kauye, a hanyar sa ta
zuwa Urushalima yana koyar da su. 23 Sai wani ya ce masa, “Ubangiji,
wadanda za su sami ceto kadan ne?” Sai ya ce masu, 24 “Ku yi kokari
ku shiga ta matsatsiyar kofa, domin na ce maku, mutane dayawa za
su nemi shiga amma ba za su iya shiga ba. 25 In dai maigida ya riga ya
tashi ya rufe kofa, sannan za ku tsaya a waje kuna kwankwasa kofar
kuna cewa, 'Ubangiji, Ubangiji, bari mu shiga ciki'. Sai ya amsa yace
maku, 'Ni ban san ku ba ko daga ina ku ka fito.' 26 Sannan za ku ce,
'Mun ci mun sha a gabanka, ka kuma yi koyarwa a kan titunanmu.'
27 Amma zai amsa ya ce, “Ina gaya maku, ban san ko daga ina ku ka
fito ba, ku tafi daga wurina, dukanku masu aikata mugunta!' 28 Za a
yi kuka da cizon hakora a lokacin da kun ga Ibrahim, da Ishaku, da
Yakubu da dukan annabawa a mulkin Allah amma ku-za a jefar da
ku waje. 29 Za su zo daga gabas, yamma, kudu, da arewa, za su ci a
teburin abinci a mulkin Allah. 30 Ku san da wannan, na karshe za su
zama na farko, na farko kuma za su zama na karshe.” 31 Nan take,
wadansu farisiyawa suka zo suka ce masa, “Ka tafi daga nan domin
Hirudus yana so ya kashe ka.” 32 Yesu ya ce, “Ku tafi ku gaya wa dilan
nan cewa, 'Duba, na fitar da aljanu, ina warkarwa yau da gobe, kuma a
rana ta uku kuwa zan gama aiki na.' 33 Ko da kaka, dole ne in ci gaba da
tafiyata yau, da gobe, da kuma jibi, don bai dace a kashe annabi nesa
da Urushalima ba. 34 Urushalima, Urushalima masu kisan annabawa,
masu jifan wadanda aka aiko gare ku. Sau nawa ne ina so in tattara
'ya'yanki kamar yadda kaza take tattara 'ya'yanta a cikin fukafukanta,
amma ba ki so wannan ba. 35 Duba, an yashe gidanki. Ina kwa gaya
maku ba za ku kara ganina ba sai ran da kuka ce, 'Albarka ta tabbata
ga mai zuwa da sunan Ubangiji.'”

14

1 Wata ranar Asabaci, ya shiga gidan wani daya daga cikin shuga-
banin Farisawa domin cin abinci, mutane kuwa suna sa masa idanu.
2 Sai ga wani a gabansa mai ciwon fara. 3 Yesu ya tambaye masanan
attaura da Farisawa, “Ya halata a wakar a ranan Asabaci, ko a'a?”
4 Amma suka yi shiru. Yesu kuwa ya kama shi, ya warkar da shi, ya
kuma sallame shi. 5 Sai yace masu, “Wanene a cikinku in yana da jaki
ko takarkari ya fadi a rijiya ran Asabaci, ba zai fitar da shi nan da nan
ba?” 6 Sai suka kasa ba da amsar wadannan abubuwa. 7 Sa'adda Yesu
ya lura da yadda wadanda aka gayyato sun zabi mazaunan alfarma,
sai ya ba su misali yana ce masu, 8 “Sa'adda wani ya gayyace ka zuwa
bikin aure, kada ka zauna a wuri mai daraja, domin yana yiwuwa an
gayyaci wani wanda ya fi ka daraja. 9 Sa'adda wanda ya gayyace ku
duka biyu ya zo, zai ce maka, 'Ka ba mutumin nan wurinka,' sa'annan a

kunyace za ka koma mazauni mafi kaskanci. [10] Amma idan an gayyace
ka biki, sai ka je ka zauna a wuri mafi kaskanci, domin idan wanda ya
gayyace ka ya zo, yana iya ce maka, 'Aboki, hawo nan mana'. Sannan
za ka sami girma kenan a gaban dukan wadanda kuke zaune tare a kan
teburi. [11] Duk wanda ya daukaka kansa, za a kaskantar da shi, wanda
ya kaskantar da kansa, kuma daukaka shi za a yi”. [12] Yesu ya ce wa
mutumin da ya gayyace shi, “Idan za ka gayyaci mutum cin abinci
ko biki, kada ka gayyaci abokanka, ko 'yan'uwanka, ko danginka, ko
makwabtanka masu arziki, kamar yadda suna iya gayyatar ka, sai ya
zama an maida maka. [13] Amma idan za ka kira biki sai ka gayyace
matalauta, da nakasassu, da guragu, da makafi, [14] za ka kuwa sami
albarka da yake ba su da hanyar saka maka. Gama za a saka maka
a ranar tashin masu adalci.” [15] Da daya daga cikin wadanda ke zama
akan teburi da Yesu ya ji wadannan abubuwa, sai ya ce masa, “Albarka
ta tabbata ga wanda zai ci abinci a mulkin Allah!” [16] Amma Yesu ya ce
masa, “Wani mutum ne ya shirya babban biki ya gayyaci mutane da
yawa. [17] Da lokacin biki ya yi, sai ya aiki bawansa ya ce wa wadanda
aka gayyata, “Ku zo, duk an shirya kome.” [18] Sai dukansu, suka fara
kawo dalilai. Na farko ya ce masa, 'Na sayi gona, lalle ne in je in gan ta.
Ina rokonka ka dauke mani.' [19] Sai wani ya ce, 'Na sayi shanu garma
biyar, ina so in gwada su. Ina ronkan ka, ka dauke mani.' [20] Wani
mutum kuma ya ce, 'Na yi aure, don haka ba zan iya zuwa ba.' [21] Da
bawan ya zo ya fadi wa maigidansa wadannan abubuwa, sai maigidan
yayi fushi, ya ce wa bawansa, jeka da sauri ka bi cikin titunan birni
da kwararo-kwararo, ka kawo gajiyayyu, da nakasassu, da makafi, da
guragu.' [22] Sai bawan ya ce, 'Maigida, abin da ka umarta an gama,
amma har yanzu da sauran wuri.” [23] Sai maigidan ya ce wa bawan,
'Jeka, ka bi kwararo-kwararo da hanyoyin karkara, ka rinjayi mutane
su shigo, don a cika gidana. [24] Gama ina gaya maku, babu ko daya daga
cikin mutanen da na gayyata da farko da zai dandana bikina.” [25] Ana
nan, taron suna tafiya tare da shi, sai ya juya ya ce masu, [26] “Duk mai
zuwa wurina amma bai ki mahaifinsa da mahaifiyarsa, da matarsa,
da 'ya'yansa, da 'yan'uwansa maza da mata ba - I, har da ransa ma, ba
zai iya zama almajirina ba. [27] Duk wanda bai dauki gijiyensa ya biyo
ni ba, ba zai iya zama almajirina ba. [28] Wanene a cikinku wanda yake
niyyar gina bene, da ba zai zauna ya yi lissafin abin da zai kashe ba
tun da farko, ko yana da ishashen kudi da zai iya kare aikin? [29] Kada
ya zama bayan da ya sa harsashin ginin, ya kasa gamawa, har duk
wadanda suka gani su fara yi masa ba'a, [30] su rika cewa, ga mutumin
nan ya fara gini amma ya kasa gamawa.' [31] Ko kuwa wanne sarki
ne, in za shi je yaki da wani sarki, da ba zai zauna da farko ya yi
shawara ya ga ko shi mai jarumawa dubu goma zai iya karawa da
dayan sarkin mai jarumawa dubu ashirin ba? [32] In kuwa ba zai iya ba,
to tun wancan yana nesa, sai ya aiki wakili ya kuma tambayo sharudan
salama. [33] Haka ma, ba wani a cikinku wanda bai rabu da duk abin
da ya mallaka ba, da zai iya zama almajirina.” [34] “Gishiri abu ne mai
kyau, amma idan gishiri ya sane, da me za a dadada shi? [35] Ba shi da
wani anfani a kasa, ko ya zama taki. Sai dai a zubar kawai. Duk mai
kunnen ji, ya ji.”

15

1 To sai duk masu karbar haraji da masu zunubi suna ta zuwa
wurin Yesu suna sauraronsa. 2 Dukan Farisawa da Marubuta suna
ta gunaguni da junansu, cewa, “Wannan mutum yana karbar masu
zunubi, har ma tare suke cin abinci.” 3 Yesu ya fadi wannan misali, ya
ce, 4 “Idan waninku yana da tumaki dari, sai dayarsu ta bace, wato ba
zai bar tasa'in da taran nan a makiyaya, ya bi sawun wadda ta bata
gudan nan har sai ya same shi ba? 5 Idan kuwa ya same ta, sai ya
dauke ta a kafadarsa yana farin ciki. 6 In ya dawo gida, sai ya kira
abokansa da makwabta, yace masu, 'Ku taya ni murna don na samo
tunkiyata da ta bata.' 7 Ina gaya maku, haka kuma za a yi farin ciki
a sama, a kan mai zunubi guda da ya tuba, fiye da kan masu adalci
tassa'in da tara wadanda ba su bukatar tuba. 8 Ko kuwa wacce mace
ce, in tana da kudi azurfa guda goma, in ta batar da daya, ba za ta
kunna fitila ta share gidan, ta yi ta neman shi har sai ta same shi
ba? 9 In kuwa ta same shi sai ta tara kawayenta da makwabtanta, ta
ce, 'Ku taya ni farin ciki don na sami kudin nan nawa da ya bace.'
10 Haka nake gaya maku, abin farin ciki ne ga mala'ikun Allah idan
mai zunubi guda ya tuba.” 11 Sai Yesu ya ce, “Akwai wani mutum
mai 'ya'ya biyu maza, 12 sai karamin ya ce wa mahaifinsa, 'Baba, bani
rabona daga cikin dukiyarka.' Sai mahaifinsa ya raba masu dukiyarsa
tsakaninsu. 13 Bayan 'yan kwanaki kadan, sai karamin dan ya tattara
duk mallakarsa, ya kama hanya zuwa wata kasa mai nisa. A can ya
batas da kudinsa, yana sayan abubuwan da ba ya bukata, ya kuma
batas da kudinsa a wajen masha'a. 14 Bayan da ya batas da duk abin
da ya ke da shi, sai aka yi babbar yunwa a kasar, sai ya shiga fatara.
15 Ya je ya mika kansa domin aiki ga wani dan kasar, sai ya aike shi
cikin gonakinsa domin ya rika ba aladu abinci. 16 Har yayi marmarin
ya ci daga cikin barbashin da aladu suke ci, domin babu wanda yake
ba shi wani abu ya ci. 17 Amma da hankalinsa ya dawo, ya ce, 'Barorin
mahaifina su nawa ne da suke da abinci isasshe, amma ina nan a nan,
ina mutuwa sabili da yunwa! 18 Zan tashi, in tafi gun mahaifina, in
ce masa, “Baba, na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. 19 Ban
cancanci a kara kira na danka ba; ka mai da ni kamar daya daga cikin
barorinka.'” 20 Sai ya tashi, ya taho wurin mahaifinsa. Amma tun yana
daga nesa, sai mahaifinsa ya hango shi tausayi ya kama shi, ya ruga a
guje, ya rungume shi, ya yi ta sumbatar sa. 21 Dan kuma ya ce masa,
'Baba, na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. Ban isa a kara kira
na danka ba.' 22 Amma mahaifinsa ya ce wa bayinsa, 'Ku yi hamzari
ku kawo riga mafi kyau, ku yafa masa. Ku sa masa zobe a hanunsa
da takalma a kafafunsa. 23 Sa'annan a kawo kiwataccen marakin nan,
a yanka. Mu yi buki! 24 Gama da na ya mutu a da, amma yanzu
yana a raye. Ya bata a da, amma a yanzu an same shi.' Sai suka fara
liyafa. 25 A wannan lokacin, babban dansa yana gona. Da ya kai kusa
da gida, ya ji ana kade-kade da raye-raye. 26 Sai ya kira wani bawan
gidan, ya tambayi manufar wadannan abubuwa. 27 Bawan ya ce masa,
'Dan'uwanka ne ya dawo gida, mahaifinka kuma ya yanka kiwataccen
marakin nan, saboda ya dawo gida lafiya.' 28 Amma dan'uwan ya yi
fushi, ya ki ya shiga ciki, mahaifinsa kuwa ya fito, ya roke shi. 29 Amma
babban dan ya amsa wa ubansa ya ce, 'Duba, duk yawan shekarun nan

da nake bauta maka, ban taba karya umarnin ka ba, duk da haka ba ka
taba bani ko dan taure da zan yi shagali tare da abokaina ba, 30 amma
da dan nan naka ya zo wanda ya fallasar da dukiyarka a kan karuwai,
ka yanka masa kiwataccen marakin nan. 31 Sai mahaifin ya ce masa,
'Dana, ai kullum kana tare da ni, duk abin da yake nawa naka ne.
32 Amma, daidai ne a yi murna da farinciki, don dan'uwan nan naka
da ya mutu, amma yanzu yana da rai, da ya bata, amma yanzu an
same shi.'"

16

1 Yesu ya kuma ce wa almajiransa, "Akwai wani mai arziki da yake
da wakili, sai aka yi karan sa da cewa wannan wakili yana fallasar
masa da dukiya. 2 Sai mai arziki ya kira shi ya ce masa, 'Labarin me
nake ji game da kai? Kawo lissafin wakilcin ka, don ba za ka sake
zama wakili na ba.' 3 Sai wakilin ya ce a ransa, 'Kaka zan yi, da yake
maigida na zai karbe wakilci daga hannuna? Gashi, ba ni da karfin
noma ina kuwa jin kunya in yi roko. 4 Na san abin da zan yi domin
idan an fitar da ni daga wakilcin, mutane su karbe ni a gidajensu. 5 Sai
wakilin ya kira kowanne daya da maigidansa ke bi bashi, yace wa na
farkon, 'Nawa maigida na yake bin ka?' 6 Ya ce, 'Garwan mai dari.' Sai
ya ce masa, 'Ga takardarka, maza ka zauna, ka rubuta hamsin.' 7 Ya
kuma ce wa wani, 'Nawa ake binka?' Ya ce, 'Buhu dari na alkama.'
Ya ce masa, 'Ga tarkardarka, ka rubuta tamanin.' 8 Sai maigida ya
yaba wa wakilin nan marar gaskiya saboda wayonsa. Gama 'ya'yan
zamanin nan a ma'ammalar su da mutanen zamaninsu sun fi 'ya'yan
haske wayo. 9 Ina gaya maku ku yi abuta ta dukiya ta rashin gaskiya,
saboda idan ya kare, su karbe ku a gidaje masu dauwama. 10 Wanda
yake da aminci a karamin abu, mai aminci ne a babban abu, wanda
yake marar gaskiya a karamin abu, marar gaskiya ne a babban abu.
11 Idan fa ba ku yi aminci da dukiya mara adalci ba, wa zai amince
maku da dukiya ta gaskiya? 12 Idan kuma ba ku yi aminci da kudin
wani ba, wa zai ba ku kudin da ke naku? 13 Ba bawan da zai iya
bauta wa iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya ko kuwa ya
amince wa dayan, ya raina dayan. Ba za ku iya bauta wa Allah ku
kuma bauta wa dukiya ba." 14 Da Farisawa da ke da kaunar kudi suka
ji dukan wadannan abubuwa, suka yi masa ba'a. 15 Sai ya ce masu,
"Ku ne masu baratar da kanku a gaban mutane, amma Allah ya san
zuciyarku. Abin da mutane suke girmamawa kwarai abin kyama ne
a gun Allah. 16 Attaura da litattafan annabawa suna nan har zuwan
Yahaya. Tun daga lokacin nan ake yin bisharar mulkin Allah, kowa
kuma yana kokarin kutsawa zuwa cikinta. 17 Duk da haka, zai fi sauki
sama da kasa su shude, da ko digo daya na attaura ya shude. 18 Duk
wanda ya saki matansa ya auri wata ya aikata zina, kuma wanda ma ya
auri sakakkiya ya aikata zina. 19 Akwai wani mai arziki, mai sa tufafi
na alfarma masu tsada yana shagalin sa kowace rana. 20 Aka ajiye
wani gajiyayye a kofarsa, mai suna liazaru wanda duk jikinsa miki ne,
21 Shi kuwa yana marmarin ya koshi da barbashin da ke fadowa daga
teburin mai arzikin nan har ma karnuka sukan zo suna lasar mikinsa.
22 Ana nan sai gajiyayyen nan ya mutu, malaiku kuma suka dauke shi
suka kai shi wurin Ibrahim. Mai arzikin ma ya mutu, aka kuma binne

shi, 23 yana cikin hades yana shan azaba, sai ya daga kai ya hangi
Ibrahim daga nesa, da Li'azaru a kirjinsa. 24 Sai ya yi kira ya ce, 'Baba
Ibrahim, ka ji tausayi na, ka aiko Li'azaru ya tsoma dan yatsansa a
ruwa ya sanyaya harshena, don azaba nake sha a cikin wannan wuta.'
25 Amma Ibrahim ya ce, 'Yaro, ka tuna fa a zamanka na duniya ka sha
duniyarka, ka kuma karba abubuwa masu kyau, amma Li'azaru kuma
sai wahala. Amma yanzu dadi ake bashi a nan, kai kuwa kana shan
azaba. 26 Banda haka ma, akwai rami mai zurfi, domin wadanda suke
son ketarewa zuwa wurinku kada su iya, kada kuma kowa ya ketaro
zuwa wurinmu daga can.' 27 Sai mai arziki ya ce, 'To ina rokonka, Baba
Ibrahim, ka aike shi zuwa gidan mahaifina - 28 domin ina da 'yan'uwa
maza biyar, ya je ya yi masu gargadi kada su ma su zo wurin azaban
nan.' 29 Amma Ibrahim ya ce, 'Suna da Musa da annabawa; bari su
saurare su.' 30 Sai mai arziki ya amsa, 'A'a, Baba Ibrahim, idan wani
daga cikin matattu ya je wurinsu, zasu tuba.' 31 Amma Ibrahim ya ce
masa, 'In dai har basu saurari Musa da na annabawa ba, ko da wani
ya tashi daga matattu ma, ba za su rinjayu ba.'"

17

1 Sai Yesu ya ce wa almajiransa, 'Babu shakka akwai sanadodin
tuntube da za su sa mu yin zunubi amma kaiton wanda shine sanadin
su! 2 Zai gwammaci a rataya masa dutsen nika a wuyansa, a jefar
da shi a cikin teku fiye da wanda zai zama sanadiyar tuntube ga
wadannan kananan. 3 Ku kula da kanku. Idan dan'uwanka ya yi laifi,
ka tsauta masa, in kuwa ya tuba ka yafe masa. 4 Idan ya yi maka
laifi sau bakwai a rana daya sa'annan ya juyo wurinka sau bakwai ya
ce, 'Na tuba,' ya wajabta ka yafe masa!" 5 Sai Manzannin suka ce wa
Ubangiji, 'Ka kara mana bangaskiya.' 6 Ubangiji kuwa ya ce, "In kuna
da bangaskiya kamar kwayar mastad, za ku ce wa wannan durumin,
'Ka tuge, ka kuma dasu a cikin teku,' zai yi biyayya da ku. 7 Amma
wanene a cikinku, idan yana da bawa mai yin masa noma ko kiwon
tumaki, da zarar ya dawo daga jeji, zai ce masa, 'Maza zo ka zauna
ka ci abinci'? 8 Ba zai ce masa, 'Ka shirya mani wani abu domin in ci
ka kuma yi damara, ka yi mini hidima har in gama ci da sha. Bayan
haka sai ka ci ka sha'? 9 Ba zai yi wa bawan nan godiya ba domin ya yi
biyayya da abubuwan da aka umarce shi ya yi, ko zai yi haka? 10 Haka
kuma, idan kuka bi duk abin da aka umarce ku, sai ku ce, 'Mu bayi ne
marasa amfani. Mun dai yi abin da yake wajibi ne kurum.'" 11 Wata
rana yana tafiya zuwa Urushalima, sai ya bi iyakar kasar Samariya da
Galili. 12 Yayin da yana shiga wani kauye kenan, sai wadansu kutare
maza guda goma suka tarye shi suna tsaye daga nesa da shi 13 sai
suka daga murya suka ce, "Yesu, Ubangiji, ka yi mana jinkai." 14 Da
ya gan su, ya ce masu, "Ku je ku nuna kanku a wurin firistoci." Ya
zama sa'adda suke tafiya, sai suka tsarkaka. 15 Daya daga cikinsu da
ya ga an warkar da shi, ya koma, yana ta daukaka Allah da murya mai
karfi. 16 Ya fadi a gaban Yesu, yana masa godiya. Shi kuwa Basamariye
ne. 17 Yesu ya amsa ya ce, "Ba goma ne aka tsarkake ba? Ina sauran
taran? 18 Babu wani da ya dawo ya girmama Allah sai wannan bakon
kadai?" 19 Sai ya ce masa, "Tashi, kayi tafiyarka. Bangaskiyarka ta
warkar da kai." 20 Da Farisawa suka tambaye shi lokacin da mulkin

Allah zai bayyana, Yesu ya amsa masu ya ce, “Mulkin Allah ba lura
ake yi da shi ba. 21 Ba kuwa za a ce, 'Gashi nan!' Ko kuwa, 'Ga shi
can ba!' domin mulkin Allah yana tsaknaninku.” 22 Yesu ya ce wa
almajiran, “Kwanaki na zuwa da za ku yi begen ganin rana daya cikin
ranakun Dan Mutum, amma ba zaku gani ba. 23 Za su ce maku, 'Duba
can! 'Duba nan!' Amma kada ku je kuna dubawa, ko kuwa ku bi
su. 24 Kamar yadda walkiya take haskakawa daga wannan bangaren
sararin sama zuwa wancan bangaren, haka ma dan mutum zai zama a
ranar bayyanuwarsa. 25 Amma lalle sai ya sha wahaloli dabam dabam
tukuna, mutanen zamanin nan kuma su ki shi. 26 Kamar yadda ya faru
a zamanin Nuhu, haka kuma zai faru a lokacin bayyanar Dan Mutum.
27 Ana ci, ana sha, ana aure, ana aurarwa, har zuwa ga ranar da Nuhu
ya shiga jirgi - ruwan tufana kuma ya zo, ya hallaka su duka. 28 Haka
ma aka yi a zamanin Lutu, ana ci, ana sha, ana saye, ana sayarwa,
ana shuke-shuke da gine-gine. 29 Amma a ranar da Lutu, ya fita daga
Saduma, aka zubo wuta da kibiritu daga sama, aka hallaka su duka.
30 Haka kuma zai zama a ranar bayyanuwar Dan Mutum. 31 A ranar
nan fa, wanda yake kan soro kada ya sauka domin daukan kayansa
daga cikin gida. Haka kuma wanda yake gona kada ya dawo. 32 Ku
tuna fa da matar Lutu. 33 Duk mai son ransa, zai rasa shi, amma duk
wanda ya rasa ransa, zai same shi. 34 Ina gaya maku, a wannan dare
za a sami mutum biyu a gado daya. Za a dauka daya, a kuma bar
dayan. 35 Za a sami mata biyu suna nika tare. Za a dauka daya a bar
daya.” 36 [“Za a ga mutum biyu a gona. Za a dauki daya a bar daya.”]
37 Sai suka tambaye shi, “Ina, Ubangiji?” Sai ya ce masu, “Duk in da
gangar jiki yake, a nan ungulai sukan taru.”

18

1 Ya kuma ba su wani misali cewa ya kamata kullum su yi addu'a
kada kuma su karaya, 2 yace, “A wani gari an yi wani alkali mara
tsoron Allah, kuma baya ganin darajan mutane. 3 Akwai wata mace
gwauruwa a wannan garin, wadda ta rika zuwa wurinsa, tana ce masa,
'Ka taimake ni yanda zan sami adalci a kan abokin gaba na.' 4 An
dade bai so ya taimaka mata, amma daga baya sai ya ce a ransa, 'ko
da yake ba na tsoron Allah, ba na kuma darajanta mutane, 5 duk da
haka saboda gwauruwar nan ta dame ni, zan taimake ta domin ta
sami adalci, yadda ba za ta gajiyar da ni da zuwanta wurina ba.'” 6 Sai
Ubangiji ya ce, “Ku ji fa abin da alkalin nan marar gaskiya ya fada. 7 A
yanzu Allah ba zai biya wa zababbunsa da suke yi masa kuka dare da
rana hakkinsu ba? Zai yi jinkiri a wajen taimakonsu ne? 8 Ina gaya
maku, zai biya masu hakkin su da wuri. Amma sa'adda Dan Mutum
ya zo, zai tarar da bangaskiya a duniya?” 9 Ya sake ba da misalin
nan ga wadansu masu amincewa da kansu, wai su masu adalci ne,
har suna raina sauran mutane, 10 “Wadansu mutane biyu suka shiga
haikali domin yin addu'a - daya Bafarise, dayan kuma mai karbar
haraji ne. 11 Sai Bafarisen ya mike, ya yi addu'a a kan wadannan
abubuwa game da kansa, 'Allah, na gode maka, da cewa ni ba kamar
sauran mutane dake mazambata ba, ko marasa adalci, ko mazinata, ko
kamar wannan mai karbar harajin. 12 Duk mako ina azumi sau biyu.
Nakan bayar da zakkar dukan abin da na samu.' 13 Amma mai karbar

harajin kuwa yana tsaye daga can nesa, bai yarda ya daga kai sama
ba, sai dai yana bugun kirjin sa, yana cewa, 'Allah, ka yi mini jinkai,
ni mai zunubi.' 14 Ina gaya maku, wannan mutum ya koma gidansa
baratacce, ba kamar dayan ba, domin dukan wanda ya daukaka kansa,
za a kaskantar da shi, amma duk wanda kaskantar da kansa kuwa
daukaka shi za a yi." 15 Sai mutanen suka kawo masa jariransu, domin
ya taba su, da almajiransa suka ga haka, sai suka kwabe su. 16 Amma
Yesu ya kira su wurinsa, ya ce, "Ku bar yara kanana su zo wurina,
kada ku hana su. Ai mulkin Allah na irin su ne. 17 Gaskiya ina gaya
maku, duk wanda bai karbi mulkin Allah kamar karamin yaro ba,
lallai ba zai shige shi ba." 18 Wani shugaban jama'a ya tambaye shi ya
ce "Malam managarci, me zan yi in gaji rai Madawwami?" 19 Yesu ya ce
masa, "Don me ka kira ni managarci? Babu wani managarci sai Allah
kadai. 20 Ka dai san dokokin - kada ka yi zina, kada ka yi kisankai,
kada ka yi sata, kada ka yi shaidar karya, ka girmama mahaifinka da
mahaifiyarka." 21 Sai shugaban ya ce, "Dukan wadannan abubuwa na
kiyaye su tun a kuruciya ta." 22 Da Yesu ya ji haka, ya ce masa, "Abu
daya ne kadai ya rage maka. Dole ne ka sayar da dukan mallakarka,
ka rarraba wa gajiyayyu, za ka kuma sami wadata a sama - sa'annan
ka zo ka biyoni." 23 Amma da mai arzikin ya ji wadannan abubuwa, sai
yayi bakin ciki kwarai, don shi mai arziki ne sosai. 24 Yesu kuwa, da ya
ga ransa ya baci, sai ya ce, "Yana da wuya masu dukiya su shiga mulkin
Allah! 25 Zai zama da sauki rakumi ya shiga kafar allura, da mai arziki
ya shiga mulkin Allah." 26 Wadanda suka ji wannan magana suka ce,
"Idan hakane wa zai sami ceto kenan?" 27 Yesu ya amsa, "Abin da ya
fi karfin mutum, mai yiwuwa ne a gun Allah." 28 Sai Bitrus ya ce, "To,
ga shi mun bar mallakarmu, mun bi ka." 29 Yesu ya ce masu, "Hakika,
ina gaya maku, ba wanda zai bar gida, ko matarsa, ko 'yan'uwansa,
ko iyayensa, ko kuma 'ya'yansa, saboda mulkin Allah, 30 sa'annan ya
kasa samun ninkin ba ninkin a duniyan nan, da rai na har abada a
duniya mai zuwa." 31 Bayan da ya tara su goma sha biyun nan, ya
ce masu, "Ga shi, muna tafiya zuwa Urushalima, duk abubuwan da
aka rubuta game da Dan Mutum ta hannun annabawa zasu tabbata.
32 Gama za a bashe shi ga al'ummai, a yi masa ba'a, a wulakanta shi,
a kuma tofa masa miyau. 33 Za su yi masa bulala, su kashe shi, a rana
ta uku kuma zai tashi." 34 Amma ba su fahimci ko daya daga cikin
wadannan abubuwa ba, domin zancen nan a boye yake daga garesu,
ba su ma gane abin da aka fada ba. 35 Da ya kusato Yariko, ga wani
makaho zaune a gefen hanya, yana bara, 36 da ya ji taro na wucewa,
sai ya tambaya ko menene. 37 Suka ce masa Yesu Banazarat ne yake
wucewa. 38 Sai makahon ya ta da murya mai karfi, ya ce, "Yesu, Dan
Dauda, ka yi mani jinkai." 39 Sai wadanda suke gaba suka kwabe shi,
suna gaya masa ya yi shiru. Amma ya kara daga murya kwarai da
gaske, yana cewa, "Dan Dauda, ka yi mani jinkai." 40 Sai Yesu ya tsaya,
ya umarta a kawo shi wurinsa. Da makahon ya zo kusa, sai Yesu ya
tambaye shi, 41 "Me kake so in yi maka?" Ya ce, "Ubangiji, ina so in
samu gani." 42 Yesu ya ce masa, "Karbi ganin gari, bangaskiyarka ta
warkar da kai." 43 Nan take ya samu gani, ya bi Yesu, yana daukaka
Allah. Ganin haka, sai duk jama'a suka yabi Allah.

19

1 Yesu ya shiga Yariko ya na wucewa cikinta. 2 Sai ga wani mutum a
wurin mai suna Zakka. Shugaba ne na masu karban haraji, kuma mai
arziki ne. 3 Yana kokarin ya ga ko wanene Yesu, amma bai iya gani ba
sabo da yawan jama'a, domin shi gajere ne. 4 Sai ya ruga gaba ya hau
itacen baure domin ya gan shi, saboda Yesu zai wuce ta wannan hanya.
5 Sa'adda Yesu ya zo wurin, ya kalli sama sai ya ce masa, “Zakka, ka
sauko da sauri, domin yau dole in sauka a gidanka.” 6 Sai ya sauko da
sauri, ya karbe shi da farin ciki. 7 Sa'adda dukansu suka ga wannan,
sai suka yi gunaguni, cewa, “Ya ziyarci mutum mai zunubi.” 8 Zakka
ya tsaya ya ce wa Ubangiji, “Duba, Ubangiji, zan ba matalauta rabin
arzikina, idan kuma na cuci wani a kome, zan mai da adadinsa sau
hudu.” 9 Yesu ya ce masa, “Yau ceto ya shigo wannan gida, domin
shi ma dan Ibrahim ne. 10 Gama Dan Mutum ya zo ne domin ya nemi,
ya kuma ceci batattun mutane.” 11 Da suka ji wadannan abubuwan, ya
cigaba da magana, sannan ya fada masu wani misali, domin yana kusa
da Urushalima, sai suka yi tsamani mulkin Allah za ya bayyana nan da
nan. 12 Sai ya ce, “Akwai wani mutum mai sarauta wanda ya tafi wata
kasa mai nisa domin ya karba wa kansa mulki sa'annan ya dawo. 13 Sai
ya kira bayinsa guda goma, ya ba su fam goma, sai ya ce masu, 'Ku
yi kasuwanci da wannan har sai na dawo.' 14 Amma mutanensa suka
ki shi sai suka aiki jakadu bayansa, cewa, 'Ba za mu yarda wannan
mutum ya yi mulki a kanmu ba.' 15 Anan nan sa'adda ya koma kuma,
bayan da ya sami mulkin, sai ya ba da umarni a kira masa bayin da
ya basu kudi, domin ya san ribar da suka samu wajen kasuwancin da
suka yi. 16 Na farkon ya zo wurinsa, cewa, 'Ubangiji, fam nan na ka ya
yi riban fam goma.' 17 Masaraucin ya ce masa, 'Madalla, bawan kirki.
Domin ka yi aminci a karamin abu, za a baka iko kan birane goma.'
18 Na biyun ya zo, yana cewa, 'Fam na ka, Ubangiji, ya yi ribar fam
biyar.' 19 Sai masarauncin yace masa, 'Ka dauki mulkin birane biyar.'
20 Wani kuma ya zo, yana cewa, 'Ubangiji, ga fam naka da na ajjiye
shi da kyau cikin kaya, 21 gama na ji tsoronka, domin kai mutum mai
tsanani ne. Kana daukar abu da baka ajiye ba, kana kuma girbin abin
da ba ka shuka ba.' 22 Masarauncin ya ce masa, 'Da kalmominka zan
shari'antaka, kai mugun bawa. Ka sani cewa ni mutum mai tsanani
ne, ina daukan abinda ban ajiye ba, ina kuma girbin abinda ban shuka
ba. 23 To don me ba ka kai kudi na wurin masu banki ba, saboda bayan
da na dawo zan karbe shi da riba?' 24 Masaraucin ya ce wa wadanda
suke a tsaye a wurin, 'Ku karba fam da ke a wurinsa, ku ba mai fam
goman nan.' 25 Suka ce masa, 'Ubangiji, yana da fam goma.' 26 'Ina
ce maku, duk wanda yake da abu za a kara masa, amma wadda bai
da shi, za a karba sauran da ke wurinsa. 27 Amma wadannan abokan
gabana, wadanda ba sa so in yi mulki bisansu, a kawo su nan a kashe
su a gaba na.' 28 Da ya fadi wadannan abubuwan, sai ya yi gaba, yana
tafiya zuwa Urushalima. 29 Ananan sa'adda ya zo kusa da Baitfaji da
Baitanya, a kan tudu da a ke kira Zaitun, sai ya aiki almajiransa guda
biyu, cewa, 30 cewa, “Ku tafi cikin kauye da ke gabanku. Sa'adda ku ka
shiga, za ku same dan aholaki da ba a taba hawansa ba. Ku kwance sai
ku kawo mani shi. 31 Idan wani ya tambaye ku, 'Don me ku ke kwance
shi?' Ku ce, 'Ubangiji ne ke bukatarsa.” 32 Wadanda aka aike su suka

je sun sami aholakin kamar yadda Yesu ya gaya masu. 33 Sa'adda suna
kwance aholakin, sai masu shi suka ce masu, “Don me ku ke kwance
aholakin?” 34 Suka ce, “Ubangiji yana bukatar sa.” 35 Suka kawo wa
Yesu, suka shimfida tufafinsu akan aholakin sai suka dora Yesu akansa.
36 Da yana cikin tafiya, suka shimfida tufafinsu akan hanya. 37 Da ya
yi kusa da gangaren tudun Zaitun, sai dukan taron almajiransa suka
fara yin murna suna kuma yabon Allah da murya mai karfi domin
dukan ayukan al'ajibi da suka gani, 38 cewa, “Albarka ta tabbata ga
sarki da ke zuwa cikin sunan Uba! Salama a sama da daraja mafi
daukaka kuma!” 39 Wadansu Farisawa daga cikin taron jama'a suka
ce masa, “Malam, ka tsauta wa almajiranka.” 40 Yesu ya amsa ya ce,
“Ina gaya maku gaskiya, in wadannan sun yi shiru, duwatsu za su yi
shewa.” 41 Sa'adda Yesu yana kusatowa, sai ya yi kuka akan birnin,
42 cewa, “Da kun san wannan rana, ko ku ma, abubuwan da ke kawo
maku salama! Amma yanzu an boye su daga idanunku. 43 Gama rana
zata ta zo a gareki, da makiyan ki zasu gina ganuwa a kewaye da ke,
su kuma fada maki daga kowace gefe. 44 Za su sare ki kasa tare da
'ya'yanki. Ba za su bar wani dutse akan dan'uwansa ba, domin ba ki
lura da lokacin da Allah ya na kokarin ceton ki ba.” 45 Yesu ya shiga
Haikalin sai ya fara korar masu sayarwa, 46 ya na ce masu, “A rubuce
yake, 'Gida na zai zama wurin addu'a,' amma kun mayar da shi kogon
mafasa.” 47 Yesu yana nan yana koyarwa kowace rana a cikin haikali.
Amma manyan firistoci da marubuta da shugabanin jama'a suna so su
kashe shi, 48 amma ba su sami hanyar yin wannan ba, domin mutane
suna sauraron sa sosai.

20

1 Ana nan wata rana, Yesu yana kan koyarwa a haikali da wa'azin
bishara, sai shugaban firistoci da marubuta suka zo wurinsa da
dattawa. 2 Suka yi magana, su na ce masa, “Gaya mana da wanne
iko ne ka ke yin wadannan abubuwan? Ko wanene ya baka wannan
ikon?” 3 Ya amsa sai ya ce masu, “Ni ma zan yi maku tambaya. Gaya
mani game 4 da baptisman Yahaya. Daga sama take ko kuwa daga
mutane ne?” 5 Sai suka yi mahawara da junansu, suna cewa, “In mun
ce, 'Daga sama,' zai ce, 'To don me ba ku ba da gaskiya gareshi ba?'
6 Amma in mun ce, 'Daga mutane ne,' dukan mutane za su jejjefe mu
da duwatsu, domin sun tabbata a ransu Yahaya annabi ne.” 7 Sai suka
amsa cewa ba su san ko daga ina ne take ba. 8 Yesu yace masu, “To
haka ni ma ba zan gaya maku ko da wanne iko nake yin wadannan
abubuwan ba.” 9 Ya gaya wa mutane wannan misali, “Wani mutum ya
dasa gonar inabi, ya ba wadansu manoma jinginarta, sai ya tafi wata
kasa har ya dade. 10 Da lokacin girbi ya yi sai ya aiki wani bawansa
zuwa wurin manoman, saboda su bashi daga cikin anfanin gonar.
Amma manoman suka doke shi, sai suka kore shi hannu wofi. 11 Ya
aike wani bawa kuma sai suka daddoke shi, suka kunyatar da shi, suka
kore shi hannu wofi. 12 Ya kuma sake aike na uku suka yi masa rauni,
suka jefar da shi a waje. 13 Sai mai gonar inabin ya ce, 'Me zan yi? Zan
aiki kaunattacen dana. Watakila zasu ba shi daraja.' 14 Amma sa'adda
manoman suka gan shi, suka yi shawara a tsakaninsu, cewa, 'Wannan
ne magajin. Bari mu kashe shi, saboda gadon ya zama namu.' 15 Suka

jefar da shi waje daga gonar, suka kashe shi. Menene ubangijin gonar
inabin zai yi da su? 16 Zai zo ya halakar da wadannan manoma, sai ya
ba wadansu gonar.” Da suka ji wannan, suka ce, “Allah ya sawake!”
17 Amma Yesu ya kalle su, sai yace, “Menene ma'anar wannan nassi?
'Dutsen da magina suka ki, an mayar da shi kan kusurwa'? 18 Duk
wanda ya fadi kan dutsen zai farfashe. Amma duk wanda dutsen ya
fadi a kansa, zai rugurguza shi.” 19 Sai marubutan da manyan firistocin
suka so su kama shi a wannan sa'a, domin sun sani ya yi wannan misali
a kansu ne. Amma sun ji tsoron mutane. 20 Suna fakonsa, suka aiki
magewaya, wadanda suke kamar masu adalci, saboda su sami kuskure
cikin maganarsa, don su mika shi ga hukumci da kuma ikon gwamna.
21 Suka tambaye shi, cewa, “Malam, mun sani da cewa kana fada da
koyar da abin ke daidai, kuma ba wanda yake cusa maka ra'ayi, amma
kana koyar da gaskiya game da hanyar Allah. 22 Wai shin doka ne mu
biya haraji ga Kaisar, ko babu?” 23 Amma Yesu ya gane makircinsu,
sai ya ce masu, 24 “Nuna mani dinari. Sifar wanene da kuma rubutun
wanene akan sa?” Suka ce, “Na Kaisar ne.” 25 Sai ya ce masu, “To sai
ku ba Kaisar abin da ke na Kaisar, ku kuma ba Allah, abin da ke na
Allah.” 26 Marubutan da manyan firistocin ba su sami abin zargi cikin
maganarsa, a gaban mutane ba. Suka yi mamakin amsar sa, ba su
kuma ce komai ba. 27 Sa'adda wadansu Sadukiyawa suka zo wurinsa,
wadan da suka ce babu tashin mattatu, 28 suka tambaye shi, cewa,
“Malam, Musa ya rubuta mana cewa idan dan'uwan mutum ya mutu,
mai mace kuma ba shi da yaro, sai dan'uwansa ya auri matar, ya samar
wa dan'uwansa yaro. 29 Akwai 'yan'uwa guda bakwai kuma na farin ya
yi aure, sai ya mutu babu da, 30 haka ma na biyun. 31 Na ukun ya aure
ta, haka nan na bakwai ma bai bar yaya ba, har suka mutu. 32 Daga
baya sai matar ma ta mutu. 33 To a ranar tashin mattatu, matar wa za
ta zama? Domin duka bakwai din sun aure ta.” 34 Yesu ya ce masu,
“'Ya'yan duniyan nan suna aure, ana kuma ba da su ga aure. 35 Amma
wadanda aka ga cancantarsu a waccan tsara, sun isa su sami tashin
mattatu, ba za suyi aure ko a aurar da su ba. 36 Gama ba za su mutu
kuma ba, domin suna daidai da mala'iku kuma su 'ya'yan Allah ne,
da shike su 'ya'yan tashin matattu ne. 37 Amma batun tashi matattu,
ko Musa ma ya nuna wannan, a cikin jeji, inda ya kira Ubangiji, Allah
na Ibrahim da kuma Allah na Ishaku da Allah na Yakubu. 38 Yanzu
shi ba Allahn matattu ba ne, amma na masu rai, saboda duka suna
raye a wurinsa.” 39 Wadansu marubuta suka amsa, “Malam, ka amsa
da kyau.” 40 Gama ba su sake yi masa wadansu tambayoyi ba. 41 Yesu
ya ce masu, “Yaya suke cewa Almasihu dan Dauda ne? 42 Gama Dauda
da kansa ya ce a cikin littafin Zabura, Ubangiji ya ce wa Ubangiji na,
'Zauna a hannun dama na, 43 sai na maida makiyanka a karkashin
tafin sawunka.' 44 Dauda ya kira Kristi 'Ubangiji', to ta yaya ya zama
dan Dauda?” 45 Dukan mutane suna ji ya ce wa almajiransa, 46 “Ku
yi hankali da marubuta, wadanda suna son tafiya da manyan riguna,
suna kuma son a gaishe su a cikin kasuwanni, da mayan wuraren
zama a cikin majami'u, da kuma manyan wurare a wurin bukukkuwa.
47 Suna kuma kwace wa gwamraye gidaje, suna kuma badda kama ta
wurin yin doguwar addu'a. Wadannan za su sha hukumci mai girma.”

21

[1] Yesu ya tada ido sai ya ga mutane masu arziki wadanda suke
saka baikonsu a cikin ma'aji. [2] Ya ga wata gwauruwa matalauciya
tana saka anini biyu a ciki. [3] Sai ya ce, “Gaskiya ina gaya maku,
wannan matalauciyar gwauruwa ta saka fiye da dukansu. [4] Duka
wadannan sun bayar da baikonsu daga cikin yalwarsu. Amma
wannan gwauruwan, daga cikin talaucin ta, ta saka dukan iyakar
kudinta na zaman gari da take da shi.” [5] Kamar yadda wadansu suke
maganan haikali, yadda aka yi masa ado da duwatsu masu daraja
da bayebaye, ya ce, [6] “Game da wadannan abubuwa da ku ke gani,
rana tana zuwa da ba dutse ko daya da zai zauna kan dan'uwansa da
ba za a rushe kasa ba.” [7] Sai suka yi masa tambaya, cewa, “Malam,
yaushe ne wadannan abubuwan zasu faru? Menene kuma zai zama
alama sa'adda wadannan abubuwa suna shirin faruwa?” [8] Yesu ya
amsa, “Ku yi hankali kada a rude ku. Gama dayawa zasu zo a cikin
sunana, suna cewa, 'Ni ne shi,' kuma, 'Lokaci ya yi kusa.' Kada ku
bi su. [9] Sa'adda ku ka ji game da yakoki da hargitsi, kada ku firgita,
dole ne wadannan abubuwa su faru tukuna, amma karshe ba zai faru
nan da nan ba.” [10] Sa'annan ya ce masu, “Al'umma za ta tasar ma
al'umma, mulki kuma za ya tasar wa mulki. [11] Za a yi babbar girgizan
kasa, a wurare dabam dabam kuma za a yi yunwa da annoba. Za a
yi al'amura masu ban tsoro da manyan alamu daga sama. [12] Amma
kafin abubuwan nan duka, za su kama ku, su kuma tsananta maku,
suna mika ku ga majami'u da kuma gidajen kurkuku, za su kawo ku
gaban sarakuna da gwamnoni saboda sunana. [13] Zai zamar maku
zarafin shaida. [14] Saboda haka ku kudurta a ranku kada ku shirya
yadda za ku amsa, [15] gama ni zan ba ku kalmomi da hikima, wadda
dukan makiyanku ba za su yi tsayayya ko su karyata ku ba. [16] Amma
har da mahaifa da 'yan'uwa da dangi da abokai za su bashe ku, su
kuma kashe wadansun ku. [17] Kowa zai ki ku saboda sunana. [18] Amma
ba ko gashin kanku da zai hallaka. [19] A cikin hankurin ku za ku ribato
rayukanku. [20] Sa'adda ku ka ga Urushalima tana kewaye da sojoji, sai
ku sani da cewa faduwarta ta yi kusa. [21] Sai wadanda su ke Yahudiya
su gudu zuwa kan tuddai, wadanda suke tsakiyar gari kuma su tafi,
kada su bar wadanda suke kauyuka su shigo ciki. [22] Gama wadannan
ranakun ramako ne, saboda duka abubuwan da aka rubuta su cika.
[23] Kaiton wadanda suke da juna biyu da masu ba da mama a wannan
kwanakin! Gama za a sha kunci mai girma a kasan, da fushi kuma
zuwa ga mutanen nan. [24] Za su fadi ta kaifin takobi kuma za a kai su
cikin bauta ga dukan kasashe, al'ummai za su tattake Urushalima, har
ya zuwa lokacin al'ummai ya cika. [25] Za a ga alamomi cikin rana da
wata da kuma taurari. A duniya kuma, al'ummai za su sha kunci, za
su rude saboda rurin teku da rakuman ruwa. [26] Mutane za su suma da
tsoro da kuma da tunanin abubuwa da za su abko wa duniya. Gama
za a girgiza ikokin sammai. [27] Sa'annan za su ga Dan Mutum yana
zuwa a cikin gajimarai da iko da daukaka mai girma. [28] Amma sa'adda
wadannan abubuwa suka fara faruwa, tashi saye, sai ku daga kanku
sama, saboda ceton ku ya kusato.” [29] Yesu ya bada misali, “Duba itacen
baure, da duka itatuwa. [30] Sa'adda su ke fitar da ganye, za ku gani da
kanku cewa bazara ta yi kusa kuma. [31] Haka kuma, sa'adda ku ka ga

wadannan abubuwa suna faruwa, ku sani cewa mulkin Allah ya yi
kusa. 32 Gaskiya, na ke gaya maku, wannan zamani ba za ya shude
ba, sai duka abubuwan nan sun faru. 33 Sama da kasa za su shude,
amma maganata ba za ta shude ba. 34 Amma ku lura da kanku, domin
kada ku nawaita zuciyarku da tararradin duniya da shayeshaye da
damuwa ta rayuwa. Gama ranar za ta zo babu shiri 35 kamar tarko.
Gama zai zo akan kowa da ke rayuwa a fuskar dukan duniya. 36 Amma
ku zama a fadake kowanne lokaci, kuna addu'a domin ku iya samun
karfin tserewa dukan wadannan abubuwa da za su faru, da kuma
yadda za ku tsaya a gaban Dan Mutum." 37 Da rana yana koyarwa a
cikin haikali, dukan dare kuma yakan tafi dutsen da a ke kira zaitun.
38 Dukan mutane suka rika zuwa wurinsa da sassafe domin su ji shi a
haikali.

22

1 Anan nan idin gurasa mara yisti ya yi kusa, wanda a ke kira Idin
ketarewa. 2 Manyan firistoci da marubuta suka yi shawara yadda
za su kashe Yesu, gama suna jin tsoron mutane. 3 Shaidan ya shiga
Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin goma sha biyun. 4 Yahuza ya je ya
yi shawara da manyan firistoci da Jarumawa yadda zai ba da Yesu a
garesu. 5 Suka yi farin ciki, suka yarda su ba shi kudi. 6 Sai ya yarda,
sai ya nimi dama yadda zai ba da shi garesu a lokacin da babu taro.
7 Ranar idin gurasa mara yisti ya yi, da dole za a yi hadayan rago na
Idin ketarewa. 8 Yesu ya aiki Bitrus da Yahaya, ya ce masu, "Ku je ku
shirya mana abincin Idin ketarewa, domin mu ci." 9 Suka tambaye shi,
"A ina ka ke so mu shirya?" 10 Ya amsa masu, "Ku ji, sa'adda ku ka shiga
birnin, wani mutum mai dauke da tulun ruwa zai same ku. Ku bishi
zuwa cikin gidan da za ya shiga. 11 Sai ku gaya wa mai gidan, 'Malam
ya ce, "Ina dakin baki, inda zan ci abincin Idin ketarewa da almajirai
na?'" 12 Zai nuna maku babban bene wanda yake a shirye. Ku shirya a
can." 13 Sai suka tafi, suka sami komai kamar yadda ya gaya masu. Sai
suka shirya abincin Idin ketarewan. 14 Sa'adda lokacin ya yi, ya zauna
da almajiran. 15 Sai ya ce masu, "Ina da marmari matuka in ci wannan
abincin Idin ketarewa da ku kamin in sha wahala. 16 Gama na ce
maku, ba zan ci shi kuma ba, sai dai an cika shi a mulkin Allah." 17 Sai
Yesu ya dauki koko, sa'adda ya yi godiya, sai yace, "Karba wannan, ku
rarraba a tsakaninku. 18 Gama ina ce maku, ba zan sha wannan ruwan
inabi kuma ba, sai dai mulkin Allah ya zo." 19 Sai ya dauki gurasa,
sa'adda ya yi godiya, ya kakkarya shi, sai ya ba su, cewa, "Wannan
jikina ne wanda aka bayar dominku. Ku yi wannan domin tunawa
da ni." 20 Sai ya dauki kokon kuma bayan jibi, cewa, "Wannan koko
sabon alkawari ne cikin jinina, wanda aka zubar dominku. 21 Amma
ku yi lura. Wanda zai bashe ni yana tare da ni a teburi. 22 Gama
Dan Mutum zai tafi lallai kamar yadda aka kaddara. Amma kaiton
wannan mutum da shine za ya bashe shi!" 23 Sai suka fara tambaya a
tsakaninsu, wanene a cikinmu da zai yi wannan abu. 24 Sai gardama
ta tashi a tsakaninsu game da wanene mafi girma. 25 Ya ce masu,
"Sarakunan al'ummai suna nuna iko akansu, kuma wadanda suke da
iko a kansu ana ce da su masu mulki da daraja. 26 Amma kada ya zama
haka da ku. A maimakon haka, bari wanda ya ke mafi girma a cikinku
ya zama mafi kankanta. Bari wanda yafi muhimmanci kuma ya zama

kamar mai hidima. 27 Gama wanene yafi girma, wanda ya zauna a
teburi, ko kuwa wanda yake yin hidima? Ba wanda ya zauna a teburi
ba? Duk da haka ina kamar mai hidima a tsakaninku. 28 Amma ku ne
wadanda ku ke tare da ni a cikin jarabobina. 29 Na baku mulki, kamar
yadda Ubana ya ba ni mulki, 30 domin ku ci ku kuma sha a teburi
na mulkina. Za ku zauna a kan kursiyai kuna shari'anta kabilun nan
goma sha biyu na Israila. 31 Siman, Siman, ka yi hankali, shaidan ya
nemi izini a bada kai domin ya tankade ka kamar alkama. 32 Amma
na yi maka addu'a, saboda kada bangaskiyarka ta fadi. Bayan da ka
juyo kuma, ka karfafa 'yan'uwanka." 33 Bitrus ya ce masa, "Ubangiji,
ina shirye in tafi tare da kai zuwa cikin kurkuku da zuwa mutuwa."
34 Yesu ya amsa masa, "Ina gaya maka, Bitrus, kamin caran zakara
a yau, za ka yi musu na sau uku cewa ba ka sanni ba." 35 Sa'annan
Yesu ya ce masu, "Lokacin da na aike ku babu jaka, ko burgami ko
takalma, ko kun rasa wani abu? Sai suka amsa, "Babu." 36 Ya kuma
ce masu, "Amma yanzu, wanda ya ke da jaka, bari ya dauka, da kuma
burgami. Wanda ba shi da takobi sai ya sayar da taguwarsa ya sayi
guda. 37 Gama ina ce maku, abin da aka rubuta game da ni dole sai ya
cika, 'An lisafta shi kamar daya daga cikin masu karya doka.' Gama
abinda aka fada akaina ya cika." 38 Sai suka ce, "Ubangiji, duba! Ga
takuba biyu." Sai ya ce masu, "Ya isa." 39 Bayan cin abincin yamma,
Yesu ya tafi, kamar yadda ya saba yi, zuwa dutsen Zaitun, sai almajiran
suka bi shi. 40 Sa'adda suka iso, ya ce masu, "Ku yi addu'a domin
kada ku shiga cikin jaraba." 41 Ya rabu da su misalin nisan jifa, sai ya
durkusa kasa ya yi addu'a, 42 yana cewa "Uba, in ka yarda, ka dauke
wannan kokon daga gareni. Ko da yake ba nufina ba, amma bari naka
nufin ya kasance." 43 Sai mala'ika daga sama ya bayyana a wurinsa,
yana karfafa shi. 44 Yana cikin wahala sosai, sai ya dukufa cikin addu'a,
har zufarsa kuma tana diga a kasa kamar gudajen jini. 45 Sa'adda ya
tashi daga addu'arsa, sai ya zo wurin almajiran, ya same su suna barci
domin bakin cikinsu, 46 sai ya tambaye su, "Don me kuke barci? Tashi
ku yi addu'a, saboda kada ku shiga cikin jaraba." 47 Sa'adda yana cikin
magana, sai, ga taron jama'a suka bayana, tare da Yahuza, daya daga
cikin sha biyun, ya na jagabansu. Sai ya zo kusa da Yesu domin ya
yi masa sumba, 48 amma Yesu ya ce masa, "Yahuza, za ka ba da Dan
Mutum da sumba?" 49 Sa'adda wadanda suke kewaye da Yesu suka ga
abin da yake faruwa, sai suka ce, "Ubangiji, mu yi sara da takobi ne?"
50 Sai daya daga cikinsu ya kai wa bawan babban firist sara a kunne,
sai ya yanke masa kunnensa na dama. 51 Yesu ya ce, "Ya isa haka."
Sai ya taba kunnensa, sai ya warkar da shi. 52 Yesu yace wa manyan
firistoci, da masu tsaron haikali, da dattawa wadanda suke gaba da
shi, "Kun fito kamar za ku kama dan fashi, da takuba da sanduna?
53 Sa'adda nake tare da ku kowace rana a haikali, ba ku kama ni ba.
Amma wannan shine lokacinku, da kuma ikon duhu." 54 Suka kama
shi, sai suka tafi da shi, suka kawo shi cikin gidan babban firist. Amma
Bitrus yana binsa daga nesa. 55 Bayan da suka hura wuta a tsakiyar
gidan da suka zazzauna tare, Bitrus ya zaune a tsakaninsu. 56 Sai wata
baranya ta ganshi ya zauna a hasken wuta, sai ta zura masa ido ta ce,
"Wannan mutum ma yana tare da shi." 57 Amma Bitrus ya yi musu,
yana cewa, "Mace, ban san shi ba." 58 Bayan dan karamin lokaci sai

wani mutum ya gan shi, sai ya ce, “Kaima kana daya daga cikinsu.”
Amma Bitrus ya ce, “Mutumin, ba ni ba ne.” 59 Bayan sa'a daya sai
wani mutum ya nace da cewa, “Gaskiya wannan mutum yana tare da
shi, gama shi dan Galili ne.” 60 Amma Bitrus ya ce, “Mutumin, ban
san abin da kake fada ba.” Sai nan da nan, da yana cikin magana,
sai zakara ta yi cara. 61 Yana juyawa, sai Ubangiji ya dubi Bitrus. Sai
Bitrus ya tuna kalmar Ubangiji, sa'adda ya ce masa, “Kafin zakara ya
yi cara yau za ka musunce ni sau uku.” 62 Da fitowarsa waje, Bitrus ya
yi kuka mai zafi. 63 Sai mutanen da ke tsare da Yesu suka yi masa ba'a
da bulala kuma. 64 Bayan da suka rufe masa idanu, suka tambaye shi,
cewa, “Ka yi annabci! Wa ya buge ka?” 65 Suka yi wadansu miyagun
maganganu na sabo game da Yesu. 66 Da gari ya waye, sai dattawa
suka hadu tare, da manyan firistoci da marubuta. Sai suka kai shi
cikin majalisa 67 suka ce, “Gaya mana, in kai ne Almasihu.” Amma
yace masu, “Idan na gaya maku, ba za ku gaskanta ba, 68 idan na yi
maku tambaya, ba za ku amsa ba. 69 Amma nan gaba, Dan Mutum zai
zauna a hannun dama na ikon Allah.” 70 Suka ce masa, “Ashe kai Dan
Allah ne?” Sai Yesu ya ce masu, “Haka kuka ce, nine.” 71 Suka ce, “Don
me muke neman shaida? Gama mu da kanmu munji daga bakinsa.”

23

1 Sai duk taron suka tashi, suka kawo Yesu gaban Bilatus. 2 Suka
fara saransa, cewa “Mun same wannan mutum yana ruda kasarmu, ya
haramta a ba Kaisar haraji, yana kuma cewa shi da kansa ne Almasihu,
sarki.” 3 Bilatus ya tambaye shi, cewa “Shin kaine Sarkin Yahudawa?”
Sai Yesu ya amsa masa ya ce, “Haka ka ce.” 4 Sai Bilatus ya ce wa
manyan firistocin da taro mai yawa, “Ban samu ko laifi daya game da
wannan mutumin ba.” 5 Amma suka yi ta cewa, “Yana ta da hankalin
mutane da koyarwa a dukan Yahudiya, ya fara daga Galili har zuwa
ga wannan wuri.” 6 Sa'adda Bilatus ya ji wannan, sai ya tambaya ko
mutumin daga Galiline. 7 Sa'adda ya gane cewa yana karkashin mulkin
Hirudus, sai ya tura Yesu wurin Hirudus, wanda shi da kansa yana
Urushalima a wadannan kwanakin. 8 Sa'adda Hirudus ya ga Yesu, sai
ya cika da farin ciki sosai, saboda ya so ganinsa tunda dadewa. Tun
can ya ji game da shi sai ya yi begen ganin wadansu al'ajibai da zai
yi. 9 Hirudus ya tambaye Yesu cikin kalmomi masu yawa, amma Yesu
bai amsa masa da komai ba. 10 Sai manyan firistoci da marubuta suka
tsaya, suna ta yi masa zargi mai zafi. 11 Hirudus da sojojinsa suka
zarge shi, suka kuma yi masa ba'a, suka sa masa tufafi masu kyau,
sa'annan ya sake aika Yesu zuwa wurin Bilatus. 12 Sai Hirudus da
Bilatus suka zama abokai a wannan rana (da ma su abokai gaba ne).
13 Bilatus ya kira manyan firistoci tare da masu mulki da kuma taron
jama'ar, 14 sai ya ce masu, “Kun kawo mani wannan mutum kamar
wanda yake jagorar mutane ga munanan ayyuka, ku kuma gani, Ni,
na tuhume shi a gabanku, ban sami ko kuskure daya daga mutumin
nan game da abinda ku ke zarginsa da shi ba. 15 Babu, ko Hirudus ma,
ya sake komar mana da shi, kun gani, babu wani abu wanda ya yi da ya
cancanci mutuwa, 16 saboda haka zan yi masa horo sa'annan in sake
shi.” 17 [Ya zama dole Bilatus ya sakar wa Yahudawa wani daurarre
guda daya lokacin idin.] 18 Amma dukansu suka yi ihu tare, cewa,

“A tafi da wannan mutumin, sai a sako mana Barabbas!” 19 Barabbas
mutum ne wanda aka sa a cikin kurkuku saboda wani tada hankali a
cikin birni da kuma kisankai. 20 Bilatus ya sake yi masu magana, yana
so ya saki Yesu. 21 Amma suka yi ihu, cewa, “A giciye shi, a giciye shi.”
22 Sai ya sake ce masu sau na uku, “Don me, wace magunta wannan
mutum ya yi? Ban sami wani abu da ya isa sanadin mutuwa game
da shi ba. Saboda haka bayan na hore shi, zan sake shi.” 23 Amma
suka nace da murya mai karfi, suna so a giciye shi, sai muryarsu ta
rinjayi Bilatus. 24 Sai Bilatus ya yarda ya yi masu bisa ga abin da
suke so. 25 Ya sako masu wanda suka tambaya ya ba su wanda aka
sa a kurkuku domin tada hankali da kuma kisankai. Amma ya ba
da Yesu bisa nufinsu. 26 Da suka tafi da shi, sai suka kama wani mai
suna siman Bakurane, yana zuwa daga karkara, sai suka daura masa
giciyen ya dauka, yana biye da Yesu. 27 Babban taron jama'a, da na
mata da suke makoki da kuka dominsa, suna binsa. 28 Amma da ya
juya wurinsu, Yesu yace, “Yan matan Urushalima, kada ku yi kuka
domina, amma ku yi kuka domin kanku da 'ya'yanku. 29 Gama ku
gani, kwanaki suna zuwa da za su ce, 'Albarka ta tabbata ga bakararru
da wadanda basu taba haihuwa ba da kuma wadanda ba a taba shan
mamansu ba.' 30 Sa'annan za su fara ce wa duwatsu, 'Ku fado bisanmu,'
da tuddai ma, 'Ku rufe mu.' 31 Gama idan sun yi wadannan abubuwan
lokacin da itace yana danye, me zai faru sa'adda ya bushe?” 32 Aka
kai wadansu mutum biyu masu laifi, domin a kashe shi tare da su.
33 Sa'adda suka zo wurin da a ke kira kwalluwa, nan suka giciye shi
da barayin, daya daga hannun damansa dayan kuma daga hannun
hagu. 34 Yesu yace, “Uba, ka yafe masu, gama basu san abin da suke yi
ba.” Sai suka jefa kuri'a, suka rarraba tufafinsa. 35 Mutane sun tsaya
suna kallo sa'annan masu mulki suna ta yin masa ba'a, cewa, “Ya ceci
wadansu. Bari ya ceci kansa, idan shine Almasihu na Allah, zababben
nan.” 36 Sojojin ma suka yi masa dariya, suna zuwa wurinsa, suna
mika masa ruwan tsami, 37 suna cewa, “Idan kai Sarkin Yahudawa
ne, ceci kanka.” 38 Akwai wata alama bisansa, “Wannan shine Sarkin
Yahudawa.” 39 Daya daga cikin barayi wanda aka giciye, ya zage shi,
cewa, “Ba kai ne Almasihu ba? Ka ceci kanka da mu.” 40 Amma dayan
ya amsa, ya tsauta masa cewa, “Ba ka tsoron Allah, da yake shari'arka
daya ne da nasa? 41 Mu kam an yi ma na daidai, gama mun samu bisa
ga abin da muka yi. Amma wannan mutum bai yi wani abu mara kyau
ba.” 42 Sai ya kara, “Yesu, ka tuna da ni sa'adda ka shiga mulkinka.”
43 Yesu ya ce masa, “Gaskiya ina ce maka, yau za ka kasance tare da ni a
firdausi.” 44 Anan nan a wajen sa'a na shida, sai duhu ya mamaye kasar
duka har zuwa sa'a na tara 45 sa'adda rana ya fadi. Sai labulen haikalin
ya rabu a tsakiya zuwa kasa. 46 Da kuka da murya mai karfi, Yesu yace,
“Uba, na mika Ruhu na a hannunka.” Bayan da ya fadi wannan, sai
ya mutu. 47 Sa'adda jarumin ya ga abin da ya faru, ya daukaka Allah,
cewa, “Lallai wannan mutumin mai adalci ne.” 48 Sa'adda dukan taro
mai yawa wadanda suka zo tare domin su shaida da idanunsu suka ga
abubuwan da suka faru, suka koma suna bugan kirjinsu. 49 Amma duk
idon sani, da kuma matan da suka bi shi tun daga Galili, suka tsaya
daga nesa, suna duban wadannan abubuwa. 50 Ga shi kuwa, wani
mutum mai suna Yusufu, shi dan majalisa ne, nagari ne kuma mutum

mai adalci ne [51] (bai yarda da shawarar da kuma abin da suka aikata
ba), daga Arimatiya a kasar Yahudiya, wanda yake jiran mulkin Allah.
[52] Wannan mutum, ya sami Bilatus, ya tambaya a bashi jikin Yesu. [53] Ya
saukar da shi kasa, sai ya nade shi cikin likafani na linin mai kyau, ya
kwantar da shi cikin kabari da aka sassaka shi daga dutse, inda ba a
taba binne wani ba. [54] Ranar kuwa, ranar shiri ce, Asabaci kuma ta
kusato. [55] Matan da suka taho da shi tun daga Galili, suka biyo baya, su
ga kabarin da inda aka ajiye shi. [56] Suka koma, sai suka shirya kayan
kamshi da mai. Suka kuma huta a ranar Asabaci bisa ga doka.

24

[1] Da sassafe a ranar farko ta mako, suka zo kabarin, suka kawo
kayan kamshi wadda suka shirya. [2] Sai suka samu dutsen a mirgine
shi daga kabarin. [3] Suka shiga ciki, amma ba su sami jikin Ubangiji
Yesu ba. [4] Ya faru kuwa, yayin da suke a rikice game da wannan, ba
zato, mutane guda biyu suka tsaya a gabansu da tufafi masu walkiya.
[5] Sa'adda matan suka sunkuyar da kansu kasa domin tsoro, suka ce
wa matan, “Don me kuke neman mai rai ciki matattatu? [6] Baya nan,
amma ya tashi! Ku tuna fa yadda ya yi maku magana tun sa'adda
ya ke Galili, [7] cewa za a ba da Dan Mutum ga mutane masu zunubi
su kuma giciye shi, a rana ta uku, zai tashi kuma” [8] Sai matan suka
tuna da kalmominsa, [9] suka koma daga kabarin sai suka gaya wa
sha dayan wadannan abubuwan da dukan sauran. [10] Su Maryamu
Magadaliya, Yuwana, Maryamu uwar Yakubu, da sauran matan da ke
tare da su suka ba manzanni rohoton wadannan abubuwan. [11] Amma
manzannin suka dauki maganar kamar ba ta da amfani, kuma ba su
bada gaskiya ga matan ba. [12] Duk da haka Bitrus ya tashi, sai ya gudu
zuwa kabarin, ya sunkuya yana kallon ciki, sai ya gan likaftani linin
kadai. Sa'annan Bitrus ya tafi gidansa, yana ta mamakin abinda ya
faru. [13] A ranan nan, sai ga biyu daga cikinsu suna tafiya zuwa wani
kauye suna Imawus, wanda nisansa kimanin mil ne daga Urushalima.
[14] Suna tattaunawa da junansu game da dukan abubuwan da suka
faru. [15] Sai ya zama da cewa, sa'adda su ke tattaunawa tare da
tambayoyi, sai Yesu da kansa ya matsa kusa yana tafiya tare da su.
[16] Amma idanunsu basu iya ganewa da shi ba. [17] Yesu ya ce masu,
“Menene ku ke magana akai sa'adda ku ke tafiya?” Suka tsaya a
wurin suna bakin ciki. [18] Daya daga cikinsu, mai suna Kiliyobas, ya
amsa masa, “Kai ne kadai mutumin da ke Urushalima wanda bai san
abubuwan da suka faru a can a wannan kwanakin ba?” [19] Yesu ya
ce masu, “Wadanne abubuwa?” Suka amsa masa, “Abubuwa game
da Yesu ba Nazarat, wanda ya ke annabi ne, mai manyan ayuka da
kalmomi daga Allah da kuma mutane. [20] Da yadda manyan firistoci
da masu mulkinmu suka bada shi domin a hukunta shi ga mutuwa
a kuma giciye shi. [21] Amma mun yi begen cewa shine wanda za ya
yantar da Isra'ila. I, bayan wannan kuma, yanzu kwana uku kenan
tunda wadannan abubuwan suka faru. [22] Amma har'ila yau, wadansu
mata da ke tare da mu sun yi mana abin al'ajabi, da suka kasance a
kabarin tunda sassafe. [23] Sa'adda ba su sami jikinsa ba, suka zo, da
cewa su ma sun ga wahayin mala'iku wadanda suka ce masu ya na
da rai. [24] Wasu maza wadanda ke tare da mu suka tafi kabarin, suka

tarar da shi kamar yadda matan suka fada. Amma ba su ganshi ba.”
25 Yesu ya ce masu, “Ku mutane masu wauta da marasa ba da gaskiya
ga abin da annabawa suka fada! 26 Bai zama dole ne Almasihu ya sha
wahalan wadannan abubuwan ba, ya kuma shiga cikin daukakarsa?”
27 Sa'annan da farko daga Musa da har zuwa dukan annabawa, Yesu ya
fasara masu duka abubuwa da ke game da kansa a dukan littattafai.
28 Da suka yi kusa da kauyen, inda suke tafiya, ko da yake Yesu ya
yi kamar zai wuce su. 29 Amma suka tilasta shi, cewa, “Ka zauna
da mu, gama yamma ta yi kusa rana kuma ta kusa karewa.” Sai
Yesu ya tafi ya zauna da su. 30 Ya faru cewa, sa'adda ya zauna tare
da su domin ya ci abinci, sai ya dauki gurasan, ya albarkace shi, ya
kakkarya, sai ya ba su. 31 Sa'annan idanunsu suka bude, da suka gane
shi, sai ya bace daga garesu, 32 Suka ce wa junansu, ashe zuciyarmu
ba ta yi kuna a cikinmu ba, sa'adda yake magana da mu a hanya,
sa'adda ya bude mana littattafai?” 33 Suka tashi a wancan sa'a, sai
suka koma Urushalima. Suka sami sha dayan nan tare, da wadanda
suke tare da su, 34 cewa, “Lalle ne Ubangiji ya tashi, ya kuma bayyana
ga Siman.” 35 Sai suka fadi abubuwan da suka faru a hanya, da yadda
aka bayyana masu Yesu sa'adda ya kakkarya gurasa. 36 Sa'adda suke
fadin wadannan abubuwan, sai Yesu ya tsaya a sakaninsu, sai ya ce
masu, “Salama a gareku.” 37 Amma suka firgita suna cike da tsoro, suna
tsammani sun ga fatalwa. 38 Yesu ya ce masu, don me ku ke damuwa?
Don me tambayoyi ke tasowa a zuciyarku? 39 Duba hannayena da
kafafuna, cewa nine da kaina. Taba ni ku gani. Gama ruhu ba shi da
jiki da kashi, kamar yadda ku ka ga nake da su.” 40 Bayan da ya fadi
wannan, sai ya nuna masu hannayensa da kafafunsa. 41 Sa'adda suke
cike da farin ciki, da mamaki, Yesu ya ce masu, “Kuna da wani abinci?”
42 Sai suka bashi gasasshen kifi. 43 Yesu ya karba, ya ci a gabansu. 44 Sai
ya ce masu, “Sa'adda nake tare da ku na gaya maku cewa duka abin
da aka rubuta a cikin dokokin Musa da na annabawa da Zabura dole
su cika.” 45 Sai ya bude hankalinsu, saboda su gane littattafai. 46 Ya ce
masu, “A rubuce yake, cewa Almasihu za ya sha wuya, zai tashi kuma
daga matattu a rana ta uku. 47 Ku yi wa'azin tuba da gafarar zunubai
a cikin sunansa ga dukan al'ummai, ku fara daga Urushalima. 48 Ku
shaidu ne ga wadannan abubuwan. 49 Duba, ina aiko da alkawarin
Ubana a kanku. Amma ku jira a birni, sai an suturta ku da iko daga
sama.” 50 Sa'annan Yesu ya tafi tare da su har sai da suka kai kusa da
Betanya. Sai ya daga hannunsa ya albarkace su. 51 Ya zama sa'adda
yake sa masu albarka, ya bar su sai aka dauke shi zuwa cikin sama.
52 Sai suka yi masa sujada, suka komo Urushalima da murna mai yawa.
53 Kullayaumin suna cikin haikali, suna albarkatar Allah.

Yahaya

1 A cikin farko akwai Kalma, Kalmar kuma tana tare da Allah,
wannan Kalma kuwa Allah ne. 2 Shi kuwa tare da Allah yake tun farko.
3 Dukan abu ta wurinsa aka yi su, babu abin da aka halitta sai ta wurin
sa. 4 A cikinsa rai ya ke, kuma wannan rai ya zama haske ga dukan
mutane. 5 Hasken ya haskaka a cikin duhu, kuma duhun bai rinjaye
shi ba. 6 Akwai wani mutum wanda Allah ya aiko, mai suna Yahaya.
7 Ya zo a matsayin mai ba da shaida game da hasken, domin kowa ya
ba da gaskiya ta wurinsa. 8 Ba Yahaya ne hasken ba, amma ya zo ne
domin ya shaida hasken. 9 Wannan shine haske na gaskiya mai ba da
haske ga dukan mutane, da ke zuwa cikin duniya. 10 Yana cikin duniya,
kuma an halicci duniya ta wurinsa, amma duniya bata san shi ba. 11 Ya
zo wurin nasa, amma nasa basu karbe shi ba. 12 Amma duk iyakar
wadanda suka karbe shi, suka kuma ba da gaskiya ga sunansa, ya ba
su 'yanci su zama 'ya'yan Allah. 13 Wadanda aka haife su ba ta wurin
jini ba, ko ta wurin nufin jiki, ko nufin mutum, amma ta wurin Allah.
14 Kalmar kuma ya zama jiki ya zauna cikin mu. Mun ga daukakarsa,
daukaka irin ta makadaici shi kadai wanda ya zo daga Uban, cike da
alheri da gaskiya. 15 Yahaya ya yi shaida akansa yana kira da karfi,
cewa, “Wannan shine wanda na yi magana a kansa cewa, 'Shi wanda
ke zuwa bayana, ya fi ni, domin ya kasance kafin ni.'” 16 Domin daga
cikarsa ne muka karbi alheri akan alheri. 17 Gama shari'a ta zo daga
wurin Musa. Alheri da gaskiya sun zo ta wurin Yesu Almasihu. 18 Babu
lokacin da wani ya taba ganin Allah, shi wanda shi kadai ne Allah,
wanda ke jingine da kirjin Uba, shi ya bayyana shi. 19 Wannan ita ce
shaidar Yahaya sa'adda Yahudawa suka aika da Firistoci da Lawiyawa
zuwa gareshi don su tambaye shi, “Wanene kai?” 20 Ya fada dalla dalla,
kuma bai musunta ba, yana amsa masu cewa, “ba nine Almasihu ba.”
21 Sai suka tambaye shi, “To kai wanene? Kai Iliya ne?” Yace, “Ba ni
ba ne.” Suka ce, “Kai ne anabin?” Ya amsa, “A'a”. 22 Sai suka ce masa,
“Kai wanene, domin mu bada amsa ga wadanda suka aiko mu? Me
kake fadi game da kanka?” 23 Yace, “Ni murya ne, da ke kira cikin jeji,
'Ku daidaita hanyar Ubangiji,' kamar yadda annabi Ishaya ya fada.”
24 Su wadanda aka aika daga wurin Farisawa suke. Sai suka tambaye
shi cewa, 25 “To don me kake baftisma idan kai ba Almasihu bane, ko
Iliya, ko annabin?”. 26 Yahaya ya amsa masu, cewa, “Ina baftisma ne
da ruwa. Amma a cikinku akwai wani tsaye wanda ba ku sani ba, 27 shi
wanda ke zuwa bayana, wanda ko igiyar takalminsa ban isa in kwance
ba.” 28 Wadannan abubuwa sun faru ne a Baitanya, a dayan ketaren
Urdun, a wurin da Yahaya ke Baftisma. 29 Washegari, Yahaya ya ga
Yesu yana zuwa wurinsa ya ce, “Duba, ga Dan Ragon Allah wanda
ke dauke zunubin duniya! 30 Wannan shine wanda na fada maku
cewa, “Shi wanda ke zuwa bayana ya fi ni, domin ya kasance kafin
ni.' 31 Ban san shi ba, amma saboda a bayyana shi ga Isra'ila ne nazo
ina baftisma da ruwa. “ 32 Yahaya ya shaida, cewa, “Na ga Ruhu yana
saukowa kamar kurciya daga sama, ya kuma zauna a kansa. 33 Ban
gane shi ba, amma shi wanda ya aiko ni in yi baftisma cikin ruwa ya

fada mani cewa, 'duk wanda ka ga Ruhun ya sauka kuma ya zauna a
kansa, shine wanda ke yin baftisma cikin Ruhu mai tsarki.' 34 Na gani,
na kuma shaida cewa wannan shine Dan Allah.” 35 Kuma, washegari,
da Yahaya na tsaye da biyu daga cikin almajiransa, 36 suka ga Yesu
na wucewa, sai Yahaya ya ce, “Duba, ga Dan rago na Allah!” 37 Sai
almajiransa biyu suka ji ya fadi haka, suka kuwa bi Yesu. 38 Da Yesu
ya waiwaya ya gan su suna bin sa, sai ya ce masu, “Me kuke so?” Suka
amsa, “ Rabbi (wato 'Mallam'), ina kake da zama?” 39 Yace masu, “Zo
ku gani.” Sai suka zo suka ga inda yake zama; suka zauna da shi ranan
nan, gama wajen sa'a ta goma ne. 40 Daya daga cikin wadanda suka
ji maganar Yahaya suka kuma bi Yesu shine Andarawus, dan'uwan
Siman Bitrus. 41 Ya fara neman dan'uwansa Siman yace masa, “Mun
sami Almasihu” (wanda ake kira 'Kristi'). 42 Ya kawo shi wurin Yesu.
Yesu ya dube shi yace, “Kai ne Siman dan Yahaya. Za a kira ka Kefas,”
(ma'ana, 'Bitrus'). 43 Washegari, da Yesu yana shirin tafiya zuwa Galili,
sai ya sami Filibus, ya ce masa, “ka biyo ni.” 44 Filibus dan asalin
Baitsaida ne, garin Andarawus da Bitrus. 45 Filibus ya sami Natana'ilu
yace masa, “Mun same shi, shi wanda Musa ya rubuta shi a cikin
attaura, da annabawa: Yesu Dan Yusufu, Ba-Nazarat.” 46 Natana'ilu
ya ce masa, “za a iya samun wani abu nagari a Nazarat?” Filibus yace
masa, “Zo ka gani.” 47 Yesu ya ga Natana'ilu yana zuwa wurinsa sai
yayi magana game da shi, “Duba, Ba-Isra'ile na hakika wanda babu
yaudara a cikinsa.” 48 Natana'ilu yace masa, “Ta yaya ka san ni?” Sai
Yesu ya amsa masa yace, “Tun kafin Filibus ya kira ka, sa'adda kake a
gindin baure, na gan ka.” 49 Natana'ilu ya amsa, “Rabbi, Kai Dan Allah
ne! Kai Sarkin Isra'ila ne!” 50 Yesu ya amsa masa yace, “Don na ce
maka, 'Na gan ka a gindin Baure', ka gaskanta? Za ka ga abubuwa
da suka fi wannan girma.” 51 Sai yace, 'Hakika, hakika ina gaya maka,
zaka ga sammai a bude, mala'ikun Allah kuma suna hawa suna sauka
akan Dan Mutum.”

2

1 Bayan kwana uku, akwai aure a Kana ta Galili, mahaifiyar Yesu
kuma tana wurin. 2 An gayyaci Yesu da almajiransa zuwa auren. 3 Da
ruwan inabin ya kare, maihafiyar Yasu tace masa, “basu da ruwan
inabi.” 4 Yesu yace mata, “Mace, me yasa kika zo wurina? Lokaci
na bai yi ba tukuna”. 5 Maihafiyarsa tace wa ma'aikatan, “Ku yi
duk abin da yace maku.” 6 To akwai randunan ruwa na dutse guda
shidda a wurin wadanda Yahudawa ke amfani da su domin al'adansu
na tsarkakewa, kowace zata iya daukar durom guda. 7 Yesu yace
masu, “Cika randunan da ruwa”. Sai suka cika randunan makil. 8 Sai
yace wa ma'aikatan, “Ku diba daga ciki ku kai wa shugaban biki.”
Sai suka yi hakannan. 9 Shugaban bikin ya dandana ruwan da ya
zama ruwan inabin, amma bai san inda ya fito ba (amma ma'aikatan
wadanda suka jawo ruwan sun sani). Sai ya kira ango 10 yace masa,
“Kowane mutum yakan raba ruwan inabi mai kyau da farko, kafin
mai arhar bayan an shanye mai kyaun. Amma kai ka ajiye mai kyaun
sai yanzu.” 11 Wannan alama ta farko ce da Yesu yayi a Kana ta
Galili, ya kuma bayyana daukakarsa, almajiransa kuma suka gaskata
da shi. 12 Bayan wannan, Yesu, da mahaifiyarsa, da 'yan'uwansa da
almajiransa suka tafi Kafarnahum, kuma suka zauna can wasu 'yan

kwanaki. 13 To idin ketarewa na Yahudawa ya kusato, Yesu kuwa
ya wuce zuwa Urushalima. 14 Ya iske wadanda suke sayar da shanu
da tumaki da tantabaru, masu canjin kudi kuma na zaune a wurin.
15 Sai yayi tsumingiya da igiyoyi ya kore su duka daga cikin haikalin,
duk da tumakin da shanun. Sai ya watsar da sulallan masu canjin
kudin ya birkitar da teburansu. 16 Yace wa masu sayar da tantabaru,
“Ku fitar da wadannan abubuwa daga nan. Ku daina maida gidan
Ubana wurin kasuwanci.” 17 Almajiransa suka tuna a rubuce yake,
“Himma domin gidanka za ta cinye ni.” 18 Sai shugabannin Yahudawa
suka amsa suka ce masa, “Wace alama za ka nuna mana, da shike
kana yin wadannan abubuwan?” 19 Yesu ya amsa, “Ku rushe wannan
haikali, kuma a cikin kwana uku zan gina shi.” 20 Sai shugabanin
Yahudawa suka ce, “An dauki shekaru arba'in da shidda kamin a gama
gina wannan haikalin, za ka dau kwanaki uku kadai wajen gina shi?”
21 Amma yana nufin haikali na jikinsa ne. 22 Bayan da aka tashe shi
daga matattu, sai almajiransa suka tuna ya fadi haka, suka kuma ba
da gaskiya ga nassi da wannan kalami da Yesu ya fada. 23 Kuma, da
yana Urushalima a idin ketarewa, a lokacin idin, mutane da yawa suka
gaskata ga sunansa, sa'adda suka ga alamun da ya yi. 24 Amma Yesu
bai yadda da su ba domin ya san su duka, 25 saboda baya bukatar wani
ya shaida masa game da mutum, domin ya san abinda ke cikin sa.

3

1 akwai wani Bafarise da ake kira Nikodimu, shugaba a cikin
Yahudawa. 2 Wannan mutum ya zo wurin Yesu da dare ya ce masa,
“Rabbi, mun sani cewa kai malami ne da kazo daga wurin Allah, gama
ba wanda zai iya yin wadannan alamu da kake yi sai idan Allah na
tare da shi.” 3 Yesu ya amsa masa, “Hakika, hakika, idan ba a sake
haifuwar mutum ba, ba zai iya ganin mulkin Allah ba.” 4 Nikodimu ya
ce masa, “Yaya za a sake haifuwar mutum bayan ya tsufa? Ba zai iya
sake shiga cikin cikin uwarsa kuma a haife shi ba, zai iya?” 5 Yesu ya
amsa, “Hakika, hakika, idan ba a haifi mutum da ruwa da kuma Ruhu
ba, ba zai iya shiga cikin mulkin Allah ba. 6 Abin da aka haifa ta wurin
jiki, jiki ne, kuma abin da aka haifa ta wurin Ruhu, Ruhu ne. 7 Kada
ka yi mamaki don na ce maka, 'dole a maya haifuwar ka.' 8 Iska takan
hura duk inda ta ga dama. Ka kan ji motsin ta, amma ba ka san inda
ta fito ko inda za ta tafi ba. Haka duk wanda aka haifa daga Ruhu.”
9 Nikodimu ya amsa yace masa, “Yaya wannan zai yiwu?” 10 Yesu ya
amsa yace masa, “Kai malami ne a Israila amma ba ka san wadannan
al'amura ba? 11 Hakika, hakika, ina gaya maka, muna fadin abubuwan
da muka sani, kuma muna shaida abubuwan da muka gani. Duk da
haka ba ku karbi shaidar mu ba. 12 Idan na gaya maka abubuwan da
ke na duniya amma baka gaskata ba, to yaya zaka gaskata idan na gaya
maka abubuwa na sama? 13 Babu wanda ya taba hawa zuwa sama sai
dai shi wanda ya sauko daga sama: wato Dan Mutum. 14 Kamar yadda
Musa ya ta da maciji a jeji, haka ma dole a ta da Dan Mutum 15 domin
dukan wadanda suka bada gaskiya gareshi su sami rai na har abada.
16 Gama Allah ya kaunaci duniya sosai, har ya ba da makadaicin Dansa,
domin duk wanda ya bada gaskiya gareshi, kada ya mutu, amma ya
samu rai madawwami. 17 Gama Allah bai aiko da Dansa cikin duniya

domin ya kayar da duniya ba, amma domin a ceci duniya ta wurin
sa. 18 Duk wanda ya bada gaskiya gare shi ba a kayar da shi ba,
amma duk wanda bai bada gaskiya gare shi ba an riga an kayar da
shi, domin bai bada gaskiya ga sunan wannan da shi kadai ne Dan
Allah ba. 19 Wannan shi ne dalilin shari'ar, domin haske ya zo duniya,
amma mutane suka kaunaci duhu fiye da hasken, sabili da ayyukan su
na mugunta ne. 20 Domin duk wanda ke mugayen ayyuka ya ki haske,
kuma baya zuwa wurin hasken domin kada ayyukansa su bayyanu.
21 Sai dai duk wanda yake aikata gaskiya kan zo wurin hasken domin
ayyukansa, da ake aiwatarwa ga Allah, su bayyanu. 22 Bayan wannan,
Yesu da almajiransa suka tafi kasar Yahudiya. A can ya dan zauna
tare da su ya kuma yi Baftisma. 23 Yahaya ma yana Baftisma a Ainon
kusa da Salim domin akwai ruwa da yawa a can. Mutane na zuwa
wurin sa yana masu Baftisma, 24 domin a lokacin ba a jefa Yahaya a
kurkuku ba tukuna. 25 Sai gardama ta taso tsakanin almajiran Yahaya
da wani Bayahude akan al'adun tsarkakewa. 26 Suka je wurin Yahaya
suka ce, “Rabbi, wanda yake tare da kai a dayan ketaren kogin Urdun,
kuma ka shaida shi, duba, yana baftisma, kuma mutane duka suna
zuwa wurin sa.” 27 Yahaya ya amsa, “Mutum ba zai iya samun wani
abu ba sai an ba shi daga sama. 28 Ku da kanku zaku shaida na ce,
'Ba ni ne Almasihu ba' amma amaimakon haka, 'an aiko ni kafin shi.'
29 Amaryar ta angon ce. Yanzu abokin angon, wanda ke tsaye yana
saurarensa, yana murna sosai saboda muryan angon. Murnata ta cika
domin wannan. 30 Dole shi ya karu, ni kuma in ragu. 31 Shi wanda ya
fito daga sama ya fi kowa. Shi Wanda ya zo daga duniya, na duniya
ne, kuma game da duniya yake magana. Shi wanda ya fito daga sama
yana saman kowa. 32 Ya shaida abubuwan da ya ji ya kuma gani, amma
babu wanda ya karbi shaidarsa. 33 Duk wanda ya karbi shaidarsa ya
tabbatar Allah gaskiya ne. 34 Domin duk wanda Allah ya aika kan yi
magana da kalmomin Allah. Domin bai bada Ruhun da ma'auni ba.
35 Uban ya kaunaci Dan, ya kuma ba da dukan komai a hanunsa. 36 Shi
wanda ya bada gaskiya ga Dan ya na da rai madawwami, amma wanda
ya ki yiwa Dan biyayya ba zai ga rai ba, amma fushin Allah na kansa.

4

1 Da Yesu ya sani cewa Farisawa sun ji cewa yana samun almajirai
yana kuma yi masu baftisma fiye da Yahaya 2 (ko da shike ba Yesu da
kansa ke yin baftismar ba, amma almajiransa ne), 3 ya bar Yahudiya
ya koma Galili. 4 Amma ya zamar masa dole ya ratsa ta Samariya.
5 Ya zo wani birnin Samariya, mai suna Sika, kusa da filin da Yakubu
ya ba dansa Yusufu. 6 Rijiyar Yakubu na wurin. Da Yesu ya gaji da
tafiyarsa sai ya zauna gefen rijiyar. Kusan karfe goma sha biyu na
rana ne. 7 Wata mace, Ba-Samariya ta zo domin ta dibi ruwa, sai Yesu
ya ce mata, “Ba ni ruwa in sha.” 8 Gama almajiransa sun tafi cikin
gari don sayen abinci. 9 Sai ba-Samariyar tace masa, “Yaya kai da
kake Bayahude kake tambaya ta ruwan sha, ni da nike 'yar Samariya?”
Domin Yahudawa ba su harka da Samariyawa. 10 Sai Yesu ya amsa yace
mata, “In da kin san kyautar Allah, da shi wanda yake ce da ke, 'Ba ni
ruwan sha,' da kin roke shi, sai kuma ya ba ki ruwan rai.” 11 Matar tace
masa, “Mallam, ga shi ba ka da guga, kuma rijiyar tana da zurfi. Ina

za ka samu ruwan rai? 12 Ai ba ka fi Ubanmu Yakubu ba, ko ka fi shi,
shi wanda ya ba mu rijiyar, shi kansa kuma ya sha daga cikin ta, haka
kuma 'ya'yansa da shanunsa?” 13 Yesu ya amsa yace mata, “duk wanda
ya sha daga wannan ruwan zai sake jin kishi, 14 amma duk wanda ya
sha daga ruwa da zan ba shi ba zai sake jin kishi ba. Maimakon haka,
ruwan da zan bashi zai zama mabulbular ruwa a cikinsa wanda ke
bulbula zuwa rai madawwami.” 15 Matar tace masa, “Mallam, ka ba
ni wannan ruwa yadda ba zan kara jin kishi ba ba kuma sai na zo
nan don in dibi ruwa ba.” 16 Yesu ya ce mata, “Je, ki kira maigidanki
ku zo nan tare.” 17 Matar ta amsa tace masa, “Ba ni da miji.” Yesu
yace, “Kin fadi daidai da kika ce, 'ba ni da miji,' 18 domin kin auri
mazaje har biyar, kuma wanda kike da shi yanzu ba mijin ki bane.
Abinda kika fada gaskiya ne.” 19 Matar tace masa, “Mallam, Na ga kai
annabi ne. 20 Ubaninmu sun yi sujada a wannan dutse, amma kun ce
Urushalima ce wurin da ya kamata mutane su yi sujada.” 21 Yesu ya ce
mata, “Mace, ki gaskata ni, cewa lokaci na zuwa wanda ba za ku yi wa
Uban sujada ba ko akan wannan dutse ko a Urushalima. 22 Ku kuna
bauta wa abinda ba ku sani ba. Mu muna bauta wa abinda muka sani,
gama ceto daga Yahudawa yake. 23 Sai dai, sa'a tana zuwa, har ma ta
yi, wadda masu sujada na gaskiya za su yi wa Uba sujada a cikin ruhu
da gaskiya, domin irin wadannan ne Uban ke nema su zama masu yi
masa sujada. 24 Allah Ruhu ne, kuma mutanen da ke yi masa sujada,
dole su yi sujada cikin ruhu da gaskiya.” 25 Matar ta ce masa, “Na san
Almasihu na zuwa (wanda ake kira Kristi). Sa'adda ya zo, zai bayyana
mana kowane abu. 26 Yesu ya ce mata, “Ni ne shi, wanda ke yi maki
magana.” 27 A daidai wannan lokaci, almajiransa suka dawo. Suna ta
mamakin dalilin da yasa yake magana da mace, amma babu wanda
yace, “Me kake so?” Ko kuma, “Don me ka ke magana da ita?” 28 Sai
matar ta bar tulunta, ta koma cikin gari, tace wa mutanen, 29 “Ku zo
ku ga wani mutum wanda ya gaya mani duk wani abu da na taba yi.
Wannan dai ba Almasihun bane, ko kuwa?” 30 Suka bar garin suka
zo wurinsa. 31 A wannan lokacin, almajiransa suna rokansa, cewa,
“Mallam, ka ci.” 32 Amma ya ce masu, “ina da abinci da ba ku san
komai akai ba.” 33 Sai almajiran suka ce da junansu, “Babu wanda ya
kawo masa wani abu ya ci, ko akwai ne?” 34 Yesu ya ce masu, “Abincina
shine in yi nufin wanda ya aiko ni, in kuma cika aikinsa. 35 Ba ku kan
ce, 'akwai wata hudu tukuna kafin girbi ya zo ba?' Ina gaya maku,
daga idanunku ku ga gonakin, sun rigaya sun isa girbi. 36 Shi wanda
ke girbi yakan karbi sakamako ya kuma tattara amfanin gona zuwa
rai na har abada, ta haka shi mai shuka da shi mai girbi za su yi
farinciki tare. 37 Gama cikin wannan maganar take, 'Wani na shuka,
wani kuma na girbi.' 38 Na aike ku ku yi girbin abinda ba ku yi aiki
a kai ba. Wandansu sun yi aiki, ku kuma kun shiga cikin wahalarsu.
39 Yawancin Samariyawan da ke wannan birni suka gaskata da shi
sabili da labarin matar data bada shaida, “Ya gaya mani duk abinda
na taba yi.” 40 To sa'adda Samariyawa suka zo wurinsa, sai suka roke
shi ya zauna tare da su, ya kuwa zauna wurin kwana biyu. 41 Wasu da
dama kuma suka gaskata domin maganarsa. 42 Suka cewa matar, “Mun
bada gaskiya, ba saboda maganar ki kadai ba, amma mu kanmu munji,
yanzu kuma mun sani cewa wannan lallai shine mai ceton duniya.”

43 Bayan wadannan kwana biyu, ya bar wurin zuwa Galili. 44 Domin
Yesu da kansa yace, ba a girmama annabi a kasarsa. 45 Da ya zo Galili,
Galiliyawan suka marabce shi. Sun ga dukan abubuwan da ya yi a
Urushalima wurin idin, domin su ma sun je idin. 46 Kuma ya koma
Kana ta Galili inda ya mayar da ruwa zuwa ruwan inabi. Akwai wani
ma'aikacin fada wanda dansa na rashin lafiya a Kafarnahum. 47 Da
ya ji cewa Yesu ya bar Yahudiya ya koma Galili, sai ya tafi wurin Yesu
ya roke shi ya sauko ya warka da dansa wanda ke bakin mutuwa.
48 Yesu yace masa, "Idan ba ku ga alamu da mu'ujizai ba, ba za ku
gaskata ba." 49 Ma'aikacin ya ce masa, "Mallam, ka sauko kafin da na
ya mutu." 50 Yesu yace masa, "Je ka. Dan ka ya rayu." Mutumin ya
gaskata maganar da Yesu ya gaya masa, Sai yayi tafiyarsa. 51 Yayin da
yake sauka kasa, bayinsa suka same shi, suna cewa, danka yana raye.
52 Sai ya tambaye su sa'ar da ya fara samun sauki. Suka amsa masa,
"Jiya a sa'a ta bakwai zazabin ya bar shi." 53 Sai Uban ya gane cewa
wannan sa'a ce Yesu ya ce masa, "Jeka, danka na raye." Sabili da haka,
shi da dukan gidansa suka bada gaskiya. 54 Wannan ce alama ta biyu
da Yesu ya yi bayan da ya bar Yahudiya zuwa Galili.

5

1 Bayan haka akwai idi na yahudawa, kuma Yesu ya tafi Urashalima.
2 To a cikin Urashilima kusa da kofar tumaki akwai tabki, wanda ake
kira Baitasda da harshen Ibraniyanci, yana da shirayi biyar. 3 Taron
mutane dayawa masu ciwo da, makafi da guragu da shanyayyu suna
kwance a wurin [suna jira a dama ruwan]. 4 Gama mala'ikan Ubangiji
kan sabko a cikin tabkin ya dama ruwan, wanda ya fara taba ruwan
sai ya warke komai cutar da yake da ita. 5 Akwai wani mutum a bakin
tabki yana kwance yana da rashin lafiya har shekara talatin da takwas.
6 Da Yesu ya gan shi yana kwance a wurin sai ya gane ya dade a wurin,
sai ya ce masa, " Ko kana so ka warke?" 7 Sai mai rashin lafiyar ya amsa
ya ce, "Malam, bani da kowa da zai sa ni a cikin tabkin idan ruwan ya
motsa. Yayinda na ke kokari sai wani ya riga ni." 8 Yesu ya ce masa," Ka
tashi ka dauki shimfidarka ka tafi." 9 Nan dan nan Mutumin ya warke,
ya dauki shimfidarsa ya tafi. Ranar kuwa Asabar ce. 10 Sai Yahudawa
suka ce da wanda aka warkar din, "Ai, Asabar ce, bai kuwa halatta ka
dauki shimfidarka ba." 11 Sai ya amsa ya ce, "Ai wanda ya warkar da
ni, shine ya ce mani 'Dauki shimfidarka, ka tafi." 12 Suka tambaye shi,
"wane mutum ne ya ce maka, 'Dauki shimfidar ka yi tafiya'?" 13 Sai
dai, shi wanda aka warka din, ba san ko wanene ya warkar da shi ba,
domin Yesu ya riga ya tafi aboye, saboda akwai taro a wurin. 14 Bayan
haka, Yesu ya same shi a Haikalin, ya ce masa, "ka ga fa, ka warke. To,
kada ka kara yin zunubi don kada wani abu da ya fi wannan muni ya
same ka." 15 Sai mutumin ya tafi ya gaya wa Yahuduwa cewa Yesu ne
ya warkar da shi. 16 To saboda haka Yahudawa suka fara tsanantawa
Yesu, don ya yi wadannan abubuwa ran Asabar. 17 Yesu kuwa ya amsa
masu ya ce, "Ubana yana aiki har yanzu, ni ma ina aiki." 18 Saboda
haka, Yahudawa suka kara nema su kashe shi ba don ya keta Asabar
kadai ba, amma kuma domin ya ce Allah Ubansa ne, wato yana maida
kansa dai-dai da Allah. 19 Yesu ya amsa masu ya ce, hakika hakika,
ina gaya maku, Dan ba ya yin kome shi kadai, sai abin da ya ga Uba

yana yi. 20 Domin Uban na kaunar Dan, yana kuma nuna masa dukan
abinda shi da kansa yake yi, kuma zai nuna masa abubuwan da suka
fi wadannan, domin ku yi mamaki. 21 Gama kamar yadda Uba yakan
tada matattu ya kuma basu rai, haka Dan ma yake bada rai ga duk
wanda ya nufa. 22 Gama Uban ba ya hukunta kowa, sai dai ya damka
dukan hukunci ga Dan, 23 domin kowa ya girmama Dan, kamar yadda
suke girmama Uban. Shi wanda ba ya girmama Dan, ba ya girmama
Uban da ya aiko shi. 24 Hakika, hakika, duk mai jin Maganata, yana
kuma gaskata wanda ya aiko ni, yana da rai madawwami ba kuma
za a kashe shi ba, domin ya ratse daga mutuwa zuwa rai. 25 Hakika
hakika, ina gaya maku, lokaci na zuwa, har ma ya yi da matattatu za
su ji muryar Dan Allah, wadanda suka ji kuwa za su rayu. 26 Kammar
yada Uba ya ke da rai a cikinsa, haka ya ba Dan don ya zama da rai
cikin kansa. 27 Uban ya kuma ba Dan ikon zartar da hukunci, saboda
shi ne Dan Mutum. 28 Kada ku yi mamakin wannan, domin lokaci na
zuwa da duk wadanda suke kaburbura za su ji muryarsa, 29 su kuma
fito: wadanda suka aikata nagarta zawa tashi na rai, wadanda suka
aikata mugunta kuwa zuwa tashi na hukunci. 30 Ba na iya yin kome ni
da kai na. Yadda na ke ji, haka nake yin hukunci, Hukunci na kuwa na
adalci ne, domin ba nufin kaina nake bi ba, sai dai nufin wanda ya aiko
ni. 31 Idan zan yi shaida game da kaina, shaidata baza ta zama gaskiya
ba. 32 Akwai wani wanda ya ke bada shaida game da ni, na kuwa sani
shaidar da yake bayarwa game da ni gaskiya ce. 33 Kun aika zuwa
wurin Yahaya, shi kuma ya yi shaidar gaskiya. 34 Duk da haka shaidar
da na karba bata mutum bace. Na fadi wadanan abubuwa domin ku
sami ceto. 35 Yahaya fitila ne mai ci, mai haske ne kuma, kun yarda
ku yi farinciki da haskensa dan lokaci kadan. 36 Amma shaidar da ni
ke da ita ta fi ta Yahaya karfi. Domin ayyukan da Uba ya bani ni in
yi, wato ainihin ayyukan da nake yi, su ne suke shaida ta cewa, Uba
ne ya aiko ni. 37 Uba wanda ya aiko ni, shi da kansa ya shaide ni. Ba
ku taba jin muryar sa ba, ko ganin kamanninsa. 38 Maganarsa kuwa
ba ta zaune a zuciyarku, domin baku gaskata da wanda ya aiko ni ba.
39 Kuna nazarin littattafai, don a tsammaninku a cikinsu za ku sami rai
Madawwami, alhali kuwa su ne suke shaidata. 40 kuma baku niyyar
zuwa wurina domin ku sami rai. 41 Ba na karbar yabo daga wurin
mutane, 42 amma na sani baku da kaunar Allah a zuciyarku. 43 Na
zo a cikin sunan Ubana, amma ba ku karbe ni ba. Idan wani ya zo
da sunan kansa, za ku karbe shi. 44 Ta yaya za ku ba da gaskiya, ku
da kuke karban yabo daga junanku, amma ba ku neman yabon dake
zuwa daga wurin Allah? 45 Kada ku yi tunani zan zarge ku a wurin
Uba. Mai zargin ku shine Musa, wanda kuka sa begenku a cikin sa.
46 Inda kun gaskata Musa, da kun gaskata da ni domin ya yi rubutu
game da ni. 47 Idan kuwa ba ku gaskata abin da ya rubuta ba, ta yaya
za ku gaskata maganata?”

6

1 Bayan waddannan abubuwa, Yesu ya ketare tekun Galili, wanda a
ke kira tekun Tibariya. 2 Sai taro mai yawa suka bi shi domin suna
ganin alamu da yake yi akan marasa lafiya. 3 Sai Yesu ya hau dutse ya
zauna a can tare da almajiransa. 4 (Kuma da idin Ketarewa, wato idin

Yahudawa, ya kusato.) 5 Da Yesu ya daga kai sai ya ga babban taro
yana zuwa wurinsa, sai ya ce ma Filibus, “Ina za mu sayi gurasar da
Mutanen nan za su ci?” 6 (Ya fadi haka ne domin ya gwada shi, saboda
shi kansa ya san abin da zai yi.) 7 Filibus ya amsa masa, “gurasar
dinari biyu ma ba zata ishi kowannensu ya samu ko kadan ba.” 8 Daya
daga cikin almajiransa, wato Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus, ya
ce masa, 9 “Ga wani dan yaro nan da dunkule biyar na sha'ir, da kifi
biyu. Amma menene wadannan za su yi wa mutane masu yawa?”
10 Yesu ya ce, “ku sa mutane su zauna.”(wurin kuwa akwai ciyawa.)
Sai mazajen suka zauna, sun kai wajen dubu biyar. 11 Sai Yesu ya
dauki gurasar, bayan da ya yi godiya, sai ya rarraba wa wadanda suke
zaune. Haka kuma ya rarraba kifin gwargwadon abin da zai ishe su.
12 Da Mutanen suka ci suka kuma koshi, sai ya ce wa almajiransa, ku
tattara gutsattsarin da suka rage, kada ya zama asara.” 13 Sai suka
cika kwanduna goma sha biyu da gutsattsarin gurasar nan biyar da
ya rage bayan da kowa ya ci. 14 Da jama'a suka ga alamar da ya yi, sai
suka ce, “ Hakika wannan shi ne annabin nan mai zuwa cikin duniya.
15 “Da Yesu ya gane suna shirin zuwa su dauke shi da karfi da yaji
su nada shi sarki, sai ya sake komawa kan dutsen da kansa. 16 Da
yamma ta yi, sai almajiransa suka gangara teku. 17 Suka shiga cikin
jirgi, suka haye teku zuwa kafarnahum. (A lokacin duhu ya yi, Yesu
kuwa bai riga ya iso wurinsu ba tukuna.) 18 Iska mai karfin gaske tana
kadawa, kuma tekun yana hargowa. 19 Bayan da almajiran suka yi
tuki na wajen kimanin mil ashirin da biyar ko talatin, sai suka hango
Yesu yana tafiya a kan teku ya kuma kusa da jirgin, sai suka firgita.
20 Amma ya ce masu, “Ni ne! kada ku firgita.” 21 Sa'an nan suka yarda
suka karbe shi a cikin jirgin, kuma nan da nan jirgin ya kai gacci.
22 Kashe gari, sauran taron da suke tsaye a dayan hayin tekun suka
ga cewa babu wani jirgi a wajen sai dayan, Yesu kuma bai shiga ciki
da almajiransa ba, amma almajiransa suka tafi su kadai. 23 Sai dai,
akwai wadansu jirage da suka zo daga Tibariya kusa da wurin da taron
suka ci gurasa bayan da Ubangiji ya yi godiya. 24 Sa'anda taron suka
gane cewa Yesu da almajiransa ba su wurin, su da kansu su ka shiga
cikin jiragen suka tafi Kafarnahum neman Yesu. 25 Da suka same shi
a hayin tekun, suka ce masa, “Mallam, yaushe ka zo nan?” 26 Yesu
ya amsa masu, da cewa, “ hakika, kuna nema na ne, ba don kun ga
alamu ba, amma domin kun ci gurasar nan kun koshi. 27 Ku daina
yin wahala a kan neman abinci mai lalacewa, sai dai a kan abinci mai
dawwama wanda zai kaiku ga rai madawwami wanda Dan Mutum
zai ba ku, domin Ubangiji Allah ya sa hatiminsa a kansa.” 28 Sai suka
ce Masa, “Me za mu yi, domin mu aikata ayyukan Allah? 29 Yesu ya
amsa, “Wannan shi ne aikin Allah: wato ku gaskata da wanda ya aiko.”
30 Sai suka ce masa, “To wace alama za ka yi, don mu gani mu gaskata
ka? 31 Me za ka yi? Kakanninmu sun ci manna a jeji, kamar yadda
aka rubuta, “Ya ba su gurasa daga sama su ci.” 32 Sa'an nan Yesu ya ce
masu, “hakika, hakika, ina gaya maku ba Musa ne ya ba ku gurasa nan
daga sama ba, amma Ubana ne ya baku gurasa ta gaskiya daga sama.
33 Gurasar Allah itace mai saukowa daga sama mai kuma bada rai ga
duniya,” 34 Sai suka ce masa, “Mallam, ka rika ba mu irin wannan
gurasa kodayaushe.” 35 Yesu ya ce masu, “Ni ne gurasa mai ba da rai.

Wanda ya zo wurina ba zai ji yunwa ba, wanda kuma ya gaskanta da
ni ba zai kara jin kishi ba. 36 Amma na gaya maku cewa, hakika kun
gan ni, duk da haka ba ku ba da gaskiya ba. 37 Duk wanda Uba ya bani
zai zo gare ni, wanda kuwa ya zo gare ni ba zan kore shi ba ko kadan.
38 Gama na sauko daga sama, ba domin in bi nufin kaina ba, sai dai
nufin wanda ya aiko ni. 39 Wannan shi ne nufin wanda ya aiko ni,
kada in rasa ko daya daga cikin wadannan da ya bani, sai dai in tashe
su a ranar karshe. 40 Gama wannan shi ne nufin Ubana, duk wanda
yake ganin Dan ya kuma gaskata da shi zai sami rai madawwami, ni
kuma zan tashe shi a ranar karshe. 41 Sai Yahudawa suka yi gunaguni
akansa, domin ya ce, "Nine Gurasar da ta sauko daga sama." 42 Suka
ce, "Ba wannan ne Yesu Dan Yusufu, wanda Ubansa da Uwarsa mun
san su ba? Ta yaya yanzu zai ce, 'Na ya sauko daga sama'? 43 Yesu
ya amsa, ya ce masu, "Kada ku yi gunaguni a junanku. 44 Ba mai iya
zuwa wurina sai dai in Uba wanda ya aiko ni ya jawo shi, ni kuwa zan
tashe shi a rana ta karshe. 45 A rubuce yake cikin litattafan anabawa
cewa, 'Dukkansu Allah zai koya masu'. Duk wanda ya ji ya kuma koya
daga wurin Uba, ya kan zo gare ni. 46 Ba cewa wani ya taba ganin
Uban ba, sai shi wanda yake daga wurin Allah - shine ya ga Uban.
47 Hakika, hakika, wanda ya bada gaskiya, yana da rai Madawwami.
48 Ni ne Gurasa ta rai. 49 Ubanninku sun ci manna cikin jeji, suka kuma
mutu. 50 Ga gurasa da ta sauko daga sama, domin mutum ya ci daga
cikinta ba kuwa zai mutu ba. 51 Ni ne gurasa mai rai da ya sauko daga
sama. Duk wanda ya ci daga gurasar, zai rayu har abada. Wannan
gurasar da zan bayar jiki na ne don ceton duniya." 52 Sai Yahudawa
suka fusata a tsakanin junansu suka kuma fara gardama, cewa, "Yaya
mutumin nan zai iya bamu naman jikinsa mu ci? 53 Sai Yesu ya ce
masu, " hakika, hakika, in ba ku ci naman jikin Dan mutum ba, ba
ku kuma sha jininsa ba, ba za ku sami rai a cikin ku ba. 54 Dukan
wanda ya ci nama na ya kuma sha jinina yana da rai Madawwami,
ni kuwa zan tashe shi a ranar karshe. 55 Domin namana abinci ne
na gaske, jinina kuma abin sha ne na gaskiya. 56 Duk wanda ya ci
namana, ya kuma sha jinina yana zamne a ciki na, ni kuma a cikinsa.
57 Kamar yadda rayayyen Uba ya aiko ni, nake kuma rayuwa saboda
Uban, haka ma wanda ya ci namana, zai rayu sabo da ni. 58 Wannan
itace gurasar da ta sauko daga sama, ba irin wadda Ubanninku suka ci
suka mutu ba. Dukan wanda ya ci gurasar zai rayu har abada." 59 Yesu
ya fadi wadan nan abubuwa a cikin majami'a sa'ad da yake koyarwa
a Kafarnahum. 60 Da jin haka, da yawa daga cikin almajiransa suka
ce, "Wannan Magana yana da karfi, wa zai iya jinta?" 61 Yesu, kuwa
da yake ya sani a ransa da cewa almajiransa suna gunagunin wannan,
sai ya ce masu, "Wannan ya zamar maku laifi? 62 Yaya Ke nan in kun
ga Dan Mutum yana hawa inda yake a da? 63 Ruhu shine mai bayar
da rai; Jiki ba ya amfana komai. Kalmomin da na fada maku ruhu ne,
da kuma rai. 64 Amma fa akwai wadansun ku da ba su ba da gaskiya
ba. Domin tun farko Yesu ya san wadanda ba su ba da gaskiya ba, da
kuma wanda zai bashe shi. 65 Ya fada cewa, "shiyasa na gaya maku,
ba mai iya zuwa wurina, sai ta wurin Uban." 66 Bayan haka, da yawa
daga cikin almajiransa suka koma da baya, ba su kara tafiya tare da
shi ba. 67 Sai Yesu ya ce wa goma sha biyun, "ku ba kwa so ku tafi,

ko ba haka ba? [68] Bitrus ya amsa masa ya ce, “Ya Ubangiji, gun wa za
mu je? kai kake da maganar rai madawwami. [69] Mu kwa mun gaskata
mun kuma sani kai ne mai tsarkin nan na Allah.” [70] Yesu ya ce masu,
“Ba ni na zabe ku, goma sha biyu ba, amma dayanku Iblis ne?” [71] Wato
yana magana akan Yahuda dan Siman Iskariyoti, shi kuwa daya daga
cikin sha-biyun ne, wanda zai ba da Yesu.

7

[1] Bayan wadannan abubuwa Yesu ya zagaya cikin Gallili, saboda
baya so ya shiga cikin Yahudiya domin Yahudawa suna shirin su kashe
shi. [2] To Idin Bukkoki na Yahudawa ya kusa. [3] Sai 'yan'uwansa suka ce
da shi, “ka tashi ka tafi Yahudiya, domin almajiranka su ga ayyukan da
kake yi su ma. [4] Ba wanda ya ke yin wani abu a boye idan dai yana so
kowa da kowa ya san shi. Da yake ka na yin wadannan abubuwa sai ka
nuna kan ka a fili ga duniya. [5] Domin ko 'yan'uwansa ma basu bada
gaskiya gare shi ba. [6] Yesu ya ce dasu, “lokaci na bai yi ba tukuna,
amma ku koyaushe lokacin ku ne. [7] Duniya baza ta iya kin ku ba,
amma ta ki ni saboda ina fadin cewa ayyukanta ba su da kyau. [8] Ku
ku je wurin idin, ni ba zan je wurin idin ba domin lokacina bai yi
ba tukuna. [9] Bayan da ya gaya masu wadannan abubuwa, ya tsaya
a cikin Gallili. [10] Amma bayan da 'yan'uwansa su ka tafi wurin idin
shi ma ya tafi, amma a asirce ba a fili ba. [11] Saboda Yahudawa suna
neman sa a wurin idin, su na cewa “Ina yake?” [12] Akwai maganganu
dayawa a kansa cikin taron. Wadansu suna cewa, “shi mutumin kirki
ne.” Wadansu kuma suna cewa,”A'a yana karkatar da hankalin jama'a.”
[13] Amma duk da haka ba wanda ya yi magana a fili a kansa saboda
suna jin tsoron Yahudawa. [14] Sa'anda aka kai rabin idin, sai Yesu ya
shiga cikin haikali ya fara koyarwa. [15] Yahudawa suna mamaki suna
cewa,”Yaya aka yi wannan mutum ya sami ilimi dayawa haka? Shi
kuwa bai je makaranta ba.” [16] Yesu ya ba su amsa ya ce,”Koyarwata
ba tawa ba ce, amma ta wanda ya aiko ni ce.” [17] Idan wani yana so
ya yi nufinsa, za ya gane koyarwannan ko daga wurin Allah ta zo, ko
ko tawa ce ta kaina. [18] Ko wanene yake maganar kansa, yana neman
darajar kansa kenan, amma ko wanene ya nemi darajar wanda ya aiko
ni, wannan mutum mai gaskiya ne, babu rashin adalci a cikin sa. [19] Ba
Musa ya baku dokoki ba? Amma duk da haka ba mai aikata dokokin.
Me yasa ku ke so ku kashe ni? [20] Taron suka ba shi amsa, “Ka na da
aljani. Wanene yake so ya kashe ka?” [21] Yesu ya amsa ya ce masu, “Nayi
aiki daya, dukan ku kuna mamaki da shi. [22] Musa ya baku kaciya, {ba
kuwa daga Musa take ba, amma daga kakannin kakanni ta ke}, kuma
a ranar Asabar kukan yi wa mutum kaciya. [23] Idan mutum ya karbi
kaciya ranar Asabar, domin kada a karya dokar Musa, don me kuka
ji haushi na saboda na mai da mutum lafiyayye sarai ranar Asabar?
[24] Kada ku yi shari'a ta ganin ido, amma ku yi shari'a mai adalci.”
[25] Wadansun su daga Urushalima suka ce, “wannan ba shine wannan
da suke nema su kashe ba?” [26] Kuma duba, yana magana a fili, sannan
ba wanda ya ce da shi komai. Ba zai yiwu ba mahukunta su sani cewa
wannan Kristi ne, ko ba haka ba? [27] da haka, mun san inda wannan
mutum ya fito. Amma sa'anda Kristi za ya zo, ba wanda zai san inda ya
fito.” [28] Yesu yayi magana da karfi a haikali, yana koyarwa ya na cewa,

“Kun san ni kuma kun san inda na fito. Ban zo domin kaina ba, amma
wanda ya aiko ni mai gaskiya ne, ku kuwa baku san shi ba. 29 Ni na san
shi domin daga wurinsa na fito, kuma shine ya aiko ni.” 30 Suna kokari
su kama shi, amma ba wanda ya iya sa masa hannu domin sa'arsa ba
ta yi ba tukuna. 31 Duk da haka wadansu dayawa a cikin taron suka
bada gaskiya gare shi suka ce,”Sa'anda Kristi ya zo, zai yi alamu fiye
da wadanda wannan mutum ya yi?” 32 Farisawa suka ji tattarmukan
suna yin rada a kan wadannan abubuwa game da Yesu, Sai manyan
malamai da Farisawa su ka aika jami'ai su kama shi. 33 Sa'annan Yesu
yace ma su,” jimawa kadan ina tare ku, sa'annan in tafi wurin wanda
ya aiko ni. 34 Za ku neme ni ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za
ku iya zuwa ba.” 35 Yahudawa fa su ka cewa junan su, “Ina wannan
mutum zai je inda ba za mu iya samun sa ba? Ko za ya tafi wurin
Helinawa na warwatsuwa ya koyawa Helinawa? 36 Wace kalma ya ke
fadi haka, 'za ku neme ni amma ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za
ku iya zuwa ba'?” 37 To a rana ta karshe, babbar rana ta idin, Yesu ya
mike ya yi magana da karfi cewa, “Idan kowa yana jin kishi, ya zo wuri
na ya sha. 38 Shi wanda ya bada gaskiya gare ni kamar yadda nassi
ya fadi, daga cikin sa rafukan ruwa na rai za su bulbulo.” 39 Amma ya
fadi haka a kan Ruhu, wanda wadanda suka bada gaskiya gare shi za
su karba; ba a ba da Ruhun ba tukuna, saboda ba a rigaya an daukaka
Yesu ba. 40 Wadansu a cikin taron, sa'anda suka ji wadannan kalmomi,
suka ce, “Wannan lallai annabi ne.” 41 Wadansu suka ce, “Wannan
Almasihu ne.” Amma wadansu suka ce, “Almasihu zai fito daga Gallili
ne.? 42 Ba nassi ya ce Almasihu zai fito daga cikin dangin Dauda daga
Baitalami ba, daga kauyen da Dauda ya fito?” 43 Sai aka sami rabuwa
a cikin taron saboda shi. 44 Da wadansun su sun kama shi, amma
ba wanda ya sa masa hannu. 45 Sa'annan jami'an suka dawo wurin
manyan Fristoci da Farisawa, wadanda suka ce,” me yasa ba ku kawo
shi ba?” 46 Jami'an su ka amsa, “Ba mutumin da ya taba yin magana
kamar haka.” 47 Farisawa suka amsa masu, “kuma an karkatar da ku?
48 Ko wani daga cikin mahukunta ya bada gaskiya gare shi, ko kuwa
daga cikin Farisawa? 49 Amma wannan taro da basu san shari'a ba,
la'anannu ne.” 50 Nikodimus ya ce masu, (shi wanda ya zo wurin Yesu
da, daya daga cikin Farisawa), 51 “ Ko shari'armu bata hana hukunta
mutum ba, sai ta ji daga gare shi ta kuma san abin da ya aikata ba?”
52 Suka amsa masa suka ce,”kai ma daga Galili ka fito? Ka yi bincike
ka gani ba annanbin da zai fito daga Galili.” 53 Daga nan sai kowa ya
tafi gidansa.

8

1 Yesu ya je Dutsen Zaitun. 2 Da sassafe ya dawo Haikali, dukan
mutane kuma suka zo wurin sa; yazauna koya masu. 3 Sai marubuta
da Farisawa suka kawo mace wadda aka kama ta tana zina. Su ka sa
ta a tsakiya. 4 Sai su ka ce da shi, “Malam, wannan mace an kama
ta tana cikin yin zina. 5 A cikin shari'a, Musa ya bamu umurni mu
jejjefe irin wandannan mutume, kai me ka ce game da ita?” 6 Sun fadi
haka ne domin su gwada shi su sami abinda za su zarge shi da shi,
amma Yesu ya sunkuya yayi rubutu da yatsansa a kasa. 7 Sa'adda suka
cigaba da tambayar sa, ya mike tsaye yace masu, “shi wanda ba shi da

zunubi a cikin ku, ya fara jifar ta da dutse.” 8 Ya sake sunkuyawa, ya
yi rubutu da yatsansa a kasa. 9 Da suka ji haka, sai suka fita dai-dai
da dai-dai, kama daga babbansu. A karshe dai aka bar Yesu shi kadai,
tare da matar wadda ta ke a tsakiyar su. 10 Yesu ya tashi tsaye ya ce
da ita, “mace, ina masu zargin ki? Ba wanda ya kashe ki? 11 Ta ce, “Ba
kowa, Ubangiji” Yesu ya ce, “Ni ma ban kashe ki ba. Ki yi tafiyar ki,
daga yanzu kada ki kara yin zunubi.” 12 Yesu ya kara yin magana da
mutanen cewa, “Ni ne hasken duniya, shi wanda ya biyo ni, ba zai yi
tafiya cikin duhu ba, amma za ya sami hasken rai. 13 Farisawa suka ce
masa, “Kana bada shaida a kan ka, shaidarka ba gaskiya ba ce.” 14 Yesu
ya amsa ya ce masu, “Ko ma na bada shaida a kai na, shaidata gaskiya
ce, na san daga inda na fito da inda zan tafi, amma ku baku san daga
inda na fito ba, baku kuma san inda zan tafi ba. 15 Kuna shari'a ta
son kai, ni ko ban yi wa kowa shari'a ba. 16 Ko ma da na yi shari'a,
shari'ata gaskiya ce domin ba ni kadai ba ne, amma ina tare da Uba
wanda ya aiko ni. 17 I, a cikin dokarku an rubuta cewa shaidar mutum
biyu gaskiya ce. 18 Ni ne ni ke shaidar kaina, kuma Uba wanda ya aiko
ni ya na shaida ta. 19 Su ka ce da shi, “Ina ubanka?” Yesu ya amsa ma
su ya ce, “baku san ni ba balle Ubana, in da kun san ni da kun san
Uba na kuma. “ 20 Ya fadi wadannan kalmomi a kusa da wurin ajiya
sa'adda ya ke koyarwa a cikin haikali, kuma ba wanda ya kama shi
saboda sa'arsa bata yi ba tukuna. 21 Ya kara cewa da su,”Zan tafi, za
ku neme ni ba za ku same ni ba, za ku mutu cikin zunubinku. Inda
ni ke tafiya, ba za ku iya zuwa ba”. 22 Yahudawa su ka ce,”Zai kashe
kansa ne, da ya ce inda ni ke tafiya ba za ku iya zuwa ba?” 23 Yesu ya
ce masu ku daga kasa kuke, Ni kuwa daga bisa ni ke. Ku na wannan
duniya ne, Ni kuwa ba na wannan duniya ba ne. 24 Shiyasa na ce
maku za ku mutu cikin zunubanku. In ba kun bada gaskiya NI NE
ba, za ku mutu cikin zunubanku. 25 Sai kuma suka ce da shi,”Wanene
kai?” Yesu ya ce masu, “Abin da na gaya maku tun daga farko. 26 Ina
da a bubuwa da yawa da zan gaya maku, in kuma hukunta ku a kai.
Duk da haka, wanda ya aiko ni, mai gaskiya ne, abubuwan da naji
daga wurin sa, wadannan abubuwan su ni ke gaya wa duniya.” 27 Ba
su gane ba yana yi masu magana a kan Uban. 28 Yesu ya ce, “Sa'adda
kuka tada Dan Mutum sama sa'annan za ku gane NI NE, kuma ban yi
komi domin kaina ba. Kamar yadda Uba ya koya mani, haka nike fadin
wadannan abubuwa. 29 Shi wanda ya aiko ni, yana tare da ni kuma bai
bar ni ni kadai ba, domin kullum ina yin abubuwan da suke faranta
masa rai.” 30 Sa'adda Yesu ya ke fadin wadannan abubuwa, dayawa
suka bada gaskiya gare shi. 31 Yesu ya gayawa wadancan Yahudawa
da suka bada gaskiya gare shi, “Idan kun tsaya a cikin magana ta ku
almajiraina ne na gaskiya, 32 Kuma za ku san gaskiya, gaskiya kuwa
zata 'yantar da ku.” 33 Suka amsa masa, “ Mu zuriyar Ibrahim ne kuma
bamu taba yin bauta wurin kowa ba, yaya za ka ce, 'Za a 'yantar da
ku'?” 34 Yesu ya ce masu, “Hakika, hakika, ina ce maku, dukan wanda
ya ke aika zunubi bawan zunubi ne. 35 Bawa kuwa, ba ya zama a
gida dindindin, da yana zama dindindin. 36 Saboda haka, idan Dan ya
'yantar da ku zaku zama 'yantattu sosai. 37 Na san ku zuriyar Ibrahim
ne, kuna so ku kashe ni saboda kalma ta bata da wurin zama a cikin
ku. 38 Na fadi abubuwan da na gani a wurin Ubana, ku kuma kuna

yin abubuwan da kuka ji daga wurin ubanku.” 39 Suka amsa suka ce
masa, “Ibrahim ne ubanmu” Yesu ya ce masu, “Da ku 'yayan Ibrahim
ne da kun yi ayukan da Ibrahim ya yi. 40 Amma, yanzu kuna so ku
kashe ni, mutumin da ya gaya maku gaskiyar da ya ji daga wurin
Allah. Ibrahim bai yi haka ba. 41 Kuna yin ayyukan ubanku. Suka ce
masa, “mu ba a haife mu cikin fasikanci ba, muna da Uba daya: Allah.”
42 Yesu ya ce masu, “Inda Allah Ubanku ne, da kun kaunace ni, gama
na zo daga wurin Allah kuma ga ni anan, gama ba domin kaina nazo
ba, shine ya aiko ni. 43 Meyasa baku gane magana ta ba? Ai saboda
ba za ku iya jin maganata ba ne. 44 Ku na ubanku, shaidan ne, kuma
kuna so ku yi nufe-nufe na ubanku. Shi mai kisan kai ne tun daga
farko kuma ba ya tsayawa gaskiya saboda da babu gaskiya a cikin sa.
Sa'anda yake fadin karya, yana maganar halinsa ne domin shi dama
makaryaci ne da uban karya kuma. 45 Dayake ina fadin gaskiya baku
bada gaskiya gare ni ba. 46 Wanene a cikin ku ya kama ni da zunubi?
Idan na fadi gaskiya don me ba ku gaskanta ni ba? 47 Shi wanda yake
na Allah ya kan ji maganar Allah, ku ba kwa jin maganar Allah da yake
ku ba na Allah bane,” 48 Yahudawa suka amsa suka ce masa, “Bamu
fadi gaskiya ba da muka ce kai Basamariye ne kuma kana da aljan?”
49 Yesu ya amsa, “Ni ba ni da aljan, ina girmama Ubana, ku kuma ba
kwa girmama ni.” 50 Ba na neman daraja domin kaina, akwai wanda ke
nema yana kuma hukuntawa. 51 Hakika, hakika, iIna ce maku, dukan
wanda ya kiyaye maganata, ba za ya ga mutuwa ba.” 52 Sai Yahudawa
su ka ce masa, Yanzu mun sani kana da aljan. Ibrahim da annabawa
sun mutu, amma kai ka ce, 'dukan wanda ya yi biyayya da maganata
ba zai dandana mutuwa ba'. 53 Ai baka fi ubanmu Ibrahim girma ba
wanda ya mutu, ko ka fi shi? Annabawa kuma sun mutu. Wa kake
daukar kanka ne?” 54 Yesu ya amsa, “Idan na daukaka kaina, daukaka
ta banza ce, Ubana ne ya daukaka ni. Wanda kuka ce shi ne Allahnku.
55 Ku kuwa ba ku san shi ba, amma ni na san shi. Idan na ce ban
san shi ba, na zama kamar ku kenan, makaryaci. Sai dai, Ni na san
shi ina kiyaye maganarsa. 56 Ubanku Ibrahim ya yi farinciki da ganin
rana ta; ya gan ta kuma ya yi murna.” 57 Yahudawa su ka ce masa,
“Baka kai shekara hamsin ba tukuna, ka taba ganin Ibrahim?” 58 Yesu
ya ce masu, “Hakika, hakika, ina ce maku, kafin a haifi Ibrahim, NI
NE.” 59 Suka dauki duwatsu za su jefe shi, amma Yesu ya boye kansa,
ya fita daga haikali.

9

1 Da Yesu yana wucewa, sai ya ga wani mutum makaho tun daga
haihuwa. 2 Sai almajiransa suka tambaye shi, “Mallam, wa yayi
zunubi, mutumin ne ko iyayensa, har aka haife shi makaho?” 3 Yesu
ya amsa, Ba mutumin ne ko iyayensa suka yi zunubi ba, amma domin
aikin Allah ya bayyana a cikinsa. 4 Dole mu yi aikin wanda ya aiko
ni tunda rana. Dare na zuwa inda ba mai iya yin aiki. 5 Yayinda
ina duniya, ni ne hasken duniya.” 6 Bayan da Yesu ya fadi wadannan
abubuwan, ya tofa yawu a kasa, ya kwaba kasar da yawunsa, sai ya
shafe idanun mutumin da kasar. 7 Ya ce masa, tafi, ka wanke a tafkin
Siloam (ma'anarsa: aike).” Sai mutumin ya tafi, ya wanke, ya dawo
yana gani. 8 Sai makwabtansa da mutanen da da suka gan shi tun can

yana roko suka ce, “ Ba wannan mutum ne wanda ya ke zaune yana
roko ba?” 9 Wadansu suka ce, “shi ne.” Wadansu suka ce, “A'a, amma
yana kama da shi.” Amma shi ya ce, “Ni ne wannan mutum.” 10 Suka
ce masa, “ To yaya aka bude maka idanu?” 11 Sai ya amsa, “Mutumin
da ake ce da shi Yesu shi ya kwaba kasa ya shafa mani a idanuna ya
ce mani, 'je ka kogin Siluwam ka wanke.' Sai naje na wanke, sannan
na samu gani.” 12 Suka ce masa, “Ina yake?” Ya amsa, “Ban sani ba.”
13 Suka kawo mutumnin da yake makaho a da wurin farisawa. 14 A
ranar asabar ne kwa Yesu ya kwaba kasa ya bude masa idanu. 15 Har
yanzu farisawan suka tambaye shi yadda ya sami ganin gari. Ya ce
masu, “Ya sa mani kasa a idanuna, na wanke, kuma yanzu ina gani.”
16 Wadansu daga cikin farisawa suka ce, “Wannan mutum ba daga
Allah yake ba domin ba ya kiyaye ranar Asabar. “Wadansu suka ce,
“Yaya mai zunubi zai yi irin wadannan alamu?” Sai rabuwa ta shiga
tsakanin su. 17 Sai suka tambayi makahon kuma, “Me kake cewa game
da shi dashike ya bude maka idanu?” Makahon ya ce, “ shi annabi ne.”
18 Har yanzu kam Yahudawan basu yarda da makantarsa ba da ganin
gari da ya samu, sai da suka kirayo iyayen shi wanda ya sami ganin
garin. 19 Su ka tambayi iyayen, “Wannan shine yaronku da kuka ce an
haife shi makaho? Yaya yanzu ya ke iya gani?” 20 Sai iyayen suka amsa
masu, “Mun san wannan yaronmu ne kuma a makaho aka haife shi.
21 Yadda ya ke gani yanzu, bamu sani ba, kuma wanda ya bude masa
idanu, bamu sani ba. Ku tambaye shi, ba yaro ba ne. Zai iya magana
don kansa.” 22 Iyayensa sun fadi wadannan abubuwan, domin suna
ji tsoron Yahudawan. Gama Yahudiyawan sun rigaya sun yarda duk
wanda yace Yesu Almasihu ne, za a fitar dashi daga majami'a. 23 Domin
wannan ne, iyayensa suka ce, “Ai shi ba yaro ba ne, ku tambaye shi.”
24 Suka sake kiran mutumin dake makaho karo na biyu, suka ce masa,
“Ka girmama Allah. Mu kam mun sani wannan mutum mai zunubi
ne.” 25 Sai wannan mutum ya amsa, “ Ban sani ba ko shi mai zunubi
ne. Abu guda daya na sani: da Ni makaho ne, amma yanzu ina gani.”
26 Sai su ka ce masa, “Me ya yi maka? Ta yaya ya bude idanunka?”
27 Ya amsa, “ Na rigaya na gaya maku, amma ba ku ji ba! Don me kuke
so ku sake ji? Ko kuma kuna so ku zama almajiransa, haka ne? 28 Sai
suka kwabe shi suka ce, “kai ne almajirinsa, amma mu almajiran Musa
ne. 29 Mun sani Allah ya yi magana da Musa, amma wannan mutum,
bamu san ko daga ina ne ya zo ba.” 30 Mutumin ya amsa masu ya ce,
“ Tirkashi, baku san inda ya fito ba, duk da haka shi ya bude mani
idanu. 31 Mun san da cewa Allah baya jin masu zunubi, amma idan
wani mai ibada ne yana kuma yin nufinsa, to yana jin sa. 32 Tunda
duniya ta fara ba a taba jin cewa wani ya bude idanun wanda aka
haifa makaho ba. 33 In mutumin nan ba daga Allah yake ba, ba zai iya
yin komai ba.” 34 Suka amsa suka ce masa, “an haife ka cikin zunubai,
yanzu kana so ka yi mana koyarwa?” Sai suka fitar da shi. 35 Yesu
ya ji cewa sun fitar da shi daga majami'a. Da ya same shi sai ya ce
masa, “Kana bada gaskiya ga Dan Allah?” 36 Sai ya amsa masa yace,
“Wanene shi, Ubangiji, da zan bada gaskiya gare shi?” 37 Yesu yace
masa, “Ai ka gan shi, shine wanda yake magana da kai.” 38 Mutumin
ya ce, “Ubangiji, Na bada gaskiya.” Sai ya yi masa sujada. 39 Yesu ya
ce, “ Don hukunci na zo wannan duniya domin wadanda ba su gani su

gani, saboda kuma wadanda suke gani su zama makafi.” 40 Wadansu
Farisawa wadanda suke tare da shi suka ji wadannan abubuwan, suka
tambaye shi, “Muma makafi ne?” 41 Yesu ya ce masu, “ Inda ku makafi
ne, da ba ku da zunubi, amma yanzu kun ce, 'Muna gani', don haka
zunubinku ya tabbata.

10

1 “Hakika, Hakika, ina ce maku, wanda bai shiga ta kofa zuwa garken
tumaki ba, amma ya haura ta wata hanya, wannan mutum barawo ne
da dan fashi. 2 Wanda ya shiga ta kofa shine makiyayin tumakin. 3 Mai
gadin kofar zai bude masa. Tumakin suna jin muryarsa, ya na kuma
kiran tumakinsa da sunayensu, ya kuma kai su waje. 4 Bayanda ya
kawo su duka a waje, yana tafiya a gabansu, sai tumakin su bi shi,
domin sun san muryarsa. 5 Ba za su bi bako ba amma sai dai su guje
shi, domin basu san muryar baki ba.” 6 Yesu ya yi masu magana da
wannan misali, amma basu gane wadannan abubuwa da yake gaya
masu ba. 7 Sai Yesu ya ce masu kuma, “Hakika, Hakika, Ina ce maku,
Ni ne kofar tumaki. 8 Dukan wadanda suka zo kamin ni barayi ne
da yan fashi, amma tumakin ba su ji su ba. 9 Ni ne kofa, In kowa ya
shiga ta wurina, zai sami ceto, zai shiga ya fita ya kuma sami wurin
kiwo. 10 Barawo ba ya zuwa sai don ya yi sata, ya kashe, ya kuma
hallakar. Na zo ne domin su sami rai su kuma same shi a yalwace.
11 Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau yana bada ransa
domin tumakinsa. 12 Wanda yake dan sako kuma, ba makiyayi ba,
wanda ba shine mai tumakin ba, in ya ga kyarkeci na zuwa sai ya saki
tumakin ya gudu. Sai kyarkecin ya dauke su ya kuma warwatsa su.
13 Ya gudu domin shi mai aikin kudi ne kuma bai damu da tumakin ba.
14 Nine makiyayi mai kyau, na kuma san nawa, nawa kuma sun san
ni. 15 Uban ya san ni, ni ma na san Uban, na kuma bada raina domin
tumakin. 16 Ina da wadansu tumaki wadanda ba na wannan garken
ba. Wadannan, kuma, dole in kawo su, su ma za su ji muryata saboda
za su zama garke daya da makiyayi daya. 17 Domin wannan ne Uban
yake kauna ta: Na bada raina domin in same shi kuma. 18 Babu wanda
zai dauke shi daga wurina, amma ina bayar da shi da kaina. Ina da
ikon bada shi, ina da iko in dauke shi kuma. Na karbi wannan umarnin
daga wurin Ubana.” 19 Tsattsaguwa ta sake tashi tsakanin Yahudawa
domin wadannan kalmomin. 20 Dayawa a cikinsu suka ce, yana da
aljani, kuma mahaukaci ne. Don me ku ke sauraronsa?” 21 Wadansu
suka ce, wadannan ba kalmomin wanda yake da aljani ba ne. Ko mai
aljani zai iya bude idanun makaho?” 22 Sai lokacin idin Tsarkakewa
a Urushalima ya zo. 23 A lokacin damuna ne, Yesu kuwa yana tafiya
a shirayi cikin haikalin Sulaimanu. 24 Sai Yahudawa suka zagaye shi
suka ce masa, “Har yaushe ne za ka bar mu cikin shakka? In kai
ne Almasihun, ka gaya mana dalla-dalla.” 25 Yesu ya ce masu, “Na
gaya maku, amma baku gaskata ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan
Ubana, su ke yin shaida a kaina. 26 Duk da haka baku gaskata ba domin
ku ba tumakina ba ne. 27 Tumakina suna jin murya ta; Na san su, suna
kuma bi na. 28 Ina ba su rai na har abada; ba za su taba mutuwa ba,
babu wanda zai kwace su daga hannu na. 29 Ubana, wanda ya bani su,
ya fi kowa girma, kuma ba mai iya kwace su daga hannun Uban. 30 Ni

da Uban daya ne.” 31 Sai Yahudawa suka dauki duwatsu kuma domin
su jajjefe shi. 32 Yesu ya amsa masu, “Na nuna maku kyawawan ayyuka
masu yawa daga wurin Uban. Saboda wane daga cikin wadannan
ayyukan kuke jefe ni?” 33 Sai Yahudawa suka amsa masa, “ba don
wani aiki mai kyau muke son mu jefe ka ba, amma don sabo, domin
kai, mutum ne, amma kana mayar da kanka Allah.” 34 Yesu ya amsa
masu, “Ba a rubuce yake a shari'arku ba, 'Na ce, “ku alloli ne”'?” 35 In
ya kira su alloli, su wadanda maganar Allah ta zo gare su (kuma ba za
a iya karya nassi ba), 36 kuna gaya wa wanda Uban ya kebe ya kuma
aiko cikin duniya, 'Kana sabo', domin Na ce, 'Ni dan Allah ne'? 37 In
ba na aikin Ubana, kada ku gaskata ni. 38 Amma, idan ina yin su, ko
ba ku gaskata da ni ba, ku gaskata da ayyukan saboda ku sani, ku
kuma gane cewa Uban yana ciki na, ni kuma ina cikin Uban.” 39 Suka
sake kokarin kama shi, amma ya yi tafiyarsa, ya fita daga hannunsu.
40 Ya yi tafiyarsa kuma har gaba da kogin Urdun zuwa inda Yahaya
ke yin baftisma ada, ya kuma zauna a wurin. 41 Mutane masu yawa
suka zo wurinsa, suka ce,”Hakika Yahaya bai yi wasu alamu ba, amma
dukan abubuwan da Yahaya ya ce game da wannan mutum gaskiya
ne.” 42 Mutane dayawa suka bada gaskiya gare shi a wurin.

11

1 To wani mutum mai suna Li'azaru, yayi rashin lafiya. Shi mutumin
Baitanya ne, wato kauyen su Maryamu da 'yar'uwarta Matta. 2 Wato
wannan Maryamu da ta shafe Ubangiji da mur ta kuma share masa
kafafunsa da gashin kanta, wadda dan'uwanta Li'azaru ke rashin
lafiya. 3 'Yan'uwannan mata suka aika sako wurin yesu, cewa,
“Ubangiji, duba, shi wanda kake kauna yana rashin lafiya”. 4 Da Yesu
ya ji, sai ya ce “Wannan ciwo ba zai kai ga mutuwa ba, amma domin
daukakar Allah ne, domin Dan Allah ya sami daukaka tawurin ta”.
5 Yesu yana kaunar Matta, da 'yar'uwarta da Li'azaru. 6 Da yaji cewa
Li'azaru na rashin lafiya, sai ya tsaya kwana biyu a inda ya ke. 7 Bayan
haka, sai ya ce wa almajiransa, “Bari mu je Yahudiya kuma.” 8 Sai
almajiransa suka ce masa, “Mallam, harwayau Yahudaya na neman
ka domin su jefe ka da duwatsu, kuma kana son komawa can?” 9 Yesu
ya amsa, “Ba sa'a goma sha biyu ce ta haske a rana guda ba? Idan
mutum ya yi tafiya da rana, ba za ya yi tuntube ba, domin yana gani
ta wurin hasken wannan duniya. 10 Amma idan mutum ya yi tafiya
chikin dare, za ya yi tuntube domin haske ba ya tare da shi. 11 Ya fadi
wadannan al'amura, kuma bayan wadannan abubuwa, sai ya ce masu,
“Abokinmu Li'azaru ya yi barci, amma zan je don In tashe shi daga
barci”. 12 Sai almajirai suka ce masa, “Ubangiji, idan barci yake yi, ai
za ya farka.” 13 Yesu kuwa ya yi maganar mutuwar Li'azaru ne, amma
su suna tsammani yana magana akan barci ne na hutu. 14 Sai Yesu ya
yi masu bayani cewa, “Li'azaru ya mutu. 15 Ina farinchiki domin ku, da
bani a wurin domin ku gaskata. Bari mu je wurinsa.” 16 Toma wanda
ake kira Dan tagwaye, ya ce wa sauran almajirai, “Bari mu tafi domin
mu mutu tare da Yesu.” 17 Da Yesu ya iso, sai ya tarar cewa Li'azaru
ya rigaya ya yi kwana hudu a kabari. 18 Baitanya kuma tana kusa
da Urushalima, 'yar tafiya marar nisa ce a tsakanin su. 19 Yahudawa
dayawa sun zo wurin Maryamu da Matta domin su yi masu ta'aziyar

mutuwar dan'uwansu. [20] Da Matta ta ji cewa Yesu na zuwa, sai ta tafi
domin ta same shi, amma Maryamu na zamne a cikin gida. [21] Matta
ta ce wa Yesu, “Ubangiji, da kana nan tare da mu, da dan'uwana baya
mutu ba”. [22] Ko yanzu na san cewa duk abinda ka roka a wurin Allah,
za ya ba ka. [23] Yesu ya ce mata, “Dan'uwanki za ya rayu kuma. [24] Sai
Matta ta ce masa, “Na san zaya rayu kuma a tashin mattatu na ranar
karshe.” [25] Yesu ya ce mata, “Ni ne tashin matattu, ni ne kuma rai;
wanda ya bada gaskiya gare ni, ko ya mutu, za ya rayu; [26] Kuma duk
wanda yake raye, ya kuma bada gaskiya gare ni, ba zai mutu ba dadai.
Kin gaskata da wannan?” [27] Sai ta ce masa, “I, Ubangiji, Na gaskata
cewa kaine Almasihu, Dan Allah, wanda ke zuwa duniya. [28] Sa'adda
ta fadi haka, sai ta koma ta kira yar'uwarta Maryamu gefe guda. Ta
ce, “mallam ya iso, kuma yana kiran ki.” [29] Da ta ji haka, sai ta tashi
da sauri ta tafi wurin sa. [30] Yesu bai rigaya ya shiga kauyen ba, yana
nan inda Matta ta zo ta same shi. [31] Da Yahudawan nan dake tare
da Maryamu, wato wadannan da suka zo mata ta'aziya, suka ga ta
fita daga chikin gida da sauri, sai suka bi ta, suna tsammanin cewa
ta tafi ta yi kuka ne a kabari. [32] Da Maryamu ta kai inda Yesu ya
ke, sai ta fadi gaban sawayensa, ta ce, “Ubangiji, inda kana tare da
mu, da dan'uwana bai mutu ba”. [33] Da Yesu ya gan ta tana kuka, da
wadannan Yahudawa da suka bi ta, sai ya yi juyayi a ruhu ya damu
kuma; [34] sai ya ce, “A ina kuka kwantar da shi?” Sai suka ce masa,
“Ubangiji, zo ka gani.” [35] Yesu ya yi kuka. [36] Sai Yahudawa suka ce,
“Dubi yadda yake kaunar Li'azaru!” [37] Amma wadansun su suka ce,
“Shi wannan mutum da ya iya ba makaho ganin gari, da bai iya hana
wannan mutum mutuwa ba? [38] Yesu yana cikin juyayi kuma a cikin
kansa, sai ya tafi kabarin. Kabarin a kogo ne an kuma rufe bakinsa
da dutse. [39] Sai Yesu ya ce, “A kawar da dutsen.” Matta yar'uwar
Li'azaru wanda ya mutu, ta ce wa Yesu, “Ubangiji, Yanzu jikin ya ruba
domin ya kai kwana hudu da mutuwa”. [40] Yesu ya ce mata, “Ba na
ce maki idan kin gaskata za ki ga daukakar Allah ba?” [41] Sai suka
kawar da dutsen. Yesu ya daga idanunsa ya ce, “Uba, na gode maka
domin kana ji na.” [42] Na san kana ji na a kowane lokaci, amma domin
wannan taro da ke tsaye kewaye da ni nike wannan magana, domin su
bada gaskiya cewa kaine ka aiko ni.” [43] Bayan ya yi wannan magana,
sai ya daga murya ya ce, “Li'azaru, ka fito!” [44] Sai mataccen ya fito;
kafafunsa da hannayensa na daure da likkafani, fuskarsa kuma na
lullube da tsumma. Yesu ya ce masu, “Ku kwance shi, ya tafi”. [45] To
dayawa daga cikin yahudawan da suka zo wurin Maryamu suka kuma
ga abinda Yesu ya yi, suka gaskata da shi; [46] amma wadansu suka
koma wurin farisawa suka fada masu abubuwan da Yesu ya yi. [47] Sai
manyan firistoci da farisawa suka tara majalisa wuri guda, suka ce,
“menene za mu yi?” Mutumin nan yana alamu masu yawa. [48] Idan
mun kyale shi haka, duka za su gaskata da shi; Romawa za su zo su
kwace wurinmu da al'ummar mu. [49] Duk da haka, wani daga cikin su
wato, Kayafas wanda shine babban firist a wannan shekara, ya ce da
su, “baku san komai ba”. [50] Ba ku lura cewa ya fi maku kyau mutum
daya ya mutu domin mutane, a maimakon dukan al'umma ta hallaka.”
[51] Ya fadi wannan ne ba don kansa ba, amma sabo da shine babban
firist, ya yi anabci ne cewa ya kamata Yesu ya mutu domin al'ummar;

52 kuma ba don alummar kawai ba, amma domin a tattara 'ya'yan
Allah da suke warwatse ko'ina wuri daya. 53 Tun daga wannan rana
suka fara neman hanyar da za su kashe Yesu. 54 Tun daga nan Yesu ya
dena tafiya a sarari chikin Yahudawa, amma sai ya koma wani yanki
kusa da jeji a wani gari da ake kira Ifraimu. A can kuma ya zamna da
almajiransa. 55 Idin ketarewa na Yahudawa ya yi kusa, da yawa sun
tafi Urushalima daga yankin kasar kamin ranar idi domin su tsarkake
kan su. 56 Suka shiga neman Yesu, suna magana da junan su yayin
da suke tsaitsaye a haikali, cewa "me kuke tunani? Ba za ya zo idin
bane?" 57 Babban firist da farisawa sun rigaya sun ba da umurni cewa
duk inda aka ga Yesu a zo a shaida domin su kama shi.

12

1 Kwana shidda kafin idin ketarewa, Yesu ya zo Baitanya inda
Li'azaru yake, wato wannan da Yesu ya tada daga matattu. 2 Sai suka
shirya masa abinci a wurin kuma Matta ce ke hidima, Li'azaru kuwa
ya kasance cikin wadanda ke kan tebiri tare da Yesu. 3 Sai Maryamu
ta dauki wani turare da aka yi da man nard, ta shafe kafafun Yesu
da shi, ta kuma share kafafun nasa da gashin kanta. Sai gida ya cika
da kamshin turaren. 4 Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin almajiransa,
wanda zai bashe shi, ya ce, " 5 "Me yasa ba a sayar da wannan turare
dinari dari uku a ba gajiyayyu ba?" 6 Ya fadi haka ba don ya damu da
gajiyayyu ba, amma domin shi barawo ne: shi ne ma'aji, kuma yana
sata daga jakkar kudi. 7 Yesu ya ce, "Ku kyale ta ta ajiye abinda ta
tanada domin jana'iza ta. 8 Gajiyayyu suna tare da ku a koyaushe, ni
kuwa ba zan kasance da ku koyaushe ba. 9 To babban taron Yahudawa
sun ji cewa Yesu yana wurin, sai suka zo, ba don Yesu kawai ba
amma domin su ga Li'azaru, wanda Yesu ya tada daga matattu. 10 Sai
manyan firistoci suka kulla makirci akan yadda za su kashe Li'azaru
shima; 11 domin saboda shi ne yahudawa dayawa suka je suka bada
gaskiya ga Yesu. 12 Kashegari, babban taro suka zo idin. Da suka
ji cewa Yesu na zuwa Urushalima, 13 Sai suka dauki ganyen dabino
suka fita gari suka tare shi da kira mai karfi suna cewa, "Hosanna!
Mai albarka ne wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin Isra'ila.
14 Yesu ya sami wani Aholakin jaki, ya hau kansa; kamar yadda aka
rubuta, 15 "Kada ki ji tsoro ke 'yar Sihiyona; duba, ga Sarkinki na
zuwa, zaune a kan danJaki". 16 Almajiransa basu fahimci wannan
al'amari ba da farko, amma bayan da aka daukaka Yesu, sai suka tuna
cewa an rubuta wadannan abubuwa game da shi, kuma sun yi masa
wadannan abubuwa. 17 Sai taron da ke tare da Yesu a ranar da ya
kira Li'azaru daga kabari ya kuma tashe shi daga matattu, suka bada
shaida. 18 Domin wannan ne kuma taron suka zo domin su sadu da
shi saboda sun ji cewa ya yi wannan alama. 19 Don haka, sai farisawa
suka shiga magana a tsakanin su suna cewa "Duba, babu abinda zaku
iya yi; kun ga, duniya ta gama bin sa. 20 Akwai wadansu Helinawa
cikin wadanda suka je sujada a idin. 21 Wadannan suka tafi wurin
filibus, mutumin Betsaida da ke Galili, suka ce masa, "Mallam, muna
so mu ga Yesu. 22 Filibus ya tafi ya fadawa Andrawus; sai Andrawus ya
tafi tare da Filibus, suka kuwa gaya wa Yesu. 23 Yesu ya amsa masu ya
ce, "sa'a ta zo da za'a daukaka Dan mutum. 24 Hakika, hakika, Ina ce

maku, in ba kwayar alkama ta fadi kasa ba ta mutu, za ta kasance ita
kadai; amma idan ta mutu, za ta bada 'ya'ya masu yawa. 25 Duk wanda
yake son ransa, zai rasa shi; amma wanda ba ya son ransa a duniyan
nan za ya kiyaye shi domin rayuwa ta har abada. 26 Idan wani na
bauta mani, to bari ya biyo ni; kuma duk inda nike, a can bawana
zai kasance kuma. Duk wanda ke bauta mani, Uban zai girmama
shi. 27 Yanzu raina na cikin damuwa, to me zan ce? 'Uba, ka cece
ni daga wannan sa'a? Amma Saboda wannan dalili ne na zo wannan
sa'a. 28 Uba, ka daukaka sunanka". Sai wata murya daga sama ta ce,
"Na daukaka shi, zan kuma sake daukaka shi. 29 Daganan sai taron
dake tsaye kuma suka ji muryar, suka ce an yi tsawa. Wasu suka
ce, "Mala'ika ya yi magana da shi". 30 Yesu ya amsa ya ce, "wannnan
murya ta zo ba saboda ni ba, amma domin ku." 31 Yanzu za'a shar'anta
duniya. Yanzu za'a kori mai mulkin duniyan nan. 32 Sa, annan ni, idan
an daga ni daga duniya, zan jawo dukan mutane zuwa gare ni". 33 Ya
fadi wannan ne domin ya nuna irin mutuwar da za ya yi. 34 Taro
suka amsa masa cewa, "Mun ji a cikin shari'a cewa Almasihu za ya
kasance har abada. Yaya za ka ce, 'za'a daga dan mutum'? Wanene
wannan dan mutum?" 35 Yesu ya ce masu, "Nan da lokaci kadan za
ku kasance da haske, ku yi tafiya tun haske na tare da ku, kada duhu
ya mamaye ku. Wanda ke tafiya cikin duhu, bai san inda za shi ba.
36 Ku gaskata ga haske tun yana tare da ku domin ku zama yayan
haske". Yesu ya fadi wadannan abubuwa sannan ya tafi ya boye masu.
37 Kodashike Yesu ya yi alamu da dama a gabansu, duk da haka ba su
gaskata shi ba. 38 Saboda maganar annabi Ishaya ta cika, wadda ya ce,
" Ubangiji, wa ya gaskata rahoton mu? Ga wa kuma hannun Ubangiji
ya bayyana? 39 Saboda wannan dalili basu gaskata ba, gama Ishaya ya
sake cewa, 40 ya makantar da su, ya kuma taurare zuciyarsu, saboda
kada su gani da idanunsu, su kuma sami fahimta da zuciyarsu, su
juyo wurina in warkar da su. 41 Ishaya ya fadi wadannan abubuwa
ne domin ya hangi daukakar Yesu ya kuma yi magana game da shi.
42 Amma duk da haka, dayawa cikin shugabanni suka gaskata Yesu.
Amma saboda farisawa, basu shaida shi a sarari ba, domin kada a
kore su daga majami'a. 43 Suna son yabo daga mutane fiye da yabon
dake zuwa daga Allah. 44 Yesu ya yi magana da babbar murya, ya ce,
"Wanda ya gaskata ni, ba ni yake gaskatawa kadai ba, amma kuma
yana gaskata wanda ya aiko ni, 45 kuma wanda ke gani na, yana ganin
shi wanda ya aiko ni. 46 Na zo ne a matsayin haske a duniya, saboda
duk wanda ya gaskata da ni ba za ya yi tafiya cikin duhu ba. 47 Duk
wanda ya ji maganata baya gaskata ba, ba ni hukunta shi; gama ban
zo in yi wa duniya hukunci ba, amma don in ceci duniya. 48 Wanda
ya ki ni, ya kuma ki ya karbi magana ta, akwai wanda za ya yi masa
hukunci. Kalmar da na fada, ita ce za ta yi masa hukunci a rana ta
karshe. 49 Maganar da ni ke yi, ba ra'ayina ba ne. Amma Uba wanda
ya aiko ni shi ke bani umarni game da abin da zan ce da abin da zan
fadi. 50 Na san umarninsa rai ne madawwami, don haka na ce - kamar
yadda Uba ya fada, haka ni ma nake fadi."

13

1 Kamin bukin idin ketarewa, sa'adda Yesu ya san lokaci ya yi da zai

tashi daga wannan duniya zuwa wurin Uba, da yake ya kaunaci nasa
wadanda ke duniya- ya kaunace su har karshe. 2 Iblis ya rigaya ya sa a
zuciyar Yahuza Iskariyoti dan Saminu, ya bashe da Yesu. 3 Ya san cewa
Uba ya bada kome a hannunsa, kuma ya zo daga wurin Allah, kuma
zai koma wurin Allah. 4 Ya tashi daga cin abincin, ya tube tufafinsa,
ya dauki tawul ya lullube kansa da shi. 5 Sa'an nan ya zuba ruwa a
bangaji, ya fara wanke kafafun almajiran, yana shafe su da tawul din
da ya lullube jikinsa da shi. 6 Ya zo wurin Bitrus Saminu, sai Bitrus
ya ce masa,”Ubangiji, za ka wanke mani kafa?” 7 Yesu ya amsa ya ce,
“Abin da nake yi ba za ka fahimce shi yanzu ba, amma daga baya za
ka fahimta.” 8 Bitrus ya ce masa, “Ba za ka taba wanke mani kafa ba.”
Yesu ya amsa masa ya ce, “In ban wanke maka ba, ba ka da rabo da
ni”. 9 Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ba kafafuna kadai za ka wanke
ba, amma da hannayena da kaina.” 10 Yesu ya ce masa, “Duk wanda
ya yi wanka ba ya da bukata, sai dai a wanke kafafunsa, amma shi
tsarkakakke ne baidaya; ku tsarkakakku ne, amma ba dukanku ba.”
11 (Don Yesu ya san wanda zai bashe shi, shiyasa ya ce, “Ba dukanku
ne ke da tsarki ba.”) 12 Bayan Yesu ya wanke masu kafafu, ya dauki
tufafinsa ya zauna kuma, ya ce masu, “Kun san abin da na yi muku?
13 kuna kirana, 'Malam, da Ubangiji,' kun fadi daidai, don haka Nake.
14 Idan ni Ubangiji da kuma mallam, na wanke maku kafafu, ya kamata
kuma ku wanke wa junan ku kafafu. 15 Gama na baku misali, saboda
ku yi yadda na yi maku. 16 Lalle hakika ina gaya muku, bawa ba ya fi
mai gidansa girma ba; dan aike kuma ba ya fi wanda ya aiko shi girma
ba. 17 Idan kun san wadannan abubuwa, ku masu albarka ne idan kun
aikata su. 18 Ba ina magana akan dukanku ba; Na san wadanda na
zaba. Amma domin Nassi ya cika: 'Shi Wanda ya ci gurasata, ya tayar
mani'. 19 Ina fada maku wannan yanzu tun kafin haka ta faru domin
sa'adda ta faru, ku gaskata Ni ne. 20 Hakika, hakika, Ina gaya maku,
wanda ya karbi wanda na aiko, Ni ya karba, wanda kuma ya karbe
ni, ya karbi wanda ya aiko ni. 21 Bayan Yesu ya fadi haka, ya damu
a ruhu, ya yi shaida ya ce, “Lalle hakika, ina gaya muku cewa daya
daga cikinku zai bashe ni.” 22 Almajiran suka kalli juna, suna juyayin
ko akan wa yake magana. 23 Daya daga cikin almajiransa, wanda Yesu
yake kauna, yana a teburi, jingine a kirjin Yesu. 24 Siman Bitrus ya ce
wa almajirin, “ka fada mana ko akan wa ya ke magana.” 25 Sai ya sake
jingina a kirjin Yesu, ya ce masa, “Ubangiji, wanene?” 26 Sannan Yesu
ya amsa, “Shine wanda zan tsoma gutsuren gurasa in ba shi.” Sannan
bayan ya tsoma gurasar, sai ya ba Yahuza Dan Siman Iskariyoti. 27 To
bayan gurasar, sai shaidan ya shige shi, sai Yesu ya ce masa, “ Abinda
kake yi, ka yi shi da sauri.” 28 Babu wani a teburin da ya san dalilin
dayasa ya fada masa wannan. 29 Wadansu sun yi tsamanin cewa, tun
da Yahuza ne ke rike da jakkar kudi, Yesu ya ce masa, “Ka sayi abinda
muke bukata don idin”, ko kuma ya bada wani abu domin gajiyayyu.
30 Bayan Yahuza ya karbi gurasar, sai ya fita nan da nan. Da daddare
ne kuwa. 31 Bayan Yahuza ya tafi, Yesu ya ce, “Yanzu an daukaka Dan
mutum, kuma an daukaka Allah a cikinsa. 32 Allah zai daukaka shi a
cikin kansa, kuma zai daukaka shi nan da nan. 33 'Ya'ya kanana, ina
tare da ku na wani gajeren lokaci. Zaku neme ni, kuma kamar yadda
na fadawa Yahudawa, 'in da zan tafi ba za ku iya zuwa ba.' Yanzu

kuma na fada maku wannan. [34] Ina baku sabuwar doka, ku kaunaci
juna; kamar yadda na kaunace ku, haka kuma ku kaunaci juna. [35] Ta
haka kowa zai san ku almajiraina ne, idan kuna kaunar juna." [36] Siman
Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, ina za ka?" Yesu ya amsa ya ce, "Inda za
ni, ba zaka iya bi na ba yanzu, amma zaka bini daga baya." [37] Bitrus
ya ce masa, "Ubangiji, don me ba zan iya binka a yanzu ba? Zan bada
raina domin ka." [38] Yesu ya amsa ya ce, " Za ka bada ranka domina?
Lalle hakika, ina gaya maka, kafin zakara ya yi cara zaka yi musu na
sau uku."

14

[1] "Kada zuciyarku ta bachi. Kun gaskata da Allah, sai kuma ku
gaskata da ni. [2] A gidan Ubana akwai wurin zama dayawa. Da ba
haka ba, da na fada maku, domin zan tafi in shirya maku wuri. [3] In
kuwa na je na shirya maku wuri, zan dawo in karbe ku zuwa wurina
domin inda nake kuma ku kasance. [4] Kun san hanya inda zan tafi."
[5] Toma ya ce wa Yesu, "Ubangiji, bamu san inda za ka tafi ba, yaya
za mu san hanyar?" [6] Yesu ya ce masa, "Ni ne hanya, ni ne gaskiya,
ni ne rai; Ba mai zuwa wurin Uba sai ta wurina. [7] Da kun san ni, da
kun san Ubana kuma. Amma daga yanzu kun san shi, kuma kun gan
shi." [8] Filibus ya ce wa Yesu, "Ubangiji, ka nuna mana Uban, wannan
za ya ishe mu." [9] Yesu ya ce masa, "Ina tare da ku da dadewa, amma
har yanzu baka san ni ba, Filibus? Duk wanda ya gan ni, ya ga Uban.
Yaya za ka ce, 'Nuna mana Uban'? [10] Baka gaskata cewa Ina cikin
Uban, Uban kuma yana ciki na ba? Maganganun da nake fada maku,
ba da ikona nake fadi ba, amma Uban ne da yake zaune a ciki na
yake yin ayyukansa. [11] Ku gaskata ni cewa ina cikin Uban, Uban kuma
na ciki na, ko kuwa ku bada gaskiya domin ayyukan kansu. [12] "Lalle
hakika, ina gaya maku, duk wanda ya gaskata ni zai yi ayyukan da
nake yi, kuma zai yi ayyuka fiye da wadannan, domin zan tafi wurin
Uba. [13] Duk abinda kuka roka da sunana, zan yi shi domin a daukaka
Uban cikin Dan. [14] Idan kuka roke ni komai cikin sunana, zan yi shi.
[15] "Idan kuna kaunata, za ku kiyaye dokokina. [16] Sa, annan zan yi
addu'a ga Uba, zai kuwa baku wani mai ta'aziya domin ya kasance
tare daku har abada. [17] Ruhun gaskiya. Wanda duniya ba zata iya
karba ba, domin bata gan shi ba, ko ta san shi. Amma ku kun san shi,
domin yana tare da ku, zai kuma kasance a cikin ku. [18] Ba zan barku
ku kadai ba; zan dawo wurin ku. [19] Sauran dan gajeren lokaci, duniya
kuma ba zata ka ra gani na ba, amma ku kuna gani na. Saboda ina
raye, kuma zaku rayu. [20] A wannan rana zaku sani ina cikin Ubana, ku
kuma kuna ciki na, ni ma ina cikin ku. [21] Shi wanda yake da dokokina
yake kuma bin su, shine ke kauna ta, kuma shi wanda ke kauna ta
Ubana zai kaunace shi, Ni ma kuma zan kaunace shi in kuma bayyana
kaina gare shi." [22] Yahuza (ba Iskariyoti ba) ya ce ma Yesu, "Ubangiji,
meyasa za ka bayyana kanka a gare mu, ba ga duniya ba?" [23] Yesu ya
amsa ya ce masa,"Kowa yake kauna ta, zai kiyaye maganata. Ubana
kuwa zai kaunace shi, za mu zo wurinsa mu zauna tare da shi. [24] Shi
wanda baya kauna ta, ba ya kiyaye maganganuna. Maganar da kuke ji
ba daga gareni take ba, amma daga Uba wanda ya aiko ni take. [25] Na
fada maku wadannan abubuwa, sa'adda nake tare da ku. [26] Saidai,

mai ta'aziyar- Ruhu Mai Tsarki wanda Uba zai aiko cikin sunana, zai
koya maku kome, kuma zai tunashe ku dukan abinda na fada maku.
27 Na bar ku da salama; ina ba ku salamata. Ba kamar yadda duniya
ke bayarwa Nake bayarwa ba. Kada zuciyarku ta baci, kuma kada ku
tsorata. 28 Kun ji dai na fada maku, 'zan tafi, kuma Zan dawo gare ku'.
Idan kuna kaunata, za ku yi farinciki domin za ni wurin Uban, gama
Uban ya fi ni girma. 29 Yanzu na fada maku kafin ya faru, domin idan
ya faru, ku gaskata. 30 Ba zan kara magana mai yawa da ku ba, domin
mai mulkin duniyan nan yana zuwa. Bashi da iko a kai na, 31 amma
domin duniya ta san cewa ina kaunar Uban, Ina yin daidai abinda
Uban ya Umarce ni. Mu tashi mu tafi daga nan.

15

1 "Nine itacen inabi na hakika, Ubana kuwa shi ne manomin. 2 Yakan
cire duk wani rashe a cikina da ba ya bada 'ya'ya, mai bada 'ya'ya
kuwa ya kan gyara shi domin ya kara bada 'ya'ya. 3 Kun rigaya kun
tsarkaka saboda maganar da na yi muku. 4 Ku zauna ciki na, Ni kuma
cikin ku. Kamar yadda reshe ba ya iya bada 'ya'ya shi kadai sai ya
zauna cikin itacen, haka kuma ba za ku iya ba, sai kun zauna ciki
na. 5 Ni ne itacen inabi, ku ne rassan. Wanda ya zauna ciki na, ni
kuma cikin sa, yana bada 'ya'ya dayawa, gama in ba tare da ni ba, ba
za ku iya yin kome ba. 6 Wanda kuma bai zauna a ciki na ba, akan
jefar da shi kamar reshe, ya bushe, kuma sukan tattara rassan su jefa
a wuta, su kone. 7 In kun zauna a ciki na, maganata kuma ta zauna
a cikin ku, sai ku roki duk abinda kuke so, za a kuwa yi maku. 8 Ta
haka ake daukaka Ubana: cewa ku bada 'ya'ya dayawa, kuma cewa
ku almajiraina ne. 9 Kamar yadda Ubana ya kaunace ni, haka Ni ma
na kaunace ku; Ku zauna cikin kaunata. 10 Idan kun kiyaye dokokina,
za ku zauna cikin kaunata kamar yadda Na kiyaye dokokin Ubana, na
kuma zauna cikin kaunarsa. 11 Ina gaya maku wadannan al'amura
domin farincikina ya kasance a cikin ku, kuma domin farincikinku
ya zama cikakke. 12 "Wannan shine umarnina, cewa ku kaunaci juna
kamar yadda na kaunace ku. 13 Babu wanda ke da kaunar da tafi haka,
wato ya bada ransa domin abokansa. 14 Ku abokaina ne idan kuna yin
abubuwan da na umarce ku. 15 Nan gaba ba zan kara ce da ku bayi ba,
don bawa bai san abinda Ubangijinsa ke yi ba. Na kira ku abokaina,
domin na sanar da ku duk abinda na ji daga wurin Ubana. 16 Ba ku
kuka zabe ni ba, amma Ni ne na zabe ku, na aike ku don ku je ku
bada 'ya'ya, 'ya'yanku kuma su tabbata. Wannan ya zama domin duk
abinda kuka roki Uba a cikin sunana, zai baku. 17 Na baku wannan
umarni: domin ku kaunaci juna. 18 In duniya ta ki ku, ku sani cewa
ta kini kafin ta ki ku. 19 Da ku na duniya ne, da duniya ta kaunace ku
kamar nata. Amma saboda ku ba na duniya bane, na kuma zabe ku
daga duniya, don haka duniya take kin ku. 20 Ku tuna da maganar da
na yi muku, 'Bawa ba ya fi Ubangijinsa girma ba.' Idan sun tsananta
mani, ku ma za su tsananta maku; Idan sun kiyaye maganata, za su
kuma kiyaye maganarku. 21 Za su yi maku duk wadannan abubuwa
saboda sunana, don basu san wanda ya aiko ni ba. 22 Da ban zo na
yi masu magana ba, da basu da zunubi, amma yanzu, basu da wata
hujja don zunubinsu. 23 Duk wanda ya ki ni ya ki Ubana. 24 Da ban yi

ayyukan da babu wanda ya taba yinsu a cikin su ba, da basu da zunubi,
amma yanzu sun gani, sun kuma ki ni da Ubana duka. 25 An yi wannan
kuwa domin a cika maganar da ke rubuce a cikin shari'arsu, ' Sun ki
ni ba dalili.' 26 Sa'adda Mai Ta'aziya- wanda zan aiko maku daga wurin
Uban, wato, Ruhun gaskiya, wanda ke fita daga wurin Uban-ya zo, zai
bada shaida a kai na. 27 Ku ma kuna bada shaida saboda kuna tare da
ni tun daga farko.

16

1 "Na fada maku wannan ne domin kada kuyi tuntube. 2 Zasu fitar
da ku daga majami'u. Amma, sa'a tana zuwa, wadda idan wani ya
kasheku, zai yi zaton aikin Allah yake yi. 3 Za suyi haka ne kuwa
domin ba su san Uban ko ni ba. 4 Na fada maku wadannan abubuwa
ne domin in lokacin da zasu faru yayi, ku tuna na fada maku." Ban
fada maku wadannan abubuwa ba tun da farko, domin ina tare da ku.
5 Yanzu kuwa za ni wurin wanda ya aiko ni, duk da haka a cikinku,
ba wanda ya tambaye ni, 'Ina za ka?' 6 Amma saboda na fada maku
wadannan abubuwa, bakin ciki ya cika zuciyarku. 7 Amma ina gaya
maku gaskiya: zai fi ye maku in na tafi. Domin in ban tafi ba, Mai
Ta'aziyya ba zai zo gare ku ba, in kuwa na tafi, zan aiko shi gare ku.
8 Idan kuwa ya zo, Mai Ta'aziyyar zai fadarkar da duniya a kan zunubi,
da adalci, da kuma hukunci. 9 Game da zunubi, domin basu gaskata
da ni ba, 10 Game da adalci, domin za ni wurin Uba, kuma ba za ku
sake ganina ba, 11 game da hukunci kuma, domin an yanke wa mai
mulki duniyan nan hukunci. 12 "Akwai abubuwa da yawa da zan gaya
maku, amma ba za ku iya fahimta a yanzu ba. 13 Saboda haka, sa'adda
Ruhu na gaskiya ya zo, zai bishe ku a cikin dukan gaskiyar, domin ba
zai yi magana don kansa ba, sai dai duk abin da ya ji, shi zai fada, zai
kuma sanar da ku al'amuran da zasu faru. 14 Zai daukaka ni, domin
zai dauko abubuwa dake nawa ya sanar da ku. 15 Duk abinda Uba yake
da shi, nawa ne. Domin wannan ne nace zai dauko abubuwa da yake
nawa ya sanar da ku. 16 "Bayan dan lokaci kadan, ba zaku kara ganina
kuma ba. bayan dan lokaci kadan kuma, zaku gan ni." 17 Sai wadansu
almajiransa sukace wa juna, "Me nene wannan da yake fadi mana,
'Bayan dan lokaci kadan ba zaku gan ni ba, bayan dan lokaci kadan
kuma zaku gan ni?' da kuma, ' zan tafi wurin Uba'?" 18 Saboda haka
sukace, "Me nene wannan da yake fada, 'Bayan dan lokaci kadan'?
Bamu san abinda yake fada mana ba." 19 Yesu kuwa ya ga suna so
su tambaye shi, sai ya ce masu, "Wato kuna tambayar juna ne abinda
nake nufi da cewa, "Bayan dan lokaci kadan ba zaku gan ni ba, bayan
dan lokaci kadan kuma zaku gan ni'? 20 Hakika, hakika, ina gaya maku,
zaku yi kuka da makoki, amma duniya za ta yi farin ciki, zaku cika da
bakin ciki, amma bakin cikinku zai koma farin ciki. 21 Mace takan
ji zafi lokacin da take nakuda don lokacin haihuwa ya zo. Amma da
zarar ta haifi jinjirin nan, ba ta kara tunawa da zafin, domin ta na
fariciki an haifi mutum a duniya. 22 To yanzu dai kuna bakin ciki,
amma zan sake ganinku, kuma ba wanda zai iya kwace maku wannan
farin ciki. 23 A rannan, ba zaku tambaye ni komai ba. Hakika hakika,
ina gaya maku, komai kuka roki Uba a cikin sunana zai ba ku shi.
24 Harwa yau, ba ku roki komai cikin sunana ba. Ku roka, zaku karba,

domin farin cikin ku ya zama cikakke.” [25] “Na fada maku wadannan
abubuwa cikin karin magana. Amma sa'a tana zuwa da ba zan kara
fada maku komai ba cikin karin magana, amaimakon haka zan gaya
maku komai a sarari game da Uba. [26] A ranar nan, zaku yi roko a
cikin sunana kuma bance maku zan yi addu'a ga Uba a madadinku
ba, [27] domin Uba da kansa yana kaunarku, domin kun kaunace ni,
kun kuma gaskata daga wurin Uban na fito. [28] Daga wurin Uban na
fito, kuma na shigo duniya. Har wa yau, kuma zan bar duniya in
koma wurin Uba.” [29] Almajiransa sukace, duba, “Yanzu kake magana
a sarari, ba cikin karin magana ba! [30] Yanzu mun sani ka san komai,
ba sai wani ya tambaye ka ba. Ta haka muka gaskata daga wurin
Allah ka fito.” [31] Yesu ya amsa masu yace, “Ashe, yanzu kun gaskata?
[32] Duba, sa'a na zuwa, I, sa'ar ta yi, da za a warwatsa ku, kowa ya koma
gidansa, kuma ku bar ni ni kadai. Duk da haka kuwa ba ni kadai nake
ba, domin Ubana yana tare da ni. [33] Na fada maku wannan ne domin a
ciki na ku sami salama. A duniya kuna shan tsanani, amma ku karfafa:
na yi nasara da duniya,”

17

[1] Da Yesu ya fadi wandannan abubuwa, sai ya tada idanunsa sama
ya ce, ya Uba, sa'a ta zo; ka daukaka Danka, domin Dan shi ya daukaka
ka, [2] kamar yadda ka ba shi iko akan dukkan 'yan adam, ya ba da rai
madawwami ga duk wanda ka ba shi. [3] Wannan ne rai madawwami:
wato su san ka, Allah makadaici na gaskiya, da shi kuma wanda ka
aiko, Yesu Almasihu. [4] Na daukaka ka a duniya, na gama aikin da
ka ba ni in yi. [5] Yanzu, ya Uba, ka daukaka ni tare da kai da daukaka
wadda ni ke da ita tare da kai tun kafin duniya ta kasanci. [6] Na bayyana
sunanka ga mutunen da ka ba ni acikin duniya. Na ka suke, ka ba ni
su, sun kuwa kiyaye maganarka. [7] Yanzu kuwa sun san duk iyakar
abinda ka ba ni daga gare ka yake, [8] don kuwa maganganun da ka
fada mani. Na fada masu, sun kuma karba, sun sani kuwa hakika
na fito daga gareka ne, kuma sun gaskata kai ne ka aiko ni. [9] Ina
yi masu addu'a. Ba domin duniya ni ke yin addu'a ba, amma domin
wadanda ka bani gama na ka ne. [10] Gama dukan abinda ke nawa
na ka ne, naka kuwa nawa ne, an kuma daukaka ni a cikinsu. [11] Ba
na cikin duniya kuma, amma wadannan mutane suna cikin duniya,
ni kuwa ina zuwa wurin ka. Ya Uba mai Tsarki, ka adanasu cikin
sunanka da ka ba ni domin su zama daya, kamar dai yadda muke
daya. [12] Lokacin da ina tare da su, na adanasu acikin sunanka da ka
ba ni. Na kiyaye su, kuma ko daya kuwa daga cikinsu ba ya bace ba, sai
dai dan hallakar nan, domin Nassi ya cika. [13] Amma yanzu ina zuwa
wurinka, Ina fadar wadannan abubuwa tun ina duniya, domin farin
cikina ya zama cikakke a zukatansu. [14] Na ba su maganarka, kuma
duniya ta tsane su domin su ba na duniya ba ne, kamar yadda ni ba
na duniya ba ne. [15] Ba ina roko ka dauke su daga cikin duniya ba,
amma domin ka tsare su daga mugun nan. [16] Su ba na duniya ba ne,
kamar yadda ni ba na duniya ba ne. [17] Ka kebe su domin kanka cikin
gaskiya. maganarka gaskiya ce. [18] Kamar dai yadda ka aiko ni cikin
duniya, haka kuma na aike su cikin duniya. [19] Na kebe kaina gareka
sabili da su, domin su ma kansu a kebe su gareka cikin gaskiya. [20] Ina

addu'a ba domin wadannan kadai ba, amma har da wadanda zasu
gaskata da ni ta wurin maganarsu, 21 Domin su zama daya dukansu,
kamar yadda kai, ya Uba, ka ke ciki na, ni kuma na ke cikin ka. Ina
roko suma su kasance a cikinmu, domin duniya ta gaskata cewa ka
aiko ni 22 Daukakar da ka bani, ita nake basu, domin su zama daya,
kamar yadda mu ke daya; 23 ni a cikinsu, kai kuma a ciki na. Domin
su kammalu cikin zama daya, domin duniya ta sani cewa ka aiko ni,
kuma ka kaunace su, kamar yadda ka kaunace ni. 24 Ya Uba, ina so
wadanda ka ba ni, su ma su kasance tare da ni inda nake, domin su
dubi daukakata da ka yi mani. Domin ka kaunace ni tun kafin halittar
duniya. 25 Ya Uba mai adalci, duniya kam, ba ta sanka ba, amma ni na
sanka; kuma wadannan sun sani kai ne ka aiko ni. 26 Na sanar masu
da sunanka, zan kuma sanar da shi domin kaunar da ka yi mani ta
kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a cikinsu,

18

1 Bayan Yesu ya fadi wadannan maganganu, ya fita shi da al-
majiransa zuwa daya barayin kwarin Kidiron, inda wani lambu ya
ke, ya kuma shiga da almajiransa. 2 Yahuza ma wanda zai bashe
shi ya san wurin, domin Yesu ya saba zuwa wurin da almajiransa.
3 Yahuza kuwa, bayan ya dauko kungiyar soja daga manyan firistoci,
da Farisawa, da 'yan majalisa, suka zo wurin, rike da fitilu, da cociloli,
da makamai. 4 Sai Yesu, da ya san duk abinda ke faruwa da shi,
yayiwo gaba, yace masu, "Wa kuke nema" 5 Suka amsa masa su ka
ce, "Yesu Banazare" Yesu yace masu, Ni ne" Yahuza kuma, wanda ya
bashe shi, yana tsaye tare da sojojin. 6 Sa'adda ya ce masu, "Ni ne",
suka koma da baya, suka fadi a kasa. 7 Ya sake tambayarsu kuma, "Wa
ku ke nema?" su ka ce, "Yesu Banazare." 8 Yesu ya amsa, "Ai, na gaya
maku cewa, Ni ne. In kuwa ni ku ke nema, ku bar wadannan su tafi
abinsu;" 9 Wannan kuwa domin maganar daya fada ta cika, "Daga cikin
wadanda ka ba ni, ko daya bai bace mani ba." 10 Saminu Bitrus kuwa,
da ya ke yana da takobi, ya zaro ya kai wa bawan babban firist sara,
ya dauke masa kunnensa na dama, sunan bawan Malkus ne. 11 Yesu
ya ce wa Bitrus, "Mai da takobin ka kubenta. Ba zan sha kokon da Uba
ya ba ni ba.'? 12 Sai sojojin da hafsan, da 'yan majalisar Yahudawa,
suka kama Yesu, suka daure shi. 13 Da fari suka tafi da shi wurin
Hanana, don shi surukin Kayafa ne, wanda ya ke shi ne babban firist
a shekaran nan. 14 Kayafa kuma shi ne ya ba Yahudawa shawara, cewa
ya fiye masu mutum daya ya mutu domin mutane. 15 Saminu bitrus
ya bi bayan Yesu, haka kuma wani almajirin yayi. Almajirin nan kuwa
sananne ne ga babban firist, sai ya shiga har farfajiyar babban firist
din tara da Yesu; 16 Amma bitrus kuwa ya tsaya a bakin kofa daga
waje. Sai daya almajirin da ya ke sananne ga babban firist ya fita,
yayi magana da macen da ta ke tsaron kofar, sa'an nan ya shigo da
Bitrus. 17 Sai yarinyar mai tsaron kofar ta ce wa Bitrus, "kai ma ba
kana cikin almajiran mutumin nan ba?" Yace "bani ba." 18 To, barorin
da dogaran Haikali suna tsaye a wurin, sun kuwa hura wutar gawayi,
suna jin dumi, gama ana sanyi. Bitrus ma yana tsaye tare da su yana
jin dumin. 19 babban firist ya tambayi Yesu game da almajiransa da
koyarwarsa kuma. 20 Yesu ya amsa masa, Ai, na yi wa duniya magana a

bayyane. Na kuma sha koyarwa a majami'u da Haikali in da Yahudawa
duka sukan taru. Ban fadi komai a boye ba. 21 Don me kake tambaya
ta? Ka tambayi wadanda suka saurare ni a kan abinda na fada, ai, sun
san abinda na fada. 22 Sa'adda Yesu ya fadi wannan, wani daga cikin
'yan majalisar da ke tsaye a wurin ya nushi Yesu, yace, "Kana amsa wa
babban firist haka." 23 Yesu ya amsa masa yace, "Idan na fadi mugun
abu to, ka bada shaida kan hakan. In kuwa dai dai na fada, to, dan
me za ka nushe ni?" 24 Sai Hanana ya aika daYesu a daure wurin
Kayafa, babban firist. 25 To Saminu Bitrus yana tsaye yana jin dumin.
Mutanen kuwa suka ce masa, "Anya kai ma ba cikin almajiransa ka
ke ba?" Sai yayi musu yace, "A'a, ba na ciki." 26 Sai wani daga cikin
bayin babban firist, wato dan'uwan wanda Bitrus ya fillewa kunne,
yace, "Ashe, ban gan ka tare da shi a lambun ba? 27 Bitrus ya sake
yin musu, nan da nan kuwa zakara yayi cara. 28 Daga wurin Kayafa
kuma suka kai Yesu fadar Gwamna. Da asuba ne kuwa, su kansu ba
su shiga fadar Gwamnan ba, wai don kada su kazantu su kasa cin jibin
Ketarewa. 29 Sai bilatus fa ya fita zuwa wurinsu, yace, 'Wane zargi ku
ke kawowa akan mutumin nan?' 30 "Sai suka amsa suka ce, "idan da
mutumin nan bai yi mugun abu ba, me zai sa mu yi kararsa a wurin
ka" 31 bilatus yace masu, "Ku tafi da shi da kan ku mana, ku hukunta
shi bisa ga shari'arku!" Sai Yahudawa su kace masa, "Ai, ba mu da
ikon zartar da hukuncin kisa akan kowa." 32 Sun fadi Wannan ne don
a cika maganar da Yesu yayi, wadda ta kwatanta irin mutuwar da zai
yi. 33 Sai bilatus ya sake shiga cikin fadar Gwamnan, ya kira Yesu ya ce
masa, "kai sarkin Yahudawa ne?" 34 Yesu ya amsa, " wannan fadarka
ce, ko kuwa wadansu ne suka ce da ni haka a wurinka?" 35 Bilatus ya
amsa "Ni ba Bayahude bane, ko kuwa?" Ai, jama'arka ne da manyan
firistoci suka bashe ka gareni. "Me ka yi?" 36 Yesu ya amsa, "Mulkina
ba na duniya nan ba ne. Da mulkina na duniyan nan ne da barorina
za su yi yaki kada a bashe ni ga Yahudawa. To, mulkina ba daga nan
ya ke ba." 37 Sai Bilatus yace masa, "Wato ashe, sarki ne kai?" Yesu
ya amsa, "Yadda ka fada, ni sarki ne. Domin wannan dalili aka haife
ni, domin kuma wannan dalili na zo cikin duniya, don in bada shaida
game da gaskiya. Kowane mai kaunar gaskiya kuma yakan saurari
muryata." 38 Bilatus yace masa, "Menene gaskiya?" Bayan da ya fadi
haka, ya sake fitowa wurin Yahudawa, yace masu, "Ni kam, ban sami
mutumin nan da wani laifi ba. 39 Amma dai kuna da wata al'ada, in
Idin Ketarewa ya yi, na kan sakar maku mutum daya. To, kuna so
in sakar maku sarkin Yahudawa?" 40 Sai suka sake daukar kururuwa
suna cewa, "A; a, ba wannan mutum ba, sai dai Barabbas." Barabbas
din nan kuwa dan fashi ne.

19

1 Sai Bilatus yayi wa Yesu bulala. 2 Sojojin kuwa suka saka rawanin
kaya. Suka kuwa dora wa Yesu a kai suka sa mashi kaya irin na
saurata. 3 Suka zo wurin sa sukace, “Ranka ya dade, sarkin Yahudawa!
sai suka nushe shi. 4 Sai Bilatus ya sake fita waje yace masu, “Dubi,
zan kawo maku mutumin domin ku sani ban same shi da wani laifi
ba”, 5 Yesu kuwa ya fito, da rawanin kaya da kaya irin na sarauta. Sai
Bilatus yace “Ga mutumin nan”. 6 Da manyan firistocin tare da yan
majalisar suka ga Yesu, sai suka yi ta ihu suna cewa “A gicciye shi, A

gicciye shi" Sai Bilatus yace masu, "ku dauke shi ku gicciye shi, ni kam
ban same shi da wani laifi ba". 7 Sai Yahudawan sukace mashi, "Ai
muna da shari'a, kuma bisa ga shari'ar ya cancanci mutuwa domin
ya mai da kansa Dan Allah". 8 Da Bilatus ya ji wannan zance sai
ya tsorata kwarai. 9 Sai ya sake shiga fadar Gwamna, yace wa Yesu,
"Daga ina ka fito?" amma Yesu bai amsa mashi ba. 10 Sai Bilatus yace
masa "Ba zaka yi mani magana ba? Baka san ina da iko in sake ka
ba, kuma in gicciye ka? 11 Yesu ya amsa masa, "Ai ba ka da iko a
kaina sai dai in an baka daga sama, Saboda haka, wanda ya mika ni
a gare ka shine mafi zunubi". 12 Da jin haka, sai Bilatus yayi kokari
a sake shi, amma sai Yahudawa suka tada murya sukace, "In ka saki
mutumin nan, kai ba abokin Kaisar bane, duk wanda ya maida kansa
sarki, ya sabawa Kaisar". 13 Da Bilatus ya ji irin maganganunsu sai
ya fito da Yesu waje ya kuma zauna akan kujeransa a inda ake kira
"Dakalin shari'a," a Yahudanci kuma, "Gabbata." 14 To a ran nan ana
shirye shiryen idin ketarewa, da misalin sa'a ta shidda kenan, wato
tsakar rana, Bilatus yace wa Yahudawan "Ga sarkin ku!" 15 Su kuwa
suka yi ihu, a tafi da shi, a tafi da shi, a gicciye shi, Bilatus yace masu
"In gicciye sarkin ku? Sai manyan firistocin sukace "Ba mu da wani
sarki sai Kaisar". 16 Sai Bilatus ya mika Yesu domin su gicciye shi.
17 Sai suka tafi da Yesu, ya fito yana dauke da gicciyen zuwa wurin
da ake kira "Wurin kwalluwa" da Yahudanci kuma "Golgota". 18 Suka
gicciye Yesu a wurin, tare da wasu mutum biyu, daya a kowane gefe,
Yesu kuwa na tsikiya. 19 Bilatus kuwa ya rubuta wata alama a kan
gicciyen, "YESU BANAZARE, SARKIN YAHUDAWA". 20 Yahudawa da
yawa kuwa suka karanta wannan alama domin wurin da aka gicciye
Yesu yana kusa da Birnin. Alamar kuwa an rubuta ta da Yahudanci,
da Romanci, da Helenanci. 21 Sai manyan firistocin yahudawa sukace
wa Bilatus, kada ka rubuta sarkin Yahudawa, amma kace, 'wannan
yace "Ni ne sarkin Yahudawa"'. 22 Bilatus kuwa ya amsa, "Abinda na
rubuta na rubuta kenan." 23 Bayan da sojojin suka gicciye Yesu, sai
suka yayyaga rigarsa kashi hudu, kowane soja da nasa, kashin, sai
kuma alkyabbar. Alkyabbar kuwa bata da dinki an saka tane daga
sama har kasa. 24 Sai sukace wa junansu, "Kada mu yaga alkyabbar,
amma kuzo mu jefa kuri'a a kan ta mu gani ko wanene zai dauke ta,
anyi haka ne domin a cika nassi cewa "Sun raba rigata a tsakaninsu,
sun kuwa jefa kuri'a domin alkyabbata. 25 Sojojin suka yi wadannan
abubuwa. Uwar Yesu, da 'yar'uwarta, da Maryamu matar Kilofas, da
kuma Maryamu Magadaliya. Wadannan mataye suna tsaye kusa da
gicciyen Yesu. 26 Da Yesu ya ga mahaifiyarsa da almajirin nan da yake
kauna tsaye kusa da juna, yace, "Mace, dubi, dan ki!" 27 Sai yace wa
almajirin, "Dubi, mahaifiyarka!" Daga wannan sa'a almajirin ya dauke
ta zuwa gidansa. 28 Bayan wannan Yesu, saboda ya san yanzu komai
ya kammala, domin a cika nassin, sai yace "Ina jin kishi. 29 A gefensu
kuma akwai gora cike da ruwan inabi mai tsami, sai suka tsoma soso a
cikin ruwan inabin mai tsami suka daura a wata sanda sai suka mika
masa a baki. 30 Da Yesu ya tsotsi ruwan tsamin, sai yace "An gama"
Sai ya sunkuyar da kansa ya kuwa saki ruhunsa. 31 Sai Yahudawan,
domin ranar shirye shirye ne, domin kada a bar jikunansu akan gicciye
har ranar asabacin (domin asabacin rana ce mai muhimmanci), suka

roki Bilatus ya kakkarye kafafunsu kuma ya saukar da su. [32] Sai sojojin
suka zo suka karya kafafun mutum na farko da kuma mutum na biyun
wadanda aka gicciye tare da Yesu. [33] Da suka iso kan Yesu sai suka
tarar ya riga ya mutu, sai basu kuwa karya kafafunsa ba. [34] Duk da
haka daya daga cikin sojojin ya soki kuibin shi da mashi, nan da nan
sai jini da ruwa suka fito. [35] Wanda ya ga wannan, shi ya zama shaida,
shaidarsa kuwa gaskiya ce. Ya sani cewa abinda ya fada gaskiya ne
saboda ku ma ku gaskata. [36] Wadannan sun faru ne domin a cika nassi,
"Babu ko daya daga cikin kasusuwansa da za'a karya". [37] Kuma wani
nassin yace, "Zasu dube shi wanda suka soka." [38] Bayan wadannan
abubuwa, Yusufu mutumin Arimatiya, wanda yake almajirin Yesu ne
(amma a boye saboda tsoron Yahudawa) ya roki Bilatus izini domin
ya dauke jikin Yesu. Bilatus kuwa ya bashi izini, sai Yusufu yazo ya
dauki jikin. [39] Nikodimu ma ya zo, wanda da farko ya zo wurin Yesu
da daddare, ya kawo hadin man kamshi na mur da al'ul wajen nauyin
awo dari. [40] Sai suka dauki jikin Yesu suka sa shi a likkafanin lillin tare
da kayan kamshin nan, domin jana'iza bisa ga al'adar Yahudawa. [41] To
a wurin da aka gicciye shi kuwa akwai wani lambu, a cikin lambun
kuma akwai sabon kabari wanda ba'a taba sa kowa ba. [42] Da yake
ranar shirye shirye ce ta Yahudawa, kabarin kuwa na kusa, sai suka
sa Yesu a ciki.

20

[1] To da sassafe ranar farko ta mako, da sauran duhu, Maryamu
Magadaliya ta zo kabarin, ta tarar an kawar da dutsen daga kabarin.
[2] Sai ta ruga da gudu zuwa wurin Saminu Bitrus tare da almajirin nan
da Yesu ke kauna, tace masu, "Sun dauke Ubangiji daga kabarin, bamu
kuwa san inda aka sa shi ba." [3] Sai Bitrus tare da almajirin nan suka
fita, kuma suka tafi kabarin, [4] dukansu suka ruga da gudu tare, amma
daya almajirin ya riga Bitrus isowa kabarin, [5] Sai ya sunkuya ya leka
ciki, ya ga likkafanin lillin a wurin, amma fa bai shiga ciki ba. [6] Sai
Saminu Bitrus ya iso daga bayansa sai ya shiga kabarin, ya tarar da
likkafanin lillin a ajiye. [7] sai fallen kuma da yake kansa. Ba'a ajiye
tare da likkafanin ba amma aka linkeshi aka ajiye shi daban. [8] Sai
almajirin nan da ya riga isa kabarin shi ma ya shiga ya gani, sai ya ba
da gaskiya. [9] Har ya zuwa wannan lokacin basu san nassin daya ce zai
tashi daga matattu ba. [10] Sai almajiran suka sake komawa gida kuma.
[11] Amma Maryamu tana tsaye a bakin kabarin tana kuka. Yayin da take
kuka, sai ta sunkuya ta leka cikin kabarin. [12] Sai ta ga mala'iku guda
biyu cikin fararen kaya zaune, daya ta wurin kai daya kuma ta wurin
kafafu inda aka kwantar da Yesu. [13] Sukace mata, "Uwargida don me
kike kuka? Sai tace masu, "Domin sun dauke Ubangijina, ban kuwa
san inda suka ajiye shi ba. [14] Bayan ta fadi haka, ta juya sai ta ga Yesu
tsaye a wurin. Amma bata san cewa Yesu bane, [15] Yesu yace mata,
"Uwargida, me yasa kike kuka? Wa kuma kike nema? Domin tana
zaton shine mai kula da lambun, sai tace masa, "Maigida in kaine ka
dauke shi, gaya mani inda ka sa shi, ni kuwa in dauke shi." [16] Yesu yace
mata, "Maryamu". Sai ta juya, tace masa da Armaniyanci "Rabboni!"
wato mallam. [17] Yesu yace mata, kada ki taba ni, domin har yanzu ban
hau wurin Uba ba tukuna, amma kije wurin 'yan'uwana kice masu, zan

je wurin Ubana da Ubanku, Allahna da kuma Allahnku”. 18 Maryamu
Magadaliya ta je tace wa almajiran, “Na ga Ubangiji” Ta kuma ce ya
fada mata wadannan abubuwa. 19 Da yamma a wannan rana, a rana
ta farko ta mako, almajiran suna kulle a daki saboda tsoron Yahudawa,
Yesu yazo ya tsaya a tsakaninsu, yace “Salama Agareku”. 20 Bayan ya
fadi haka, sai ya nuna masu hannuwansa da kuibinsa. Da almajiran
suka ga Ubangiji, sai suka yi farin ciki. 21 Yesu ya sake ce masu, “salama
agareku. “Kamar yadda Uba ya aiko ni, haka Ni ma na aike ku”. 22 Da
Yesu ya fadi haka, sai ya hura masu lumfashinsa, yace masu, “Ku karbi
Ruhu Mai Tsarki. 23 Duk wanda kuka gafarta wa zunubai, an gafarta
masa; kowa kuka rike zunubansa, an rikesu.” 24 Toma, daya daga cikin
sha biyun, wanda ake kira Dan Tagwai, baya tare dasu lokacin da Yesu
ya bayyana. 25 Sauran almajiran sukace masa “Mun ga Ubangiji”. Sai
yace masu, “In ban ga gurbin kusoshi a hannuwansa ba, in sa yatsana
a gurbin kusoshin ba, in kuma sa hannuna cikin kuibinsa ba, ba zan
bada gaskiya ba. 26 Bayan kwana takwas har wa yau almajiran na cikin
gida, Toma ma na tare dasu, kofofin suna kulle, sai ga Yesu a tsakaninsu
yace, “Salama agareku”. 27 Sa'an nan yace wa Toma, “Iso nan da
yatsanka, dubi hannuwana. Miko hannunka kuma kasa a kuibina,
kada ka zama marar bada gaskiya, sai dai, mai bada gaskiya”. 28 Toma
ya amsa yace “Ya Ubangijina da Allahna!” 29 Yesu yace masa, “Wato
saboda ka gan ni, ka bada gaskiya? Albarka ta tabbata ga wadanda
basu gani ba, amma kuwa sun bada gaskiya. 30 Yesu yayi wadansu
alamu da yawa dabam dabam a gaban almajiransa, wadanda ba'a
rubuta a littafin nan ba. 31 Amma an rubuta wadannan ne, domin
ku bada gaskiya Yesu shine Almasihu, Dan Allah, ta wurin gaskatawa
kuma ku sami rai cikin sunansa.

21

1 Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya sake bayyana kansa ga
almajiran a bakin tekun Tibariya. Ga yadda ya bayyana kansa:
2 Saminu Bitrus na tare da Toma wanda ake kira Dan Tagwai, da
Natana'ilu daga Kana ta kasar Galili, da 'ya'yan nan na Zabadi, da
kuma wadansu almajiran Yesu biyu. 3 Saminu Bitrus yace masu, “Zani
su.” sukace masa “Mu ma za mu je tare da kai.” Sai suka fita suka
shiga jirgi, amma a daren nan basu kama komai ba. 4 To, gari na
wayewa, sai ga Yesu tsaye a bakin gaci, amma almajiran basu gane
cewa Yesu bane. 5 Sai Yesu yace masu, “Samari, kuna da wani abinda
za a ci?” Suka amsa masa sukace “A'a”. 6 Yace masu, “Ku jefa taru
dama da jirgin zaku samu wasu.” Suka jefa tarunsu har suka kasa
jawo shi don yawan kifin. 7 Sai almajirin nan da Yesu yake kauna
yace wa Bitrus, “Ubangiji ne fa!” Da Saminu Bitrus yaji, Ashe, Ubangiji
ne, yayi damara da taguwarsa, (don a tube yake), ya fada a tekun.
8 Sauran almajiran kuwa suka zo a cikin karamin jirgi, (domin basu
da nisa da kasa, kamar kamu dari biyu zuwa sama), janye da tarun
cike da kifi. 9 Da isowarsu gaci, sai suka ga garwashin wuta a wurin
da kifi akai, da kuma gurasa. 10 Yesu ya ce masu “Ku kawo wandansu
daga cikin kifin da kuka kama yanzu”. 11 Sai Saminu Bitrus ya hau, ya
jawo tarun gaci, cike da manyan kifaye dari da hamsin da uku (153).
Amma duk da yawansu, tarun bai tsage ba. 12 Yesu yace masu, “Ku

zo ku karya kumallo”. Daga cikin almajiran kuwa babu wanda yayi
karfin halin tambayarsa “Ko shi wanene?” Domin sunsani Ubangiji
ne. 13 Yesu zo ya dauki gurasar ya ba su, haka kuma kifin. 14 Wannan
shine karo na uku da Yesu ya bayyana ga almajiransa bayan tashinsa
daga matattu. 15 Da suka karya kumallon, Yesu yace wa Saminu Bitrus,
“Bitrus dan Yahaya, kana kaunata fiye da wadannan?” Bitrus yace
masa “I ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka” Yesu yace masa “Ka ciyar
da 'ya'yan tumakina”. 16 Ya sake fada masa karo na biyu, “Saminu
Dan Yahaya, kana kaunata?” Bitrus Yace masa “I ya Ubangiji, ka sani
ina kaunarka”. Yesu yace masa, “Ka lura da Tumakina”. 17 Ya sake
fada masa, karo na uku, “Bitrus Dan Yahaya, kana kaunata? Sai Bitrus
bai ji dadi ba domin Yesu ya fada masa karo na uku, “Kana kaunata”
Yace masa, “Ubangiji ka san komai duka, ka sani ina kaunarka.” Yesu
yace masa “Ka ciyar da tumaki na. 18 Hakika, hakika, Ina gaya maka,
lokacin da kake kuruciyarka, kakan yi wa kanka damara, ka tafi inda
ka ga dama. amma in ka tsufa, zaka mike hannuwanka wani yayi
maka damara, ya kai ka inda baka nufa ba.” 19 To Yesu ya fadi haka
ne domin ya nuna irin mutuwar da Bitrus zai yi ga daukakar Allah.
Bayan ya fadi haka, sai yace wa Bitrus, ka biyo ni. 20 Bitrus ya juya sai
ya ga almajirin da Yesu yake kauna yana biye dasu; wanda ya jingina
a kirgin Yesu lokacin cin jibin nan da yace “Ya Ubangiji, wanene zai
bashe ka?” 21 Da Bitrus ya gan shi, yace wa Yesu “Ya Ubangiji, Me
mutumin nan zai yi?” 22 Yesu yace masa, “Idan ina so ya zauna har
in dawo ina ruwanka? Ka biyo ni.” 23 Wannan zance ya yadu cikin
'yan'uwa cewa, wannan almajirin ba zai mutu ba. Alhali Yesu bai
cewa Bitrus, wannan almajirin ba zai mutu ba, Amma “Idan ina so ya
zauna har in dawo ina ruwanka?” 24 Wannan shine almajirin da yake
shaida wadannan abubuwa, wanda ya rubuta su, kuma mun tabbata
shaidarsa gaskiya ne. 25 Akwai kuma sauran abubuwa da yawa wanda
Yesu yayi. Idan da an rubuta kowannensu daya bayan daya, ina gaya
maku, ko duniya bazata iya daukar litattafan da za a rubuta ba.

Ayyukan Manzanni

[1] Littafin da na rubuta da farko, Tiyofilos, ya fadi abubuwan da
Yesu ya fara yi ya kuma koyar, [2] har zuwa ranar da aka karbe shi
zuwa sama. Wannan kuwa bayan da ya ba da umarni ga zababbun
manzanninsa ta wurin Ruhu Mai Tsarki. [3] Bayan ya sha wahala, ya
bayyana kan sa da rai a garesu, da alamu da dama masu gamsarwa.
Kwana arba'in ya baiyana kansa a garesu yana yi masu magana game
da mulkin Allah. [4] Yayin da yana zaune tare da su ya basu umarni
cewa kada su bar Urushalima, amma su jira alkawarin Uban, wanda
ya ce, ''Kun ji daga gare ni, [5] cewa Yahaya babu shakka ya yi baftisma
da ruwa, amma ku za a yi maku baftisma da Ruhu Mai Tsarki nan
da kwanaki kadan.'' [6] Sa'adda suna tare suka tambaye shi, ''Ubangiji,
a wannan lokaci ne za ka maido da mulki ga Isra'ila?” [7] Ya ce masu,
''Ba naku bane ku san lokaci ko sa'a wanda Uba ya shirya ta wurin
ikonsa. [8] Amma za ku karbi iko, idan Ruhu Mai Tsarki ya zo bisanku,
sa'annan za ku zama shaidu na cikin Urushalima da kuma cikin dukan
Yahudiya da Samariya, har ya zuwa karshen duniya.” [9] Lokacin da
Ubangiji Yesu ya fadi wadannan abubuwa, yayin da suna kallon sama,
sai aka dauke shi zuwa sama, kuma girgije ya boye shi daga idanunsu.
[10] Da suka dinga kallon sama yayin da ya tafi, nan da nan, mazaje biyu
suka tsaya a gabansu cikin fararen tufafi. [11] Suka ce, ''Ku mazajen
Galili me yasa ku ke tsaye a nan kuna kallon sama? Wannan Yesu
wanda ya hau zuwa sama zai dawo kamar yadda kuka gan shi yana
tafiya zuwa sama.'' [12] Da suka dawo Urushalima daga dutsen Zaitun,
wanda ke kusa da Urushalima, tafiyar Asabaci daya ne. [13] Da suka iso,
sai suka haye zuwa cikin bene inda suke da zama. Sune su Bitrus,
Yahaya, Yakubu, Andarawus, Filibus, Toma, Bartalamawus, Matiyu,
Yakubu dan Alfa, Siman mai tsattsauran ra'ayi, kuma da Yahuza dan
Yakubu. [14] Dukansu kuwa suka hada kai gaba daya, yayin da suka ci
gaba da naciya cikin addu'a. Tare da su kuma akwai mata, Maryamu
mahaifiyar Yesu, da kuma 'yan'uwansa. [15] A cikin wadannan kwanaki
Bitrus ya tashi tsaye a tsakiyar 'yan'uwa, kimanin mutane dari da
ashirin, ya ce, [16] '' 'Yan'uwa, akwai bukatar Nassi ya cika, wanda Ruhu
Mai Tsarki ya fada a baya ta bakin Dauda game da Yahuza, wanda ya
jagoranci wadanda suka kama Yesu [17] Domin yana daya daga cikinmu
kuma ya karbi rabonsa na ladan wannan hidima,” [18] (Wannan mutum
fa ya sai wa kansa fili da cinikin da ya yi na muguntarsa, kuma a
nan ya fado da ka, cikinsa ya fashe, hanjinsa suka zubo waje. [19] Duka
mazaunan Urushalima suka ji wannan, saboda haka suka kira wannan
fili da harshensu “Akeldama'' wato, “Filin Jini.”) [20] “Domin an rubuta
a littafin Zabura, 'Bari filinsa ya zama kufai, kada a bar kowa ya
zauna wurin,'kuma, 'Bari wani ya dauki matsayinsa na shugabanci.'
[21] Saboda haka ya zama dole, daya daga cikin wadanda suke tare da
mu tun lokacin da Ubangiji Yesu yana shiga da fita, a tsakaninmu,
[22] farawa daga baftismar yahaya har zuwa ranar da aka dauke shi
daga wurinmu zuwa sama, ya zama daya daga cikin mu wurin shaidar
tashinsa.” [23] Suka gabatar da mutum biyu, Yusufu wanda ake kira

Barsabbas, wanda kuma aka yiwa suna Justus, da kuma Matayas. 24 Su
ka yi addu'a suka ce, "Ubangiji, kai ka san zuciyar dukan mutane, ka
bayyana mana wanda ka zaba cikin su biyun nan 25 Domin ya dauki
gurbin da kuma manzancin daga inda Yahuza ya kauce zuwa nashi
waje" 26 suka jefa kuri'a a kansu; zabe ya fada kan Matayas kuma
suka lissafta shi tare da manzanni sha dayan.

2

1 Da ranar Fentikos ta zo, dukansu suna tare wuri daya. 2 Nan da
nan sai ga wata kara daga sama kamar ta babbar iska, kuma ta sauko
ta cika duka gidan inda suke zaune. 3 Sai ga wasu harsuna kamar
na wuta sun bayyana a garesu aka rarraba su, kuma suka zauna
bisa kowannensu. 4 Dukansu suka cika da Ruhu Mai Tsarki suka fara
magana da wadansu harsuna, yadda Ruhu ya ba su iko su yi magana.
5 A lokacin akwai Yahudawa dake zaune a Urushalima, mutanen Allah,
daga kowace kasa karkashin sama. 6 Da suka ji wannan kara jama'a
duk suka taru suka rude saboda kowannensu ya ji suna magana da
harshensa. 7 Suka yi mamaki matuka; suka ce, "Lallai, wadannan
duka ba Galiliyawa ba ne? 8 Yaya mu ke jinsu duka, kowannensu na
magana a cikin harshen da aka haife mu? 9 Fisiyawa da Mediyawa da
Elimawa, da Yahudawa da Kafadokiya, cikin Fontus da Asiya, 10 cikin
Firgia da Bamfiliya, cikin Masar da yankunan Libiya ta wajen Sur, da
baki daga Roma, 11 Yahudawa da tubabbun cikin Yahudanci, Kiretawa
da Larabawa, duk munji su suna fadi a harshenmu game da manyan
ayyukan Allah." 12 Dukansu suka yi mamaki suka rikice; suka ce da
junansu, "Menene ma'anar wannan?" 13 Amma wasu suka yi ba'a suka
ce, "Sun bugu ne da sabon ruwan inabi." 14 Amma Bitrus ya tashi
tare da sha dayan, ya daga murya ya ce da su, "Mutanen Yahuda da
dukanku dake zaune a Urushalima, bari ku san wannan; ku saurari
maganata. 15 Domin wadannan mutanen ba buguwa suka yi ba yadda
kuke zato, domin yanzu karfe tara ne na safe kawai. 16 Amma wannan
shine abinda aka fada ta wurin annabi Yowel. 17 Allah ya ce, 'Haka zai
kasance a kwanakin karshe, zan zubo Ruhuna a kan dukan mutane,
'ya'yanku maza da mata za su yi anabci, kuma samarinku za su ga
wahayoyi, kuma tsofaffinku za su yi mafarkai. 18 Haka kuma a bisa
bayi na maza da mata, a kwanakin nan zan zubo da Ruhuna, kuma za
su yi anabci. 19 Zan nuna al'ajibai a sararin sama da kuma alamu a bisa
duniya, jini da wuta, da girgije. 20 Rana zata juya ta koma duhu kuma
wata ya koma jini, kafin Babbar ranan nan ta Ubangiji ta zo. 21 Zai
kuma zama dukan wanda ya kira ga sunan Ubangiji zai sami ceto.
22 Mutanen Isra'ila, ku saurari wadannan magana. Yesu Banazare,
mutumin da Allah ya tabbatar da shi gareku ta wurin manyan ayyuka
da ban mamaki da alamu da Allah ya yi ta wurinsa a tsakiyarku, kamar
yadda ku da kanku kuka sani. 23 Saboda tabbataccen shiri da riga sani
na Allah, aka bayar dashi, ku kuma, ta hannun mutane 'yan tawaye,
kuka gicciye shi kuma kuka kashe shi. 24 Wanda Allah ya tayar, bayan
ya cire zafin mutuwa daga gareshi, saboda ba zai yiwu ba ta rike shi.
25 Gama, game da shi, 'Ina ganin Ubangiji a gabana ko yaushe, domin
yana gefen hannun damana saboda kada in firgita. 26 Saboda haka
zuciyata na farin ciki harshena yana yin murna. Kuma, jikina zai

zauna gabagadi. 27 Gama ba za ka watsar da raina a lahira ba, ba kuwa
za ka bar Mai Tsarkinka ya ga ruba ba. 28 Ka bayyana mani hanyar rai;
da fuskarka zaka cika ni da farin ciki. 29 'Yan'uwa, zan yi magana da
ku gabagadi game da baba Dauda: ya mutu kuma aka bizne shi, kuma
kabarinsa na nan tare da mu har yau. 30 Domin haka, don shi annabi
ne kuma ya san Allah ya yi masa alkawari da rantsuwa cewa daga
cikin zuriyarsa zai sanya wani bisa kursiyinsa. 31 Ya hango wannan
al'amari kuma ya yi magana game da tashin Almasihu, 'Ba ayi watsi
da shi ba a lahira, kuma jikinsa bai ga rubewa ba.' 32 Wannan Yesun -
Allah ya tashe shi, wanda dukanmu shaidu ne. 33 Saboda haka yadda
aka tashe shi zuwa hannun dama na Allah kuma ya karbi alkawarin
Ruhu Mai Tsarki daga wurin Uba, shine ya zubo mana wannan da
kuke gani kuma kuke ji. 34 Dauda bai hau zuwa sama ba, amma ya
ce, ''Ubangiji ya ce wa Ubangijina, “Zauna hannun dama na, 35 har sai
na maida makiyanka abin takawar sawunka.''' 36 Saboda haka, bari
gidan Isra'ila su sani tabbas wannan Yesun wanda kuka gicciye, Allah
ya maishe shi Ubangiji da kuma Almasihu. 37 Da suka ji haka sai suka
soku a zukatansu, suka cewa Bitrus da sauran manzanni, '''Yan'uwa
me za mu yi?'' 38 Sai Bitrus ya ce masu, ''Ku tuba ayi wa kowannenku
baftisma, cikin sunan Yesu Almasihu domin gafarar zunubanku, kuma
za ku karbi baiwar Ruhu Mai Tsarki. 39 Domin alkawarin a gareku
ne da 'ya'yanku da duk wadanda ke nesa, dukan iyakar mutanen da
Ubangiji Allahnmu zai kira.'' 40 Da maganganu da yawa ya ba da shaida
kuma ya karfafa su; ya ce, ''Ku ceci kan ku daga wannan muguwar
tsara.'' 41 Sai suka karbi maganar sa kuma aka yi ma su baftisma, a
wannan rana kuma aka sami karin rayuka wajen dubu uku. 42 Su
ka cigaba cikin koyarwar manzanni da zumunta, cikin kakkaryawar
gurasa da kuma cikin addu'o'i. 43 Tsoro ya sauko bisa kowane rai, kuma
aka yi abubuwan ban mamaki da alamu da yawa ta wurin manzannin.
44 Duka wadanda suka ba da gaskiya suna tare kuma komai nasu na
kowanensu ne, 45 kuma suka saida kadarorinsu da mallakarsu kuma
suka rarrabawa kowa, bisa ga irin bukatar da kowannensu yake da
ita. 46 A kowace rana suka cigaba tare da nufi daya a cikin haikali,
suna kakkarya gurasa a gidaje, kuma suna raba abinci tsakaninsu
cikin farin ciki da tawali'u a zuciya; 47 Suna yabon Allah kuma suna da
tagomashi a gaban dukan mutane. Ubangiji kuma kullum yana kara
masu wadanda suke samun ceto.

3

1 Sa'adda Bitrus da Yahaya suna hanya zuwa haikali a lokacin
addu'ar karfe uku. 2 Wani mutum, gurgu ne tun daga haihuwa, ana
daukar sa kulluyomi zuwa kofar haikali da ake kira Kyakkyawa, domin
bara gun mutanen da ke shiga haikalin. 3 Da ya ga Bitrus da Yahaya
suna shiga haikalin, sai ya roke su sadaka. 4 Bitrus da Yahaya kuwa
suka zuba masa ido, Bitrus ya ce, ''Ka dube mu.'' 5 Gurgun nan kuwa
ya dube su, yana tsammanin zai sami wani abu a wurin su. 6 Amma
Bitrus ya ce, “Azurfa da Zinariya ba ni da su, amma abin da nake
da shi, zan baka. A cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, Yi tafiya''
7 Bitrus ya kama hannun damarsa, ya daga shi; nan da nan kafafunsa
da kashin idon sawayensa suka samu karfi. 8 Da gurgun ya yunkura,

ya mike tsaye sai ya fara takawa; ya shiga haikali tare da Bitrus da
Yahaya, yana takawa, yana tsalle, yana kuma girmama Allah. 9 Dukan
mutane suka gan shi yana tafiya yana kuma yabon Allah. 10 Sun lura
cewa, shine mutumin da ke zama yana bara a Kyakyawar kofar haikali;
sai suka cika da mamaki domin abin da ya faru. 11 Yayin da yake
rike da Bitrus da Yahaya, dukan jama'a suka matso wurinsu, a gefen
dakalin Sulaimanu, suna ta mamaki kwarai. 12 Da Bitrus ya ga haka
ya amsa wa jama'ar, “Ya ku mutanen Isra'ila, don me ku ke mamaki?”
Don me ku ka zura mana ido, kamar mu ne muka sa shi ya yi tafiya
da ikon kanmu ko adalcin mu? 13 Allah na Ibrahim, da Ishaku, da
Yakubu, Allah na iyayenmu ya girmama bawansa Yesu. Shi kuka ki
kun kuma bashe shi a gaban Bilatus da ya so ya sake shi. 14 Kuka
ki Mai Tsarkin nan, Mai Adalcin, maimakon haka kuka ce a sakkar
maku mai kisan kai. 15 Kun kashe mai ba da rai, wanda Allah ya tayar
daga matattu, mu kuwa shaidu ne ga wannan al'amari. 16 Yanzu, ta
bangaskiya ga sunansa - wannan mutum da kuke gani kuma kun san
shi - ta wurin wannan sunan ne ya sami karfi. Bangaskiya cikin Yesu
ta ba shi cikakkiyar lafiya, a gabanku duka. 17 Ya ku 'yan'uwa, na
san kun yi haka ne cikin rashin sani, yadda shugabaninku suka yi.
18 Amma duk abubuwan da Allah ya fada ta bakin dukan anabawansa,
cewa Almasihunsa zai sha wahala, yanzu ya cika. 19 Saboda haka, Ku
tuba, ku juyo, domin a shafe zunubanku, domin lokacin sabuntuwa
daga wurin Ubangiji ya zo; 20 domin a aiko maku da Almasihu wanda
aka kaddara wato, Yesu. 21 Shine wanda dole sama ta karbe shi har
zuwa lokacin komo da dukan abubuwa, game da abubuwan da Allah
ya fada tun da ta bakin annabawansa tsarkaka. 22 Musa hakika ya ce,
'Ubangiji Allah zai tayar maku da wani annabi kamar ni daga cikin,
'yan'uwanku. Za ku saurari dukan abin da zai fada maku. 23 Zai
kasance kowanne mutum da bai saurari annabin nan ba za a kau da
shi gabadaya daga cikin mutanensa.' 24 I, dukan annabawa tun daga
Sama'ila da wadanda suka zo bayansa, sun yi magana sun ambaci
wadannan kwanaki. 25 Kune 'ya'yan annabawa da na alkawari wanda
Allah ya yi da kakanninku, yadda ya ce wa Ibrahim, 'Daga zuriyarka
dukan al'uman duniya za su sami albarka.' 26 Bayan da Allah ya ta da
bawansa, a gareku ne ya fara aiko shi, domin ya albarkace ku tawurin
juyadda kowannenku daga muguntarsa.”

4

1 Yayin da Bitrus da Yahaya suna kan magana da mutanen, sai
firistoci da shugaban masu tsaron Haikali da kuma Sadukiyawa suka
afko masu. 2 Sun damu sosai domin Bitrus da Yahaya suna koyar
da mutane game da Yesu kuma suna shelar tashinsa daga matattu.
3 Suka kama su suka jefa kurkuku sai washegari, domin yamma ta
riga ta yi. 4 Amma mutane da yawa da suka ji sakon suka ba da
gaskiya; kimanin mazaje dubu biyar ne kuwa suka ba da gaskiya.
5 Washegari, da shugabaninsu, da dattawansu, da Marubuta suka taru
a Urushalima. 6 Anas babban firist, yana nan, da Kayafa, da Yahaya
da Iskandari, da dukan dangin babban firist 7 Da suka kawo Bitrus
da Yahaya a tsakiyarsu sai suka tambaye su, “Da wanne iko, ko cikin
wanne suna k ka yi haka?” 8 Sai Bitrus, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya ce,

“Ku shugabanni da dattawan jama'a, 9 idan mu yau ana tuhumarmu
saboda aikin kirki da aka yi ga wannan mara lafiya - ta yaya wannan
mutum ya sami lafiya? 10 Bari ku da dukan mutanen Isra'ila, ku san
wannan, cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, wanda kuka giciye,
wanda Allah ya tayar daga matattu ta dalilinsa ne wannan mutumin
yake tsaye a gaban ku lafiyayye. 11 Yesu Almasihu ne dutsen da ku
magina kuka ki, amma an mai da shi kan gini. 12 Babu ceto daga
kowanne mutum, domin babu wani suna da aka bayar karkashin
sama, a cikin mutane wanda ta wurinsa za a iya samu ceto.'' 13 Sa'adda,
suka ga karfin halin Bitrus da Yahaya, suka gane mutane ne talakawa
marasa ilimi, sai suka yi mamaki, suka kuma lura suka gane Bitrus
da Yahaya sun kasance tare da Yesu. 14 Da yake suna ganin mutumin
nan da aka warkar tare da su, sai suka rasa abin yi. 15 Amma bayan
sun fitar da manzannin daga majalisa sai suka tattauna a tsakaninsu.
16 Suka ce, “Yaya za mu yi da wadannan mutane? Babu shakka aikin
al'ajibi ya faru ta wurinsu, kuma sananne ne ga dukan mazauna
Urushalima, kuma ba mu da iko mu musanci haka. 17 Amma saboda
kada ya cigaba da yaduwa cikin mutane, bari mu yi masu kashedi kada
su kara magana da kowa cikin wannan suna.'' 18 Suka kira Bitrus da
Yahaya suka dokace su kada su kara magana ko kuma koyarwa ko
kadan a cikin sunan Yesu. 19 Amma Bitrus da Yahaya suka amsa suka
ce, ''Ko ya yi daidai a gaban Allah mu yi maku biyayya fiye da shi, ku
hukunta. 20 Baza mu iya daina magana game da abubuwan da muka
ji kuma muka gani ba.'' 21 Bayan sun sake yi wa Bitrus da yahaya
kashedi, sai suka sake su, su tafi. Domin ba su iya samu wata hujja
da za su hore su a kai ba, domin dukan mutane suna yabon Allah
saboda abin da ya faru. 22 Mutumin da ya sami wannan al'ajibi na
warkarwa yana sama da shekara arba'in. 23 Bayan an sake su, Bitrus
da Yahaya suka zo cikin mutanensu suka ba da rahoton duk abin da
manyan firistoci da dattawa suka fada masu. 24 Da suka ji haka, suka
daga muryarsu tare ga Allah suka ce, ''Ubangiji, kai da ka yi sama
da duniya da teku da duk abin da ke cikinsu, 25 kai wanda ta wurin
Ruhu Mai Tsarki ta bakin ubanmu Dauda bawanka, ya ce, 'Me ya sa
al'ummai suka tunzura, kuma mutane suke tunanin abubuwan banza?
26 Sarakunan duniya sun hada kansu tare, kuma shugabanninsu sun
taru don su yi gaba da Ubangiji, da kuma Almasihunsa.' 27 Hakika,
Hiridus da Buntus Bilatus, tare da al'ummai da mutanen Isra'ila, sun
taru a wannan birni domin su yi jayayya da bawanka mai tsarki Yesu,
shafaffe. 28 Sun taru domin su aiwatar da dukan abin da hannunka da
nufinka ya shirya zai faru. 29 Yanzu, Ya Ubangiji ka dubi kashedin su,
ka ba bayin ka ikon furta maganar ka gabagadi. 30 Sa'adda ka mika
hannunka domin warkarwa, alamu da al'ajibai su faru ta wurin sunan
bawanka mai tsarki Yesu.” 31 Bayan sun gama addu'a, wurin da suka
taru ya girgiza, suka cika da Ruhu Mai Tsarki, suka furta maganar
Allah gabagadi. 32 Babban taron da suka ba da gaskiya kansu hade
yake; kuma ba wanda ya ce da abinda ya mallaka nasa ne; maimakon
haka, komai na su daya ne. 33 Da iko mai karfi manzannin suka yi
shelar shaidarsu game da tashin Yesu Ubangiji daga matattu, babban
alheri kuma na bisansu. 34 Babu wani a cikinsu wanda ya rasa komai,
domin masu filaye da gidaje suka sayar suka kawo kudin abin da

suka sayar 35 sai suka kawo kudin gaban manzanni. Aka rarraba
wa kowanne mutum bisa ga bukatarsa. 36 Yusufu, Balawi, mutumin
tsibirin Kubrus, wanda manzannisu ka yi wa lakani da suna Barnaba.
(wato, mai karfafa zuciya). 37 Yana da fili sai ya sayar da shi ya kawo
kudin gaban manzanni.

5

1 Sai wani mai suna Hananiya da matarsa Safiratu, suka sayar
da filinsu, 2 Hananiya kuwa ya boye wasu daga cikin kudin filin,
(kuma da sanin matarsa), sa'annan suka kawo ragowar kudin a gaban
manzannin. 3 Amma Bitrus ya ce, "Hananiya don me shaidan ya cika
zuciyarka, har ka yi wa Ruhu Mai Tsarki karya? Har ka boye wasu
daga kudin filin? 4 Sa'adda ba ka sayar da filin ba, ba mallakarka
bane? Bayan da ka sayar ma, ba naka bane? Don me kayi irin wannan
tunanin a zuciyarka? To ba mutane ka yi wa karya ba, Allah ka yi
wa.” 5 Nan take da jin haka, Hananiya ya fadi ya ja numfashinsa na
karshe. Dukan mutanen da suka ji labarin kuwa tsoro mai girma ya
afko masu 6 Matasa suka zo suka nannade gawarsa, suka fitar da shi
waje suka binne shi. 7 Bayan wajen sa'a uku, sai matarsa ta iso, ba
tare da sanin abin da ya faru ba. 8 Sai Bitrus ya ce mata, "ki gaya
mini ko nawa kuka sayar da filin?" Sai ta amsa, "ta ce kaza ne.”
9 Sa'annan Bitrus ya ce mata, "Don me kuka shirya wannan makidar
tare da mijinki don ku gwada Ruhun Ubangiji? Kiji tafiyar wadanda
suka bizne mijinki a bakin kofa, kuma za su dauke ki yanzu." 10 Nan
take sai ta fadi a gabansa, ta ja numfashinta na karshe, matasan kuwa
suka zo suka same ta ta mutu; sai suka dauki gawarta suka kai waje
suka kuma bizne ta kusa da mijinta. 11 Tsoro mai girma kuwa ya
afko wa iklisiyar gaba daya da dakan wadanda suka ji wadan nan
al'amura. 12 Ayyukan alamu da ban mamaki masu yawa kuwa sun
faru ga mutane, ta hannun manzannin. Dukansu kuma suna nan
tare a dakalin Sulaimanu, 13 Sai dai babu mai karfin halin ya hada
kai tare dasu; amma suna da kwarjini sosai a gaban jama'a. 14 Har
wa yau aka rika samun karin masu ba da gaskiya, dinbin jama'a,
maza da mata, 15 har sukan dauki marasa lafiya su kai su bakin titi,
suna kwantar da su a bisa gadaje da shinfidu, domin idan Bitrus ya
zo wucewa ko da inuwarsa ma ta taba wasunsu. 16 Mutane dayawa
kuwa sukan zo daga garuruwan da ke kewaye da Urushalima, suna
kuma kawo masu rashin lafiya, da wadanda aljannu ke damunsu, aka
kuma warkar da su duka. 17 Amma babban firist ya taso tare da duk
wadanda ke tare da shi (wato 'yan darikar Sadukiyawa); suka cika da
kishi matuka 18 suka kama manzannin suka kuma jefasu a kurkuku.
19 A cikin dare sai mala'ikan Ubangiji ya bude kofofin kurkukun ya
kuma fito da su waje, ya ce, 20 “Kuje ku tsaya a gaban haikali ku kuma
gaya wa mutane maganar wannan rai.” 21 Sa'adda suka ji haka, sai
suka tafi haikalin da wayewar gari suka yi koyarwa. Amma babban
firist da jama'arsa suka zo suka kuma kira taro da kuma dukan yan
majalisa, da dattawan jama'ar Isra'ilawa suka fito suka kuma ba da
umarni, a fito masu da manzannin. 22 Amma ma'aikatan da suka je
kurkukun basu sami kowa, a kurkukunba, sai suka dawo suka ba da
rahoto, 23 Su ka ce kurkukun a rufe gam da masu gadi suna nan a

tsaye a bakin kofar amma da muka shiga, bamu sami kowa a ciki
ba. 24 Yanzu sa'adda shugaban haikalin da manyan firistoci suka ji
wadannan kalamai, sai suka rikice sosai game da su, suka ce yanzu me
wannan zai haifar. 25 Sai wani ya zo ya ce masu, "Wadannan mutanen
da kuka jefa a kurkuku suna can a cikin haikali suna koyar da jama'a."
26 Sai shugaban haikalin ya je da ma'aikatansa suka kawosu, ba tare
da tashin hankali ba, domin gudun kada jama'a su jejjefesu. 27 Da
suka kawo su, sai suka gabatar da su gaban majalisa, babban firist
kuwa ya tuhume su, 28 cewa "Ba mun yi maku kashedi da karfi kada
ku yi koyarwa cikin wannan sunan ba? Amma ga shi duk kun cika
Urushalima da koyarwarku, kuna kuma neman kusa jinin mutumin
nan ya sauko kanmu." 29 Amma Bitrus da manzannin suka amsa suka
ce, "Dole mu yi wa Allah biyayya ba mutane ba. 30 Allah na ubanenmu
ya ta da Yesu, wanda kuka kashe, ta wurin rateye shi a bisa itace,
31 Allah kuwa ya daukaka shi a hannun damarsa, domin ya zama sarki
da kuma mai ceto, ya ba Isra'ila tuba da gafarar zunubai. 32 Mu kuwa
shaidu ne ga wadannan al'amura, haka ma Ruhu Mai Tarki, wanda
Allah ya bayar ga dukan wadanda suka yi biyayya a gareshi." 33 Da yan
majalisa suka ji haka sai suka fusata kwarai da gaske, har suka nemi su
kashe manzannin. 34 Amma wani Bafarise mai suna Gamaliel, malami
ne kuma na attaura wanda dukan jama'a suna martabawa, sai ya mike
ya ba da umarni cewa a fid da manzannin waje na dan lokaci. 35 Sai ya
ce masu "Ya ku mutanen Isra'ila, ku lura sosai da a binda kuke niyyar
yi wa mutanen nan, 36 A kwanakin baya wani ya zo mai suna Tudas
ya dauki kansa wani abu, kimanin mutane dari hudu ne suka bishi,
amma da aka kashe shi jama'arsa baki daya sai suka watse, ba wanda
ya kara jin labarinsu. 37 Bayansa kuma, aka yi wani mai suna Yahuza
na Galili wanda a kwanakin kidaya, ya zo ya rinjayi mutane da yawa,
shima ya lalace, duk wadanda suka bi shi kuwa suka watse. 38 Don
haka ina gaya maku ku rabu da mutanen nan, domin idan shirinsu ko
kuma ayyukansu na mutane ne za su lalace. 39 Amnma idan abin nan
daga Allah yake baza ku iya lalata su ba; kada ya zama kuna gaba da
Allah." Sai suka rinjayu. 40 Da suka kira manzannin ciki suka yi masu
duka, sai suka umarce su da cewa kada su sake koyarwa a cikin sunan
Yesu, sai suka barsu suka tafi. 41 Suka fita daga cikin majalisar, suna
murna domin sun cancanta su sha wulakanci saboda sunan. 42 Bayan
haka kullayomin suna zuwa haikali, suna bi gida gida, suna wa'azi,
suna kuma koyarwa ba fasawa cewa Yesu shine Almasihu.

6

1 A wadannan kwanaki, yawan almajiran ya ci gaba da ribanbanya,
sai Yahudawan da suke zama a kasar Helanawa suka fara gunaguni
game da Yahudawan Isra'ila, domin basu damu da gwamrayensu,
wajen raba abinci da ake yi kullum. 2 Manzannin nan sha biyu suka
kira taron almajiran suka ce masu, "Bai kamata mu bar maganar
Allah mu shiga hidimar rabon abinci ba. 3 Don haka ku zabi 'yan'uwa
maza daga cikinku, mutane bakwai wadanda a ke ganin su da daraja,
cike da Ruhu da kuma hikima, wadanda za mu zaba suyi wannan
hidima. 4 Mu kuwa mu ci gaba da da addu'a da kuma hidimar kalmar."
5 Maganar su kuwa ta farantawa dukan jama'a rai sosai. Sai suka zabi

Istifanus, shi kuwa mutum ne cike da bangaskiya kuma da Ruhu Mai
Tsarki da Filibus, da Birokoros, da Nikanar, da Timan, da Barminas, da
kuma Nikolas, mutmin Antakiya wanda ya yi tuban Yahudanci. 6 Masu
bin kuwa suka gabatar da wadannan mutanen a gaban manzannin,
su kuwa suka yi masu addu'a suka kuma dora hannuwansu a kansu.
7 Sai maganar Allah ta yawaita; yawan almajiran kuwa ya rubanbanya
matuka a Urushalima; firistoci da yawa na Yahudawa suka bada
gaskiya. 8 Sai Istifanus, cike da alheri da iko, ya rika yin ayyukan
ban mamaki da alamu a cikin jama'a. 9 Amma sai ga wadansu
mutane daga wata majami'a da ake kira majami'ar Yantattu, wato su
Kuramiyawa da Iskandariyawa, da kuma wasu daga kasar Kilikiya
da Asiya. Wadannan mutanen kuwa suna muhawara da Istifanus.
10 Amma suka kasa yin tsayayya da Istifanus, saboda irin hikima da
Ruhun da Istifanus ya ke magana da shi. 11 Sai a asirce suka zuga wasu
mutane su je su ce, "Ai munji Istifanus yana maganganun sabo game
da Musa da kuma Allah." 12 Sai suka zuga mutanen, har da dattawa
da marubuta suka tunkari Istifanus, suka kama shi, suka kawo shi
gaban majalisa. 13 Suka kawo masu shaidar karya suka ce, "Wannan
mutumin har yanzu bai dena maganganun gaba akan wannan wuri
mai tsarki da kuma shari'a ba. 14 Domin kuwa mun ji shi, yana
cewa wannan Yesu Banazarat zai rushe wannan wuri zai kuma canza
al'adun da muka gada daga wurin Musa." 15 Dukan wadanda suke
zaune a majalisar suka zuba masa ido, sai suka ga fuskarsa kamar ta
mala'ika.

7

1 Sai babban firist ya ce, "Wadannan al'amura gaskiya ne?" 2 Sai
Istifanus ya amsa ya ce, "Ya 'yan'uwa da ubanni, ku saurare ni,
Allah Madaukaki ya bayyana ga ubanmu Ibrahim tun yana can kasar
Mesofotamiya, kafin ma ya zauna a kasar Haran; 3 ya ce masa, 'Ka bar
kasarka da danginka, ka tafi kasar da zan nuna maka.' 4 Sa'annan
ya bar kasar Kaldiyawa ya zo ya zauna a Haran; daga can, bayan
rasuwar mahaifinsa, sai Allah ya kira shi zuwa wannan kasa da kuke
ciki. 5 Amma Allah bai ba shi kasar gado ba tukuna, ko da misalin
tafin sawunsa. Amma ya alkawarta - ko da yake bai riga ya haifi da ba
tukuna - wanda zai ba shi kasar gado, shi da zuriyarsa, a bayansa.
6 Allah ya yi magana da shi kamar haka, cewa zuriyarsa za su yi
bakonci a wata kasa wadda ba tasu ba, mutanen wannan kasar kuwa
za su gwada masu bakar azaba su kuma bautar da su har shekaru
dari hudu. 7 'Kuma zan hukunta wannan al'umma da ta bautar da su,'
Allah ya ce, 'Bayan haka za su fito daga wannan kasa su bauta mini a
wannan wuri.' 8 Allah ya ba Ibrahim alkawarin kaciya, sai Ibrahim ya
haifi Ishaku ya yi masa kaciya a rana ta takwas; Ishaku ya haifi Yakubu,
Yakubu kuma ya haifi ubanni Isra'ila su goma sha biyu. 9 Wadannan
'yan'uwa suka yi kyashin danuwansu Yusifu suka sayar da shi bauta
zuwa Masar. Amma Allah na tare da shi. 10 Ya kuwa cece shi daga
dukan sharin da yan uwansa suka kulla masa, Allah kuwa ya ba shi
tagomashi da hikima a gaban Fir'auna, sarkin Masar. Fir'auna kuwa ya
mai da shi mai mulki a dukan kasar Masar da kuma dukan mallakarsa.
11 Sai aka yi babbar yunwa a dukan kasar Masar da ta Kan'ana,
iyayenmu suka sha wuya saboda rashin abinci. 12 Amma lokacin da

Yakubu ya ji akwai hatsi a kasar Masar, sai ya aiki ubannimu a karo
na farko. 13 Da suka je a karo na biyu, sai Yusifu ya bayyana kansa
ga yanuwansa; a wannan lokaci ne Fir'auna ya gane da yanuwan
Yusufu. 14 Yusufu ya aiki yanuwansa su kawo Yakubu ubansu da
dukan mallakarsu da iyalansu zuwa Masar, Dukansu mutane saba'in
da biyar ne. 15 Yakubu ya tafi ya zauna a Masar; shi da zuriyarsa har
mutuwar su. 16 Aka dauke su zuwa Shekem aka binne su a kabarin da
Ibrahim ya saya da kudin azurfa daga hannun yayan Hamor a Shekem.
17 Yayin da alkawarin Allah ya kusato wanda Allah ya fada wa Ibrahim,
mutanen suka karu suka hayayyafa kwarai a Masar, 18 Sai a ka yi wani
sarki a Masar wanda bai san Yusifu ba, 19 Wannan sarki ya yaudari
kakkaninmu ya yi masu mugunta kwarai da gaske, har ma ya kai ga
suna barin jariransu cikin hasari don su ceci rayukansu. 20 A wannan
lokaci ne aka haifi Musa, kuma kyakkyawan yaro ne sai aka yi renon
sa tsawon wata uku a gidan mahaifinsa a asirce. 21 Yayin da aka jefar
da shi, sai diyar Fir'auna ta dauke shi ta rene shi kamar danta. 22 Aka
ilimantar da Musa da dukan ilimi irin na Masar; kuma ya shahara
cikin fasahar magana da kuma ayyukansa. 23 Amma lokacin da yakai
shekara arba'in, sai ya yi niyyar ya ziyarci 'yan'uwansa, Isra'ilawa.
24 Sai ya ga wani na cin zalin Ba Isra'ile, Musa kuwa ya taimaki wanda
ake kwara ta wurin murkushe Bamasaren: 25 zaton Musa 'yan'uwansa
za su fahimci taimakon Allah ne ya zo masu amma ina! Basu gane ba.
26 Washegari ya ga wasu Isra'ilawa na fada da junansu; ya yi kokari
ya raba su; sai ya ce masu, 'Malamai, ku 'yan'uwan juna ne; don me
kuke fada da junanku?' 27 Amma shi wanda ake kwarar makwabcinsa
ya ture Musa a gefe guda, ya ce, 'Wa ya nada ka shugaba ko alkali
akanmu? 28 Kana so ka kashe ni ne, kamar yadda ka kashe Bamasaren
nan jiya?' 29 Da jin haka sai Musa ya gudu, zuwa kasar Midinawa, a
matsayin dan gudun hijira. Anan ya haifi ''ya'ya biyu maza. 30 Bayan
da shekaru arba'in suka wuce, sai mala'ika ya bayyana gare shi a jeji,
kusa da dutsen Sinai, a cikin harshen wuta a cikin jeji. 31 Sa'adda
Musa ya ga wutar, mamaki ya kama shi; sai ya maso kusa don ya
kara dubawa, sai ya ji muryar Ubangiji na cewa, 32 'Nine Allah na
ubanninka, Ibrahim, da na Ishaku, da na Yakubu.' Musa ya razana
har ma bai sake daga kai ya duba ba. 33 Ubangiji ya ce masa, 'Tube
takalminka, domin in da kake tsaye wuri mai tsarki ne. 34 Ba shakka
na ga wahalar da mutane na ke sha a Masar, kuma na ji nishinsu,
don haka na zo in cece su, yanzu fa sai ka zo, in aike ka zuwa Masar.'
35 Wannan fa shine Musan da suka ki, harma da cewa, 'Wanene ya
nada ka alkali ko shugaba a kanmu?' Shine kuma wanda Allah ya
aiko masu a matsayin shugaba da kuma mai ceto. Allah ya aiko shi ta
hannun mala'ikan da ya gani a daji. 36 Bayan alamu da al'ajibai iri-iri a
Masar da kuma Baharmaliya, Musa ya fito da su daga Masar da kuma
cikin jeji, a lokacin da suka yi tafiya shekara arbain. 37 Wannan shine
Musan da ya cewa Isra'ilawa, 'Ubangiji zai tayar maku da wani annabi
kamar ni daga cikin Yan'uwan ku.' 38 Wannan shine mutumin da ke
tare da mutane a jeji. Karkashin jagorancin mala'ikan da ya yi magana
da shi a dutsen Sinai. Wannan ne mutumin da ke tare da ubannen
mu, wannan shi ne mutumin da ya ba mu maganar Allah mai rai.
39 Wannan shine mutumin da ubannenmu suka ki su yi masa biyayya;

su ka fitar da shi daga cikinsu, suka kudurta a zuciyarsu za su koma
masar. 40 A lokacin ne suka cewa Haruna, 'ya yi masu allolin da za su
jagorance su zuwa masar. Domin kuwa ga zancen Musan nan da ya
fito da mu daga Masar, ba mu san abin da ya faru da shi ba.' 41 Sai suka
kera dan maraki suka kawo wa gunkin hadaya, suka yi murna da abin
da hannayensu suka kera. 42 Allah ya bashe su su bauta wa tauraran
sama, kamar yadda yake a rubuce cikin littattafafan annabawa, 'Kun
mika mani hadayu na yankakkun dabbobi a jeji ne a shekaru arba'in
din nan ya ku Isra'ilawa?' 43 Kun yarda da haikalin Molek da kuma
tauraron allahn nan Rafem, da kuma siffofin nan da kuka kera don
ku yi masu sujada; don haka zan kai ku bauta har gaba da Babila.'
44 Kakkaninmu suna da alfarwa ta sujada domin shaida a cikin jeji,
kamar yadda Allah ya umarta yayin da ya yi magana da Musa, cewa
ya yi shi bisa ga salon da aka nuna mashi. 45 Wannan shine Alfarwar
da kakkaninmu suka zo da shi, a lokacin Joshuwa. Wannan ya faru
ne yayin da suka mallaki wannan kasa ta al'ummai da Allah ya kora
a gaban kakkaninmu. Haka abin yake har ya zuwa zamanin Dauda,
46 wanda ya sami tagomashi a wurin Allah; don ya gina masujada
domin Allah na Yakubu. 47 Amma Sulaimanu ne ya gina Gidan Allah.
48 Sai dai Madaukaki ba yakan zauna a gidan da hannaye suka gina
ba, kamar yadda annabin ya ce, 49 'Sama kursiyina ce, duniya kuwa
wurin ajjiye sawayena ne. To wane irin gida za ku gina mani? inji
Ubangiji: ko kuwa ina ne wurin da zan huta? 50 Ko ba hannayena
ne suka yi dukan wadannan ba?' 51 Ku mutane masu taurin kai masu
zuciya mara kaciya da kunnuwa marasa ji, kullum kuna gaba da Ruhu
Mai Tsarki, kuna aikata abin da kakkaninku suka aikata. 52 Wane
annabi ne kakkaninku ba su tsanantawa ba? Sun kashe annabawan
da suka rigayi zuwan Mai Adalcin nan, kuma kun zama wadanda suka
kasance masu bashe shi da masu kashe shi, 53 kune mutanen da kuka
karbi shari'a wadda mala'iku suka bayar, amma ba ku kiyaye ta ba".
54 Yayin da majalisar suka ji wannan, sai ransu ya baci kwarai, har
suna cizon hakoransu don gaba da Istifanus. 55 Amma shi, cike da
Ruhu Mai Tsarki, sai ya daga idonsa sama, ya ga daukakar Allah; ya
kuma hango Yesu na tsaye a hannun daman Allah. 56 Istifanus ya ce,
"Duba, ina ganin sama ta bude, ga Dan Mutum na tsaye a hannun dama
na Allah." 57 Amma yan majalisar suka daga murya da karfi, suka yi
ihu, suka kuma toshe kunnuwansu, gaba dayansu suka afka masa;
58 suka fitar da shi bayan gari, suka jejjefe shi da duwatsu, don shaida
sai suka tube manyan rigunansu suka ajiye a gaban wani matashi da
ake ce da shi Shawulu. 59 Lokacin da suke kan jifan Istifanus, ya dinga
kira yana cewa, "Ya Ubangiji Yesu, ka karbi ruhu na." 60 Ya durkusa ya
daga murya da karfi, ya ce, "Ya Ubangiji, kada ka rike wannan zunubi
a kansu." Yayin da ya fadi wannan, sai ya yi barci.

8

1 Bulus ya amince da mutuwarsa. A wannan rana tsanani mai
zafi ya fara tasowa akan Iklisiya da take a Urushalima, sai masu
bangaskiya duka suka bazu ko ina a cikin garuruwan Yahudiya da
Samariya, sai manzannin kadai aka bari. 2 Amintattun mutane suka
bizne Istifanus suka yi babban makoki game da shi. 3 Amma Shawulu

ya yi wa Iklisiya mugunta kwarai, ya dinga shiga gida gida yana jawo
mutane maza da mata, kuma yana kulle su cikin kurkuku. 4 Duk da
haka masu bangaskiyar nan da suka warwatsu suka tafi suka dinga
yada wa'azin maganar. 5 Filibus ya tafi can Samariya ya yi shelar
Almasihu. 6 Da taron mutane suka ji kuma suka ga alamun da Filibus
yake yi, sai suka mai da hankali dukansu domin su ji abinda yake
fadi. 7 Domin kazaman ruhohi sun fito daga cikin mutane da yawa
da suka saurare shi suna kuka da kururuwa; nakasassun mutane
dayawa da guragu suka warke. 8 Kuma aka yi farin ciki mai girma
a birnin. 9 Amma akwai wani mutum a cikin birnin da ake kira
Siman, wanda tun farko shi masafi ne da kuma dan dabo, yana yi wa
mutanen Samariya abubuwan ban mamaki, yayin da yake kiran kansa
wani mai muhimmanci. 10 Dukan Samariyawa, manya da yara, suna
sauraronsa, su kan ce, "Wannan mutum shine ikon Allahn nan wanda
ake kira mai girma." 11 Suna sauraron sa, domin ya dade yana yi masu
abubuwan mamaki da tsafe-tsafensa. 12 Amma da suka yi bangaskiya
da wa'azin bisharar da Filibus yake yi game da mulkin Allah da sunan
Yesu Almasihu, sai aka yi masu Baftisma dukansu maza da mata.
13 Har shima Siman da kansa ya ba da gaskiya. Bayan an yi masa
Baftisma ya cigaba da bin Filibus, da ya ga ana nuna alamu da manyan
ayyuka, sai ya yi mamaki. 14 Da manzannin da ke Urushalima suka ji
labarin Samariya ta karbi maganar Allah, sai suka aika masu Bitrus da
Yahaya. 15 Da suka iso, suka yi masu addu'a, domin su karbi Ruhu Mai
Tsarki. 16 Domin har wannan lokaci, Ruhu Mai Tsarki bai sauko kan
kowannensu ba; an dai yi masu baftisma ne kadai cikin sunan Ubangiji
Yesu. 17 Sai Bitrus da Yahaya suka dora masu hannuwansu, sai suka
karbi Ruhu Mai Tsarki. 18 Sa'adda Siman yaga ana bayar da Ruhu Mai
Tsarki ta wurin dorawar hannuwan manzanni, ya basu kudi. 19 Ya
ce, "Ku bani wannan iko, ni ma, don duk wanda na dora wa hannu
ya karbi Ruhu Mai Tsarki." 20 Amma Bitrus yace masa, "Azurfarka ta
lalace tare da kai, saboda kana tunanin za ka malaki baiwar Ubangiji
da kudi. 21 Baka da wani rabo a wannan al'amari, domin zuciyarka
ba daidai take da Allah ba. 22 Saboda haka ka tuba daga wannan
muguntarka, ka kuma yi addu'a ga Ubangiji, domin mai yiwuwa ya
gafarta maka game da manufar zuciyarka. 23 Domin na gane kana
cikin bacin rai da kuma cikin daurin zunubi." 24 Siman ya amsa ya ce,
"Kayi addu'a ga Ubangiji domina, kada wani daga cikin abubuwan nan
da ka fada ya faru da ni." 25 Sa'anda Bitrus da Yahaya suka bada shaida
kuma suka fadi maganar Ubangiji, sun koma Urushalima; akan hanya,
suka yi wa'azin bishara a kauyukan samariyawa da yawa. 26 Yanzu
kuwa Mala'ikan Ubangiji ya yi wa Filibus magana cewa, "Tashi ka
tafi ta kudu da hanyar da ta yi kasa daga Urushalima zuwa Gaza"
(wannan hanyar yana cikin hamada.) 27 Ya kuwa tashi ya tafi. Sai ga
wani mutum daga Habasha, baba ne mai babban matsayi a karkashin
Kandakatu, sarauniyar Habasha. Shine yake mulkin dukan dukiyarta.
Ya zo Urushalima domin ya yi ibada. 28 Yana komawa zaune cikin
karussarsa, kuma yana karanta Littafin annabi Ishaya. 29 Ruhun ya ce
wa Filibus, "Ka je kusa da karussar nan." 30 Sai Filibus ya gudu ya same
shi, kuma ya ji shi yana karanta littafin annabi Ishaya, sai ya ce, "Ka
fahimci abin da kake karantawa?" 31 Bahabashen ya ce. "Yaya zan iya,

idan ba wani ya bishe ni ba?" Ya roki Filibus ya shigo cikin karussar
ya zauna tare da shi. 32 Wannan kuwa shine nassin da Bahabashen
yake karantawa, "An kai shi kamar tunkiya zuwa mayanka; shiru
kuma, kamar dan rago a hannun masu sosayarsa, bai bude baki ba.
33 Cikin kaskancinsa aka yi masa shari'a da rashin adalci: Wa zai bada
tarihin tsararsa? Domin an dauke ransa daga duniya." 34 Sai baban ya
tambayi Filibus, ya ce, "Na roke ka, gaya mani, game da wa annabin
yake magana? Da kansa, ko kuwa wani mutum dabam?" 35 Filibus
ya fara magana; akan littafin Ishaya, ya kuwa yi masa wa'azi akan
Yesu. 36 Yayin da suke tafiya akan hanya, sai suka iso bakin wani kogi;
Baban ya ce, “Duba, ga ruwa anan; me zai hana ayi mani baftisma?”
37 Filibus ya ce,” Idan ka gaskanta da zuciya daya, ana iya yi maka
baftisma.” Sai Bahabashen ya ce, “Na gaskata Yesu Almasihu shine Dan
Allah.” 38 Sai Bahabashen ya umarta a tsai da karussar. Sai suka zo
wurin ruwa dukan su biyu, Filibus da baban, Filibus kuwa yayi masa
baftisma. 39 Yayin da suka fito daga cikin ruwan, Ruhun Ubangiji ya
dauke Filibus; baban bai sake ganin shi ba, sai ya ci gaba da tafiyar sa
yana murna. 40 Amma Filibus ya bayyana a Azotus. Ya ratsa wannan
yankin yana wa'azin bishara a dukan garuruwan, har sa'anda ya iso
Kaisariya.

9

1 Amma Shawulu, ya cigaba da maganganun tsoratarwa har ma
da na kisa ga almajiran Ubangiji, ya tafi wurin babban firist 2 kuma
ya roke shi wasiku zuwaga majami'un da ke Dimashku, domin idan
ya sami wani da ke na wannan hanya, maza ko mata, ya kawo su
Urushalima a daure. 3 Yayin da yana tafiya, ya kasance da ya iso kusa
da Dimashku, nan da nan sai ga wani haske daga sama ya haskaka
kewaye da shi; 4 Sai ya fadi a kasa kuma yaji wata murya na ce da
shi, "Shawulu, Shawulu, me yasa kake tsananta mani?" 5 Shawulu ya
amsa, "Wanene kai, Ubangiji?" Ubangiji ya ce, "Nine Yesu wanda kake
tsanantawa; 6 amma ka tashi, ka shiga cikin birnin, kuma za a gaya
maka abinda lallai ne kayi. 7 Mutanen da ke tafiya tare da Shawulu
suka tsaya shiru sun rasa abin fada, suna sauraron muryar, amma
ba su ga kowa ba. 8 Shawulu ya tashi daga kasa, kuma daga ya bude
idanunsa, baya ganin komai; sai suka kama hannuwansa suka yi masa
jagora suka kawo shi cikin birnin Dimashku. 9 Har kwana uku ba ya
kallo, kuma ba ya ci balle sha. 10 Akwai wani almajiri a Dimashku
mai suna Hananiya; sai Ubangiji ya yi magana da shi cikin wahayi, ya
ce, "Hananiya." Sai ya ce, "Duba, gani nan Ubangiji." 11 Ubangiji ya
ce masa, "Tashi, ka tafi titin da ake kira Mikakke, kuma a gidan wani
mai suna Yahuza ka tambaya mutum daga Tarsus mai suna Shawulu;
gama yana addu'a; 12 kuma ya gani cikin wahayi mutum mai suna
Hananiya na shigowa kuma ya daura masa hannu, domin idanunsa
su bude." 13 Amma Hananiya ya amsa, "Ubangiji, na ji labari daga
wurin mutane da yawa game da mutumin nan, da irin muguntar da
ya aikata ga tsarkakan mutanenka da ke Urushalima. 14 An bashi
izini daga babban firist domin ya kama dukan wanda ke kira bisa
sunanka." 15 Amma Ubangiji ya ce masa, "Jeka, gama shi zababben
kayan aiki na ne, wanda zai yada sunana ga al'ummai da sarakuna

da 'ya'yan Isra'ila; 16 Domin zan nuna masa irin wahalar da zai sha
sabo da sunana." 17 Sai Hananiya ya tafi, ya shiga gidan. Ya dora
masa hannu a kai, ya ce, "Dan'uwa Shawulu, Ubangiji Yesu, wanda
ya bayyana a gareka a hanya sa'adda kake zuwa, ya aiko ni domin
ka sami ganin gari ka kuma cika da Ruhu Mai Tsarki." 18 Nan take
wani abu kamar bawo ya fado daga idanun Shawulu, kuma ya sami
ganin gari; ya tashi aka yi masa baftisma; 19 kuma ya ci abinci sai
aka karfafa shi. Ya zauna tare da almajirai a Dimashku kwanaki da
yawa. 20 Nan take ya fara shellar Yesu cikin haikali, yana cewa shine
dan Allah. 21 Dukan wadanda suka saurare shi suka yi mamaki suka ce
"Ba wannan mutumin ne yake hallaka mutanen Urushalima da ke kira
bisa ga wannan suna ba? Ya kuma zo nan domin ya ba da su a daure
ga manyan firistoci." 22 Amma Shawulu kuwa ya sami iko sosai, kuma
yana haddasa damuwa tare da rinjaya tsakanin Yahudawan dake zama
a Dimashku ta wurin tabbatar da Yesu shine Almasihu. 23 Bayan
kwanaki da yawa, sai Yahudawan suka yi shiri domin su kashe shi.
24 Amma shirin su ya zama sananne ga Shawulu. Suna fakkon sa ta
wurin tsaron kofar birnin dare da rana domin su kashe shi. 25 Amma
da tsakar dare almajiransa suka daukeshi a kwando, suka zurara shi
ta katanga. 26 Sa'adda ya zo Urushalima, Shawulu ya yi niyyar hada
kai da almajirai, amma dukansu suna tsoronsa, domin ba su yarda
cewa shima ya zama almajiri ba. 27 Amma Barnaba ya dauke shi ya
kawo shi wurin manzannin. Ya kuwa gaya musu yadda Shawulu ya
sadu da Ubangiji a hanya, har Ubangiji ya yi magana da shi, kuma
yadda Shawulu ya yi wa'azi cikin sunan Yesu gabagadi a Dimashku.
28 Ya sadu da su lokacin shigar su da fitar su a Urushalima. Ya yi
wa'azi gabagadi cikin sunan Ubangiji Yesu 29 kuma yana muhawara da
Yahudawan Helenanci; amma sun ci gaba da kokarin kashe shi. 30 Da
'yan'uwa suka gane haka, sai suka kawo shi Kaisariya, suka kuwa tura
shi zuwa Tarsus. 31 Sa'annan iklisiya dake dukan kasar Yahudiya, Galili
da kuma Samariya suka sami salama da kuma ginuwa; suka kuwa
ci gaba da tafiya cikin tsoron Ubangiji, da kuma ta'aziyar Ruhu Mai
Tsarki, iklisiyar kuwa ta karu da yawan mutane. 32 Har ta kai, yayin da
Bitrus ya zaga dukan yankin kasar, ya dawo wurin masu bi dake zama
a garin Lidda. 33 A can kuwa ya sami wani mutum mai suna Iniyasu,
wanda yake shanyayye ne, yana kwance har tsawon shekara takwas
a kan gado. 34 Bitrus ya ce masa, "Iniyasu, Yesu Almasihu ya warkar
da kai. Tashi ka nade shimfidarka." Nan take sai ya mike. 35 Sai duk
mazauna kasar Lidda da kasar Sarona suka ga mutumin, suka kuma
juyo ga Ubangiji. 36 Yanzu kuwa a Yafa akwai wata almajira, mai suna
Tabita, ma'ana "Dokas." Wannan matar kuwa tana chike da ayyukan
nagarta da halin tausayi da take yi ga mabukata. 37 Ya kai ga cewa a
kwanakin can ta yi rashin lafiya har ta mutu; da suka wanke gawar
ta suka kwantar da ita a bene. 38 Da shike Lidda na kusa da Yafa,
almajiran kuma sun ji cewa Bitrus yana can, suka aika mutane biyu
wurinsa. Suna rokansa, "Ka zo garemu ba tare da jinkiri ba." 39 Bitrus
ya tashi ya tafi da su, da isowar sa, suka kai shi benen. Sai dukan
gwamrayen suka tsaya kusa da shi suna kuka, sai suka dauko riguna
da sutura da Dokas ta dinka lokacin da take tare da su. 40 Bitrus ya
fitar da su duka daga cikin dakin, ya durkusa, ya yi addu'a; sai, ya juya

wurin gawar, ya ce, "Tabita, tashi." Ta bude idanunta, da ta ga Bitrus ta
zauna, 41 Bitrus kuwa ya mika hannunsa ya tashe ta; sa'annan ya kira
masu bi da gwamrayen, ya mika ta a raye garesu. 42 Wannan al'amari
ya zama sananne cikin dukan Yafa, kuma mutane da yawa suka bada
gaskiya ga Ubangiji. 43 Ya kasance, cewa, Bitrus ya zauna kwanaki da
dama a Yafa tare da wani mutum mai suna Saminu, majemi.

10

1 An yi wani Mutum a birnin Kaisariya, mai suna Karniliyas,
shugaban sojoji ne na kungiyar da ake kira Italiya. 2 Mutum ne mai
ibada, wanda ya mika kansa da iyalinsa ga bautar Allah; ya kan
bada taimakon kudi mai yawa ga Yahudawa, kuma yana addu'a ko
yaushe ga Allah. 3 Wajen sa'a ta tara ga yini, an bayyana masa cikin
wahayi mala'kan Ubangiji na zuwa gare shi sai mala'ikan ya ce masa,
"Karniliyas!" 4 Karniliyas ya zuba wa mala'ikan ido a tsorace ya ce
"Menene, mai gida?" mala'ikan ya ce masa, "Addu'ar ka da taimakon
ka ga talakawa ya kai sama matsayin sadaka abin tunawa a gaban
Allah, 5 "Yanzu ka aika mutane zuwa birnin Yafa su kawo mutum
mai suna Saminu wanda ake kira Bitrus. 6 Yana zama tare da Saminu
majemi, wanda gidansa ke bakin teku. 7 Da mala'ikan da ya yi magana
da shi ya tafi, Karniliyas ya kira biyu daga barorin gidansa, da kuma
soja guda mai bautar Allah daga cikin sojojin da suke masa hidima.
8 Karniliyas ya fada masu dukan abin ya faru sai ya aike su Yafa.
9 Washe gari wajen sa'a ta shida (tsakar rana) suna cikin tafiya da
suka yi kusa da birni, Bitrus ya hau kan bene don ya yi addu'a. 10 Sai
ya ji yunwa kuma yana bukatar wani abinda da zai ci, amma a yayin
da mutanen na dafa abinci, sai ya ga wahayi. 11 Sai ya ga sararin sama
ya bude kuma wani tasa na saukowa, wani abu kamar babban mayafi
yana saukowa zuwa duniya, ana zuro shi ta kusuryoyinsa hudu. 12 A
cikinsu kuwa akwai dukan halitun dabbobi masu kafa hudu da kuma
masu rarrafe a duniya da tsunstayen sama. 13 Sai murya ta yi magana
da shi; “Tashi, Bitrus, yanka ka ci " 14 Amma Bitrus ya ce "Ba haka
ba, Ubangiji, gama ban taba cin abu mara tsarki ko mai kazanta ba.”
15 Amma muryar ta sake zuwa masa karo na biyu kuma; “Abinda Allah
ya tsarkake, kada ka kira shi kazantacce.” 16 Wannan ya faru sau uku;
nan da nan sai aka dauki tasar zuwa sama. 17 A yayin da Bitrus na
cikin rudani game da ma'anar wahayin da ya gani, sai ga mutanen da
Karniliyas ya aika suna tsaye a bakin kofar gidan, bayan sun tambayi
hanyar zuwa gidan, 18 Kuma suka yi sallama suna tambaya ko Saminu
wanda ake kira Bitrus ya sauka a nan. 19 A yayin da Bitrus yana
kan tunani akan wahayin, Ruhu ya ce masa, “Duba, mutane uku na
neman ka.” 20 Tashi ka sauka ka tafi tare da su. Kada ka yi jinkirin
tafiya tare da su, domin Nine na aike su.” 21 Bitrus kuwa ya sauko
wurin mutanen ya ce, “Ni ne wanda kuke nema. Me ya sa kuka zo?”
22 Suka ce, “Shugaban soja mai suna Karniliyas, adalin mutum kuma
mai bautar Allah, yana da kyakkyawar shaida a dukan al'umman
Yahudawa, shi ne wanda mala'ika mai tsarki na Allah ya aika domin
ka zo gidansa, ya ji sako daga wurinka.” 23 Sai Bitrus ya gayyace su
su zo ciki kuma su zauna tare da shi. Washegari sai ya tafi tare da
su, kuma wadansu 'yan'uwa daga Yafa suka raka shi. 24 Kashegari

suka shiga Kaisariya, Karniliyas kuwa yana jiran su; har ma ya gayyaci
'yan'uwansa da kuma abokansa na kusa. [25] Ya kasance sa'adda Bitrus
ya shiga, Karniliyas ya sadu da shi kuma ya durkusa ya yi masa sujada.
[26] Amma Bitrus ya tashe shi yana cewa, “Tashi tsaye! Ni ma mutum
ne.” [27] A lokacin da Bitrus yake magana da shi, ya shiga ciki sai ya
tarar da mutane da yawa sun taru a wuri daya. [28] Ya ce masu, “Ku
da kanku kun sani bai dace Bayahuden mutum ya yi ma'amulla ko ya
ziyarci wani ko wata kabila ba. Amma Allah ya ce da ni kada in ce da
kowa mara tsarki ko kazantacce. [29] Wannan shine yasa na zo ba tare
da musu ba, a lokacin da kuka kira ni. Don haka na tambaye ku me
ya sa kuka aika in zo.” [30] Karniliyas ya ce “Kwanaki hudu da sun wuce
a daidai wannan lokaci, ina addu'a da cikin sa'a na tara (karfe uku) a
gidana, sai na ga mutum tsaye a gabana da tufafi mai haske. [31] Ya ce,
“Karniliyas, Allah ya ji addu'ar ka, kuma taimakon ka ga talakawa ya
tuna ma Allah da kai. [32] Saboda haka ka aika da wani Yafa, ya kira
maka mutum mai suna Saminu wanda ake kira Bitrus. Yana zama a
gidan Saminu majemi, da ke bakin teku. [33] [Idan ya zo, zai yi magana
da kai.] [34] Sai Bitrus ya bude bakinsa ya ce, “Gaskiya, na fahimci Allah
baya nuna bambanci. [35] Maimakon haka, cikin kowace al'umma duk
mai ibada kuma mai aikata adalci karbabbe ne a gare shi. [36] Ku kun
san sakon da ya aika wa mutanen Isra'ila, a lokacin da ya sanar da
labarin mai kyau na salama ta wurin Yesu Kristi, wanda shine Ubangiji
na duka. [37] Ku da kanku kun san al'amuran da suka kasance, wanda ya
faru cikin Yahudiya, farawa daga Galili, bayan sanarwar baftismar da
Yahaya ya yi. [38] Al'amura game da Yesu Banazare, yadda Allah ya kebe
shi da Ruhu Mai Tsarki da iko kuma. Ya kuma ci gaba da aikin alheri da
warkarwa ga dukan wadanda shaidan ya daure, domin Allah yana tare
da shi. [39] Mu shaidu ne ga dukan abubuwan da ya yi a kasar Yahudawa
da cikn Urushalima, wannan Yesu wanda suka kashe, ta wurin giciye
shi a akan itace. [40] Wannan mutumin, Allah ya ta da shi rana ta uku
ya kuma maishe shi sananne, [41] ba ga dukan mutane ba, amma ga
shaidun da Allah ya zaba tun da farko - mu kanmu, wadanda muka
ci muka sha tare da shi bayan tashin sa daga matattu, [42] Ya umarce
mu mu yi wa mutane wa'azi mu kuma tabbatar cewa shine wanda
Allah ya zaba ya yi shariya bisa masu rai da matattu. [43] Gareshi ne
dukan annabawa suka yi shaida, domin dukan wanda ya bada gaskiya
gareshi ya sami gafarar zunubai ta wurin sunansa.` [44] Sa'adda Bitrus
yana kan magana game da wadannan abubuwa, Ruhu Mai Tsarki ya
sauko a kan dukan wadanda suke sauraron wa'azin sa. [45] Mutanen da
ke kungiyar masu bi da suka yarda da kaciya, dukan wadanda suka
zo tare da Bitrus suka yi mamaki, domin baiwar Ruhu Mai Tsarki ya
sauko a kan al'ummai. [46] Domin sun ji al'umman nan suna magana
da wasu harsuna suna yabon Allah. Sai Bitrus ya amsa, [47] “Ko akwai
wanda zai hana wa wadannan baftisma ta ruwa, da shike suma sun
karbi Ruhu Mai Tsarki kamar mu?” [48] Sai ya ba da umarni a yi masu
baftisma cikin sunan Yesu Kristi. Sai suka roke shi ya kasance da su
na wasu kwanaki.

11

[1] Yanzu Manzani da 'yan'uwa wadanda suke cikin Yahudiya suka ji
cewa al'ummai ma sun karbi maganar Allah [2] Lokacin da Bitrus ya je

Urushalima, wadanda suke na kaciya suka zarge shi; 3 suka ce, “Ka
hada kai tare da mutane marasa kaciya kana ci tare da su!” 4 Amma
Bitrus ya fara bayyana masu dalla-dalla; ya ce, 5 Ina addu'a a cikin
birnin Yafa, sai na ga wahayi game da taska yana saukowa, kamar
babban mayafi da aka saukar daga sama ta kusurwan nan hudu. Ya
sauko gabana. 6 Na zura masa ido kuma na yi tunani a kansa, na
ga dabbobi masu kafa hudu na duniya, miyagun dabbobi, da masu
rarrafe, da tsuntsayen sama. 7 Sai na ji murya tana ce da ni, “Tashi,
Bitrus, yanka ka ci.” 8 Na ce, “Ba haka ba, Ubangiji: gama babu abu
mara tsarki ko mai kazanta da ya taba shiga bakina.” 9 Amma murya ta
amsa kuma daga sama cewa, “Abin da Allah ya kira mai tsarki, kada ka
kira shi mara tsarki.” 10 Wannan ya faru sau uku, sai dukan komai ya
koma sama. 11 Nan da nan sai ga mutane uku tsaye a gaban gidan da
muke; an aike su daga Kaisariya zuwa gare ni. 12 Ruhun ya umurce ni
in tafi tare da su, ba tare da nuna banbanci game da su ba. Yan'uwan
nan shida sun tafi tare da ni, sai muka shiga gidan mutumin. 13 Ya
fada mana yadda ya ga mala'ika tsaye a cikin gidansa yana cewa “Aiki
mutane zuwa Yafa, su kirawo Saminu wanda ake kira Bitrus. 14 Zai
gaya maku sakon da za ku sami ceto kai da dukan gidanka.” 15 Da na
fara magana da su, Ruhu Mai Tsarki ya sauko akansu kamar yadda
ya sauko mana tun da farko. 16 Sai na tuna da maganar Ubangiji,
yadda ya ce,”Hakika Yahaya ya yi baptisma da ruwa, amma ku za
a yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki.” 17 To, idan Allah ya yi
masu baiwa kamar yadda ya yi mana yayin da muka bada gaskiya
ga Ubangiji Yesu Almasihu, wane ni da zan yi jayayya da Allah? 18 Da
suka ji wadannan abubuwa, suka rasa ta cewa, amma suka daukaka
Allah suka ce “Ga al'ummai ma Allah ya basu tuba zuwa rai.” 19 Sai
wadanda suka warwatsu saboda tsananin da ya bi bayan mutuwan
Istifanas, suka yadu har zuwa Finikiya, Kuburus da Antakiya, amma
suka yi wa'azin Yesu ga Yahudawa kadai. 20 Amma wadan sunsu,
mutane daga Kuburus da Kurane, suka zo Antakiya suka yi magana da
hellenawa, suna yi masu wa'azin Ubangiji Yesu. 21 Kuma ikon Ubangiji
yana tare da su, har mutane da yawa suka gaskata kuma suka juyo
wurin Ubangiji. 22 Labari game da su ya iso kunnen ikilisiya da ke
Urushalima: sai suka aika da Barnaba zuwa can Antakiya. 23 Da ya
iso kuma ya ga kyautar Allah, sai ya yi farinciki; ya karfafa su dukka
su kafu cikin Ubangiji da dukan zuciyar su. 24 Domin shi mutumin
kirki ne, cike kuma da Ruhu Mai Tsarki da bangaskiya, sai mutane da
yawa suka karu ga Ubangiji. 25 Sai Barnaba ya tafi Tarsus domin ya
nemi Shawulu. 26 Da ya same shi, ya kawo shi Antakiya. Ya kasance,
shekara guda suna taruwa tare da ikilisiya suka koyar da mutane
da yawa. A Antakiya ne aka fara kiran almajiran Krista. 27 A cikin
kwanakin nan wadansu annabawa daga Urushalima suka zo Antakiya.
28 Daya daga cikinsu, mai suna Agabas ya mike tsaye yayi magana
da ikon Ruhu cewa za a yi tsanani fari ko'ina a duniya. Wannan ya
faru ne a zamanin Kalaudiya. 29 Sai, almajiran, suka dau niyya kowa
gwargwadon karfinsa, su aika wa 'yan'uwa da ke Yahudiya da taimako.
30 Suka yi haka; sun aika wa dattawa da kudi ta hanun Barnaba da
Shawulu.

12

1 A lokacin nan Sarki Hiridus ya sa wa wasu masu bi hannu domin
ya musguna masu. 2 Ya kashe Yakubu dan'uwan Yahaya da takobi.
3 Bayan da ya ga hakan ya gamshi Yahudawa, sai ya kama Bitrus ma.
4 Bayan ya kama shi, sai ya tsare shi a kurkuku ya kuwa sa sojoji hudu
su dinga tsaron sa; yana niyyar kawo shi gaban mutanen a bayan Idin
katarewa. 5 To, Bitrus na tsare a kurkuku, amma 'yan'uwa na iklisiya
suna yin addu'a ga Allah sosai domin sa. 6 Ana kamar gobe Hiridus zai
fitar da shi, a wannan daren, Bitrus yana barci a tsakanin sojoji biyu,
daure da sarkoki biyu; sojoji kuma na gadi a bakin kurkukun. 7 Ba
zato, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana a gareshi, haske ya haskaka
dakin. Ya taba Bitrus a gefe ya tashe shi kuma ya ce, “Tashi da sauri.”
Sai ga sarkokin suka zube daga hannunsa. 8 Mala'ikan ya ce masa,
“Yi damara ka sa takalmanka.” Bitrus kuwa yayi haka. Mala'ikan ce
ma sa, “Yafa mayafinka, ka biyo ni.” 9 Bitrus kuwa ya bi mala'ikan
suka fita waje. Bai gane abin da mala'ikan ke yi zahiri ne ba. Yana
zaton ko yana ganin wahayi ne. 10 Bayan da suka wuce masu tsaron
fari da na biyu, sun kai kofar da aka yi da karfe wadda ta mike zuwa
cikin gari; ta bude masu da kanta. Suka fita sun bi titin, kuma nan
take kuma sai mala'ikan ya bar shi. 11 Da Bitrus ya komo hayyacin
sa, ya ce, “Hakika yanzu na gane Ubangiji ya aiko da mala'ikansa don
ya kubutar da ni daga hannun Hiridus da abin da Yahudawa suke
zato.” 12 Da ya gane haka, ya zo gidan Maryamu mahaifiyar Yahaya
wanda sunan mahaifinsa Markus; masu bi da yawa sun taru a can
suna addu'a. 13 Da ya kwankwasa kofar gidan, sai baiwar gidan mai
suna Roda ta zo don ta bude kofar. 14 Da ta gane muryar Bitrus, don
farin ciki ta kasa bude kofar; maimakon haka, ta koma daki a guje,
don ta basu labari Bitrus na tsaye a bakin kofa. 15 Suka ce mata, “Kin
haukace.” Amma ta nace da cewa haka ne. Suka ce, “Mala'ikansa ne.”
16 Amma Bitrus ya ci gaba da kwankwasawa, da suka bude kofar, sai
suka ga ai shine, suka sha mamaki kwarai. 17 Bitrus kuwa ya yi masu
hannu yana, masu alama su yi shuru. Sai ya gaya masu labarin yadda
Ubangiji ya kubutar da shi daga kurkukun. Ya ce, “Ku gaya wa Yakubu
da dukan 'yan'uwa abin da ya faru.” Sai ya bar su, ya tafi wani wuri.
18 Sa'anda gari ya waye ba karamar hargowa ce ta tashi a cikin sojojin
ba, game da abin da ya faru da Bitrus. 19 Bayan da Hiridus ya neme
shi kuma bai same shi ba, sai ya tambayi masu tsaron kuma ya bada
umarni a kashe su. Sai ya gangara daga Yahudiya zuwa Kaisariya ya
yi zamansa a can. 20 Yanzu kuwa Hiridus ya yi fushi sosai da mutanen
Taya da Sidon. Suka tafi wurinsa tare. Suka roki Bilastasa, mataimakin
sarkin, ya taimake su. Sai suka nemi sasantawa don suna samun abinci
daga kasarsa ne. 21 A ranan da aka kayyade, Hirudus ya sha damara
da kayan saurata kuma ya zauna akan kursiyi; ya yi masu jawabi.
22 Mutanen suka yi ihu, “Wannan muryar allahce, ba ta mutum ba!”
23 Nan take mala'ika Ubangiji ya buge shi don bai ba Allah daukaka ba,
nan take tsutsotsi suka cinye shi har ya mutu. 24 Maganar Allah ta yadu
tana ta ribabbanya. 25 Bayan Barnaba da Shawulu sun gama aikin su
a Urushalima. Suna dawowa, suka zo tare da Yahaya wanda sunan
mahaifinsa Markus ne. [Barnaba da Shawulu suka koma Urushalima.]

13

[1] A cikin iklisiyar da take Antakiya, akwai annabawa da malamai.
Sune su Barnabas, Saminu (wadda ake kira Baki) da Lukiya Bakurame
da Manayin (wanda aka yi renon su tare da sarki Hiridus mai mulki)
da Shawulu. [2] Sa'adda suke bauta wa Allah tare da azumi, sai Ruhu
Mai Tsarki ya ce, “Ku kebe mani Barnaba da Shawulu domin aikin
da na kiraye su”. [3] Bayan taron sun yi addu'a da azumi, sai suka sa
masu hannu, su suka sallame su. [4] Sai Shawulu da Barnabas suka yi
biyayya da Ruhu Mai Tsarki suka tafi Sulukiya; daga nan suka ketare
zuwa tsibirin Kuburus. [5] Sa'adda suke garin Salami, suka koyar da
maganar Ubangiji a majami'un Yahudawa, suna kuma tare da Yahaya
Markus mai taimakonsu. [6] Bayan sun zaga tsibirin duka har Bafusa,
nan suka iske wani Bayahude mai suna Bar-yeshua mai tsafi kuma
annabin karya. [7] Wannan mai tsafin wanda ke tare da Makaddas, shi
Sarjus Bulus mutum mai basira ne. Wannan kuwa ya kira Shawulu
da Barnaba domin yana so ya ji maganar Allah. [8] Amma Elimas “mai
tsafi” (fasarar sunansa kenan) ya yi adawa da su; yana so ya baudar da
Makaddashin daga bangaskiya. [9] Amma Shawulu wanda ake ce da shi
Bulus yana cike da Ruhu Mai Tsarki ya kafa masa ido. [10] Sai ya ce, “Kai
dan iblis, kana cike da kowace irin yaudara da mugunta. Kai abokin
gabar kowanne irin adalci ne. Ba za ka daina karkata mikakkakun
hanyoyin Ubangiji ba? [11] Yanzu ga hannun Ubangiji bisa kanka, zaka
zama makaho. Ba za ka ga rana ba nan da dan lokaci.” Nan take
kuwa sai wani hazo da duhu suka rufe shi ya fara yawo yana neman
mutane su yi masa jagora. [12] Bayan da Makaddashin ya ga abin da
ya faru ya ba da gaskiya saboda ya yi mamakin koyarwa game da
Ubangiji. [13] Bulus da abokansa suka shirya suka ketare a jirgin ruwa
daga Bafusa zuwa Firjiya a Bamfiliya. Amma Yahaya ya bar su ya
koma Urushalima. [14] Bulus da abokansa suka tafi daga Firjiya zuwa
Antakiya na kasar Bisidiya. Nan suka shiga majami'a ran Asabaci suka
zauna. [15] Bayan karatun dokoki da annabawa, shugabanin iklisiyar
suka tura sako cewa, “'Yan'uwa, idan kuna da wani sakon karfafawa
ga jama'a ku fadi.” [16] Bulus kuwa ya tashi ya yi alama da hannunsa
ya ce, “Mutanen Isra'ila da ku wadanda kuke girmama Allah, ku ji.
[17] Allahn Isar'ila ya zabi kakkaninmu ya kuma ribabbanya su sa'adda
suke kasar Masar da kuma madaukakin iko ya fito da su daga cikinta.
[18] Ya yi hakuri da su a jeji har na tsawon shekara arba'in. [19] Bayan
ya hallaka kasashe bakwai a kasar Kan'ana, ya ba kakkaninmu kasar
nan gado. [20] Duk wadanan abubuwan sun faru shekaru dari hudu
da hamsin da suka wuce. Bayan wadannan, Allah ya ba su alkalai
har sai da annabi Sama'ila ya zo. [21] Sai jama'a suka roka a ba su
sarki, Allah kuwa ya ba su Saul dan Kish, mutumin kabilar Binyamin
ya zama sarki har na tsawon shekara arba'in. [22] Allah kuwa ya cire
shi daga kan kujerar sarauta, ya daga Dauda ya zama sarkinsu. A
kan Dauda ne Allah ya ce, 'Na sami Dauda dan Yessi, mutumin da
zuciyata ke so; zai yi duk abin da nake so'. [23] Daga zuriyar mutumin
nan Allah ya fito da mai ceto, Yesu, kamar yadda aka alkawarta zai
yi. [24] Wannan ya faru kafin Yesu ya zo, Yahaya ya yi shelar baftimar
tuba ga jamma'ar Isra'ila. [25] Sa'adda Yahaya ya gama aikin sa, sai ya
ce, 'Wanene ni a tsamanin ku? Ba nine shi ba. Amma ku saurara,

akwai wani mai zuwa bayana wanda maballin takalminsa ban isa in
kwance ba.' 26 Yan'uwa 'ya'ya daga zuriyar Ibrahim, da wadanda ke
bautar Allah a cikinku, saboda mune aka turo sakon ceto. 27 Saboda
wadanda ke zaune cikin Urushalima, da masu mulkinsu, ba su gane
shi ba, kuma sun cika fadin annabawa da a ke karantawa kowace
ranar Asabaci ta wurin kashe shi. 28 Duk da cewa ba su sami dalilin
mutuwa a kansa ba, suka roki Bilatus ya kashe shi. 29 Bayan sun gama
duk abin da aka rubuta game da shi, sai suka sauke shi daga giciye
suka sa shi a cikin kabari. 30 Amma Allah ya tashe shi daga matattu.
31 Mutanen da suka zo tare da shi daga Galili da Urushalima kuwa
suka yi ta ganinsa har kwanaki da yawa. Wadanan mutane kuma
sune shaidunsa ga jama'a a yanzu. 32 Mun kawo maku labari mai
dadi game da alkawaran da aka yi wa kakkaninmu. 33 Ubangiji ya
bar mana alkawaran. Don haka ya ta da Yesu daga matattu. Kamar
yadda ya ke a littafin zabura ta biyu: "Kai da na ne yau na zama
mahaifinka." 34 Kuma dalilin tayar da shi daga matattu shine saboda
kada jikinsa ya rube, ya yi magana kamar haka: "Zan baku albarkun
Dauda masu tsarki tabatattu." 35 Wannan shine dalilin da ya yi magana
kuma a wata Zabura, 'Ba za ka bar Mai Tsarkinka ya rube ba.' 36 Bayan
Dawuda ya yi wa Allah bauta a cikin zuciyarsa da kuma abin da Allah
yake so, ya mutu, aka binne shi tare da kakkaninsa, ya kuma ruba,
37 amma wanda Allah ya tayar bai ga ruba ba. 38 'Yan'uwa, ku sani
cewa ta wurin mutumin nan aka yi maku wa'azin gafarar zunubai.
39 Ta wurinsa ne duk wanda ya ba da gaskiya zai kubuta daga dukan
abin da dokar Musa bata 'yantar da ku a kai ba. 40 Saboda haka
ku yi hankali da abubuwan da annabawa suka fada kada su faru a
kanku: 41 'Ku masu reni, za ku rude don mamaki, ku kuma shude;
saboda ina aiki a cikin kwananakinku, aikin da ba za ku yarda ba ko
da wani ya gaya maku." 42 Da Bulus da Barnaba suna fita kenan, sai
jama'a suka rokesu, su sake yin irin wannan magana ranar Assabaci
mai zuwa. 43 Bayan da sujadar ta kare, Yahudawa da yawa da kuma
wadanda suka shiga addinin Yahudanci suka bi Bulus da Barnaba, sai
suka gargade su da su cigaba da aikin alherin Allah. 44 Da Asabaci ta
kewayo, kusan dukan garin suka taru domin su ji maganar Ubangiji.
45 Sa'adda Yahudawa suka ga taron jama'a, sai suka cika da kishi suna
karyata abubuwan da Bulus ya fada suka kuma aibata shi. 46 Amma
Bulus da Barnaba sun yi magana gabagadi suka ce, "Dole ne a fara
fada maku maganar Allah. Amma da yake kun ture ta, kun nuna baku
cancanci rai madawwami ba soboda haka zamu juya ga al'ummai.
47 Don haka Ubangiji ya umarce mu, cewa, 'Na sa ku haske ga al'ummai,
saboda ku kawo ceto ga iyakar duniya.'" 48 Da al'ummai suka ji haka,
sai suka yi murna suka kuma yabi kalmar Ubangiji. Dukan wadanda
aka kaddarawa samin rai madawwami suka tuba. 49 Kalmar Ubangiji
kuwa ta bazu a kowanne bangaren yankin. 50 Amma Yahudawan suka
zuga wadansu mata masu sujada, masu daraja da kuma shugabannin
mazan garin. Wannan ya tayar da tsanani ga Bulus da Barnaba har
suka fitar da su daga iyakar garinsu. 51 Amma Bulus da Barnaba suka
kade masu kurar kafarsu. Suka tafi garin Ikoniya. 52 Amma almajiran
suka cika da farin ciki da kuma Ruhu Mai Tsarki.

14

1 A lokacin da Bulus da Barnaba sun shiga garin Ikoniya suka
shiga majami'an Yahudawa suka yi wa'azi yadda har mutane da yawa
daga cikin Yahudawa da Hellinawa suka ba da gaskiya. 2 Amma
Yahudawa da basu yi biyayya ba, suka zuga al'umman har suka yi
fushi da 'yan'uwan. 3 Suka zauna a wurin na tsawon lokaci, suna
yni maganarsu gabagadi da ikon Ubangiji, yana kuma shaidar sakon
alherinsa. Ya yi wannan ta wurin alamu da al'ajibai ta hannun Bulus
da Barnaba. 4 Saboda haka mutanen garin sun rabu: wadansun su
suka bi ra'ayin Yahudawa, wasu kuwa sun bi manzannin. 5 Al'umman
garin da Yahudawa sun nemi jan hankali shugabanninsu, don su
wulakanta Bulus da Barnaba, su jajjefe su, 6 da suka gane haka suka
gudu zuwa biranen Likoniya, Listira da Darbe, da garuruwa wadanda
ke kewaye da su, 7 a can suka yi wa'azin bishara. 8 A Listira akwai
wani wanda ke zaune bai taba tashi da kafafunsa ba, don shi gurgu
ne tun daga haihuwa. 9 Wannan mutumin ya ji Bulus yana magana.
Bulus ya kafa masa ido, ya gane mutumin na da bangaskiya da za
a warkar da shi. Sai ya ce masa da murya mai karfi, “Tashi ka tsaya
akan kafafunka” 10 Sai mutumin ya yi tsalle ya fara tafiya da kafafunsa,
yana yawo. 11 Da jama'an garin sun ga abin da Bulus ya yi, suka tada
muryarsu suna cewa da Likoniyanci, “Ai alloli sun ziyarce mu daga
sama, da kamanin mutane.” 12 Suna kiran Barnaba da sunan “Zafsa,”
Bulus kuwa suka kira shi da sunan “Hamisa” domin shine yafi yin
magana. 13 Sai firist din zafsa wanda dakin yin masa sujada na kofar
birni; ya kawo bijimai biyu da furannin da aka saka su kamar gammo;
shi da jama'arsa suna so su yi masa hadaya. 14 Amma da manzannin,
wato Barnaba da Bulus, su ka ji labarin, suka yage rigunansu, suka
hanzarta zuwa gun taron mutanen. 15 Suna ta cewa, “Kuji! Ku mutane
don me kuke wannan abin? Mu fa mutane ne kamarku. Mun kawo
maku labari mai dadi ne, da cewa, ku rabu da abubuwa marar amfani,
ku koma ga Allah mai rai, wanda ya hallici sama da kasa da teku
da dukan abubuwa da ke cikinsu. 16 A da dai ya bar mutane su yi
abinda suka ga dama. 17 Duk da haka, bai bar kansa ba tare da shaida
ba, don yana bada abubuwa masu kyau, yana ba ku ruwan sama,
lokatai masu albarka, ya cika ranku da abinci da farin ciki.” 18 Duk
da wadannan kalmomin da kyar, Bulus da Barnaba suka iya tsayar da
su daga yi masu hadaya. 19 Amma wasu Yahudawa daga Antakiya da
wasunsu daga Ikoniya suka rinjayi tarun jama'ar. Suka jajjefi Bulus
suka ja shi zuwa wajen garin, suna ganin kamar ya mutu. 20 Duk da
haka da almajirai suka kewaye shi a tsaitsaye, sai ya tashi ya koma
cikin garin. Washegari, ya tafi Darba tare Barnaba. 21 Bayan sun yi
wa'azin bishara a wannan birnin suka kuma sami almajirai da yawa,
suka dawo Listira, da Ikoniya da Antikiya. 22 Suna karfafa zuciyar
almajiran su rike bangaskiyarsu, su ci gaba da ita, suna ce masu, “Ta
wurin jimrewa mai yawa zamu shiga mulkin Allah, don haka dole ne
mu sha wahala.” 23 Da suka zabar masu dattawa a kowace iklisiya, sai
suka yi addu'oi da azumi, suka mika su ga Ubangiji, ga wanda suka
gaskanta a gareshi. 24 Sa'annan sun bi ta Bisidiya suka kai Bamfiliya.
25 Da suka yi maganarsu a Biriya, sun wuce zuwa har Italiya. 26 Ta
jirgin ruwa zuwa Antakiya, a nan ne aka mika su ga alherin Allah

don aikin da suka gama a yanzu. 27 Da isowarsu Antakiya sun tara
'yan iklisiya a wuri daya, sun ba da labarin dukan abin da Allah ya yi
ta wurinsu. Da yadda Ya bude kofa a wurin al'ummai ta bangaskiya.
28 Sun zauna tare da almajiran na tsawon lokaci.

15

1 Wadansu mutane suka zo daga Yahudiya suka koyar da 'yan'uwa,
cewa, “Idan ba yi maku kaciya bisa ga al'addar Musa ba, ba za ku
sami ceto ba.” 2 Da Bulus da Barnaba suka tunkare su da mahawara,
sai 'yan'uwa suka yanke shawara Bulus da Barnaba da wasu su je
Urushalima wurin manzanni da dattawa a kan wannan magana. 3 Da
shike iklisiya ce ta aike su, sai suka bi ta Finikiya da ta Samariya
suka sanar da tuban al'ummai. Ya kawo murna mai yawa a wurin
'yan'uwa. 4 Bayan sun zo Urushalima, sai iklisiya da manzanni da
dattawa, suka marabce su, sai suka fada masu abin da Allah ya yi ta
wurinsu. 5 Amma wadansu mutane wadanda suka ba da gaskiya daga
cikin Farisawa, suka tashi suka ce, “Dole ne a yi masu kaciya a kuma
umarce su su kiyaye dokar Musa.” 6 Sai manzanin da dattawan suka
taru don su duba wannan lamari. 7 Bayan mahawara mai tsanani,
sai Bitrus ya tashi ya ce masu, “'Yan'uwa, kun san lokacin baya da
ya wuce, Allah ya yi zabi a cikinku, cewa ta bakina ne al'ummai za
su ji bishara, su kuma ba da gaskiya. 8 Allah, wanda ya san zuciya,
ya yi masu shaida, ya kuma basu Ruhu Mai Tsarki kamar yadda ya
yi mana; 9 kuma bai bambanta mu da su ba, ya tsabtace zuciyarsu
ta wurin bangaskiya. 10 To, saboda haka don me kuke gwada Allah,
kuna sa wa almajirai nauyi a wuya wanda ubanninmu duk da mu ba
mu iya dauka ba? 11 Amma mun gaskanta za mu samu ceto ta wurin
alherin Ubangiji Yesu, kamar yadda suke.” 12 Dukan taron jama'ar suka
yi shiru sa'adda suke sauraron sakon shaidar da mamakin abin da
Allah ya yi ta wurin Bulus da Barnaba a cikin al'ummai. 13 Bayan sun
gama magana, Yakubu ya amsa, ya ce, “'Yan'uwa, ku ji ni. 14 Saminu
ya fada yadda Allah ya fara nuna jinkai ga al'ummai domin ya dauke
jama'a daga cikinsu domin sunansa. 15 Maganar annabawa ta yarda da
wannan, kamar yadda yake a rubuce, 16 'Bayan wadannan abubuwa
zan dawo, zan gina gidan Dauda wanda ya fadi kasa; in sake gina
bangonsa, in tsayar da shi, 17 saboda sauran jama'a su nemi fuskar
Ubangiji, har da al'ummai da ake kira da sunana. 18 Wannan shine
abin da Ubangiji ya fadi, shi wanda ya yi wadannan abubuwa da
aka sani tun zamanin da. 19 Saboda haka, a gani na kada mu matsa
wa al'umman da suka juyo gun Allah; 20 amma zamu rubuta masu
da cewa, su guje wa gumaka da zina da faskanci da maye da cin
mushe. 21 Tun zamanin da akwai mutane a kowanne birni wadanda
suke wa'azi da karatun Musa a majami'u kowanne Asabaci.” 22 Sai
ya yi wa manzanin kyau su da dattawa da dukan iklisiyar su zabi
Yahuza da Barnaba da Sila da dattawan iklisiya a tura su Antakiya
tare da Bulus da Barnaba. 23 Sai suka rubuta wasika, “Manzani da
dattawa da 'yan'uwa zuwa ga al'ummai 'yan'uwa a Antakiya da Suriya
da Kilikiya, gaisuwa mai yawa. 24 Mun ji cewa wasu mutane daga
cikinmu wadanda ba mu umarce su ba, sun fita daga cikinmu sun yi
maku koyarwar da ta daga maku hankali. 25 Ya yi kyau da dukanmu,

muka amince mu zabi wadansu mutane mu tura su wurinku tare da
Bulus da Barnaba, 26 mutane wadanda suka sadaukar da ransu domin
sunan Ubangiji Yesu Almasihu. 27 Mun aika Yahuza da Sila su gaya
maku wadannan abubuwa. 28 Saboda haka ya yi kyau Ruhu Mai Tsarki
da mu, kada mu sa maku nauyi fiye da wadannan abubuwan: 29 ku
bar yi wa gumaka hadaya, ku bar cin mushe da shan kayan maye da
zina da faskanci, in kun kiyaye wadannan abubuwa za ku zauna lafiya.
Ku huta lafiya.” 30 Da aka sallame su, sai suka je Antakiya. Bayan sun
tara jama'a sai suka ba su wasikar. 31 Bayan da suka karanta ta, sai
suka yi murna sosai saboda karfafawa. 32 Yahuza da Sila, da shike su
annabawa ne, suka karfafa 'yan'uwa da kalmomi masu yawa. 33 Bayan
sun yi kwananki a wurin, sai aka sallame su zuwa wurin 'yan'uwa
wadanda suka aiko su. 34 Amma ya gamshe Sila ya zauna a wurin.
35 Amma Bulus da Barnaba suka tsaya a Antakiya da sauran 'yan'uwa,
suna koyar da maganar Ubangiji. 36 Bayan kwanaki kadan Bulus ya
ce ma Barnaba, “Mu koma yanzu mu ziyarci dukan 'yan'uwa da muka
yi masu bisharar Ubangiji, mu ga yadda suke. 37 Barnaba yana so su
dauki Yahaya wanda kuma ake kira Markus. 38 Amma Bulus ya yi
tunanin bai kamata a tafi da Markus ba, tun da ya bar su a Bamfiliya
bai ci gaba da su ba. 39 Nan jayayya ta tashi tsakaninsu, har suka
rabu da juna sai Barnaba ya tafi tare da Markus suka ketare zuwa
Kuburus. 40 Amma Bulus ya zabi Sila suka tafi, bayan 'yan'uwa sun yi
masu addu'ar alherin Allah ya kiyaye su. 41 Bulus ya tafi ya zazzaga
Suriya da Kilikiya yana ta karfafa iklisiyoyin.

16

1 Bulus ya kuma isa Darbe da Listira, in da akwai wani almajiri mai
suna Timoti a wurin, dan wata Bayahudiya wadda ta ba da gaskiya;
ubansa kuwa Baheline ne. 2 Ana maganar kirki a kansa ta bakin
'yan'uwa da ke Listira da Ikoniyan. 3 Bulus ya yi wa Timoti kaciya,
domin yana so su yi tafiya tare, domin kuma saboda Yahudawan
da ke wurin, sun san cewa ubansa Baheline ne. 4 Suna shiga cikin
biranen, suna yi wa iklisiyoyi gargadi da su yi biyayya da umurnan
da Manzanni da dattawa suka rubuta a Urushalima. 5 Bangaskiyar
iklisiyoyi kuwa ta karu, ana kuma samun karuwa na wadanda suke
ba da gaskiya kowace rana. 6 Bulus da abokan aikin sa sun shiga
cikin lardin Firigiya da Galatiya, tun da Ruhu Mai Tsarki ya hana su
wa'azin kalmar a cikin yankin Asiya. 7 Sun zo kusa da Misiya, da
nufin shiga cikin Bitiniya, Ruhun Yesu ya hana su. 8 Da suka ratse ta
cikin Misiya, sai suka shiga birnin Taruwasa. 9 Bulus ya ga wahayi
cikin dare, wani mutumin Makidoniya na kiransa, yana cewa. ''Ka zo
Makidoniya ka taimake mu''. 10 Bulus, da ganin haka, ya kama hanya
zuwa Makidoniya, da tunanin Allah ne ya ke so su kai wa mutanen
Makidoniya bishara. 11 Da barin Taruwasa, Bulus da kungiyarsa sun
shiga jirgin ruwa zuwa Samutaraki, da gari ya waye kuma sun tafi
Niyafolis; 12 Daga nan kuma suka tafi Filibi, birni na Makidoniya, mai
muhimmanci ne a yankin Roma, in da mun yi zango kwanaki da dama.
13 Ranar Asabaci mun je kofar gari, gefen rafi, da tunanin samun wurin
addu'a. Mun zauna mun kuma yi magana da matan da sun taru a
wurin. 14 Wata mace mai suna Lidiya, 'yar kasuwa ce a birnin Tiyatira,

mai bautar Allah ce, ta saurare mu. Ubangiji ya bude zuciyarta, ta mai
da hankali ga maganar da Bulus ke fadi. 15 Sa'anda da aka yi mata
Baftisma tare da mutanen gidanta, ta ce da mu, “Idan kun dauke ni mai
bautar Allah, ku zo gidana ku zauna.” Sai ta rinjaye mu. 16 A daidai
wannan lokaci, muna tafiya wurin addu'a, wata yarinya mai ruhun
duba ta hadu da mu. Iyayen gijinta na arziki da ita sosai. 17 Tana bin
Bulus, tare da mu, tana fadi da murya mai karfi cewa, "Wadannan
mutanen, bayin Allah mafi daukaka ne, suna sanar maku hanyar ceto
ne". 18 Ta dauki kwanaki tana haka. Amma Bulus ya yi fushi da ita
ainun, ya juya ya umarci ruhun, ya ce, "Na umarce ka, ka rabu da
ita a cikin sunan Yesu Almasihu". Ruhun ya yi biyayya ya rabu da ita
nan take. 19 Da iyayengijinta suka ga cewa hanyar shigar kudinsu ta
toshe, sai suka kama Bulus da Sila, suka ja su cikin kasuwa suka kai
su gaban mahunkunta. 20 Da suka kai su Kotu, suka ce, "Wadannan
mutane Yahudawa ne, suna kawo tashin hankali a birninmu. 21 Suna
koyar da abubuwa da ba su karbuwa a gare mu, balle mu aikata, a
matsayinmu na Romawa.” 22 Sai jama'a gaba daya sun tayar wa Bulus
da Sila; alkalan kuma sun yage rigunansu, sun ba da umarni a duki
Bulus da Sila da bulala. 23 Bayan dukan, an jefa su Bulus a kurkuku,
an ba mai tsaron kurkukun umurni ya kulle su da kyau, kada su gudu.
24 Shi kuma ya yi hakanan, ya sa masu sarkoki a kafafun su, kamar
yadda aka umurce shi. 25 Da tsakar dare, Bulus da Sila suna yin adu'a,
su na raira wakoki ga Allah, sauran 'yan sarkar su na jin su. 26 Nan
da nan sai ga wata girgizar kasa, wadda ta sa ginshikan kurkukun
sun kadu, nan da nan kofofin kurkukun sun bude, 'yan sarka kuma,
sarkokin su sun karkatse. 27 Mai tsaron kurkukun ya tashi daga barci
ya ga kofofin kurkukun a bude, ya zaro takobi, zai kashe kan sa, a
tunanin sa, 'yan sarkar sun gudu. 28 Amma Bulus ya ta da murya da
karfi, ya ce, "kada kayi wa kanka barna, domin dukan mu muna nan".
29 Mai tsaron kurkukun ya aika a kawo fitila, ya shiga ciki a gurguje
da rawan jiki, ya fadi a gaban Bulus da Sila, 30 ya fitar da su waje
ya ce, "Shugabanni, me ya kamata in yi domin in tsira?" 31 Sun ce
masa, "ka ba da gaskiya ga Yesu Ubangiji, da kai da gidan ka, za ku
sami tsira". 32 Bulus da Sila suka fada masa maganar Ubangiji, tare da
iyalinsa. 33 Shi mai tsaron kurkukun ya dauke su cikin daren, ya wanke
raunukansu, an kuma yi masa Baftisma nan da nan tare da iyalinsa.
34 Ya kai Bulus da Sila gidansa, ya ba su abinci. Murna ta cika gidan
mai tsaron kurkukun, domin iyalin sa duka sun ba da gaskiya ga Allah.
35 Da gari ya waye, alkalai sun ba da sako a saki Bulus da Sila. 36 Mai
tsaron kurkukun kuwa ya sanar wa Bulus wannan magana ta alkalan,
saboda haka ya ce wa Bulus, "Ku tafi cikin salama". 37 Amma Bulus
ya ce masu, “Sun yi mana duka a fili a gaban mutane mu da muke
Romawa, ba a kashe mu ba, sun kuma sa mu a kurkuku; suna koran
mu a asirce? Su zo da kansu su fitar da mu. 38 Masu tsaron kurkuku
sun mayar da maganar Bulus ga alkalan, wanda ya sa sun firgita, da
jin cewa Bulus da Sila Romawa ne. 39 Alkalai da kansu sun zo sun
roki Bulus da Sila; da suka fitar da su daga kurkukun, sun ce wa Bulus
da Sila su bar birnin. 40 Da hakanan ne Bulus da Sila suka fita daga
kurkuku, sun je gidan Lidiya. Da Bulus da Sila sun ga 'yan'uwa, sun
karfafa su, sa'annan suka bar birnin.

17

1 Bayan sun wuce biranen Amfibolis da Aboloniya, sun iso birnin
Tasalunika, in da akwai wata majami'ar Yahudawa a wurin. 2 Bulus,
kamar yadda ya saba, ya nufi wurinsu, yana tattaunawa da su har
Asabaci uku, daga cikin littattafai. 3 Bulus ya bude littattafai yana
bayyana masu cewa, dole ne Almasihu ya sha wahala, ya kuma tashi
daga matattu. Ya ce, ''Wannan Yesu kuwa da nake sanar maku,
shine Almasihu''. 4 Wasu Yahudawa sun yarda, sun bi Bulus da Sila,
da wadansu Helenawa, da Shugabannin Mata da jama'a da yawa.
5 Yahudawan da basu ba da gaskiya ba suka cika da kishi, suka dauki
wadansu 'yan ta'adda daga cikin kasuwa, suka tada tarzoma cikin
birnin, mutane da yawa na bin su. Sun kai hari a gidan Yason,
da niyyar fitar da Bulus da Sila a gaban jama'a. 6 Amma da ba su
ga Bulus da Sila ba, suka ja Yason da wasu 'yan'uwa masu bi zuwa
gaban mahukuntar birnin, suna cewa, ''Wadannan ne fa masu ta da
zaune tsaye, gashi sun zo mana. 7 Wadannan mutane da Yason ya
marabta, sun saba wa dokokin Kaisar; Suna cewa akwai wani sarki
mai suna - Yesu.'' 8 Da taron jama'a, da mahukuntan birnin suka ji
haka, sun damu. 9 Bayan da sun amshi kudi daga wurin Yason da
sauran 'yan'uwan, sai suka sake su. 10 A wannan daren, 'yan'uwa masu
bi suka fitar da Bulus da Sila, suka aike su garin Biriya. Da isar su can,
su ka nufa majami'ar Yahudawa. 11 Mutanen Biriya daban suke da
na Tasalunika, sun yarda da sakon Bulus da zuciya daya, suna kuma
binciken littattafai kowace rana domin su tabbatar da sakon Bulus,
ko gaskiya ne. 12 Saboda haka mutane da yawa cikin su sun ba da
gaskiya, tare da wadansu sannanun mata Helenawa da maza da yawa.
13 Amma da Yahudawan Tasalunika suka ji cewa Bulus yana wa'azin
kalmar Allah a Biriya, sun haura can, sun tada hankulan jama'a. 14 Nan
da nan, masu bi na Biriya sun dauki Bulus sun aika shi zuwa teku, an
bar Sila da Timoti a Biriya tukuna. 15 Wadanda sun fitar da Bulus,
sun kai shi har zuwa birnin Atina. Bulus ya ba su sako, su fada wa
Sila da Timoti suyi hanzari su same shi. 16 Sa'anda Bulus yana jiran
zuwan Sila da Timoti a Atina, ya yi fushi a ransa, da ya ga birnin
cike da gumakai. 17 Ya tattauna da Yahudawa a cikin majami'a tare
da masu yin sujada ga Allah, da kuma wadanda yake samu a kowace
rana, a kasuwa. 18 Amma wadan su Abikuriyawa da masana sun yi
karo da shi. Wadansun su na cewa, ''Menene wannan sakaren ke
cewa?'' Wadansu kuma sun ce, ''Da alama mai wa'azi ne na wasu alloli
dabam,'' domin yana wa'azin Yesu da tashin sa daga matattu. 19 Suka
dauki Bulus zuwa Tudun Arasa, suna cewa, ''Ko za ka sanar mana da
wannan sabuwar koyaswar taka? 20 Abubbuwan da kake fadi, baki
ne a gare mu. Muna so mu san ma'anar su.'' 21 (Atiniyawa da bakin
da ke cikinsu, suna ba da lokacin su ga fadin sabobbin abubuwa da
saurarон su). 22 Bulus ya tsaya a tsakiyar Tudun Arasa ya ce, ''Ku
mutanen Atiniya na lura masu kwazon addini ne ku. 23 Na lura da
abubuwan sujadar ku yayin da nake zagawa, amma na ga wani bagadi
da rubutu a kansa mai cewa, ''Ga Allah wanda ba a sani ba.” Abin
da kuke bauta wa cikin rashin sani, shi nake sanar maku. 24 Allahn
da ya yi duniya da kome da ke cikinta, tun da ya ke shine Ubangijin
sama da kasa, ba ya zama a haikalin da mutane suka gina da hannu.

25 Ba ya neman taimakon kowa, babu kuma wanda ya isa ya ba shi.
Shine ke ba da rai, da numfashi da kowanne abu. 26 Daga mutum daya
ya hallici dukan al'umman duniya, ya rarraba, ya kuma sanya kowa
a inda ya shirya masa. 27 Domin su nemi Allah ko za su iya kaiwa
zuwa gareshi su same shi, ga shi kuwa ba ya nesa da kowannenmu.
28 A cikinsa muke rayuwa, muna walwala, kamar yadda wani daga
cikin masananku yace, 'Mu 'ya'yansa ne'. 29 Idan mu 'ya'yan Allah
ne, bai kamata mu danganta Allah da zinariya ko azurfa, ko kuma
duwatsu da itatuwa da an sassaka ba. 30 Saboda haka ne, Allah ya
kawar da kwanakin jahilci, amma ya ba da umarni kowa a ko'ina ya
tuba. 31 Akwai ranar da ya shirya zai yi wa duniya shari'a cikin adalci,
ta wurin mutumin da ya zaba. Allah ya nuna wannan mutumin, ta
wurin ta da shi daga matattu''. 32 Da mutanen Atina sun ji batun tashi
daga matattu, wadansu suka yi wa Bulus ba'a; amma wadansu kuma
sun ce, ''Za mu saurare ka kuma, a kan wannan maganar.'' 33 Bayan
haka, Bulus ya bar su. 34 Amma wasu maza a cikinsu sun yarda da
bisharar, sun ba da gaskiya, hade da Diyonisiyus dan Majalisar Tudun
Arasa da wata mace mai suna Damaris, da wadansu tare da su.

18

1 Bayan haka sai Bulus ya tafi Antakiya daga nan, ya wuce Korinti.
2 A can ya sadu da wani Bayahude mai sunan Akila, dan kasar Buntus
ne; bai dade da zuwa garin ba, daga Italiya ya zo da matarsa mai
suna Balkisu, saboda Kalaudiyas ya ba da umarni dukan Yahudawa
su bar Roma; sai Bulus ya je wurinsu. 3 Bulus ya zauna a gidansu
don sana'arsu daya ce, wato, masu aikin Tanti ne. 4 Saboda haka
Bulus na zuwa majami'a, yana yin nazari tare da su a kowace Asabaci.
Yana kokari ya rinjayi Yahudawa da Helinawa. 5 Amma a lokacin da
Sila da Timoti suka iso Makidoniya, Ruhu ya matsa Bulus ya shaida
wa Yahudawa cewa Yesu Almasihu ne. 6 Lokacin da Yahudawa suka
tayar masa suna zarginsa. Bulus ya kakkabe rigansa a gabansu yana
cewa, “Alhakin jininku yana kanku; daga yanzu zan koma wurin
al'ummai.” 7 Da ya bar wurinsu, ya tafi gidan Taitus Yustus mai
wa Allah sujada. Gidansa na kusa da majami'a. 8 Kiristus shine
shugaban majami'a, sai shi da dukan iyalin gidansa sun ba da gaskiya
ga Ubangiji. Korantiyawa da yawa suka ji jawabin Bulus suka ba da
gaskiya, aka yi masu Baftisma. 9 Da dare Ubangiji ya ce wa Bulus a
cikin wahayi, “Kada ka ji tsoro, amma ka yi magana kada kuma ka
yi shuru. 10 Gama ina tare da kai, ba wanda zai cutar da kai, gama
ina da mutane anan garin.” 11 Bulus ya zauna a nan tsawon shekara
daya da wata shida, yana koyar masu da maganar Allah. 12 Amma da
Galiyo ya samu zaman gwamnan Akaya, sai Yahudawa suka tayar wa
Bulus har suka kai shi gaban dakalin shari'a. 13 Suna cewa, “Wannan
mutumin yana kokarin rinjayar mutane su yi sujadar da ta saba wa
dokarmu.” 14 Duk da haka kafin Bulus ya yi magana, Galiyo ya ce
wa Yahudawa, “Ku Yahudawa in da karar ku ta wani babban laifi
ce wanda ya aikata, da sai in hukunta. 15 Amma tun da ya ke akan
al'amurar, kalmomi ne, da ta sunaye da dokokin ku, ku je ku sasanta
al'amuran ku.” 16 Galiyo ya kore su daga dakalin shari'a. 17 Saboda
haka sai suka kama Sastanisu, suka yi masa duka sosai a gaban dakalin

shari'a. Amma Galiyo bai damu da yadda suka karasa ba. 18 Bulus
kuwa, bayan ya zauna tare da su na wasu kwanaki masu yawa, ya bar
'yan'uwan zuwa Suriya ta jirgin ruwa, tare da Balkisu da Akila. Kafin
ya bar tashar jiragen ruwa da ke a Sankuriya, ya tafi saboda ya aske
kansa, domin ya dauki alkawarin Banazare. 19 Da suka iso Afisa, Bulus
ya bar Balkisu da Akila anan. Shi kuwa ya shiga majami'ar Yahudawa
yana nazari tare da su. 20 Da suka roki Bulus ya zauna da su na tsawon
lokaci, bai yarda ba. 21 Ya kama hanyarsa ya bar su ya ce, “In Allah
ya yardar mani zan dawo wurinku wata rana.” Sai ya shiga jirgin
ruwa daga Afisa. 22 Daga saukar su a Kaisariya, sai ya haura zuwa
Urushalima ya gai da iklisiya daga nan ya tafi Antakiya. 23 Bayan ya
zauna na dan lokaci a wurin, Bulus ya kama hanyarsa zuwa yakin
Galatiya da Firjiya anan ya karfafa almajirai. 24 A nan dai akwai wani
Bayahude mai suna Afolos, dan asalin Iskandariya ne da haihuwa, ya
zo Afisa. Shi masani ne a maganar Allah. 25 Afolos dai ya sami horo
daga maganar Ubangiji. Shi mai kokari ne a ruhu, yana wa'azi da
koyarwa daidai game da Yesu. Amma ya san da Baftismar Yahaya ne
kadai. 26 Afolos ya fara wa'azinsa da gabagadi a cikin majami'a. Da
Balkisu da Akila suka ji shi sai suka yi abokantaka da shi, suka kara
bayyana masa game da labarin hanyar Allah mafi daidai. 27 Da ya
so ya wuce zuwa cikin Akaya 'yan'uwa suka karfafa shi, sun rubuta
wa almajiran da ke a Akaya, don su karbe shi da hannu biyu. Da ya
iso wurinsu, ya kuwa karfafa 'yan'uwa da sun ba da gaskiya ta wurin
alheri. 28 Afolos ya ba Yahudawa mamaki da irin ikon da yake da shi
da gwanintarsa, yadda yake nunawa daga nassoshi cewa Yesu shine
Almasihu.

19

1 Sa'adda Afolos yake a Koranti, Bulus ya zagaya kasar tudu ya zo
birnin Afisa, a nan kuma ya sami wadansu almajirai. 2 Bulus ya ce
masu, “Ko kun karbi Ruhu Mai Tsarki sa'anda kuka ba da gaskiya?”
Suka amsa, “A'a bamu taba jin labarin Ruhu Mai Tsarki ba. 3 Bulus ya
ce, “Wacce irin baftisma aka yi maku?” Suka ce, “Baftismar Yahaya”
4 Bulus ya amsa ya ce, “Yahaya ya yi wa mutane baftismar tuba, ya
ce su ba da gaskiya wanda zai zo bayansa, wato, Yesu kenan.” 5 Da
mutanen suka ji haka, sai aka yi masu baftisma cikin sunan Ubangiji
Yesu. 6 Sa'adda Bulus ya dibiya hannu a kansu, Ruhu Mai Tsarki
kuma ya sauka a kansu suka yi magana da harsuna da kuma annabci.
7 Su wajen mutum goma sha biyu ne. 8 Bulus ya shiga majami'a ya
yi ta koyarwa gabagadi misalin tsawon wata uku. Yana bi da su
cikin nazarin maganar yana fahimtar da mutane su gaskanta game
da abubuwa da suka shafi mulkin Allah. 9 Amma sa'adda wadansu
Yahudawa suka taurare, suka ki yin biyayya, sai suka fara bata hanyar
Almasihu a gaban taron. Saboda haka sai Bulus ya janye daga wurinsu
tare da wadanda suka ba da gaskiya. Ya fara koyarwa a makarantar
Tiranus. 10 Haka ya cigaba shekaru biyu har duk mazaunan Asiya suka
ji maganar Ubangiji, Yahudawa da Helenawa. 11 Allah ya yi manyan
al'ajibai ta hannun Bulus, 12 har marasa lafiya suka warke, mugayen
ruhohi suka fito daga cikin mutane, sa'adda suka karbi kyallaye da
mayafai daga jikin Bulus. 13 Amma akwai Yahudawa masu tsubu da

suka biyo ta wajen, suka dauka wa kansu su yi amfani da sunan
Yesu. Suka ce, “Mun dokace ku cikin sunan Yesu wanda Bulus yake
wa'azinsa, ku fita.” 14 Wadanda suka yi wannan su bakwai ne 'ya'yan
wani babban firist Bayahude mai suna Siba. 15 Mugun ruhun ya amsa
ya ce, “Na san Yesu, na san Bulus, amma ku, su wanene?” 16 Sai mugun
ruhun da ke cikin mutumin ya fada a kan matsubatan ya fi karfinsu ya
kuma bubuge su. Suka runtuma da gudu suka fice daga dakin tsirara
da raunuka. 17 Wannan ya zama sanannen abu ga dukan mutane,
Yahudawa da Helenawa mazaunan Afisa. Suka ji tsoro kwarai, sunan
Ubangiji Yesu ya sami daukaka. 18 Masu bi da yawa kuma, suka zo
suka furta mugayen ayyukan da suka aikata. 19 Masu sihiri suka kawo
littattafansu suka kona a gaban mutane. Da aka yi jimilar tamaninsu,
aka samu sun kai dubu hamsin na azurfa. 20 Sai maganar Ubangiji ta
yadu da iko ta hanyoyi da yawa. 21 Da Bulus ya kammala aikinsa na
bishara a Afisa, Ruhu ya bishe shi sai ya bi ta Makidoniya da Akiya
a kan hanyarsa zuwa Urushalima. Ya ce, “Bayan na je can, dole in
je Roma.” 22 Bulus ya aiki almajiransa biyu Timoti da Irastus zuwa
Makidoniya, wadanda suka taimake shi. Amma shi da kansa ya jira
a Asiya na dan lokaci. 23 A wannan lokacin sai aka yi babban tashin
hankali a Afisa game da wannan Hanyar. 24 Wani Makeri mai suna
Damatrayus wanda ke kera sifoffin gunkin azurfa na Dayana, wanda
sana'a ce mai kawo wa makera riba sosai. 25 Ya tattara makera ya ce
da su, “Kun sa ni da wanan sana'a ne muke samun kudi mai yawa.
26 Kun gani kun kuma ji cewa, ba a Afisa kadai ba, amma har da fadin
kasar Asiya wannan Bulus ya rinjayi mutane da yawa. Yana cewa
babu alloli da ake kerawa da hannu. 27 Ba sana'ar mu kadai ke cikin
hatsari ba, amma har da haikalin allahnmu Dayana babba zai zama
mara amfani. Ta haka za ta rasa girmanta, ita da dukan kasar Asiya
da duniya ke wa sujada.” 28 Da suka ji haka sai suka fusata kwarai,
suka yi kira mai karfi suna cewa “Mai girma ce Dayana ta Afisa.”
29 Gari gaba daya ya rude, jama'a kuma sun hanzarta zuwa wurin
taron. Kafin wannan lokaci, sun riga sun kama abokan tafiyar Bulus,
wato Gayus da Aristakas wadanda suka zo daga Makidoniya. 30 Bulus
ya yi niyya ya shiga cikin taron jama'ar, amma almajiran suka hana
shi. 31 Haka nan ma wadansu abokan Bulus da ke shugabanin yankin
al'umma Asiya sun aika masa da roko mai karfi kada ya shiga dandalin.
32 Wadansu mutane na kirarin wani abu, wadansu kuma na kirarin
wani abu dabam, domin jama'a sun rude. Da yawa daga cikinsu ma
ba su san dalilin taruwarsu ba. 33 Yahudawa suka kawo Iskandari
ya tsaya a gaban taruwan jama'a. Iskandari ya mika hannunsa sama
domin ya yi bayani ga jama'a. 34 Amma da suka gane shi Bayahude ne,
sai dukansu suka kwala ihu wajen sa'a biyu, “Mai girma ce Dayana ta
Afisa.” 35 Da magatakardar garin ya sha kan jama'a, sai ya ce, “Ya
ku mutanen Afisa, wanene bai san cewa birnin Afisa cibiya ce na
allahn nan Dayana mai girma da na sifar da ta fado daga sama ba?
36 Tun da ba a karyata wadannan abubuwa ba, ya kamata ku yi shuru
don kada ku yi wani abu a gaggauce. 37 Gama kun kawo wadannan
mutane a wannan dakin sharia ba a kan su mafasa ne na haikali ba
ko kuma masu sabo ga allahnmu ba. 38 Saboda haka idan Damatrayas
da makeran da ke tare da su na da wata tuhuma a kan wani, kotuna

suna nan a bude masu shari'a kuma suna nan. Ba ri su kai karar
junansu. [39] Amma idan akwai maganganu na dubawa, za a daidaita
su a taronmu na lokaci lokaci. [40] Domin hakika muna cikin hatsarin
zargi game da hargitsin yau. Babu dalilin wanan yamutsi domin ba
mu da bayani a kansa." [41] Da ya fadi haka, sai ya sallami taron.

20

[1] Bayan da rikici ya kare, Bulus ya aika a kira al'majiran, ya karfafa
su. Sa'annan ya yi bankwana da su, ya tashi zai tafi Makidoniya.
[2] Bayan ya ratsa cikin lardunan yana yi wa masu bi gargadi sosai, sai ya
zo kasar Helenawa. [3] Sa'adda ya yi wata uku a wurin, Yahudawa suka
kulla masa makirci, yayin da yake shirin hawa Jirgi zuwa Suriya, sai ya
canza ra'ayi ya koma ta Makidoniya. [4] Masu yi wa Bulus rakiyar zuwa
yankin Asiya sun hada da Sobatarus dan Burus daga Biriya; Gayus
mutumin Derbe; Timoti da Aristakus da Sakundus, dukansu masu bi ne
daga Tasalonika; da Tikikus da Trofimus daga Asiya. [5] Amma wadansu
har suka rigaye mu, suka jira mu a Taruwasa. [6] Da muka shiga Jirgi
daga Filibi bayan kwanakin Gurasa mara yisti; bayan kwanaki biyar
muka iske su a Taruwasa; kwananmu bakwai a wurin. [7] A rana ta fari
ga mako, da muka taru domin karya gurasa. Bulus ya yi wa masubi
jawabi, don ya yi niyyar ya tafi da wayewar gari; jawabinsa ya kai
har tsakar dare. [8] A benen da suka taru akwai fitilu da yawa. [9] Wani
matashi mai suna Aftikos yana zaune a kan taga, barci mai nauyi ya
dauke shi; da shike Bulus ya tsawaita jawabinsa, saurayin da shike
barci mai nauyi ya dauke shi sai ya fado daga kan bene na uku aka
dauke shi matacce. [10] Sai Bulus ya sauka ya mike a bisansa ya rungume
shi, sa'annan ya ce, "Kada kowa ya damu; domin yana darai bai mutu
ba." [11] Sa'annan ya hawo kan bene domin cin gurasa tare da su, ya
yi magana da su har gari ya waye daga nan ya bar su. [12] Suka kawo
saurayin da rai, sun sami ta'aziya ba kadan ba. [13] Amma mu, da muka
riga Bulus zuwa gun Jirgin, muka shiga zuwa Asos, mun shirya mu
dauki Bulus a jirgi amma shi ya kudurta ya yi tafiya a kasa. [14] Da muka
sadu a Asos, mun dauke shi a Jirgin ruwa zuwa Mitilitus. [15] Bayan
tashin mu daga can, washegari muka zo tsibirin Kiyos. Washegari
kuma muka zo birnin Militus. [16] Amma Bulus ya kudurta wucewa
Afisa a Jirgi, don kada ya bata lokaci a Asiya, don yana sauri in ya
yiwu ranar Fentekos ta same shi a Urushalima. [17] Daga Militus ya
aika a kira masa dattawan iklisiyar Afisa. [18] Da suka zo wurinsa sai
ya ce masu, "Ku da kanku kun san tun daga ranar da na sa kafata a
Asiya, irin zaman da muka yi da kasancewar mu tare. [19] Na bauta
wa Ubangiji da tawaliu har da hawaye, da wahalun da na sha saboda
makircin Yahudawa. [20] Kun sani ban ji nauyin sanar da ku kowanne
abu mai amfani ba, na bi ku gida gida ina koyar da ku abubuwa a
sarari. [21] Kunsan yadda na gargadi Yahudawa da Hellenawa game da
tuba ga Allah da bangaskiya ga Ubangiji Yesu. [22] Yanzu fa, gashi, zan
tafi Urushalima, Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a fili dole in je, ban san
abin da zai faru da ni a can ba. [23] Sai dai Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani
a kowanne gari cewa, sarkoki da wahalu suna jira na. [24] Amma ban
dauka cewa raina yana da wani amfani gare ni ba, domin in cika tsere
da hidimar da na karba daga wurin Ubangiji Yesu, ta shaidar bisharan

alherin Allah. 25 Yanzu fa, duba, na san dukanku, wadanda na yi wa
wa'azin mulkin Allah, ba za ku kara gani na ba. 26 Don haka na shaida
maku a wannan rana, ba ni da alhakin jinin kowanne mutum. 27 Don
banji nauyin sanar maku da dukan nufin Allah a gare ku ba. 28 Saboda
haka ku kula da kanku, da masubi da Ruhu Mai Tsarki ya sanya ku
shugabanni. Ku kula ku yi kiwon iklisiyar Allah, wadda ya saya da
jininsa. 29 Na sani cewa bayan tafiyata, kyarketai masu zafi za su shiga
tsakaninku, kuma baza su rangwanta wa masubi ba. 30 Na sani har
daga cikinku wadansu mazaje za su zo su fadi gurbattatun zantattuka,
domin su janye almajirai zuwa gare su. 31 Saboda haka ku yi lura.
Ku tuna da cewa shekara uku ban fasa yi wa kowannenku gargadi da
hawaye dare da rana ba. 32 Yanzu ina mika ku ga Allah, da maganar
Alherinsa, wadda take da ikon gina ku ta kuma ba ku gado tare da
dukan wadanda ke cikin kebabbu na Allah. 33 Ban yi kyashin azurfa,
ko zinariya, ko tufafin wani ba. 34 Ku da kanku kun sani na yi aiki da
hannuwana, na biya bukatu na da na wadanda ke tare da ni. 35 Na
zama maku abin koyi a kowace hanya game da yadda za ku taimaka
wa nakasassu ta wurin aiki, da yadda za ku tuna da maganar Ubangiji
Yesu, maganar da shi da kansa ya ce: "Bayarwa tafi karba albarka."
36 Bayan da ya yi magana haka, ya durkusa ya yi addu'a tare da su
duka. 37 Dukansu kuwa suka yi kuka mai tsannani, suka rungume shi
kuma suka sunbace shi. 38 Suka yi bakin ciki musamman domin abin
da ya ce masu, ba za su kara ganinsa ba. Sai dukansu suka yi masa
rakiya zuwa wurin jirgin ruwa.

21

1 Da muka rabu da su, muka shiga jirgin ruwa muka mike hanya
zuwa birnin Kos, washegari sai birnin Rodusa, daga nan sai kuma
zuwa birnin Batara. 2 Da muka sami jirgi mai hayewa zuwa Fonisiya
sai muka shiga. 3 Da muka hango tsibirin Kubrus muka bar shi a
hagun mu muka nufi Suriya, muka sauka a birnin Taya domin a nan
ne jirgin ruwan zai sauke kayansa. 4 Bayan mun sami almajirai sai
muka zauna can kwana bakwai. Al'majiran suka ce ma Bulus, ta
wurin Ruhu, kada ma ya je Urushalima. 5 Bayan 'yan kwanaki muka
cigaba da tafiyarmu. Dukansu da matansu da 'ya'yansu suka raka
mu har bayan birnin. Sa'annan muka durkusa a bakin gacci muka
yi addu'a muka yi sallama da juna. 6 Sai muka shiga jirgin ruwa, su
kuma suka koma gida. 7 Da muka gama tafiyarmu a Taya muka iso
Talamayas. A nan ne muka gaisa da 'yan'uwa, muka zamna kwana
daya da su. 8 Washegari muka tashi muka tafi Kaisariya. Muka shiga
gidan Filibus mai shaida bishara, daya daga cikin bakwai din, muka
zauna da shi. 9 Wannan mutum yana da 'ya'ya hudu mata, budurwai
masu yin annabci. 10 Sa'anda muka zauna can 'yan kwanaki, wani
annabi ya zo daga Yahudiya mai suna Agabus. 11 Ya zo wurinmu
ya dauki damarar Bulus ya daure tasa kafar da hannayensa ya ce,
“Ruhu Mai Tsarki ya ce, 'Haka Yahudawa za su daure mai wannan
damarar, zasu kuma bashe shi ga al'ummai.'” 12 Da muka ji wannan
sakon, sai dukanmu da mazaunan wurin muka roki Bulus kada ya
tafi Urushalima. 13 Sai Bulus ya amsa ya ce, “Me kuke yi, kuna kuka
kuna karya mani zuciya? Bama a shirye don dauri kadai nake ba har

ma da mutuwa a Urushalima, sabili da sunan Ubangiji Yesu.” 14 Tun
da Bulus bashi da niyyar a rinjaye shi, muka daina kuka muka ce,
“Bari nufin Ubangiji ya tabbata.” 15 Bayan wadannan kwanaki, muka
dauki jakkunanmu muka haura Urushalima. 16 Wadansu almjirai
daga Kaisariya suka bi mu. Sun zo ne tare da wani ana ce da shi
Manason, mutumin Kuburus mai bi na farko, wanda za mu zauna
da shi. 17 Da muka isa Urushalima, 'yan'uwa suka marabce mu da
farin ciki. 18 Washegari Bulus ya tafi tare da mu zuwa wurin Bitrus,
dukan dattawa kuma suna nan. 19 Bayan ya gaishe su, sai ya shaida
masu daya bayan daya abubuwan da Allah ya yi cikin al'ummai ta
wurin hidimarsa. 20 Da suka ji haka, suka yabi Ubangiji suka ce masa,
“Ka gani, dan'uwa, dubban Yahudawa sun bada gaskiya suna kuma da
niyyar kiyaye shari'a. 21 An kuma gaya masu a kanka cewa, kana koya
wa Yahudawan da suke zaune cikin al'ummai su yi watsi da Musa.
Kana koya masu kada su yi wa 'ya'yansu kaciya, kada kuma su bi
tsofaffin al'adu. 22 Me ya kamata mu yi? Hakika za su ji ka zo. 23 Sabo
da haka ka yi abin da muka fada maka yanzu. Muna da maza hudu
da suka dauki wa'adi. 24 Tafi da wadannan ka tsarkake kanka tare da
su, ka dauki dukan dawainiyar su dana askin kai. Ta haka kowanne
mutum zai sani abubuwan da ake fadi a kanka karya ne. Za su sani
cewa kai mai kiyaye shari'a ne. 25 Game da al'umman da suka bada
gaskiya mun yi masu wasika, mun bada umarni su kaurace kansu daga
sadakokin da aka mika wa gumaku, da jini, da abin da aka makare
da kuma fasikanci. 26 Sai Bulus ya dauki mazannan, washegari ya
tsarkake kansa tare da su, suka shiga haikali, domin ya sanar da cikar
ranakun tsarkakewarsu, wato ranar ba da sadaka domin kowanne
dayansu. 27 Da kwanakin nan bakwai suka yi gab da cika, wadansu
Yahudawa daga Asiya suka ga Bulus a haikali, sai suka zuga taro, suka
danke shi. 28 Suna ta kururuwa, “Mutanen Isra'ila ku taimaka mana.
Wannan shine mutumin da ke koya wa dukan mutane ko'ina abubuwa
gaba da mutane, da shari'a da kuma wannan wurin. Banda haka
ya kawo Helenawa cikin haikalin nan ya kazantar da wannan wuri
tsatsarka.” 29 Domin dama sun ga Tarofimas mutumin Afisa tare da
Bulus cikin birni, suka yi zaton ya kawo shi cikin haikali. 30 Sai duk
gari ya rude, mutane suka runtuma suka danke Bulus. Suka ja shi waje
daga cikin haikalin, nan da nan aka rufe kofofin. 31 Suna kokarin kashe
shi kenan, sai labari ya kai wurin hafsan sojoji cewa Urushalima duk
ta yamutse da tarzoma. 32 Nan take ya dauki mayaka da jarumawa,
suka sheka da gudu wurin taron. Da mutane suka ga hafsan sojoji
da rundunansa sai suka daina dukan Bulus. 33 Sai hafsan ya tafi ya
danke Bulus ya sa aka daure shi da sarkoki biyu. Ya tambaya ko shi
wanene da kuma laifinsa. 34 Wadansu cikin taron suna ta kururuwa
wadansu su ce wannan, wadansu su ce, wancan. Tunda hafsan bai
fahimci abin da suke fadi ba, sabo da ihunsu, ya dokaci a shigar da
Bulus farfajiyar sojoji. 35 Da suka kai matakala, sojoji suka dauki Bulus
sabo da tsananin husatar taron jama'a. 36 Domin taron suka biyo baya
suna ihu suna cewa, “A kashe shi.” 37 An kusa shigar da shi farfajiyan
kenan sai Bulus ya ce wa babban hafsan, “Ko ka yarda inyi magana da
kai?” Hafsan ya ce, “Ka iya Helenanci? 38 Ashe ba kai ne Bamasaren
nan da kwanakin baya ka haddasa tawaye, ka dauki 'yan ta'adda dubu

hudu ka kai su jeji ba?” [39] Bulus ya ce, “Ni Ba'ibrane ne daga birnin
Tarsus a Kilikiya. Ni dan kasar babban birni ne. Ka amince mani in yi
magana da mutanen.” [40] Da hafsan ya bashi izni, Bulus ya mike a kan
matakala ya daga hannayensa sama ya yi nuni su yi shuru. Da wuri
ya yi tsit, Bulus ya yi masu magana da Ibraniyanci. Ya ce,

22

[1] “Yanuwa da Ubanni, ku saurari kariya ta zuwa gare ku yanzu.”
[2] Da taron sun ji Bulus na magana a harshen Ibraniyawa sai sun yi
tsit. Ya ce, [3] Ni Bayahude ne daga garin Tarwasa na Kilikiya, amma a
karkashin Gamaliyal aka ilimantar da ni. An horar da ni sosai bisa ga
bin hanyar dokokin kakkaninmu. Ina da himma ga bin Allah kamar
yadda ku ma kuna da ita. [4] Na tsananta wa wannan Hanyan har ga
mutuwa; na daure maza da mata sa'annan na jefa su cikin gidan yari.
[5] Hakannan ma babban firist da dukan dattawa za su ba da shaida
cewa na karbi izini daga wurinsu domin 'yan'uwa da ke a Dimashku,
saboda in tafi can. Haki na shine in daure mabiyan Hanyan nan, in
kawo su Urushalima domin a hukunta su. [6] Sa'anda ina cikin tafiya,
ina kuma kusa da Dimashku, da tsakar rana sai farat daya ga babban
haske daga sama ya haskaka kewaye dani. [7] Na fadi kasa sa'anan na ji
murya na ce da ni, 'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta mani?'
[8] Na amsa, 'Wanene kai, Ubangiji?' Ya ce mani, 'Nine Yesu Banazarat
wanda kake tsananta wa.' [9] Wadanda ke tare da ni sun ga hasken,
amma ba su gane muryar wanda ya yi magana da ni ba. [10] Na ce, 'Me
zan yi ya Ubangiji?” Ubangiji ya ce mani, 'Tashi ka tafi cikin Dimashku,
a can za a fada maka abinda wajibi ne ka yi. [11] Ban iya ganin wuri ba
domin walkiyar hasken, sai na tafi cikin Dimashku ta wurin jagorancin
wadanda ke tare da ni. [12] A can na sami wani mai suna Ananiya,
mai tsoron Allah bisa ga sharia, da kyakyawan suna kuma a gaban
Yahudawa da ke zama a can. [13] Ya zo gare ni ya ce, 'Dan'uwa Shawulu,
karbi ganin gari.' A daidai wannan sa'a na gan shi. [14] Sa'annan ya ce,
'Allah na kakkaninmu ya zabe ka ka san nufinsa, ka ga Mai Adalcin
nan, ka kuma ji muryar da ke fitowa daga bakinsa. [15] Gama za ka
zama mashaidinsa ga dukan mutane game da abinda ka gani da wanda
ka ji. [16] A yanzu me ka ke jira? 'Tashi a yi maka baftisma a wanke
zunubanka, kana kira bisa sunansa.' [17] Bayan da na dawo Urushalima,
sa'anda ina addu'a a cikin haikali, sai na karbi wahayi. [18] Na gan shi
ya ce mani, 'Gaggauta ka bar Urushalima yanzu, domin ba za su yarda
da shaidarka game da ni ba.' [19] Na ce, 'Ubangiji, su da kansu sun san
yadda na sa su a kurkuku na kuma doddoke wadanda suka gaskanta da
kai a kowacce masujada. [20] A sa'anda a ke zubar da jinin mashaidinka
Istifanus, ina nan tsaye ina goyon baya, ina kuma lura da rigunan
wadanda suka kashe shi.' [21] Amma ya ce mani, 'Tafi, domin zan aike
ka can wurin Al'ummai.' [22] Mutanen sun bar shi yayi magana har
zuwa ga wannan lokacin. Amma sai suka ta da murya suna cewa, 'A
kawar da wannan dan taliki daga duniya: don bai kamata ya rayu ba.'
[23] Sa'anda suke tadda muryarsu, suna jefar da tufafinsu da kuma baza
kura a iska, [24] babban hafsan ya umarta a kawo Bulus a farfajiyan. Ya
umarta da cewa a bincike shi da bulala, domin ya san dalilin da suka
ta da ihu gaba da shi haka. [25] Bayan da suka daure shi da tsirkiya,

Bulus ya ce wa Jarumin da ke kusa da shi, “Ko daidai ne bisa ga doka
a yi wa Barome wanda ma sharia ba ta kashe shi ba bulala?” 26 Da
Jarumin ya ji haka, ya tafi wurin babban hafsan, yana cewa, “Me kake
so ka yi? Gama wanan mutumin dan asalin Roma ne.” 27 Babban hafsa
ya zo ya ce masa, “Gaya mani, kai dan asalin Roma ne?” Bulus ya ce,
“Haka ne.” 28 Babban hafsan ya amsa masa, “Da kudi masu yawa na
sayi yancin zama dan kasa.” Amma Bulus ya ce, “An haife ni dan kasar
Roma. 29 “Sai mutanen da sun zo su tuhume shi sun bar shi nan da
nan. Babban hafsa shi ma ya tsorata da ya gane Bulus dan asalin Roma
ne, domin ya riga ya daure shi. 30 Washegari, babban hafsan ya so ya
san gaskiyar tuhuma da Yahudawa suke yi a kan Bulus. Sai ya kwance
shi daga sarka, ya kuma umarci babban firist da dukan majalisa su
sadu. Sai ya kawo Bulus ya sa shi a tsakiyarsu.

23

1 Bulus ya kura wa yan majalisa ido yace, "'Yan'uwa, na yi rayuwa
tare da Allah da lamiri mai kyau har wannan ranan." 2 Babban firist
Hannaniya ya ba wandanda suke tsaye tare da shi urmarni su buge
bakinsa. 3 Bulus ya ce, “Allah zai buge ka, kai munafiki. Kana zama
domin ka shari'anta ni da shari'a, kuma ka umarce a buge ni, gaba da
sharia?" 4 Wanda suka tsaya a gefe suka ce, "Kada ka zage babban firis
na Allah." Bulus yace, "Ban sani ba, 'yan'uwa, cewa shi babban firis
ne. 5 Domin a rubuce yake, Ba za ka ku zargi shugaban mutanenku ba."
6 Da Bulus ya ga cewa, daya bangaren Sadukiyawa ne dayan kuma
Farisawa, ya yi magana da karfi a majalisa, "'Yan'uwa, ni Bafarise
ne, dan Farisawa. Don tabbacin tashin matattu ne kuna shari'anta
ni." 7 Daya fadi haka, mahawara ta fara a tsakanin Farisawa da
Sadukiyawa, sai taron ya rabu kashi biyu. 8 Don Sadukiyawa suka
ce babu tashin matattu, babu mala'iku, babu kuma ruhohi, amma
Farisawa suka ce dukan abubuwan nan sun kasance. 9 Sai mahawara
ta tashi, wadansu marubutan Farisawa suka tashi da mahawara cewa,
"Ba mu same mutumin nan da laifi ba sam. Ko mala'iku da ruhohi
ne suka yi masa magana?" 10 Da jayayya ta tashi, babban hafsa ya ji
tsoro kada su yayaga Bulus, sai ya umarce sojoji suje su kwato shi da
karfi daga 'yan majalisa, su tafi da shi farfajiya. 11 Da dare Ubangiji
ya tsaya kusa da shi yace, "Kada ka ji tsoro, kamar yadda ka ba da
shaida game da ni a Urushalima, dole zaka sake zama shaida a Roma."
12 Da gari ya waye, wadansu Yahudawa sun yi yarjejeniya suka dauka
wa kansu la'ana: suka ce ba za su ci ba ba za su sha ba sai sun kashe
Bulus. 13 Mutane fiye da arba'in suka kulla wannan makirci. 14 Suka je
wurin manyan firistoci da dattawa suka ce, "Mun sa wa kanmu la'ana,
ba za mu ci ba, ba za mu sha ba sai mun kashe Bulus. 15 Yanzu, bari
majalisa ta ba wa babban hafsa izini a kawo shi a gaba, kamar zai
yanke hukunci. Mu kam, a shirye muke mu kashe shi kafin ya iso
nan. 16 Amma dan yar'uwan Bulus ya ji suna labe, sai ya tafi ya shiga
farfajiyar ya fada wa Bulus. 17 Bulus ya kira daya daga cikin jarumai
yace, "Dauki saurayin nan ka kai shi wurin babban hafsa, don yana da
abin da zai fada masa." 18 Jarumin ya dauke saurayin ya kai shi wurin
babban hafsa yace, "Bulus dan sarka ne yace in kawo saurayin nan
a gaban ka. Yana da abin da zai fada maka." 19 Babban hafsa ya kai
shi wani lungu, sai ya tambaye shi, “Menene kake so ka fada mani?"

20 Saurayin yace, "Yahudawa sun yarda su roke ka ka kawo Bulus gobe
a majalisa, kamar zasu kara bincike a kan al'amarin. 21 Amma kada
ka yarda da su, mutane fiye da arba'in suna jiransa. Sun sa wa kansu
la'anna, ba za su ci ba ba za su sha ba sai dai sun kashe shi. Yanzu
a shirye suke; suna jira ka ba su izini." 22 Sai babban hafsa yace wa
saurayin ya tafi, da ya gama masa magana, "Kar ka fada wa wani
al'amuran." 23 Sai ya kira jarumai biyu yace, "Ku shirya sojoji dari biyu,
yan dawakai saba'in, masu daukar mashi dari biyu su tafi kaisariya
karfe uku na dare." 24 Ya umarta a shirya dabbobin da Bulus zai hawo
da zasu kai shi lafiya wurin Filikus gwamna. 25 Sai ya rubuta wasika a
misalin haka: 26 Gaisuwa zuwa Kuludiyas Lisiyas zuwa ga mai martaba
gwamna Filikus. 27 Yahudawa sun kama wannan mutumin suna shirin
kashe shi, na abko masu da sojoji na kwace shi, bayan da na ji shi
Barome ne. 28 Inna son sani dalilin zarginsa, sai na kai shi majalisa.
29 Na gane cewa ana zarginsa ne a kan tambayoyi game da shari'ansu,
amma ba wani zargi da ya cancanci dauri ko mutuwa. 30 Da aka sanar
da ni shirin makircin, sai na tura shi wurinka ba da bata lokaci ba, na
umarce masu zarginsa su kawo zarginsu wurinka. Huta lafiya." 31 Sai
sojoji suka yi biyayya da umarni da aka basu: suka dauki Bulus suka
kawo shi dadare a wurin Antibatris. 32 Da gari ya yawe, yan dawakai
suka tafi tare da shi kuma sauran sojoji suka koma farfajiya. 33 Bayan
da yandawakan suka isa Kaisiririya sun mika wasika ga gwamna, suka
kuma danka Bulus a hanunsa. 34 Da gwamna ya karanta wasikar, sai
ya tambaye su daga wani yanki ne Bulus ya fito; da ya ji daga yankin
kilikiya ne, 35 Yace zan saurare ka sosai lokacin da masu zargin ka sun
zo. Sai ya umarta a tsare shi a fadar Hiridus.

24

1 Bayan kwanaki biyar, sai Ananiyas babban firist, Wasu dattawa da
wani masanin shari'a mai suna Tartilus, sun tafi can. Suka kai karar
Bulus gaban gwamna. 2 Lokacin da Bulus ya tsaya gaban gwamna,
Tartilus ya fara zarginsa yace wa gwamnan, "Saboda kai mun sami
zaman lafiya; sa'annan hangen gabanka ya kawo gyara a kasarmu;
3 don haka duk abin da ka yi mun karba da godiya, ya mai girma
Filikus. 4 Domin kada in wahalsheka, ina roko a yi mani nasiha don
in yi magana kadan. 5 An iske mutumin nan yana barna irir iri, yana
kuma zuga jama'ar Yahudawa a dukan duniya su yi tayarwa. 6 Har ma
ya yi kokarin kazantar da haikali; saboda haka muka kama shi. [Mun
so mu shari'anta masa bisa ga dokarmu.] 7 Amma Lisiyas jami'i ya zo
ya kwace shi da karfi daga hannunmu. 8 Idan ka binciki Bulus game da
wadannan al'amura, kai ma, zai tabbatar maka abin da muke zarginsa
a kai. 9 Dukan Yahudawa suna zargin Bulus cewa wadannan abubuwa
gaskiya ne. 10 lokacin da gwamnan ya alamta wa Bulus ya yi magana
sai yace, "Yanzu na fahimci cewar da dadewa kana mulkin kasarnan,
don haka da farin ciki zan yi maka bayani. 11 Zaka iya tabbatarwa
cewa bai kai kwana sha biyu ba tun da nake zuwa Urushalima don yin
sujada. 12 Da suka same ni a haikali, ban yi jayayya ko kawo rudami
a tsakanin jama'a ba. 13 Don haka ba su da tabbas akan abinda suke
zargina a kansa yau. 14 Amma na sanar da kai, bisa ga abin da suke
kira darika, haka ni ma nake bautawa Allah na kakanninmu. Na yi

aminci wajen kiyaye dukan abin da ke a rubuce a Attaurat da litattafan
annabawa. 15 Ina sa bege ga Allah, kamar yadda za a yi tashin matattu,
masu adalci da miyagu; 16 a kan haka kuma, nake kokarin zama mara
abin zargi a gaban Allah da mutane ina yin haka cikin dukan al'amura.
17 Bayan wadansu shekaru na zo in kawo wasu sadakoki da baikon
yardar rai. 18 Cikin kudurin yin haka, sai wasu Yahudawa daga kasar
Asiya suka iske ni a cikin ka'idodin tsarkakewa a haikali, ba da taro
ko ta da hargitsi ba. 19 Yakamata wadannan mutanen su zo gabarka a
yau, har idan suna da wani zargi a kai na. 20 In kuwa ba haka ba bari
mutanennan su fada in sun taba iske ni da wani aibu a duk lokacin
da na gurfana a gaban majalisar Yahudawa; 21 sai dai ko a kan abu
daya da na fada da babbar murya sa'adda na tsaya a gabansu, 'Wato
batun tashin matattu wanda ake tuhumata ake neman yi mani hukunci
yau.'” 22 Filikus yana da cikakken sanin tafarkin Hanyar, shi yasa ya
daga shari'ar. Yace da su, “Duk sa'anda Lisiyas mai ba da umarni ya zo
daga Urushalima, zan yanke hukunci.” 23 Sa'annan ya umarci jarumin
ya lura da Bulus, amma ya yi sassauci, kada ya hana abokansa su
ziyarce shi ko su taimake shi. 24 Bayan wadansu kwanaki, Filikus da
mai dakinsa Druskila, ita Bayahudiya ce, ya kuma aika a kira Bulus
ya saurare shi game da bangaskiya cikin Kristi Yesu. 25 Amma sa'adda
Bulus yake bayyana zancen adalci, kamunkai, da hukunci mai zuwa,
Filikus ya firgita ya ce, “Yanzu ka tafi. Amma idan na sami zarafi an
jima, zan sake neman ka.” 26 A wannan lokacin, yasa zuciya Bulus
zai bashi kudi, yayi ta nemansa akai-akai domin yayi magana da shi.
27 Bayan shekaru biyu, Borkiyas Festas ya zama gwamna bayan Filikus,
domin neman farin jini a wurin Yahudawa, ya ci gaba da tsaron Bulus
a gidan yari.

25

1 Da Festas ya shiga lardin, kuma bayan kwana uku, ya tashi daga
Kaisariya ya tafi Urushalima. 2 Sai babban firist da manyan Yahudawa
suka kawo wa Festas sara a kan Bulus. 3 Suka roki tagomashi wurin
Festas ya kira Bulus zuwa Urushalima domin su kashe shi a hanya.
4 Amma Festas ya amsa masu cewa, Bulus dan sarka ne a Kaisariya,
kuma ba da dadewa ba shi da kansa zai koma can. 5 “Saboda haka
duk wadanda za su iya, su biyo mu. Idan akwai wani laifi game da
mutumin, sai ku zarge shi.” 6 Bayan kwana takwas ko goma, sai ya
gangara zuwa Kaisariya. Washegari ya zauna bisa kursiyin shari'a ya
bada umarni a kawo Bulus a gabansa. 7 Da Bulus ya iso, Yahudawa
daga Urushalima suka tsaya kusa, suka yi ta kawo kararraki, amma
basu iya tabbatar da su ba. 8 Bulus ya kare kansa ya ce, “Ban yi wa
kowa laifi ba, ko Yahudawa, ko haikali, ko kuma Kaisar.” 9 Amma
Festas yana neman farin jini wajen Yahudawa, sabo da haka ya
tambayi Bulus ya ce, “Kana so ka je Urushalima in shari'anta ka a can
game da wadannan abubuwa?” 10 Bulus ya ce, “Ina tsaye a Ddakalin
Shari'ar Kaisar inda dole a shari'anta ni. Ban yi wa Yahudawa laifi ba,
kamar yadda ka sani sosai. 11 Idan lallai na yi laifi kuma na yi abin da
ya chanchanci mutuwa, ban ki ba in mutu. Amma idan zarginsu karya
ne, kada kowa ya bashe ni gare su. Ina daukaka kara zuwa ga Kaisar.”
12 Bayan Festas ya tattauna da majalisa ya amsa ya ce, “Kana kira ga

Kaisar; za ka tafi wurin Kaisar." [13] Bayan wadansu kwanaki, sarki
Agaribas da Barniki suka iso Kaisariya domin su ziyarci Festas. [14] Da ya
kasance kwanaki da yawa, Festas ya fada wa sarki labarin Bulus ya ce,
"Akwai wani mutum dan sarka da Filikus ya bari a kurkuku. [15] Sa'anda
nake a Urushalima, babban firist da dattawan Yahudawa suka kawo
kararsa gare ni, suka roka a kashe shi. [16] Game da wannan na amsa
na ce masu, ba al'adar Romawa ba ce a ba da mutum tagomashi;
sai wanda ake kararsa an bashi zarafi ya kare kansa a gaban masu
kararsa, ya kuma bada hujjojinsa game da kararakin. [17] Saboda haka,
da duk suka taru ban bata lokaci ba, washegari na zauna a kujerar
shari'a, na ba da umarni a kawo mutumin. [18] Da masu karar suka
fadi kararsu, sai na fahimci karar ba wani muhimmin abu a cikinta.
[19] Sai dai na ga cewa jayayya ce tsakanin su ta addini a kan wani Yesu
da ya mutu, wanda Bulus ya ce yana da rai. [20] Na rasa yadda zan
bincike wannan al'amarin, sai na tambaye shi ko zai je Urushalima a
shari'anta shi kan wadannan abubuwa. [21] Amma da Bulus ya nemi a
lura da shi, Kaisar ya shari'anta shi, sai na ba da umarni a ajiye shi
har sai na aika shi wurin Kaisar." [22] Agaribas yace wa Festas. "Zan
so ni ma in saurari mutumin nan." "Gobe za ka ji shi," in ji Fostus.
[23] Washegari Agaribas da Barniki suka zo tare da kasaitaccen taro suka
shiga dakin taro tare da hafsoshi da shugabanin gari. Da Festas ya ba
da umarni, aka fito da Bulus wurinsu. [24] Festas ya ce, "Sarki Agaribas
da dukanku da kuke tare da mu a nan, kun ga mutumin nan, dukan
Yahudawa sun gana da ni a Urushalima da nan kuma. Suna mani ihu
cewa, bai chanchanta a bar shi da rai ba. [25] Na gane bai yi wani abin
da ya chanchanci mutuwa ba; amma saboda ya daukaka kara zuwa
Kaisar, na yanke shawara in aika shi. [26] Amma ba ni da wani dalili na
musamman da zan rubuta wasika ga Kaisar. Saboda wannan dalili na
kawo shi gabanku, masamman kai ya sarki Agaribas. Domin in sami
karin abin da zan rubuta game da shi. [27] Gama a ganina wauta ce in
aika dan sarka ba tare da na rubuta laifi a kansa ba."

26

[1] Sai Agaribas ya ce wa Bulus, "Za ka iya kare kan ka." Sai Bulus ya
daga hannunsa ya fara kare kansa. [2] "Ina farinciki, ya sarki Agaribas,
game da saran da Yahudawa ke kawowa a kaina yau; [3] musamman
ma don kai masani ne game da al'adun Yahudawa da al'amuransu.
Don haka, ina rokanka ka yi hakuri ka saurare ni. [4] Hakika, dukan
Yahudawa sun san yadda na yi rayuwa ta daga kurciyata a kasa ta,
da kuma Urushalima. [5] Sun san ni tun farko, kuma yakamata su
yarda cewa na yi rayuwa kamar Bafarase, darikan nan mai tsatsauran
ra'ayi ta addininmu. [6] Yanzu ina tsaye a nan dominn a shari'anta ni,
saboda alkawalin da Allah ya yi wa ubanninmu. [7] Domin wannan
shine alkawalin da kabilunmu goma sha biyu suka sa zuciya su karba,
yayin da suke yin sujada da himma ga Allah dare da rana. Saboda
wanan bege, Sarki Agaribas, Yahudawa ke tuhuma ta. [8] Me ya sa wani
zai yi tunani cewa abin mamaki ne Allah ya ta da mattatu? [9] Da, na yi
tunanin yin abubuwa gaba da sunan Yesu Banazarat. [10] Na yi wadanan
a Urshalima. Na kulle masu bi da yawa a kurkuku, sanadiyar iko
da na samu daga wurin manyan firistoci, kuma da ake kashe su ma,

ina ba da goyon baya. 11 Na wahalshe su sau dayawa a cikin dukan
majamiu ina kuma yin kokari in tilasta masu su yi sabo. Na yi gaba
mai zafi da su kuma na tsananta masu har zuwa birane na wadansu
kasashe. 12 A sa'anda nake yin wannan, na tafi Dimashku da izinin
manyan firistoci; 13 a cikin tafiyata kuma, da tsakar rana, ya sarki, na
ga haske daga sama da ya fi rana sheki, ya haskaka kewaye da ni da
kuma wadanda ke tafiya tare da ni. 14 Da dukanmu muka fadi kasa,
na ji wata murya na magana da ni a harshen Ibraniyawa tana cewa,
'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta mani? Yana da wuya ka
hauri abin da ke mai tsini.' 15 Sai na ce, 'Wanene kai ya Ubangiji?'
Ubangiji ya amsa, 'Ni ne Yesu wanda kake tsanantawa. 16 Yanzu ka
tashi tsaye domin saboda wannan dalili ne na bayyana gare ka in
sanya ka, ka zama bawa da mashaidi na game da abubuwan da ka
sani a kaina yanzu da wadanda zan bayyana maka daga bisani; 17 Zan
kubutar da kai daga wurin mutane da kuma al'ummai da zan aike ka
wurinsu, 18 domin ka bude idanunsu ka juyo su daga duhu zuwa haske
da daga ikon Shaidan zuwa ga Allah, domin su karbi gafarar zunubai
da gado da zan ba wadanda na kebe wa kaina ta wurin bangaskiya
gare ni.' 19 Saboda haka, sarki Agaribas, ban yi rashin biyayya da
wahayin da na gani daga sama ba; 20 amma, da farko ga wadanda ke
a Dimashku, sa'annan a Urushalima da kasar Yahudiya gaba daya, da
dukan Al'ummai, na yi wa'azi domin su tuba su kuma juyo ga Allah,
su yi ayyukan da suka chanchanci tuba. 21 Domin wannan dalili ne
Yahudawa suka kama ni a cikin haikali kuma suke kokari su kashe
ni. 22 Allah ya taimake ni har wa yau, domin in iya tsayawa gaban
mutane kanana da manya, in bada shaida game da iyakar abin da
annabawa da Musa suka fada zai faru; 23 wato lallai Almasihu zai sha
wahala, ya kuma zama na farko da za'a rayar daga matattu ya kuma yi
shelar haske zuwa ga mutanen Yahudawa da Al'ummai.” 24 Da Bulus
ya gama kare kansa, Festas ya yi magana da babban murya, “Bulus,
kana hauka; yawan iliminka yasa ka hauka.” 25 Amma Bulus ya ce,
“Ba na hauka, ya mai girma Festas; amma da karfin zuciya nake fadi
kalmomin gaskiya da na natsuwa. 26 Saboda sarkin ya san wadannan
abubuwa duka; shi ya sa nake magana gabagadi, don na hakikance
cewa, ba abin da ke a boye gare shi; gama ba a yi wadannan abubuwa
a boye ba. 27 Ko ka gaskanta da annabawa, Sarki Agaribas? Na sani ka
gaskanta.” 28 Agaribas ya ce wa Bulus, “A cikin karamin lokaci kana so
ka rinjaye ni ka mai da ni Krista?” 29 Bulus ya ce, “Ina roko ga Allah,
domin ko a karamin lokaci ko a dogon lokaci, ba kai kadai ba, amma
har da wadanda ke sauraro na yau su zama kamar ni, amma ban da
wadannan sarkokin.” 30 Sai sarki ya tashi tsaye tare da gwamna da
Barniki da dukan wadanda ke zaune tare da su; 31 da suka bar dakin
taron, suka ci gaba da magana da juna suna cewa, “Wannan mutum bai
yi wani abin da ya chanchanci mutuwa ko kuma dauri ba.” 32 Agaribas
ya ce wa Fastos, “Da mutumin nan bai daukaka kara zuwa ga Kaisar
ba da an sake shi.”

27

1 Bayan da aka amince zamu tafi Italiya, sun mika Bulus tare da
wadansu daurarru a hanun wani jarumi mai suna Yuliyas, daga
batalian Agustas. 2 Muka shiga Jirgin ruwa daga Adramatiya, wanda

ke shirin tashi zuwa kusa da gefen tekun Asiya. Sai muka je teku. Aristakus mutumin Tasalonika a Makidoniya ya tafi tare damu.
3 Washegari muka sauka birnin Sidon, inda Yuliyas ya nuna wa Bulus karamci ya kuma yarda abokansa su bi shi don ya kula da su.
4 Daga wurin, muka bi teku muka tafi ta Tsibirin Kubrus, domin matsananciyar iska da ke gaba damu.
5 Sa'adda muka ketare ruwa zuwa sassan Kilikiya da Bamfiliya, muka zo Mira ta birnin Lisiya.
6 Anan, jarumin ya sami jirgin ruwa daga Iskandariya wanda za shi Italiya. Ya samu cikinsa.
7 Kwana da kwanaki muna tafiya a hankali a karshe da kyar muka sauka kusa da Sinidus, iska ta hana mu tafiya, sai muka ratsa ta Karita, kusa da Salmina.
8 Da wahala muka bi ta makurda har muka zo wani wuri da ake kira Mafaka Mai Kyau wanda ke kusa da birnin Lasiya.
9 Yanzu mun dauki dogon lokaci, gashi lokacin azumin Yahudawa ya wuce, tafiyar kuma ta zama da hatsari. Bulus ya gargade su,
10 ya ce, “Jama'a, na gane tafiyarmu zata zamar mana da barna da asara mai yawa, ba ga kaya da jirgin kadai ba amma har da rayukan mu.”
11 Amma jarumin ya fi mai da hankali ga maganar shugabansa da mai jirgin ruwan, fiye da abubuwan da Bulus ya fadi.
12 Da shike tashar ba za ta yi dadin zama da hunturu ba, mafi yawa sun ba da shawara a bar wurin, in maiyiwuwa ne muga mun kai birnin Finikiya, don mu yi hunturu a can. Finikiya tashar jirgin ruwa ce a Karita, tana fuskantar arewa maso gabas da kudu maso gabas.
13 Sa'adda iska daga kudu ta huro a hankali, sun tsammaci bukatarsu ta biya. Sai suka janye linzamin jirgin ruwan sukabi ta Karita kusa da gaba.
14 Amma bayan wani dan lokaci sai iska mai karfi da ake kira Yurokilidon, ta fara bugun mu daga tsibirin.
15 Sa'adda Jirgin ruwan ya kasa fuskantar iskar, sai muka bi inda iskar ta nufa.
16 Sai muka bi ta inda muka sami kariya kusa da wani dan tsibiri wanda ake kira Kauda; kuma da wahala muka daure karamin jirgin a jikin babban.
17 Bayanda suka daga shi, sun yi amfani da igiyoyi don su daure jirgin don gudun fadawa kan yashin Sirtis, suka bar jirgin yana ta korarsu.
18 Mun yi ta fama da hadari ba kadan ba, da gari ya waye ma'aikatan jirgin suka fara zubar da kaya daga jirgin.
19 A rana ta uku, ma'aikatan jirgi suka jefar da kaya daga cikin jirgin da hannuwansu.
20 Kwanaki dayawa ba mu ga hasken rana da taurari a bisan mu ba. Babban hadari kadai ke dukanmu, duk mun fidda zuciya zamu tsira.
21 Sa'adda sun dade basu ci abinci ba, sai Bulus ya tashi a gaban ma'aikatan jirgi yace, “Jama'a, da kun saurare ni, da bamu tashi daga Karita ba, balle mu fuskanci wannan barna da asarar.
22 Yanzu fa ina karfafa ku kuyi karfin hali, domin ba wanda zai rasa ransa a cikinku, sai dai jirgin kadai za a rasa.
23 Domin daren da ya gabata mala'ikan Allah wanda ni nasa ne, wanda kuma nake bautawa -mala'ikansa ya tsaya kusa dani
24 ya ce, “Kada ka ji tsoro, Bulus, dole ka tsaya gaban Kaisar, duba kuma, Allah cikin jinkansa ya baka dukan wadannan da ke tafiya tare da kai.
25 Domin haka, jama'a, kuyi karfin hali, domin na gaskanta da Allah, kamar yadda aka fada mani haka zai faru.
26 Amma lallai dole ne a jefa mu kan wani tsibiri”.
27 Sa'adda dare na goma sha hudu ya yi, ana ta tura mu nan da can a cikin tekun Adriyat, wajen tsakar dare, ma'aikatan jirgin sun tsammaci sun kusanci wata kasa.
28 Da suka gwada sai suka iske kamu ashirin; bayan dan lokaci kadan, sun

sake aunawa sai suka iske kamu sha biyar ne. 29 Tsoro ya kama su ko
watakila a jefar da mu kan duwatsu, sai suka jefa linzami hudu daga
karshen jirgin suka yi addu'a don gari ya waye da sauri. 30 Ma'aikatan
jirgin ruwan suna neman hanyar da za su rabu da jirgin kuma sun jefa
karamin jirgin a cikin teku. Suka yi kamar zasu jefa wasu linzamai
daga gaban jirgin. 31 Amma Bulus ya ce ma jarumi da sojojin, "Idan
mutanen nan ba zasu tsaya cikin jirgin ba, ba zaku tsira ba". 32 Sai
sojojin suka yanke igiyoyin jirgin suka kuma barshi ya fadi. 33 Da gari
ya fara wayewa, Bulus ya roke su duka su dan ci abinci, ya ce, "Yau
kwana goma sha hudu kenan ba ku ci kome ba. 34 Saboda haka na roke
ku ku ci abinci, domin wannan saboda lafiyarku ne; kuma ko gashin
kanku daya baza ku rasa ba". 35 Da ya fadi haka sai ya dauki gurasa
ya yi godiya ga Allah a idanun kowa. Sai ya gutsutsura gurasa ya fara
ci. 36 Sai dukansu suka karfafu suka kuma ci abinci. 37 Mu mutane 276
(dari biyu da saba'in da shida) ne cikin jirgin. 38 Da suka ci suka koshi,
suka zubar da alkamar cikin teku domin su rage nauyin jirgin. 39 Da
gari ya waye, basu fahimci kasar ba, amma suka hangi wani lungu
a gacci, sai suka yi shawara tsakaninsu ko su tuka jirgin zuwa cikin
lungun. 40 Sai suka yanke linzaman suka bar su cikin tekun. Cikin
lokaci guda suka kwance igiyoyin da ke juya jirgin, suka saki filafilan
goshin jirgi suka nufi gabar tekun. 41 Da suka iso inda ruwa biyu suka
hadu, sai jirgin ya tsaya kasa. Gaban jirgin ya kafe a nan, ba damar
matsawa, sai kuma kurar jirgin ta fara kakkaryewa saboda haukan
rakuman ruwa. 42 Shirin sojojin ne su kashe 'yan kurkukun domin
kada su yi iyo su tsere. 43 Amma shi hafsan ya so ya ceci Bulus, sai ya
tsai da shirin su, ya ba da umarni, duk masu iya iyo su yi tsalle su fada
ruwa su kai gacci. 44 Sa'annan sauran mazajen su biyo baya, wadansu
a kan karyayyun katakai, wadansu akan abubuwan da ke a jirgin. Ta
haka ne dukanmu muka kai gacci lafiya.

28

1 Sa'adda muka sauka lafiya, sai muka ji cewa sunan tsibirin Malita.
2 Mutanen garin sun nuna mana alheri matuka don sun hura wuta don
mu ji dimi, saboda ruwan sama da sanyin da ake yi. 3 Amma sa'adda
Bulus ya tara kiraruwa don hura wuta, sai maciji saboda zafin wuta,
ya fito ya nade hannuwansa. 4 Da mazaunan garin suka ga maciji
ya nade hannuwansa, sai suka cema junansu, "Ba shakka wannan
mutumin mai kisan kai ne, koda shike ya tsira daga Teku, sharia baza
ta barshi da rai ba". 5 Amma ya karkade macijin cikin wuta ba tare da
ya cutar da shi ba. 6 Sun saurara su gani ko zai kumbura ko ya fadi
matacce. Amma da suka jira dan lokaci basu ga wata matsala ta same
shi ba sai suka canza tunaninsu sukace shi wani allah ne. 7 A kusa da
wannan wurin tsibirin akwai wasu gonakin wani babban mutumin
tsibirin, mai suna Babiliyas. Ya karbe mu ya biya bukatun mu har
kwana uku. 8 Ana nan ashe mahaifin Babiliyas yana fama da zazzabi
da atuni. Bulus ya shiga, yayi masa addu'a, ya dibiya masa hannu,
ya sami warkarwa. 9 Sa'adda wannan ya faru, sauran marasa lafiya
da ke tsibirin sun zo sun sami warkarwa. 10 Mutanen sun mutunta
mu kwarai. Yayin da muke shirin tafiya, sun bamu duk abinda muke
bukata. 11 Bayan watanni uku, mun shiga jirgin Iskandariya wanda

tun da hunturu yake a tsibirin mai zane kamannin Tagwaye Maza.
12 Bayan saukar mu a birnin Sirakus, mun yi kwana uku a wurin.
13 Daga nan sai muka tafi, har muka zo birnin Rigiyum. Bayan kwana
daya iska mai karfi daga kudu ta taso, a cikin kwana biyu muka iso
Butiyoli. 14 A can muka iske wasu 'yan'uwa suka roke mu mu zauna
tare da su har kwana bakwai. Ta wannan hanyar ce muka zo Roma.
15 Daga can da 'yan'uwa suka ji labarin mu, suka fito don su tarbe
mu tun daga Kasuwar Abiyas da kuma Rumfuna Uku. Da Bulus ya
gan su, ya yi wa Allah godiya ya kuma sami karfafawa. 16 Sa'adda
muka shiga Roma, aka yardar wa Bulus ya zauna shi kadai tare da
sojan da ke tsaronsa. 17 Ana nan bayan kwana uku, Bulus ya kira
shugabannin Yahudawa. Bayan da suka taru, sai ya ce masu, "Yan'uwa,
ko da shike ban yi wa kowa laifi ko keta al'adun Ubanninmu ba, duk da
haka an bashe ni daurarre tun daga Urushalima zuwa ga hannunwan
mutanen Roma. 18 Bayan tuhumata, sun yi kudirin saki na, domin ban
yi laifin da ya cancanci mutuwa ba. 19 Amma da Yahudawa suka tsaya
a kan ra'ayin su, ya zama dole in daukaka kara zuwa ga Kaisar, ba
domin ina da wani dalilin da zan yi karar al'ummata ba ne. 20 Saboda
wannan ne na bukaci ganinku in yi magana da ku. Saboda begen da
Isra'ila suke da shi ya sa nake daure da wannan sarkar". 21 Sai suka ce
masa, "Bamu karbi wasiku daga Yahudiya game da kai ba, babu kuma
wani daga cikin 'yan'uwa wanda ya kawo mana wani rahoto ko wata
magana game da kai. 22 Amma muna so mu ji daga gare ka abin da
kayi tunani ka kuma gani game da wannan darikar, gama mun sani
ana kushenta a ko'ina." 23 Sa'adda suka sa masa rana, mutane da dama
suka same shi a masaukinsa. Ya gabatarda zantattukan a gare su, yana
tabbatar da bayyanuwar mulkin Allah. Har ya nemi ya rinjaye su a kan
zancen Yesu, tun daga attaurat ta Musa zuwa litattafan annabawa, ya
yi wannan tun daga safiya har yamma. 24 Wasu sun kawar da shakkar
abin da aka fada, amma wadansu basu gaskanta ba. 25 Da shike ba
su yarda da junansu ba, sai suka tafi bayan da Bulus ya fadi kalma
daya, "Ruhu Mai Tsarki ya yi magana ta bakin annabi Ishaya zuwa ga
kakanninku. 26 Ya ce, 'Jeka wurin al'umman nan ka ce, cikin ji zaku ji
amma ba zaku fahimta ba; zaku gani amma ba zaku gane ba. 27 Amma
zuciyar mutanen nan ta yi kanta, kunnuwansu sun ji da kyar, sun
rufe idanunsu; don kada su gani su gane, su kuma ji da kunuwansu,
kuma su fahimta da zuciyarsu, domin su juyo ni kuma in warkar da
su." 28 Saboda haka, sai ku sani cewa wannan ceto na Allah an aikar
da shi zuwa ga Al'ummai, za su kuma saurara." 29 [Sa'adda ya fadi
wannan zantattuka, Yahudawa suka tashi, suna gardama da junansu.]
30 Bulus ya zauna shekaru biyu a cikin gidan hayarsa, yana marabtar
duk wadanda suka zo wurinsa. 31 Yana wa'azin mulkin Allah, yana
koyarwa da al'amuran Ubangiji Yesu Kristi gaba gadi. Ba wanda ya
hana shi.

Romawa

1 Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo, kuma
kebabbe domin bisharar Allah. 2 Wannan itace bisharar da ya
alkawarta tuntuni ta wurin annabawansa ta wurin tsarkakakkun
littattafan sa. 3 Game da Dansa ne, haifaffe daga zuriyar Dauda ga
zancen jiki. 4 Ta wurin tashinsa daga mattatu aka aiyana shi ya
zama Dan Allah ta wurin ikon Ruhu na tsarkakewa. Yesu Almasihu
Ubangijimu. 5 Ta wurinsa muka karbi alheri da manzanci sabo da
biyayyar imani a cikin dukkan al'ummai, domin darajar sunansa.
6 cikin wadannan al'ummai kwa, ku ma an kiraku ku zama na Yesu
Almasihu. 7 Wannan wasika ga dukkanku ne da kuke cikin Roma,
kaunatattu na Allah, kirayayyun mutane tsarkakakku. Bari alheri
ya kasance tare daku, da salama daga Allah Ubanmu, da kuma
Ubangiji Yesu Almasihu. 8 Abu na farko dai ina yi wa Allah na godiya
ta wurin Yesu Almasihu domin ku duka, domin kuwa ana labarta
bangaskiyarku ko ina a cikin dukkan duniya. 9 Domin kuwa Allah
shi ne shaida ta, wanda nake bautawa a cikin ruhuna a cikin bisharar
Dansa, yadda a koyaushe na ke ambaton ku. 10 A kullum ina roko
cikin addu'o'ina domin ta kowanne hali in yi nasarar zuwa gare ku
da izinin Allah. 11 Gama ina marmarin ganin ku, domin in baku
wata baiwa ta ruhaniya, domin in karfafa ku. 12 Wato ina dokin in
sami cikakkiyar karfafawa a cikin ku, ta wurin bangaskiyar junanmu,
wato tawa da taku. 13 Yanzu fa bana so ku rasa sani, yan'uwa, sau
da yawa nake yin niyyar zuwa wurinku, amma har yanzu hakan din
bata samu ba. Na so yin hakan din ne don in sami 'ya'ya na ruhu
a cikinku kamar dai yadda ya ke a sauran Al'ummai. 14 Ina dauke
da nawayar Hellinawa da ta sauran jama'a, masu hikima da marasa
hikima. 15 Don a shirye na ke in sanar da bishara a gare ku, ku da
kuke cikin Roma. 16 Don kuwa ni ba na jin kunyar yin bishara, don
ita ce ikon Allah don samun ceto ga duk wanda ya gaskata, da farko
dai Yahudawa kana kuma Hellinawa, 17 Domin a cikin ta adalcin Allah
ya bayyana daga bangaskiy zuwa bangaskiya, kamar yadda yake a
rubuce, “Mai adalci zai rayu ne tawurin bangaskiya.” 18 Domin fushin
Allah ya bayyana ne daga sama gaba da rashin ibada da rashin adalci
na yan'adam, wadanda suke danne gaskiya ta wurin rashin adalcin su.
19 Dalili kuwa abinda yakamata a sani game da Allah a bayyane ya ke
a gare su. Domin kuwa Allah ya bayyana masu shi a zahiri. 20 Domin
al'amuransa da ba'a iya gani a bayyane suke tun halittar duniya. A
na iya gane su ta wurin halitatattun abubuwa. Wadannan al'amura
kuwa sune madawwamin ikonsa da Allahntakarsa. Sakamakon haka,
wadannan mutane ba su da hujja. 21 Dalili kuwa, koda suna jin sun san
Allah, amma basu darajanta shi a matsayin Allah ba, ko kuma su nuna
masa godiya. Maimakon haka, suka zama wawaye a cikin tunaninsu,
zukatansu marasa tunani sun duhunta. 22 Suna daukar kansu akan
masu hikima ne su, amma sai ga su sun zama wawaye. 23 Sun
musanya daukakar Allah madawwami da ta kamannin abubuwan
da basa dawwama, kamar mutum, da tsuntsaye, da dabbobi masu
kafafu hurhudu, da masu jan ciki. 24 Saboda haka Allah ya bashe

su ga sha'awoyin kazantar zukatansu, su wulakantar da jukunansu
a junansu. 25 Sune suka musanya gaskiyar Allah da karya, Kuma suke
sujada da bauta ga halittaccen abu, maimakon Mahaliccin, Wanda
yake abin yabo har abada. Amin. 26 Saboda haka Allah ya bashe su, ga
sha'awowin su na lalata da wulakanci, har matansu suka canza ka'idar
jima'i da aka saba zuwa madigo mace da mace. 27 Mazajensu ma suka
sauya ka'idar jima'i tsakanin mace da miji zuwa namiji da namiji suna
yin aikin lalata. Maza su na kwana da maza suna aikata aikin ban
kyama, suna kuwa girbe sakamakon aiknsu na ban kyama. 28 Tunda
shike ba su amince da Allah a cikkin al'amuransu ba, Allah ya bashe
su ga bataccen hankalinsu, su aikata wadannan munanan abubuwa.
29 Suna cike da dukkan rashin adalci, mugunta, kyashi, keta, kuma cike
da kishi, kisan kai, tarzoma, makirci, da kuma munanan manufafofi.
30 Masu gulma da kage, makiyan Allah. Masu tada zaune tsaye, masu
taurin kai, da ruba, masu kaga kowadanne miyagun abubuwa, kuma
masu kin yin biyayya ga iyayensu. 31 Masu duhun zuciya; masu cin
amana, marasa soyayya, da kuma rashin tausayi. 32 Suna sane da
tsarin Allah cewa masu yin irin wadannan al'amura sun cancanci
hukuncin mutuwa. Ba kuwa yin wadannan abubuwan ka dai suke
yi ba, harma goyon bayan masu yinsu suke yi.

2

1 Saboda da haka baka da hujja, kai mutum, kai mai shara'antawa,
domin kuwa abinda kake shara'antawa akan wasu kana kada kanka
da kanka. Domin kuwa kai mai shar'antaawa kana aikata wadannan
abubuwa. 2 Amma mun san cewa shari'ar Allah ta gaskiya ce sa'adda
zata fado wa masu aikata wadannan irin abubuwa. 3 Amma ka lura
da wannan, ya kai mutum, mai shara'anta masu aikata wadannan
ababuwa. Duk da shike kaima kana aikatawa. Kana jin zaka kubucewa
hukuncin Allah? 4 Ko kana raina falalar alheransa da yake yi ta
wajen jinkirin hukuncinsa, da hakurinsa? Baka san cewa alheransa
musanman domin su kai ka ga tuba bane? 5 Amma saboda taurin
kanka da zuciyarka marar tuba, kana tanadarwa kanka fushi, a ranar
fushi, wato ranar bayyanuwar shari'ar adalci ta Allah. 6 Zai baiwa
kowanne mutum daidai sakamakon ayyukansa: 7 Ga wadanda kuma
suka nace da yin ayyukan alheri ba fasawa, sun samarwa kansu, yabo
da daraja, da rai na har'abada. 8 Amma ga masu son kai, wadanda
suka ki yin biyayya ga gaskiya, suka yiwa rashin adalci biyayya, fushi
da hasala mai zafi zai afko masu. 9 Allah kuma zai sauko da bala'i da
bakin ciki ga dukkan rayukan da suka aikata mugunta, ga Yahudawa
da fari, sannan kuma Hellinawa. 10 Amma yabo daraja da salama zasu
kasance ga dukkan wadanda suka aikata ayukan alheri, ga Yahudawa
da fari sannan Hellanawa. 11 Domin kuwa Allah ba mai tara bane.
12 Ga wadanda suka yi zunubi batare da shari'aba, zasu hallaka ba
tare da shari'a ba, ga wadanda suka yi zunubi cikin shari'a kuma za'a
hukunta su bisa ga shari'a. 13 Domin kuwa ba masu jin shari'ar ne
masu adalci agaban Allah ba, amma masu aikatawa ne zasu samu
barata. 14 Gama al'umai da basu san shari'a ba, bisa ga dabi'a sun yi
abinda ke na shari'a, sun kuma zame wa kansu shari'a, koda shike
basu da shari'ar. 15 Dalilin haka kuwa sun nuna cewa ayukan da
shari'a take bukata na nan a rubuce a zuciyarsu. lamirinsu kuma na

yi masu shaida, tunanainsu kuma, ko dai yana kashe su, ko kuma yana
karesu. 16 hakanan kuma ga Allah. Wannan zai faru ranar da Allah
zai shara'anta asiran boye na dukkan mutane, bisa ga bishara ta cikin
Yesu Almasihu. 17 Da shike kana kiran kanka Bayahude, kana zaune
akan shari'a, kana alfahari cikin Allah, 18 ka san nufinsa, ka kuma
san abubuwan da suka bambanta da hakan, ka kuma sami koyarwa
cikin shari'ar. 19 Da shike kana da gabagadi akan cewa kai jagora ne
ga makafi, haske ga wadanda suke cikin duhu, 20 mai horo ga marasa
hikima, mai koyar da jirirai, kuma a cikin shari'ar kana da abin da
ya shafi sani da kuma gaskiya. 21 ku da kuke koyar da wadansu,
ba ku koyar da kanku? ku da kuke wa'azi kada ayi sata, ba ku yin
sata? 22 Ku da ke wa'azi kada ayi zina, ba ku yin zina? ku da ke
hana bautar gumaka, ba ku yin sata a haikali? 23 ku masu murna da
tinkaho cikin shari'ar, ba kwa wulakanta Allah cikin kurakuranku na
rashin bin shari'a? 24 "Domin kuwa an wulakanta sunan Allah cikin
Al'umai sabili da ku," kamar yadda aka riga aka rubuta. 25 Lallai kuwa
kaciya tana da riba a gare ku, idan kuka kiyaye doka, amma idan ku
marasa bin doka ne kaciyarku ta zama rashin kaciya. 26 domin kuwa
idan mutum marar kaciya zai kiyaye dukkan bukatun doka, baza'a
iya daukan rashin kaciyarsa a matsayin mai kaciya ba? 27 Sannan
idan mutum marar kaciya ta jini zai kiyaye dukkan dokoki, ba zai
iya shara'anta ku masu kaciya ta shari'a ba? Haka kuma ya kasance
ne domin kuna da shari'a a rubuce da kuma kaciya amma ba kwa
bin doka! 28 Domin shi kuwa ba Bayahude bane a waje; ba kuwa mai
kaciyar da aka tsaga fata ba. 29 Amma Bayahude ne ta ciki, sanna kuma
mai kaciyar zuciya da kuma ruhu ba wasika ba, irin wanna mutumin
yabonsa ba daga wurin mutane yake zuwa ba, amma daga Allah.

3

1 To ina fifikon da bayahude yake dashi? Kuma ina ribar kaciya?
2 Akwai muhimmancinsu ta kowacce hanya. Tun farko dai, yahudawa
ne aka dankawa wahayi daga Allah. 3 Idan wasu yahudawa basu
bada gaskiya ba fa? Rashin bangaskiyarsu zai hana amincin Allah
aiki? 4 Bazai taba zama haka ba. Maimakon haka, bari Allah ya zama
mai gaskiya, ko da kowanne mutum makaryaci ne. Kamar yadda aka
rubuta, "Domin a nuna kai mai adalci cikin maganganunka, kuma kayi
nasara a lokacin da aka kawo ka gaban shari'a." 5 Amma idan rashin
adalcinmu ya nuna adalcin Allah, to me zamu ce? Allah ba marar
adalci ba ne, wanda ke aiwatar da fushinsa, ko kuwa? Ina magana
bisa ga tunanin mutuntaka. 6 Bazai taba zama haka ba. Domin idan
haka ne ta yaya Allah zai shar'anta duniya? 7 Amma idan gaskiyar
Allah ta wurin karyata ta habaka yabonsa, To me yasa ake shar'anta
ni a matsayin mai zunubi? 8 To me zai hana ace kamar yadda ake
fadin zancen karya a kanmu, wasu kuma sun dauka cewa mun fadi
hakan, "Bari muyi mugunta, domin nagarta tazo?" Hukuncin su halal
ne. 9 To me kenan? Zamu ba kanmu hujja ne? ko kadan. Domin
mun riga munyi zargin yahudawa da hellinawa, da cewar dukkansu,
suna karkashin zunubi. 10 Kamar yadda aka rubuta, babu wani mai
adalci, babu ko daya. 11 Babu wani mai fahimta. Babu wani mai
neman Allah. 12 Dukansu sun kauce hanya, dukansu gaba daya sun

zama marasa amfani. Babu mai aikin nagarta, a'a, babu ko da guda
daya. 13 Makogwaronsu a bude yake kamar kabari. Harsunansu na
dauke da cuta. Dafin macizai na karkashin lebunansu. 14 Bakunansu
cike suke da la'ana da daci. 15 Sawayensu na saurin zuwa zubar da
jini. 16 Tafarkinsu wahala ce da lalacewa. 17 Wadannan mutane basu
san hanyar salama ba. 18 Babu tsoron Allah a idanunsu.” 19 To mun
san dai duk abin da shari'a tace, shari'a na magana ne da wadanda
ke karkashinta, domin a rufe kowanne baki, domin dukan duniya ta
bada amsa a gaban Allah. 20 Domin a gabansa babu wanda zai barata
ta wurin ayukan shari'a. Domin ta wurin shari'a ne sanin zunubi yazo.
21 Amma yanzu ba tare da shari'a ba an bayyana sanin adalcin Allah,
wanda shari'a da annabawa suke shaidawa. 22 Wato, adalcin Allah ta
wurin bangaskiya cikin Yesu Almasihu ga dukkan wadanda ke bada
gaskiya. Domin babu bambanci: 23 Domin duk sun yi zunubi sun
kuma kasa kaiwa ga darajar Allah, 24 Da alherinsa an baratar da mu
ta wurin fansar dake cikin Yesu Almasihu. 25 Amma Allah ya bayar
da Yesu Almasihu wanda yake hadayar fansa ta wurin bangaskiya
cikin jininsa. Ya mika Almasihu a matsayin tabbacin hukuncinsa,
sabo da kuma ketarewar zunubanmu na baya 26 cikin hakurinsa. Duk
wannan ya faru ne domin a bayyana adalcinsa cikin wannan zamani,
domin ya tabbatar da kansa mai hukunci, kuma ya nuna shine mai
baratar da kowa saboda bangaskiya cikin Yesu. 27 To ina fahariya? An
fitar da ita. A kan wane dalilin? Don ayyuka? A'a, amma ta dalilin
bangaskiya. 28 Domin wannan muka kammala cewar ana baratar da
mutum ta wurin bangaskiya ba tare da ayyukan shari'a ba. 29 Ko kuwa
Allah Allahn yahudawa ne kadai? Shi ba Allahn al'ummai bane? I,
na al'ummai ne kuma. 30 Idan dai lallai Allah daya ne, zai baratar
da mai kaciya ta wurin bangaskiya, da marar kaciya kuma ta wurin
bangaskiya. 31 Mun kawar da shari'a kenan ta wurin bangaskiya?
ba zai taba kasancewa haka ba. Maimako ma, muna inganta shari'a
kenan.

4

1 Me kenan zamu ce game da Ibrahim, kakanmu a jiki, me ya samu?
2 Domin idan Ibrahim ya sami kubutarwa ta wurin ayuka, ai da ya
sami dalilin fahariya, amma ba a gaban Allah ba. 3 Kuma fa me nassi
ke fadi? “Ibrahim ya bada gaskiya ga Allah, sai aka lisafta ta adalci
gare shi.” 4 Yanzu fa shi dake yin ayyuka, ladansa ba a lisafta shi
alheri ba ne, amma abun da ke nasa. 5 Amma kuma shi da bai da
ayyuka kuma maimakon haka ya gaskanta ga wanda ke kubutar da
masu zunubai, bangaskiyarsa an lisafta ta a misalin adalci. 6 Dauda ya
yi furcin albarka bisa mutumin da Allah ya lisafta mai adalci da rashin
ayyuka. 7 Sai ya ce, “Masu albarka ne wadanda aka yafe laifofinsu,
kuma wadanda zunubansu a rufe suke. 8 Mai albarka ne mutumin
da ko kadan Ubangiji ba zaya lisafta zunubin sa ba.” 9 To albarkar da
aka fadi ko a bisansu wadanda aka yi wa kaciya ne kadai, ko kuwa
a bisan su ma marasa kaciya? Domin mun yi furcin, “Bangaskiyar
Ibrahim an lisafta ta adalci ce agare shi.” 10 Yaya aka lisafta ta? Bayan
Ibrahim ya yi kaciya, ko kuwa a rashin kaciya? Ba a cikin kaciya ba,
amma a rashin kaciya. 11 Ibrahim ya amshi alamar kaciya. Wannan
shi ne hatimin adalcin bangaskiyar da ya ke da ita tun cikin rashin

kaciyarsa. Albarkacin wannan alama ce, ta sa shi ya zama uban
dukkan wadanda suka badagaskiya, ko da shike ba su da kaciya. Wato
ma'ana, adalci za a lisafta masu. 12 Wannan kuma yana da ma'anar
cewa Ibrahim ya zama uban kaciya ga wadanda suka fito ba domin
masu kaciya kadai ba, amma kuma domin wadanda ke biyo matakin
ubanmu Ibrahim. Kuma wannan itace bangaskiyar da ya ke da ita a
rashin kaciya. 13 Domin ba ta wurin shari'a aka bada alkawarin nan da
aka yi wa Ibrahim da zuriyarsa ba, wannan alkawarin da ya ce zasu
gaji duniya. Maimako, a ta wurin adalcin bangaskiya ne. 14 Domin
idan su da ke na shari'a magada ne, bangaskiya bata da komai, kuma
alkawarin an wofintar da shi kenan. 15 Domin shari'a ta kan jawo
fushi, amma ta wurin rashin shari'a, babu karya umarni. 16 Saboda
wannan dalili haka ta faru ta wurin bangaskiya, domin ya zama bisa
ga alheri. Kamar haka, alkawarin ya tabbata ga dukkan zuriya. Kuma
wannan zuriya ba zata kunshi wadanda suke da sanin shari'a ba kadai,
har ma da wadanda ke daga bangaskiyar Ibrahim. Saboda shi ne
uban dukkan kowa, 17 kamar yadda aka rubuta, “Na maishe ka uba
ga kasashe masu yawa.” Ibrahim na gaban aminin sa, wato, Allah,
mai bada rai ga mattatu kuma ya kan kira abubuwan da basu da rai
su kuma kasance. 18 Duk da halin da ke a bayyane, Ibrahim ya gaskata
ga Allah kai tsaye game da abubuwan da ke nan gaba. Sai ya zama uba
ga kasashe masu yawa, kamar yadda aka ambata, “... Haka zuriyarka
zata kasance.” 19 Ba ya karaya a bangaskiya ba. Ibrahim ya yarda
da cewa jikinsa ya rigaya ya tsufa (shekarun sa na misalin dari). Ya
kuma yarda da cewa mahaifar Saratu bata iya bada 'ya'ya ba. 20 Amma
domin alkawarin Allah, Ibrahim bai ji nauyin rashin bangaskiya ba.
Maimakon haka, ya sami karfafawa a bangaskiyarsa sai ya daukaka
Allah. 21 Ya na da cikakkiyar gamsuwa cewa idan Allah ya yi alkawari,
shi mai iya kammalawa ne. 22 Haka nan ne kuma aka lisafta masa
wannan a matsayin adalci. 23 To ba'a rubuta kawai damin amfaninsa
kadai ba, da aka lisafta dominsa. 24 A rubuce yake domin mu, domin
wadanda za'a lisafta su, mu da muka bada gaskiya gare shi wanda ya
tada Yesu Ubangijinmu daga matattu. 25 Wannan shi ne wanda aka
bashe shi domin zunubanmu kuma an tada shi saboda fasar mu.

5

1 Tun da shike mun sami barata, sabili da bangaskiya, mun sami
salama tare da Allah ta wurin Yesu Almasihu. 2 . Ta wurin sa
kuma mun sami iso zuwa ga alheri inda muke tsayawa albarkacin
bangaskiyarmu. Muna murna da gabagadin da Allah ya ba mu game
da abin da zai faru, gabagadin da zamu dandana nan gaba cikin
daukakar Allah. 3 Ba kuwa haka kadai ba, amma muna murna da
shan wahalolinmu. Mun san cewa shan wuya na haifar da 4 Jimiri,
Jimiri kuma na kawo amincewa, amincewa na kawo gabagadi game
da abin da zai zo nan gaba. 5 Wannan gabagadi wato begen da muke
da shi baya kunyatarwa, domin kuwa an kwarara mana kaunar Allah
a cikin zuciyarmu ta wurin Ruhu Mai Tsarki, da aka ba mu. 6 Domin
kuwa ko yayin da muke raunana, Almasihu ya mutu a lokacin da ke
dai dai domin marasa ibada. 7 To ai kuwa yana da wuya kwarai wani
mutum ya yarda ya mutu don mutumin kirki ma. Watakila, wani
na iyayin kasada ya yarda ya mutu don nagarin mutum. 8 Amma

Allah ya tabbatar mana da kaunarsa a gare mu, don kuwa tun muna
masu zunubi, Almasihu ya mutu domin mu. 9 Balle ma yanzu, da
muka barata ta wurin jininsa, za mu sami tsira daga fushin Allah.
10 Domin kuwa, in tun muna makiya, aka sulhunta mu da Allah ta
wurin mutuwar Dansa, balle ma, yanzu da muka sami sulhu, zamu
sami tsira ta wurin ransa. 11 Bama haka kadai ba, amma muna murna
a cikin Allah ta wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu, wanda ta wurinsa
ne muka sami wannan sulhu. 12 Saboda haka, kamar yadda ta wurin
mutum daya zunubi ya shigo cikin duniya, ta haka mutuwa ta shigo ta
dalilin zunubi. 13 Domin kuwa tun kafin a bada shari'a, zunubi na nan
a duniya, amma ba' a lissafin zunubi in da ba shari'a. 14 Duk da haka,
mutuwa ta mallake tun daga Adamu har Musa, har ma wadanda basu
yi zunubin keta umarni irin na Adamu ba, wanda yake misalin mai
zuwan nan a gaba. 15 Amma kyautar ba kamar keta umarnin take ba.
Domin in sabo da laifin mutum dayan nan ne, da yawa suke mutuwa,
haka ma alherin sa da baiwarsa ta wurin mutum dayan nan, Yesu
Almasihu, sai baiwar ta wadata zuwa ga masu yawa. 16 Domin kyautar
ba kamar sakamakon wannan da yayi zunubin bace. Ta haka din nan
ne, hukuncin nan mai tsanani ya zo sabo da zunubin mutum dayan.
Har yanzu dai, wannan baiwa ta yanci ta zo ne bayan laifuffuka masu
yawa. 17 Domin, idan sabo da laifin mutum dayan nan ne, mutuwa ta
mallake, saboda dayan, haka ma wadanda suka karbi alheri mai yawa
da kuma baiwar adalci ta wurin ran, Yesu Almasihu. 18 Don haka,
kamar yadda zunubin dayan ya sa hukunci ya zo kan dukka, haka ma
aikin adalci na dayan zai kawo barata da rai ga mutane masu yawa.
19 Kuma kamar yadda rashin biyayyar dayan ta sa mutane masu yawan
gaske su zama masu zunubi, haka ma ta biyayyar dayan mutane da
yawan gaske za su sami adalci. 20 Amma shari'a ta zo, inda ta sa zunubi
ya habaka. Amma inda zunubi ya habaka, alheri ma ya habaka ribin
ribi. 21 Wannan ya faru ne, don kamar yadda zunubi yai mallaka zuwa
mutuwa, haka kuma alheri ya mallaka zuwa adalci da rai na har abada
ta wurin Yesu Almasihu Ubangijin mu.

6

1 Me kuwa zamu ce yanzu? Sai mu ci gaba da yin zunubi domin
Alheri ya yawaita? 2 Ba zai taba faruwa ba. 'Yaya za'ace mu da
muka mutu cikin zunubi mu ci gaba da rayuwa cikin sa? 3 Ba ku
san cewa duk wadanda aka yi masu baftisma cikin Almasihu Yesu an
yi masu baftisma har ya zuwa mutuwarsa ne ba? 4 An kuwa binne
mu tare da shi, ta wurin baftisma cikin mutuwarsa. Haka kuma
ya kasance ne domin kamar yadda Almasihu ya tashi daga matattu
cikin daukakar Uba. Sakamakon haka muma zamu yi tafiya cikin
sabuwar rayuwa. 5 Domin kuwa idan muna tare dashi cikin kamannin
mutuwarsa zamu kuwa zauna tare dashi har ga kamannin tashinsa.
6 Mun kuma san cewa, an giciye wannan tsohon mutunmin nan namu
tare dashi, domin a hallaka jikin zunubi. wanna kuwa ya kasance
ne domin kada mu ci gaba da bautar zunubi. 7 Duk kuma wanda
ya mutu an ambace shi a matayin adali akan zunubi. 8 Amma idan
muka mutu tare da Almasihu, mun bada gaskiya zamu yi rayuwa
tare dashi. 9 Muna da sanen cewa an tada Almasihu daga matattu,

don haka kuwa ba matacce yake ba. Mutuwa kuma bata da iko a
kansa. 10 Game da mutuwar da yayi ga zunubi yayi sau daya kuma
domin dukka. Rayuwar da yake yi kuma yana yi wa Allah ne. 11 Don
haka ku ma sai ku dauki kanku a matsayin matattu ga zunubi amma
rayayyu ga Allah cikin Almasihu Yesu. 12 Sabili da haka kada ku bar
zunubi yayi mulki a cikin jikinku, har ku yi biyayya ga sha'awarsa.
13 Kada ku mika gabobin jikinku ga zunubi a matsayin kayan aikin
rashin adalci. Amma ku mika kanku ga Allah rayayyu daga mutuwa.
Ku kuma mika gabobin jikinku ga Allah a matsayin kayan aiki na
adalci. 14 kada ku ba zunubi dama yayi mulki a kanku, domin ba
karkashin doka kuke ba, amma karkashin alheri kuke. 15 To sai me?
Sai mu yi zunubi wai don ba a karkashin doka muke ba amma alheri.
ba zai taba faruwa ba. 16 Ba ku san cewa duk ga wanda kuka mika
kanku a matsayin bayi, a gareshi ku bayi ne ba? Wannan fa gaskiya
ne, ko dai ku bayi ne ga zunubi wanda kaiwa ga mutuwa ko kuma
bayi ga biyayya wanda ke kaiwa ga adalci. 17 Amma godiya ta tabbata
ga Allah! domin da ku bayin zunubi ne, amma kun yi biyayya daga
zuciyarku irin salon koyarwar da aka baku. 18 An 'yantar daku daga
bautar zunubi, an kuma maishe ku bayin adalci. 19 Ina magana da ku
kamar mutum, domin kasawarku ta nama da jini. Kamar yadda kuka
mika gabobin jikinku ga kazamta da miyagun ayyuka, haka ma yanzu
ku mika gabobin jikinku a matsayin bayi na adalci. 20 Domin a lokacin
da kuke bayin zunubi, ku yantattu ne ga adalci. 21 A wannan lokacin
wanne amfani kuka samu na ayyukan da yanzu kuke jin kunyarsu?
Domin kuwa sakamakon wadannan ayyuka shine mutuwa. 22 Amma
yanzu da da aka yantar daku daga zunubi aka mai da ku bayin Allah,
amfaninsa ku kuwa shine tsarkakewarku. Sakamakon kuwa shine rai
na har abada. 23 Don kuwa sakamakon zunubi mutuwa ne. Amma
kyautar Allah itace rai madauwami cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu.

7

1 'Yan'uwa, ko baku sani ba (domin ina magana da wadanda suka san
shari'a), cewar shari'a na mulkin mutum muddin ransa? 2 Domin ta
wurin shari'a matar aure a daure take muddin mijinta nada rai, amma
idan mijinta ya mutu, ta kubuta daga shari'ar aure. 3 To don haka idan,
mijinta na da rai, sai ta tafi ta zauna da wani mutumin, za'a kirata
mazinaciya. Amma idan mijin ya mutu, ''yantarciya ce daga shari'a,
domin kada ta kasance mazinaciya idan ta auri wani mutum. 4 Domin
wannan, 'yan'uwana, ku ma an sa kun mutu ga shari'a ta wurin jikin
Almasihu, saboda a hada ku aure da wani, wato, ga wanda aka tashe
shi daga matattu, domin mu haifawa Allah 'ya'ya. 5 Domin sa'adda
muke cikin jiki, ana motsa dabi'armu ta zunubi dake cikin jikunan mu
ta wurin shari'a domin mu haifi 'ya'ya zuwa mutuwa. 6 Amma yanzu
an kubutar damu daga shari'a, mun mutu daga abin da ya daure mu,
domin mu yi bauta cikin sabuntuwar Ruhu, ba cikin tsohon rubutun
shari'a ba. 7 To me zamu ce kenan? ita shari'ar kanta zunubi ce? ba
zai taba faruwa ba. Duk da haka. Idan ba ta wurin shari'a ba, ba zan
taba sanin zunubi ba, in ba ta wurin shari'a ba. Ba zan taba kyashin
abin wani ba, har sai da shari'a tace, “Kada kayi kyashi.” 8 Amma
zunubi, sai ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya jawo dukkan sha'awa
dake cikina. Domin in da babu shari'a, zunubi matacce ne. 9 Ada na

rayu sau daya ba tare da shari'a ba, amma da dokar ta zo, sai zunubi
ya farfado, ni kuma na mutu. 10 Dokar wadda ta kamata ta kawo
rai, sai na same ta matacciya. 11 Domin zunubin, ya dauki zarafi ta
wurin dokar, ya rude ni, kuma ta wurin dokar ya kashe ni. 12 Domin
haka, shari'ar na da tsarki, dokar na da tsarki, adalci da kuma kyau.
13 To abu mai kyau ya zamar mani mutuwa kenan? ba zai taba zama
haka ba. Amma zunubi, domin ya nuna shi zunubi ne ta wurin abin
da ke mai kyau, sai ya kawo mutuwa a cikina. Wannan ya kasance
haka ne domin ta wurin dokar, zunubi ya zama cikakken zunubi.
14 Domin mun san shari'a mai Ruhaniya ce, amma ni ina cikin jiki.
An sai da ni karkashin bautar zunubi. 15 Domin ni ma ban fahimci
abin da nake aikatawa ba. Domin abin da nake so in aikata, ba shi
nake aikatawa ba, kuma abin da bana so, shi nake aikatawa. 16 Amma
idan na aikata abin da bana so, na amince da shari'a kenan, cewar
shari'a nada kyau. 17 Amma yanzu ba ni ke aikata abin ba, amma
zunubi da ke zaune a cikina. 18 Domin na san a cikina, wato cikin
jikina, babu wani abu mai kyau. Domin marmarin aikata abu mai
kyau na tare da ni, amma ba ni iya aikatawa. 19 Domin abu mai kyau
da na ke so in aikata bana iyawa, amma muguntar da ba na so ita
na ke aikatawa. 20 To idan na yi abin da ba ni so in aikata, wato
kenan ba ni bane ke aikatawa, amma zunubin da ke zaune a cikina.
21 Don haka, sai na iske, akwai ka'ida a cikina dake son aikata abu mai
kyau, amma kuma ainihin mugunta na tare dani. 22 Domin a cikina
ina murna da shari'ar Allah. 23 Amma ina ganin wasu ka'idoji daban
a gabobin jikina, su na yaki da wannan sabuwar ka'idar da ke cikin
tunanina, suna kuma sanya ni bauta ta wurin ka'idar zunubi wadda
ke cikin gabobin jikina. 24 Ni wahalallen mutum ne! wa zai kubutar
dani daga wannan jiki na mutuwa? 25 Amma godiya ga Allah ta wurin
Yesu Almasihu Ubangijinmu! Domin haka ni kaina a wannan hannu
bisa ga tunani na ina bautawa shari'ar Allah. Duk da haka, ta wani
gefen ina bautawa ka'idar zunubi da ke tare da jikina.

8

1 Saboda haka babu kayarwa yanzu ga wadanda ke cikin Almasihu
Yesu. 2 Domin ka'idar ruhun rai a cikin Almasihu Yesu ta maishe mu
'yanttatu daga ka'idar zunubi da mutuwa. 3 Saboda abin da shari'a
bata iya aikatawa ba domin kasawa ta wurin jiki, Allah ya yi. Ya aiko
da dansa a kamanin jiki mai zunubi domin ya zama hadaya domin
zunubi, sai ya yi Allah wadai da zunubi a cikin jiki. 4 Ya yi haka
domin bukatar shari'a ta sami cika a cikinmu, mu da muke tafe ba ta
gwargwadon jiki ba, amma ta gwargwadon ruhaniya. 5 Wadanda ke
rayuwa gwargwadon jiki sukan lura da al'amuran jiki, amma su da ke
rayuwa a gwargwadon Ruhu sukan mai da hankali ga al'amuran Ruhu.
6 To kwallafa rai ga jiki mutuwa ce, amma kwallafa rai ga Ruhu rai ne
da salama. 7 Haka yake domin kwallafa rai ga jiki gaba yake da Allah,
gama baya biyyaya ga shari'ar Allah, balle ma ya iya. 8 Wadanda ke a
jiki ba su iya faranta wa Allah zuciya. 9 Duk da haka, ba ku cikin jiki
amma a cikin Ruhu, idan gaskiya ne, Ruhun Allah na rayuwa cikinku.
Amma idan wani ba shi da Ruhun Almasihu, shi ba na sa bane. 10 In
Almasihu na cikinka, jikin ka fa matacce ne ga zunubi, amma ruhu na
rayuwa bisa ga adalci. 11 Idan Ruhun wanda ya tada Yesu daga matattu

na raye a cikinku, to shi wanda ya tada Almasihu da ga matattu za ya
bada rai ga jikinku masu matuwa ta wurin Ruhunsa, da ke rayuwa a
cikin ku. 12 To, 'yan' uwa, muna da hakki amma ba bisa jiki ba, da
za mu yi rayuwa bisa ga dabi'ar jiki. 13 Gama idan kun yi rayuwa
gwargwadon jiki, za ku mutu kenan, amma idan ta wurin Ruhu ku ka
kashe ayyukan jiki, za ku rayu. 14 Gama duk wadanda Ruhun Allah
ke bishe su, su 'ya 'yan Allah ne. 15 Gama ba ku karbi ruhun bauta da
ke sa tsoro ba. Maimakon haka, kun karbi ruhun diyanci, ta wurinsa
muke tadda murya muna kira, “Abba, Uba!” 16 kansa na bada shaida
tare da namu ruhun cewa mu 'ya'yan Allah ne. 17 Idan mu 'ya'ya ne,
ai mu magada ne kenan, magadan Allah. Kuma mu magada ne tare da
Almasihu, hakika idan mun sha wahala tare da shi za a kuma daukaka
mu tare da shi. 18 Gama na yi la'akari cewa wahalonin zamanin nan ba
su isa a kwatanta su da daukakar da za'a bayyana mana ba. 19 Saboda
yadda halitta ke marmarin bayyanuwar 'ya'yan Allah. 20 Gama an
kaskantar da halitta ga banza, ba da nufin ta ba, amma na shi wanda
ya kaskantar da ita. Ta na cikin tabbacin alkawarin. 21 Cewa halitta
kanta za ta kubuta daga bautar rubewa, kuma za a kawo ta zuwa
ga 'yantarwa na yabon daukakar 'ya'yan Allah. 22 Gama mun sani
dukan halitta na nishi da zafin nakuda tare har ya zuwa yanzu. 23 Ba
haka kadai ba, amma ko mu kanmu, da ke nunar farko na Ruhu—
mu kanmu muna nishi acikin mu, muna jiran diyancinmu, wato ceton
jikinmu kenan. 24 Gama ta wanan hakikancewa aka cece mu. Amma
dai abin da muke da tabbacin zai faru ba mu gan shi ba tukuna, domin
wanene wa ke begen tabbatacce abin da yake gani? 25 Amma idan
muna da tabbacin abin da ba mu gani ba tukuna, to sai mu jjira shi
da hakuri. 26 Hakanan, Ruhu kuma ke taimako a kasawarmu. Gama
ba mu da san yadda zamu yi addu'a ba, amma Ruhu kansa na roko a
madadinmu da nishe-nishen da ba'a iya ambatawa. 27 Shi da ke bidar
zuciya yana sane da tunanin Ruhu, domin yana roko a madadin masu
badagaskiya ta wurin nufin Allah. 28 Mun san cewa ga wadanda ke
kaunar Allah, yakan aikata dukan al'amura domin su zuwa ga alheri,
ga duk wadanda aka kira bisa ga nufinsa. Dukan abubuwa sukan zama
alheri. 29 Saboda wadanda ya sani tuntuni su ne ya kardara su zama da
kamanin dansa, domin ya zama dan fari a cikin 'yan'uwa masu yawa.
30 Su da ya kaddara, ya kiraye su. Wadanda ya kira, su ya kubutar.
Su da ya kubutar, sune kuma ya daukaka. 31 Me zamu ce game da
wadannan al'amura? Idan Allah na tare da mu, wake gaba da mu?
32 Shi da baya hana dansa ba, amma ya bada shi a madadinmu dukka,
me zai hana shi bamu dukkan abubuwa a yalwace tare da shi? 33 Wa
zaya kawo wata tuhuma ga zababbu na Allah? Allah ne ke “yantarwa.
34 Wanene ke hukumtawa? Almasihu ne da ya mutu sabili da mu har
ma fiye da haka, shi wanda kuma aka tasar. Yana mulki tare da Allah
a wuri mai daukaka, shi ne kuma ya ke roko sabili da mu. 35 Wa za ya
raba mu da kaunar Allah? Kunci, ko bacin rai, ko tsanani, ko yunwa,
ko tsiraci, ko hadari, ko takobi? 36 Kamar yadda aka rubuta, “Saboda
kai ake kisanmu dukkan yini. An mai da mu kamar tumaki yanka.”
37 A dukan al'amuran nan mun fi karfi a ce da mu masu nasara ta
wurin shi da ke kaunar mu. 38 Gama na tabata cewa ko mutuwa, ko
rai, ko mala'iku, ko mulkoki, ko al'amuran yanzu, ko al'amura masu

zuwa, ko iko, 39 ko tsawo, ko zurfi, kai ko wace irin halitta, ba su isa su raba mu da kaunar Allah, da ke a cikin Almasihu Yesu Ubangijin mu ba.

9

1 Gaskiya ne nake gaskiya nake fada cikin Almasihu. Ba karya nake
yi ba. Lamirina, na shaida a cikin Ruhu Mai Tsarki. 2 cewa ina da
matukar bakin-ciki da takaici marar karewa a zuciyata. 3 Dama ace,
a la'anta ni, in rabu da Almasihu saboda 'yan'uwana, wato dangina
da suke zuriyata bisa ga jiki. 4 Sune Isra'ilawa, sun sami karbuwa,
da daukaka, da baiwar shari'a, da yi wa Allah sujada, da alkawarai.
5 Dukkan ubanni nasu ne daga cikinsu Almasihu ya fito bisa ga jiki-
wanda shi ke Allah bisa kowa. Yabo ya tabbata a gare shi har abada.
Amin. 6 Amma ba wai alkawarin Allah ya kasa ba ne, ba dukkan
Isra'ilawa ne suke Isra'ilawa na gaskiya ba. 7 Haka nan, ba dukkan
zuriyar Ibrahim ne 'ya'yansa ba. Amma "ta wurin Ishiyaku ne za'a
kira zuriyarka." 8 Yana nuna mana cewa ba 'ya'yan jiki su ne 'ya'yan
Allah ba. Amma 'ya'yan alkawari ne ake kirga su, kuma aka kebe su.
9 Wanna ce kalmar alkawari, "badi warhaka zan dawo, Saratu kuwa
zata sami da." 10 Amma ba wannan kadai ba, bayan Rifkatu ta dauki
ciki daga gun mijinta, ubammu Ishiyaku. 11 Yaran nan kafin ma a haife
su, balle ma a ce sun yi wani abu mai kyau ko laifi, saboda zaben
da Allah yayi, bai danganta da abin da suka yi ba, ko don aiki ba,
amma don shine mai kira— 12 kamar yadda Ya ce, mata, "babban zaya
yiwa karamin bauta," haka nassi yace, 13 "Kamar yadda aka rubuta:
"Yakubu na ke kauna, amma Isuwa na ki shi." 14 To me zamu ce kenan?
Allah ya yi rashin adalci kenan? Ko kadan. 15 Gama ya ce wa Musa,
"Ina nuna jinkai ga wanda zan yi wa jinkai, zan ji tausayi ga wanda
zan tausaya masa." 16 Saboda haka, ba don wanda ke da aniya ba ne,
ko kuwa wanda yake kokari ba, amma saboda Allah mai nuna jinkai.
17 Gama nassi ya ce da Fir'auna, " Saboda wannan dalilin ne, na tada
kai, don in nuna ikona mai karfi a kanka, don sunana ya yadu ga
dukkan duniya." 18 Ta haka Allah ya nuna jinkansa ga wanda ya so,
ya taurarar da zuciyar wanda ya ga dama. 19 Za kuce mani, to don
me, "Yake kama mu da llaifi? Wa ya taba yin jayayya da nufinsa?"
20 In ma mun duba, kai mutum wanene kai da zaka ja da Allah? Ko
abin da aka gina zai ce wa magininsa, "Don me yasa ka ginani haka?"
21 Ko maginin ba shi da iko akan yimbu daya da zai gina tukunya mai
daraja, wata kuma tukunyar don kowanne irin aiki? 22 In ace Allah,
dake niyyar nuna fushinsa da ikonsa, ya sanu, sai ya jure da matukar
hakuri mai yawa da tukwanen fushi da ya shirya don hallakarwar fa?
23 To ko ma ya yi haka don ya nuna yalwar daukakarsa da take dauke
da alheri, wanda ya shirya don daukakarsa tun farko? 24 Zai yiwu ma
ya yi haka ne domin mu, mu da ya kira, ba ma daga cikin Yahudawa
kadai ba, amma har ma daga cikin al'ummai? 25 Kamar yadda ya ce a
cikin littafin Yusha'u: "zan kira wadanda ba mutanena ba mutanena,
da kuma kaunatattunta wadanda ba kaunatattu ba. 26 Zai zama kuma
a inda aka ce da su, "ku ba mutanena bane, za a kisa su 'ya'yan Allah
mai rai."' 27 Ishaya ya yi kira game da Isra'ila, "in a ce yawan 'ya'yan
Isra'ila zasu zama kamar yashi a bakin teku, ragowarsu ne kawai za
su sami ceto. 28 Ubangiji zai tabbatar da cikar kalmarsa a duniya,

ba kuwa da dadewa ba. 29 Yadda Ishaya ya rubuta ada, "In da ba
Ubangiji mai runduna bai bar mana zuriya ba, da zamu zama kamar
Saduma, da kuma an maida mu kamar Gomarata. 30 To me za mu ce
kenan? Ko al'ummai, da ba sa neman adalci, sun samu adalci ta wurin
bangaskiya. 31 Amma Isra'ila, wadanda suka nemi adalcinsu ta wurin
shari'a, ba su kai ga gaci ba. 32 To don me? don ba su neme shi da
bangaskiya ba, amma ta ayyuka. Sun yi tuntube a kan dutse da zai sa
laifi. 33 Kamar yadda aka rubuta, “Ga, shi na ajiye dutse a kan Sihiyona
dutsen tuntube mai sa laifi. Ga wanda ya bada gaskiya gare shi ba zai
ji kunya ba.”

10

1 'Yan'uwana, muradin zuciyata da dukkan addu'oi na ga Allah
dominsu shine don su sami ceton. 2 Domin na shaida game da su
cewa suna da kwazo game da Allah, amma ba a kan sani ba. 3 Don,
ba su da sani akan adalcin Allah, suna kokarin tabbatar da adalcin
kansu. Ba su bada kan su ga adalcin Allah ba. 4 Gama Almasihu
shi ne cikar doka zuwa ga adalci ga dukkan wadanda suka gaskata.
5 Musa kam ya rubuta game da adalci da zai samu ta shari'a: "mutumin
da ya aikata adalcin shari'a, zai rayu ta wurin wannan adalcin."
6 Amma adalcin da ya zo ta wurin bangaskiya yace, "Kada ku ce a
zuciyarku, wa zai hau zuwa sama?"(don ya sauko da Almasihu kasa).
7 Kada ku ce, "Wa zai gangara zuwa kasa?" (Wato wa zai fito da
Almasihu daga cikin matattu). 8 Amma me yake cewa? “ kalmar tana
kusa da kai a cikin bakinka da kuma cikin zuciyarka.” Wato kalmar
bangaskiya, wadda muke shaidawa. 9 Don idan da bakinka, ka shaida
Yesu Ubangiji ne, kuma ka gaskata a zuciyarka cewa Allah ya tashe
shi daga matattu, za ka sami ceto. 10 Don da zuciya ne mutum yake
gaskatawa zuwa ga adalci, da kuma baki ne yake shaida zuwa ga ceto.
11 Don nassi na cewa, "Duk wanda ya gaskata da shi ba zai ji kunya
ba," 12 Gama ba bambanci tsakanin Bayahude da Ba'al'ume. Gama
dukkansu Ubangijinsu daya ne, Shi mayalwaci ne ga dukkan wanda
ya kira shi. 13 Duk wanda ya kira sunan Ubangiji zai sami ceto. 14 To ta
yaya zasu kira ga wanda basu gaskata ba? Kuma ta yaya zasu gaskata
ga wanda ba su taba jin labarinsa ba? 15 Kuma ta yaya zasu ji in ba ayi
masu wa'azi ba? Kuma ta yaya zasu yi wa'azin in ba an aike su ba? -
Kamar yadda yake a rubuce, “Ina misalin kyau na kafafun wadanda
ke shaida labarin farin ciki na abubuwa masu kyau!” 16 Amma ba
dukkansu ne suka ji bishara ba. Gama Ishaya ya ce, "Ubangiji, wa ya
gaskata da sakon? 17 Saboda haka bangaskiya na zuwa ta wurin ji, jin
kuwa daga maganar Almasihu. 18 Amma na ce, “ko basu ji ba ne? I,
tabbas" muryarsu ta kai dukkan duniya, kuma kalmominsu sun kai
har karshen duniya." 19 yau, na ce, "Ko Isra'ila basu sani ba ne?" Da
farko Musa ya ce, “Zan sa kuyi fushi da kishi da abin da ba al'umma ba.
Abin da nake nufi nan shine al'ummar da basu da fahinta, zan more
su, in tayar maku da hankali." 20 Amma Ishaya da karfin hali ya ce,
"Ga wadanda basu neme ni ba suka same ni. Na bayyana ga wadanda
basu nemi ni ba. 21 "Amma ga Isra'ila kam ya ce, " na mika hannu
na ga masu rashin biyayya dukkan tsawon rana, domin su mutane ne
masu taurin kai."

11

1 Sai na ce, Allah ya ki mutanensa ne? Ba zai taba yiwuwa ba. Domin
ni ma ba-Isra'ile ne, na zuriyar Ibrahim, a kabilar Bilyaminu. 2 Allah
bai ki mutanen sa da ya ke da rigyasaninsu ba. Ko kun san abin da
nassi ya ce game da Iliya, yadda ya kai karar Isra'ila a gaban Allah? 3 Ya
ce, "Ubangiji, sun kashe annabawanka, sun rushe alfarwanka kuma,
Ni kadai ne na rage, ga shi suna neman su kashe ni." 4 Amma wacce
amsa ce Allah ya ba shi? Ya ce, "Ina da mutane dubu bakwai da na
kebe don kaina, da ba su taba rusuna wa Ba'al ba." 5 Ban da haka
ma, ban da haka ma a wannan lokacin akwai sauran zabe na alheri.
6 Amma tun da ta wurin alheri ne, ba ga ayyuka ba. In ba haka ba,
alheri ba zai zama alheri ba kenan. 7 Sai kuma me? Abin da Isra'ila ke
nema, ba su samu ba, amma zababbun sun same shi, saura kuma sun
taurare. 8 Kamar yadda yake a rubuce, "Allah ya ba su ruhun rashin
fahimta, ga idanu amma ba za su gani ba, ga kunnuwa amma ba za
su ji ba, har zuwa wannan rana." 9 Dauda kuma ya ce, "bari teburinsu
ya zama taru, da tarko, ya zama dutsen tuntube da abin ramako a
gare su. 10 Bari idanunsu ya duhunta domin kada su gani; bayansu
kuma a duke kullum." 11 Na ce, "sun yi tuntube domin su fadi ne?"
Kada abu kamar haka ya faru. A maimakon haka, juyawa baya da
suka yi ya sa, ceto ya zo ga Al'ummai, domin ya sa su kishi. 12 Idan
yanzu juyawa baya da sun yi ya zama arziki ga duniya, rashin su kuma
arziki ga Al'ummai, yaya kwatancin girmansa zai kasance in sun zo ga
kammala? 13 Yanzu ina magana da ku ku da ke Al'ummai. Tunda
yake ni ne manzo ga Al'ummai, ina kuma fahariya cikin hidimata.
14 Yana yiwuwa in sa "yan'uwa na kishi, domin mu ceci wadansu su.
15 Idan kinsu ya kawo sulhuntawa ga duniya, Karbarsu kuma zata
zama yaya? Zata zama rai ne daga mutuwa. 16 'ya'yan farko sunan
haka ma kakkabensu yake, Idan saiwar itace na nan, haka ma rassan
za su zama. 17 Amma idan an karye wasu daga cikin rassan, idan ku
rassan zaitun na ainihi ne, da aka samu daga cinkinsu, kuma idan
kuna da gado tare da su, acikin saiwar itacen zaitun din. 18 Kada
ku yi fahariya a kan rassan. Amma idan kuka yi fahariya to ba ku
bane masu karfafa saiwar amma saiwar ce ke karfafa ku. 19 Kana iya
cewa, "An karye rassan domin a same ni a ciki." 20 Wannan gaskiya
ne! Saboda rashin bangaskiyarsu ne ya sa aka karye su daga rassan,
amma ku tsaya da karfi acikin bangaskiyarku. Kada ku dauki kanku
fiye da yadda ya kamata, amma ku ji tsoro. 21 Domin idan Allah bai bar
ainihin rassan ba, to ba zai bar ku ba. 22 Ku duba yadda irin ayyuka
masu tsananni na Allah. Ta daya hannun kuma, tsanannin kan zoa kan
Yahudawa wadanda suka fadi. Har 'ila yau jinkai Allah ya zo maku,
idan kun cigaba cikin alherinsa baza a sare ku ba. Amma in kun ki za
a sare ku. 23 Hakanan, idan ba su ci gaba cikin rashin bangaskiyarsu
ba, za a maida su cikin itacen. Domin Allah zai iya sake maida su.
24 Idan an yanke ka daga itacen zaitun da ke na jeji, har ya yiwu an
hada ka cikin itacen zaitun na ainihi, yaya kuma wadannan Yahudawa
wadanda sune ainihin rassan, da za'a maido cikin zaitun da ke na
ainihi? 25 Yan'uwa, ba na so ku kasance cikin duhu a game da wannan
asirin, domin kada ku zama da hikima cikin tunaninku. Wannan asirin
shine cewa wannan taurarewa ta faru a Isra'ila, har sai da Al'ummai

suka shigo ciki. 26 Ta haka dukan Isra'ila za su tsira, kamar yadda yake
a rubuce: "Daga cikin Sihiyona mai Kubutarwa zai fito; Zai kawar da
kazanta daga cikin Yakubu. 27 Wannan zai zama alkawarina da su,
sa'adda na kawar da zunubansu." 28 A wani bangaren kuma game
da bishara, su makiya ne amamadinku, ta wani fannin kuma bisa ga
zabin Allah su kaunattatu ne saboda ubanni. 29 Domin baye-baye da
kiran Allah basa canzawa. 30 Domin ku ma da ba ku yin biyayya ga
Allah, amma yanzu kun sami jinkai saboda rashin biyayyarsu. 31 Ta
wannan hanyar dai, wadannan Yahudawan sun zama marasa biyayya.
Sakamakon haka shine ta wurin jinkan da aka nuna maku, suma su
samu jikai yanzu. 32 Domin Allah ya rufe kowa ga rashin biyayya,
domin ya nuna jinkai ga kowa. 33 Ina misalin zurfin wadata da kuma
hikima da sani na Allah! Hukunce-hukuncensa sun fi gaban a bincika,
hanyoyinsa kuma sun fi gaban ganewa! 34 Don wanene ya san tunanin
Ubangiji? Wanene kuma ya zama mai bashi shawara? 35 Ko kuma,
wanene ya fara ba Allah wani abu, domin a biya shi?" 36 Daga wurinsa
ne, ta wurinsa ne kuma, a gare shi ne kuma dukan abu suka fito. A
gare shi daukaka ta tabbata har abada. Amin.

12

1 Ina rokon ku 'yan'uwa, saboda yawan jinkan nan na Allah, da ku
mika jikunanku hadaya mai rai, mai tsarki kuma abar karba ga Allah.
wannan itace hidimarku ta zahiri. 2 Kada ku kamantu da wannan
duniya, amma ku sami canzawa ta wurin sabunta tunaninku, kuyi
haka don ku san abin da ke nagari, karbabbe, kuma cikakken nufin
Allah. 3 Don ina cewa, saboda alherin da aka bani, ka da waninku ya
daukaka kansa fiye da inda Allah ya ajiye shi; a maimakon haka ku
kasance da hikima, gwargwadon yadda Allah yaba kowa bangaskiya.
4 Domin muna da gababuwa da yawa a jiki daya, amma ba dukansu ne
ke yin aiki iri daya ba. 5 haka yake a garemu, kamar yadda muke da
yawa haka cikin jikin Almasihu, dukkanmu gabobin juna ne. 6 Muna
da baye-baye dabam-dabam bisa ga alherin da aka bayar a gare mu.
Idan baiwar wani anabci ne, yayi shi bisa ga iyakar bangaskiyarsa. 7 In
wani yana da baiwar hidima, sai yayi hidimarsa. Idan baiwar wani
koyarwa ce, yayi koyarwa. 8 Idan baiwar wani karfafawa ce, yayi ta
karfafawa; Idan baiwar wani bayarwa ce, yayi ta da hannu sake; Idan
baiwar wani shugabanci ne, yayi shi da kula; Idan baiwar wani nuna
jinkai ne, yayi shi da sakakkiyar zuciya. 9 Ku nuna kauna ba tare da
riya ba. Ku Ki duk abin da ke mugu ku aikata abin da ke nagari.
10 Akan kaunar 'yan'uwa kuma, ku kaunaci juna yadda ya kamata;
akan ban girma kuma, ku ba juna girma. 11 Akan himma kuma, kada
ku yi sanyi; akan ruhu kuma, ku sa kwazo; Game da Ubangiji kuma,
ku yi masa hidima. 12 Akan gabagadi kuma, ku yi shi da farin ciki;
akan tashin hankali kuma, ku cika da hakuri; akan adu'a kuma, ku
nace. 13 Ku zama masu biyan bukatar tsarkaka, ku zama masu karbar
baki a gidajenku. 14 Ku albarkaci masu tsananta maku, kada ku la'anta
kowa. 15 Ku yi farinciki tare da masu farinciki; Ku yi hawaye tare da
masu hawaye. 16 Tunanin ku ya zama daya. Kada tunaninku ya zama
na fahariya, amma ku yi abokantaka da matalauta. Kada wani a cikin
ku ya kasance da tunanin yafi kowa. 17 Kada ku rama mugunta da

mugunta. Ku yi ayukan nagarta a gaban kowa. 18 Ku yi duk abin da za
ku iya yi domin ku yi zaman salama tare da kowa. 19 'Yan'uwa, kada
ku yi ramako, ku bar Allah ya rama maku. A rubuce yake, " 'Ramako
nawa ne; zan saka wa kowa,' in ji Ubangiji." 20 "Amma idan makiyin
ka na jin yunwa, ba shi abinci ya ci. Idan yana jin kishin ruwa, ba shi
ruwan sha. Idan kun yi haka, garwashin wuta ne za ku saka akan duk
makiyi." 21 Kada mugunta ta rinjaye ku, amma ku rinjayi mugunta ta
wurin yin aikin nagarta.

13

1 Bari kowa yayi biyayya da hukuma, saboda babu wata hukuma
sai dai in tazo daga Allah; mahukunta da suke nan kuwa daga Allah
ne. 2 Saboda da haka duk wanda ya ja hukuma ya ja da dokar Allah;
kuma dukan wadanda suka ki hukuma za su sha hukunci. 3 Don kuwa
mahukunta ba abin tsoro ne ga masu nagarta ba, amma ga masu aikata
laifi. Kuna so ku zama marasa tsoron hukuma? Kuyi abu nagari, zaku
sami yabo daga yin hakan. 4 Saboda shi bawan Allah ne a gare ku
don nagarta. Amma in kun yi abu mara kyau, kuyi tsoro, saboda ba
ya dauke da takobi ba tare da dalili ba. Don shi bawan Allah ne mai
saka wa mugu da fushi. 5 Saboda haka dole kuyi biyayya, ba don
fushi ba, amma saboda lamiri. 6 Saboda wannan ne kuke biyan haraji.
Don masu mulki bayin Allah ne, wadanda suke yin haka kullum. 7 Ku
bawa kowa hakkinsa; haraji ga mai haraji; kudin fito ga mai fito; tsoro
ga wanda ya cancanci tsoro; girma ga wanda cancanci girmamawa.
8 Kada ku rike bashin kowa, sai dai ku kaunaci juna. Domin duk
wanda ya kaunaci dan'uwansa ya cika doka. 9 To, “Kada kuyi zina,
kada kuyi kisa, kada kuyi sata, kada kuyi kyashi, idan har akwai wata
doka kuma, an takaita ta a wannan jimlar: “Ka kaunaci dan'uwanka
kamar kanka.” 10 Kauna bata cutar da makwabci. Domin haka, kauna
tace cikar shari'a. 11 Saboda wannan, kun san lokaci yayi, ku farka
daga barci. Domin cetonmu yana kusa fiye da yadda muke tsammani.
12 Dare yayi nisa, gari ya kusan wayewa. Don haka, sai mu rabu da
ayyukan duhu, mu yafa makaman haske. 13 Sai muyi tafiya yadda ya
kamata, kamar da rana, ba a cikin shashanci ko buguwa ba. Kada
kuma muyi tafiya cikin fasikanci da muguwar sha'awa, ba kuma cikin
husuma ko kishi ba. 14 Amma ku yafa Ubangiji Yesu Almasihu, kada
kuwa ku tanadi halin mutumtaka, don biye wa muguwar sha'awarsa.

14

1 Ku karbi duk wanda yake da rarraunar bangaskiya, ba tare da
sukar ra'ayinsa ba. 2 Wani yana da bangaskiyar yaci komai, wani
wanda yake da rauni yakanci ganye ne kawai. 3 Kada wanda yake
cin komai ya raina wanda baya cin kowanne abu. Kada kuma wanda
baya cin kowanne abu ya shara'anta sauran da suke cin komai. Saboda
Allah ya karbe shi. 4 Kai wanene, kai wanene da kake ganin laifin
bawan wani? Tsayawarsa ko faduwarsa ai hakin maigidansa ne,
amma Ubangiji yana da ikon tsai da shi. 5 Wani yakan daukaka wata
rana fiye da sauran. Wani kuma yana daukan ranakun daidai. Kowa
ya zauna a cikin hakakkewa akan ra'ayinsa. 6 Shi wanda ya kula
da wata rana, ya kula da ita don Ubangiji. Kuma wanda yaci, yaci

ne domin Ubangiji, domin yana yi wa Allah godiya. Shi wanda bai
ci ba, yaki ci ne domin Ubangiji. Shima yana yi wa Allah godiya.
7 Domin babu wanda yake rayuwa don kansa a cikinmu, kuma babu
mai mutuwa don kansa. 8 Domin in muna raye, muna raye don
Ubangiji. Kuma in mun mutu, mun mutu ne don Ubangiji. Ashe, ko
muna raye, ko a mace mu na Ubangiji ne. 9 Domin wannan dalilin
Almasihu ya mutu ya kuma tashi, saboda ya zama Ubangiji ga matattu
da rayayyu. 10 Amma ku don me kuke shara'anta yan'uwanku? kai
kuma don me kake raina dan'uwanka? Dukan mu zamu tsaya gaban
kursiyin shari'ar Allah. 11 Domin a rubuce yake, " Na rantse, "inji
Ubangiji", kowacce gwiwa zata rusuna mani, kowanne harshe kuwa
zai yabi Allah." 12 Domin kowannenmu zai fadi abin da shi yayi da
bakinsa a gaban Allah. 13 Saboda da haka kada muyi wa juna shari'a,
amma maimakon haka ku dauki wannan kudduri, don kada kowa ya
zama sanadin tuntunbe ko faduwa ga dan'uwansa. 14 Na sani na kuma
tabbata tsakani na da Ubangiji Yesu, ba abin da yake mara tsarki ga
asalinsa. Sai dai ga wanda ya dauke shi marar tsarki ne yake zama
marar tsarki. 15 Idan har abincinka na cutar da dan'uwanka, ba ka
tafiya cikin kauna. Kada ka lalata wanda Yesu ya mutu domin sa da
abincinka. 16 Saboda haka, kada abubuwan da aka dauka kyawawa su
zama abin zargi ga wadansu. 17 Saboda mulkin Allah ba maganar ci
da sha ba ne, amma game da adalci ne, salama, da farin ciki a cikin
Ruhu Mai Tsarki. 18 Domin wanda yake bautar Almasihu a wannan
hanya, karbabbe ne ga Allah, kuma jama'a sun yarda da shi. 19 Don
haka, mu nemi abubuwa na salama da abubuwan da zasu gina juna.
20 Kada ku lalata aikin Allah don abinci. Komai yana da tsarki, amma
kaiton mutumin da yake cin abin da zai sa shi ya fadi. 21 Bashi da kyau
a ci nama ko a sha ruwan inabi, ko duk abin da zai jawo faduwar
dan'uwanka. 22 Wannan bangaskiyar da kuke da ita, ku adana ta
tsakaninku da Allah. Mai albarka ne wanda zuciyarsa bata da laifi
akan abin da hankalinsa ya ga daidai ne. 23 Duk wanda yayi shakka
amma kuma yaci, ya sani yayi laifi kenan, domin ba tare da bangaskiya
bane. Duk abin da ba na bangaskya bane zunubi ne.

15

1 Yanzu mu da muke da karfi ya kamata mu dau nauyi raunana,
kuma bai dace mu nuna son kai ba. 2 Bari kowannenmu ya faranta
wa makwabcinsa rai, domin wannan yana da kyau, don a gina shi.
3 Domin Almasihu bai faranta wa kansa rai ba. Kamar yadda aka
rubuta, "zagin da wadansu suka yi masa ya sauka a kaina." 4 Don
abin da aka rubuta a baya an rubuta ne domin a gargade mu, domin
ta hakuri da karfafawar litattafai mu sami karfi. 5 Yanzu Allah mai
hakuri da karfafawa ya baku zuciya daya ta zaman tare da juna
bisa ga halin Yesu Almasihu. 6 Domin ya yi haka ne da zuciya daya
domin ku yi yabo da bakinku daya. 7 Domin ku karbi juna, kamar
yadda Yesu ma ya karbe ku domin a daukaka Allah. 8 Saboda na ce
an mai da Almasihu bawan kaciya a madadin gaskiyar Allah. Ya yi
wannan ne don a tabbatar da alkawarai da aka ba kakanin kakaninmu.
9 Domin Al'umai su daukaka Allah saboda jinkansa, kamar yadda ya
ke a arubuce, "Domin ta haka zan yabe ka cikin Al'umai in yi wakar

yabon sunanka.” 10 Kuma an ce. “Ku yi faranciki, ku Al'ummai tare
da mutanensa.” 11 Kuma.” Ku yabi Ubangiji, ku dukan Al'ummai; bari
dukan mutane su yabe shi.” 12 Kuma, Ishaya ya ce “Za a sami tsatson
Yessi, wanda zai tashi ya yi mulki a kan Al'umai, Al'umai za su sami
karfin hali a cikinsa.” 13 Yanzu Allah mai karfafawa ya cika ku da
dukkan farin ciki salama, saboda da bangaskiyarku, domin ku sami
cikkakiyar karafafawa, ta wurin ikon Ruhu Mai Tsarki. 14 Ni kaina
na amince da ku, yan'uwa. Kuma na amince cewa ku da kanku kuna
cike da alheri, cike da dukkan sani. Na amince cewa za ku sami zarafi
ku gargadi juna. 15 Amma ina rubuta maku da gabagadi kan wadansu
abubuwa, domin in tunasheku, saboda baiwar da aka bani daga wurin
Allah. 16 Cewa baiwar ta sa na zama bawan Almasihu Yesu da aka
aika ga Al'ummai, limami na bisharar Allah. Zan yi wannan saboda
baikon Al'ummai ya zama karbabbe, kuma kebbabe ga Allah ta wurin
Ruhu Mai Tsarki. 17 Don haka ina jin dadi cikin Yesu Almasihu da
abubuwa na Allah. 18 Domin ba ni da abin da zan ce, sai abin da
Yesu ya aikata ta wurina, domin Al'ummai su yi biyayya ta magana
da aiki. 19 Ta wurin alamu, da al'jibai, da ikon Ruhu Mai Tsarki. Daga
Urushalima, da kewaye har zuwa Ilirikum, an kai bisharar Almasihu
ko'ina dukka. 20 A cikin hanyar nan, burina in sanar da bishara, amma
a inda ba a san Yesu ta wurin sunansa ba, don kada in sa gini akan
harshashi wani. 21 Kamar yadda yake a rubuce.”Wadanda ba a taba
fada wa labarinsa ba, su gane. Wadanda ba su taba jin labarinsa
ba su fahimta.” 22 Saboda an hana ni zuwa wurin ku a lokatai da
dama. 23 Amma yanzu bani da sauran wani wuri a lardin nan, kuma
cikin shekaru masu yawa ina da marmarin in zo wurin ku. 24 Duk
lokacin da zan tafi Asbaniya ina begen ganin ku yayin wucewa, don ku
raka ni bayan na ji dadin zama da ku na dan lokaci. 25 Amma yanzu
ina tafiya Urushalima don in yi wa tsarkaka hidima. 26 Domin abin
farinciki ne ga mutanen Makidoniya da Akaya su yi bayarwa domin
gajiyayyu masu bada gaskiya wadanda suke a Urushalima. 27 Suna jin
dadi domin hakika kamar bashi ne a kansu. Domin Al'ummai sun yi
tarayya da su cikin ayyukan ruhaniya, ya zama hakki a kansu su ma
su taimake su da abubuwa. 28 Domin lokacin da na gama basu kudin,
zan zo gareku a hanyata ta zuwa Asbaniya. 29 Na san cewa lokacin
da na zo gareku, zan zo da cikakkun albarku na Almasihu. 30 Yanzu
ina rokonku, yan'uwa, ta wurin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar
Ruhu Mai Tsarki, ku yi ta fama tare da ni a cikin yin addu'o, inku
ga Allah saboda ni. 31 Kuyi haka saboda in tsira daga wadanda suke
masu biyayya ga Yahudiya, domin kuma hidimata saboda Urushalima
ta zama karbabbiya. 32 Ku yi addu'a cewa in zo wurinku da farinciki
ta wurin nufin Allah, cewa tare da ni da ku, mu sami hutu. 33 Allah na
salama ya kasance tare da ku duka. Amin.

16

1 Ina gabatar muku da fibi 'yar'uwarmu, wanda take hidima a
Ikilisiya dake cikin Kankiriya. 2 Domin ku karbe ta cikin Ubangij. A
hanyar da ta dace ga masu bada gaskiya, ku tsaya tare da ita cikin
kowacce bukata. Domin ita da kanta ta zama da taimako ga masu
yawa, har da ni ma. 3 Ku gai da Bilkisu da Akila abokan aiki cikin Yesu
Almasihu. 4 Wadanda sabo da ni suka sadaukar da ransu. Ina godiya

garesu, ba ni kadai ba, amma kuma da dukan Ikilisiyoyin Al 'mmai.
5 Gaida Ikilisiya da ke gidansu. Ku gai da Abainitas kaunataccena.
Wanda shi ya fara bada gaskiya ga Almasihu a Asiya. 6 Ku gai da
Maryamu, wadda ta yi maku aiki tukuru. 7 Ku gai da Andaranikas
da Yuniyas, yan'uwana da abokan kurkukuna. Su sanannu ne cikin
manzani, wadanda suke cikin Almasihu kafin ni. 8 Ku gai da Amfiliyas
kaunatace na cikin Ubangiji. 9 Ku gai da Urbanas abokin aikinmu cikin
Almasihu, da Istakis kaunataccena. 10 Ku gai da Abalis amintacce cikin
Almasihu. Ku gai da wadanda su ke gidan Aristobulus. 11 Ku gai da
Hirudiya, dan'uwa na, da wadanda ke gidan Narkissa, wadanda ke
cikin Ubangiji. 12 Ku gai da Tarafina daTarafusa, masu aikin Ubangiji.
13 Ku gai da Barsisa kaunatacciya, wadda ta yi aikin Ubangiji da yawa.
Ku gai da Rufas zababbe cikin Ubangiji da mamarsa da ni. 14 Ku gai
da Asinkiritas da Filiguna da Hamis da Baturobas da Hamisu da kuma
yan'uwa da ke tare da su. 15 Ku gai da Filolugus daYuliya da Niriyas da
yan'uwansa, da Ulumfas da kuma dukan tsarkaka da ke tare su. 16 Ku
gaggai da juna da tsatsarkar sumba. Dukan Ikilisiyoyin Almasihu na
gaishe ku. 17 Yanzu ina rokon ku, yan'wa, ku yi tunani fa game da
masu kawo rabuwa da tuntube. Sabanin koyarwar da ku ka koya. Ku
yi nesa da su. 18 Domin irin mutanen nan ba sa bauta wa Ubangiji Yesu,
sai dai tumbinsu. Ta dadin bakinsu suke rudin zuciyar marasa laifi.
19 Domin rayuwar biyayyarku takai ga kunnen kowa, na yi farin ciki
da ku, amma ina so ku zama da hikima game da abin ya ke mai kyau,
ku zama marasa laifi ga abin da ke na mugunta. 20 Allah na salama
zai sa ku tattake Shaidan da sauri kalkashin sawayen ku. Alherin
Ubangijin mu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku. 21 Timoti abokin
aikina, yana gaishe ku, haka Lukiyas da Yason da Susibataras da kuma
yan'uwana. 22 Ni Tartiyas wanda ya rubuta wasikan nan, na gaisheku
cikin Ubangiji. 23 Gayus mai masaukina da kuma dukan Ikilisiya,
suna gaishe ku. Arastas ma'ajin birni na gaishe ku, da Kwartus
dan'uwanmu. 24 Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare
da ku dukka. Amin. 25 Yanzu ga wanda ke da Ikon karfafa ku bisa ga
bisharata da wa'azin Yesu Almasihu, wanda ta gare shi ne aka bayyana
asiran nan da suke boye tun da dadewa, 26 amma yanzu sanannu ne
ta wurin litattafan Annabawa bisa umarnin Allah madauwami, domin
biyayyar bangaskiya cikin Al'ummai dukka. 27 Ga Allah mai hikima
kadai, ta wurin Yesu Almasihu daukaka ta tabbata har abada. Amin.

1 Korintiyawa

1 Bulus, kirayayye daga Almsihu Yesu don zama manzo ta wurin
nufin Allah, da dan'uwanmu Sastanisu, 2 zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke
korinti, zuwa ga wadanda aka kebe su cikin Almasihu Yesu, wadanda
aka kira domin su zama al'umma maitsarki. Muna kuma rubuta wa
dukan masu kira bisa sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu a ko'ina,
wato Ubangijinsu da Ubangijinmu kuma. 3 Bari alheri da salama su zo
gare ku daga Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu. 4 Kodayaushe
ina gode wa Allahna domin ku, saboda alherin Allah da Almasihu
Yesu ya yi maku. 5 Ya ba ku arziki ta kowace hanya, cikin dukkan
magana da dukkan ilimi. 6 Kamar yadda shaida game da Almasihu ta
tabbata gaskiya a tsakaninku. 7 Saboda haka baku rasa wata baiwa ta
ruhaniya ba yayinda kuke marmarin jiran bayyanuwar Ubangijinmu
Yesu Almasihu. 8 Zai kuma karfafa ku zuwa karshe, saboda ku zama
marasa aibi a ranar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 9 Allah mai aminci
ne shi wanda ya kira ku zuwa zumunta ta Dansa, Yesu Almasihu
Ubangijimu. 10 Ina rokon ku, yan'uwa, cikin sunan Ubangijinmu Yesu
Almasihu, ku yarda da juna, kada tsattsaguwa ta kasance tsakanin ku.
Ina rokon ku ku zama da zuciya daya da kuma nufi daya. 11 Gama
mutanen gidan Kulowi sun kawo kara cewa akwai tsattsaguwa a cikin
ku. 12 Ina nufin: kowannen ku na cewa, “ Ina bayan Bulus,” ko “
Ina bayan Afollos,” ko “Ina bayan Kefas,” ko “Ina bayan Almasihu.”
13 Almasihu a rarrabe yake? An gicciye Bulus domin ku? Ko an yi
maku baftisma a cikin sunan Bulus? 14 Na godewa Allah domin ban yi
wa wanin ku baftisma ba, sai dai Kirisfus da Gayus. 15 Na yi wannan
saboda kada wani ya ce an yi maku baftisma a cikin sunana. 16 (Na
kuma yi wa iyalin gidan Sitifanas baftisma. Banda haka, ban sani ko
na yi wa wani baftisma ba.) 17 Gama Almasihu bai aiko ni domin yin
baftisma ba, amma domin yin wa'azin bishara. Bai aiko ni domin in yi
wa'azi da kalmomin hikimar mutum ba, saboda kada giciyen Almasihu
ya rasa ikonsa. 18 Gama wa'azin gicciye wauta ne ga wadanda su ke
mutuwa. Amma cikin wadanda Allah ke ceto, ikon Allah ne. 19 Gama a
rubuce yake, “Zan watsar da hikimar masu hikima. Zan dode fahimtar
masu basira.” 20 Ina mai hikima? Ina masani? Ina mai muhawara na
duniyan nan? Allah bai juya hikimar duniya zuwa wauta ba? 21 Tunda
duniya cikin hikimarta bata san Allah ba, ya gamshi Allah ta wurin
wautar wa'azi ya ceci masu bada gaskiya. 22 Gama Yahudawa suna
bidar al'ajibai, Helinawa kuma suna neman hikima. 23 Amma muna
wa'azin Almasihu gicciyayye, dutsen tuntube ga yahudawa da kuma
wauta ga Helinawa. 24 Amma ga wadanda Allah ya kira, Yahudawa da
Helinawa, muna wa'azin Almasihu a matsayin iko da kuma hikimar
Allah. 25 Gama wautar Allah tafi mutane hikima, kuma rashin karfin
Allah yafi mutane karfi. 26 Dubi kiranku, yan'uwa. Ba dukkan ku ke da
hikima a ma'aunin mutane ba. Ba dukkan ku ke da iko ba. Ba dukkan
ku ke da haifuwa ta sarauta ba. 27 Amma Allah ya zabi abubuwan
da suke wofi na duniya domin ya kunyatar da masu hikima. Allah ya
zabi abin da ke marar karfi a duniya domin ya kunyatar da abinda ke

mai karfi. 28 Allah ya zabi abinda ke marar daraja da kuma renanne
a duniya. Ya ma zabi abubuwan da ake dauka ba komai ba, domin
ya wofinta abubuwan da ake dauka masu daraja. 29 Ya yi wannan ne
domin kada wani ya sami dalilin fahariya a gabansa. 30 Domin abinda
Allah ya yi, yanzu kuna cikin Almasihu Yesu, wanda ya zamar mana
hikima daga Allah. Ya zama adalcinmu, da tsarkinmu da fansarmu.
31 A sakamakon haka, kamar yadda nassi ya ce, “Bari mai yin fahariya,
ya yi fahariya cikin Ubangiji.”

2

1 Lokacin da na zo wurin ku, yan'uwa, ban zo da gwanintar magana
ko hikima ba yayinda na yi shelar boyayyun bayanai game da Allah
[a yayinda na bada shaida game da Allah]. 2 Domin na kudura a
zuciyata kada in san komai lokacin da nake tare da ku, sai dai Yesu
Almasihu, gicciyayye. 3 Ina tare da ku cikin kasawa, da tsoro, da
fargaba mai yawa. 4 Kuma sakona da shelata basu tare da kalmomin
hikima masu daukar hankali. Maimakon haka, sun zo da bayyanuwar
Ruhu da iko, 5 saboda kada bangaskiyarku ta zama cikin hikimar
mutane, amma cikin ikon Allah. 6 Yanzu muna maganar hikima ga
wadanda suka ginu, amma ba hikima ta duniyan nan ba, ko ta masu
mulkin wannan zamani, wadanda suke shudewa. 7 Maimakon haka,
muna maganar hikimar Allah ta boyayyar gaskiya, boyayyar hikima da
Allah ya kaddara kafin zamanin daukakarmu. 8 Babu wani mai mulki
na zamanin nan da ya san wannan hikimar, domin inda sun gane
ta a wancan lokacin, da basu gicciye Ubangijin daukaka ba. 9 Amma
kamar yadda yake a rubuce, “Abubuwan da babu idon da ya gani,
babu kunnen da ya ji, babu zuciyar da ta yi tsammanin sa, abubuwan
da Allah ya shirya wa wadanda suke kaunarsa. 10 Wadannan ne
abubuwan da Allah ya bayyana mana ta wurin Ruhu. Gama Ruhu yana
bincika komai, har ma abubuwa masu zurfi na Allah. 11 Gama wanene
ya san tunanin mutum, sai dai ko ruhun mutumin da ke cikinsa? Haka
ma, babu wanda ya san abubuwa masu zurfi na Allah sai dai Ruhun
Allah. 12 Ba mu karbi ruhu na duniya ba, amma Ruhun da ya zo daga
wurin Allah, domin mu san abubuwan da aka bamu a sake daga wurin
Allah. 13 Muna maganar wadannan abubuwa da kalmomin da hikimar
da mutum baza ta iya koyarwa ba, amma wadanda Ruhu ke koyar da
mu. Ruhu yana fassara kalmomi na ruhaniya da hikima ta ruhaniya.
14 Mutum marar ruhaniya ba ya karbar abubuwan da suke daga Ruhun
Allah, gama wauta suke a gareshi. Ba zai iya sanin su ba domin Ruhu
ne yake bayyana su. 15 Shi wanda yake mai ruhaniya yana shari'anta
dukan abubuwa, amma shi baya karkashin shari'ar sauran mutane.
16 “Wa zai iya sanin zuciyar Ubangiji, da zai iya ba shi umarni?” Amma
mu muna da lamiri irin na Almasihu.

3

1 Amma ni, yan'uwa, ba zan iya magana da ku kamar mutane masu
ruhaniya ba, amma kamar mutane masu jiki, kamar jarirai cikin
Almasihu. 2 Na shayar da ku da Madara ba da nama ba, don baku
isa cin nama ba, kuma ko yanzu ma baku isa ba. 3 Gama har yanzu
ku masu jiki ne. Muddin akwai kishi da jayayya a tsakaninku, ashe,
ku ba masu jiki ba ne, kuma kuna tafiya bisa magwajin mutane?

[4] Domin in wani ya ce, “Ina bayan Bulus,” wani kuma ya ce, “Ina bayan
Afollos,” ashe, ba zaman mutuntaka kuke yi ba? [5] To wanene Afollos?
Wanene kuma Bulus? Bayi ne wadanda kuka bada gaskiya ta wurin
su, kowannen su kuwa Allah ya bashi ayyuka. [6] Ni nayi shuka, Afolos
yayi banruwa, amma Allah ne ya sa girma. [7] Don haka, da mai shukar
da mai banruwan, ba komi bane. Amma Allah ne mai sa girman. [8] Da
mai shukar, da mai banruwan, duk daya suke, kuma kowannen su zai
sami nasa lada, gwargwadon aikinsa. [9] Gama mu abokan aiki ne na
Allah. Ku gonar Allah ne, ginin Allah kuma. [10] Bisa ga alherin Allah da
aka bani a matsayin gwanin magini, na kafa harsashi, wani kuma yana
dora gini a kai. Sai dai kowane mutum, ya lura da yadda yake dora
ginin. [11] Gama ba wanda ke iya kafa wani harsashin daban da wanda
aka rigaya aka kafa, wato, Yesu Almasihu. [12] Yanzu fa in wani ya dora
gini a kan harashin da zinariya, ko azurfa, ko duwatsu masu daraja, ko
itace, ko ciyawa, ko tattaka, [13] aikinsa zai bayyanu, domin ranar nan
zata tona shi. Gama za a bayyana shi cikin wuta. Wutar kuwa zata
gwada ingancin aikin da kowa ya yi. [14] Duk wanda aikinsa ya tsaya, zai
karbi lada; [15] amma duk wanda aikinsa ya kone, zai sha Asara, amma
shi kansa zai tsira, sai dai kamar ta tsakiyar wuta. [16] Ashe, baku san ku
haikalin Allah ne ba, Ruhun Allah kuma yana zaune a cikin ku? [17] Idan
wani ya lalata haikalin Allah, Allah zai lalata shi. Gama haikalin Allah
mai tsarki ne, kuma haka ku ke. [18] Kada kowa ya rudi kansa. Idan
wani a cikin ku na ganin shi mai hikima ne a wannan zamani, bari ya
zama” wawa” domin ya zama mai hikima. [19] Gama hikimar duniyar
nan wauta ce a gun Allah. Gama a rubuce yake, “Yakan kama masu
hikima a cin makircin su.” [20] Har wa yau, “Ubangiji ya san tunanin
masu hikima banza ne.” [21] haka ba sauran fariya akan mutane! Domin
kuwa kome naku ne, [22] Ko Bulus, ko Afollos, ko kefas, ko duniya, ko
rai, ko mutuwa, ko abubuwa na yanzu, ko abubuwa masu zuwa. Duka
naku ne, [23] Ku kuwa na Almasihu ne, Almasihu kuma na Allah ne.

4

[1] Ga yadda za ku dauke mu, kamar bayin Almasihu da kuma masu
rikon asiran Allah. [2] Hade da wannan, ana bukatar wakilai su zama
amintattu. [3] Amma a gare ni, karamin abu ne ku yi mani shari'a, ko a
wata kotu irin ta mutane. Gama bani yi wa kaina shari'a. [4] Ban sani
ko akwai wani zargi a kaina ba, amma wannan bai nuna cewa bani
da laifi ba. Ubangiji ne mai yi mani shari'a. [5] Sabili da haka, kada
ku yanke shari'a kafin lokaci, kafin Ubangiji ya dawo. Zai bayyana
dukkan boyayyun ayyuka na duhu, ya kuma tona nufe-nufen zuciya.
San nan kowa zai samu yabonsa daga wurin Allah. [6] Yan'uwa, ina
dora wadannan ka'idoji a kaina da Afollos domin ku, yadda ta wurin
mu za ku koyi ma'anar maganar nan cewa, “kada ku zarce abin da
aka rubuta.” Ya zama haka domin kada waninku ya kumbura yana
nuna fifiko ga wani akan wani. [7] Gama wa yaga bambanci tsakanin
ku da wasu? Me kuke da shi da ba kyauta kuka karba ba? Idan
kyauta kuka karba, don me kuke fahariya kamar ba haka ba ne? [8] Kun
rigaya kun sami dukkan abubuwan da kuke bukata! Kun rigaya kun
zama mawadata! Kun rigaya kun fara mulki- kuma ba tare da mu
ba! Hakika, marmarina shine ku yi mulki, domin mu yi mulki tare

da ku. [9] A tunanina, mu manzanni, Allah ya sa mu a jerin karshe
kamar mutanen da aka zartar wa hukuncin mutuwa. Mun zama abin
kallo ga duniya, ga mala'iku, ga mutane kuma. [10] Mun zama marasa
wayo sabili da Almasihu, amma ku masu hikima ne a cikin Almasihu.
Mu raunana ne, amma ku masu karfi ne. Ana ganin mu marasa
daraja, ku kuwa masu daraja. [11] Har zuwa wannan sa'a, muna masu
yunwa da kishi, marasa tufafi masu kyau, mun sha kazamin duka,
kuma mun zama marasa gidaje. [12] Mun yi fama sosai, muna aiki da
hanuwanmu. Sa'adda an aibata mu, muna sa albarka. Sa'adda an
tsananta mana, muna jurewa. [13] Sa'adda an zage mu, muna magana
da nasiha. Mun zama, kuma har yanzu an dauke mu a matsayin
kayan shara na duniya da abubuwa mafi kazamta duka. [14] Ban rubuta
wadannan abubuwa domin in kunyata ku ba, amma domin in yi
maku gyara kamar kaunatattun yayana. [15] Ko da kuna da masu riko
dubu goma a cikin Almasihu, ba ku da ubanni da yawa. Gama ni na
zama ubanku cikin Almasihu Yesu ta wurin bishara. [16] Don haka, ina
kira gare ku da ku zama masu koyi da ni. [17] Shiyasa na aiko Timoti
wurin ku, kaunatacce da amintaccen dana cikin Ubangiji. Zai tunashe
ku hanyoyina cikin Almasihu, kamar yadda nake koyar da su ko'ina
da kowace Ikilisiya. [18] Amma yanzu, wadansun ku sun zama masu
fahariya, suna yin kamar ba zan zo wurinku ba. [19] Amma zan zo gare
ku ba da dadewa ba, idan Ubangiji ya nufa. Sannan zan san fiye da
maganar masu fahariya, amma kuma zan ga ikonsu. [20] Gama Mulkin
Allah ba magana kadai ya kunsa ba, amma ya kunshi iko. [21] Me kuke
so? In zo wurin ku da sanda ne ko kuwa da kauna da ruhun nasiha?

5

[1] Mun ji cewa akwai lalata mai kazanta a cikin ku, irin lalatar ba
ba a yarda da ita ba ko a cikin al'ummai. Labarin da na samu shine,
wani daga cikin ku yana kwana da matar mahaifinsa. [2] Kuma kuna
fahariya sosai! Ba bakinciki ya kamata ku yi ba? Shi wanda ya yi haka,
dole a fitar da shi daga cikin ku. [3] Gama Kodashike ba ni tare da ku
cikin jiki, amma ina tare daku a ruhu, na rigaya na hukunta wanda
yayi wannan, tamkar ina wurin. [4] Lokacin da ku ka taru a cikin sunan
Ubangijinmu Yesu, ruhuna yana nan tare da ku cikin ikon Ubangiji
Yesu, na rigaya na hukunta wannan mutum. [5] Na yi haka ne domin in
mika wannan mutum ga Shaidan domin a hallaka jikin, don ruhunsa
ya tsira a ranar Ubangiji. [6] Fahariyarku bata yi kyau ba. Ko baku
sani ba yisti dan kadan ya kan bata dukan dunkule? [7] Ku tsarkake
kan ku daga tsohon yisti domin ku zama sabon dunkule, wato gurasar
da ba ta da yisti. Gama an yi hadayar Almsihu, dan ragonmu na idi.
[8] Don haka, bari mu yi idinmu ba da tsohon yisti ba, wato yisti irin
na rashin tabi'a da mugunta. Maimakon haka, bari muyi bukin idi
da gurasa marar yisti ta aminci da gaskiya. [9] Na rubuta maku a cikin
wasikata cewa kada ku yi hudda da fasikan mutane. [10] Ba ina nufin
fasikan mutane na wannan duniya ba, ko masu zari, ko 'yan'damfara,
ko masu bautar gumaka, tunda kafin ku rabu da su sai kun bar wannan
duniya. [11] Amma yanzu ina rubuta maku cewa kada ku yi hudda da
duk wanda ake kira dan'uwa amma yana zama cikin fasikanci, ko zari,
ko bautar gumaka, ko in shi mai ashar ne, ko mashayi, ko dan'damfara.
Kada ko abinci ku ci da irin wannan mutum. [12] Domin ta yaya zan

iya shar'anta wadanda ba 'yan Ikklisiya ba? Maimakon haka, ba ku
ne zaku shar'anta wadanda ke cikin ikilisiya ba? 13 Amma Allah ke
shar'anta wadanda ke waje. "Ku fitar da mugun mutumin daga cikin
ku."

6

1 Idan wani a cikin ku yana jayayya da wani, to sai ya tafi kotu
gaban alkali marar bada gaskiya, a maimakon gaban masu bi? 2 Ko
ba ku sani ba, masubi ne za su yiwa duniya shari'a? Kuma idan
ku za ku yi wa duniya shari'a, sai ku kasa sasanta al'amura marasa
mahimmanci? 3 Baku sani ba mu za mu yiwa mala'iku shari'a? Balle
shari'ar al'amuran wannan rai? 4 Idan kuna shar'anta al'amuran yau
da kullum, don me ku ke kai irin wadannan matsaloli gaban wadanda
ba 'yan ikilisiya ba? 5 Na fadi wannan domin ku kunyata. Babu wani
mai hikima a cikin ku ko daya da zai iya sasanta gardama a tsakanin
'yan'uwa? 6 Amma kamar yadda yake, mai bi ya na kai karar mai bi
a kotu, kuma a gaban mai shari'a wanda ba mai bi ba! 7 Kasancewar
rashin jituwa a tsakanin Kirista na nuna cewa kun rigaya kun gaza.
Don me ba za ka shanye laifi ba? Don me ba za ka yarda a kware
ka ba? 8 Amma kun yi wa wadansu laifi kun kuma cutar su, su kuwa
'yan'uwanku ne! 9 Ba ku sani ba marasa adalci ba za su gaji Mulkin
Allah ba? Kada ku gaskata karya. Da fasikai, da masu bautar gumaka,
da mazinata, da karuwai maza, da masu ludu, 10 da barayi, da masu
zari, da mashaya, da masu zage-zage, da 'yan damfara - ba waninsu
da zai gaji Mulkin Allah. 11 Kuma da haka wadansu a cikinku suke,
amma an tsarkake ku, an mika ku ga Allah, an maida tsayuwar ku
dai-dai a gaban Allah a cikin sunan Ubangji Yesu Almasihu, kuma ta
wurin Ruhun Allahnmu. 12 Dukkan abu halal ne a gare ni", amma
ba kowanne abu ne mai amfani ba. "Dukan abu halal ne a gare ni,"
amma ba zan yarda wani abu ya mallake ni ba. 13 "Abinci don ciki
ne, kuma ciki don abinci ne", amma Allah za ya kawar da su duka.
Ba a yi jiki saboda fasikanci ba. Maimakon haka, jiki don Ubangiji ne,
kuma Ubangiji zai yi wa jiki tanaji. 14 Allah ya tada Ubangiji, kuma za
ya tashe mu ta wurin ikonsa. 15 Ba ku sani ba jikunanku gabobi ne na
Almasihu? Na dauki gabobin Almasihu in hada su da karuwa? Allah
ya sawwake! 16 Ko baku sani ba dukan wanda yake hade da karuwa,
ya zama jiki daya da ita kenan? 17 Kamar yadda Littafi ya fadi, "Su
biyun za su zama nama daya." Amma wanda yake hade da Ubangiji
ya zama ruhu daya da shi kenan. 18 Ku gujewa fasikanci! Kowane
zunubi mutum yake aikatawa a waje da jikinsa yake, amma mutum
mai fasikanci yana zunubi gaba da jikinsa. 19 Ba ku sani ba jikinku
haikali ne na Ruhu Mai-tsarki, wanda yake zaune a cikinku, wanda ku
ka samu daga wurin Allah? Ba ku sani ba cewa ku ba na kanku ba ne?
20 An saye ku da tsada. Don haka, ku daukaka Allah da jikin ku.

7

1 Game da abubuwan da kuka rubuto: "Yayi kyau ga mutum kada
ya taba mace." 2 Amma Saboda jarabobi na ayyukan fasikanci masu
yawa, ya kamata kowane mutum ya kasance da matarsa, kowace mace
kuma ta kasance da mijinta. 3 Kowanne maigidanci ya ba matarsa

hakin ta, kuma kowace mace ta ba maigidan ta hakinsa na saduwa
da juna. 4 Matan ba ta da iko akan jikin ta amma maigidan ne. Haka
ma, maigidan bashi da iko akan jikinsa amma matar ce. 5 Kada ku
hana wa junanku saduwa, sai dai da yardar junanku domin wani dan
lokaci. Kuyi haka domin ku bada kanku ga addu'a. Daganan sai ku
sake saduwa, domin kada Shaidan ya jarabce ku saboda rashin kamun
kanku. 6 Amma ina fada maku wadannan abubuwa ne a matsayin
nuni, ba a matsayin umurni ba. 7 Na so da kowa da kowa kamar ni
yake. Amma kowa na da baiwarsa daga wurin Allah. Wani na da irin
wannan baiwar, wani kuma waccan. 8 Ga marasa aure da gwamraye,
Ina cewa, yana da kyau a garesu su zauna ba aure, kamar yadda nike.
9 Amma idan baza su iya kame kansu ba, ya kamata su yi aure. Gama
yafi masu kyau su yi aure da su kuna da sha'awa. 10 Ga masu aure
kwa, ina bada wannan umarni- ba ni ba, amma Ubangiji: “Kada mace
ta rabu da mijinta.” 11 Amma idan har ta rabu da mijinta, sai ta zauna
ba aure ko kuma ta shirya da shi. Haka kuma “ Kada miji ya saki
matarsa.” 12 Amma ga sauran ina cewa-Ni, ba Ubangiji ba-idan wani
dan'uwa yana da mata wadda ba mai bi ba, kuma idan ta yarda ta
zauna da shi, to kada ya sake ta. 13 Idan kuwa mace tana da miji marar
bi, idan ya yarda ya zauna tare da ita, to kada ta kashe aure da shi.
14 Gama miji marar bada gaskiya ya zama kebabbe saboda matarsa,
sannan mata marar bada gaskiya ta zama kebbiya saboda mijinta mai
bi. In ba haka ba 'ya'yanku za su zama marasa tsarki, amma a zahiri
su kebabbu ne. 15 Amma idan abokin aure marar bi ya fita, a bar shi
ya tafi. A irin wannan hali, dan'uwa ko 'yar'uwa ba a daure suke ga
alkawarinsu ba. Allah ya kira mu da mu zauna cikin salama. 16 Yaya
kika sani, ke mace, ko za ki ceci mijinki? ko yaya ka sani, kai miji,
ko za ka ceci matarka? 17 Bari dai kowa ya yi rayuwar da Ubangiji ya
aiyana masa, kamar yadda Allah ya kirawo shi. Wannan ce ka'idata a
dukkan ikilisiyu. 18 Mutum na da kaciya sa'adda aka kira shi ga bada
gaskiya? Kada yayi kokarin bayyana kamar marar kaciya. Mutum
ba shi da kaciya sa'adda aka kira ga bangaskiya? To kada ya bidi
kaciya. 19 Gama kaciya ko rashin kaciya ba shine mahimmin abu ba.
Mahimmin abu shine biyayya da dokokin Allah. 20 Kowa ya tsaya cikin
kiran da yake lokacin da Allah ya kira shi ga bada gaskiya. 21 Kai bawa
ne lokacin da Allah ya kirawo ka? Kada ka damu da haka. Amma idan
kana da zarafin samun 'yanci, ka yi haka. 22 Domin wanda Ubangiji ya
kira shi lokacin da yake bawa, shi 'yantacce ne na Ubangiji. Hakanan
kuma, wanda shike 'yantacce lokacin da aka kira shi ga bada gaskiya,
Bawan Almasihu ne. 23 An saye ku da tsada, donhaka kada ku zama
bayin mutane. 24 Yan'uwa, a kowace irin rayuwa kowannenmu ke ciki
lokacin da aka kira mu ga bada gaskiya, bari mu tsaya a haka. 25 Game
da wadanda basu taba aure ba, ba ni da wani umarni daga wurin
Ubangiji. Amma ina bada ra'ayina kamar mutum wanda, ta wurin
jinkan Allah, yake yardajje. 26 Don haka, Ina ganin saboda yamutsin
dake tafe ba da jimawa ba, ya yi kyau mutum ya zauna yadda yake.
27 Kana daure da mace? Kada ka nemi 'yanci daga gare ta. Baka daure
da mace? Kada ka nemi auren mace. 28 Amma idan ka yi aure, ba ka
yi zunubi ba. Kuma idan mace marar aure ta yi aure, bata yi zunubi
ba. Saidai su wadanda suka yi aure za sha wahalhalu iri-iri a yayinda

suke raye, kuma ina so in raba ku da su. 29 Amma wannan nike fadi
ya'nuwa: lokaci ya kure. Daga yanzu, bari wadanda suke da mata
suyi rayuwa kamar basu da su. 30 Masu kuka su zama kamar marasa
kuka, masu farinciki kamar marasa farinciki, masu sayen abubuwa
kamar marasa komai. 31 Wadanda suke harka da duniya kamar ba
su harka da ita, domin ka'idar duniyan nan tana kawowa ga karshe.
32 Ina so ku kubuta daga damuwa mai yawa. Mutum marar aure yana
tunani akan al'amuran Ubangiji, yadda zai gamshe shi. 33 Amma mai
aure yana tunani akan al'amuran duniya, yadda za ya gamshi matarsa,
34 hankalinsa ya rabu. Mace marar aure ko budurwa tana tunanin
al'amuran Ubangiji, yadda za ta kebe kanta a jiki da ruhu. Amma mace
mai aure tana tunanin al'amuran duniya, yadda za ta gamshi mijinta.
35 Ina fadar wannan domin amfaninku ne, ba domin in takura ku ba.
Na fadi wannan domin abinda ke daidai, yadda zaku bi Ubangiji ba
tare da hankalinku ya rabu ba. 36 Amma idan wani yana tunani da
cewa baya yin abinda ya dace ga budurwarsa- idan ta wuce shekarun
aure, kuma hakan ya zama dole- sai yayi abinda yake so. Ba zunubi
yake yi ba. Sai suyi aure. 37 Amma idan ya tsaya da karfi a zuciyarsa,
idan baya shan wani matsi kuma yana iya kame kansa, har ya kudurta
a zuciyarsa yayi haka, wato ya kiyaye budurwarsa da yake tashi, to
hakan ya yi daidai. 38 Don haka, shi wanda ya auri budurwarsa yayi
daidai, sannan shi wanda ya zabi yaki yin aure yafi yin daidai. 39 Mace
tana a daure ga mijinta a duk tsawon rayuwarsa. Amma idan mijin ya
mutu, tana da 'yanci ta auri duk wanda take so ta aura, amma a cikin
Ubangiji. 40 Amma a ganina, za ta fi farinciki idan za ta zauna yadda
take. Kuma ina tunanin ni ma ina da Ruhun Allah.

8

1 Game da abinci da ake yiwa gumakai hadaya: Mun sani cewa,
"Dukanmu muna da ilimi." Ilimi ya kan kawo takama, amma kauna
tana ginawa. 2 Idan wani yana tunanin ya san wani abu, wannan
mutumin bai rigaya ya san abinda ya kamata ya sani ba. 3 Amma
idan wani yana kaunar Allah, to ya san da wannan mutum. 4 Game
da abincin da aka yiwa gumakai hadaya: Mun san cewa, "Gunki a
duniyan nan ba wani abu bane," kuma cewa" Babu wani Allah sai guda
daya." 5 To wata kila ma a ce wadanda ake kira alloli sun kasance, ko a
cikin sama ko duniya, kamar yadda akwai wadanda ake ce dasu "alloli
dabam dabam a duniya ko a sama," kamar yadda akwai "alloli da
iyayengiji" da yawa. 6 "Amma a wurin mu, Allah daya ne, Uban dukan
duniya, daga wurinsa aka halita dukan abu, domin sa muke rayuwa,
Ubangiji Yesu Almasihu daya, wanda ta wurin sa kome ya kasance, mu
kuma daga wurinsa muke." 7 Amma ba kowa ke da wannan ilimi ba.
Shi ya sa tun da, wadan su na bauta wa gunki, kuma suna cin wannan
abincin kamar abin da aka mika wa gunki. Lamirin su ya kazantu
sabo da yana da rauni. 8 Amma ba abinci ke bamu tagomashi a wurin
Allah ba. Ko mun ci, bamu kara karbuwan mu ba, ko ba mu ci ba,
ba mu rage karbuwan mu ba. 9 Amma, ka yi hatara kada 'yancin ka
ya zama sanadiyar tuntuben wani mai rarraunar bangaskiya. 10 Anar
misali, idan wani mai rarraunar lamiri ya hango ka mai ilimi, kana
cin abincin da aka mika wa gunki, ai ba ka bashi kwarin gwiwa kenan

yaci abincin da aka mika wa gunki ba? 11 Sabili da ganewar ka akan
yanayin gumaka, dan'uwa rarrauna wanda Yesu ya mutu domin sa
ya hallaka. 12 Saboda haka, idan ka saba wa 'yan'uwa masu raunin a
lamiri, ka yi zunubi a gaban Almasihu. 13 Idan abinci zai sa dan'uwa na
yayi tuntube, zan huta cin nama, domin kada in jawo wa 'yan'uwana
faduwa.

9

1 Ni ba yantacce bane? Ni ba Manzo ba ne? Ban ga Ubangijinmu Yesu
ba? ba ku ne aikin hannuna cikin Ubangiji ba? 2 Idan ni ba Manzo
ba ne ga wadansu, hakika ni Manzo ne a gare ku. Ai kune shedar
manzanci na cikin Ubangiji. 3 Ga kariya ta zuwa masu zargi na, 4 Ba
mu da 'yanci mu ci mu sha? 5 Ba mu da 'yanci mu dauki mace mai bada
gaskiya kamar sauran manzanni da Kefas da 'yan'uwan Ubangiji? 6 ko
ni da Barnabas ne kawai muka cancanci aiki? 7 Wake aikin soja daga
aljihunsa? Wake shuka gonar inabi baya ci daga 'ya'yan ta ba? Ko
kuwa wake kiwon tumaki ba ya shan madarasu? 8 Ina wannan zance
da ikon mutum ne? Doka bata fadi haka ba? 9 Gama a rubuce yake
a attaura ta Musa cewa, Takarkari mai tattake hatsi kada a sa masa
takunkumi. Amma shanu ne Ubangiji ke zance a kai? 10 Ba don mu
yake magana ba? An rubuta domin mu ne. Domin wanda yake noma,
yayi cikin bege. mai tattake hatsi kuma yayi da begen samu. 11 Idan
mun yi shuka ta ruhaniya a rayuwarku, mai wuya ne mu girbi kayan
ku na jiki? 12 Idan wadansu sun mori wannan 'yanci a gurin ku, ba mu
fi su cancanta ba? duk da haka bamu yi amfani da wannan 'yancin ba,
maimakon haka, mun yi jimriya da duk abin da zaya hana bisharar
Yesu Almasihu. 13 Baku sani ba masu bauta a haikali suna samun
abincinsu ne daga haikalin? Baku sani ba masu bauta a bagadi, suna
da rabo daga abin da ake kawowa kan bagadin? 14 Haka kuma Ubangiji
ya umarta masu aikin bishara zasu ci abincinsu ta hanyar bishara.
15 Amma ban yi amfani da wannan 'yanci ba, ba kuma ina rubuta maku
domin ayi mani wani abu bane, na gwanmace in mutu maimakon wani
ya hana ni wannan fahariya. 16 Ko nayi shelar bishara, ba ni da dalilin
fahariya domin ya zama dole in yi. Kaito na idan ban yi shelar bishara
ba 17 Idan na yi hidimar nan da yardar zuciyata, ina da sakamako, idan
kuma ba da yaddar zuciyata ba, harwa yau akwai nauwaya akai na.
18 To menene sakamako na? shi ne in yi shelar bishara kyauta, da
haka ba zan yi amfani the 'yanci na cikin bishara ba 19 Ko da shike
ni 'yantacce ne ga duka, amma na mai da kaina bawan kowa domin
in ribato masu yawa, 20 Ga yahudawa, na zama bayahude, domin in
ribato yahudawa, ga wadanda ke karkashin shari'a, na maishe kaina
kamarsu, domin in ribato wadanda ke karkashinta. Na aikata wannan
ko da shike bana karkashin shari'a 21 Ga wadanda basu karkashin
shari'a, na maishe kaina kamar su. Ko da shike ban rabu da shari'ar
Allah ba. Amma ina karkashin dokar Almasihu. Na yi haka ne domin
in ribato wadanda ba sa karkashin shari'a. 22 Ga marasa karfi, na
maishe kaina kamar marar karfi, domin in ribato raunana. Na mai da
kaina dukan abu ga dukan mutane domin in sami zarafin da zan ribato
wadansu zuwa ceto. 23 Ina dukan abu sabili da bishara, domin kuma in
sami albarkar da ke cikinta 24 Baku sani ba mutane da dama suna shiga
tsere amma daya neke karbar sakamakon, saboda haka ku yi tsere

domin ku karbi sakamako. 25 Dan wasa yana motsa jiki da kame kansa.
Yana yi saboda ya karbi wannan sakamako mai lalacewa, amma muna
tsere domin mu karbi sakamako marar lalacewa. 26 Saboda haka ba
na tsere ko fada haka nan kamar mai bugun iska. 27 Amma ina matse
jiki na in maishe shi bawa, kada bayan na yi wa wadansu wa'azi ni
kuma a karshe a fitar da ni.

10

1 Ina son ku sani, 'yan'uwa, cewa ubaninmu duka suna karkashin
gajimarai kuma sun bi ta cikin teku. 2 Dukansu an yi masu baftisma
cikin gajimarai da kuma teku, 3 kuma dukansu sun ci abincin ruhaniya
iri daya. 4 Dukansu sun sha abin sha na ruhaniya iri daya. Gama
sun sha daga wani dutsen ruhaniya da ya bisu, kuma wannan dutsen
Almasihu ne. 5 Amma Ubangiji bai ji dadin yawancinsu ba, saboda
haka gawawakin su suka bazu a jeji. 6 Wadan nan al'amura, an rubuta
mana su domin muyi koyi da su, kada mu yi sha'awar miyagun ayyuka
kamar yadda suka yi. 7 Kada ku zama masu bautar gumaka kamar
yadda wadansun su suka yi. Wannan kamar yadda aka rubuta ne,
“Mutanen sukan zauna su ci su sha kuma su tashi suyi wasa.” 8 Kada
mu shiga zina da faskanci kamar yadda yawancin su suka yi, a rana
guda mutane dubu ashirin da uku suka mutu. 9 Kada mu gwada
Almasihu kamar yadda yawancinsu suka yi, macizai suka yi ta kashe
su. 10 kada kuma ku zama masu gunaguni kamar yadda suka yi, suka
yi ta mutuwa a hannun malaikan mutuwa. 11 Wadannan abubuwa
sun faru dasu ne a matsayin misalai a garemu. An rubuta su domin
gargadinmu - mu wadanda karshen zamanai yazo kanmu. 12 Saboda
haka, bari duk wanda yake tunanin shi tsayyaye ne, to yayi hattara
kada ya fadi. 13 Babu gwajin da ya same ku wanda ba a saba da shi ba
cikin dukan mutane. A maimako, Allah mai aminci ne. Da ba zaya bari
ku jarabtu ba fiye da iyawarku. Tare da gwajin zai tanadar da hanyar
fita, domin ku iya jurewa. 14 Saboda haka ya kaunatattu na, ku guji
bautar gumaka. 15 Ina magana da ku kamar masu zurfin tunani, domin
ku auna abin da ni ke fadi. 16 Kokon albarka da muke sa wa albarka,
ba tarayya bane cikin jinin Almasihu? Gurasa da muke karyawa ba
tarayya bane cikin jikin Almasihu? 17 Domin akwai gurasa guda, mu
da muke dayawa jiki daya ne. Dukanmu munci daga gurasa daya ne.
18 Dubi mutanen Isra'ila: ba wadanda ke cin hadayu ke da rabo a
bagadi ba? 19 Me nake cewa? gunki wani abu ne? Ko kuma abincin
da aka mika wa gunki hadaya wani abu ne? 20 Amma ina magana
game da abubuwan da al'ummai suke hadaya, suna wa aljannu ne
hadaya ba Allah ba. Ba na son kuyi tarayya da al'janu! 21 Ba zaku sha
daga kokon Ubangiji ku kuma sha na Al'janu ba, ba za kuyi zumunta
a teburin Ubangiji ku yi a na Al'janu ba. 22 Ko muna so mu sa Ubangiji
kishi ne? Mun fi shi karfi ne? 23 “Komai dai dai ne,” amma ba komai
ke da amfani ba, “Komai dai dai ne,” amma ba komai ke gina mutane
ba. 24 Kada wani ya nemi abinda zaya amfane shi. A maimako, kowa
ya nemi abinda zaya amfani makwabcinsa. 25 Kana iya cin duk abin
da ake sayarwa a kasuwa, ba tare da tamboyoyin lamiri ba. 26 Gama
“duniya da duk abin da ke cikin ta na Ubangiji ne.” 27 Idan marar
bangaskiya ya gayyace ka cin abinci, kana kuma da niyyar zuwa, ka

je ka ci duk abinda aka kawo maka, ba tare da tamboyoyin lamiri ba.
28 Amma idan wani ya ce maka, “Wannan abinci an yi wa gumaka
hadaya da shi ne” To kada ka ci. Wannan za ka yi ne saboda wanda ya
shaida maka, da kuma lamiri (gama duniya da dukan abinda ke cikin
ta na Ubangiji ne). 29 Ba ina nufin lamirin ka ba, amma lamirin wanda
ya fada maka. Don me za a hukunta 'yanci na domin lamirin wani?
30 Idan na ci abincin tare da bada godiya, don mi za a zage ni don
abin da na bada godiya a kansa? 31 Saboda haka, ko kana ci ko kana
shi, ka yi komai domin daukakar Allah. 32 Kada ka zama sanadiyyar
tuntube, ga Yahudawa, ko Helenawa, ko ikilisiyar Allah. 33 Na yi kokari
in farantawa dukan mutane rai cikin dukan abubuwa. Ba riba nake
nema wa kaina ba, amma domin kowa. Na yi wannan ne domin su
sami ceto.

11

1 Ku yi koyi da ni, kamar yadda nake koyi da Almasihu. 2 Yanzu ina
yaba maku ne, don kuna tunawa da ni cikin abu duka. Ina kuma yaba
maku wajen bin al'adun da na ba ku daidai yadda na ba ku. 3 Amma
fa ina son ku fahimta da cewa, shugaban kowane mutum Almasihu
ne, shugaban kowace mace mutumin ne, shugaban Almasihu Allah
ne. 4 Kuma duk mutumin da ya yi addu'a ko annabci kansa a rufe,
ya wulakanta shugabansa. 5 Amma duk macen da ta yi addu'a ko
annabci kanta a bude, ta wulakanta shugabanta. Gama yayi dai dai
da idan tayi aski. 6 Gama idan mace ba zata rufe kanta ba, to ta yanke
gashinta ya zama gajere. Idan abin kunya ne mace ta yanke gashinta
ko ta aske kanta, bari ta rufe kanta. 7 Bai kamata na miji ya rufe kansa
ba, tun da yake shi siffa ne da daukakar Allah. Amma mace daukakar
namiji ce. 8 Don kuwa namiji ba daga jikin mace yake ba. A maimako,
matar daga jikin namiji take. 9 Ba a kuma halicci namiji don mace
ba. A maimako, an halicci mace don namiji. 10 Shi ya sa mace za ta
kasance da alamar iko a kanta, saboda mala'iku. 11 Duk da haka, a
cikin Ubangiji, mace ba a rabe take da namiji ba, haka kuma namiji
ba a rabe yake da mace ba. 12 Kamar yadda mace take daga namiji,
haka ma namiji kuma haihuwar mace ne. Amma dukkan abubuwa
daga Allah suke. 13 Ku hukunta da kanku: Daidai ne mace ta yi addu'a
ga Allah kanta a bude? 14 Ashe, ko dabi'a bata nuna maku cewa abin
kunya ne namiji, ya kasance da dogon gashi ba? 15 Ba dabi'a ta koya
maku cewa idan mace tana da dogon gashi, daukakar ta ne ba? Gama
domin rufewa aka yi mata baiwar gashin. 16 To idan wani yana da
niyyaryin gardama game da wannan, mu dai bamu da wata al'adar,
ikilisiyoyin Allah kuma haka. 17 Amma game da umarnin dake biye,
ban yaba maku ba, taruwarku ba ta kirki ba ce, ta rashin gaskiya ce.
18 Farko dai sa'adda kuke, taron ikklisiya, na ji har akwai rarrabuwa
tsakaninku, har na fara amincewa da maganar. 19 Dole ne a sami
tsattsaguwa a tsakaninku, don a iya gane wadanda suke amintattu a
cikinku. 20 Domin, in kun taru a wuri daya, ba jibin Ubangiji kuke ci
ba! 21 Ya yin da kuke ci, kowa na cin abincinsa ne kamin sauran Wani
yana jin yunwa, wani kuma ya zarin ci, har ya bugu. 22 Baku da gidajen
da zaku ci ku sha, kuna raina ikkilisiyar Allah, kuna kuma wulakanta
wa wadanda basu da komai? To, me zan ce maku? Yaba maku zan yi?

Ba zan yaba maku ba akan wannan. [23] Amma abin da na karba a gun
Ubangiji shi nake baku cewa Ubangiji Yesu, a daren da aka bashe shi
ya dauki gurasa. [24] Bayan ya yi godiya, sai ya kakkarya ya ce, “wanna
shi ne jikina wanda yake saboda ku, ku yi domin tunawa da ni.” [25] Ta
wannan hanya kuma, sai ya dauki kokon, ya ce, “kokon nan na sabon
alkawari ne, da aka tabbatar da shi da cikin jinina. Ku yi haka kuna
sha don tunawa da ni.” [26] Duk sa'adda kuke cin gurasar nan, kuna
kuma sha cikin kokon nan, kuna bayyana mutuwar Ubangiji ke nan,
har sai ya dawo. [27] Saboda haka duk wanda ya ci gurasar nan, ko
ya sha a cikin kokon nan, na Ubangiji da rashin cancanta, ya yi laifin
wulakanta jikin Ubangiji da jininsa. [28] Sai kowa ya fara auna kansa,
kafin ya ci gurasar, ya kuma sha a cikin kokon nan. [29] In kowa ya ci, ya
sha ba tare da rarrabewa da jikin Ubangiji ba, lalle ya jawowa kansa
hukunci, ta wurin ci da sha da ya yi. [30] Shi ya sa da yawa a cikin ku
suke raunana, kuma suna fama da rashin lafiya, har ma wasun ku da
dama suka yi barci. [31] Amma, in mun auna kanmu, ba a za a hukunta
mu ba. [32] In kuwa Ubangiji ne ya ke hukunta mu, To, muna horuwa
ke nan, don kada a kayar damu tare da duniya. [33] Saboda haka, ya ku
'yan'uwana, idan kuka tattaru don cin abinci, sai ku jira juna. [34] Idan
kuwa wani yana jin yunwa, ya ci a gida, kada ya zama taronku ya
jawo maku hukunci. Batun sauran abubuwan da kuka rubuta kuwa,
zan ba da umarni a kai sa'ad da na zo.

12

[1] Game da baye bayen Ruhu Mai Tsarki 'yan'uwa, bana so ku zama da
jahilci. [2] Kun san cewa lokacin da ku ke al'ummai, an rude ku da alloli
marasa magana ta hanyoyi dabam dabam marasa kan gado. [3] Saboda
haka ina so ku sani babu wanda ya ke magana da Ruhun Allah da zai
ce, “Yesu la'ananne ne.” Babu kuma wanda zaya ce, “Yesu Ubangili
ne,” sai dai ta Ruhu Mai Tsarki. [4] Akwai bay bye iri iri, amma Ruhu
daya ne. [5] Akwai hidimomi iri iri, amma Ubangiji daya ne. [6] Akwai
aikace aikace iri iri, amma Allah daya ke bayyanawa kowane mutum
yadda zai aiwatar da su. [7] To ga kowanne an bayar da ikon nuna
ayyukan Ruhu a fili domin amfanin kowa. [8] Ga wani ta wurin Ruhu
an bayar da baiwar hikima, kuma ga wani kalmar sani ta wurin Ruhu
daya. [9] Ga wani an ba shi baiwar bangaskiya ta wurin Ruhun nan,
ga wani kuwa an ba shi baiwar warkarwa ta wurin wannan Ruhun.
[10] Ga wani yin ayyukan iko, ga wani kuwa annabci. Ga wani kuwa
an ba shi baiwar bambance ruhohi, ga wani harsuna daban daban,
kuma ga wani fassarar harsuna. [11] Dukan wadannan Ruhu daya ne
ya ke iza su, ya kuma rarraba baye bayen ga kowannen su yadda ya
nufa. [12] Kamar yadda jiki daya ne amma da gabobi da yawa kuma
duk gabobin na jiki daya ne, haka nan Almasihu yake. [13] Gama ta
Ruhu daya aka yi wa kowa baftisma cikin jiki daya, ko Yahudawa ko
al'ummai, ko bayi ko 'ya'ya, dukan mu kuwa an shayar da mu Ruhu
daya. [14] Gama jiki ba daya ba ne sungun, amma gabobi ne da yawa.
[15] Idan kafa ta ce, “tun da dai ni ba hannu ba ne to ni ba fannin jikin
bane,” wannan baya rage masa matsayin sa a jikin ba. [16] Kuma da
kunne zaya ce, "'Da yake ni ba ido ba ne, ai, ni ba gabar jiki ba ne,"
fadar haka ba za ta raba shi da zama gabar jikin ba. [17] Idan dukan

jikin ya kasance ido ne da me za a ji? Da dukan jikin kunne ne, da
me za a sunsuna? 18 Amma Allah ya shirya gabobin jiki bisa ga tsarin
sa. 19 Amma da duk jiki gaba daya ce, da ina jikin zai kasance? 20 Ga
shi akwai gabobi da yawa, kuma jiki daya ne. 21 Ba da ma ido ya
fadawa hannu, "Bana bukatar ka," ko kuma kai ya fadawa kafafu, "Ba
na bukatar ku." 22 Amma, sai ma gabobin da ake gani kamar raunannu
su ne masu humimmanci, gabobin jiki kuwa da ake gani kamar sun
kasa sauran daraja, mu kan fi ba su martaba. 23 Ta haka gabobinmu
marasa kyan gani, akan kara kyautata ganinsu. Gabobin mu masu
kyan kuma ba sai an yi masu ado ba. 24 Amma Allah ne da kansa
ya hada jiki, yana bada mafificiyar martaba ga kaskantacciyar gaba.
25 Yayi haka ne domin kada a sami tsattsaguwa a cikn jikin, amma
domin gabobin su kula da juna da matsananciyar lura. 26 Kuma idan
gaba daya na wahala, dukan gabobin suna wahala tare. ko kuma idan
an girmama gaba daya, dukan gabobin na farin ciki tare. 27 Yanzu ku
jikin Almasihu ne, saboda haka kuma kowannen ku gabarsa ne. 28 A
cikin ikilisiya, Allah ya sa wasu su zama, na farko manzanni, na biyu
annabawa, na uku masu koyarwa, sa'an nan sai masu yin ayyukan iko,
sai masu aikin warkarwa, da masu bayar da taimako, da masu aikin
tafiyar da al'amura, da masu harsuna daban daban. 29 To kowa manzo
ne? ko kuwa duka annabawa ne? ko kuma duka masu koyarwa ne?
Kowa ne ke yin manyan ayyukan iko? 30 Ko kuwa dukan su ne suke
da baiwar warkarwa? Dukan su ne ke magana da harsuna? ko kuma
dukan su ne ke fassara harsuna? 31 Amma bari ku himmantu ga neman
baiwa mafi girma. Kuma zan nuna maku wata hanya mafificiya.

13

1 Koda ya zamanto ina magana da harsunan mutane, har ma da na
mala'iku, amma kuma ba ni da kauna, na zama kamar kararrawa mai
yawan kara, ko kuge mai amo. 2 Ko da ya zamanto ina da baiwar
annabci kuma na fahimci dukkan boyayyar gaskiya, da dukkan ilimi,
ko ina da matukar bangaskiya, har ma zan iya kawar da duwatsu.
muddin ba ni da kauna, ni ba komai ba ne. 3 Ko da ya zamanto
na bayar da dukan mallakata domin a ciyar da matalauta,, in kuma
mika jikina domin a kona. Amma in ba ni da kauna, ban sami ribar
komai ba. (Na bayar da jikina ne domin inyi fahariya.) 4 Kauna na da
hakuri da kirki. kauna bata kishi ko fahariya. kauna ba ta girman kai
5 ko fitsara. Bata bautar kanta. Bata saurin fushi, kuma bata ajiyar
lissafin laifuffuka. 6 Bata farin ciki da rashin adalci. A maimako, tana
farin ciki da gaskiya. 7 Kauna tana jurewa cikin dukan abubuwa, tana
gaskata dukan abubuwa, tana da yarda game da dukan abubuwa, tana
daurewa dukan abubuwa. 8 Kauna ba ta karewa. Idan akwai anabce
anabce, zasu wuce. Idan akwai harsuna, zasu bace. Idan akwai ilimi,
zaya wuce. 9 Domin muna da sani bisa - bisa kuma muna anabci bisa
- bisa. 10 Sa'adda cikakke ya zo, sai marar kammalar ya wuce. 11 Da
nake yaro, nakan yi magana irinta kuruciya, nakan yi tunani irin na
kuruciya, nakan ba da hujjojina irin na kuruciya. Da na isa mutum na
bar halayen kuruciya. 12 Gama yanzu muna gani sama - sama kamar ta
madubi, amma a ranar fuska da fuska, yanzu na sani bisa - bisa, amma
a lokacin zan sami cikakken sani kamar yadda aka yi mani cikakken

sani. [13] To, a yanzu abubuwan nan uku sun tabbata: bangaskiya, da
gabagadi mai zuwa, da kuma kauna, amma duk mafi girma a cikinsu
ita ce kauna.

14

[1] Ku dafkaci kauna kuma ku himmatu domin baye bayen ruhaniya,
musamman domin kuyi anabci. [2] Domin wanda yake magana da
harshe bada mutane yake magana ba amma da Allah. domin babu
mai fahimtarsa saboda yana zancen boyayyun abubuwa ciki Ruhu.
[3] Amma wanda yake anabci da mutane yake magana domin ya gina su,
ya karfafa su, kuma ya ta'azantar dasu. [4] Wanda yake magana da wani
harshe, kansa yake ginawa, amma mai yin annabci kuwa, ikilisiya
yake ginawa. [5] To, fatana ace dukan ku kuna magana da harsuna.
Amma fiye da hakama, fatana ace kuyi anabci. Wanda yake anabci
yafi wanda yake magana da harsuna (sai dai idan wani ya fassara
domin ikilisiya ta ginu). [6] Amma yanzu, 'yan'uwa, in na zo wurin ku
ina magana da harsuna, ta yaya zaku karu dani? ba zaya yiwu ba, sai
idan nayi maku magana da wahayi, ko sani, ko anabci, ko koyarwa.
[7] Idan kayan kida marasa rai suna fitar da sauti - kamar su sarewa da
algaita - kuma basu fitar da amo daban daban, ta yaya wani zaya san
irin amon da sarewar da algaitar suke kadawa? [8] Domin idan aka busa
kaho da sauti marar ma'ana, ta yaya wani zaya san lokacin da ya dace
ya shirya zuwa yaki? [9] Haka yake game da ku. Idan kuka furta zance
marar ma'ana, ta yaya wani zaya fahimci abinda kukace? zaku yita
magana, kuma babu wanda zaya fahimce ku. [10] Babu shakka akwai
harsuna daban daban a duniya, kuma babu wanda baya da ma'ana.
[11] Amma idan ban san ma'anar wani harshe ba, zan zama bare ga
mai maganar, kuma mai maganar zaya zama bare a gareni. [12] haka
yake gare ku. Tun da kuna da dokin bayyanuwar Ruhu, ku himmatu
da habaka cikin gina ikilisiya. [13] To wanda yake magana da harshe
yayi addu'a domin ya iya fassarawa. [14] Domin idan nayi addu'a da
harshe, ruhuna yayi addu'a, amma fahimtata bata karu ba. [15] To, me
zan yi? Zan yi addu'a da ruhuna, in kuma yi addu'a da fahimtata. Zan
yi raira waka da ruhuna, kuma in raira waka da fahimtata. [16] In ba
haka ba, idan ka yi yabon Allah da ruhu kawai, ta yaya wanda yake
waje zai ce, “Amin” a kan godiyar da kake yi in bai san abin da kake
fada ba? [17] Babu shakka kayi godiya sosai, amma wanin baya ginu ba.
[18] Nagodewa Allah ina magana da harsuna fiye da ku duka. [19] Duk da
haka dai a taron ikilisiya na gwammace in yi magana da kalmomi biyar
cikin fahimta saboda inganta wadansu fiye da dubu goma da harshe.
[20] 'Yan'uwa, kada ku zama yara cikin tunani, sai dai a wajen aikin
mugunta, ku yi halin jarirai, amma a tunaninku ku girma. [21] A rubuce
yake a shari'a cewa, “zan yi magana da mutanen nan ta wurin mutane
masu bakin harsuna, da kuma lebunan baki. Duk da haka kuwa ba
za su saurare ni ba”, in ji Ubangiji. [22] Amma harsuna alamu ne, ba ga
masu bada gaskiya ba, sai dai ga marasa ba da gaskiya. Annabci kuwa
alama ce ga masu ba da gaskiya, amma ba don marasa bangaskiya ba.
[23] Saboda haka, in dukan ikilisiya ta taru, kowa kuwa yana magana
da wasu harsuna, wadansu na waje da kuma marasa ba da gaskiya
suka shigo, ashe, ba sai su ce kun haukace ba ba? [24] In kuwa kowa

yana yin annabci, wani kuma marar ba da gaskiya ko wani daga waje
ya shigo, maganar kuwa zata ratsa shi. Za a ma hukanta shi a kan
maganar, 25 asiran zuciyarsa kuma za su tonu. Sakamokon haka, sai
ya fadi ya yi wa Allah sujada, zaya furta cewa lallai Allah yana tare
da ku. 26 Sai me kuma 'yan'uwa? idan kuka tattaru, wani yana da
zabura, koyarwa, wahayi, harshe, ko fassara. Kuyi komai domin gina
ikilisiya. 27 Idan wani yayi magana da harshe, bari a sami mutum
biyu ko uku a yawansu, kuma kowa yayi daya bayan daya. Sai wani
ya fassara abinda aka fada. 28 Amma idan babu wanda zaya fassara,
bari dukansu suyi shiru a ikilisiya. Bari kowa yayi wa kansa maganar
a gida shi kadai da kuma Allah. 29 Bari annabawa biyu ko uku suyi
magana, bari sauran su saurara tare da bambance abinda ake fada.
30 Idan kuma anba wani fahimta wanda yana zaune a cikin sujadar,
bari wanda yake ta magana kafin yanzu yayi shiru. 31 Dukanku kuna
iya yin annabci daya bayan daya, domin kowannen ku yayi koyi, a
kuma samu karfafawa. 32 Gama ruhohin annabawa suna karkashin
annabawa, 33 domin Allah ba Allahn rudu ba ne, na salama ne. Haka
yake kuwa a duk ikllisiyoyin masu bangaskiya. 34 Mataye suyi shiru
a ikilisiyoyi. Domin ba a basu dama ba suyi magana. A maimako, su
zama masu sadaukar da kansu, kamar yadda doka ta ce. 35 Idan akwai
abinda suke so su koya, bari su tambayi mazajen su a gida. Domin abin
kunya ne mace tayi magana a ikilisiya. 36 Daga wurinku maganar Allah
ta zo ne? ko kuwa a gare ku kadai ta iso? 37 In wani yana zaton shi ma
annabi ne, ko kuwa mai ruhaniya, to, sai ya fahimta, abin nan da nake
rubuta maku umarni ne daga wurin Ubangiji. 38 In kuwa wani ya ki
kula da wannan, shi ma kada a kula da shi. 39 Saboda haka, 'yan'uwa,
ku yi marmarin yin annabci sosai, sa'an nan kada ku hana kow yin
magana da harsuna. 40 Sai dai a yi komai ta hanyar da ta dace bisa ga
tsari.

15

1 Yanzu ina tunashshe ku 'yan'uwa, game da bisharar nan da nake
shelarwa, wadda kuka karba kuke kuma dogara da ita. 2 Da wannan
bishara aka yi maku ceto, idan kuka rike wa'azi da na yi maku da
karfi, sai in dama kun gaskanta a banza. 3 Domin na baku muhimmin
sako kamar na farko da na karba: cewa Almasihu ya mutu domin
zunubanmu, bisa ga nassosi, 4 cewa kuma an bizne shi, ya kuwa
tashi daga matattu a rana ta uku bisa ga nassosi. 5 Cewa kuma ya
bayyana ga Kefas, sa'an nan ga sha biyun. 6 Daga nan ya bayyana
ga 'yan'uwa sama da dari biyar a lokaci guda. Wadanda mafi yawan
su na da rai har yau, amma wasun su sun yi barci. 7 Daga nan ya
bayyana ga Yakubu, da kuma ga manzannin duka. 8 A karshe, sai
ya bayyana a gare ni, kamar dan da aka haifa bakwaini. 9 Gama ni
ne mafi kankanta a cikin manzanni. Ban cancanci a kira ni manzo
ba, domin na tsanantawa ikklisiyar Allah. 10 Amma saboda alherin
Ubangiji ina matsayin da nake a yau, kuma alherin sa da ke ciki na
ba a banza yake ba. A maimako, nayi aiki tukuru fiye da su duka.
Amma duk da haka ba ni bane, amma alherin Allah da ke tare da
ni. 11 Saboda haka ko nine ko Su, haka mukayi wa'azin, haka kuma
kuka gaskata. 12 To idan anyi shela a matsayin cewa Yesu ya tashi
daga matattu, tayaya wadansunku su ke cewa babu tashin matattu?

13 Amma idan babu tashin matattu, Almasihu ma ai ba a tashe shi
ba kenan. 14 idan kuwa ba a tashi Almasihu ba, wa'azin mu ya zama
banza kenan, haka kuma bangaskiyar ku ta zama banza. 15 Mun kuma
zama shaidun karya game Allah kenan, muna shaida akan Allah cewa
ya tashi Almasihu daga matattu alhali ko bai tashe shi ba. 16 Domin
idan babu tashin matattu, kai, ko Almasihu ma ba a tashe shi ba
kenan. 17 Idan har ba a tashi Almasihu ba, bangaskiyar ku a banza
take, har yanzu kuma, kuna cikin zunuban ku. 18 To wadanda suka
mutu cikin Almasihu kuma sun hallaka kenan, 19 idan a wannan
rayuwa ce kadai muke da bege cikin Almasihu, to cikin dukkan mutane
munfi kowa zama abin tausayi. 20 Amma yanzu, Almasihu ya tashi
daga matattu, wanda ya sa shi ya zama nunar fari cikin tashi daga
matattu. 21 Domin yadda mutuwa ta shigo duniya ta hanyar mutum
guda, hakkan nan ma tashi daga matattu. 22 Gama kamar yadda
a cikin Adamu duka suka mutu, haka kuma a cikin Almasihu za a
rayar da duka. 23 Amma kowanne da tsarinsa: Almasihu, nunan
fari, sannan su wadanda ke na Almasihu za a rayar da su lokacin
zuwansa. 24 Sa'an nan karshen zai gabato, lokacin da Almasihu zai
mika mulkin ga Allah Uba. sa'an nan ne zaya kawar da dukkan mulki,
martaba da iko. 25 Gama mulkinsa zai habaka har sai ya sa dukkan
makiyansa a karkashin sawayen sa. 26 Mutuwa kuwa, ita ce makiyi
na karshe da za'a hallaka. 27 Domin " yasa dukkan komai a karkashin
ikonsa," Amma da aka ce" yasa dukkan komai a karkashin ikonsa," a
sarari yake cewa wannan baya hada da wanda yasa dukan komai a
karkashin ikonsa ba. 28 Idan dukan abu na karkashin mulkinsa, to
Dan da kansa zaya kasance a karkashin ikon shi wanda yasa komai
a karkashin ikonsa. Wannan zaya kasance ne saboda Allah Uba ya
zama dukkan komai cikin dukkan komai. 29 ko kuma me zai faru
da wadanda ake yi wa baftisma domin matattu? Idan kuwa babu
tashin matattu sam sam, ina amfanin yi masu baftisma domin su?
30 Kuma me yasa muke cikin hadari kowace sa'a? 31 Ina mutuwa
kullum. Wannan nake furtawa ta wurin fahariya, 'yan'uwa, wadda
nake da ita cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu. 32 Menene ribata, a
idanun mutane, idan nayi kokowa da bisashe a Afisa, idan babu tashin
matattu? " bari mu ci mu sha, domin gobe zamu mutu." 33 Kada fa a
yaudare ku, domin " tarayya da mugaye takan bata halayen kirki."
34 "Ku natsu! kuyi zaman adalci! kada ku cigaba da zunubi. Domin
wasunku basu da sanin Allah. Ina fadar wannan domin in baku kunya.
35 Amma wani zaya ce, "Yaya za'a yi tashin matattu? Wane irin jiki
kuma zasu tashi da shi? 36 Ku jahilai ne sosai! Abinda ka shuka
ba zaya fara girma ba sai ya mutu. 37 Abinda ka shuka ba jikin da
zaya kasance bane, amma kwayar irin ne kawai. Wanda zaya zama
alkama ko wani abu daban. 38 Amma Allah zaya bashi jiki yadda ya
zaba, ga kowane kwayar iri da nashi jikin. 39 Ba duka jiki ne yake iri
daya ba. A maimako, akwai jiki irin na mutane, akwai kuma wani
irin na dabbobi, kuma wani jikin irin na tsuntsaye, kuma da irin na
kifi. 40 Akwai kuma jikina na samaniya da jikina na duniya. Amma
daukakar jikin samaniya wata daban ce kuma daukakar jikin duniya
daban ce. 41 Akwai daukaka irin ta rana, da kuma wata daukakar irin
ta wata, da kuma wata daukakar irin ta taurari. Domin wani tauraron

ya bambanta da wani wajen daukaka. 42 Haka yake a tashin matattu.
Abinda aka shuka mai lalacewa ne, wanda aka tayar marar lalacewa
ne. 43 An shuka shi cikin rashin daraja; an tayar da shi cikin daukaka.
An shuka shi cikin rauni; an tayar da shi cikin iko. 44 An shuka shi jiki
na zahiri; an tayar da shi jiki na ruhaniya. Idan akwai jiki na zahiri,
to akwai jiki na ruhaniya. 45 Haka kuma aka rubuta, " Adamu na farko
ya zama rayayyen taliki." Adamu na karshe ya zama Ruhu mai bayar
da rai. 46 Amma na ruhaniyar ba shine ya fara zuwa ba amma na
zahirin, daga nan na ruhaniyar. 47 Mutumin farkon ai daga turbaya
ya fito, wato na duniya. Amma shi na biyun daga sama yake. 48 kamar
yadda mutumin ya fito daga turbaya haka ma wadanda aka halitta da
turbaya. kamar yadda mutumin yake daga sama haka ma wadanda
ke na sama. 49 Kamar yadda muke dauke da jiki mai kamannin
turbaya, haka ma zamu kasance da kamannin mutumin sama. 50 To
wannan na fada, 'yan'uwa, cewa nama da jini ba za su gaji mulkin
Allah ba. Haka kuma mai lalacewa ba za ya gaji marar lalacewa ba.
51 Duba! ina gaya maku asirtacciyar gaskiya: Ba dukanmu zamu mutu
ba, amma dukanmu za a canza mu. 52 Za a canza mu nan da nan,
cikin keftawar ido, a kaho na karshe. Domin za a busa kaho, kuma
za a tada matattu marasa lalacewa, kuma za a canza mu. 53 Domin
wannan jiki mai lalacewa dole ya sanya jiki marar lalacewa, kuma
wannan jiki mai mutuwa dole ya sanya marar mutuwa. 54 Amma idan
wannan jiki mai lalacewa ya sanya marar lalacewa, kuma wannan
jiki mai mutuwa ya sanya marar mutuwa, sai abinda aka rubuta ya
cika, "An hadiye mutuwa cikin nasara." 55 "Mutuwa, ina nasararki?
Mutuwa, ina dafinki?" 56 Gama dafin mutuwa zunubi ne, kuma ikon
zunubi shari'a ce. 57 Amma godiya ga Allah, wanda ya bamu nasara ta
wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu! 58 Saboda haka, ya ku 'yan'uwana
kaunatattu, ku dage kuma kada ku jijjigu. Ko yaushe ku habaka da
aikin Ubangiji, domin kun san cewa aikinku cikin Ubangiji ba a banza
yake ba.

16

1 Yanzu game da zancen tattara gudunmuwa ga masu bi, kamar
yadda na umurci ikilisiyun Galatiya, haka za ku yi. 2 A ranar farko ga
mako, kowannen ku ya ajiye wani abu, yana tarawa bisa ga iyawarku.
Ku yi haka don in na zo ba sai an tattara ba. 3 Sa'adda na zo, zan
aiki duk wadanda kuka yarda da su da wasiku don su kai sakonku
Urushalima. 4 Sannan idan ya dace nima in tafi, sai su tafi tare da
ni. 5 Zan zo wurinku sa'adda na ratsa Makidoniya. Domin zan ratsa
ta makidoniya. 6 Meyuwa in jima a wurinku, har ma in yi damuna,
domin ku taimaka mani game da tafiyata, duk inda za ni. 7 Gama ba
na so in yi maku gani na gajeren lokaci. Don ina so in dau lokaci
tare da ku, idan Ubangiji ya yarda. 8 Amma zan tsaya Afisus har
ranar Fentikos. 9 Gama an bude mani kofa mai fadi, kuma akwai
magabta da yawa. 10 Sa'adda Timoti ya zo, ku tabbata ya sami sakewa
acikinku, tun da aikin Ubangiji yake yi kamar yadda nake yi. 11 Kada
fa kowa ya rena shi. Ku tabbata kun sallame shi lafiya, domin ya
komo gare ni, don ina duban hanyarsa tare da yan'uwa. 12 Game da
zancen dan'uwanmu Afollos kuwa, na karfafa shi ya ziyarce ku tare

da 'yan'uwa. Sai dai baya sha'awar zuwa yanzu. Amma zai zo sa'adda
lokaci ya yi. 13 Ku zauna a fadake, ku tsaya daram cikin bangaskiya,
kuna nuna halin maza, ku yi karfin hali. 14 Bari dukan abinda kuke yi
ayi shi cikin kauna. 15 Kun dai sani iyalin gidan Sitefanas su suka fara
tuba a Akaya, kuma sun bada kansu ga yi wa masu bi hidima. Yanzu
ina rokonku, 'yan'uwa, 16 kuyi biyayya da irin wadannan mutane da
duk wanda ke taimakawa a cikin aikin, yana kuma fama tare da mu.
17 Na yi farinciki da zuwan Sitefanas, da Fartunatas, da Akaikas. Sun
debe mini kewarku. 18 Gama sun wartsakar da ruhuna da naku kuma.
Don haka, Sai ku kula da irin wadannan mutane. 19 Ikilisiyoyin kasar
Asiya suna gaishe ku. Akila da Bilkisu, tare da ikilisiyar da take taruwa
a gidansu, suna gaishe ku cikin Ubangiji. 20 Dukan 'yan'uwa masu bi
na gaishe ku. Ku gaida juna da sumba maitsarki. 21 Ni Bulus, nake
rubuta wannnan da hannuna. 22 Duk wanda ba ya kaunar Ubangiji
bari ya zama la'ananne. Ubangijinmu, Ka zo! 23 Alherin Ubangiji Yesu
ya kasance tare da ku. 24 Bari kaunata ta kasance tare da ku duka a
cikin Almasihu Yesu. [Amin].

2 Korantiyawa

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, da kuma
Timoti dan'uwan mu, zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke a Korantus, da
kuma dukan 'yan'uwa da ke yankin kasar Akaya. 2 Bari alheri ya
kasance tare da ku da kuma salama ta Allah Ubanmu da kuma Ubangiji
Yesu Almasihu. 3 Bari yabo ya tabbata ga Allah da kuma Uba na
Ubangijinmu Yesu Almasihu. Shine Uba na dukan jiyejiyenkai, da
kuma Allah na dukan ta'aziya. 4 Allah yana ta'azantar da mu a cikin
dukan wahalarmu, domin mu iya ta'azantar da wadanda ke cikin
kowace wahala. Muna ta'azantar da wasu da irin ta'aziyar da Allah
ke ta'azantar da mu. 5 Gama kamar yadda wahalhalun Almasihu suka
karu domin mu, haka kuma ta'aziyarmu ta yawaita cikin Almasihu.
6 Amma fa idan muna shan wuya, domin ta'aziyarku ne da cetonku.
Haka kuma in mun ta'azantu, domin ta'aziyarku ne. Ta'aziyarku tana
aiki ne sosai yayinda kuka jure da irin shan wuyar da mu ma muke
sha. 7 Kuma gabagadinmu game da ku tabbatacce ne. Mun kuwa sani
kamar yadda kuke tarayya cikin shan wahalhalun, haka kuma za ku
yi tarayya cikin ta'aziyyar. 8 Gama ba mu so ku rasa sani, 'yan'uwa,
game da tsananin da ya same mu a Asiya. An murkushe mu gaba daya
har fiye da karfin mu, har ma mun fidda zuciya za mu rayu. 9 Hakika,
mun ji hukuncin mutuwa akan mu. Amma wannan ya faru ne domin
kada mu dogara ga kanmu, sai dai ga Allah, wanda ke tada matattu.
10 Ya kubutar da mu daga wannan mummunan hatsari na mutuwa,
kuma zai sake kubutar da mu. Mun kafa begenmu gare shi cewa zai
sake kubutar da mu. 11 Zai aikata wannan yayinda kuka taimake mu
da addu'ar ku. Sa'an nan da dama za su bada godiya a madadin mu
don tagomashin alheri da aka yi mana ta wurin addu'o'in mutane masu
yawa. 12 Muna kuwa alfahari da haka: wato shaidar lamirinmu. Gama
da kyakkyawan nufi da aminci da ke zuwa daga Allah muka tafiyar da
rayuwarmu a Duniya. Mun yi wannan ne musamman tare da ku-ba
kuwa cikin hikimar Duniya ba, amma ta wurin alherin Allah. 13 Bamu
rubuta maku abinda ba za ku iya karantawa ko fahimta ba. Ina fata
za ku fahimce mu baki daya, 14 kamar yadda kuka fahimce mu kadan
yanzu. Daganan a ranar Ubangijinmu Yesu za mu zama dalilinku na
alfahari, kamar yadda za ku zama namu. 15 Saboda gabagadin da nake
da shi game da haka, naso in zo gare ku da farko, domin ku amfana
da ziyara sau biyu. 16 Ina da shirin ziyaratar ku a kan hanyata ta
zuwa Makidoniya. Daga nan kuma ina da yi niyyar in sake ziyartar
ku, a tafiya ta daga Makidoniya, domin ku aike ni a hanyata ta zuwa
Yahudiya. 17 Yayinda nake irin wannan tunani, ina shakka ne? Ina
shirya abubuwa ne bisa ga magwajin mutum, ta yadda har zan ce “I,
i” da “A, a, a, a” a lokaci guda? 18 Amma kamar yadda Allah yake
amintacce, ba ma fadin ''I'' da ''A'a'' a lokaci guda. 19 Gama Dan Allah,
Yesu Almasihu, wanda Silbanus da Sila, da Ni muka shaida maku,
ba “I” da “A, a” ba ne. Maimakon haka, Shi “I” ne a kodayaushe.
20 Gama dukan alkawaran Allah 'I' ne a cikin sa. Haka kuma ta wurin
sa muna cewa ''Amin'' zuwa ga daukakar Allah. 21 Yanzu dai Allah

ne ya tabbatar da mu da ku a cikin Almasihu, ya kuma kebe mu.
22 Ya sa hatiminsa a kan mu ya kuma ba mu Ruhu a zuciyar mu a
matsayin tabbacin abinda zai bamu daga baya. 23 Maimakon haka,
na yi kira ga Allah ya zama shaida domina, cewa dalilin dayasa banzo
Korintis ba domin in kare ku ne. 24 Ba muna kokarin mu sarrafa yadda
bangaskiyar ku za ta zama ba ne. Maimakon haka, muna aiki tare da
ku ne domin farincikinku, yayinda kuke tsaye cikin bangaskiyarku.

2

1 Don haka na yanke shawara daga bangarena, ba zan sake zuwa
wurin ku cikin yanayi mai tsanani ba. 2 Idan na bata maku rai, wa
zai karfafa ni, in ba shi wanda na bata wa rai ba? 3 Na rubuto maku
kamar yadda na yi domin idan na zo gareku kada in sami bacin rai
a wurin wadanda ya kamata su faranta mani rai. Ina da gabagadi
game da dukan ku, cewa farincikin da nake da shi, shine kuke da
shi duka. 4 Domin kuwa na rubuto maku cikin kunci da bacin rai
da kuma hawaye mai yawa. Ba zan so in sake bata maku rai ba.
Maimakon haka, na so ku san zurfin kaunar da nake da ita domin
ku. 5 Idan wani ya kawo sanadin bacin rai, ba ni kadai ya kawo wa
wannan abin ba, amma ta wani fannin- domin kada a tsananta- har a
gare ku duka. 6 Hukuncin nan da galibinku kuka yi wa mutumin nan
ya isa. 7 Don haka, yanzu a maimakon hukunci, ku gafarta masa, ku
kuma ta'azantar da shi. Ku yi haka domin kada bakinciki mai yawa ya
danne shi. 8 Don haka ina karfafa ku da ku nuna irin kaunar da kuke
yi masa a fili. 9 Wannan shine dalilin da ya sa na rubuto maku, domin
in gwada ku, ko kuna biyayya cikin komai. 10 Duk mutumin da kuka
gafarta wa, ni ma na gafarta masa. Abin da na gafarta-idan na gafarta
wani abu-an gafarta ne domin ku a gaban Almasihu. 11 Wannan ya
zama haka ne domin kada shaidan ya yaudare mu. Don ba mu jahilci
irin makircinsa ba. 12 Na samu budaddiyar kofa daga wurin Ubangiji
yayin da nazo birnin Tarwasa, in yi wa'azin bisharar Almasihu a can.
13 Duk da haka, raina bai kwanta ba, domin ban ga dan'uwana Titus
a can ba. Sai na bar su a can, na dawo Makidoniya. 14 Amma godiya
ta tabbata ga Allah, wanda cikin Almasihu yake kai mu ga nasara a
koyaushe. Ta wurin mu ya baza kamshi mai dadi na saninsa ko'ina.
15 Gama mu, kamshi ne mai dadi na Almasihu ga Allah, a tsakanin
wadanda ake ceton su, da kuma tsakanin wadanda suke hallaka. 16 Ga
mutanen da suke hallaka, kamshi ne daga mutuwa zuwa mutuwa.
Ga wadanda suke samun ceto kuma kamshi ne daga rai zuwa rai.
Wanene ya cancanci wadannan abubuwan? 17 Gama mu ba kamar
sauran mutane muke ba, masu sayar da maganar Allah domin samun
riba. Maimakon haka, da tsarkakkiyar manufa, muke magana cikin
Almasihu, kamar yadda Allah ya aiko mu, a gaban Allah.

3

1 Muna fara sake yabon kanmu ne? Ba mu bukatar wasikun shaida
daga gare ku ko zuwa gare ku, kamar wadansu mutane, ko ba haka
ba? 2 Ku da kanku kune wasikar shaidarmu, wadda aka rubuta
a zukatanmu, wadda Kuma dukan mutane suka sani suke kuma
karantawa. 3 Kuma kun nuna ku wasika ne daga Almasihu, wadda
muka isar. Ba da tawada aka rubuta ta ba amma da Ruhun Allah mai

rai. Ba bisa allunan duwatsu aka rubuta ta ba, amma bisa allunan
zukatan mutane. 4 Gama wannan ne gabagadin da muke da shi cikin
Allah ta wurin Almasihu. 5 Ba mu da wata gwanintar kanmu da
za mu yi takamar wani abu ya zo daga gare mu. Maimakon haka,
gwanintar mu daga Allah take. 6 Allah ne ya maishe mu kwararrun
bayi na sabon alkawari. Wannan alkawari ne ba na rubutu ba amma
na Ruhu. Gama rubutu kisa yake yi, amma Ruhu rai yake bayarwa.
7 To hidimar da ta haifar da mutuwa- wadda aka rubuta bisa duwatsu-
ta zo cikin irin wannan daukaka da har Israila ba su iya kallon fuskar
Musa kai tsaye ba. Wannan kuwa saboda daukakar da ke fuskarsa
ne, daukaka mai shudewa. 8 Ina misalin girman daukakar hidimar
da Ruhu ke yi? 9 Gama idan hidimar kayarwa tana da daukaka, ina
misalin yalwatar daukaka da hidimar adalchi za ta yi! 10 Babu shakka,
abin da aka maishe shi mai daukaka a da, ba ya da sauran daukaka
a wannan fanni, saboda irin daukakar da ta zarce shi. 11 To idan har
mai shudewar nan ya na da daukaka, ina misalin daukakar da abu
na dindindin zai samu! 12 Dashike muna da wannan tabbaci, muna da
gabagadi sosai. 13 Ba kamar Musa muke ba wanda ya sa mayafi ya rufe
fuskarsa, ta yadda mutanen Isra'ila basu iya kallon karshen daukaka
mai shudewa ba kai tsaye. 14 Amma tunaninsu ya zama a rufe. Har
yau kuwa mayafin na nan sa'adda ake karanta tsohon alkawari. Ba
a bude shi ba, saboda a cikin Almasihu ne kadai ake kawar da shi.
15 Amma har yau, duk lokacin da ake karanta littafin Musa, akwai
mayafi shimfide a zukatansu. 16 Amma sa'adda mutum ya juyo wurin
Ubangiji, an kawar da mayafin. 17 To Ubangiji shine Ruhun. Inda
Ruhun Ubangiji yake, akwai 'yanci. 18 Dukan mu yanzu, da fuskoki
marasa mayafi, muna ganin daukakar Ubangiji. Muna samun sakewa
zuwa cikin irin wannan daukaka, daga wannan mataki na daukaka
zuwa wani matakin, kamar dai daga wurin Ubangiji, wanda shine
Ruhun.

4

1 Don haka, domin muna da wannan hidima, da kuma yadda muka
karbi jinkai, ba mu karaya ba. 2 Maimakon haka, sai muka rabu da
dukan hanyoyin da ke na kunya, kuma na boye. Ba mu rayuwar
makirci, kuma bamu yiwa maganar Allah rikon sakaci. Ta wurin
gabatar da gaskiya, muna mika kanmu ga lamirin kowa a gaban
Allah. 3 Amma, idan bishararmu a rufe take, tana rufe ne ga wadanda
ke hallaka. 4 A al'amarinsu, allahn wannan duniya ya makantar da
zukatansu marasa bada gaskiya. A sakamakon haka, ba su iya ganin
hasken bisharar daukakar Almasihu ba, wanda shine surar Allah.
5 Gama ba mu yin shelar kanmu, amma Almasihu Yesu a matsayin
Ubangiji, mu kuma bayinku saboda Yesu. 6 Gama Allah shine wanda ya
ce, “Haske zai haskaka daga cikin duhu.” Ya haskaka cikin zukatanmu
don ya bada hasken sanin daukakar Allah a gaban Yesu Almasihu.
7 Amma muna da wannan dukiya a randunan yunbu, yadda zai zama
a bayyane cewa mafi girman iko na Allah ne ba namu ba. 8 Muna shan
tsanani ta kowace hanya, ba a ci mu dungum ba. Mun rikice amma ba
mu karaya ba, an tsananta mana amma ba a watsar da mu ba. 9 Ana
tsananta mana amma ba a yashe mu ba. Aka doddoke mu amma ba
mu lalace ba. 10 Mu dai a kullayaumin muna dauke da mutuwar Yesu

a jikkunanmu, saboda a bayyana rayuwar Yesu a jikkunanmu kuma.
11 Mu da muke a raye kuwa a kulluyaumin ana mika mu ga mutuwa
saboda Yesu, domin rayuwar Yesu ta zama a bayyane a jikunanmu na
mutuntaka. 12 Saboda haka, mutuwa tana aiki a cikinmu, amma rai
na aiki a cikinku. 13 Amma dai muna da wannan Ruhu na bangaskiya
kammar yadda aka rubuta: “Na gaskata, saboda haka na furta.” Mu
ma mun gaskata, haka kuwa muke fada. 14 Mun sani cewa wanda
ya tada Ubangiji Yesu daga matattu za ya sake tada mu tare da Yesu.
Mun san cewa zai gabatar da mu tare da ku a gabansa. 15 Dukan
abubuwa sabili da ku suke domin, yayin da aka baza alheri ga mutane
dayawa, bada godiya ta karu ga daukakar Allah. 16 Don haka ba mu
karaya ba. Kodashike daga waje muna lalacewa, daga ciki ana sabunta
mu kulluyaumin. 17 Domin wannan 'yar wahala ta dan lokaci tana
shirya mu zuwa ga nauyin madauwamiyar daukaka wadda ta wuce
gaban aunawa. 18 Domin ba muna kallon abubuwan da ake gani bane,
amma abubuwan da ba a gani. Abubuwan da muke iya gani ba masu
dawwama ba ne, amma abubuwan da ba a gani madawwama ne.

5

1 Mun san cewa idan wannan gidan da muke zaune a ciki ya rushe,
muna da wani ginin daga wurin Allah. Gida ne wanda ba hannuwan
mutane suka gina ba, amma madawwamin gida ne a cikin sama.
2 Domin a cikin wannan jiki muna gurnani, muna jira a suturta mu
da wurin zaman mu na samaniya. 3 Muna jiran wannan ne domin
ta wurin suturtar da mu ba za a same mu tsirara ba. 4 Gama babu
shakka yayinda muke cikin wannan alfarwa, muna gurnani, muna
nawaita. Ba mu so muyi zaman hutanci. Maimakon haka, muna so a
suturtar da mu, domin rai ya hadiye abu mai mutuwa. 5 Wanda kuwa
yake shirya mu domin ainihin wannan abu Allah ne, wanda ya ba
mu Ruhu a matsayin alkawarin abinda ke zuwa. 6 Domin wannan mu
zama da gabagadi koyaushe. Mu lura da cewa yayinda muka shagala
cikin jiki, muna nesa da Ubangiji. 7 Gama bisa ga bangaskiya muke
tafiya, ba bisa ga ganin ido ba. 8 Don haka muna da gabagadi. Mun
gwammace mu rabu da jiki domin mu zauna tare da Ubangiji. 9 Sai
muka maishe shi burinmu, ko muna cikin jiki ko nesa, mu gamshe
shi. 10 Domin tilas dukanmu mu hallara a gaban kursiyin shari'a na
Almasihu, saboda kowa ya karbi sakamakon abubuwan da yayi cikin
jiki, ko masu kyau ne ko marasa kyau. 11 Don haka, domin mun san
tsoron Ubangiji, muna rinjayar mutane. Allah na ganin yadda muke
a fili. Ina fatan hakan a fili take ga lamirinku. 12 Ba muna kokarin
mu rinjaye ku domin ku kalle mu a matsayin amintattun mutane ba.
Maimakon haka, muna ba ku dalilin yin takama da mu, domin ku
sami amsar da za ku bada ga wadanda ke fahariya da kasancewarsu
amma ba game da abinda ke zuciya ba. 13 Gama idan mun fita daga
hankulanmu, saboda Allah ne. Kuma idan muna cikin hankalinmu,
domin ku ne. 14 Domin kaunar Almasihu ta tilas ta mu, domin mun
tabbatar da wannan: cewa mutum daya ya mutu domin kowa, kuma
domin wannan duka sun mutu. 15 Kuma Almasihu ya mutu domin
kowa, domin wadanda ke raye kada su sake rayuwa domin kansu.
A maimakon haka, su yi rayuwa domin shi wanda ya mutu kuma aka

tashe shi. 16 Domin wannan dalili, daga yanzu ba za mu kara shar'anta
kowa bisa ga ma'aunin 'yan'adam ba, ko da yake a baya mun taba
duban Almasihu a haka. Amma yanzu mun daina shar'anta kowa ta
haka. 17 Saboda haka, duk wanda ke cikin Almasihu, sabon halitta
ne. Tsofaffin al'amura sun shude. Duba, sun zama sababbi. 18 Dukan
wadannan abubuwa daga Allah ne. Ya sulhunta mu da kansa ta wurin
Almasihu, ya kuma ba mu hidimar sulhu. 19 Wato, cikin Almasihu,
Allah na sulhunta duniya zuwa gare shi, ba tare da lissafin zunubansu
a kansu ba. Yana damka mana sakon sulhu. 20 Don haka an zabe mu
a matsayin wakilan Almasihu, kamar dai Allah na kira ga mutane ta
wurin mu. Muna rokon ku, saboda Almasihu: "ku sulhuntu ga Allah!"
21 Shi ya maida Almasihu ya zama hadaya domin zunubinmu. Shine
wanda bai taba zunubi ba. Ya yi haka ne don mu zama adalchin Allah
a cikin sa.

6

1 haka, tundashike muna aiki tare, na roke ku kar ku yi watsi da
alherin Allah. 2 Domin ya ce, “A lokacin alheri na saurare ku, kuma
a ranar ceto na agaje ku.” Yanzu ne fa, lokacin alheri. Duba, yanzu
ne ranar ceto. 3 Ba mu sa sanadin faduwa a gaban kowannen ku,
domin ba mu so hidimarmu ta zama marar amfani. 4 Maimakon
haka, mun tabbatar da kan mu ta wurin dukan ayyukanmu, cewa
mu bayin Allah ne. Mu bayinsa ne ta wurin yawan jimiri, azaba,
kunci, wahala, 5 duka, kurkuku, tarzoma, cikin aiki tukuru, cikin
rashin barci yawancin dare, cikin yunwa, 6 cikin tsarki, ilimi, hakuri,
kirki, cikin Ruhu Mai tsarki, da sahihiyar kauna. 7 Mu bayinsa ne
cikin kalmar gaskiya, cikin ikon Allah. Muna kuma da makamai na
adalci, a hanun dama da hagu. 8 Muna aiki cikin daraja da rashin
daraja, kushe da yabo. Ana zargin mu a kan mu mayaudara ne, duk
da haka mu masu gaskiya ne. 9 Muna aiki kamar ba a san mu ba,
gashi kuwa mu sanannu ne. Muna aiki kamar masu mutuwa-duba! -
har yanzu muna raye. Muna aiki kamar wadanda aka hukunta, amma
ba hukuncin kisa ba. 10 Muna aiki kamar muna bakinciki, amma a
koyaushe muna farinciki. Muna aiki kamar matalauta, amma muna
azurta mutane dayawa. Muna aiki kamar ba mu da komai, amma
mun mallaki komai. 11 Mun fada maku dukan gaskiyar, Korantiyawa,
kuma zuciyar mu a bude ta ke. 12 Ba mu kange zukatan ku ba, ku
ne kuka kange zukatanku a gare mu. 13 Yanzu a sabanin haka-Ina
magana da ku kamar yara-ku bude mana zukatanku. 14 Kada ku yi
cudanya da marasa bangaskiya. Wace tarayya ke tsakanin adalci da
take shari'a? Ko kuma wace zumunta ce ke tsakanin haske da duhu?
15 Wace yarjejeniya ke tsakanin Almasihu da Ibilis? ko kuma me ya
hada masu bangaskiya da marasa bangaskiya? 16 ko wace yarjejeniya
ce a tsakanin haikalin Allah da gumaka? Domin kuwa mu haikali ne
na Allah mai rai, kamar yadda Allah ya ce: "Zan zauna a cikin su, in
kuma yi tafiya a tsakanin su. Zan zama Allahnsu, su kuma za su zama
mutanena.” 17 Sabili da haka, "Ku fito daga cikin su, kuma ku zama
kebabbu," in ji Ubangiji. "Kada ku taba kazamin abu, zan kuma karbe
ku. 18 Zan zama Uba a gare ku, ku kuma za ku zama 'ya'ya maza da
mata a gare ni," in ji Ubangiji Mai iko duka.

7

1 Kaunatattu, da shike muna da wadannan alkawura, bari mu
tsaftace kanmu, daga dukan abubuwan da ke kazantar da jikinmu da
ruhunmu. Bari mu bidi tsarki cikin tsoron Allah. 2 Ku ba mu dama!
Bamu bata wa kowa rai ba. Ba mu cutar da kowa ko mu zambaci
kowa ba. 3 Ba domin in kayar da ku na fadi haka ba. Domin kuwa
na riga na fada muku, cewa kuna zuciyar mu, domin mu mutu tare
mu kuma rayu tare. 4 Ina da muhimmin gabagadi a cikin ku, Ina
fahariya da ku. Ina cike da ta'aziya. Farincikina ya cika makil duk
da wahalhalunmu. 5 Yayin da muka zo Makidoniya, jikinmu bai samu
hutu ba. A maimakon haka, mun shiga matsaloli ta ko wace hanya
ta wurin tashin hankali a waje tsoro kuma a ciki. 6 Amma Allah, mai
ta'azantar da raunana, ya ta'azantar da mu ta wurin zuwan Titus. 7 Ba
ta wurin isowar sa kadai Allah ya yi mana ta'aziyya ba. Amma kuma
ta wurin ta'aziyyar da Titus ya samu daga wurin ku. Ya gaya mana irin
matsananciyar kaunarku, bakincikinku, da zurfin kulawarku a kaina.
Na kuwa yi farinciki sosai. 8 Kodashike wasikata, ta bata maku rai,
ban yi da na sanin haka ba. Amma sa'adda na ga wasika ta ta bata
maku rai, na yi da na sani. Sai dai bacin ranku, na dan lokaci ne.
9 Yanzu kuwa, ina farinciki, ba domin bacin ranku ba, amma domin
bacin ranku ya kawo ku ga tuba, kun fuskanci bakinciki na ibada,
donhaka ba ku yi rashi ba sabili da mu. 10 Domin bakinciki daga
Allah ya kan kai ga tuba da ke kammala ceto ba tare da-da na sani
ba. Bakinciki na duniya kuwa ya kan kai ga mutuwa. 11 Ku dubi irin
kyakkyawar niyya da bakincikin nan daga Allah ya haifar a cikin ku.
Ina misalin girman niyyar nan taku ta nuna cewa baku da laifi. Ina
misalin girman fushinku, tsoronku, da sa zuciyarku, himmar ku, da
marmarin ku na ganin cewa an yi adalci! A cikin komai, kun nuna
kanku marasa laifi a cikin wannan al'amari. 12 Kodayake na rubuto
maku, ban rubuto saboda mai laifin ba, ko kuma saboda wanda aka
yi wa laifin. Na rubuto ne domin himmarku gare mu ta sanu gare
ku a gaban Allah. 13 Dalilin haka ne muka samu karfafawa. Baya
ga ta'aziyyar mu, mun kuma yi murna sosai saboda farin cikin Titus,
domin ruhunsa ya wartsake ta wurin ku duka. 14 Domin kuwa idan
na yi fahariya da ku a gaban sa, ban ji kunya ba. A sabanin haka,
kamar yadda kowane abu da muka fada maku gaskiya ne, fahariyarmu
a kan ku ga Titus ta zama gaskiya. 15 Kaunarsa a gare ku tana da
girma, kamar yadda ya rika tunawa da biyayyarku duka, yadda kuka
karbe shi da tsoro da rawar jiki. 16 Ina farinciki matuka domin ina da
cikakken gabagadi a cikin ku.

8

1 Muna so ku sani, 'yan'uwa, game da alherin Allah da aka bayar ga
Ikkilisiyoyin Makidoniya. 2 A lokacin babban gwajin wahala, yalwar
farincikinsu da tsananin talaucinsu ya haifar da yalwar bayarwa
hannu sake. 3 Domin ina shaida, sun yi bayarwa iya kokarinsu, fiye
da abinda ma suke iyawa. Cikin yaddar ransu 4 da roko mai yawa
suka nace da a ba su zarafi su yi tarayya a wannan hidima ga masu
bi. 5 Haka ya auku ba kamar yadda muka yi zato ba. A Maimakon
haka, sai da suka fara bada kansu ga Ubangiji. Kuma suka bada kansu
gare mu bisa ga nufin Allah. 6 Sai muka karfafa Titus, wanda ya rigaya

ya fara wannan aiki, domin ya kammala wannan aiki na bayarwa ta
fannin ku. 7 Amma kun habaka cikin komai-cikin bangaskiya, cikin
magana, cikin sani, cikin aiki tukuru, cikin kaunarku dominmu. Don
haka, ku tabbata kun habaka a wannan aiki na bayarwa. 8 Na fadi
haka ne ba kamar ina umurtar ku ba. A maimakon haka, na fadi haka
ne in gwada sahihancin kaunarku ta wurin kwatanta ta da himmar
sauran mutane. 9 Domin kun san alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu.
Kodashike shi mai arziki ne, amma ya zama matalauci, domin ta wurin
talaucinsa ku yi arziki. 10 A wannan al'amari zan ba ku shawarar da
za ta taimake ku. Shekarar da ta wuce, ba fara wani abu kawai kuka
yi ba, amma kun yi marmarin ku yi shi. 11 Yanzu ku kammala shi.
Kamar yadda kuke da niyya da marmarin yin haka a lokacin, bari ku
yi kokari ku kawo shi ga kammalawa iyakar iyawar ku. 12 Idan kuna
niyya ku yi wannan aiki, abu mai kyau ne karbabbe kuma. Tabbas ya
zama dai-dai da abinda mutum ke da shi, ba abinda ba ya da shi ba.
13 Domin wannan aiki ba domin a nawaita maku sannan wadansu su
samu sauki ba ne. A maimakon haka, ya kamata a sami daidaituwa.
14 Yalwar ku a wannan lokaci za ta zama abin biyan bukatarsu. Haka
nan kuma domin yalwar su ta iya biyan bukatarku, domin a sami
daidaituwa. 15 Yana nan kamar yadda aka rubuta: “Wanda ke da
shi dayawa bai samu raguwar komai ba, kuma wanda yake da kadan
bai rasa komai ba.” 16 Amma godiya ga Allah, da yasa a zuciyar Titus
marmarin kulawa da ku kamar wadda nake da ita domin ku. 17 Gama
ba rokon mu kadai ya karba ba, amma ya yi da gaske akan haka. Ya
zo gare ku ne da yardar kan sa. 18 Mun aiko tare da shi dan'uwa
da ake yaba masa a tsakanin dukan Ikkilisiyoyi domin ayyukansa a
cikin shelar bishara. 19 Ba domin wannan kadai ba, amma Ikkilisiyoyi
ne suka zabe shi ya tafi tare da mu a cikin yin wannan hidima ta
alheri. Wannan domin girmama Ubangiji ne kansa da kuma domin
aniyarmu ta taimakawa. 20 Muna gudun kada kowa ya sa mana laifi
game da wannan alheri da muke dauke da shi. 21 Niyyar mu ce mu yi
kyakkyawan abu, ba a gaban Ubangiji kadai ba, amma a gaban mutane
ma. 22 Mun kuma aiki wani dan'uwan tare da su. Mun sha gwada shi,
kuma mun same shi da himma wajen ayyuka da dama. Yanzu kuma
ya kara himma, saboda amincewa mai girma da yake da ita gare ku.
23 Game da Titus, shi abokin tafiyata ne, kuma abokin aikina domin ku.
Game da yan'uwanmu, an aiko su ne daga Ikkilisiyoyi. Su kuwa daraja
ne ga Almasihu. 24 Don haka, ku nuna masu kaunarku, ku kuma nuna
wa Ikilisiyoyi dalilin fahariyarmu game da ku.

9

1 Game da hidima domin tsarkaka, ya dace in rubuta maku. 2 Na
san marmarinku, wanda na yi fahariya da shi a gaban mutanen
Makidoniya. Na gaya masu Akaya sun riga sun shirya tun bara.
Kwazon ku ya sa yawancin su sun shiga aiki. 3 To na aiko maku da
'yan'uwa saboda kada fahariyarmu akanku ta zama a banza, domin
kuma ku zauna a shirye, kamar yadda na ce za ku yi. 4 Idan kuwa ba
haka ba, idan wani cikin makidoniyawa ya biyoni kuma ya tarar da
baku shirya ba, za mu ji kunya-ba ni cewa komai game da ku-domin
ina da gabagadi a kan ku. 5 Sai na ga ya dace in turo 'yan'uwa su zo
wurin ku kafin lokaci yayi suyi shirye shirye game da gudummuwar

da kuka yi alkawari. Wannan ya zama haka ne domin a shirya shi a
matsayin bayarwar albarka, ba wani abin kwace ba. 6 Batun shine:
wanda ya shuka kadan zai girbi kadan, wanda kuma ya shuka da
manufar albarka zai girbi albarka 7 Bari kowa ya bayar bisa ga yadda
ya yi niyya a zuciyarsa. Kada ya bayar da bacin rai ko kamar dole.
Gama Allah yana kaunar mai bayarwa da dadin rai. 8 Allah na da ikon
ya sa kowace albarka ta ribanbanya domin ku, domin, a koyaushe, a
cikin dukan abubuwa, ku sami duk abinda kuke bukata. Hakan zai
kasance domin ku ribabbanya kowanne kyakkyawan aiki. 9 Kamar
yadda aka rubuta, "Ya rarraba arzikinsa, ya bada shi ga matalauta.
Adalcinsa ya dawwama har abada." 10 Shi wanda ke bayar da iri ga mai
shuka da gurasa domin abinci, zai bayar ya kuma ribabbanya maku
iri domin shuka. Zai sa girbin adalcinku ya karu. 11 Za ku wadata ta
kowace hanya domin ku zama masu bayarwa, wannan kuwa zai sa
a yi wa Allah godiya ta wurin mu. 12 Aiwatar da wannan hidima ba
biyan bukatun tsarkaka kawai take yi ba. Tana kuma ribanbanya zuwa
ayyuka masu yawa na bada godiya ga Allah. 13 Domin an gwada ku
an tabbatar da ku akan wannan hidima, za ku kuma daukaka Allah ta
wurin biyayyar ku ga shaidar bisharar Almasihu. Za ku kuma daukaka
Allah ta wurin yalwar bayarwarku gare su da kowa duka. 14 Suna
marmarin ganin ku, suna kuma yi maku addu'a. Suna yin haka saboda
alherin Allah mai girma da ke bisan ku. 15 Godiya ga Allah domin
kyautarsa wadda ta fi gaban bayyanawa.

10

1 Ni, Bulus, da kaina nake rokon ku, ta wurin tawali'u da nasihar
Almasihu. Ina da saukin kai yayinda nake gaban ku, amma ina da
gabagadi a gare ku yayinda ba na tare da ku. 2 Ina rokon ku, yayinda
nake gabanku, ba ni so in zama mai tsaurin hali. Amma ina ganin
zan bukaci zama mai gabagadi sa'adda nake tsayayya da su wadanda
ke zaton muna zama bisa ga jiki. 3 Kodashike dai muna tafiya bisa
jiki, ba ma yin yaki bisa jiki. 4 Domin makaman da muke yaki da
su ba na jiki ba ne. Maimakon haka, makamai ne na Allah da ke da
ikon rushe ikokin shaidan. Suna kawar da dukan gardandamin da ke
kawo kaucewa. 5 Muna kuma rushe duk wani abinda ke gaba da sanin
Allah. Muna kuma kama kowanne tunani zuwa biyayya ga Almasihu.
6 Muna kuma shirye mu hukunta kowanne irin aiki na rashin biyayya,
da zarar biyayyarku ta tabbata. 7 Dubi abin da aka sa a bayyane a
gaban ku. In har wani ya tabbata shi na Almasihu ne, bari fa ya
tunatar da kansa cewa kamar yadda shi na Almasihu ne, hakanan
muma muke. 8 Ko da zan yi fahariya da ikon da muke dashi, wanda
Ubangiji ya ba mu domin mu inganta ku, ba domin mu rushe ku ba,
ba zan ji kunya ba. 9 Ba na so ya zama kamar ina firgita ku ne da
wasikuna. 10 Domin wadansu mutane na cewa, “Wasikunsa na da iko
da firgitarwa, amma in ka gan shi kumama ne. Kalmominsa ba abin
saurare ba ne.” 11 Bari wadannan mutane su sani cewa abinda muke
fadi a kalmomin wasikunmu lokacin da ba mu nan, haka za mu yi
in muna nan. 12 Mu dai ba mu hada kanmu da kowa, ko kuma mu
kwatanta kanmu da wadanda ke yabon kansu. Amma yayin da suke
gwada kansu da junansu, suke kuma kwatanta kansu da junansu, ba
su da ganewa. 13 Saidai, ba za mu yi fahariya fiye da yadda ya kamata

ba. Maimakon haka, za mu yi haka ne gwalgwadon iyakar abinda
Allah ya sa muyi, iyakar da takai gareku. 14 Gama bamu yi zarbabi
ba sa'adda muka kai gareku. Mune na farko da muka kai gare ku da
bisharar Almasihu. 15 Ba mu yi fahariya fiye da kima game da aikin
wasu ba. Maimakon haka, muna fatan bangaskiyar ku ta karu domin
bangaren aikin mu ya kara fadada kwarai, kuma a daidai iyakarsa.
16 Muna fatan haka, domin mu kai bishara zuwa yankunan da ke gaba
da naku. Ba za mu yi fahariya akan aikin da aka yi a yankin wani
ba. 17 "Amma bari duk wanda zai yi fahariya, ya yi ta cikin Ubangiji."
18 Domin ba wanda ya ke shaidar kansa shine yardajje ba. Maimakon
haka, sai dai wanda Ubangiji ke shaidarsa.

11

1 Ina fatan za ku jure da ni cikin wauta kadan. Ko da yake lallai kuna
jurewa da ni! 2 Domin ina kishi sabili da ku. Kishi na kuwa irin na
Allah ne domin ku. Tun da na alkawartar da ku a cikin aure ga miji
daya. Na kuma yi alkawarin in gabatar da ku kamar budurwa mai
tsarki ga Almasihu. 3 Gama ina fargaba a kan ku, ko watakila, kamar
yadda macijin ya yaudari Hauwa'u ta wurin kissarsa, Ya zamana
tunaninku ya kauce daga sahihiyar sadaukarwa ga Almasihu. 4 Anar
misali idan wani ya zo ya kawo shelar wani Yesu daban da wanda
muka yi maku wa'azinsa. Ko kuma kun karbi wani ruhu daban da
wanda muka karba. Ko kuma kun karbi wata bishara daban da wadda
muka karba. Amincewar da kuka yi wa wadannan abubuwa ta isa!
5 Don kuwa ina tsammanin ba a baya nake ba ga sauran wadanda
ake kira manyan manzanni. 6 To ko ma ba a ilimantar da ni ba
akan yin jawabi, ban rasa horarwar ilimi ba. Ta kowace hanya kuma
cikin abubuwa duka mun sanar da ku wannan. 7 Na yi zunubi ne
da na kaskantar da kai na domin a daukaka ku? Domin na yi maku
wa'azin bisharar Allah kyauta. 8 Na yi wa sauran Ikilisiyoyi kwace ta
wurin karbar gudummuwa daga wurin su domin inyi maku hidima.
9 Lokacin da ina tare da ku kuma na sami kai na cikin bukata, ban
dora wa kowa nauyi ba. Domin 'yan'uwa da suka zo daga Makidoniya
sun biya bukatuna. A cikin komai na kebe kaina daga zama nawaya
a gare ku, kuma zan cigaba da yin haka. 10 Kamar yadda gaskiyar
Almasihu ke ciki na, ba zan yi shiru da wannan fahariya tawa ba
a cikin dukan kasar Akaya. 11 Don me? Saboda ba na kaunar ku?
Allah ya sani. 12 Amma abinda na ke yi, zan cigaba da yi. Zan yi
haka ne domin in yanke zarafin wadanda ke son samun zarafi kamar
mu akan abubuwan da suke fahariya da shi. 13 Don irin wadannan
mutane manzannin karya ne masu aikin yaudara. Suna badda kama
kamar manzannin Almasihu. 14 Wannan ba abin mamaki ba ne, domin
shaidan ma yakan badda kama ya fito kamar mala'ikan haske. 15 Ba
wani babban abin mamaki ba ne idan bayin sa sun badda kamanninsu
don a dauka bayin adalci ne su. Karshen su zai zama sakamakon
abin da suka aikata. 16 Ina kara fadi: Kada wani ya yi zaton ni wawa
ne. Idan kun yi zaton hakan, to ku dauke ni kamar wawan don inyi
fahariya kadan. 17 Abinda nake fadi game da wannan gabagadi mai
fahariya ba bisa ga amincewar Ubangiji ba ne, amma ina magana a
matsayin wawa. 18 Tun da mutane dayawa suna fahariya bisa ga jiki,

ni ma zan yi fahariya. 19 Gama kuna murnar tarayya da wawaye. Ku
masu hikima ne! 20 Kuma kuna hakuri da wanda zai bautar da ku,
idan ya tauye ku, yana amfani da ku don ribar kansa, idan ya dauki
kansa fiye da ku, ko ya mammare ku a fuska. 21 Ina mai cewa mun
kunyata da muka rasa gabagadin yi maku haka. Duk da haka idan
wani zai yi fahariya-Ina magana kamar wawa-Ni ma zan yi fahariya.
22 Su yahudawa ne? Ni ma haka. Su Isra'ilawa ne? Nima haka. Su
zuriyar Ibrahim ne? Nima haka. 23 Su bayin Almasihu ne? (Ina
magana kamar ba ni cikin hankalina) na fi su ma. Na ma yi aiki
tukuru fiye da su duka, shiga kurkuku fiye da kowa, a shan duka
babu misali, a fuskantar haduran mutuwa da yawa. 24 Daga hannun
yahudawa sau biyar na sha bulala "Arba'in ba daya". 25 Sau uku na
sha dibga da sanduna. Sau daya aka jejjefe ni da duwatsu. Sau uku
na yi hadari a jirgin ruwa. Na yi tsawon dare da yini guda a tsakiyar
teku. 26 Ina shan tafiye tafiye, cikin hadarin koguna, cikin hadarin
'yan fashi, cikin hadari daga mutane na, cikin hadari daga al'ummai,
cikin hadarin birni, cikin hadarin jeji, cikin hadarin teku, cikin hadarin
'yan'uwan karya. 27 Na sami kaina ina aiki tukuru cikin mawuyacin
hali, cikin yin dare dayawa ba barci, cikin yunwa da kishin ruwa, cikin
yawan azumi, cikin sanyi da tsiraici. 28 Baya ga wadannan duka, akwai
nauyi a kaina kullayaumin saboda damuwata akan Ikkilisiyoyi duka.
29 Waye kumama, wanda ban zama kumama akan shi ba? Wanene
aka sa yayi tuntube, kuma ban kuna ba? 30 Idan zan yi fahariya,
zan yi fahariya akan abinda ke nuna kasawata. 31 Allah kuma Uba
na Ubangijinmu Yesu, wanda ya isa yabo har abada, ya san ba karya
nake yi ba! 32 A Damasku, gwamnan da ke mulki karkashin sarki Aritas
yasa aka yi tsaron birnin Damasku domin a kama ni. 33 Amma ta taga
cikin kwando aka ziraro ni bayan ganuwar birni, na kuwa kucce daga
hannunsa.

12

1 Dole ne in yi fahariya, ko dashike bata da ribar komai. Amma zan ci
gaba da wahayoyi da ruyoyi daga Ubangiji. 2 Na san wani mutum cikin
Almasihu, wanda shekaru goma sha hudu da suka wuce-ko a cikin jiki
ne ko ba a jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani-an dauke shi zuwa sama ta
uku. 3 Kuma na san wannan mutumin-ko cikin jiki ko kuma ba cikin
jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani- 4 an dauke shi zuwa Firdausi ya
kuma ji madaukakan al'amura wadanda ba mai iya fadi. 5 A madadin
irin wannan mutumin zan yi fahariya. Amma a madadin kaina ba
zan yi fahariya ba, sai dai game da kumamancina. 6 Idan ina so inyi
takama, ba zai zama wauta ba, domin gaskiya zan rika fada. Amma
zan guje wa fahariya, domin kada wani ya dauke ni fiye da abinda ya
gani ko ya ji daga gare ni. 7 Zan kuma gujewa fahariya saboda irin
wadannan gagaruman ruyoyi. Domin kada in cika da girman kai, an
ba ni kaya cikin jikina, manzon shaidan ya wahalshe ni, domin kada
in yi girman kai dayawa. 8 Na roki Ubangiji har sau uku domin ya
kawar mini da wannan. 9 Amma ya ce mani, “Alherina isasshe yake a
gare ka, domin ta wurin kumamanci karfi yake cika.” Don haka zan
gwammace takama a akan kasawata, domin ikon Almasihu ya zauna
a ciki na. 10 Sabili da haka a gamshe nake ta dalilin Almasihu, cikin

kumamanci, ko raini, ko matsaloli, ko jarabobi, ko kuma nawaya. Don
ko dayaushe na raunana, ina da karfi kuma. 11 Na zama wawa! Amma
ku ne kuka tilasta mani haka, ya kamata ku yabe ni, domin ban kasa ga
wadan da ake kira manyan manzanni ba, ko da shike ni ba komai ba
ne. 12 Cikakkun alamun mazanni sun faru a tsakanin ku, da cikakken
hakuri, alamu da abubuwan ban mamaki da manyan ayyuka. 13 Ta
yaya kuka zama da rashin muhimmanci akan sauran Ikkilisiyoyin, sai
dai don ban zama matsala a gare ku ba? Ku gafarce ni a kan wannan
laifin. 14 Duba! A shirye nake domin in zo gare ku karo na uku. Ba zan
so in zamar maku nawaya ba, domin ba kayanku nake so ba. Amma
ku nake so. Domin ba 'ya'ya ne ya kamata su yi wa iyaye tanadi ba.
Amma iyaye ne ya kamata su yi wa 'ya'ya tanadi. 15 Zan yi murnar
biyan bukatunku, ko ya kai ga in bada rai na. Idan ni na kaunace ku,
sosai, sai ni za a kaunata kadan? 16 Amma kamar yadda yake, ban
nawaita maku ba. Amma, da shike ni mai dabara ne, Ni ne na kama
ku da yaudara. 17 Ko na cutar da ku ta wurin wadanda na turo maku?
18 Rokar Titus na yi domin ya zo gare ku, sa'an nan na turo shi da
wani dan'uwa. Ko da na turo Titus, ya cutar da ku ne, ba cikin hanya
daya muka yi tafiya ba? Ba a sawu daya muka yi tafiya ba? 19 Kuna
tsammanin a dukan wannan lokaci muna kare kan mu a gaban ku
ne? A gaban Allah, a cikin Almasihu muke fadin komai domin ku
sami karfi. 20 Ina tsoro domin idan na zo ba zan same ku yadda nake
zato ba. Ina tsoro kuma ba za ku same ni kamar yadda ku ke zato
ba. Ina tsoron cewa za a sami gardandami, kishi, barkewar fushi, buri
na son kai, gulma, girman kai da yamutsi. 21 Ina tsoron cewa bayan
na dawo, Allahna zai iya kaskantar da ni a gaban ku. Ina tsoron cewa
zan yi bakinciki domin mutane dayawa da suka yi zunubi kafin yanzu,
wadanda kuma ba su tuba daga rashin tsarki da zina da fasikanci da
ayyukan sha'awa da suka aikata ba.

13

1 Wannan ne karo na uku da nake zuwa gare ku, "Ana tabbatar da
kowanne zargi ta bakin shaidu biyu ko uku." 2 Na riga na yi magana a
baya da wadanda suka yi zunubi da kuma sauran a lokacin da ina tare
da ku karo na biyu, kuma ina sake fadi: Idan na sake zuwa, ba zan
raga masu ba. 3 Ina fadi maku wannan ne domin kuna neman shaida
ko Almasihu na magana ta bakina. Shi ba kasashshe bane zuwa gare
ku. Maimakon haka, Shi mai iko ne a cikin ku. 4 Domin an gicciye shi
cikin kasawa, amma yana da rai ta ikon Allah. Don mu ma kasassu ne
a cikin shi, amma za mu rayu tare da shi cikin ikon Allah dake cikinku.
5 Ku auna kanku ku gani ko kuna cikin bangaskiya. Ku yi wa kanku
gwaji. Ba ku lura da cewa Yesu Almasihu yana cikin ku ba? Yana cikin
ku, sai dai in ba a amince da ku ba. 6 Gama ina da gabagadin cewa za
ku iske an amince da mu. 7 Ina addu'a ga Allah cewa ba za a same ku
da laifi ba. Ba wai ina rokon mu bayyana kamar mun ci gwadawar
ba. Maimakon haka, ina addu'a ku yi abinda ke dai dai, ko dayake
mun yi kamar mun fadi gwadawar. 8 Domin bamu iya yin wani abu
na tsayayya da gaskiya ba, sai dai mu yi domin gaskiya. 9 Muna farin
ciki idan mun kasa ku kuma kun yi karfi. Muna addu'a kuma domin
ku kammalu. 10 Na rubuta wadannan abubuwa yayinda ba ni tare da

ku, saboda yayin da zan kasance da ku ba zan zamar maku mai fada
ba. Ba na so inyi amfani da ikon da Ubangiji ya bani in tsattsaga ku,
sai dai in gina ku. 11 A karshe, 'yan'uwa, ku yi farinciki, ku yi aiki
don sabuntuwa, ku karfafa, ku yarda da juna, ku zauna cikin salama.
Kuma Allahn kauna da salama zai kasance tare da ku. 12 Ku gai da
juna da tsattsarkar sumba. 13 Masu bi duka suna gaishe ku. 14 Bari
alherin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Allah, da zumuntar Ruhu
Mai Tsarki su kasance tare da ku duka.

GALATIYAWA

1 Wannan Bulus manzo ne. Manzancina kuwa, bai zo daga mutane
ba ko mutum, amma ta wurin Yesu Almasihu da Allah Uba wanda
da ya tashe shi daga matattu. 2 Ni da dukan 'yan'uwa da nake tare
da su a nan, ina rubuto maku ku iklisiyoyi da ke a Galatiya. 3 Alheri
zuwa gare ku da salama daga Allah Ubanmu da kuma Ubangjinmu
Yesu Almasihu, 4 wanda ya ba da kansa domin zunubanmu saboda ya
kubutar da mu daga wannan mugun zamani, bisa ga nufin Allah da
Ubanmu. 5 Daukaka ta tabbata a gare shi har abada abadin. 6 Na yi
mamaki kwarai yadda kuka juya da sauri zuwa wata bishara daban.
Na yi mamakin cewa kuna juyawa daga shi wanda ya kira ku ta wurin
alherin Almasihu. 7 Ba wata bishara, amma akwai wadansu mutane da
suke kawo maku rudani kuma suna so su gurbata bisharar Almasihu.
8 Amma, ko da mu ne ko mala'ika daga sama ya yi maku shelar wata
bishara ta daban da wadda muka yi shelar ta, la'ananne ne. 9 Kamar
yadda muka fadi maku a da, yanzu kuma ina sake fada, “Idan wani ya
yi maku shelar wata bishara ta daban da wadda kuka karba, la'ananne
ne.” 10 To yanzu ina neman shaidar mutane ne ko Allah? Ina neman
in gamshi mutane ne? Idan har yanzu ina kokarin in gamshi mutane
ne, ni ba bawan Almasihu ba ne. 11 Ina son ku sani fa 'yan'uwa, cewa
bisharar da nake shelar ta ba daga mutane take ba. 12 Ban karbe ta
daga mutum ba, ba ma wanda ya koyar mani A maimakon haka, ta
wurin wahayin Yesu Almasihu ne zuwa gare ni. 13 Kun riga kun ji game
da rayuwa ta a da cikin Yahudanci, yadda da nake da kwazon tsananta
wa iklisiyar Allah fiye da misali kuma ina lalatar da ita. 14 Ina gaba-
gaba cikin Yahudanci fiye da yawancin tsararrakina. A kwazo kuwa
fiye da kima game da al'adun ubannina. 15 Amma ya gamshi Allah ya
zabe ni daga cikin mahaifiyata. Ya kira ni ta wurin alherinsa. 16 Ya
bayyana dansa a gareni, saboda in yi shelar sa cikin al'ummai. Nan da
nan, ban nemi shawarar nama da jini ba 17 kuma ban tafi Urushalima
ba wurin wadanda suka zama manzanni kafin ni. Maimakon haka sai
na tafi Arebiya, daga nan sai na dawo Dimashku. 18 Bayan shekara uku
na je Urushalima don in san Kefas, na zauna da shi na kwana goma sha
biyar. 19 Amma ban ga ko daya daga cikin manzannin ba sai Yakubu
kadai, dan'uwan Ubangiji. 20 Duba, a gaban Allah, ba karya nake yi ba
cikin abin da na rubuta maku. 21 Daga nan sai na je lardin Suriya da
Kilikiya. 22 Har a lokacin babu wanda ya san ni a fuska a iklisiyoyin
Yahudiya da suke cikin Almasihu, 23 amma sai labari kawai suke ji,
“Wanda a da yake tsananta mana yanzu yana shelar bangaskiyar da a
da yake rusarwa.” 24 Suna ta daukaka Allah saboda ni.

2

1 Daga nan, bayan shekara goma sha hudu na koma Urushalima
tare da Barnaba. Na kuma dauki Titus tare da ni. 2 Na koma ne
domin Allah ya nuna mani in koma. Sai na gabatar masu shelar
bisharan da nake yi a cikin al'ummai. (Amma a kebe na yi magana da
wadanda aka dauka muhimman shugabanni). Na yi haka ne domin
in tabbatar da cewa ba gudun banza nake yi ba, ko kuma na yi gudun

banza. 3 Amma ko Titus wanda yake tare da ni, Baheline, ba wanda
ya tilasta masa ya yi kaciya. 4 Wannan maganar ta taso ne daga
'yan'uwan karya da suka zo cikinmu a boye su ga 'yancin mu a cikin
Yesu Almsihu. Sun yi marmarin su maishe mu bayi ga doka. 5 Ba mu
mika kanmu biyayya gare su ba ko da na sa'a daya, domin gaskiyar
bishara ta kasance babu canzawa domin ku. 6 Amma su wadanda a
ke ganin su da muhimmanci ba su taimaka mani da komai ba. Ko su
wanene su bai dame ni ba. Allah ba ya karbar wanda mutane suka
fi so. 7 Maimakon haka, suka ga an danka mani shelar bishara ga
wadanda ba su da kaciya. Kamar yadda aka ba Bitrus shelar bishara
ga masu kaciya. 8 Gama Allah wanda yake yin aiki a cikin Bitrus domin
manzanci zuwa ga masu kaciya, haka kuma yake aiki ciki na zuwa ga
al'ummai. 9 Da Yakubu, Kefas, da Yahaya, wadanda a ke gani masu
gina ikilisiya, suka fahimci alherin da aka ba ni, suka bamu hannun
dama na zumunci ni da Barnaba, Sun yi haka ne kawai domin mu
mu tafi zuwa wurin al'ummai, su kuma su je wurin masu kaciya.
10 Suna kuma so mu tuna da matalauta. Ni ma ina da aniyar yin
haka. 11 Da Kefas ya kai Antakiya, na yi tsayayya da shi a gabansa
domin shine ke da kuskure. 12 Da ma Kefas yana cin abinci tare
da al'ummai kafin zuwan wasu mutane daga wurin Yakubu. Amma
da wadannan mutane suka iso, sai ya dena kuma ya ware kansa
daga al'umman. Yana jin tsoron wadannan mutanen da ke bukatar
kaciya. 13 Hakannan ma sauran Yahudawa da suke tare da shi sun
bi munafurcin sa. A sakamakon haka Barnaba ma ya bi munafurcin
su. 14 Da na ga basu bin gaskiyar da take cikin bisharar, na gaya wa
Kefas a gaban su duka, "Idan kai Bayahude ne kana rayuwar ka ta
al'ummai a maimakon rayuwar Yahudawa, to ta yaya za ka tilasta wa
al'ummai su yi zaman Yahudawa? " 15 Mu da muke Yahudawa daga
haihuwa, ba "Al'ummai masu zunubi ba." 16 Ku sani fa, babu wanda
za a baratar ta ayyukan shari'a. A maimakon haka an baratar da su ta
wurin bangaskiya cikin Yesu Almasihu. Mun zo ga cikin Almasihu Yesu
domin mu samu baratarwa ta bangaskiya cikin Almasihu, kuma ba ta
ayyukan shari'a ba. Domin ta ayyukan shari'a babu wanda zai samu
baratarwa. 17 Amma idan mun nemi Allah ya baratar da mu cikin
Almasihu, mun samu kanmu masu zunubi kenan, Almasihu ya zama
bawan zunubi ne? Ko kadan! 18 Idan na sake gina dogara ta a kan
shari'a, dogarar da na juya wa baya, na nuna kai na mai karya shari'a
kenan. 19 Ta wurin shari'a na mutu ga shari'a, domin in yi rayuwa irin
ta Allah. 20 An giciye ni tare da Almasihu, ba nine ke rayuwa ba kuma,
amma Almasihu ke rayuwa a cikina. Rayuwar da nake yi a yanzu a
cikin jiki, ina yin ta ne, ta wurin bangaskiya ga dan Allah, wanda ya
kaunace ni ya ba da kansa domina. 21 Ban yi watsi da alherin Allah ba,
domin idan adalci ya wanzu ta wurin shari'a, ashe Almasihu ya mutu
a banza kenan.

3

1 Ku Galatiyawa marasa wayo! Wanne mugun ido ya cuce ku? Ashe,
ba Yesu Almasihu gicciyayye aka nuna a gaban idon ku ba? 2 Ina so
in gane wannan daga wurin ku ne kawai. Kun karbi Ruhun ta wurin
ayyukan doka ne ko ta wurin ba da gaskiya ga abin da kuka ji? 3 Rashin
wayonku ya yi yawa haka ne? Kun fara da Ruhu, sai kuma yanzu ku

karasa a cikin jiki? 4 Kun fuskanci abubuwa da yawa a banza ne -
har idan a banza ne? 5 To, shi wanda ya ba ku Ruhun, da ayyuka
masu iko a tsakanin ku, ya yi ne ta wurin ayyukan shari'a ko ta wurin
ji tare da bangaskiya? 6 Ibrahim "ya ba da gaskiya ga Allah, kuma
an lisafta mashi wannan a matsayin adalci." 7 Ta wannan hanya ku
fahimta su wadanda suka ba da gaskiya, 'ya'yan Ibrahim ne. 8 Nassi
ya riga ya hangi gaba cewa, ta wurin bangaskiya Allah zai baratar da
Al'ummai. An yi wa Ibrahim shelar bishara tuntuni: "A cikinka ne
dukan al'ummai za su yi albarka." 9 Saboda haka, wadanda suka ba
da gaskiya, masu albarka ne tare da Ibrahim wanda ke da bangaskiya.
10 La'ana na kan wadanda sun dangana ga ayyukan shari'a. Gama
a rubuce yake, "La'ananne ne kowanne mutum da bai tsaya ga duk
abin da ke a rubuce cikin littafin shari'a ba, ya kuma aikata shi duka."'
11 Yanzu a sarari yake, Allah ba ya baratar da kowa ta wurin shari'a,
domin "Mai adalci zai rayu ta bangaskiya." 12 Doka ba daga bangaskiya
take ba, 'Amma a maimakon haka, "Shi wanda ke yin wadannan
abubuwa cikin shari'a, zai yi rayuwa ta wurin shari'a." 13 Almasihu
ya fanshe mu daga la'anar shari'a da ya zama la'ananne saboda mu.
Kamar yadda yake a rubuce, "La'ananne ne duk wanda aka sargafe
a bisa itace." 14 Dalilin shine, albarkan da ke bisan Ibrahim ta zo
ga al'ummai cikin Almasihu Yesu, domin mu samu karban alkawarin
Ruhu ta wurin bangaskiya. 15 'Yan'uwa, ina magana bisa ga ka'idojin
mutane. Idan mutane sun yi yarjejeniya, babu mai kawar da shi ko
a kara shi. 16 Yanzu fa, an fada alkawaran nan ne ga Ibrahim da
zuriyarsa. Bai ce, "ga zuriya ba" da manufar masu yawa; amma a
maimakon haka ga daya kadai, "ga zuriyar ka," wanda shine Almasihu.
17 Yanzu na fadi wannan. Shari'a, wadda ta zo shekaru 430 daga baya,
ba ta kawar da alkawarin da Allah ya tabbatar da shi ba tun a baya.
18 Domin idan da gadon ya zo ta dalilin shari'a ne, da ba za ya zo
kuma ta dalilin alkawari ba. Amma Allah ya ba da shi ga Ibrahim
kyauta ta wurin alkawari. 19 Me ya sa kenan aka ba da shari'a? An
kara ta ne saboda laifuffuka, har sai zuriyar Ibrahim din nan ta zo ga
wadanda aka yi masu alkawarinta. An kaddamar da ikon shari'ar ta
wurin mala'iku, ta hannun matsakaici. 20 Yanzu dai matsakanci yana
nufin mutum fiye da daya, duk da haka Allah daya ne. 21 Shari'a tana
tsayayya da alkawaran Allah kenan? Ko kadan! Domin idan da an
ba da shari'a da ke iya bayar da rai, babu shakka da adalci ya zo ta
wurin wannan shari'a. 22 A maimakon haka, nassi ya kulle abubuwa
duka a karkashin zunubi. Allah ya yi wannan domin alkawarin sa
na ceton mu ta wurin bangaskiya cikin Yesu Almasihu ya samu a ba
da shi ga wadanda suka gaskanta. 23 Amma kafin bangaskiya cikin
Almasihu ta zo, an kulle mu kuma aka tsare mu da shari'a har zuwa ga
wahayin bangaskiya. 24 Daga nan shari'a ta zama mana jagora har sai
da Almasihu ya zo, domin mu samu baratarwa ta wurin bangaskiya.
25 Yanzu da bangaskiya ta zo, ba mu kuma a karkashin jagora. 26 Domin
dukanku 'ya'yan Allah ne ta wurin bangaskiya cikin Almasihu Yesu.
27 Dukanku da aka yi wa baftisma cikin Almasihu, kun suturce kanku
da Almasihu. 28 Babu Bayahude ko Baheline, bawa ko 'yantacce, babu
na miji ko mace, domin dukanku daya ne cikin Almasihu Yesu. 29 Idan
ku na Almasihu ne, ku zuriyar Ibrahim ne kenan, magada bisa ga

alkawarin.

4

1 Ina cewa muddin magaji yaro ne, babu bambancin sa da bawa,
ko da yake shine mai mallakan dukan kadarorin. 2 A maimakon
haka, yana karkashin masu jagora da amintattu har sai lokacin da
mahaifinsa ya ajiye. 3 Hakannan mu ma, lokaci da muke yara, an
rike mu cikin kangi na tushin ka'idojin wannan duniya. 4 Amma da
lokacin ya yi daidai, Allah ya aiko da dansa, haihuwar mace, haihuwar
karkashin shari'a. 5 Ya yi haka ne domin ya fanshi wadanda ke a
karkashin shari'a, domin mu karbi diyanci a matsayin 'ya'ya. 6 Domin
ku 'ya'ya ne, Allah ya aiko da Ruhun Dansa cikin zuciyarmu, Ruhun
wanda ke kirar, “Abba, Uba.” 7 Saboda wannan dalilin kai ba kuma
bawa ba ne amma da. Idan kai da ne, hakannan kuma kai ma magaji
ne ta wurin Allah. 8 Duk da haka a da, da ba ku san Allah ba, bayi ne
ku ga alloli wadanda ainihi ba alloli ba ne ko kadan. 9 Amma yanzu da
kuka san Allah, ko kuma, yanzu da Allah ya san ku, me ya sa kuke sake
komawa zuwa ga tushen ka'idodin nan mara karfi da amfani? Kuna
so ku sake komawa zaman bayi kuma daga farko? 10 Kuna kiyaye
ranaku na musamman, sabobin watanni, lokatai, da shekaru. 11 Ina
ji maku tsoro. Ina tsoro cewa kamar na yi aiki cikinku a wofi. 12 Ina
rokon ku 'yan'uwa, ku zama kamar yadda nake, domin ni ma na zama
kamar ku. Ba ku yi mani laifin komai ba. 13 Amma kun sani cewa
saboda rashin lafiya ne na yi maku shelar bishara da farko. 14 Ko
da yake halin da nake ciki cikin jiki a zahiri ya sa ku cikin gwaji, ba
ku raina ni ba ko kuma kuka watsar da ni. A maimakon haka, kun
karbe ni kamar mala'ikan Allah, kamar ni Almasihu Yesu ne da kansa.
15 Saboda haka, yanzu ina murnar taku? Domin ina shaidar ku, idan
mai yiwuwa ne, da kun kwakulo idanunku, kun ba ni. 16 To kenan, na
zama makiyin ku ne saboda na gaya maku gaskiya? 17 Suna neman
ku da himma ba domin wani alheri ba ne. Suna so su raba ni da ku
domin ku bi su. 18 Yana da kyau ko yaushe a yi himma domin dalilai
masu kyau, ba kuma kawai sa'adda ina tare da ku ba. 19 'Ya'yana
kanana, sabili da ku ina cikin zafin nakuda kuma sai Almasihu ya
samu kafuwa cikinku. 20 Da ma a ce ina tare da ku yanzu in canza
muryata, domin ina damuwa a kanku kwarai. 21 Ku gaya mani, ku
da kuke marmarin ku zo karkashin shari'a, ba ku ji abin da shari'ar
ta ce ba? 22 A rubuce yake cewa, Ibrahim yana da 'ya'ya maza biyu,
daya dan baiwa ne, dayan kuma dan 'yantaciyar mace ne. 23 Abin
lura anan, dan baiwar an haife shi ta hanyar mutuntaka ne, amma
dan 'yantaciyar macen, an haife shi ta wurin alkawari ne. 24 Ana iya
bayyana abubuwan nan a hanyar kwatanci kamar haka, wadannan
mata na kama da alkawarai ne guda biyu. Dayan alkawarin daga
dutsen Sinayi ne. Ta haifi 'ya'ya da ke bayi ne su. Ita ce Hajaratu.
25 Yanzu fa, Hajaratu ita ce dutsen Sinayi da ke Arebiya. Misali ce
na Urushalima na yanzu, domin tana cikin bauta tare da 'ya'yanta.
26 Amma Urushalima da ke bisa 'yantacciya ce, ita ce mahaifiyarmu.
27 Kamar yadda yake a rubuce, “Ki yi murna, ke bakarariya, ke da ba
ki taba haihuwa ba. Ki yi shewa na farinciki, ke da ba ki dandana
haihuwan da ba. Domin 'ya'yan bakarariya da yawa suke, fiye da ta
mace mai miji.” 28 Yanzu fa, 'yan'uwa, kamar yadda Ishaku yake, haka

muke, wato 'ya'yan alkawari. [29] A lokacin can, shi wanda aka haife shi
ta hanyar mutuntaka ya tsananta wa wanda aka haife shi ta hanyar
Ruhu. Haka yake har yanzu. [30] Amma menene nassi ya ce? “Ka kori
baiwar nan tare da danta. Domin dan baiwar nan ba za ya ci gado tare
da dan macen nan da ke 'yantacciya ba.” [31] Saboda haka 'yan'uwa, mu
ba 'ya'yan baiwa ba ne, a maimakon haka, mu 'ya'yan macen nan ne
da ke 'yantacciya.

5

[1] Saboda 'yanci ne Almasihu ya yantar da mu. Sai ku dage kada ku
sake komawa cikin kangin bauta. [2] Duba, ni Bulus, ina gaya maku cewa
idan an yi maku kaciya, Almasihu ba zai zama da amfani a gare ku ba
a kowace hanya. [3] Haka kuma, na shaida ga ko wanda mutum wadda
aka yi masa kaciya ya zama dole ya yi biyayya da dukan shari'a. [4] Kun
rabu da Almasihu, dukanku wadanda aka “baratar” ta wurin shari'a.
Kun fadi daga alheri. [5] Domin ta wurin Ruhu, cikin bangaskiya, muna
jira gabagadi na adalci. [6] A cikin Almasihu kaciya ko rashin kaciya ba
shi da ma'ana. Bangaskiya kadai mai aiki ta wurin kauna ita ce mafi
muhimmanci. [7] Da kuna tsere da kyau, wanene ya tsayar da ku daga
yin biyayya da gaskiya? [8] Rinjayarwa da ke sa yin wannan, ba daga
wanda ya kira ku ba ne [9] Ai karamin yisti shi yake sa dukan kulli ya
kumbura. [10] Ina da wannan gabagadin game da ku cikin Ubangiji cewa
ba za ku yi tunani a wata hanya daban ba. Shi wanda ya rikita ku zai
sha hukunci ko wanene shi. [11] 'Yan'uwa, idan har yanzu wa'azin kaciya
nake yi, don me har yanzu ake tsananta mani? Inda haka ne dutsen
sanadin tuntube game da gicciye da ya ragargaje. [12] Ina fata wadanda
suke badda ku su maida kansu babani. [13] 'Yan'uwa, domin Allah ya
kira ku zuwa ga yanci, kada dai ku mori yancin nan ya zama zarafi
domin jiki. A maimakon haka ta wurin kauna ku yi wa juna hidima.
[14] Saboda dukan shari'a ta cika ne a cikin doka guda daya; “Ka kaunaci
makwabcinka kamar kanka.” [15] Amma idan kuna cizo da hadiye juna,
ku lura kada ku hallakar da junanku. [16] Na ce, ku yi tafiya cikin Ruhu,
ba za ku cika sha'awoyin jiki ba. [17] Domin jiki yana gaba mai karfi da
Ruhu, Ruhu kuma yana gaba da jiki. Domin wadannan akasin juna
suke. Sakamakon shine ba za ku iya yin abin da kuke so ba. [18] Amma
idan Ruhu ne ke bishe ku, ba ku karkashin shari'a. [19] Yanzu ayyukan
jiki a bayyane suke. Sune al'amuran lalata, rashin tsarki, sha'awoyi,
[20] bautar gumaka, sihiri, yawan fada, jayayya, kishi, zafin fushi, gasa,
tsattsaguwa, hamayya, [21] hassada, buguwa, buguwa da tarzoma, da
dai sauran irin wadannan abubuwa. Na gargade ku, kamar yadda a
da na gargade ku, cewa wadanda suke aikata wadannan abubuwa ba
za su gaji mulkin Allah ba. [22] Amma 'ya'yan Ruhu kauna ne, farinciki,
salama, hakuri, kirki, nagarta, bangaskiya, [23] tawali'u, da kamun kai.
Babu wata shari'a da ke gaba da wadannan abubuwa. [24] Wadanda
suke na Almasihu Yesu sun giciye halin jiki tare da marmarin sa da
miyagun sha'awoyi. [25] Idan muna zaune cikin Ruhu, mu yi tafiya da
Ruhu. [26] Kada mu zama masu girman kai, ko muna cakunar juna, ko
muna kishin juna.

6

1 'Yan'uwa, idan an kama mutum yana yin wani laifi, ku da kuke
da ruhaniya sai ku dawo da mutumin a hanya cikin ruhun tawali'u,
ka lura da kanka don kada kai ma ka fada a cikin gwaji. 2 Ku dauki
damuwar juna, ta yin haka za ku cika shari'ar Almasihu. 3 Domin
idan kowa ya zacci shi wani abu ne alhali shi ba komai ba ne rudin
kansa yake yi. 4 Sai kowa ya auna aikin sa. Sa'annan zai sami abin da
zai yi takama, ba sai ya kwatanta kansa da wani ba. 5 Domin kowa
zai dauki nauyin kayansa. 6 Wanda aka koya masa maganar, wajibi
ne ya ci amfanin abubuwansa masu kyau duka tare da malaminsa.
7 Kada fa a yaudare ku ba a yi wa Allah ba'a. Dukan abin da mutum
ya dasa, shine abin da zai girba. 8 Domin shi wanda ya shuka wa
kansa dabi'ar zunubi zai girbi hallaka, amma shi wanda ya shuka cikin
Ruhu, zai girbi rai madawwami daga Ruhu. 9 Kada mu gaji da aikata
nagarta, domin a lokacin da ya dace za mu yi girbi idan ba mu gaji ba.
10 Saboda haka, lokacin da muke da zarafi, sai mu yi nagarta ga kowa.
Mu yi nagarta mussamman ga wadanda suke na iyalin bangaskiya.
11 Dubi yawan wasikun da na rubuta maku da hannuna. 12 Wadanda
suke so su nuna hali mai kyau cikin jiki suke tilasta ku yin kaciya.
Suna yin haka ne kadai saboda kada a tsananta masu saboda gicciyen
Almasihu. 13 Domin ko su wadanda suke masu kaciya ba su kiyaye
shari'a. Maimakon haka suna so ne a yi maku kaciya don su yi fahariya
game jikinku. 14 Bari kada ya zama ina fahariya sai dai ta gicciyen
Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta wurinsa ne aka gicciye duniya a gare
ni, ni kuma ga duniya. 15 Domin kaciya ko rashin kaciya ba komai ba
ne. Maimakon haka, sabon halita ne ke da muhimmanci. 16 Ga dukan
wadanda za su zauna cikin wannan ka'ida, bari salama da jinkai su
kasance tare da su da kuma bisa Isra'ila na Allah. 17 Daga yanzu zuwa
nan gaba kada wani ya dame ni, domin ina dauke da tabbai na Yesu
a jikina. 18 Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance da ruhun
ku, 'yan'uwa. Amin.

Afisawa

[1] Bulus, manzon Yesu Almasihu ta wurin nufin Allah, zuwa ga
kebabbu na Allah da ke a Afisa wanda suke aminci cikin Yesu.
[2] Bari alheri ya kasance da ku, da salama daga wurin Allah Ubanmu
da Ubangijinmu Yesu Almasihu. [3] Yabo ya tabbata ga Allah Uban
Ubangijinmu Yesu Almasihu. Shine ya albarkace mu da kowanne
albarku na ruhaniya da ke cikin sammai cikin Almasihu. [4] Kafin
halitar duniya, Allah ya zabe mu da muka ba da gaskiya cikin Yesu.
Ya zabe mu domin mu yi zaman tsarki da rayuwar da babu aibu
a gabansa. [5] Cikin kauna Allah ya kaddara ya dauke mu mu zama
yayansa ta wurin Yesu almasihu. Ya yi wannan domin ya gamshe shi
ya yi abin da ya ke so. [6] Sakamakon shine Allah ya karbi yabo domin
daukakan alherinsa. Wannan shine abinda ya ba mu hannu sake ta
wurin kaunataccensa. [7] Gama cikin kaunataccensa aka fanshe mu
ta wurin jininsa, da gafarar zunubai ta wurin wadataccen alherinsa.
[8] Ya ba da wannan alherin a yalwace cikin dukan hikima da fahimta.
[9] Allah ya bayyana mana gaskiyar al'amarin da aka boye na shirinsa,
ta wurin abin da yake so ya nuna cikin Almasihu. [10] Idan lokaci ya yi
na kammala shirinsa, Allah zai kawo dukan abubuwan da ke sama da
kasa cikin Yesu. [11] An zabe mu cikin Almasihu mu zama abin gado na
Allah. Ya yi mana wannan shirin tun da cikin shirin sa, shi mai yin
dukan abu ta dalilin nufinsa. [12] Allah ya yi haka saboda mu rayu domin
yabon daukakarsa. Mune na farko da muka sami bege cikin Almasihu.
[13] A cikin Almasihu ne kuma kuka samu jin maganar gaskiya, bisharan
cetonku ta wurin Yesu. A cikinsa ne kuka bada gaskiya aka hatimce
ku da Ruhu Mai Tsarki wanda aka alkawarta. [14] Ruhun shine tabbacin
gadonmu kafin mu kai ga samunsa. Wannan don yabon daukakarsa
ne. [15] Sabo da haka, tun lokacin da na ji labarin bangaskiyarku cikin
Ubangiji Yesu da kaunar ku zuwa dukan wadanda aka kebe dominsa.
[16] Ban fasa tunawa da ku ba ina addu'a saboda ku cikin addu'o'ina.
[17] Ina addu'a da cewa Allah Ubangijinmu Yesu Almasihu, Uban daraja,
ya ba ku ruhun basira da wahayin saninsa. [18] Ina addu'a idanun
zuciyarku su bude domin ku san tabacin kiranku. Ina addu'a dominku
san arzikin mulkin gadonsa cikin wadanda aka kebe dominsa. [19] Ina
addu'a ku san ikon nan nasa mai girma mara iyaka da ke cikin mu
da muka ba da gaskiya. Wannan girman yana ta wurin aikin karfin
ikonsa ne. [20] Wannan shine ikon da ya yi aiki cikin Almasihu lokacin
da Allah ya tashe shi daga matattu ya sa shi a hannun damansa cikin
sammai. [21] Ya sanya shi bisa birbishin dukan sarauta, iko, mulki, karfi,
da kowanne irin suna. Ya sanya Almasihu ba a wannan zamanin kadai
ba, amma da zamani mai zuwa. [22] Allah ya saka dukan abubuwa
a karkashin kafafun Almasihu. Ya sa shi shugaban dukan abubuwa
a cikin ikilisiya. [23] Ikilisiya jikinsa ne, cikarsa wanda ya cika dukan
abubuwa cikin kowacce hanya.

2

[1] Amma da ku matattu ne cikin zunubanku da laifofinku. [2] A
cikinsu kuka yi rayuwa bisa ga al'amuran duniyan nan. Kuka biye

wa mai sarautar ikokin sararin sama, wannan ruhun ne da ke aiki
cikin kangararrun 'ya'ya. 3 Da can dukanmu muna cikin wadannan
marasa bada gaskiya. Muka biye wa mugun burin jikinmu. Muna
aikata halin mutuntaka da na tunaninmu. Bisa ga dabi'a 'ya'ya ne
wadanda sun cancanci fushin Allah, kamar wadansu. 4 Amma Allah
mai yalwar jinkai ne, sabili da matukar kauna da ya kaunace mu.
5 Sa'anda muke matattu cikin zunubai, ya kawo mu cikin sabon rai tare
da Almasihu. Ta wurin alheri aka cece mu. 6 Allah ya tashe mu tare ya
kuma sa muka zauna tare a matsayi guda cikin Almasihu Yesu. 7 Ya yi
wannan domin a zamanai masu zuwa ya nuna mana matukar yalwar
arzikin alherinsa ta wurin Yesu. Yana nuna mana wannan ta wurin
alherinsa. 8 Domin ta wurin alheri aka cece ku ta wurin bangaskiya,
wannan ba daga gare ku ba ne, kyauta ce ta Allah. 9 Ba daga ayyuka
ba, Saboda wannan dalili kada kowa ya yi fahariya. 10 Gama mu aikin
hannuwansa ne, halitattu cikin Almasihu Yesu domin mu yi kyawawan
ayyuka, wadanda tun da Allah ya tanada, mu yi rayuwa a cikinsu.
11 Saboda haka ku tuna da ku al'ummai ne a dabi'ar jiki. Ana kiranku
“marasa kaciya”, abin da ake kira kaciya cikin jiki wadda hannayen
mutane ke yi. 12 Gama a lokacin nan a rabe kuke da Almasihu. Ku
bare ne ga mutanen Isra'ila. Ku baki ne ga wa'adodi na al'kawarai. Ba
ku da tabbaci a kan gobe. Ba ku da Allah a cikin duniya. 13 Amma
yanzu a cikin Almasihu Yesu ku da da kuke nesa da Allah, an kawo
ku kusa da shi ta wurin jinin Almasihu. 14 Gama shine salamar mu.
Domin ya mai da biyun daya. Cikin jikinsa ne ya rushe katangar gaba
da ta raba mu da juna. 15 Wato ya kawar da shari'a mai umarnai da
sharudda, domin ya halitta sabon mutum daya a cikinsa. Yin haka ya
kawo salama. 16 Ya yi haka domin ya sulhunta mutum biyu cikin jiki
daya ga Allah ta wurin gicciye. Ta wurin gicciye ya kashe gabar da ke
tsakaninsu. 17 Yesu ya zo ya yi maku shelar salama ku da kuke nesa
da ku na kusa. 18 Domin ta wurin Yesu dukanmu biyu cikin Ruhu daya
muna da hanya zuwa wurin Uba. 19 Sabo da haka yanzu ku al'ummai,
ko daya, ba bare ba ne. Maimakon haka ku abokai ne tare da kebabbun
Allah, abokan aiki. 20 Wadanda an gina su bisa tushen manzanni da
annabawa. Almasihu Yesu da kansa shine mafificin dutsen ginin. 21 A
cikinsa dukan ginin ya hade tare, suna kuma girma kamar haikali
cikin Ubangiji. 22 A cikinsa ne kuma ake gina ku gaba daya kun zama
mazaunin Allah a cikin Ruhu.

3

1 Saboda haka, ni Bulus, dan sarka sabili da Almasihu dominku
al'ummai. 2 Ina zaton kun ji a kan aiki mai girma na alherin Allah
da ya ba ni dominku. 3 Ina rubuto maku bisa ga wahayin da aka
sanashe ni. Wannan ita ce boyayyar gaskiya da na rubuta a takaice a
cikin wata wasikar. 4 Sa'adda kuka karanta a kan wannan, za ku iya
fahimtar basira ta cikin boyayyar gaskiya a kan Almasihu. 5 Wanda a
zamanun da ba a bayyana wa mutane ba. Amma yanzu an bayyana shi
ga manzanni da annabawa kebabbu a cikin Ruhu. 6 Wannan boyayyar
bishara ita ce al'ummai ma abokan gado ne tare da mu, gabobi ne cikin
jiki daya. Abokan tarayya ne kuma cikin alkawaran Almasihu Yesu
ta wurin bishara. 7 Domin wannan na zama bawa ta wurin baiwar
alherin Allah da ya bani ta wurin karfin ikonsa. 8 Allah ne ya ba

ni wannan baiwa. Ko da shike nine mafi kankanta cikin kebabbun
Allah, in yi shelar bishara ga al'ummai akan wadatar Almasihu marar
matuka. 9 In kuma fahimtar da dukan mutane a kan shirin Allah,
wannan boyayyar gaskiya wadda tun zamanai da suka wuce Allah
ya boye, shi da ke mahallicin dukan abubuwa. 10 Saboda haka, ta
wurin ikilisiya, masu iko da masu mulkin sararin sama za su san
hikimar Allah ta fuskoki daban daban. 11 Wannan ya kasance bisa ga
dawwamammen nufi da ya zartar cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu.
12 Gama a cikin Almasihu muna da gabagadi, da dama, da amincewa
sabili da gaskiyar mu a cikinsa. 13 Saboda haka ina rokon ku kada ku
karaya da wahalar da na sha domin ku wadda ta zama daukakar ku.
14 Saboda haka nake durkusawa da gwiwa ta a gaban Uba, 15 wanda ta
wurinsa ake kiran kowanne iyali na sama da na kasa. 16 Ina addu'a ya
amince maku bisa ga yalwar wadatar daukakarsa, ku karfafa matuka
da iko ta wurin Ruhunsa, da yake cikinku. 17 Ina addu'a Almasihu
ya zauna a cikin zuciyar ku ta wurin bangaskiya. Ina kuma addu'a
ku kafu ku kuma ginu da zurfi kwarai cikin kaunarsa. 18 Ku kasance
cikin kaunarsa domin ku gane, tare da dukan masu bi, menene zurfi,
da fadi, da tsawon kaunar Almasihu. 19 Ina addu'a domin ku san
mafificiyar kaunar Almasihu da ta wuce sani. Ku yi wannan domin
a cika ku da dukan cikar Allah. 20 Yanzu ga wanda yake da ikon aikata
dukan abu fiye da abin da muke roko ko tunani, bisa ga ikonsa da
ke aiki a cikinmu, 21 daukaka ta tabbata a gare shi a cikin ikilisiya
ta wurin Almasihu Yesu har ya zuwa zamanun zamanai har abada
abadin. Amin.

4

1 Saboda haka a matsayi na na dan sarka saboda Ubangiji; ina rokon
ku ku yi zaman rayuwa da ta cancanci kiran da Allah ya kiraye ku.
2 Ku zamna da matukar tawali'u da sahihanci da hakuri. Ku karbi juna
cikin kauna. 3 Ku yi kokarin zaman dayantaka cikin Ruhu kuna hade
cikin salama. 4 Akwai jiki daya da kuma Ruhu daya, kamar yadda aka
kira ku a kan begen nan daya. 5 Ubangiji daya, bangaskiya daya, da
kuma baftisma daya. 6 Allah daya ne da Uban duka. Shine bisa duka,
ta wurin duka, da kuma cikin duka. 7 Ko wannenmu an ba shi baiwa
bisa ga awon baiwar Almasihu. 8 Kamar yadda nassi ya ce, “Da ya haye
zuwa cikin sama, ya bi da bayi cikin bauta. Ya kuma yi wa mutane baye
baye. 9 Menene ma'anar, “Ya hau?” Ana cewa kenan ya sauka har cikin
zurfin kasa. 10 Shi da ya sauka shine kuma wanda ya hau birbishin
sammai. Ya yi wannan domin ya cika dukan abubuwa. 11 Almasihu
ya ba da baye baye kamar haka: manzanni, annabawa, masu shelar
bishara, makiyaya, da masu koyarwa. 12 Ya yi haka domin ya shiryar
da masu bi saboda hidima, domin gina jikin Almasihu. 13 Ya yi haka
har sai mun kai dayantakar bangaskiya da sanin Dan Allah. Ya yi
haka har sai mun kai ga manyanta, kamar wadanda suka kai cikakken
matsayin nan na falalar Almasihu. 14 Wannan ya zamanto haka domin
kada mu kara zama kamar yara. Kada a yi ta juya mu. Wannan haka
yake domin kada mu biye wa iskar kowacce koyarwa ta makirci da
wayon mutane masu hikimar yin karya. 15 Maimakon haka za mu
fadi gaskiya cikin kauna domin mu yi girma cikin dukan tafarkun da

ke na sa, shi da yake shugaba, Almasihu. 16 Almsihu ya hada dukan
jikin masu ba da gaskiya. Jikin yana hade ta wurin kowanne gaba,
domin jikin ya yi girma ya gina kansa cikin kauna. 17 Saboda haka ina
yi maku gargadi cikin Ubangiji cewa, kada ku sake yin rayuwa irin ta
al'ummai da suke yi cikin azancin wofi marar amfani. 18 Sun duhunta
cikin tunaninsu. Bare suke da rai irin na Allah, ta wurin jahilcin da
ke cikinsu da ta wurin taurare zukatansu. 19 Basa jin kunya. Sun
mika kansu ga mutumtaka ta yin kazamtattun ayyuka da kowacce zari.
20 Amma ba haka kuka koyi al'amuran Almasihu ba. 21 Ina zaton kun
rigaya kun ji a kansa. Ina zaton an koyar da ku cikinsa, kamar yadda
gaskiyar Yesu ta ke. 22 Dole ku yarda halin ku na da, wato tsohon
mutum. Tsohon mutumin ne ya ke lalacewa ta wurin mugun buri.
23 Ku yarda tsohon mutum domin a sabonta ku cikin ruhun lamirinku.
24 Ku yi haka domin ku yafa sabon mutum, mai kamanin Allah. An
hallitta shi cikin adalci da tsarki da gaskiya. 25 Saboda haka ku watsar
da karya. "Fadi gaskiya ga makwabcin ka", domin mu gabobin juna
ne. 26 "Ku yi fushi, amma kada ku yi zunubi." Kada ku bari rana ta
fadi kuna kan fushi. 27 Kada ku ba shaidan wata kofa. 28 Duk mai yin
sata, kada ya kara yin sata kuma. Maimakon haka, ya yi aiki. Ya yi
aiki da hannuwan sa domin ya sami abin da zai taimaka wa gajiyayyu.
29 Kada rubabbun maganganu su fito daga cikin bakinku. Maimakon
haka, sai ingantattu da za su ba da alheri ga masu ji. 30 Kada ku bata
wa Ruhu Mai Tsarki na Allah rai domin ta wurin sa ne aka hatimce
ku domin ranar fansa. 31 Sai ku watsar da dukan dacin rai, da hasala,
da fushi, da tankiya, da reni tare da dukan mugunta. 32 Ku yi wa juna
kirki, ku zama da taushin zuciya. Ku yafe wa juna, kamar yadda Allah
cikin Almasihu ya gafarta maku.

5

1 Saboda haka ku zama masu koyi da Allah, kamar kaunatattun
'ya'yansa. 2 Ku yi zama cikin kauna kamar yadda Almasihu ya kaunace
mu, ya kuma mika kansa sadaka da hadaya ga Allah dominmu, hadaya
mai kanshi abin karba ga Allah. 3 Fasikanci ko kowacce irin kazamta,
ko kazamar lalata kada a ambace su a tsakaninku, don haka ya dace ga
masu bi. 4 Kada a ambaci batsa, maganar wauta ko alfasha wadanda
ba su dace ba. Maimakon haka, mu zama masu godiya. 5 Domin
wannan kun sani cewa ba fasiki, ko mara tsarki, ko mai hadama wato
mai bautar gumaka zai sami gado cikin mulkin Almasihu da Allah.
6 Kada kowa ya rude ku da maganganun wofi. Saboda wadannan
abubuwa ne fushin Allah ke zuwa kan kangararrun 'ya'ya. 7 Kada ku
yi tarayya tare da su. 8 Domin da ku duhu ne, amma yanzu ku haske ne
cikin Ubangiji. Sai ku yi tafiya kamar 'ya'yan haske. 9 Saboda amfanin
haske shine dukan alheri, adalci da gaskiya. 10 Kuna bidar abin da
Ubangiji ke murna da shi. 11 Kada ku sa hannu ga ayyuka marasa
amfani da ayyukan duhu amma gara a tone su. 12 Don abubuwan da
suke yi a boye abin kunya ne a bayyana su. 13 Dukan abu, idan haske
ya bayyana su, za a gan su. 14 Domin duk abin da aka bayyana ya
zama haske. Saboda haka aka ce, "Ka farka, kai mai barci, ka tashi
daga cikin matattu; Almasihu kuwa zai haskaka bisanka". 15 Saboda
haka, ku maida hankali yadda kuke rayuwar ku, ba kamar mutane

marasa hikima ba amma kamar masu hikima. 16 Ku yi lura yadda kuke
amfani da lokaci don kwanakin miyagu ne. 17 Kada ku zama wawaye.
Maimakon haka, ku fahimci ko menene nufin Ubangiji. 18 Kuma Kada
ku bugu da ruwan inabi, don yana iya lalata rayuwa. Maimakon
haka, ku cika da Ruhu Mai Tsarki. 19 Kuna magana da junanku cikin
zabura da wakoki da wakokin ruhaniya, kuna rairawa da yabo da
zuciyarku ga Ubangiji. 20 Kullum kuna ba da gaskiya domin dukan
abubuwa cikin sunan Ubangiji Yesu ga Allah Uba. 21 Kuna sarayadda
kanku ga juna cikin girmama Almasihu. 22 Mata, ku yi biyayya ga
mazan ku kamar ga Ubangiji. 23 Domin miji shine shugaban matarsa
kamar yadda Almasihu yake shugaban ikilisiya. Shine kuma mai ceton
jiki. 24 Amma kamar yadda ikilisiya take biyayya ga Almasihu, haka
kuma dole mata suyi ga mazajen su cikin kowanne abu. 25 Mazaje, ku
kaunaci matanku kamar yadda Almasihu ya kaunaci ikilisiya har ya ba
da kansa dominta, 26 Ya yi wannan domin ya tsarkake ta. Ya wanke mu
da ruwan wanki ta wurin kalma. 27 Ya yi wannan domin ya mika ma
kansa ikilisiya mai daraja, ba tare da tabo ko cikas ko wani abu kamar
wadannan, amma ta zama da tsarki da kuma mara aibi. 28 Hakannan
kuma, mazaje su kaunaci matansu kamar jikunnansu. Wanda yake
kaunar matarsa yana kaunar kansa. 29 Ba wanda ya taba kin jikinsa.
Amma, yakan ciyadda shi yana kaunarsa, kamar yadda Almasihu ya
kaunaci ikilisiya. 30 Domin mu gabobin jikinsa ne. 31 “Domin wannan
mutum zai rabu da ubansa da uwarsa ya manne wa matarsa, su biyu
su zama nama daya”. 32 Wannan asirin gaskiyar, da girma yake, amma
ina magana ne game da Almasihu da ikilisiyarsa. 33 Duk da haka,
kowannenku dole ya kaunaci matarsa kamar kansa, matar kuma dole
ta girmama mijinta.

6

1 'Ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku chikin Ubangiji, domin wannan
daidai ne. 2 “Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka” (Doka ta fari
kenan da alkawari), 3 “ta haka za ku yi albarka, domin kwanakinku su
yi tsawo a duniya”. 4 Hakanan, ku ubanni kada ku cakuni 'ya'yan ku
har su yi fushi, amma ku goye su cikin horon Ubangiji da gargadinsa.
5 Bayi, ku yi biyayya ga iyayengijinku na duniya tare da girmamawa da
tsoro da zuciya mai gaskiya. Ku yi masu biyayya kamar ga Almasihu.
6 Ku yi masu biyayya ba don lallai suna kallonku ba domin ku faranta
masu rai. Maimakon haka, ku yi biyayya kamar bayi ga Almasihu. Ku
yi nufin Allah daga zuciya. 7 Ku yi hidima da dukan zuciya, kamar
kuna bautar Ubangiji ba mutane ba. 8 Sai ku sani cewa duk abinda
mutum ya yi zai karbi sakamako daga wurin Ubangiji, ko shi bawa
ne ko 'yantacce. 9 Ku kuma iyayengiji, ku yi irin wannan ga barorin
ku. Kada ku razana su. Kun sani shi wanda ke Ubangijinsu da ku
daya ne yana sama. Kun sani tare da shi baya nuna tara. 10 A karshe,
ku karfafa cikin Ubangiji da cikin karfin ikonsa. 11 Ku dauki dukan
makamai na Allah, domin ku iya dagewa gaba da dabarun shaidan.
12 Gama yakinmu ba da nama da jini bane. Amma, da ikoki da mulkoki
da mahukuntan wannan zamani mai duhu da rundunai masu duhu
na mugunta cikin sammai. 13 Don haka ku dauki dukan makamai na
Allah, domin ku iya tsayawa da karfi cikin muguwar rana. Bayan kun

yi komai za ku tsaya da karfi. [14] Saboda haka ku tsaya da karfi. Ku yi
wannan bayan kun yi damara cikin gaskiya kuna yafa sulke na adalci.
[15] Ku yi wannan bayan kun daure kafafunku da shirin kai bisharar
salama. [16] Cikin dukan abu ku dauki garkuwar bangaskiya, wadda za
ku kashe dukan kibau masu wuta na mugun. [17] Ku dauki kwalkwalin
ceto da takobin Ruhu, wanda shine maganar Allah. [18] Tare da kowacce
irin addu'a da roko kuna addu'a kullum cikin Ruhu. Da wannan lamiri,
kuna tsare wannan da iyakacin kula da dukan juriya da roko saboda
dukan masu bi. [19] Ku yi mani addu'a, domin in karbi sako duk sa'adda
na bude bakina. Ku yi addu'a in sami gabagadin bayyana boyayyar
gaskiyar bishara. [20] Saboda bishara nake jakada cikin sarkoki, yadda
a cikinta zan yi magana gabagadi yadda takamata. [21] Amma domin
ku san rayuwa ta, da yadda nake, Tikikus, dan'uwa kaunatacce da
amintaccen bawa cikin Ubangiji, zai sanar da ku dukan abu. [22] Saboda
wannan dalili na aiko shi gare ku, domin ku san al'amuran mu, kuma
domin ku sami ta'aziya a zukatan ku. [23] Bari salama ta kasance tare
da 'yan'uwa, kauna da bangaskiya daga wurin Allah Uba da Ubangiji
Yesu Almasihu. [24] Alheri ya kasance tare da wadannan da suke kaunar
Ubangijinmu Yesu Almasihu tare da kauna mara mutuwa.

Filibiyawa

[1] Bulus da Timoti bayin Almasihu Yesu, zuwa ga dukan wadan da aka
kebe cikin Almasihu Yesu da ke a Filibi, tare da masu kula da ikilisiya
da dikinoni. [2] Bari alheri ya kasance tare da ku da salama daga Allah
Ubanmu da Ubagijinmu Yesu Almasihu. [3] Ina godiya ga Allahna duk
lokacin da na tuna da ku. [4] Ko yaushe cikin addu'a ta dominku duka,
da farin ciki na ke addu'a. [5] Ina godiya domin tarayyar ku a cikin
bishara tun daga rana ta fari har ya zuwa yanzu. [6] Na tabbata game
da wannan abu, shi wanda ya fara aiki mai kyau a cikinku zai ci gaba
da shi har ya kai ga kammala zuwa ranar Yesu Almasihu. [7] Daidai ne
in ji haka game da dukanku domin kuna zuciya ta. Dukanku abokan
tarayya ta ne cikin alherin Allah wajen dauri na da kuma kariyar
bishara, da tabbatar da bishara. [8] Domin Allah mashaidi na ne, a
kan yadda ina da marmarin ku duka cikin zurfin kaunar Almasihu
Yesu. [9] Ina yin wannan addu'a: kaunar ku ta habaka gaba gaba a cikin
sani da dukan fahimta. [10] Ina addu'a a kan haka domin ku gwada ku
zabi mafifitan abubuwa. Ina addu'a domin ku zama sahihai marasa
abin zargi a ranar Almasihu. [11] Wannan kuma domin a cika ku da
'ya'yan adalci da ake samu ta wurin Yesu Almasihu, zuwa ga daukaka
da yabon Allah. [12] Yanzu ina so ku sani, 'yan'uwa, cewa al'amuran da
suka faru da ni sun zama dalilan cin gaban bishara kwarai da gaske.
[13] Sakamakon haka, sarkokina cikin Almasihu sun zama sanannu ga
dukan sojojin fada da kuma sauran jama'a, [14] har galibin 'yan'uwa
cikin Ubangiji suka karfafa kwarai sabili da sarkokina, suka fito a fili
suka yi shelar maganar Allah gabagadi. [15] Lalle wadansu suna shelar
Almasihu cikin kishi da husuma, wadansu kuwa domin kyakyawar
manufa. [16] Masu shelar Almasihu domin kauna sun sani cewa an
ajiye ni nan domin in kare bishara. [17] Amma wadansu kuwa suna
shelar Almasihu saboda sonkai da rashin gaskiya. A zaton su suna
wahalar da ni cikin sarkokina. [18] Sai kuma me? Ta kowace hanya,
ko da gangan ko da gaske, shelar Almasihu ake yi, ina kuma murna
da wannan! I, zan yi murna. [19] Domin na sani wannan zai kai ga
sanadiyar kubuta ta. Wannan zai faru sabili da addu'ar ku, da kuma
taimakon Ruhun Yesu Almasihu. [20] Bisa ga abin da hakikance nake
tsammani da tabbaci cewa ba zan kunyata ba. Maimakon haka, da
dukan karfin hali kamar kullum, da yanzu kuma, ina da burin kawo
daukaka ga Almasihu a cikin jikina. Ina da begen Almasihu ya sami
daukaka a cikin jikina ko cikin rayuwa ko cikin mutuwa. [21] Domin
ni a gare ni rai Almasihu ne, mutuwa kuwa riba ce. [22] Amma idan
ya zamanto rayuwata cikin jiki za ta kawo amfanin hidima to, ban
san wanda zan zaba ba. [23] Amma dukansu biyu suna jan hankali na.
Ina da burin in bar nan in kasance tare da Almasihu, wannan ya fiye
mani kwarai! [24] Duk da haka rayuwata cikin jiki wajibi ne sabili da ku.
[25] Tunda shike ina da tabbas a kan wannan, na kuma sani zan rayu,
in cigaba da kasancewa da ku duka domin cigaban ku, da farincikin
ku, cikin bangaskiya. [26] Sakamakon haka, takamar ku cikin Almasihu
Yesu za ta bunkasa sabili da dawowa ta a gare ku. [27] Ku tafiyar da

al'amuran ku kamar yadda ya cancanci bisharar Almasihu, ku yi haka
domin ko na zo in duba ku, ko bana nan inji yadda kuke tsaye daram
cikin ruhu guda. Ina fatan in ji cewa da nufi daya kuke fama tare
saboda bangaskiyar nan ta bishara. 28 Kada ku tsorata da kome da
magabtanku za su yi. Alama ce a gare su ta hallakar su. Amma ku
kuwa alama ce ta ceton ku, wannan kuwa daga Allah ne. 29 Gama an
yi maku alheri, sabo da Almasihu, ba gaskantawa da Almasihu kawai
ba, amma har ma shan wuya dominsa. 30 Kuna da shan wuya irin
tawa wanda kuka gani, wanda kun ji nake sha har yanzu.

2

1 Idan akwai wani abin karfafawa cikin Almasihu. Idan da wata
ta'aziyya daga kaunarsa. Idan akwai zumunta a Ruhu. Idan da
tatausan jinkai da tausayi. 2 Ku cika farin cikina don ku zama da
tunani irin haka, kuna da kauna daya, kuna tarayya cikin Ruhu daya,
ku kasance da manufa iri daya. 3 Kada ku yi komai cikin sonkai ko
girman kai. A maimakon haka cikin zuciya mai tawali'u kowa na
duban wadansu fiye da kansa. 4 Kada kowa ya dubi bukatun sa, amma
yana lura da bukatun wadansu. 5 Ku yi tunani cikin hanya wadda ke
cikin Almasihu Yesu. 6 Wanda ya yi zama cikin siffar Allah, bai mai da
daidaitarsa da Allah wani abin da zai rike ba. 7 Maimakon haka, ya
wofintar da kansa. Ya dauki siffar bawa. Ya bayyana cikin kamannin
mutane. An same shi a bayyane kamar mutum. 8 Ya kaskantar da
kansa, ya yi biyayya har ga mutuwa, mutuwa ta gicciye. 9 Saboda
haka Allah ya ba shi mafificiyar daukaka. Ya ba shi suna wanda
yafi kowanne suna. 10 Domin a cikin sunan Yesu kowace gwiwa za
ta durkusa, gwiwoyin wadanda ke cikin sama da kuma duniya da
kuma karkashin duniya. 11 Kuma kowanne harshe zai furta cewa Yesu
Almasihu Ubangiji ne, zuwa daukakar Allah Uba. 12 Domin wannan
kaunatattuna, kamar yadda kullum kuke biyayya ba sai ina nan kadai
ba. Balle yanzu da bananan, ku yi aikin cetonku da tsoro da far gaba.
13 Gama Allah ne yake aiki a cikinku ku yi nufi duka da aikata abin da
zai gamshe shi. 14 Ku yi kowanne abu ba tare da gunaguni da gardama
ba. 15 Domin ku zama marasa abin zargi kuma masu gaskiya, 'ya'yan
Allah marasa aibi. Ku yi haka domin ku haskaka kamar haske a cikin
wannan duniya, a tsakiyar karkatacciyar da gurbatacciyar tsara. 16 Ku
rike kalmar rai da karfi domin in sami dalilin daukaka Almasihu a
ranarsa. Sa'annan zan san cewa ban yi tseren banza ba, ban kuma yi
wahalar banza ba. 17 Ko da ana tsiyaye ni kamar sadaka a kan hadaya
da kuma hidimar bangaskiyarku, na yi farin ciki, kuma na yi farin ciki
tare da ku duka. 18 Kamar haka kuma sai ku yi farin ciki, ku yi farin
ciki tare da ni. 19 Amma na yi niyya in aiko da Timoti wurin ku ba da
dadewa ba, domin ni ma in sami karfafuwa idan na san al'amuran ku.
20 Gama bani da wani wanda halinmu yayi daidai da nasa, wanda yake
juyayin ku da gaskiya. 21 Domin duka ribar kansu suke nema bata Yesu
Almasihu ba. 22 Amma kun san darajar sa, kamar yadda da ke hidimar
mahaifisa, haka ya bauta mani cikin bishara. 23 Shi nake sa zuciyar in
aiko maku ba da dadewa ba idan naga yadda al'amura nake gudana.
24 Amma ina da gabagadi cikin Ubangiji cewa ni da kaina zan zo ba
da dadewa ba. 25 Amma ina tunanin yakamata in sake aiko maku da

Abafaroditus, shi dan'uwana ne, abokin aiki, da abokin yaki, manzon
ku da kuma bawa domin bukatu na. 26 Da shike yana marmarin ku
duka, ya damu kwarai da shike kun ji yayi rashin lafiya. 27 Da gaske
yayi rashin lafiya har ya kusan mutuwa. Amma Allah ya ji tausayin
sa, ba shi kadai ba, amma har da ni, domin kada in yi bakin ciki kan
bakin ciki. 28 Domin haka na yi niyyar aiko shi, saboda idan kun sake
ganinsa za ku yi farin ciki ni kuma in kubuta daga juyayi. 29 Ku karbi
Abafaroditus da dukan murna cikin Ubangiji. Ku ga darajar mutane
irin sa. 30 Domin saboda aikin Almasihu ne ya kusan mutuwa. Ya
sadakar da ransa domin ya bauta mani domin ya cika hidimar da ya
kamata ku yi mani.

3

1 A karshe, 'yan'uwana, ku yi farin ciki cikin Ubangiji. In sake
rubuta maku wadannan abubuwa ba wani abu mai nauyi ba ne a gare
ni. Wadannan abubuwa zasu tsare ku. 2 Ku yi hankali da karnuka.
Ku yi hankali da miyagun ma'aikata. Ku yi hankali da masu yanke-
yanke. 3 Gama mune kaciyar. Don mune muke sujada ta wurin
Ruhun Allah. Mune masu fahariya chikin Almasihu Yesu, kuma ba
mu da gabagadi cikin jiki. 4 Ko da shike, ni kaina ina gabagadi ga
jiki. Idan wani zai iya tunanin gabagadi ga jiki, ni na fi shi. 5 An
yi mani kaciya a rana ta takwas, daga mutanen Israila, na kabilar
Biliyaminu, Bayahuden Yahudawa; ga zancen shari'a Bafarisiye nake.
6 Wajen himma na tsanantawa ikilisiya. Ga zancen adalci cikin sharia,
na zama mara abin zargi. 7 Amma duk wadannan abubuwan da suka
zama riba a gare ni, na dauke su asara ne saboda Almasihu. 8 I,
lallai ina lisafta dukan wadannan abubuwa asara saboda mafificin
sanin Almasihu Yesu Ubangijina. Saboda shine na yi asarar dukan
abubuwa. Na maishe su marasa amfani domin in ribato Almasihu,
9 a iske ni cikinsa. Ba ni da wani adalcin kaina ta wurin shari'a.
Maimakon haka, ina da adalci ta wurin bangaskiya cikin Almasihu,
adalcin dake daga wurin Allah ta wurin Bangaskiya. 10 Yanzu ina so in
san shi da ikon tashinsa, da tarayya cikin shan wuyarsa. In kuma zama
kamarsa wajen mutuwarsa, 11 domin ta ko kaka in kai ga tashi daga
cikin matattu. 12 Ba wai na rigaya na sami wadannan abubuwa bane,
ko kuma na riga na zama cikakke. Amma ina nace bi domin in cafki
wannan da Almasihu Yesu ya cafko ni dominsa. 13 'Yan'uwa, ban dauka
cewa na riga na cafka ba tukuna. Amma akwai abu daya da nake yi:
ina mantawa da abin da ke baya, ina kutsawa zuwa ga abin da ke gaba.
14 Ina nacewa zuwa ga manufar nan in kai ga samun ladar nasara na
madaukakin kiran Allah cikin Almasihu Yesu. 15 Dukan mu wadanda
muke kammalallu, sai mu yi tunani ta wannan hanyar, idan kuwa
kun yi tunanin wani abu daban, to Allah zai bayyana maku wannan
kuma. 16 Sai dai, in da muka rigaya muka kai, bari mu rike shi haka.
17 Ku zama masu koyi da ni, 'yan'uwa. Ku duba da kyau wadannan
da suke tafiya yadda muka zama abin koyi a gare ku. 18 Mutane da
dama suna tafiya -sune wadanda na ba ku labarin su, yanzu kuma
ina fada maku har da hawaye - kamar makiyan gicciyen Almasihu ne.
19 Karshen su hallaka ne. Domin allahn su ciki ne, fahariyar su kuma
tana cikin kunyar su. Tunanin su na kan al'amuran duniya. 20 Amma
mu 'yangarincin mu a sama yake, daga inda muke sauraron mai ceto,

Ubangiji Yesu Almasihu. 21 Za ya sake jikinmu na kaskanci ya siffanta
shi kamar jikin darajarsa, siffantacce ta karfin ikonsa inda ya sarayar
da dukan abubuwa a gare shi.

4

1 Saboda haka, kaunatattu 'yan'uwana da nake marmari, farin ciki
na da rawani na, a wannan hanya ku tsaya daram cikin Ubangiji,
kaunatattun abokai. 2 Ina rokon Afodiya, ina rokon Sintiki, ku zama da
ra'ayi daya cikin Ubangiji. 3 Babu shakka, ina sake rokon ku, abokan
tarayyar takunkumina na gaske: ku taimaka wa matayen nan. Domin
mun yi wahala tare a cikin yada bishara tare da Kilimas da sauran
abokan aiki na, wanda sunayensu na rubuce cikin littafin rai. 4 Yi
farin ciki cikin Ubangiji kullayomi. Ina sake cewa, yi farin ciki. 5 Bari
dukan mutane su ga jimirin ku. Ubangiji ya yi kusa. 6 Kada ku damu
da kowanne abu, maimakon haka, cikin komai tare da addu'a, da
rokeroke, da godiya, bari rokeroken ku su sanu ga Allah. 7 Salamar
Allah, da ta zarce dukan ganewa za ta tsare zuciyarku da tunaninku
cikin Almasihu Yesu. 8 A karshe, 'yan'uwa, duk abin da ke mai gaskiya,
duk abin da ya isa ban girma, duk abin da ke mai adalci, duk abin da
ke mai tsabta, duk abin da ke karbabbe, duk abin da ke kawo kauna,
duk abin da ke da kyakkyawan ambato, idan akwai yabo, yi tunani a
kan wadannan abubuwan. 9 Wadannan abubuwan da kuka koya kuka
karba kuka ji kuka gani a rayuwa ta, ku aikata wadannan abubuwan.
Allah mai salama zai kasance tare da ku. 10 Na yi farin ciki sosai cikin
Ubangiji domin yanzu a karshe kun sabunta kulawar ku game da ni.
Kun kula da ni da gaske kwanakin baya, amma ba ku samu zarafin
taimako ba. 11 Ba don bukata ta bane nake fada wannan. Domin na
koyi dangana a kowanne irin yanayi. 12 Na san yadda zan zauna cikin
bukata, na kuma san yadda zan samu a yalwace. A kowace hanya cikin
kowanne abu na koyi asirin yadda zan ci da yawa da yadda zan zauna
da yunwa, yadda zan zama a yalwace kuma in zama cikin bukata.
13 Zan iya yin komai ta wurinsa shi da yake karfafa ni. 14 Duk da haka,
kun yi zumunta da ni cikin kunci na. 15 Kun kuma sani, ku Filibiyawa,
cewa da farkon bishara, lokacin da na bar Makidoniya, babu ikilisiya
da ta tallafe ni cikin batun bayarwa da karba sai ku kadai. 16 Ko lokacin
da nake Tassalonika, kun aika da gudumawar biyan bukatu na fiye da
sau daya. 17 Ba domin ina neman kyauta ba ne. A maimakon haka, ina
neman amfani da zai kawo karuwa cikin ajiyar ku. 18 Na karbi dukan
abubuwan, ina da shi a yalwace. An kosar da ni. Na karba ta hanun
Abafroditus abubuwa daga wurinku. Shesheki na dadin kamshi mai
dandanno, karbabbiyar hadaya mai gamsarwa ga Allah. 19 Allah na
zai cika dukan bukatunku bisa ga yalwarsa da ke cikin daukaka cikin
Almasihu Yesu. 20 Yanzu bari daukaka ta tabbata ga Allah da Ubanmu
har abada abadin. Amin. 21 Gai da kowanne mai bi cikin Almasihu
Yesu. Dukan 'yan'uwa da ke tare da ni suna gaisuwa. 22 Dukan masu
bi a nan suna gaisuwa, musamman wadanda suke gidan Kaisar. 23 Bari
alherin Ubangijin Yesu Almasihu ya zauna tare da ruhunku. Amin

Kolosiyawa

[1] Bulus manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah da Timoti
dan'uwanmu, [2] zuwa ga masu bada gaskiya da amintattun 'yan'uwa
cikin Almasihu da suke a Kolosi. Bari alheri da salama su kasance tare
da ku daga wurin Allah Ubanmu. [3] Muna godiya ga Uban Ubangijinmu
Yesu Kristi, kuma kullum muna addu'a dominku. [4] Mun ji bangaskiyar
ku cikin Almasihu Yesu da kaunar da kuke da ita wa dukan kebabbu
ga Allah. [5] Kuna da kaunar nan domin bege na hakika ga abin da aka
tanadar maku a sama. Kun riga kun ji game da begen nan na hakika
maganar gaskiya da bishara, [6] wanda ta zo maku. Wannan bishara
tana ba da yaya tana kuma hayayyafa da kuma girma a cikin dukan
duniya. Tana yin haka a cikinku kuma tun ranar da kuka ji ta kun
kuma yi koyi game da alherin Allah cikin gaskiya. [7] Wannan itace
bishara kamar yadda kuka koye ta a wurin Abafaras, kaunataccen
abokin bautar mu, wanda ke amintacce mai hidimar Almasihu a
madadin mu. [8] Abafaras ya bayyana mana kaunarku a Ruhu. [9] Saboda
da wannan kauna, tun daga ranar da muka ji haka, ba mu fasa yi maku
addu'a ba. Muna ta roko domin ku cika da sanin nufinsa cikin dukan
hikima da fahimta ta ruhaniya. [10] Muna ta addu'a domin ku yi tafiya da
ta cancanci Ubangiji a kowace hanya da za ta faranta masa rai. Muna
ta addu'a cewa za ku ba da 'ya'ya cikin kowanne aikin nagari kuma
za ku yi girma cikin sanin Allah. [11] Muna addu'a ku karfafa a cikin
kowanne iyawa bisa ga ikon daukakarsa zuwa ga matukar jimrewa
da hakuri. [12] Muna addu'a za ku yi godiyar farinciki ga Uban, wanda
ya sa kuka samu rabo cikin gado na masu bangaskiya cikin haske.
[13] Ya kwato mu daga mulkin duhu ya kuma maishe mu ga mulkin
kaunataccen Dansa. [14] Ta wurin Dan ne muka sami fansa, gafarar
zunubai. [15] Dan shine surar Allah mara ganuwa. Shine farkon dukan
hallitta. [16] Domin ta wurinsa ne aka halicci dukan abubuwa, wadanda
ke sama da wadanda ke duniya, masu ganuwa da marasa ganuwa. Ko
kursiyai ko mulkoki ko sarautai ko ikoki, dukan abubuwa shi ya hallice
su kuma dominsa. [17] Ya kasance kafin dukan abubuwa, a cikinsa ne
kuma komai yake hade. [18] Kuma shine kan jikin, ikilisiya. Shine farko
da kuma dan fari daga cikin matattu, don haka yana da wuri na fari
a cikin dukan abubuwa. [19] Domin Allah ya yi farinciki cewa dukan
cikarsa ta kasance a cikinsa, [20] kuma ya sulhunta kowanne abu zuwa
gare shi ta wurin Dan. Allah ya kawo salama ta wurin jinin giciyensa.
Allah ya sulhunta duka zuwa gare shi, ko abubuwan da ke duniya
ko abubuwan da ke sama. [21] Domin a da ku baki ne ga Allah, kuma
makiyansa ne cikin zuciya da cikin mugun ayyuka. [22] Amma yanzu, ya
sulhunta ku ta wurin mutuwarsa ta jiki. Ya yi haka domin ya mika ku
tsarkakaku, marasa aibu da marasa abin zargi a gabansa, [23] idan kuka
ci gaba cikin bangaskiya, kafaffu da tsayayyu, marasa kaucewa daga
begen ku na hakika na bishara da kuka ji. Wannan itace bishara da
aka yi wa kowanne halitaccen taliki a karkashin sama. Wannan itace
bishara wadda ni, Bulus, na zama bawa. [24] Yanzu ina murna da wahala
ta domin ku. A jikina cika abin da ya rage cikin wahalar Almasihu
domin jikinsa wadda itace ikilisiya. [25] Saboda wannan ikilisiya na

zama bawa, bisa ga haki da Allah ya ba ni domin ku, domin cika
sakon Allah. 26 Wannan shine asirin gaskiya da yake a boye shekara
da shekaru da zamanai. Amma a yanzu an bayyana shi ga wadanda
suka gaskanta da shi. 27 A gare su ne Allah ya so ya bayyana yalwar
daukakar asirin gaskiyarsa a tsakanin al'ummai. Ya nuna Almasihu
ne ke cikin ku, tabbacin daukaka mai zuwa. 28 Wannan shine wanda
muke shella. Muna gargadar da kowanne mutum, muna kuma koyar
da kowanne mutum tare da dukan hikima, don mu mika kowanne
mutum cikakke cikin Almasihu. 29 Domin wannan nake aiki da himma
bisa ga karfinsa da yake aiki a cikina da iko.

2

1 Ina so ku san yadda na sha faman gaske dominku, domin wadanda
ke a Lawudikiya, da kuma wadansu da yawa da a jiki basu taba ganin
fuska ta ba. 2 Na yi aiki saboda zuciyar su ta sami karfafawa ta wurin
hada su cikin kauna zuwa dukan arziki na tabbaci da fahimtar asirin
gaskiya na Allah, wato Almasihu. 3 A cikinsa dukan taskar hikima
da sani ke boye. 4 Na fadi haka domin kada wani ya yaudare ku da
jawabi mai jan hankali. 5 Ko da yake ba na tare da ku a jiki, duk da
haka ina tare da ku a cikin Ruhu. Ina murnar ganin ku a yanayi mai
kyau da kuma karfin bangaskiyar ku cikin Almasihu. 6 Kamar yadda
kuka karbi Almasihu Ubangiji, ku yi tafiya cikinsa. 7 Ku kafu da karfi
a cikinsa, ku ginu a kansa, ku kafu cikin bangaskiya kamar yadda aka
koya maku, ku yawaita cikin yin godiya. 8 Ku lura kada wani ya rinjaye
ku ta hanyar ilimi da yaudarar wofi bisa ga al'adun mutane, bisa ga bin
abubuwan duniya, ba na Almasihu ba. 9 A cikinsa ne dukan Allahntaka
ta bayyana ta jiki. 10 Ku kuwa kun cika a cikinsa. Shine gaban kowanne
iko da sarauta. 11 A cikinsa ne aka yi maku kaciya, ba kaciya irin da
yan adam suke yi ba, ta cire fatar jiki, amma ta kaciyar Almasihu. 12 An
binne ku tare da shi ta wurin baftisma. Kuma a cikinsa ne aka ta da
ku ta bangaskiya a cikin ikon Allah, wanda ya tashe shi daga mutattu.
13 A lokacin da kuke matattu cikin laifofinku, a cikin rashin kaciyar ku
ta jiki, ya rayar da ku tare da shi kuma ya yafe maku dukan laifofinku.
14 Ya share rubutattun basussukanku da ka'idodin da suke gaba da mu.
Ya cire su duka ya kafa su a kan giciye. 15 Ya cire ikoki da sarautu.
A fili ya falasa su ya shugabance su zuwa ga bukin nasara ta wurin
giciyensa. 16 Saboda haka, kada kowa ya shari'anta ku ta wurin ci ko
sha, ko kuma sabon wata, ko game da ranakun Assabaci. 17 Wadannan
sune inuwar abubuwan da ke zuwa nan gaba, amma ainihin shi ne
Almasihu. 18 Kada kowa wanda ke son kaskanci da sujadar mala'iku
ya sharantaku ku rasa sakamakonku. Irin wannan mutum yana shiga
cikin abubuwan da ya gani ya zama mai girman kai a tunaninsa na
jiki. 19 Ba ya hade da kai. Daga kan ne dukan jiki da gabobi da jijiyoyi
ke amfani suna kuma hade tare; yana girma da girman da Allah yake
bayarwa. 20 In kun mutu tare da Almasihu ga ala'muran duniya, don
me kuke rayuwa kamar kuna karkashin duniya: 21 "Kada ku rike, ko
ku dandana ko ku taba?" 22 Dukan wadannan abubuwa karshen su
lalacewa ne in ana amfani da su, bisa ga kaidodi da koyarwar mutane.
23 Wadannan dokoki suna da hikima ta jiki irin ta addini da aka kago
na kaskanci da kuma wahalar da jiki. Amma ba su da amfanin komai
a kan abin da jiki ke so.

3

1 Idan dai Allah ya tashe ku tare da Almasihu, ku nemi abubuwan
da ke sama, inda Almasihu ke zaune a hannun dama na Allah. 2 Yi
tunanin a kan abubuwan da ke sama, ba a kan abubuwan da ke kasa
ba. 3 Gama ku kun mutu, ranku kuma yana boye tare da Almasihu
cikin Allah. 4 Sa'anda Almasihu ya bayyana, wanda shine ranku,
sa'anan ku kuma zaku bayyana tare da shi cikin daukakarsa. 5 Ku
kashe sha'awacce-sha'awaccen da suke a duniya - zina da fasikanci,
rashin tsarki, muguwar sha'awa, mummunar buri, da kuma kwadayi,
wadda shine bautar gumaka. 6 Saboda wandannan abubuwa ne fushin
Allah ke zuwa a kan marasa biyayya. 7 A cikin wadannan abubuwa ne
kuka yi rayuwa a da da kuke zauna a cikinsu. 8 Amma yanzu dole ku
kawar da wadannan - zafin rai, fushi, mugayen manufofi, zage-zage,
da kazamar magana daga bakinku. 9 Kada ku yi wa juna karya, domin
kun tube tsohon mutumin da ayyukansa, 10 kun kuma yafa sabon
mutum, wanda ake sabontawa cikin sani bisa ga surar wannan da ya
hallice shi. 11 A nan ne inda babu Baheline da Bayahude, mai kaciya
da marar kaciya, bare, baubawa, ko Basikitiye, bawa ko yantacce,
amma Almasihu shine duka, yana kuma cikin duka. 12 A matsayin
ku na zababbun Allah, masu tsarki da kaunatattu sai ku yafa jinkai,
ayyukan kirki, saukin kai, kamewa da hakuri. 13 Yi hakuri da juna.
Ku yi wa juna alheri. Idan wani na da damuwa da wani, ku gafarta
kamar yadda Ubangiji ya gafarta maku. 14 Fiye da wadanan abubuwa
duka, ku kasance da kauna, wanda itace cikakkiyar kammalla. 15 Bari
salamar Almasihu ta mallaki zukatanku. Sabili da wannan salama
ce aka kiraye ku cikin jiki daya. Ku yi godiya. 16 Ku bar maganar
Almasihu ta zauna a cikinku a yalwace. Da dukan hikima, ku koyar, ku
kuma gargadi juna da zabura, wakoki, da wakokin yabo na ruhaniya.
Kuna rairawa tare da godiya cikin zukatanku ga Allah. 17 Kuma duk
abin da zaku yi cikin magana ko aiki ku yi duka cikin sunan Ubangiji
Yesu. Kuna yin godiya ga Allah Uba ta wurinsa. 18 Mata, ku yi biyayya
ga mazajenku, yadda yakamata a cikin Ubangiji. 19 Mazaje, ku kaunaci
matayenku, kada ku muzguna masu. 20 Yaya, ku yi wa iyayen ku
biyayya cikin dukan komai, domin wannan yana faranta wa Ubangiji
rai. 21 Ku Ubanni, kada ku cakuni 'ya'yanku domin kada su karaya.
22 Bayi, ku yi wa iyayengijinku na jiki biyayya cikin kowane abu, ba
tare da bautan ganin ido ba don faranta wa mutane rai, amma da
sahihiyar zuciya. Ji tsoron Ubangiji. 23 Duk abin da kuke yi, ku yi
aiki daga zuci domin Ubangiji ba domin mutane ba. 24 Kun san cewa,
zaku karbi sakamako na gado daga wurin Ubangiji. Domin Ubangiji
Almasihu kuke bauta wa. 25 Domin kowa ya yi rashin adalci zai karbi
sakamakon rashin adalcin da ya yi, kuma babu son kai.

4

1 Ku iyayengiji, ku ba bayinku abin ke daidai ya kuma dace garesu.
Kun sani cewa ku ma, kuna da Ubangiji a sama. 2 Ku cigaba da
himmantuwa ga yin addu'a. Ku zauna a fadake cikin addu'a da godiya.
3 Ku yi addu'a tare domin mu kuma, domin Allah ya bude kofa domin
kalmar, a fadi asirin gaskiyar Almasihu. Don wannan ne nake cikin
sarka. 4 Ku yi addu'a domin in iya fadinsa daidai, yadda yakamata

in fada. 5 Ku yi tafiya da hikima game da wadanda suke a waje, ku
yi amfani da lokaci. 6 Bari maganarku ko yaushe ta zama ta alheri.
Bari ta zama da dadin ji domin ku san yadda za ku amsa wa kowanne
mutum. 7 Game da abubuwan da nake ciki, Tikikus zai sanar maku da
su. Shi kaunataccen dan'uwa, amintaccen bawa, shi abokin barantaka
na ne a cikin Ubangiji. 8 Na aike shi wurinku don wannan, domin ku
iya sanin halin da muke ciki, don kuma ya karfafa zukatanku. 9 Na
aike shi tare da Onisimus, amintacce da kuma kaunataccen dan'uwa,
wanda daya ne daga cikin ku. Za su gaya maku duk abin da ya faru
anan. 10 Aristarkus, abokin sarka na, yana gaishe ku da Markus,
dan'uwan Barnaba (wanda a kansa ne kuka sami umarni; in yazo,
ku karbe shi), 11 da kuma Yesu wanda ake kira Yustus. Wadannan
ne kadai daga cikin masu kaciya abokan aiki na domin mulkin Allah.
Sun zama ta'aziya a gare ni. 12 Abafaras na gaishe ku. Shi daya daga
cikinku ne kuma bawan Almasihu Yesu ne. Kullum yana maku addu'a
da himma, don ku tsaya cikakku da hakikancewa a cikin nufin Allah.
13 Gama ina shaidarsa a kan ya yi aiki da himma domin ku, domin
wadanda ke Lawudikiya, da na Hirafolis. 14 Luka kaunataccen likita
da Dimas suna gaishe ku. 15 Ku gai da 'yan'uwa dake a Lawudikiya,
da Nimfa da ikilisiyar da ke cikin gidanta. 16 Lokacin da aka karanta
wannan wasika a tsakanin ku, sai a karanta ta kuma a cikin ikilisiyar
Lawudikiya, ku kuma tabbata kun karanta wasika daga Lawudikiya.
17 Ku gaya wa Arkibas, “Mai da hankali ga hidimar da ka karba cikin
Ubangiji, don ka cika shi.” 18 Wannan gaisuwa da hannu na ne - Bulus.
Ku tuna da sarka na. Alheri ya tabbata a gare ku.

1 Tassalunikawa

1 Bulus, Sila, da Timoti zuwa ga Ikilisiyar Tassalonikawa cikin Allah
Uba da Ubangiji Yesu Almasihu. Alheri da Salama su kasance a gare ku.
2 Kullum muna bada godiya ga Allah domin ku dukka, kamar yadda
muke ambaton ku a addu'o'in mu. 3 Muna tunawa da ku ba fasawa
a gaban Allahn mu da Ubanmu kuma ayyukanku na bangaskiya, da
kauna. Da hakurin bege na abinda ke gaba cikin Ubangijinmu Yesu
Almasihu. 4 'Yan'uwa kaunatattu na Allah, Mun san kiran ku, 5 yadda
bishararmu ta zo gare ku ba ta magana kadai ba, amma da iko, ta
wurin Ruhu Mai Tsarki, haka kuma tawurin tabbatarwa. Ta haka
kuma, kun san irin mutanen da muke acikin ku kuma domin ku. 6 Kun
zama masu koyi da mu da kuma Ubangiji, kamar yadda kuka karbi
kalmar cikin tsanani mai yawa da murna tawurin Ruhu Mai Tsaki.
7 Sakamakon haka, kuka zama abin misali ga dukkan wadanda ke
Makidoniya da na Akaya wadanda suka bada gaskiya. 8 Gama daga
gare kune maganar Allah ta bazu ko ina, ba kuwa Makidoniya da
Akaya kadai ba. A maimako, har ma zuwa ko ina bangaskiyarku cikin
Allah ta kai. Don haka, bama bukatar muce maku komai. 9 Domin su
da kansu suna bada labarin irin zuwan mu gare ku. Suna fadin yadda
kuka juyo ga Allah daga bautar gumaka don ku bautawa Allah mai rai.
10 Suna bayyana cewa kuna jiran bayyanar Dansa daga sama, wanda
ya tasar daga matattu. Wannan shine Yesu, wanda ya 'yantad da mu
daga fushi mai zuwa.

2

1 Domin ku da kanku kun sani, 'yan'uwa, cewa zuwan mu gareku,
ba a banza yake ba. 2 Kun kuma san yadda aka wulakantar damu,
aka kuma kunyatar damu a Filibi, kamar yadda kuka sani. Muna
nan kuwa da karfin zuciya cikin Allahnmu domin yi maku bisharar
Allah cikin fama da yawa. 3 Domin kuwa gargadinmu zuwa a gare
ku ba gurbatacciya bace, ko cikin rashin tsarki, ba kuma ta yaudara
bace. 4 A maimako, kamar yadda Allah ya amince damu, ya kuma
damka mana amanar bisharabsa, haka kuma muke yin magana. Muna
maganar ba domin mu gamshi mutane ba, amma domin mu gamshi
Allah. Domin shi ne yake gwada zuciyarmu. 5 Domin bamu taba yi
maku dadin baki ba, ko sau daya, kamar yadda kuka sani, ko kwadayi
a asirce, kamar yadda Allah shine shaidar mu. 6 Bamu kuma nemi
daukaka daga mutane ko daga gare ku ko kuma wadansu ba. Da
mun so da mun mori ikonmu a matsayin manzannin Almasihu. 7 A
maimakon haka, mun kaskantar da kanmu a tsakanin ku kamar yadda
uwa take ta'azantar da 'ya'yan ta. 8 Don haka muna da kauna domin
ku, ba bisharar Allahnmu kadai muke jin dadin yi maku ba, amma
harda bada rayukan mu domin ku. Domin kun zama kaunatattu
ne a garemu, 9 Kufa tuna, 'yan'uwa, game da aikinmu da famarmu.
Dare da rana muna aiki sosai domin kada mu nawaita wa kowane
dayan ku. A lokacin da muke yi maku bisharar Allah. 10 Ku shaidu
ne, haka ma Allah, yadda muka yi rayuwar tsarki da kuma adalci
da rashin abin zargi a wajenku wadanda kuka bada gaskiya. 11 Don

haka kun kuma sani yadda muka rika yi da kowannenku, kamar uba
da 'ya'yansa, yadda muka yi ma ku garadi da kuma karfafa ku, mun
kuma shaida. 12 Domin ku yi tafiya a hanyar da ta dace ga Allah,
wanda ya kira ku zuwa ga mulkinsa da kuma daukakarsa. 13 Domin
wannan dalili ne yasa muke yi wa Allah godiya a koyaushe. Domin a
lokacin da kuka karbi maganar Allah daga wurinmu wadda kuka ji,
kun karbeta da gaske ba kamar maganar mutum ba. A maimako, kuka
karbeta da gaskiyarta, kamar yadda take, maganar Allah. Wannan
kalma kuma ita ce ke aiki a cikin ku wadanda kuka yi bangaskiya.
14 Domin ku 'yan'uwa, kun zama masu koyi da ikilisiyoyin Allah da
ke Yahudiya cikin Almasihu Yesu. Domim kuma kun sha wahala
irin tamu daga wurin mutanen kasarku kamar yadda suma suka sha
a hannun Yahadawa. 15 Yahudawane suka kashe Ubangiji Yesu da
sauran Annabawa, kuma Yahudawane suka koro mu, Basu gamshi
Allah ba. A maimako, suna hamayya da dukkan mutane. 16 Sun
kuma haramta mana yin magana da Al'ummai domin su sami ceto.
Sakamakon haka kuwa kullum suna cika zunubansu. Fushi kuma
ya afko kansu daga karshe. 17 Mu kuma, 'yan'uwa, mun rabu daku
na karamin lokaci, a zahiri, ba a zuciya ba, mun kuma yi iyakar
kokarinmu da marmarin ganin fuskarku. 18 Domin mun yi maramarin
zuwa gareku. Ni, Bulus, ba sau daya ba, amma Shaidan ya hanamu.
19 To menene begenmu a gaba, ko murnarmu ko rawanin alfahari,
a gaban Ubangijinmu Yesu a ranar zuwansa? Ko ba ku bane, da
kuma sauran jama'a? 20 Don kuwa kune daukakarmu da kuma farin
cikinmu.

3

1 Saboda haka, da bamu iya jimrewa ba, sai mukayi tunanin cewa ya
dace mu dakata a Atina tukunna. 2 Sai muka aikaTimoti, dan'uwanmu
dakuma bawan Allah a bisharar Almasihu, domin karfafaku ya kuma
ta'azantar daku a fannin bangaskiya. 3 Mun yi haka ne saboda kada
waninku ya raunana domin wadannan wahaloli. Domin ku da kanku
kun sani cewa don haka aka kiraye mu. 4 Hakika, a lokacin da
muke tare daku, mun gaya maku cewa muna daf da shan wahala,
haka ya kuma kasance, kamar yadda kuka sani. 5 Domin haka, da
ban iya jimrewa ba, sai na aiko domin in san yadda bangaskiyar
ku take. Watakila ko magafci a wata hanya ya rinjaye ku, sai ya
kasance wahalarmu ta zama a banza. 6 Amma Timoti da ya dawo
daga gareku sai ya kawo mamu labari mai dadi akan bangaskiyarku
da kuma kaunarku. Yako gaya mana cewa kuna kyakkyawan tunani
a kanmu, kuma kuna marmarin ganinmu yadda muke marmarin
ganinku. 7 Sabili da haka, 'yan'uwana, mun sami ta'aziyya tawurinku
domin bangaskiyarku, a cikin dukkan bakin cikinmu da shan wuyamu.
8 Yanzu a raye muke, idan kun tsaya da karfi a cikin Ubangiji. 9 Gama
wace irin godiya zamu ba Allah sabili da ku, domin dukan farin cikin
da muke dashi a gaban Allah domin ku? 10 Dare da rana muke yi maku
addu'a sosai domin muga fuskokinku kuma mu cika abin da kuka rasa
cikin bangaskiyarku. 11 Bari Allah da kuma Ubanmu da kansa, da
Ubangijinmu Yesu, ya bida sawayen mu zuwa gareku. 12 Bari Ubangiji
yasa ku karu ku kuma ribambamya a kaunar 'yan'uwanku da dukan
mutane, kamar yadda muke maku. 13 Bari yayi haka domin ya karfafa

zukatanku marassa abin zargi a cikin tsarki a gaban Allah da Ubanmu
a lokacin zuwan Ubangijinmu Yesu da dukan tsarkakansa.

4

1 A karshe, 'yan'uwa, muna karfafa ku kuma muna yi maku gargadi
cikin Ubangiji Yesu. Yadda kuka karbi umarni a garemu game da
yadda dole za kuyi tafiya kuma ku gamshi Allah, kuma a cikin wannan
hanya ku tafi, ku kuma wuce haka. 2 Domin kun san umarnin da muka
baku cikin Ubangiji Yesu. 3 Gama wannan ne nufin Allah: kebewar ku
- cewa ku kauce wa zina da fasikanci, 4 Cewa kowannenku ya san
yadda zai rike mata tasa cikin tsarki da girmamawa. 5 Kada kayi mata
cikin zautuwar sha'awa (kamar al'ummai wadanda basu san Allah
ba). 6 Kada wani ya kuskura yaci amanar dan'uwansa akan wannan
al'amari. Gama Ubangiji mai ramuwa ne akan dukkan wadannan
al'amura, Kamar yadda a baya muka yi maku kashedi kuma muka
shaida. 7 Gama Allah bai kira mu ga rashin tsarki ba, amma ga
rayuwar tsarki. 8 Domin haka, duk wanda yaki wannan ba mutane
yaki ba, amma Allah, wanda ya bada Ruhunsa Mai Tsarki a gareku.
9 Game da kaunar 'yan'uwa, baku bukatar wani ya sake rubuta maku,
gama ku da kanku Allah ya koyar da ku kaunar 'yan'uwa. 10 Ba
shakka, kunayin haka ga dukkan 'yan'uwa wadanda ke cikin dukkan
Makidoniya. Amma muna gargadin ku 'yan'uwa, kuyi haka bugu da
kari. 11 Kuma muna gargadin ku 'yan'uwa kuyi kokari ku zauna a
natse, ku kula da al'amuranku, kuyi aiki da hannuwanku, Yadda muka
umarceku a baya. 12 Kuyi haka domin tafiyar ku ta zama dai dai
a gaban wadanda basu bada gaskiya ba, kuma ya zama baku cikin
bukatar komai. 13 Bamu so ku zama da rashin fahimta ba, 'yan'uwa,
game da wadanda sukayi barci, domin kada kuyi bacin rai kamar
sauran wadanda basu da tabbacin abinda ke gaba. 14 Domin idan mun
bada gaskiya Yesu ya mutu kuma ya tashi, haka kuma tare da Yesu
Allah zai maido da duk wadanda suka yi barci a cikinsa. 15 Gama muna
fada maku wannan daga maganar Ubangiji, cewa mu da muke a raye,
da aka bari har zuwan Ubangiji, babu shakka ba za mu riga wadanda
suka yi barci ba. 16 Gama Ubangiji da kan sa zai sauko daga sama. Zai
zo da muryar babban mala'ika, da karar kahon Allah, sai matattu cikin
Almasihu su fara tashi. 17 Sai mu da muke a raye, wadanda aka bari,
tare dasu za'a fyauce mu zuwa cikin gizagizai, mu hadu da Ubangiji
cikin sararin sama. Haka zamu cigaba da kasancewa da Ubangiji.
18 Domin haka ku ta'azantar da juna da wadannan maganganu.

5

1 Yanzu fa game da zancen lokatai da zamanai 'yan'uwa, ba ku da
bukatar a rubuta maku wani abu. 2 Domin ku da kanku kun sani
kwarai cewa ranar zuwan Ubangiji kamar barawo take da dare. 3 Da
suna zancen “zaman lafiya da kwanciyar rai,” sai hallaka ta zo masu
ba zato ba tsammani. Zai zama kamar nakudar haihuwa ce da ke
kama mace mai ciki. Ba su kwa da wata hanyar kubuta. 4 Amma ku,
'yan'uwa, ai ba cikin duhu kuke ba har da wannan rana zata mamaye
ku kamar barawo. 5 Domin dukkan ku 'ya'yan haske ne 'ya'yan rana
kuwa. Mu ba 'ya'yan dare ba ne ko na duhu, 6 Don haka, kada muyi
barci kamar yadda sauran ke yi. Maimakon haka, bari mu kasance

muna zaman tsaro kuma muna a fadake. [7] Don masu yin barci da
dare suke yin barci, haka kuma masu sha su bugu ma da dare suke yi.
[8] Tunda shike mu 'ya'yan rana ne, bari mu zauna a natse. Bari musa
sulke na bangaskiya da kauna, mu kuma sa kwalkwali don ceton mu
dake gaba. [9] Domin Allah bai kaddara mu ga fushinsa ba, sai dai ga
samun ceto ta wurin Ubangijin mu Yesu Almasihu. [10] Shi ne wanda ya
mutu domin mu, don ko da muna raye ko muna mace, mu iya rayuwa
tare da shi, [11] Domin haka ku ta'azantar da juna ku kuma inganta juna,
kamar yadda kuke yi. [12] Muna rokon ku, 'yan'uwa, ku bada daraja ga
wadanda suke aiki a tsakaninku wadanda kuma suke shugabanci a kan
ku cikin Ubangiji, wadanda kuma suke horonku. [13] Muna kuma rokon
ku, da ku kula dasu ku kuma kaunacesu sabili da irin ayyukansu. Ku
kuma yi zaman lafiya da junan ku. [14] Muna yi maku gargadi 'yan'uwa;
ku jawa marassa ji kunne, ku karfafa marassa karfin zuciya, ku taimaki
gajiyayyu, kuyi zaman hakuri da kowa. [15] Ku lura kada wani ya rama
mugunta da mugunta, Maimakon haka ma, Ku cigaba da abinda ke mai
kyau ga juna da kowa duka. [16] Kuyi farin ciki koyaushe. [17] Kuyi addu'a
ba fasawa. [18] A cikin kome kuyi godiya. Domin wannan ne nufin Allah
a cikin Yesu Almasihu game daku. [19] Kada ku hana Ruhun Allah aiki
a cikin ku. [20] Kada ku raina anabce anabce. [21] Ku gwada komai. Ku
rike abinda ke mai kyau. [22] Ku kaucewa duk wani abinda yayi kama
da mugunta. [23] Bari Allah na salama ya mai da ku cikakun tsarkaka.
Bari dukkan ruhun ku, da zuciyar ku, da jikin ku su zama adanannu
marassa zargi domin zuwan Ubangijin mu Yesu Almasihu. [24] Wanda
ya kira ku mai aminci ne, wanda kuma zai aikata. [25] Yan'uwa, kuyi
addu'a domin mu. [26] Ku gaida dukkan yan'uwa da tsattsarkar sumba.
[27] Ina rokon ku saboda Ubangiji ku karanta wasikar nan ga dukkan
'yan'uwa. [28] Bari alherin Ubangijin mu Yesu Almasihu shi kasance
tareda ku.

2 Tasalonikawa

1 Bulus da Silbanus da Timoti, zuwa ga ikilisiyar Tasolonika cikin
Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu. 2 Bari alheri ya kasance tare
da ku da salama daga Allah Ubanmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu.
3 Lallai ne mu godewa Allah kulluyaumin domin ku, yan'uwa. Domin
hakan dai dai ne, saboda bangaskiyarku ta karu sosai, kuma kaunar
junanku tana karuwa. 4 Mu da kanmu muna fahariya da ku a
ikilisiyoyin Allah. Muna maganar hakurinku da bangaskiyarku a cikin
dukkan tsananin da kuke fuskanta. Muna maganar kuncin da kuke
jimrewa. 5 Wannan itace alamar shari'ar Allah ta adalci. Sakamakon
haka shine za a dauke ku cancantattu na mulkin Allah wanda kuke
wahala dominsa. 6 Adalci ne ga Allah ya mayar da kunci ga wadanda
suke kuntata maku, 7 ya kuma baku hutu ku dake shan wuya tare da
mu. Zai yi haka ne a bayyanar Ubangiji Yesu daga sama da Mala'ikun
ikonsa. 8 A cikin wuta mai huruwa zai dau fansa bisa wadanda
basu san Allah ba da wadanda basu karbi bisharar Ubangijinmu Yesu
almasihu ba. 9 Za su sha azaba ta hallaka har abada daga fuskar
Ubangiji da kuma daukakar ikonsa. 10 Zai yi wannan lokacin da
yazo a wannan rana don jama'arsa su daukaka shi, kuma ya zama
abin mamaki ga dukkan wadanda suka bada gaskiya. Domin kun
gaskata shaidarmu a gare ku. 11 Saboda wannan muke addu'a kullum
domin ku. Muna addu'a domin Allahnmu ya sa ku cancanci kiran ku.
Muna addu'a ya biya ku muradin ku na yin nagarta da dukkan wani
aikin bangaskiya da kuma iko. 12 Muna addu'a haka domin sunan
Ubangijinmu Yesu ya sami daukaka daga gare ku. Addu'armu itace ya
daukaka ku, saboda alherin Allahnmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu.

2

1 Yanzu game da zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu da taruwarmu
domin kasancewa tare da shi; muna rokonku yan'uwa, 2 kada kuyi
saurin damuwa ko ku gigice saboda wani ruhu ko kuma sako ko
kuma wasika da ta yi kamar daga wurin mu, da ke cewa ranar zuwan
Ubangiji ta rigaya ta zo. 3 Kada wani ya yaudare ku ta kowace hanya.
Domin wannan rana baza ta zo ba sai fandarewar nan ta zo kuma
an bayyana mutumin tawayen nan wato dan hallaka. 4 Wannan shi
ne wanda ya ke gaba, yana kuma daukaka kansa fiye da duk abin da
ake kira Allah ko kuma ake bautawa. Sakamakon haka yana zama a
kursiyin Allah har ma yana cewa shine Allah. 5 Baku tuna ba lokacin
da nake tare daku na gaya maku wadannan abubuwa? 6 Yanzu kun
san abinda ke tsaida shi, domin a bayyana shi a lokacin da ya dace.
7 Ko yanzu asirin take shari'a ya na aiki, sai dai a kwai wanda ke
tsaida shi yanzu har sai an dauke shi. 8 Sa'anan za'a bayyana dan
tawayen, wanda Ubangiji Yesu zai hallaka shi da numfashin bakinsa.
Ubangiji zai mayar da shi ba kome ba ta wurin bayyanuwar zuwansa.
9 Mai tawayen nan kuwa, zai zo ne bisa ga aikin shaidan da dukan iko,
alamu, da al'ajiban karya, 10 da kuma dukan yaudara ta rashin adalci.
Wadannan abubuwa za su zama ga wadanda suke hallaka, saboda ba
su karbi kaunar gaskiya ba domin su sami ceto. 11 Saboda wannan

dalilin Allah ya aiko masu da sabani, saboda su yarda da karya.
12 Sakamakon shine dukkan su za'a yi masu shari'a, wato wadanda ba
su yarda da gaskiya ba suna kuma jin dadin rashin adalci. 13 Amma
muna masu godiya kulluyaumin ga Allah domin ku, yan'uwa wadanda
Ubangiji yake kauna. Ubangiji ya zabe ku a matsayin yayan fari don
ceto cikin tsarkakewar Ruhu da gaskatawa da gaskiya. 14 Wannan
shine abinda ya kira ku gare shi ta wurin bishararmu domin ku sami
daukakar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15 Saboda haka yan'uwa, ku
tsaya da gaske. Ku rike al'adun da aka koya maku, ko ta kalma ko kuma
ta wasikarmu. 16 Yanzu bari Ubangiji Yesu Almasihu da kansa, da Allah
Ubanmu wanda ya kaunace mu ya ba mu madawwamiyar ta'aziya da
gabagadi mai kyau domin gaba ta wurin alheri, 17 ya ta'azantar da ku
ya kuma gina zuciyarku cikin kowane aiki mai kyau da kalma.

3

1 Yanzu yan'uwa, ku yi mana addu'a saboda maganar Ubangiji tayi
sauri ta sami daukaka, kamar yadda take tare da ku. 2 Ku yi addu'a
domin mu kubuta daga mutane masu mugunta da keta, gama ba kowa
ke da bangaskiya ba. 3 Amma Ubangiji mai aminci ne, shi wanda zai
kafa ku ya tsare ku daga mugun. 4 Muna da gabagadi cikin Ubangiji
a kan ku, cewa kuna yi, kuma za ku ci gaba da yin abubuwan da
muka umurta. 5 Ubangiji ya bi da zuciyarku zuwa kaunar Allah da
kuma jimrewar almasihu. 6 Yanzu muna umurtar ku, yan'uwa, a
cikin sunan Ubangiji Yesu Almasihu, ku guji duk dan'uwa wanda yake
zaman banza ba kuma akan al'adun da kuka karba daga wurin mu ba.
7 Saboda ku da kan ku kun sani yana da kyau kuyi koyi da mu. Ba mu
yi zama a cikin ku kamar wadanda ba su da tarbiya ba. 8 Ba mu kuma
ci abincin kowa ba tare da mun biya ba. Maimakon haka, mun yi aiki
dare da rana cikin wahala da kunci domin kada mu dora wa kowa
nauyi. 9 Mun yi haka ba don ba mu da iko ba. Maimakon haka, mun
yi wannan ne saboda mu zama abin koyi a wurin ku, domin ku yi koyi
da mu. 10 Lokacin da muke tare da ku, mun umurce ku, “Duk wanda
ba ya son yin aiki, kada yaci abinci.” 11 Saboda mun ji cewa wasun ku
sun ki yin aiki. Ba su aiki sai dai shiga shirgin wasu. 12 Irin wadannan,
muke umurta da kuma karfafa wa cikin Ubangiji Yesu Almasihu, da
su yi aiki da natsuwa, suna cin abincin kan su. 13 Amma ku yan'uwa,
kada ku rabu da yin abinda ke daidai. 14 In wani yaki biyayya da
kalmominmu cikin wannan wasika, ku kula da shi kuma kada kuyi
ma'amalar komai dashi, saboda ya ji kunya. 15 Kada ku dauke shi a
matsayin makiyi, amma ku gargade shi a matsayin dan'uwa. 16 Bari
Ubangijin salama da kansa ya ba ku salama kulluyaumin ta kowace
hanya. Ubangiji ya kasance tare da ku duka. 17 Wannan ita ce gaisuwa
ta, ni Bulus, da hannuna, wanda shine alama a kowace wasika ta. Haka
nake rubutu. 18 Bari alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance
tare da ku duka.

Wasikar Bulus Manzo Ta Fari Zuwa Ga Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu bisa ga umarnin Allah Mai cetonmu,
da Almasihu Yesu begenmu, 2 zuwa ga Timoti, dana na gaske cikin
bangaskiya: Alheri, jinkai da salama daga wurin Allah da Almasihu
Yesu Ubangijinmu. 3 Kamar yadda na nanata maka ka yi, da zan
tafi Makidoniya cewa, ka dakata a Afisa domin ka umarci wadansu
mutane kada su koyar da wata koyarwa dabam. 4 Kada su bata
lokacinsu wajen sauraron tatsunniyoyi da kididdiga marar iyaka.
Wannan yana haddasa gardandami, maimakon taimakawa shirin
Allah, da ke ta wurin bangaskiya. 5 Manufar shari'a kuwa kauna ce
daga tsabtacciyar zuciya, da tsatstsakan lamiri, da kuma sahihiyar
bangaskiya. 6 Wadansu sun kauce daga tafarkin sun juya zuwa ga
maganganun banza. 7 Suna so su zama malaman sha'ria, amma basu
fahimci abin da suke fada ba ko abin da suka tsaya akai. 8 Amma
mun sani shari'a tana da kyau idan an yi amfani da ita bisa ga ka'ida.
9 Gama mun san wannan, shari'a ba domin mai adalci take ba, amma
domin marasa bin doka, mutane masu tawaye, da marasa bin Allah, da
masu zunubi, da marasa Allah, da masu sabo. An bada shari'a domin
masu kisan iyaye maza da iyaye mata, da masu kisan kai, 10 Domin
fasikai da 'yan ludu, domin masu satar mutane su kai su bauta,
domin makaryata, da masu shaidar zur, da kuma dukan abin da ke
gaba da amintaccen umarni. 11 Wannan umarni bisa ga daukakkiyar
bisharar Allah ne mai albarka, wadda aka bani amana. 12 Ina gode wa
Almasihu Yesu Ubangijimu. wanda ya karfafa ni, gama ya karbe ni
amintacce, ya sani cikin hidimarsa. 13 Dama can ni mai sabo ne, mai
tsanantawa kuma dan ta'adda. Amma duk da haka aka yi mani jinkai
domin na yi su cikin jahilci da rashin bangaskiya. 14 Amma alherin
Ubangijinmu ya kwararo mani tare da bangaskiya, da kauna da ke
cikin Almasihu Yesu. 15 Wannan bishara amintacciya ce, ta isa kowa
ya karba, cewa Almasihu Yesu ya zo cikin duniya domin ceton masu
zunubi, a cikinsu kuwa ni ne mafi lalacewa. 16 Saboda haka ne na sami
jinkai, domin ta wurina ni na farko, a nuna hakurin Yesu Almasihu.
Ya yi wannan domin in zama misali ga wadanda za su bada gaskiya
zuwa rai madawwami. 17 Yanzu, ga Sarkin zamanai, marar mutuwa,
boyayye, Allah makadaici girma, da daukaka su tabbata a gare shi
har abada abadin. Amin. 18 Ina danka wannan umarni gareka, dana,
Timoti. Ina haka ne bisa ga anabcin da aka yi a baya game da kai,
domin ka shiga yaki mai kyau. 19 Ka yi wannan domin ka zama da
bangaskiya da kyakkyawan lamiri. Wadansu mutane sun ki sauraron
wannan suka yi barin bangaskiyarsu. 20 Kamar su Himinayus da
Iskandari, wadanda na bada su ga shaidan domin su horu su koyi
kin yi sabo.

2

1 Don haka da farko dai, Ina roko a yi roke-roke da addu'o'i, da yin
roko domin jama, a dukka, da ba da godiya, a yi haka domin dukkan

mutane, 2 domin sarakuna da dukkan masu mulki, domin mu yi zaman
salama da rayuwa a natse cikin Allahntaka da daraja. 3 Wannan yana
da kyau da karbuwa a gaban Allah mai cetonmu. 4 Yana so dukkan
mutane su sami ceto, su kai ga sanin gaskiya. 5 Domin Allah daya ne,
Matsakanci kuma daya ne, tsakanin Allah da mutum, wannan mutum
Almasihu Yesu ne. 6 Ya bada kansa fansa domin kowa, domin shaida
a daidaitaccen lokaci. 7 Sabo da wannan dalilin, aka sa ni kaina, na
zama mai shelar bishara da manzo. Gaskiya nake fada. Ba karya nake
yi ba. Ni mai koyarwa ne na al'ummai cikin gaskiya da kuma imani.
8 Saboda haka, ina so maza da ke a kowanne wuri suyi addu'a, kuma
suna daga hannuwa masu tsarki a sama ba tare da fushi da gardama
ba. 9 Kazalika, ina so mata su sa kayan da ya cancanta, da adon da
ya dace da kamun kai. Kada su zama masu kitson gashi da zinariya
da azurfa da tufafi masu tsada. 10 Ina so su sa tufafin da ya cancanci
matan da ke rayuwar Allahntaka ta wurin kyawawan ayyuka. 11 Mace
ta koya cikin natsuwa da saukin kai a cikin komai. 12 Ban ba da izini
mace ta koyar ko ta nuna iko a kan namiji ba, amma ta zauna da
natsuwa. 13 Adamu ne aka fara halitta, kafin Hauwa'u. 14 Ba Adamu
ne aka yaudara ba, amma macen ce aka yaudara cikin laifi. 15 Duk da
haka, zata sami ceto ta wurin haifuwar 'ya'ya, idan suka ci gaba cikin
bangaskiya, da kauna da tsarki da sahihiyar zuciya.

3

1 Wannan magana tabattaciya ce: Idan wani na da marmari ya zama
shugaban Ikilisiya, ya na marmarin aiki mai kyau. 2 Don haka, wajibi
ne shugaban Ikilisiya ya zama mara abin zargi. Ya zama mai mace
daya. Wajibi ne ya zama mai kamewa, mai hankali, mai natsuwa mai
karbar baki. Wajibi ne ya iya koyarwa. 3 Kada ya zama mashayin
giya, da mai tankiya. A maimakon haka ya zama da natsuwa, mai
salama. Ba mai son kudi ba. 4 Wajibi ne ya iya lura da gidansa da
kyau, 'ya'yansa su zama masu yi masa biyayya da dukkan bangirma.
5 Gama idan mutum bai iya sarrafa gidansa ba, ta yaya zai iya lura da
Ikkilisiyar Allah? 6 Bai kamata ya zama sabon tuba ba, domin kada
ya kumbura da girman kai, kada ya fadi cikin irin hukunci da aka
yi wa Ibilis. 7 Wajibi ne kuma ya kasance mai kyakyawar shaida a
cikin wadanda ba masubi ba, domin kada ya fadi cikin kunya da kuma
tarkon Ibilis. 8 Hakanan kuma Dikinoni su kasance da halin mutunci,
ba masu magana biyu ba. Bai kamata su zama mashayan giya ko masu
hadama ba. 9 Su zama masu rikon bayyananniyar gaskiyar bangaskiya
da lamiri mai tsabta. 10 Daidai ne kuma a fara tabbatar da su, daga nan
su fara hidima domin basu da abin zargi. 11 Hakanan ma mata su zama
masu mutunci. Bai kamata su zama magulmanta ba, amma masu
kamewa da aminci cikin komai. 12 Tilas Dikinoni su zama masu mata
daya daya. Su iya kulawa da 'ya'yansu da gidajensu. 13 Gama wadanda
suka yi hidima da kyau sun sami tsayawa mai kyau da gabagadi cikin
bangaskiyar da ke cikin Almasihu Yesu. 14 Ina rubuta maka wadannan
abubuwa, da sa zuciya zan zo wurin ka ba da jimawa ba. 15 Amma idan
na yi jinkiri, ina rubuta maka ne domin ka san yadda za ka gudanar
da al'amuranka a cikin gidan Allah, wato Ikklisiyar Allah rayyayiya,
ginshiki da kuma mai tallafar gaskiya. 16 Babu musu an bayyana

cewa ibadarmu ta gaskiya da girma take: “Ya bayyana kansa cikin
jiki, Ruhu ya baratar da shi, mala'iku suka gan shi, aka yi shelarsa a
cikin al'ummai, aka gaskanta shi a duniya, sa'an nan aka dauke shi
sama cikin daukaka.

4

1 To Ruhu ya fada a fili cewa, a zamanin karshe wadansu mutane
za su kauce daga bangaskiya, su mai da hankalin su ga ruhohi masu
rudi, da koyarwar aljannu, 2 cikin karya da munafunci. Lamirinsu
zai yi kanta. 3 Za su haramta aure da karbar abincin da Allah ya
halitta, domin su raba da godiya a cikin wadanda suka bada gaskiya
suka kuma san gaskiyar. 4 Gama duk abin da Allah ya halitta yana
da kyau. Domin duk abin da muka karba da godiya, bai kamata
mu ki shi ba. 5 Gama an tsarkake shi ta wurin maganar Allah da
addu'a. 6 Idan ka tuna wa 'yan'uwa wadannan abubuwa za ka zama
bawan kirki na Almasihu. Domin ana gina ka ne ta wurin maganar
bangaskiya da kuma kyakkyawar koyarwa wadda ka bi. 7 Amma ka
guji labaran almara wadanda tsofaffin mata ke so. Maimakon haka
sai ka hori kanka cikin bin Allah. 8 Domin horon jiki ya na da amfani
kadan. Amma horon kai cikin bin Allah yana da amfani ga dukkan
abubuwa. Gama a cikinsa akwai alkawari domin wannan rayuwar da
kuma rayuwa mai zuwa. 9 Maganan nan amintacciyace ta isa a karbe
ta dungum. 10 Dalilin da ya sa kenan mu ke aiki tukuru. Domin muna
sa bege ga Allah mai rai, mai ceton dukkan mutane, musamman masu
ba da gaskiya. 11 Ka yi shela ka kuma koyar da wadannan abubuwa.
12 Kada ka yarda kowa ya rena kuruciyarka. Maimakon haka, ka zama
abin koyi ga dukkan masubi: a furci, hali, kauna, aminci da kuma
tsarki. 13 Har sai na zo, ka himmatu da yin karatu, da wa'azi, da kuma
koyarwa. 14 Kada ka yi sakaci da baiwar da ka ke da ita wadda aka
baka ta wurin anabci sa'ad da dattawa suka dibiya maka hannayensu.
15 Ka kula da wadannan abubuwa. Ka himmatu a cikinsu. Domin ci
gabanka ya zama sananne a idanun kowa. 16 Ka kula da kanka da
kuma koyawarka. Ci gaba a cikinsu. Domin ta yin haka ne za ka ceci
kanka da masu sauraronka.

5

1 Kada ka tsauta wa dattijo. Sai dai ka gargade shi kamar mahaifi.
Ka gargadi samari kamar 'yan'uwa. 2 Gargadi dattawa mata kamar
iyaye mata, 'yan mata kamar 'yan'uwa mata cikin dukkan tsarki. 3 Ka
girmama gwamraye, gwamraye na gaske. 4 Amma gwamruwar da
take da 'ya'ya ko jikoki, bari su fara nuna bangirma cikin danginsu.
Bari su sakawa iya-yensu, domin Allah yana jin dadin haka. 5 Amma
gwamruwa ta gaske da ke ita kadai, ta kafa begenta ga Allah. Kullum
tana tsananta yin roke-roke da addu'o'i dare da rana. 6 Amma, mace
mai son zaman annashuwa ta riga ta mutu, ko da shike tana raye.
7 Kuma ka yi wa'azin wadannan al'amura donsu zama marasa abin
zargi. 8 Amma idan mutum bai iya biyan bukatun 'yan'uwansa ba,
musamman iyalin gidansa, ya musunci bangaskiya, kuma gara marar
bi da shi. 9 Bari a lisafta mace gwamruwa idan ba ta kasa shekara
sittin ba, matar miji daya. 10 A san ta da kyawawan ayyuka, ko ta kula
da 'ya'yanta, ko tana mai karbar baki, ko mai wanke kafafun masubi,

ko mai taimakon wadanda ake tsanantawa, mai naciya ga kowanne
kyakkyawan aiki. [11] Amma game da gwamraye masu kuruciya, kada
a sa su cikin lissafi. Domin idan suka fada cikin sha'awoyin jiki da ke
gaba da Almasihu, sukan so su yi aure. [12] Ta wannan hanya ce sun
tara wa kansu tsarguwa saboda sun tada alkawarinsu na fari. [13] Sun
saba da halin ragwanci, suna yawo gida gida. Ba zama raggwaye
kawai su ka yi ba. Amma sun zama magulmata, masu shishshigi,
masu karambani. Suna fadin abin da bai dace ba. [14] Saboda haka
ina so gwamraye masu kuruciya su yi aure, su haifi 'ya'ya, su kula da
gida, domin kada a ba magabci zarafin zargin mu ga aikata mugunta.
[15] Domin wadansu sun rigaya sun kauce zuwa ga bin shaidan. [16] Idan
wata mace mai bada gaskiya tana da gwamraye, bari ta taimakesu, don
kada a nawaita wa Ikilisiya, domin Ikilisiya ta iya taimakon gwamraye
na gaske. [17] Dattawa wadanda suke mulki da kyau sun cancanci
girmamawa ninki biyu, musamman wadanda suke aiki da kalma da
kuma koyarwa. [18] Gama nassi ya ce, “Kada a sa takunkumi a bakin
takarkari lokacin da yake sussukar hatsi,” kuma “Ma'aikaci ya cancanci
a biya shi hakinsa.” [19] Kada ka karbi zargi game da dattijo sai shaidu
sun kai biyu ko uku. [20] Ka tsauta wa masu zunubi gaban kowa domin
sauran su ji tsoro. [21] Na umarce ka a gaban Allah, da Almasihu Yesu, da
zababbun mala'iku ka kiyaye ka'idodin nan ban da hassada kuma kada
ka yi komai da nuna bambanci. [22] Kada ka yi garajen dibiya wa kowa
hannuwa. Kada ka yi tarayya cikin zunuban wani. Ka tsare kanka
da tsabta. [23] Kada ka ci gaba da shan ruwa. Amma, maimakon haka
ka sha ruwan inabi kadan saboda cikinka da yawan rashin lafiyarka.
[24] Zunuban wadansu mutane a bayyane suke, sun yi gaba da su cikin
hukunci. Amma wadansu zunubansu na bin baya. [25] Haka kuma,
wadansu kyawawan ayyukansu a bayyane suke, amma wadan sun ma
ba su boyuwa.

6

[1] Bari duk wadanda ke bayi a karkashin karkiya su ga iyayengijinsu
sun cancanci dukan daraja. Su yi haka domin kada a sabawa sunan
Allah da koyarwarsa. [2] Bayin da suke da iyayengiji da ke masu ba da
gaskiya kada su rena su saboda su 'yan'uwa ne. A maimakon haka, su
yi masu hidima da kwazo. Gama iyayengijin da suke cin ribar aikinsu
masu bi ne, kaunattatu kuma. Ka koyar ka kuma bayyana wadannan
abubuwa. [3] Idan ya kasance wani na koyar da wani abu dabam bai
kuma yarda da amintaciyar koyarwa ba, wato maganar Ubangijinmu
Yesu Almasihu. Alal misali ba su amince da koyarwa da ke kai ga
Allahntaka ba. [4] Wannan mutum mai girman kai ne, kuma bai san
komai ba. A maimakon haka, yana da matukar jayayya da gardama
game da kalmomi. Wadannan kalmomi na kawo kishi, da husuma, da
zage-zage, da miyagun zace-zace, da [5] yawan rashin jituwa tsakanin
mutane masu rubabbun hankula. Sun bijire wa gaskiya. Suna tunani
cewa ibada hanya ce ta yin arziki.” Ka zame daga wadannan abubuwa.
[6] Yanzu bin Allah tare da dangana babbar riba ce. [7] Gama ba mu kawo
komai a duniya ba, ba zamu iya fita cikinta da komai ba. [8] A maimakon
haka, mu dangana da abinci da kuma sutura. [9] To wadanda ke son
zama mawadata su kan fada cikin jaraba, cikin tarko. Suna fadawa

cikin abubuwan wauta da sha'awoyi masu illa da kowanne abu da ke
sa mutane su dulmaya cikin lallacewa da hallaka. 10 Gama son kudi
shine tushen kowacce irin mugunta. Wadansu mutane garin neman
kudi sun kauce daga bangaskiya, sun kuma jawowa kansu bakin ciki
mai yawa. 11 Amma kai, mutumin Allah, ka guji wadannan abubuwa,
ka bi adalci, ibada, aminci, kauna, jimiri, da tawali'u. 12 Ka yi fama,
fama mai kyau na bangaskiya. Ka kama rai madawami da aka kira ka
gare shi. A kan wannan ne ka ba da shaida a gaban shaidu masu yawa
game da abin da ke da kyau. 13 Ina ba ka wannan umarni a gaban
Allah wanda ke rayar da dukan abubuwa, da gaban Almasihu Yesu,
wanda ya fadi abin da ke gaskiya ga Bilatus Babunti. 14 Ka bi doka
daidai, babu abin zargi har bayanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu.
15 Allah zai nuna bayyanuwarsa a daidai lokaci- Allah, mai albarka,
Makadaicin iko, Sarkin da ke sarauta, Ubangiji mai mulki. 16 Shine
kadai marar mutuwa, mai zama cikin hasken da ba ya kusantuwa.
Ba wanda ke ganinsa, ko ya iya hango shi. Girma ya tabbata a gare
shi da kuma madawwamin iko. Amin. 17 Ka gaya wa masu dukiya
a cikin wannan duniya kada su daga kai, kada su sa bege ga arziki
mara dawwama. Maimamakon haka, su sa begensu ga Allah wanda
ke ba mu wadatar gaske domin jin dadin mu. 18 Gaya masu su yi
nagarta su arzurta a ayyuka nagari, su zama masu bayarwa hannu
sake. 19 Ta haka za su ajiye wa kansu harsashi mai kyau kan abin da
ke zuwa domin su amshi rayuwa ta kwarai. 20 Timoti, ka kare abin da
aka ba ka. Ka nisanci maganar wauta da gardamomin da ke sabawa
juna wanda ake kira ilimi a karyace. 21 Wadansu mutane suna shelar
wadannan abubuwa, don haka sun kauce wa bangaskiyar. Bari alheri
ya kasance tare da kai.

Wasikar Bulus Manzo Ta Biyu Zuwa Ga Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, bisa ga alka-
warin rai da ke cikin Almasihu Yesu, 2 zuwa ga Timoti, kaunataccen
da: Alheri, jinkai, da salama daga Allah Uba da Almasihu Yesu
Ubangijinmu. 3 Na gode wa Allah, wanda na ke bautawa tun daga
kakannina, da lamiri mai tsabta, sa'adda na ke tuna wa da kai cikin
addu'o'ina koyaushe (dare da rana). 4 Sa'adda na tuna da hawayenka,
na yi marmarin ganinka, saboda in cika da farin ciki. 5 An tunashshe ni
game da sahihiyar bangaskiyarka, wadda ta samo asali daga kakarka
Loyis da mahaifiyarka Afiniki. Na kuma tabbata ta na zaune a cikinka.
6 Wannan shine dalilin da ni ke tunashshe ka cewa ka sake rura
baiwar Allah da ke cikinka wadda ka samu sa'adda na dibiya maka
hannuwana. 7 Domin Allah bai ba mu ruhun tsoro ba, amma na iko
da kauna da kamun kai. 8 Saboda haka kada ka ji kunyar shaida
ga me da Ubangijinmu, ko ni, Bulus, daurarrensa. Maimakon haka,
ka zama a shirye ka sha wahala domin bishara bisa ga ikon Allah.
9 Allah ne ya cecemu kuma ya kira mu da kira mai tsarki. Ya yi
wannan, ba ta wurin ayyukanmu ba, amma ta wurin shirinsa da
alherinsa. Ya ba mu wadannan abubuwan a cikin Almasihu Yesu
kafin farkon zamanai. 10 Amma yanzu an bayyana ceton Allah ta
wurin bayyanuwar mai cetonmu Almasihu Yesu. Almasihu ne ya
kawo karshen mutuwa ya kuma kawo rai marar karshe da ya bayyana
ta wurin bishara. 11 Domin wannan, an zabe ni mai wa'azi, manzo
da mallami zuwa ga al'ummai. 12 Domin wannan dalili na ke shan
wahalar wadannan abubuwa. Amma ban ji kunya ba, domin na san
shi, wanda na gaskanta. Na sakankance zai iya adana abinda na mika
masa har zuwa ranan nan. 13 Ka adana misalin amintattun sakwanni
da ka ji daga gare ni, ta wurin bangaskiya da kauna da ke cikin
Almasihu Yesu. 14 Abu mai kyau da Allah ya danka maka, ka tsare
shi ta wurin Ruhu Mai Tsarki, da ke zaune a cikinmu. 15 Ka dai sani,
dukkan wadanda su ke zama a Asiya sun juya mani baya. A cikin
kungiyar akwai Fijalas da Harmajanas. 16 Bari Ubangiji ya yi wa iyalin
Onisifaras jinkai, domin ya na yawan yi mani hidima, kuma ba ya jin
kunyar sarkata. 17 Maimakon haka, sa'adda ya ke a Roma, ya neme
ni da kokarin gaske, ya kuma same ni. 18 Bari Ubangiji ya sa, ya sami
jinkai daga gare shi a wannan rana. Dukkan hanyoyin da ya taimake
ni a kasar Afisa, kun sani sarai.

2

1 Domin wannan kai, dana, ka karfafa cikin alherin da ke cikin
Almasihu Yesu. 2 Abubuwan da ka ji daga gare ni a bainar jama'a
masu yawa, ka danka su ga mutane masu aminci da za su iya koya wa
wadansu kuma. 3 Ka daure shan tsanani tare da ni, kamar amintaccen
sojan Almasihu Yesu. 4 Ba bu sojan da zai yi bauta yayin da ya nannade
kansa da al'amuran wannan rayuwar, domin ya gamshi shugabansa.
5 Hakanan, idan wani yana gasa a matsayin dan wasa, ba zai sami
rawani ba tukuna har sai in ya karasa tseren bisa ga ka'idodin gasar.

[6] Wajibi ne manomi mai kwazon aiki ya fara karbar amfanin gonarsa.
[7] Ka yi tunani game da abin da na ke gaya maka, gama Ubangiji zai ba
ka ganewa a cikin komai. [8] Ka tuna da Yesu Almasihu, daga zuriyar
Dauda, wanda a ka tayar daga matattu. Bisa ga wa'azin bisharata,
[9] wanda na ke shan wahala har ya kai ga dauri kamar mai laifi. Amma
maganar Allah ba a daure ta ba. [10] Saboda haka na jure wa dukkan
abubuwa domin wadanda aka zaba, saboda su ma su sami ceton da ke
cikin Almasihu Yesu, da daukaka madawwamiya. [11] Wannan magana
tabbatacciya ce: "Idan mun mutu tare da shi, za mu kuma rayu tare
da shi. [12] Idan mun jure, zamu kuma yi mulki tare da shi. Idan mun
yi musun sa, shi ma zai yi musun mu. [13] Idan mun zama marasa
aminci, shi mai aminci ne koyaushe, domin shi ba zai yiwu ya musunta
kansa ba." [14] Ka yi ta tuna masu da wadannan abubuwan. Ka yi masu
kashedi a gaban Allah kada su yi ta dauki ba dadi game da kalmomi.
Saboda wannan bai da wani amfani. Domin wannan zai halakar da ma
su sauraro. [15] Ka yi iyakacin kokarika domin ka mika kanka ma'aikacin
Allah wanda aka tabbatar, wanda babu dalilin kunya a gareshi. Wanda
ya ke koyar da kalmar gaskiya daidai. [16] Ka guje wa masu maganar
sabo, wanda ya kan kara kaiwa ga rashin bin Allah. [17] Maganarsu za
ta yadu kamar ciwon daji. Daga cikinsu akwai Himinayus da Filitus.
[18] Wadannan mutanen sun kauce wa gaskiya. Sun fadi cewa an rigaya
an yi tashin matattu. Suka birkitar da bangaskiyar wadansu. [19] Duk da
haka, ginshikin Allah ya tabbata. Ya na da wannan hatimi: "Ubangiji
ya san wadanda ke nasa," Kuma "Duk mai kira bisa ga sunan Ubangiji
dole ya rabu da rashin adalci." [20] A gida mai wadata, ba kayayyaki
na zinariya da azurfa ba ne kawai. Haka kuma akwai kayayyaki na
itace da yunbu. Wadansu domin aikin mai daraja, wadansu kuma ga
aiki mara daraja. [21] Idan wani ya tsarkake kansa daga rashin daraja,
shi kayan aiki ne mai daraja. An kebe shi, abin aiki domin mai gidan,
kuma a shirye domin kowanne aiki mai kyau. [22] Ka guje wa sha'awoyi
na kuruciya, ka nemi adalci, bangaskiya, kauna da salama da wadanda
suke kira ga sunan Ubangiji daga zuciya mai tsabta. [23] Amma ka ki
tambayoyi na wauta da jahilci. Ka sani sukan haifar da gardandami.
[24] Tilas bawan Ubangiji ya guje wa jayayya. A maimakon haka dole
ya zama mai tawali'u ga kowa, mai iya koyarwa, kuma mai hakuri.
[25] Dole ne ya koyarwa mutane da su ke jayayya da shi a cikin tawali'u.
Watakila Allah ya ba su ikon tuba domin sanin gaskiyar. [26] Suna iya
sake dawowa cikin hankalinsu kuma su bar tarkon Ibilis, bayan da ya
cafke su domin nufinsa.

3

[1] Amma ka san da wannan: a cikin kwanakin karshe za a yi lokuta
masu matsananciyar wahala. [2] Gama mutane za su zama masu son
kansu, masu son kudi, masu Kumburi, da girman kai, masu sabo,
marasa biyayya ga iyaye, marasa godiya, da kuma marasa tsarki. [3] Za
su kasance marasa dabi'a, wadanda basu son jituwa da kowa, masu
tsegumi, marasa kamun kai, 'yan tawaye, marasa kaunar nagarta.
[4] Za su zama masu zagon kasa, taurin kai, masu takama, da masu
kaunar anishuwa fiye da kaunar Allah. [5] Za su kasance da siffar
ibada amma za su musunci ikonta. Ka juya daga wadannan mutanen.

6 A cikinsu akwai wadanda suke shiga gidaje suna yaudarar mataye
marasa hikima. Wadannan ne mataye wadanda suke cike da zunubi,
kuma sun kauce hanya sabili da sha'awoyi dabam daban. 7 Wadannan
matayen suna ta koyo, amma ba za su taba kai wa ga sanin gaskiya ba.
8 Kamar yadda Yannisu da Yambrisu suka yi jayayya da Musa. Haka
nan wadannan malaman karya kuma suke yin tsayayya da gaskiya.
Mutane ne lalatattu a zuciya, marasa sahihiyar bangaskiya. 9 Amma
ba za su yi nisa ba. Domin wautarsu za ta bayyana a fili ga kowa,
kamar wadannan mutane. 10 Amma kai, ka bi koyarwata, da dabi'ata,
nufe nufena, da bangaskiyata, da jimriyata, da kaunata, da hakurina,
11 da yawan kuncina, da wahalolina, da duk abubuwan da suka faru
da ni a Antakiya, da Ikoniya da kuma Listra. Na jure a cikin kuncina.
Amma a cikinsu dukka, Ubangiji ya cece ni. 12 Duk wadanda su ke so su
yi rayuwa ta ibada a cikin Almasihu Yesu za su sha tsanani. 13 Miyagun
mutane da masu hila za su yi ta kara lalacewa. Za su badda wasu. Su
da kansu ma sun bijire. 14 Amma kai, ka ci gaba da abubuwan da ka
koya kuma ka gaskata da zuciya daya. Ka san daga wurin wanda ka
koya. 15 Ka san da cewa, tun kana dan karamin yaro ka san wadannan
littattafai masu tsarki. Wadannan suna iya mai da kai mai hikima
domin ceto ta wurin bangaskiya a cikin Almasihu Yesu. 16 Dukkan
Nassi hurarre ne daga Allah. Yana da amfani domin koyarwa, domin
tsautawa, domin gyara, kuma domin horarwa cikin adalci. 17 Wannan
domin mutumin Allah ya zama cikakke ne, shiryayye domin dukkan
ayyukan nagarta.

4

1 Ina bada wannan umarni a gaban Allah da Yesu Almasihu, wanda
zai yi wa rayayyu da matattu shari'a, kuma saboda bayyanuwarsa
da mulkinsa: 2 Ka yi wa'azin Kalma. Ka himmantu a kai ko da
zarafi ko ba zarafi. Ka tsautar, ka kwabar, ka gargadar, da dukan
hakuri da koyarwa. 3 Gama lokaci na zuwa wanda mutane ba za su
jure wa koyarwar kirki ba. Maimakon haka, zasu tattara wa kansu
malamai bisa ga sha'awowin zuciyarsu. Za su rika fada masu abin da
kunnuwansu ke so. 4 Za su juya kunnuwansu daga koyarwar gaskiya,
za su koma wa tatsunniyoyi na banza. 5 Amma kai, sai ka natsu a cikin
dukan abubuwa. Ka jure wa wahala; ka yi aikin mai bishara, ka cika
hidimarka. 6 Gama ana-tsiyaye ni. Lokacin yin kaurata yayi. 7 Na yi
tsere na gaskiya; na kuma kammala tseren; na rike bangaskiya. 8 An
adana mani rawani na adalci, wanda Ubangiji, alkali mai adalci, zai
ba ni a ranan nan. Ba ni kadai ba, amma kuma ga dukkan wadanda
suke kaunar zuwansa. 9 Ka yi iyakacin kokarinka ka zo wurina da
sauri. 10 Domin Dimas ya yashe ni. Ya kaunaci wannan duniyar, ya
tafi Tassalonika, Kariskis ya tafi Galatiya, Titus kuma ya tafi Dalmatiya.
11 Luka ne kadai yake tare da ni. Ka nemo Markus ka zo tare da
shi domin yana da amfani a gareni a cikin aikin. 12 Na aiki Tikikus
zuwa Afisus. 13 Ka kawo mani mayafin da na bari a Taruwasa wurin
Karbus, idan za ka zo ka taho da shi, duk da littatafan nan, musanman
takardun nan. 14 Iskandari makerin dalma ya kulla mani makirci ba
kadan ba. Ubangiji zai biya shi gwargwadon ayyukansa. 15 Kai ma
ka yi hankali da shi, domin yana tsayyaya da maganganunmu sosai.

16 Da farkon kariyar kaina, babu wanda ya goyi bayana. Maimakon
haka kowa ya guje ni. Bana so dai a lissafta wannan a kansu. 17 Amma
Ubangiji ya kasance tare da ni, ya kuma karfafa ni, yadda ta wurina,
shelar ta sami cika da kyau, domin dukan al'ummai su ji. An kwato ni
daga bakin zaki. 18 Allah zai kubutar ni daga dukan ayyukan mugunta,
ya kuma cece ni domin mulkinsa na sama. Daukaka ta tabatta a
gareshi har abada abadin. Amin. 19 Ka gayar da Briskilla, da Akila,
da gidan Onisifurus. 20 Arastus ya nan zaune a Korinti, amma na bar
Turufimus ya na zazzabi a Militus. 21 Ka yi iyakar kokarinka, ka zo
kamin hunturu. Yubulus yana gayar da kai, haka ma Budis da Linus
da Kalafidiya da dukan 'yan'uwa. 22 Bari Ubangiji ya kasance tare da
ruhunka. Bari Alheri ya kasance da kai.

Titus

[1] Bulus, bawan Allah, kuma manzon Yesu Almasihu, ta wurin
bangaskiyar zababbun mutanen Allah da sanin gaskiya da ta yadda
da allahntaka. [2] Wadannan na cikin begen rai marar matuka wanda
Allah, wanda babu karya a cikinsa, ya alkawarta kafin dukkan lokatan
zamanai. [3] A daidai lokaci, ya bayyana maganarsa ta wurin sakonsa
da ya damka mani in shelar. Zan yi wannan ta wurin umarnin Allah
mai ceton mu. [4] Zuwa ga Titus, da' na gaske a cikin bangaskiyarmu.
Alheri, jinkai da salama daga wurin Allah Uba da Almasihu Yesu mai
ceton mu. [5] Sabili da wannan ne na bar ka a Karita domin ka daidaita
abubuwan da basu cika ba, ka kuma nada dattibai a dukan birane
kamar yadda na umarceka. [6] Dole ne dattijo ya zama marar abin zargi,
mijin mace daya, da amintattun 'ya'ya wadanda babu wani zargi na
mugunta ko rashin kamun kai a kansu. [7] Wajibi ne shugaban Ikklisiya,
a matsayin sa na mai kulla da haikalin Allah, ya zama marar aibi.
Kada ya zama mai surutu ko rashin hakuri. Kada ya zama mai saurin
fushi, ko mashayi, ko mai hayaniya, ko mai handama. [8] Maimakon
haka, ya zama mai karbar baki, abokin abinda ke mai kyau. Dole ne
ya zama mai hankali, adali, cike da allahntaka, da kuma kamun kai.
[9] Ya zama mai rike amintaccen sakon da aka koyar da karfi, yadda
zai iya karfafa wasu da koyarwa mai kyau ya kuma yi wa wadanda
suke hamayya da shi gyara. [10] Domin akwai kangararrun mutane
dayawa, musamman masu kaciya. Maganganunsu na banza ne. Suna
yaudara kuma suna badda mutane. [11] Wajibi ne mu hana su. Suna
koyar da abinda bai kamata su koyar ba saboda makunyaciyar riba
suna kuma rusar da iyalai dungum. [12] Daya daga cikinsu, kuma mai
hikima ne daga cikinsu, yace, “Kirawa manyan makaryata ne, lalatattu
kuma miyagun dabbobi, masu kyiuya da zarin cin abinci.” [13] Wannan
magana gaskiya ne, ka yi masu gyara da tsanani yadda zasu kafu
a cikin bangaskiya. [14] Kada ka mai da hankalin ka ga tatsunniyoyi
na Yahudawa ko dokokin mutane wadanda sun sauya gaskiya. [15] Ga
wadanda suke da tsarki, komai mai tsarki ne. Amma wadanda suke
marasa tsarki da rashin bangaskiya, komai marar tsarki ne. Domin
zuciyarsu da lamirinsu sun gurbata. [16] Suna cewa sun san Allah, amma
sun musanta shi ta wurin ayyukansu. Sun zama abin kyama da marasa
biyayya. Ba za a iya tabbaatar dasu ba akan wani aiki maikyau.

2

[1] Amma kai, ka fadi abinda yayi daidai da amintaccen umarni.
[2] Dole tsofaffin mazaje su zama masu kamun kai, masu daraja kansu,
masu-hankali, masu aminci cikin bangaskiya, cikin kauna da jurewa.
[3] Haka ma tsofaffin mataye su kame kansu da girma, ba magulmata
ba. Kada su zama bayi wajen yawan shan ruwan inabi. Su koyar da
abubuwa masu kyau [4] domin su koyar da kananan mataye da hikima
su kaunaci mazajensu da 'ya'yansu. [5] Su horar dasu su zama masu
hikima da tsabtar zuci, masu tsaron gidajensu, kuma masu biyayya da
mazajensu. Suyi wadannan abubuwa saboda kada maganar Allah ta
sami zargi. [6] Ta haka kuma, ka karfafa samari, su zama masu hankali.

[7] A kowanne fanni, ka mayar da kan ka abin koyi a cikin kyawawan
ayyuka; idan kayi koyarwa, ka nuna mutunci da martaba. [8] Ka bada
sako lafiyayye marar abin zargi, yadda masu hamayya da maganar
Allah zasu ji kunya, domin rashin samun mugun abin fadi akan mu.
[9] Bayi suyi biyayya ga iyayengijin su a cikin komai. Su faranta masu
rai, ba suyi gardama dasu ba. [10] Kada suyi sata. Maimakon haka, sai su
nuna dukan bangaskiya mai kyau, domin suyi wa koyarwarmu game
da Allah mai cetonmu kwalliya a cikin dukan komai. [11] Domin alherin
Allah ya bayyana ga dukan mutane. [12] Yana koya mana mu musanci
miyagun ayyuka, da sha'awoyin duniya. Yana horar damu muyi zama
cikin hankali, da adalci a cikin hanyar allahntaka a wannan zamani
[13] yayin da muke cigaba da jiran karba albarkataccen begenmu, wato
bayyanuwar daukakar Ubangiji Allah da kuma mai cetonmu Yesu
Almasihu. [14] Yesu ya bada kansa domin mu, domin ya cece mu daga
rashin kiyaye doka ya mai damu masu tsarki, domin sa, mutane na
musamman wadanda suke da marmarin aikata kyawawan ayyuka.
[15] Ka yi magana da karfi ka karfafawa wadannan abubuwa. Ka yi
gyara da dukan iko. Kada ka bar wani ya raina ka.

3

[1] Ka tuna masu su zama masu sadaukar da kai ga masu mulki
da masu iko, suyi masu biyayya, su zama a shirye domin kowane
kyakkyawan aiki. [2] Ka tuna masu kada su zagi kowa, su gujiwa
gardama, su bar mutane su bi hanyarsu, su kuma nuna tawali'u ga
dukan mutane. [3] Domin a da, mu da kan mu marasa tunani ne
kuma masu rashin biyayya. Mun kauce hanya muka zama bayi ga
sha'awoyin duniya da annashuwa. Mun yi zama a cikin mugunta da
kishi. Mu lalatattu ne kuma muna kiyyaya da junanmu. [4] Amma da
jinkan Allah mai ceton mu da kaunarsa ga 'yan Adam ta bayyana, [5] ba
saboda wani aikin adalci da muka yi ba, amma sabili da jinkan sa
ne ya cece mu. Ya cece mu ta wurin wankewar sabuwar haihuwa da
sabuntuwar Ruhu Mai Tsarki. [6] Allah ya zubo mana Ruhu Mai Tsarki a
wadace ta wurin Yesu Almasihu mai cetonmu. [7] Ya yi wannan saboda,
bayan mun samu 'yantarwa ta wurin alherinsa, za mu zama magada
a cikin begen rai na har abada. [8] Wannan amintaccen sako ne. Ina
son kayi magana gabagadi game da wadannan abubuwa, yadda dukan
wadanda suka bada gaskiya ga Allah za suyi kudirin yin kyawawan
ayyuka da Allah ya mika masu. Waddannan abubuwa masu kyau ne
da kuma riba ga dukan mutane. [9] Amma ka guji gardandami na wofi,
da lissafin asali, da husuma da jayayya game da dokoki. Wadannan
abubuwa basu da amfani kuma marasa riba. [10] Ka ki duk wani dake
kawo tsattsaguwa a tsakaninku, bayan ka tsauta masa sau daya ko
biyu, [11] ka kuma sani cewa wannan mutumin ya kauce daga hanyar
gaskiya, yana zunubi kuma ya kayar da kansa. [12] Sa'adda na aiki
Artimas da Tikikus zuwa wurin ka, kayi hanzari ka same ni a Nikobolis,
a can na yi shirin kasancewa a lokacin hunturu. [13] Kayi hanzari ka aiko
Zinas wanda shi gwani ne a harkar shari'a, da Afolos ta yadda ba zasu
rasa komai ba. [14] Ya kamata Jama'armu su koyi yadda zasu yi ayyuka
masu kyau da zasu biya bukatu na gaggawa yadda ba za suyi zaman
banza ba. [15] Dukan wadanda suke tare da ni suna gaishe ka. Ka gai da

masu kaunar mu a cikin bangaskiya. Alheri ya kasance tare da dukan ku.

Filimon

1 Bulus, daurarren Yesu Almasihu, da kuma dan'uwa Timotawus
zuwa ga Filimon, kaunataccen abokinmu da kuma abokin aikin mu,
2 da Afiya yar'uwanmu da Arkifus abokin aikin mu a filin daga, da
kuma Ikilisiyar da take taruwa a gidan ka: 3 Alheri da salama su
kasance gare ka daga wurin Allah Ubanmu, da Ubangiji Yesu Almasihu.
4 Kowane lokaci ina gode wa Allah. Ina ambaton ku cikin addu'oi na.
5 Na ji labarin kauna da bangaskiya da ka ke da ita a cikin Ubangiji Yesu
da dukkan yan'uwa masu bi. 6 Ina addu'a zumuntar bangaskiyarka
ta inganta ga kawo sanin kowane kyakkyawan abu dake cikin mu a
cikin Almasihu. 7 Na yi farinciki kwarai, na kuma ta'azantu saboda
kaunarka, saboda zukatan masu bi sun kwanta ta wurin ka, dan'uwa.
8 Saboda haka, ko da ya ke ina da gabagadi a cikin Almasihu domin
in ba ka umarni ka yi abinda ya kamata ka yi, 9 duk da haka sabo da
kauna, na fi so in roke ka- Ni, Bulus, dattijo, a yanzu kuma ga ni dan
kurkuku domin Almasihu Yesu. 10 Ina rokon ka saboda da na Onisimus,
wanda na zama uba a gare shi sa'adda nake cikin sarkokina. 11 Domin
a da kam, ba shi da amfani a wurin ka, amma yanzu yana da amfani
a gare ka da kuma a gare ni. 12 Na kuma aike shi wurinka, shi wanda
ya ke a cikin zuciyata kwarai. 13 Na so da na rike shi a wuri na, domin
ya rika yi mini hidima a madadin ka, a lokacin da ni ke cikin sarkoki
saboda bishara. 14 Amma ba na so in yi wani abu ba tare da sanin ka
ba. Ba ni so nagarin aikinka ya zama na dole amma daga kyakkyawar
nufi. 15 Watakila dalilin da yasa ya rabu da kai na dan lokaci ke nan,
domin ka karbe shi kuma har abada. 16 Daga yanzu ba za ya zama
bawa ba kuma, amma fiye da bawa, wato kaunataccen dan'uwa. Shi
kaunatacce ne musamman a gare ni, har fiye da haka ma a gare ka, a
cikin jiki da kuma cikin Ubangiji. 17 Idan ka maishe ni abokin hidima,
ka karbe shi kamar yadda za ka karbe ni. 18 Idan kuwa ya yi maka
abinda ba daidai ba ko kuwa kana bin sa wani abu, ka dauka yana
wurina. 19 Ni, Bulus, na rubuta wannan da hannuna: zan biya ka. Ba
kuwa cewa sai na gaya maka cewa ina bin ka bashin kanka ba. 20 I,
dan'uwa, ka yi mani alheri cikin Ubangiji; ka ba zuciyata hutu a cikin
Almasihu. 21 Saboda Ina da tabbaci game da biyayyarka, na rubuta
maka. Na san za ka yi fiye da abinda na roka. 22 Harwayau, ka shirya
mani masauki. Domin ina fata ta wurin adu'oinku, nan ba da dadewa
ba za a maida ni wurin ku. 23 Efafaras, abokina cikin Almasihu Yesu a
kurkuku yana gaishe ka, 24 haka ma Markus da Aristarkus, da Dimas,
da Luka abokan aikina. 25 Bari Alherin Ubangiji Yesu Almasihu ya
kasance da Ruhunka. Amin.

Ibraniyawa

1 A zamanin da, Allah ya yi wa kakanin kakanninmu magana ta
hanyoyi ma su yawa iri iri, ta bakin annabawa. 2 Amma a zamanin nan
na karshe, ya yi mana magana ta wurin Dansa, wanda ya sa magajin
kome, wanda ta wurinsa ya halicci duniya. 3 Shi ne hasken daukakar
Allah, ainihin kamanin zatinsa. Ya na rike da dukkan abubuwa ta
ikon kalmarsa. Bayan da ya tsarkake zunubanmu, sai ya zauna a
hannun dama na madaukaki a can sama. 4 Ta haka ya ke da fifiko
a kan mala'iku, kamar yadda sunansa da ya gada yake da fifiko nesa a
kan nasu. 5 Domin kuwa wanene a cikin mala'iku Allah ya taba cewa,
“Kai Da na ne, yau na zama Uba a gare ka?" kuma, “Zan kasance
Uba a gareshi, shi kuma, zai kasance Da a gare ni?" 6 Kuma, da Allah
ya kawo magaji a duniya, sai ya ce, “Dukan mala'ikun Allah su yi
masa sujada.” 7 A game da mala'iku kuma sai ya ce, “yakan mai da
mala'ikunsa ruhohi, masu hidimarsa kuma harsunan wuta. 8 A game
da Dan, ya ce “kursiyinka, ya Allah, na har abada abadin ne. Sandar
sarautarka sanda ce ta tsantsar gaskiya. 9 Ka kaunaci aikin adalci, ka
ki aikin sabo. Saboda haka Allah, wato Allahnka, ya shafe ka da man
farin ciki fiye da tsararrakinka.” 10 “Tun farko, Ubangiji, kai ne ka
hallici duniya. Sammai kuma aikin hannayenka ne. 11 Za su hallaka,
amma kai madawwami ne. Duk za su tsufa kamar tufafi. 12 Za ka
nade su kamar mayafi, za su kuma sauya, amma kai kana nan ba
sakewa, Har abada shekarunka ba za su kare ba.” 13 Amma wanene a
cikin mala'ikun Allah ya taba cewa, “Zauna a hannun dama na, sai na
sa makiyanka a karkashin kafafunka?" 14 Ashe, ba dukkan mala'iku
bane ruhohi, wadanda Allah yakan aika, don su yi wa wadanda za su
gaji ceto hidima?

2

1 Saboda haka, lalle ne mu kara mai da hankali musamman da
abubuwan da mu ka ji, don kada mu yi sakaci, su sullube mana.
2 Idan kuwa maganar nan da aka fada ta bakin mala'iku ta zama
tabbatacciya, har kowanne keta umarni da rashin biyayya, suka gamu
da sakamakonsu wanda ya kamace su, 3 ta kaka za mu tsira, in mun
ki kula da ceto mai girma haka? Domin Ubangiji da kansa, shi ne ya
fara sanar da shi, wadanda suka saurare shi kuma suka tabbatar mana
da shi. 4 San'nan kuma Allah da kansa ya shaida ta wasu alamu, da
abubuwan al'ajabai, da mu'ajizai iri iri, da kuma baiwar Ruhu Mai
Tsarki dabam dabam da ya rarraba kamar yadda ya nufa. 5 Ai ba
ga mala'iku ba ne Allah ya sa mulkin duniyar nan da za a yi, wanda
muke zance. 6 Amma wani ya shaida a wani wuri cewa, 'Mutum ma
menene, har da za ka tuna da shi? Ko dan mutum ma, har da za
ka kula da shi?' 7 Ka sa mutum ya gaza mala'iku; Ka nada shi da
daukaka da girma. Bisa dukkan hallitta. 8 Ka dora shi a kan dukkan
halittarka, ka kuma mallakar da kome a karkashin sawayensa. Domin
Allah ya mallakar da dukkan abubuwa a karkashinsa. Bai bar kome
a kebe ba. Amma kuwa har a yanzu ba mu ga yana sarrafa dukkan
abubuwa ba tukuna. 9 Amma mun ga wani wanda dan lokaci aka sa

shi ya gaza mala'iku, shine Yesu, an nada shi da daukaka da girma,
saboda shan wuyarsa ta mutuwa, wanan kuwa duk ta wurin alherin
Allah ne Yesu ya mutu saboda kowa. [10] Saboda haka, ya dace ga Allah,
shi da dukkan abubuwa suka kasance domin sa, ta gare shi, domin
ya kawo 'ya'ya masu yawa ga samun daukaka. Domin a kammala
cetonsu ta wurin shan wuyarsa. [11] Domin da shi mai tsarkakewar da
kuma wadanda aka tsarkaken, duk tushensu daya ne. Saboda wanan
dalili ne shi ya sa ba ya jin kunyar kiran su 'ya'uwansa. [12] Da yace,
''zan sanar da sunanka ga ya'uwana, a tsakiyar taronsu zan yabe ka
da waka.'' [13] Har wa yau, yace, ''Zan dogara a gare shi.'' Da kuma
''Ga ni nan, ni da 'ya'yan da Allah ya ba ni.'' [14] Wato tun da yake
'ya'yan Allah duk suna da nama da jini, Yesu ma ya dauki kamannin
haka, ta wurin mutuwa ya hallakar da mai ikon mutuwa, wato Iblis.
[15] Ya kuma 'yanta duk wadanda tun haihuwarsu suke zaman bauta
sabo da tsoron mutuwa. [16] Don hakika ba mala'iku yake taimako ba,
a'a, zuriyar Ibrahim ne yake taimako. [17] Saboda haka, lalle ne ya
zama kamar yan'uwansa ta kowacce hanya, domin ya zama babban
Firist, mai jinkai, mai aminci kuma na al'amarin Allah, ya kuma mika
hadayar sulhu ta gafarta zunuban jama'a. [18] Tun da yake Yesu ma da
kansa ya sha wahala, sa'adda aka gwada shi, don haka, zai taimaki
wadanda ake yi wa gwaji.

3

[1] Don haka yanuwana tsarkaka, a bokan kira a samaniya. Yi la'akari
da Yesu. wato Manzo da babban firist na shaidar bangaskiyarmu.
[2] Shi amintacce ne na Allah, wanda ya bashi hidima, kamar yadda
Musa ya kasance amintacce a gidan Allah. [3] Gama Yesu ya cancanci
daukaka mafi girma fiye da ta Musa. Domin wanda ya gina gida, ya
fi gidan nan daukaka. [4] Gama kowane gida, akwai wanda ya gina shi,
amma mai ginin komai shine Allah. [5] Musa hakika amintaccen bawa
ne a gidan Allah, yana ba da shaidar abubuwan da za su faru a nan
gaba. [6] Amma Almasihu shi Da ne mai mulki a gidan Allah. Mu ne
gidansa idan mun rike begenmu da dukkan zuciyarmu. [7] Saboda haka,
kamar yadda Ruhu Mai Tsarki ya fadi: ''Yau, Idan kun ji muryarsa,
[8] kada ku taurare zuciyarku kamar yadda 'ya'yan isra'ila suka yi cikin
tawaye a lokacin gwaji a jeji. [9] A lokacin nan ne kakanninku suka yi
mani tawaye, ta wurin gwada ni, bayan shekara arba'in suna ganin
ayyukana. [10] Saboda haka na yi bakin ciki da wannan tsarar, sai na
ce,' Kullum suna yawan bijirewa a zukatansu. Basu san tafarkuna ba.'
[11] Don haka na yi rantsuwa a cikin fushina, ba za su shiga cikin hutuna
ba.” [12] Ku yi hankali 'yan'uwa kada a tarar da mummunar zuciya
marar bangaskiya a tsakaninku, zuciya wadda ke juyawa daga Allah
mai rai. [13] Maimakon haka, ku karfafa juna a kowacce rana, muddun
muna cikin wannan rana kada wani cikinku ya taurare zuciyarsa
saboda yaudarar zunubi. [14] Gama mun zama abokan aiki da Almasihu,
idan mun rike begenmu cikinsa da karfi, daga farko zuwa karshe.
[15] Game da wannan, an fadi “Yau idan kun saurari muryarsa, kada ku
taurare zuciyarku, kamar a kwanakin tawaye nan.” [16] Su wanene suka
ji muryar Allah suka yi tawaye? Ba wadanda Musa ya yi masu jagora
daga Masar ba ne? [17] Kuma da su wa Allah ya yi fushi shekara arba'in?

Ba da wadanda suka yi zunubi ba ne, wadanda gawawwakinsu suka
warwatsu a jeji? 18 Da su wa Allah ya rantse ba za su shiga hutunsa
ba? In ba wadanda suka yi masa rashin biyayya ba? 19 Mun kuma
gani cewa basu iya shiga hutunsa ba saboda rashin bangaskiyarsu.

4

1 Saboda haka, sai muyi lura kwarai don kada wani ya kasa kai ga
shiga hutun da aka alkawarta maku na Allah. 2 Don mun ji albishir
game da hutun Allah kamar yadda aka fada masu. Amma wancan
sakon bai anfana ga wadanda suka ji ba tare da sun bada gaskiya ga
sakon ba. 3 Ai mu, wadanda muka gaskata-mune zamu shiga wannan
hutun, kamar yadda ya ce, “Yadda na yi rantsuwa cikin fushina, baza
su shiga hutu na ba.” Ya fadi hakan, ko da yake ya gama aikin
hallittarsa tun daga farkon duniya. 4 Domin yayi fadi a wani wuri
game da rana ta bakwai, “Allah ya huta a rana ta bakwai daga dukkan
ayyukansa.” 5 Ya sake cewa, “Baza su taba shiga hutu na ba.” 6 Saboda
haka, tun da hutun Allah na kebe domin masu su shiga, kuma tun
da Isra'ilawa da yawa wadanda suka ji sakon nan mai kyau game
da hutunsa ba su shiga ba saboda rashin biyayya, 7 Allah ya sake
shirya wata rana da ake kira, “Yau.” Ya sa wannan rana sa'adda yayi
magana ta wurin Dauda, wanda ya ce tun da dadewa da aka fara
fada, “Yau idan kun ji muryarsa, kada ku taurare zukatanku.” 8 Don
idan Joshua ya ba su hutu, da Allah ba zai sake magana a kan wata
rana ba. 9 Saboda haka, akwai hutun asabar kebabbe ga mutanen
Allah. 10 Don shi wanda ya shiga hutun Allah shi kansa ma ya huta
daga ayyukansa, kamar yadda Allah yayi da nasa. 11 Saboda haka
muyi marmarin shiga wancan hutun, don kada kowa ya fadi ga irin
rashin biyayyar da suka yi. 12 Maganar Allah kuwa rayayyiyace, kuma
mai ci, fiye da takobi mai kaifi-biyu. Takan ratsa har tsakanin rai da
ruhu, kuma tana kaiwa bargo. Takan iya bincika tunanin zuciya da
manufarta. 13 Babu halittaccen abu da ke boye a idon Allah. Sai dai,
kome a sarari yake, kuma a bayyane yake a idonsa wanda lallai ne
zamu bada lissafin kanmu a gare shi. 14 Da yake muna da babban firist
wanda ya ratsa sammai, Yesu Dan Allah, sai mu riki bangaskiyarmu
da karfi. 15 Domin babban firist namu ba marar tausayi ga kasawarmu
bane, amma wanda aka jarraba ne ta ko wanne hali irin yadda aka yi
mana, sai dai ba'a same shi da zunubi ba. 16 Sai mu zo wurin kursiyin
alheri gabagadi, domin a yi mana jinkai mu kuwa sami alherin da zai
taimake mu a lokacin bukata.

5

1 Kowanne babban firist, da yake an zabe shi ne daga cikin mutane, a
kansa shi ya wakilci mutane ga al'amarin Allah, don ya mika sadakoki
da kuma hadayu domin kawar da zunubai. 2 Yana kuma iya tafiyar
da jahilai da sangartattu a cikin salihanci, tun da shi ke rarrauna ne
shi ta ko'ina. 3 Saboda haka, wajibi ne ya mika hadayu, ba saboda
kawar da zunuban jama'a kadai ba, har ma da na kansa. 4 Ba wanda
zai kai kansa wannan matsayi mai girma, sai dai Allah ya yi kiransa
ga haka, kamar yadda aka kirayi Haruna. 5 Haka kuma, Almasihu, ba
shi ya daukaka kansa ya zama Babban firist ba, sai dai wannan ne

ya sa shi, wanda ya ce da shi, “Kai Dana ne; Yau na zama Uba a gare
ka." 6 Kamar dai yadda a wani wuri kuma ya ce, “Kai firist ne na har
abada, bisa ga kwatancin Malkisadak.” 7 Almasihu, a lokacin zamansa
a duniya, ya yi addu'o'i da roke-roke, tare da kuka mai tsanani, har
da hawaye, ga wannan da yake da ikon cetonsa daga mutuwa, aka
kuwa saurare shi saboda tsannin mika kansa. 8 Ko da yake shi Da ne,
ya koyi biyayya ta wurin wuyar da ya sha. 9 Har ya kai ga kammala,
sai ya zama tushe madawwami, ceto ga dukkan wadanda suke masa
biyayya. 10 Gama Allah yana kiransa Babban firist, bisa ga kwatancin
Malkisadak. 11 Muna da abu da yawa da za mu fada a game da Yesu,
amma zai yi wuyar bayani, da yake basirarku ta dushe. 12 Ko da yake
yanzu kam, ya kamata ku zama masu koyarwa, duk da haka, ashe, ba
ku wuce wani ya sake koya muku jigajigan farko na Maganar Allah
ba? har ya zamana sai an ba ku madara ba abinci mai tauri ba? 13 To,
duk wanda yake madara ce abincinsa, bai kware da maganar adalci
ba, kamar jariri yake. 14 Amma abinci mai tauri, ai, na manya ne, wato
wadanda hankalinsu ya horu yau da kullum, don su rarrabe nagarta
da mugunta.

6

1 Saboda haka, sai mu ci gaba a kan ka'idodin farko na al'amarin
Almasihu, har ya zuwa kammala, ba wai mu sake koyar da jigajigan
nan na tuba da ibada marar tasiri ba, da na gaskatawa da Allah,
2 da kuma na koyarwa a kan wanke-wanke, da dora hannu, da tashin
matattu, da dawwamammen hukuci. 3 Za mu kuwa ci gaba in Allah
ya yarda. 4 Domin wadanda aka haskaka zukatansu sarai, har suka
dandana baiwar nan Basamaniya, suka kuma sami rabo na Ruhu Mai
Tsarki, 5 har su ka dandana dadin Maganar Allah, da ikon zamani mai
zuwa, 6 sa'an nan kuma suka ridda—ba mai yiwuwa ba ne a sake jawo
su ga tuba, tun da yake sake gicciye Dan Allah suke yi su da kansu, suka
kuma wulakanta shi a sarari. 7 Kasa ma da take shanye ruwan da ake
yi a kai a kai, take kuma fid da tsire-tsire masu amfani ga wadanda ake
nomanta dominsu, Allah yakan sa mata albarka. 8 Amma idan tsire-
tsirenta kaya ne da kashin yawo, ba ta da amfani ke nan, tana kuma
gab da la'antarwa, karshenta dai konewa ne. 9 Ko da yake mun fadi
haka, a game da ku kam, ya kaunatattu mun tabbata kuna abubuwa
mafiya kyau na zancen ceto. 10 Gama Allah ba marar adalci ba ne, har
da zai ki kula da aikinku, da kuma kaunar sunansa da kuke yi, wajen
yi wa tsarkaka hidima, har yanzu ma kuna yi. 11 Muna dai bukata
kwarai kowannanku ya nuna irin wannan himma ga yin cikkaken
bege, tabbatacce, har ya zuwa karshe. 12 Don kada ku yi ragwanci,
sai dai ku yi koyi da wadanda suka karbi cikar alkawaran nan, ta
wurin bangaskiyarsu da hakurinsu. 13 Sa'adda Allah ya yi wa Ibrahim
alkawari, da yake ba wani wanda ya fi shi girma da zai rantse da
shi, sai ya rantse da kansa, 14 Ya ce, “Hakika zan yi maka albarka, in
kuma ribambamya zuriyarka.” 15 Ta haka, Ibrahim bayan da ya jure
da hakuri, ya karbi cikar alkawarin. 16 Hakika mutane sukan rantse
da abin da ya fi su. Rantsuwa kuma ita ce abar da take tabbatarwa da
kowacce magana. 17 Don haka, sa'adda Allah yake son kara tabbatar
wa magadan alkawarin nan dahir, cewa nufinsa ba mai sakewa ba

ne sam, sai ya hada da rantsuwa, [18] Domin albarkacin abubuwa guda
biyun nan marasa sakewa, masu nuna, cewa ba shi yiwuwa Allah ya
yi karya, mu da muka gudu muka sami mafaka, mu karfafa kwarai
mu riski abin da muka kafa bege a kai. [19] Muna da bege, kamar yadda
yake ga rai, kafaffe, tabbatacce, shi ne kuma yake shiga har can ciki
bayan labulen. [20] Inda saboda mu ne Yasu ya riga mu shiga, da yake
ya zama Babban Firist na har abada, kwatancin Malkisadak.

7

[1] Wannan ne Malkisadak, sarkin Salem, firist na Allah Madaukaki,
wanda ya gamu da Ibrahim na dawowa daga yaki da wasu sarakuna ya
kuma albarkace shi. [2] Ibrahim ya ba shi ushirin dukkan ganimar da ya
samu. Sunansa," Malkisadak," ma'anar itace, "Sarkin adalci," haka ma,
"sarkin salem," ma'anar iitace," Sarkin salama," [3] Bashi da uwa bashi
da uba, ba shi da lissafin asalin zuriya, ba shi da farkon rayuwa ba shi
da karshen rai. Shi firist ne na har abada, kamar Dan Allah. [4] Yanzu
fa dubi irin girman wannan mutum. Kakan kakanninmu Ibrahim ya
bada ushira ta abubuwan da ya samo na ganimar yaki gare shi. [5] Kuma
hakika, zuriyar Lawi da suka karbi aikin nan na firistanci suna da
umarni daga shari'ar Allah cewa su karbi zakka a gun jama'a, wato,
daga yan'uwan su Isra'ilawa, koda shike suma zuriyar Ibrahim ne.
[6] Amma Malkisadak, shi da ba zuriyar Lawi ba ne, ya karbi zakka daga
Ibrahim, ya kuma albarkace shi, shi wanda ya ke da alkawarai. [7] Ba
jayayya, karami shi ke karban albarka daga babba wanda ya girme
shi. [8] A wannan tsarin mutanen da ke karban zakka wata rana sai ka
ga sun mutu, amma a wani kauli mutumin da ya karbi zakka a wurin
Ibrahim, ance, wanzaje ne har yau. [9] Kuma bisa ka'ida Lawi, wanda ke
karban zakka, shi ma ya bada zakka ga Ibrahim, [10] Saboda kuwa Lawi
na cikin tsatson Ibrahim lokacin da Malkisadak ya gamu da Ibrahim.
[11] Yanzu in da mai yiwuwa ne a sami kammala cikin aikin firistanci
na Lawiyawa (domin ta wurin ta ne aka bada shari'a), to ina amfanin
wani firist ya zo bisa ga ka'ida irin ta Malkisadak, ba'a kuma ambaci
ka'idar Haruna ba? [12] Don kuwa lokacin da aka canza firistanci, shari'a
kuma dole ne a sauya ta. [13] Domin mutumin da aka fadi wadannan
abubuwa a kansa na wata kabila ne, wadda ba wani mutumin da ya
taba yin aiki a kan bagadi. [14] Wannan a bayyane yake Ubangijinmu ya
zo ne daga zuriyar Yahuza, kabilar da Musa bai taba anbatonsu game
da zancen firistanci ba. [15] Abinda muke fadi a bayyane yake cewa, idan
wani firist ya taso da kamanin Malkisadak. [16] Wannan sabon firist, ba
firist ne da ya taso bisa ga ka'idar zuriya ta yan'adam ba, amma ya
zama firist ne ta rayuwa mai iko marar shudewa. [17] Domin a rubuce
yake cikin littafi ga me da shi; "Kai firist ne na har'abada bisa ga tsari
irin na Malkisadak." [18] Domin doka ta fari an ajiye ta a gefe guda
saboda rarrauna ce kuma marar amfani. [19] Don kuwa shari'a ba ta iya
kamalta kome. Amma fa a kwai bege mai kyau a nan gaba wanda ta
gare shi ne zamu sami iso a gun Allah. [20] Kuma wannan kyakkyawan
bege baya faruwa ba tare da rantsuwa ba, don kuwa su wadancan
firistocin ba su dauki wata rantsuwa ba. [21] Amma Allah yayi rantsuwa
game da Yesu cewa, "Ubangiji ya rantse ba kuwa zai fasa tunaninsa ba;
'Kai firist ne har'abada.'" [22] Ta wurin haka Yesu ya bada tabbatacce da

kuma ingataccen alkwari. 23 Hakika, mutuwa ta hana firistoci su yi aiki
har'abada. Wannan shi ya sa akwai firistoci da yawa daya bayan daya.
24 Amma da shi ke Yesu na rayuwa ne har'abada, aikinsa na firist ba
a musanya shi sam sam. 25 Domin haka kuma yana da cikakken ikon
ceton wadanda ke gusowa ga Allah ta wurinsa, domin kullum a raye
ya ke yana kuma roko dominsu 26 . Domin irin wannan babban firist
shi ne ya dace da mu. Ba shi da zunubi, marar abin zargi, tsarkakakke,
kebabbe daga masu zunubi, ya na sama da sammai dukka. 27 Ba shi da
bukata, kamar manyan firistoci, da ke mika hadayu kullum, da farko
don zunubin kansu, sa'annan don zunubin jama'a dukka. Amma Yesu
yayi wannan sau daya tak ba kari don kowa da kowa, yayin da ya mika
kansa. 28 Domin shari'a na nada mutane da ke da gazawa a matsayin
firistoci, amma maganar rantsuwa, wadda ta zo a bayan shari'a, ta
nada Dan, wanda ya ke cikakke har'abada.

8

1 Yanzu abin da muke kokarin cewa shine: Muna da babban firist
wanda ke zaune a hannun dama na kursiyi mai martaba dake sammai.
2 Shi kuwa bawa ne a wannan wuri mai tsarki, haikali na gaskiya
wanda Allah ya shirya ba wani bil'adama ba. 3 Kowanne babban firist
kuwa yana mika bayebaye da hadayu. Don haka ya kamata a sami abin
hadaya. 4 Da a ce Almasihu yana duniya ba zai zama firist ba ko kadan.
5 Domin a kwai masu mika hadaya bisa ga shari'a. Suna hidimar
misalin abubuwan da suke inuwar sama. Kamar yadda Allah ya yi
wa Musa gargadi yayin da ya ke shirin gina Alfarwa: "Duba" Allah ya
ce, "kayi komai bisa ga salon da aka koya maka a bisa dutse.” 6 Amma
yanzu hidimar da Almasihu ya karba ta dara tasu dukka, domin kuwa
shine matsakancin muhimmin alkawari, wanda aka kammala a kan
muhimman alkawura. 7 Domin kuwa idan alkawarin fari ba shi da laifi
babu anfanin neman alkawari na biyu. 8 Da Allah ya sami laifi akan
mutane, sai ya ce "Zan sake sabon alkawari da gidan Isra'ila da kuma
gidan Yahuza. 9 kuma ba zai zama kamar yadda nayi da kakanninku
ba, kamar yadda na rike su a hannu har Na fidda su daga kasar Masar.
Basu kuma ci gaba da Alkawarina ba, ni kuwa na yi watsi da su," inji
Ubangiji. 10 Gama wanna shine alkawarin da zan yi da gidan Isra'ila
bayan wadannan kwanaki, Inji Ubangiji. Zan sa shari'a ta a bakinsu
in kuma rubuta ta a zuciyarsu, Zan kuma zama Allah a garesu, su
kuma su zama jama'ata. 11 Ba za su kuma koyar da makwabta ko
yan'uwansu cewa, "ku san Ubangiji" gama dukkanin su za su san ni,
daga karami har zuwa babba. 12 Zan kuma nuna tausayi ga ayyukan
su na rashin adalci, ba kuma zan kara tunawa da zunubansu ba. 13 A
kan fadin "sabo" ya mayar da alkawarin fari tsoho. Wannan kuma da
aka ambata tsoho na shirin bacewa.

9

1 To ko da alkawarin farko ma ya na da da wurin sujada da kuma
ka'idojin sujada a nan duniya. 2 Domin a cikin alfarwar akwai daki
da aka shirya, daki na waje wanda ake kira wuri mai tsarki. A
wannan wuri akwai kebabbun fitilu, akwai teburi da kuma gurasa.
3 Kuma bayan labule na biyun akwai wani daki, wanda ake kira wuri
mafi tsarki. 4 Yana da bagadin zinariya domin turare. Yana kuma

da akwatin alkawarin, wanda aka lailaye shi gaba daya da zinariya.
A cikinsa a kwai kaskon zinariya dake dauke da manna, da sandar
Haruna wadda tayi toho, da kuma allunan duwatsu na alkawarin. 5 A
sama da akwatin alkawarin akwai siffofin kerubobi masu daukaka
da suke wa marfin jinkai inuwa, wadanda yanzu ba zamu iya yin
bayani akansu ba daki daki. 6 Bayan an shirya wadannan abubuwa,
firistocin alfarwar sukan shiga daki na wajen alfarwar akai akai suna
aikin hidimominsu. 7 Amma babban firist din ne kadai yake shiga
daki na biyun, sau daya tak a shekara, kuma tilas sai tare da jinin
hadaya domin kansa, da kuma domin laifuffukan mutane da a kayi
ba dagangan ba. 8 Ruhu Mai Tsarki yana nuna cewar ba'a riga an
bayyana hanyar zuwa wuri mafi Tsarki ba muddin alfarwar nan ta
farko na a tsaye. 9 Wannan ya zama bayani ne game da lokacin
yanzu. Da kyaututtuka da hadayu dukka da ake mikawa basu iya
sun kammala lamirin mai yin sujadar ba. 10 Abinci ne da abin sha
kawai wadanda aka hada da bukukuwan wanke wanke dabam dabam.
Wadannan duka tsare tsare ne da aka shirya a dinga yi a zahiri har sai
an shirya sabuwar ka'ida. 11 Almasihu yazo a matsayin babban firist na
abubuwa masu kyau da suka zo, ta wurin alfarwa babba, kammalalla
kuma mafi tsarki wadda ba hannuwan mutane suka gina ba, wadda
ba ta wannan duniyar aka halicce ta ba. Amma almasihu ya zo a
matsayin babban firist na abubuwa masu kyau da ke zuwa. 12 Ba ta
jinin awaki da 'yan, maruka bane, amma Almasihu da jininsa ya shiga
wuri mafi tsarki sau daya tak domin kowa dukka ya karbo mana fansa
ta har abada. 13 To idan jinin awaki da na bajimai da yayyafa tokar
karsana bisa wadanda suka bata tsarkinsu yana tsarkake su ya wanke
jikkunansu. 14 To balle kuma jinin Almasihu, wanda ta wurin Ruhu
madawwami ya mika kansa hadaya marar aibi ga Allah, wanda yake
wanke lamirinmu daga matattun ayyuka domin muyi bautar Allah
mai rai? 15 Domin wannan dalili, Almasihu shine magamin sabon
alkawari. Wannan kuwa ya kasance ne domin anyi mutuwar da ta
'yantar da wadanda ke karkashin tsohon alkawari daga sakamakon
zunubansu, saboda wadanda Allah ya kira su karbi alkawarin gadonsu
madawwami. 16 Gama duk inda wani ya rubuta wasiyya ya bari, dole
ne a tabbatar da mutuwar wanda yayi wasiyyar nan. 17 Gama sai
inda akayi mutuwa ake amfani da wasiyya, amma ba ta da amfani
idan wanda ya rubuta ta yana nan da rai. 18 Ko alkawari na farko
bai tabbata ba sai tare da jini. 19 Gama bayan Musa ya bada dukkan
dokoki da ke cikin shari'ar ga dukkan mutanen, sai ya dauki jinin
'yan marukan da awakin, tare da ruwa, da jan yadi, da reshen itacen
doddoya mai soso, ya yayyafa bisa mutanen da kuma littafin dokokin.
20 Daga nan yace, “Wannan ne jinin alkawarin da Allah ya bayar da
dokoki gareku.” 21 Ta haka kuma, ya yayyafa jinin bisa alfarwar da
dukkan kayayyakin da ke cikinta wanda ake hidimar firistanci da su.
22 Kuma bisa ga shari'a, kusan komai da jini ake tsarkake shi. Idan
babu zubar da jini to babu gafarar zunubi. 23 Saboda haka ya zama
tilas wadannan kayayyaki na kwaikwayon abubuwan dake cikin sama
a tsarkake su da hadayar dabbobi. Duk da haka abubuwa na sama
dole a tsarkake su da hadaya mafi kyau. 24 Domin Almasihu bai shiga
cikin wuri mafi tsarki da aka yi da hannuwa ba, wanda kwaikwayo

ne kawai na abin da ke na gaske. Maimakon hakan, ya shiga cikin samaniya da kanta, sa'an nan yaje gaban Allah domin mu.
25 Bai je wurin don ya mika kansa sau da yawa, kamar yadda firist din alfarwa yake yi ba, wanda yake shiga wuri mafi tsarki kowacce shekara da jinin wata dabba.
26 Idan haka ne, to dole ke nan ya sha wahala akai akai tun farkon duniya. Amma yanzu sau daya ne tak aka bayyana shi a karshen zamanai domin ya kauda zunubi ta wurin mika hadayar kansa.
27 Kamar yadda aka kaddara wa kowa ya mutu sau daya tak, kuma bayan haka sai shari'a.
28 Haka kuma Almasihu, wanda aka mika shi sau daya tak domin ya dauke zunuban mutane da yawa, zai kuma bayyana karo na biyu, ba domin yin aikin kawar da zunubi ba, amma domin ceton wadanda suke jiran zuwansa da hakuri.

10

1 Domin shari'a hoto ce na kyawawan abubuwan da ke zuwa, ba ainihin siffar wadannan abubuwa ba. Wadanda ke gusowa kusa da Allah ba za su taba ingantuwa ta wurin hadayu da firistoci ke mikawa shekara da shekaru ba.
2 In ba haka ba, ba sai a dena mika hadayun ba? Bisa ga wannan al'amari, inda sun tsarkaka sau daya tak da masu sujada ba su san menene zunubi ba.
3 Amma wadannan hadayun sun zama matuni ne na zunubi shekara biye da shekara.
4 Domin ba shi yiwuwa jinin bijimai da awakai su kawar da zunubai.
5 Yayin da Almasihu ya zo duniya, ya ce, “Ba hadayu da sadakoki kake marmari ba. Maimakon haka, ka shirya mini jiki domin hadaya.
6 Baka murna domin sadakoki da hadayu na konawa domin zunubi.
7 Sai na ce, 'Duba, gani na zo in yi nufinka, kamar yadda aka rubuta akaina.'"
8 Da fari Yace "ba hadayu, ko sadakoki, ko kuma hadaya ta konawa domin zunubi kake bukata ba. Ba ka kuwa jin dadinsu." Wadannan sune hadayun da ake bayarwa bisa ga shari'a.
9 Sa'annan sai ya ce "gani na zo domin in aikata nufinka.” Ya kawar da hidimar farko domin ya kafa hidima ta biyu.
10 A hidima ta biyu, an kebe mu ga Allah ta wurin nufinsa ta wurin hadayar jikin Yesu Almasihu bugu daya ba kari.
11 Haka, kowanne firist ya ke tsayawa kulliyomi domin ya yi hidima ga Allah. A kullum yana mika hadayu, iri daya, koda shike ba za su taba kawar da zunubai ba.
12 A ta wata hanya kuma, Almasihu ya mika hadaya sau daya tak domin zunubai har abada, ya zauna a hannun dama na Allah.
13 Yana jiran har a maida makiyansa matashin sawayensa.
14 Domin ta wurin hadaya guda dayan nan ya kammala har abada ga wadanda suka sadaukar da kansu ga Allah.
15 Kuma Ruhu mai Tsarki ya shaida mana. Abu na farko yace,
16 “Wannan shi ne alkawarin da zan yi da su a bayan kwanakin nan,' inji Ubangiji Zan sa dokokina a cikin zukatansu, kuma zan rubuta su a lamirinsu.
17 Ba zan sake tunawa da zunubansu da kurakuransu ba."
18 Yanzu fa duk in da aka sami gafara domin wadannan abubuwa, babu wata hadaya domin zunubi.
19 Saboda haka, yan'uwa, ba mu da shakkar shigowa wurin nan mafi tsarki ta wurin jinin Yesu.
20 Wannan ita ce sabuwar rayayyar hanya da ya bude mana ta wurin labulen, wato ta wurin jikinsa.
21 Saboda muna da babban firist a gidan Allah.
22 Bari mu matso kusa da sahihiyar zuciya, da kuma cikakken gabagadi cikin bangaskiya, da zuciyarmu wadda aka tsarkake daga mummunan tunani, da kuma

jikunanmu wankakku da ruwa mai tsabta. [23] Bari mu rike da karfi
shaidar bangaskiyar begenmu, ba tare da raurawa ba, domin Allahn,
da ya yi alkawari, mai aminci ne. [24] Bari mu kuma yi lura yadda za mu
iza juna ga kauna da ayyuka masu dacewa. [25] Kada mu fasa zumunci
da juna, kamar yadda wadansu sukan yi. A maimakon haka, bari mu
karfafa juna a kulluyomin, kamar yada kuke ganin kusantowar ranan
nan. [26] Saboda idan mun ci gaba da zunubin ganganci bayan mun
rigaya mun sami wannan sanin gaskiyar, hadayar irin wannan zunubi
bata samuwa. [27] Maimakon haka, sai fargabar babban tsoron hukunci,
da kuma wuta mai zafi, da zata cinye makiyan Allah. [28] Dukkan wanda
ya ki bin dokar Musa zai mutu ba tausayi ta wurin shaidu biyu ko uku.
[29] Wanne irin hukunci kuke tsammani ya dace ga wadanda suka raina
Dan Allah, duk wadanda suka maida jinin alkawarin nan kamar ba
tsarkakakke ba, wanda ta wurin jinin nan ne aka kebe shi ga Allah-
wadanda suka wulakantar da Ruhun alheri? [30] Domin mun san wanda
yace, “Ramako nawa ne; Zan yi sakayya.'' Sa'annan kuma, “Ubangiji
zai hukumta jama'arsa.” [31] Abin tsoro ne a fada cikin hannuwan Allah
mai rai! [32] Amma ku tuna da kwanakin baya, bayan da ku ka sami
haske, yadda kuka jure babban fama cikin wahala. [33] Aka kunyatar da
ku a gaban jama'a, ta wurin ba'a da cin mutunci, kuna kuma dandana
irin azabar da wadansu suka shiga ciki. [34] Domin kuna da tausayi
ga wadanda suke kurkuku, da farin ciki, kun amince da kwace na
dukiyarku da aka yi, kun mallaki madauwamiyar mallaka mafi kyau.
Dominn kun ji tausayina sa'adda na ke a kurkuku. [35] Don haka kada ku
yarda gabagadinku, wanda ke da babban sakamako. [36] Domin kuna
bukatar hakuri don ku sami abin da Allah ya alkawarta, bayan kun
aikata nufinsa. [37] “Domin a dan karamin lokaci, mai zuwan nan zai zo
ba zai yi jinkiri ba. [38] Adalina kuwa zai rayu ta wurin bangaskiya. In
kuwa ya ja da baya, ba zan yi farin ciki dashi ba.” [39] Amma mu bama
cikin wadanda suka ja da baya zuwa hallaka. Maimakon haka, muna
cikin wadanda suke da bangaskiya domin kula da rayukanmu.

11

[1] Bangaskiya ita ce tabbatawar al'muran da muke begensu. Ita ce
tabbatawar al'amuran da idanu basu gani. [2] Domin ta wurin ta ne
kakanninmu suka sami yardar Allah. [3] Ta wurin ta ne aka hallicci
duniya da umarnin Allah, har ma abubuwan da ake gani ba'a yi su
daga abubuwan da suka kasance ba. [4] Ta dalilin bangaskiya ne Habila
ya mikawa Allah hadaya da ta fi dacewa fiye da ta Kayinu. Don haka
ne kuma aka yaba masa akan cewa shi adali ne. Ya sami yardar Allah
sabili da sadakarsa da ya bayar. Don haka kuma, harwayau Habila
yana magana, ko da shike ya rigaya ya mutu. [5] Ta dalilin bangaskiya
aka dauki Anuhu zuwa sama domin kar ya ga mutuwa. “Ba a same shi
ba kuwa, domin Allah ya dauke shi.” Kamin a dauke shi an shaida da
cewa ya faranta wa Allah zuciya. [6] Zai yi wuya matuka a faranta wa
Allah zuciya in ba tare da bangaskiya ba. Domin ya kamata dukkan
wanda zai zo ga Allah, tilas ne ya bada gaskiya da kasancewar sa,
kuma shi mai sakamako ne ga dukkan masu nemansa. [7] Ta dalilin
bangaskiya Nuhu, ya karbi sako daga Allah akan al'amuran da ba'a
gani ba, ta wurin girmamawa da rawar jiki. ya gina jirgin ruwa domin

ya ceci iyalan sa. Dalilin haka kwa, Allah ya hallakar da duniya, Nuhu
kwa ya gaji adalci wadda ke bisa ga bangaskiya. 8 Ta dalilin bangaskiya
ne Ibrahim, sa'an da aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin da
zai karba a matsayin gado. Ya kwa fita bai ma san inda za shi ba. 9 Ta
dalilin bangaskiya kuma ya zauna bare a kasar alkawari. Ya yi zama
cikin Alfarwa tare da Ishaku da Yakubu, magadan alkawari guda tare
da shi. 10 Domin yana hangar birnin da ke da tushi, Birnin da mai
zaiyanar sa da ginin sa shine Allah. 11 Ta dalilin bangaskiya, Ibrahim
ya sami haihuwa ko da shike shi da matarsa Saratu sun yi nisa a cikin
shekaru, kuma Saratu bakarariya ce, ta kuma wuce lokacin haihuwa.
Tun da shike sun amince da wanda ya yi musu alkawari mai aminci
ne. 12 Sabo da haka, ta wurin mutumin nan daya, wanda ya ke kamar
matacce ne, aka haifi zuriya mai dimbin yawa, su ka yawaita kamar
taurari a sama kamar yashi a bakin teku, wanda ba shi kidayuwa.
13 Dukkan su kuwa suka mutu a cikin bangaskiya ba tare da sun karbi
alkawarin ba. Maimakon haka, sun hango, kuma sun marabcesu daga
nesa, sai suka amince su baki ne kuma matafiya ne a duniya. 14 Gama
wadanda suka yi furci haka sun nuna a fili cewa suna bidar kasa ta
kansu. 15 Da kamar suna tunanin kasar da suka fita daga ciki, da sun
sa mi damar komawa. 16 Amma kamar yadda yake, sun bukaci kasa
mafi dacewa, wato, wadda take a sama. Saboda haka ne Allah bai
ji kunyar a kira shi Allahnsu ba, da shike ya shirya birni dominsu.
17 Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'adda aka yi masa gwaji, akan
ya mika Ishaku dansa hadaya. 18 Shi ne kuwa makadaicin dansa,
wanda aka yi alkawari da cewa, “Ta wurinsa ne za a kira zuriyarka.”
19 Ibrahim ya yi tunani da cewa Allah na da ikon tada Ishaku ko daga
cikin matattu ma, haka kuwa yake a misalce, daga matattun ne ya sake
karbarsa. 20 Ta dalilin bangaskiya ne kuma Ishaku ya albarkaci Yakubu
da Isuwa game da abubuwan da ke zuwa a gaba. 21 Dalilin bangaskiya
ne Yakubu, sa'adda yake bakin mutuwa, ya albarkaci 'ya'yan Yusufu
dukkansu biyu. Yakubu ya yi ibada, yana tokare a kan sandarsa. 22 Ta
dalilin bangaskiya Yusufu, sa'adda karshensa ya kusa, ya yi magana
game da fitar 'ya'yan Isra'ila daga Masar har ya umarce su game da
kasussuwansa. 23 Ta dalilin bangaskiya Musa, sa'adda aka haife shi,
iyayensa suka 'boye shi kimanin watanni uku domin kyakkyawan yaro
ne shi, kuma basu ji tsoron dokar sarki ba. 24 Ta dalilin bangaskiya
ne kuma Musa, sa'adda ya girma, yaki a kira shi 'dan diyar Fir'auna.
25 A maimakon haka, ya amince ya sha azaba tare da jama'ar Allah, a
kan shagali da annashuwar zunubi na karamin lokaci. 26 Ya fahimci
cewa wulakanci domin bin Almasihu babbar wadata ce fiye da dukiyar
Masar. Gama ya kafa idanunsa a kan sakamakon da ke gaba. 27 Ta
dalilin bangaskiya Musa ya bar Masar. Bai ji tsoron fushin sarki ba,
ya jure kamar yana ganin wannan da ba a iya ganinsa 28 Ta dalilin
bangaskiya ya yi idin ketarewa da kuma yayyafa jini, domin kada
mai hallaka 'ya'yan fari ya taba 'ya'yan fari na Isra'ila.` 29 Ta dalilin
bangaskiya suka haye baharmaliya kamar bushashiyar kasa. Sa'adda
Masarawa su ka yi kokarin hayewa, bahar din ta hadiye su. 30 Ta
dalilin bangaskiya ganuwar Yeriko ta fadi, bayan sun kewaya ta har
kwana bakwai. 31 Ta dalilin bangaskiya Rahab karuwan nan bata
hallaka tare da marasa biyayya ba, don ta saukar da masu leken asirin

kasa a gidanta, ta kuma sallame su lafiya. 32 Me kuma za mu ce?
Gama lokaci zai kasa mini idan zan yi magana game da Gidiyon, Barak,
Samson, Yefta, Dauda, Sama'ila, da annabawa. 33 Ta dalilin bangaskiya
suka ci nasara kan kasashe, suka yi aikin adalci, sa'annan suka karbi
alkawura. Suka rufe bakin zakuna, 34 suka kashe karfin wuta, suka
tsira daga bakin takobi, suka sami warkaswa daga cutattuka, suka
zama jarumawan yaki, sa'annan suka ci nasara akan rundunar sojojin
al'ummai. 35 Mata kuwa suka karbi matattunsu da aka tayar daga
mutuwa. Aka azabtar da wadansu, ba su nemi yancin kansu ba, domin
suna begen tashi daga mattatu. 36 Wadansu kuwa suka sha ba'a da
duka da bulala, har ma da sarka da kurkuku. 37 A ka jejjefe su. Aka
tsaga su kashi biyu da zarto. A ka karkashe su da takobi. Su na yawo
sanye da buzun tumakai da na awaki, suka yi hijira, suka takura, suka
wulakantu. 38 Duniya ma ba ta dauke su a matsayin komai ba. Suka
yi ta yawo a jazza, da duwatsu, da kogwanni, da kuma ramummuka.
39 Ko da yake mutanen nan amintattun Allah ne domin bangaskiyarsu,
basu karbi cikar alkawarin ba tukunna. 40 Domin Allah ya shirya mana
wani abu mafi kyau ba kuwa za su kammala ba sai tare da mu.

12

1 Da shike muna kewaye da wannan irin kasaitaccen taro na shaidu,
sai mu watsar da dukkan abubuwan dake nawaita mana da kuma
zunubin da zai saurin makale ma na. Bari a cikin hakuri mu yi tseren
da ke gabanmu. 2 Bari mu kafa idonmu ga Yesu, wanda shine mafarin
bangaskiyarmu da cikarta. Wanda sabili da murnar da a ka sa a
gabansa ya jimre giciye, ya kuma yi watsi da kunyarsa, wanda kuma
ya zauna a hannun dama na kursiyin Allah. 3 Ku dube shi wanda
ya jimre irin wannan adawa daga masu zunubi, domin kada ku gaji
ko ku karai. 4 Ba ku yi tsayayya ko jayayya da zunubi har ta kai ga
zub da jininku ba tukunna. Kun kuma manta da gargadin da a ka
yi maku a matsayin 'ya'ya: 5 "Dana, kada ka dauki horon Ubangiji da
wasa, kadda kuma ka yi suwu lokacin da ka sami horonsa," 6 Domin
kuwa Ubangiji yana horon dukkan wadanda yake kauna, yana kuma
hukunta duk wadanda ya karba. 7 Ku daure wahala a matsayin horo.
Allah yana yi da ku kamar 'ya'yansa, domin kuwa wanne da ne wanda
ubansa bazai yi masa horo ba? 8 Amma idan baku da horo kamar
yadda sauran mutane ke da shi, kun zama shegu kenan ba 'ya'ya ba.
9 Hakannan kuma kamar yadda muke da iyaye a duniya wadanda suke
yi mana horo, kuma muna basu daraja. To ba sai mu yiwa Ubanmu na
Ruhaniya biyayya don mu rayu ba? 10 Ta wani fanni kuwa iyayenmu
suna yi mana horo na kwanaki kadan bisa ga yadda suka ga ya dace,
Amma Allah kuwa yana yi mana horo domin anfanin kanmu, domin
kuma mu sami rabo daga cikin tsarkinsa. 11 Ba horon da ke da dadi a
lokacin yinsa, amma sai zafi. Sai dai kuma bayan haka yakan haifar da
'ya'ya na ruhaniya da kuma adalci ga dukkan wadanda aka yi rainonsu
a ciki. 12 Don haka sai ku karfafa hannayenku da ke reto, da kuma
guwawunku da ke kaduwa. 13 Ku bi hanyoyi mikakku domin abin da
ya gurgunce kada ya karye amma ya warke. 14 Ku bidi salama da kowa,
da kuma rayuwar tsarki wanda in ba tare da shi, babu wanda zai ga
Allah. 15 Ku mai da hankali domin kada waninku ya rasa, alherin Allah,

kuma kada wani tushe mai daci ya tsiro a cikinku har ya haifar da
fitina, domin kada da dama daga cikinku su gurbata ta wurinsa. 16 Ku
yi hankali kuma kada a sami mazinanci ko marar ibada a cikinku,
kamar Isuwa, wanda sabili da abinci ya sayar da 'yancinsa na dan
fari. 17 Kun kuwa san cewa sa'adda ya yi marmarin ya gaji albarka a
gaba, an kishi, domin kuwa bai sami damar tuba ba, ko da shike ya
nema har da hawaye. 18 Domin kuwa baku zo ga dusen da ake tabawa
da hannu ba, dutse ne mai ci da wuta, da tukuki da bakin hayaki
da hadari. 19 Ba Ku zo ga karar kaho mai ban razana da murya mai
firgitarwa ba, da masu sauraro suka yi roko kar su sake jinta. 20 Don
basu iya jimre abin da aka yi doka a kan saba: ''koma dabba ce ta taba
dutsen, sai a jejjefe ta.'' 21 Abin tsoro ne kuwa kwarai, har Musa yace,
''A tsoroce nake kwarai har na firgita.'' 22 Maimakon haka kun zone ga
Dutsen Sihiyona da kuma birni na Allah mai Rai, kuma na Urushalima
ta Samniya, da kuma dubun dubban mala'iku cikin murna da farin
ciki. 23 Kun zo taro na dukkan 'ya'yan fari, rubuttatu a sama, kuma
kun zo ga Allah wanda shine alkalin dukka, hakannan kuma zuwa ga
ruhu na adalai wanda a ka rigaya aka tsarkake. 24 Kun zo ga Yesu,
wanda shine matsakancin sabon alkawari, kuma ga jinin yayyafawa
da ke magana fiye da na jinin Habila. 25 Ku yi lura kada ku ki wannan
da ke yi mu ku magana. Gama in har basu kubuta yayin da su ka yi
jayayya da wanda ya yi mu su gargadi a duniya ba, balle ma mu ba za
mu kubuta ba in mun ki wanda ke mana gargadi daga sama. 26 A wani
karo, muryar sa ta girgiza duniya. Amma yanzu yayi alkawari da cewa,
''Har'ila yau ba duniyar kadai zan girgiza ba, amma har da sammai.''
27 Wannan kalma, ''Harl'ila yau,'' ta bayyana cirewar abubuwan nan
da za su girgizu, wato abubuwan da a ka halitta, domin abubuwan da
ba zasu girgizu ba su kasance. 28 Don haka, samun mulkin da ba za
ya girgizu ba, sai mu zama masu godiya, kuma a cikin wannan yanayi
mu yi wa Allah sujada cikin daraja da tsaninin gimamawa. 29 Domin
kuwa Allahnmu wuta ne mai konewa.

13

1 Bari kaunar 'yan'uwa ta cigaba. 2 Kada ku manta da karrama baki,
domin ta wurin yin haka, wasu suka marabci mala'iku ba tare da
saninsu ba. 3 Ku tuna da wadanda ke cikin kurkuku, kamar dai kuna
tare da su cikin wannan hali. Kuma ku tuna da masu shan azaba
kamar tare kuke cikin wannan hali 4 Bari kowa ya girmama aure,
bari kuma a tsarkake gadon aure, gama Allah zai shar'anta fasikai
da mazinata. 5 Bari halinku ya kubuta daga kaunar kudi. Ku dangana
da abubuwan da kuke dasu, domin Allah da kansa yace, “Bazan barku
ba, ba kuma zan yashe ku ba.” 6 Bari mu zama da dangana domin
mu sami gabagadin cewa, “Ubangiji ne mai taimakona, ba zan ji tsoro
ba. To me mutum zai iya yi mani?” 7 Ku fa lura da wadanda ke
shugabanninku, wadanda suka horar da ku cikin maganar Allah, kuma
ku lura da sakamakon rayuwarsu, ku yi koyi da bangaskiyarsu. 8 Yesu
Almasihu daya ne a jiya, da yau, da har abada. 9 Kada ku kauce zuwa
ga bakin koyarwa daban daban, domin yana da kyau zuciya ta ginu
ta wurin alheri, amma ba da dokoki game da abinci ba, wadanda
basu taimaki wadanda suka kiyayesu ba. 10 Muna da bagadin da
wadanda ke hidima a cikin alfarwa basu da ikon su ci daga bisansa.

11 Babban firist na shiga wuri mai tsarki da jinin dabbobin da aka
yanka, hadayar zunubai, amma namansu a kan kai bayan sansani a
kone shi. 12 Domin haka Yesu shima ya sha wahala a bayan kofar
birnin, domin ya tsarkake mutane ta wurin jininsa. 13 Domin haka
bari mu tafi gare shi a bayan sansani dauke da kunyarsa. 14 Domin
bamu da wani birni dawwamamme a nan. Maimako haka muna
bidar birni dake zuwa. 15 Ta wurin sa kuma, bari kullum mu mika
hadayu na yabo ga Allah, yabon kuwa shine kalmomin bakinmu da
ke daukaka sunansa. 16 Kada kuma mu manta da yin nagarta da
kuma taimakon juna, domin Allah na farin ciki sosai da irin wadannan
hadayun. 17 Ku yi biyayya da sadaukarwa ga shugabanninku, domin
suna aikin tsaro a kanku saboda rayukanku, kamar wadanda zasu
bada lissafi. Kuyi biyayya gare su saboda su yi aikin lura daku cikin
farin ciki, ba da bakin ciki ba, don in su yi da bakin ciki ba zai amfane
ku ba. 18 Kuyi mana addu'a, domin mun tabbata muna da lamiri mai
tsabta, kuma muna burin muyi rayuwar dake daidai cikin dukkan
al'amura. 19 Kuma ina karfafa ku dukka kuyi haka, domin in sami
dawowa gareku da sauri. 20 To bari Allahn salama, wanda ya tada
babban makiyayin tumakin nan daga matattu, Ubangijinmu Yesu, ta
wurin jinin madawwamin alkawari, 21 ya kammala ku da dukan abu
mai kyau domin ku aikata nufinsa. Bari yayi aiki a cikinmu wanda zai
gamshe shi sosai. Ta wurin Yesu Almasihu, bari daukaka ta tabbata
gare shi har abada. Amin. 22 'Yan'uwa, yanzu dai ina karfafa ku, da ku
jurewa takaitacciyar maganar karfafawar da na rubuto maku. 23 Ina
so ku sani an saki dan'uwan mu Timoti, tare da shi zan zo in gan
ku idan ya iso da sauri. 24 Ku gaida shugabanninku dukka da kuma
dukkan masu bada gaskiya. 'Yan'uwa daga can Italiya suna gaishe ku.
25 Bari alheri ya kasance tare daku dukka.

Yakubu

1 Yakubu, bawan Allah, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu, zuwa ga
kabilun nan goma sha biyu da suke warwatse: ina gaishe ku. 2 Ku
dauke su duka da farin ciki, 'yan'uwana, duk sa'adda kuke fuskantar
jarabobi. 3 Ku sani cewa gwajin banskiyar ku ta kan haifi jimiri. 4 Bari
jimiri ya cika aikin sa, domin ku kai ga cikakken girma kuma ku
kammalu, domin kada ku rasa komai. 5 Amma idan waninku yana
bukatar hikima, sai ya roki Allah, wanda yake bayarwa a yalwace, ba
tare da gori ba ga duk wanda ya roke shi, zai kuwa ba shi. 6 Amma fa
sai ya roka da banskiya ba tare da shakka ba, don mai shakka kamar
rakumin ruwan teku yake, wanda iska take korarwa tana tunkudawa.
7 Tilas ne wannan mutum kada ya yi tunanin zai karbi wani abu a
wurin Ubangiji. 8 Irin wannan mutumin mai zuciya biyu ne, mara
tsai da hankali a dukan hanyoyin sa. 9 Bari dan'uwa matalauci ya
yi takama da matsayin sa babba, 10 amma mutum mai arziki kuma
a kaskantaccen matsayin sa, gama zai shude kamar furen ciyawa na
jeji. 11 Domin rana na bullowa da zafi mai konarwa kuma ya busar
da ciyawa. Furen ya fadi, kuma kyaun sa ya lalace. Haka ma, mai
arziki zai bushe yana cikin tsakiyar tafiyarsa. 12 Albarka ta tabbata
ga mutum mai jurewa da gwaji. Domin in ya jure gwajin, zai sami
rawanin rai, wanda aka yi alkawarin sa ga wadanda ke kaunar Allah.
13 Kada wani ya ce idan aka gwada shi, "Wannan gwaji daga wurin
Allah ne," domin ba a gwada Allah da mugunta, shi kan sa kuwa
ba ya gwada kowa. 14 Amma kowanne mutum yakan sami gwaji
daga muguwar sha'awar sa, wadda take janye shi kuma ta rinjaye
shi. 15 Bayan da muguwar sha'awar ta dauki ciki, sai ta haifi zunubi.
Kuma bayan da zunubi ya yi girma, yakan haifi mutuwa. 16 Kada fa
ku yaudaru, 'yan'uwana kaunatattu. 17 Kowace kyakkyawar baiwa, da
kowace cikakkiyar baiwa daga sama take. Ta sauko ne daga wurin
Uban haskoki. Wanda babu sauyawa ko wata alamar sakewa kamar
yadda inuwa ke yi. 18 Allah ya zabi ya haife mu ta wurin maganar
gaskiya, domin mu zama kamar nunar fari na dukan halittar sa.
19 Kun san wannan, 'yan'uwana kaunatattu: bari kowanne mutum ya
yi hanzarin kasa kunne, da jinkirin yin magana, da kuma jinkirin yin
fushi. 20 Domin fushin mutum ba ya aikata adalcin Allah. 21 Saboda
haka, sai ku yar da kowanne irin aikin kazanta da yalwar mugunta.
A cikin tawali'u ku karbi dassashiyar maganar, wadda ke iya ceton
rayukan ku. 22 Ku zama masu aikata maganar, kada ku zama masu
jin ta kawai, kuna yaudarar kanku. 23 Domin duk wanda ya ke mai jin
maganar ne kawai, ba mai aikatawa ba, kamar mutum yake mai duba
fuskarsa a madubi. 24 Yakan dubi kansa sai ya tafi, nan da nan kuwa
sai ya manta da kamannin sa. 25 Amma duk mai duba shari'ar da bin
ka'idar nan ta 'yanci, ya kuma nace biyayya da ita, ba zai zama kamar
wanda zai ji ya manta ba, wannan mutum zai zama da albarka a cikin
abin da yake yi. 26 Idan wani yana zaton shi mai addini ne, amma
bai kame bakinsa ba, yana yaudarar zuciyarsa ne, addinin mutumin
nan na banza ne. 27 Addini sahihi kuma marar aibi a gaban Allahnmu

da Ubanmu, shine a kula da gwauraye da marayu a cikin kuntatar su,
kuma mutum ya kebe kansa ya zama marar aibi daga duniya.

2

[1] Ya ku 'yan'uwana, muddin kuna rike da bangaskiyar ku ga Ubangi-
jinmu Yesu Almasihu, Ubangijin daukaka, kada ku nuna bambanci ga
wadansu mutane. [2] Idan wani mutum ya halarci taron ku da zobban
zinariya da tufafi masu kyau, wani matalauci kuma ya shigo da tufafi
marasa tsabta. [3] Sa'adda kuka kula da mai tufafi masu kyau nan,
har kuka ce masa, “Idan ka yarda ka zauna a nan wuri mai kyau,"
mataulacin nan kuwa kuka ce masa, “Kai ka tsaya daga can,” ko kuwa,
“Zauna a nan kasa a gaba na,” [4] Ashe ba kuna zartar da hukunci a
tsakanin ku ba ke nan? Ba kun zama alkalai na mungayen tunani
kenan ba? [5] Ku saurara, ya 'yan'uwana kaunatattu, ashe, Allah bai
zabi matalautan duniyar nan su zama mawadata cikin bangaskiya ba,
su kuma zama magada a cikin mulkin nan da ya yi wa masu kaunar
sa alkawari ba? [6] Amma, kun wulakanta matalauta! Ashe, ba masu
arzikin ne suke matsa maku ba? Ba su ne kuwa suke jan ku zuwa
gaban shari'a ba? [7] Ba kuma sune ke sabon sunan nan mai girma da
ake kiran ku da shi ba? [8] Duk da haka, idan kuka cika muhimmiyar
shari'ar da nassi ya ce, “Ka kaunaci makwabcin ka kamar kanka,” to,
madalla. [9] Amma in kun nuna bambanci, kun yi zunubi kenan, shari'a
ta same ku da laifin keta umarni. [10] Duk wanda yake kiyaye dukan
shari'a, amma ya yi tuntube a hanya daya kadai, ya sabi shari'a gaba
daya ke nan. [11] Domin wanda ya ce, “Kada ka yi zina,” shi ne kuma
ya ce, “Kada ka yi kisan kai.” Idan ba ka yi zina ba amma ka yi kisan
kai, ai, ka zama mai taka shari'a kenan. [12] Saboda haka, ku yi magana
ku kuma yi aiki kamar wadanda za a hukunta ta wurin 'yantacciyar
shari'a. [13] Gama hukunci yana zuwa ba tare da jinkai ba ga wadanda
ba su nuna jinkai. Jinkai ya yi nasara a kan hukunci. [14] Ina amfanin
haka, 'yan'uwana, idan wani ya ce yana da bangaskiya, kuma ba shi
da ayyuka? Wannan bangaskiyar ba za ta cece shi ba, ko za ta iya?
[15] Misali, idan wani dan'uwa ko 'yar'uwa ba su da tufa mai kyau ko
suna rashin abincin yini. [16] Misali, idan waninku kuma ya ce masu,
“Ku tafi cikin salama, ku kasance da dumi ku koshi.” Idan baku ba su
abubuwan da jiki ke bukata ba, ina amfanin wannnan? [17] Haka ma,
bangaskiya ita kadai, ba tare da aikin da ya nuna ta ba, matacciya ce.
[18] To, wani zai ce, “Ai, kai kana da bangaskiya, ni kuwa ina da ayyuka.”
Nuna mani bangaskiyar ka ba tare da ayyuka ba, ni kuma in nuna
maka bangaskiya ta ta wurin ayyuka na. [19] Ka gaskanta cewa Allah
daya ne; ka yi daidai. Amma ko aljannu ma sun gaskata, kuma suna
rawar jiki. [20] Kana so ka sani, kai marar azanci, cewa bangaskiya ba
tare da ayyuka ba banza ce? [21] Ba an baratar da Ibrahim mahaifinmu
ta wurin ayyuka ba, sa'adda ya mika Ishaku dansa a bisa bagadi? [22] Ka
gani, ashe, bangaskiyar sa ta yi aiki da ayyukan sa, kuma da cewa ta
wurin ayyuka bangaskiyar sa ta ginu sosai. [23] Nassi kuma ya cika da
ya ce, “Ibrahim ya gaskata Allah, aka kuma lisafta masa ita a matsayin
adalci.” Aka kuma kira shi abokin Allah. [24] Kun ga, ta wurin ayyuka ne
mutum yake samu baratarwa ba ta wurin bangaskiya kadai ba. [25] Ta
wannan hanyar kuma, ba Rahab karuwar nan ta samu baratarwa ta

wurin ayyuka, da ta marabci masu leken asirin nan ta fitar da su ta
wata hanya dabam ba? [26] Kamar yadda jiki idan ba tare da ruhu ba
matacce ne, haka kuma, bangaskiya ba tare da ayyuka ba matacciya
ce.

3

[1] Ba mutane dayawa za su zama masu koyarwa ba, 'yan'uwana. Mun
san cewa za mu karbi hukunci mafi tsanani. [2] Domin mukan yi tuntube
ta hanyoyi dayawa. Duk wanda bai yi tuntube ta hanyar kalmomi ba,
shi mutum ne ginanne sosai, wanda ke iya kame dukan jikinsa. [3] Idan
muka sa linzami a bakunan dawakai, domin su yi mana biyayya, za
mu iya sarrafa jikunan su gaba daya. [4] Ku lura kuma da jiragen ruwa,
ko da yake suna da girma sosai kuma iska mai karfi tana kora su,
da karamin karfe ne matukin yake juya su inda ya so. [5] Haka kuma
harshe dan karamin gaba ne a jiki, sai fahariyan manyan abubuwa.
Ku lura yadda dan karamin wuta yake cinna wa babban jeji wuta.
[6] Harshe ma wuta ne, a cikin dukan gabobin mu, duniyar zunubai da
aka sa cikin fannonin jikunan mu. Yana gurbata dukan jiki, ya kuma
sa al'amurar rayuwa su kama da wuta. Shi kuwa gidan wuta ne yake
zuga shi. [7] Domin kowace irin dabbar jeji, tsunsu, da masu jan ciki, da
hallittar teku, ana sarrafa su kuma dan Adam har ya sarrafa su ma.
[8] Amma game da harshe, babu wani a cikin 'yan Adam da ya iya sarrafa
shi. Mugunta ne mara hanuwa, cike da dafi mai kisa. [9] Da wannan
harshe muke yabon Ubangiji da kuma Uba, da shi kuma muke la'antar
mutane wandanda aka hallitta cikin kamanin Allah. [10] Bakin da ake
sa albarka, da shi kuma ake la'antarwa. 'Yan'uwana, ai, wannan bai
kamata ba. [11] Mabulbulan ruwa ba zai iya bubbugowa da ruwan dadi
da na zartsi tare ba, ko zai iya? [12] "Yan'uwana, itacen baure ba zai iya
yin zaitun ba, zai iya? Ko kuwa gonar inabi ya yi baure? Haka kuma,
ruwan zartsi ba zai iya bayar da ruwan dadi ba. [13] Ina mai hikima da
fahimta a cikin ku? Bari wannan mutumin, ta kyakkyawan zaman sa
ya nuna aikin da halin tawali'u da hikima ke sawa. [14] Amma in kuna
da matsanancin kishi da kazamin buri a cikin zuciyar ku, kada ku yi
fahariya da karya game da gaskiya. [15] Wannan hikima ba irin wadda
take saukowa daga sama ba ce, a maimakon haka, ta duniya ce, mara
ruhaniya, ta aljanu. [16] Domin duk inda kishi da kazamin buri suke,
a nan ake samun hargitsi da kowanne irin aikin mugunta. [17] Amma
hikiman nan ta sama, da farko dai tsattsarka ce, mai lumana ce, kamila
ce, mai saukin kai, mai tsananin jinkai, mai yawan alheri, mara gajiya,
sahihiya kuma. [18] Kuma 'ya'yan adalci wanda ake shukawa a cikin
salama a tsakanin wadanda ke kulla zumunci.

4

[1] Me ke kawo gaba da rashin jituwa a tsakanin ku? Ba yana tasowa
ne daga muguwar sha'awa da ke yaki a cikin ku ba? [2] Kuna sha'awa,
kuma ba ku da shi. Kuna kisa da kyashi, kuma ba za ku iya samu
ba. Kuna danbe da fada. Har wa yau baku samu ba domin baku
tambaya ba. [3] Kun roka kuma ba a baku ba saboda kuna roko ta hanya
mara kyau, kuna so ku yi amfani da shi domin miyagun sha'awoyin
ku. [4] Ku mazinata! Baku sani ba, abokantaka da duniya, tawaye ne
ga Allah? Don haka duk wanda ya shiga abokantaka da duniya ya

zama magabcin Allah. 5 Ko kuna zaton nassi ya fadi haka a banza ne,
“Ruhun nan da ke a cikinmu yana da kishi matuka?” 6 Amma Allah
ya bayar da karin alheri, shi ya sa nassi ya ce, “Allah yana gaba da
mai girman kai, Amma yana ba da alheri ga mai tawaliu.” 7 Saboda
haka ku mika kan ku ga Allah. Ku yi tsayayya da shaidan, zai kuma
guje maku. 8 Ku matso kusa da Allah, shi kuma za ya matsa kusa
da ku. Wanke hannayen ku, ku masu zunubi, ku tsabtace zukatan
ku, ku masu zuciya biyu. 9 Ku yi bakin ciki, makoki, da kuka! Ku
mayar da dariyar ku ta koma bakin ciki, farin cikinku kuma zuwa ga
bakin ciki. 10 Ku kaskantar da kanku a gaban Ubangiji, shi kuma za
ya daukaka ku. 11 Kada ku rika zargin juna, 'yan'uwa. Wanda ya ke
zargin dan'uwa ko shari'anta dan'uwansa, yana zargin shari'a kuma
yana hukunta shari'a. Idan ka hukunta shari'a, ya nuna ba ka biyayya
da shari'ar, amma mai hukunci. 12 Mai ba da shari'a da yin hukunci
daya ne. Shine mai iya ceto kuma ya hallakar. Kai wanene, da ke
hukunta makwafcin ka? 13 Saurara, ku da kuke cewa, “Yau ko gobe za
mu tafi wancan birnin mu yi shekara guda a wurin, muna kasuwanci,
mu kuma yi riba.” 14 Wa ya san abin da zai faru gobe, kuma yaya
rayuwan ka zai kasance? Kai kamar hazo ne mai bayyana bayan dan
lokaci kadan ya bace. 15 Maimakon haka, sai ka ce, “Idan Ubangiji ya
nufa, za mu rayu kuma mu yi wannan ko wancan.” 16 Amma yanzu
kana fahariya da shirye shiryen ka na takama. Irin wannan fahariya,
mugunta ce. 17 Saboda haka ga wanda ya san abin da ya kamata ya
aikata amma bai yi ba, ya zama zunubi a gare shi.

5

1 Ku zo yanzu, ku da kuke masu arziki, ku yi ta kuka da kururuwa
domin bakin ciki iri-iri da ke zuwa gare ku. 2 Arzikin ku ya rube,
tufafinku kuma duk cin asu ne. 3 Zinariya da azurfarku sun yi tsatsa.
Tsatsar su kuwa zai zama shaida a kanku. Zai cinye naman ku kamar
wuta. Kun yi ajiyar dukiyarku domin ranakun karshe. 4 Duba, hakin
ma'aikata yana kuka - hakin da kuka hana wa wadanda suka girbe
maku gonaki. Kuma kukan masu girbin ya tafi ya kai ga kunnuwan
Ubangiji mai Runduna. 5 Kun yi zama cikin annashuwa a duniya kuma
kun tsunduma kanku. Kun sa zukatan ku sun yi kiba domin ranar
yanka. 6 Kun hukunta kuma kun kashe adalin mutum. Bai kuwa yi
tsayayya da ku ba. 7 Saboda haka ku yi hakuri, 'yan'uwa, har sai zuwan
Ubangiji. Duba, yadda manomi ya kan jira kaka mai amfani daga gona.
Da hakuri yake jiran ta har sai ta karbi ruwa na fari da na karshe. 8 Ku,
ma, ku yi hakuri. Ku karfafa zukatan ku, domin zuwan Ubangiji ya yi
kusa. 9 Kada ku yi gunaguni, 'Yan'uwana, game da juna, don kada a
hukunta ku. Duba, mai shari'a na tsaye a bakin kofa. 10 Dauki misali,
'yan'uwa, daga shan wuya da hakurin annabawa, wadanda suka yi
magana a cikin sunan Ubangiji. 11 Duba, mukan kira wadanda suka
jimre masu albarka. Kun dai ji irin jimiri da Ayuba ya yi, kun kuma
san nufin Ubangiji, yadda yake mai yawan tausayi da jinkai. 12 Fiye da
komai duka, 'yan'uwana, kada ku yi rantsuwa, ko da sama, ko da kasa,
ko da kowace irin rantsuwa ma. A maimakon haka bari “I” ya zama “I”,
in kuwa kun ce “A'a”, ya zama “A'a”, don kada ku fada a cikin hukunci.
13 Akwai wanda ke fama a tsakanin ku? Sai ya yi addu'a, akwai wanda

yake murna? Sai ya raira wakar yabo. [14] Akwai mara lafiya a tsakanin
ku? Sai ya kira dattawan ikilisiya, sai su yi masa addu'a. Suna shafa
masa mai a cikin sunan Ubangiji. [15] Addu'ar bangaskiya zai warkar da
mara lafiyan, Ubangiji zai tashe shi. Idan ma ya yi zunubi, Allah zai
gafarta masa. [16] Soboda haka, ku furta zunuban ku ga juna, kuna yi
wa juna addu'a, don a warkar da ku. Addu'ar mai adalci tana da karfin
aiki kwarai da gaske. [17] Iliya dan Adam ne kamar mu. Amma da ya
nace da addu'a kada a yi ruwa, ba kuma yi ruwa a kasar ba har shekara
uku da wata shida. [18] Sai Iliya ya sake yin addu'a. Sammai suka ba
da ruwa, kasa kuma ta ba da amfanin ta. [19] Ya ku 'yan'uwana, idan
wanin ku ya baude wa gaskiya, wani kuma ya dawo da shi, [20] wannan
mutum ya sani cewa, duk wanda ya dawo da mai zunubi a hanya
daga baudewar sa, zai cece shi daga mutuwa, kuma zai rufe dunbin
zunubai.

Bitrus Ta Fari

1 Bitrus, manzon Yesu Almasihu, zuwa ga zababbu wadanda suke
baki, a warwatse cikin Buntus, Galatiya, kappadokiya, Asiya, da
Bitiniya. 2 Bisa ga rigasanin Allah Uba, Ta wurin tsarkakewar Ruhu,
zuwa biyayya da yayyafar jinin Yesu Almasihu. Alheri da salama
su yawaita a gareku. 3 Albarka ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu
Almasihu. Ta wurin jinkansa mai girma, ya maya haihuwarmu zuwa
bege mai rai ta wurin tashin Yesu Almasihu daga matattu. 4 Zuwa
gado marar lalacewa, marar baci, ba kuma zai kode ba. Wanda
aka kebe a sama dominku. 5 Ku da ikon Allah ya kiyaye ta wurin
bangaskiya domin ceto wanda za'a bayyana a karshen zamanai. 6 Cikin
wannan kuna murna da yawa, duk da ya ke ya zama wajibi gare ku
yanzu ku yi bakin ciki, a cikin jarabobi iri iri. 7 Wannan kuwa da
nufin a iske aunawar bangaskiyarku ne, bangaskiyar da tafi zinariya
daraja, wadda takan lalace ko da an gwada ta da wuta. Wannan
ya faru domin bangaskiyan nan taku ta jawo maku yabo da girma
da daukaka a bayyanuwar Yesu Almasihu. 8 Wanda kuke kauna,
ko da yake baku ganshi ba. Ko da yake baku ganinsa yanzu, duk
da haka kun bada gaskiya gare shi murnar da ku ke yi kwarai da
farin ciki wanda tafi gaban a fadi cike da daukaka. 9 Kuna karbar
sakamakon bangaskiyarku, ceton rayukanku. 10 Annabawan da su ka
yi annabcin ceton da ya zama naku su ka yi bidassa suka bincike kuma
da himma. 11 Sun nemi su san ko wanene da kuma kowanne lokaci
ne Ruhun Almasihu da ke cikinsu yake bayyana ma su. Wannan ya
faru ne sa'adda yake gaya ma su tun da wuri game da shan wahalar
Almasihu da kuma daukakar da zata biyo baya. 12 An kuwa bayyana
wa annabawan cewa ba kansu suke hidimtawa ba, amma ku suke yi
wa hidima. Wannan shine abin da suke yi game da abin da aka rigaya
aka gaya maku, ta wurin wadanda da Ruhu mai Tsarki ya bishe su.
Wanda aka aiko daga sama. Wadannan sune abubuwan da mala'iku
ma suka yi marmarin a bayyana masu. 13 Domin wannan fa ku natsu.
Ku yi dammara a hankalinku. Ku kafa begenku sarai akan alherin
da za'a kawo maku a lokacin bayyanuwar Yesu Almasihu. 14 Kamar
'ya'ya masu biyyaya, kada ku biyewa sha'awoyinku na da a zamanin
jahilcinku. 15 Amma yadda shi wanda ya kira ku mai tsarki ne, kuma
ku zama da tsarki cikin dukkan al'amuranku. 16 Domin a rubuce yake,
“Ku zama da tsarki, gama ni mai tsarki ne.” 17 Idan ku na kira bisa
gare shi “Uba” shi wanda yake hukuntawa ba da tara ba, amma gwar-
gwadon aikin kowane mutum, sai kuyi zaman bakuncinku da tsoro da
bangirma. 18 Kun san cewa ba da azurfa ko zinariya mai lalacewa aka
fanshe ku ba, daga halinn wauta da kuka gada daga wurin iyayenku.
19 Maimakon haka an fanshe ku da jinin Almasihu mai daraja, marar
aibu kamar na dan rago. 20 An zabi Almasihu tun kafin kafawar
duniya, amma a karshen zamanu ya bayyanu a gare ku. 21 Ku da kuka
bada gaskiya ga Allah ta wurinsa, wanda ya tashe shi daga matattu
ya kuma bashi daukaka domin bangaskiyarku da begenku su kasance
cikin Allah. 22 Da shike kun tsarkake rayukanku cikin biyayyar ku ga

gaskiya zuwa ga sahihiyar kauna ta 'yan'uwa, sai ku kaunaci junanku
da zuciya mai gaskiya. 23 da shike an sake hai'huwarku ba daga iri
mai lalacewa ba amma daga iri marar rubewa, ta wurin maganar
Allah wadda take rayuwa ta kuma dawwama. 24 Gama "dukkan jiki
kamar ciyawa yake, dukkan darajarsa kuwa kamar furen ciyawa take.
Ciyawa takan yi yaushi, furenta ya kan yankwane ya fadi, 25 amma
maganar Ubangiji tabbatacciya ce har abada. "Wannan ita ce maganar
bishara wadda akayi maku wa'azinta."

2

1 Saboda haka sai ku tube dukkan keta, rikici, da riya, kishi, da
dukkan mugun zance. 2 Kammar jarirai, sababbin haihuwa, ku
yi marmarin madara mai ruhaniya wadda take sahihiya, domin ta
wurinta kuyi girma zuwa ceto, 3 idan kun dandana Ubangiji mai-
alheri ne. 4 Kuzo gareshi rayayyen dutse wanda mutane suka ki,
amma zababbe ne mai-daraja wurin Allah. 5 Ku kuma kamar rayayyun
duwatsu ana gina ku gida mai ruhaniya, domin ku zama tsarka-kan
fristoci, domin ku mika hadayu masu ruhaniya abin karba ga Allah
ta wurin Yesu Almasihu. 6 Gama nassi ya ce, "Ga shi na sanya dutse
na kan kusurwa, zababe, mai daraja a cikin Sihiyona. Duk wanda ya
bada gaskiya gareshi ba zaya kunyata ba." 7 Daraja a gareku take ku da
kun bada gaskiya. Amma, ga wadanda suka ki bada gaskiya, "Dutsen
da magina suka ki shine aka mai she shi kan kusurwa". 8 kuma,
"Dutsen sa tuntube da fa na sa tuntube. "Sun yi tuntube, da shike
sun ki biyayya da maganar, an kuwa kaddara su ga wannan. 9 Amma
ku zababben jinsi ne, kungiyar fristoci ba-sarauci, al'umma mai-tsarki,
jama'ar mallakar Allah, domin ku sanar da mafifitan al'amuran wanda
ya kiraye ku daga chikin duhu zuwa cikin haskensa mai'ban al'ajibi.
10 Ku da ba jama'a ba ne a da, amma yanzu jama'ar Allah ne. Da
baku sami jinkai ba, amma yanzu kun sami jinkai. 11 Kaunatattu, ina
rokon ku misalin baki da masu-tafiya kuma, ku guje wa sha'awoyin
jiki wadanda ke yaki da rai. 12 Ku kasance da kyakkyawan hali a
cikin al'ummai, domin, sa'adda suke kushen ku kamar masu aikata
mugunta, sai su lura da nagargarun ayyukanku su kuma daukaka
Allah a ranar zuwansa. 13 Kuyi biyayya ga kowacce hukuma ta mutane
sabili da Ubangiji, ko ga sarki domin shi ne shugaba. 14 Ko kuwa
ga masu mulki aikakkunsa ne domin su hori masu aikata mugunta
da yabawa masu aikata nagarta. 15 Gama wannan nufin Allah ne, ta
wurin aikin kirki ku, kwabi jahilcin mutane marassa hikima. 16 Kamar
'yan'tattu kada ku mori 'yan'cinku kamar mayafin mugunta, amma ku
zama kamar bayin Allah. 17 Ku girmama dukkan mutane. Ku kaunaci
'yan'uwa, kuji tsoron Allah. Ku girmama sarki. 18 Ku barori, kuyi
biyayya ga iyayen gidanku da dukkan bangirma, ba ga nagargaru da
masu saukin kai ba, amma har ga miskilai. 19 Gama abin yaba wa ne
idan sabili da lamiri zuwa ga Allah in wani ya jimre da shan zalunci.
20 Gama wacce riba ke nan idan kun yi zunubi ana horonku kuna
jimrewa da hukuncin? amma idan kunyi aikin kirki kuka sha wuya
a kansa kuka yi hakuri, wannan abin karba ne wurin Allah. 21 Gama
akan haka aka kiraye ku, gama Almasihu ma yasha azaba saboda ku,
ya bar maku gurbi kubi sawunsa. 22 Bai taba yin zunubi ba, ba'a taba

jin yaudara a bakinsa ba. 23 Da'a ka zage shi bai mai da zagi ba. Da ya
sha azaba, bai yi kashedi ba, amma ya mika kansa ga wanda yake yin
shari'ar adalci. 24 Shi da kansa ya dauki zunubanmu a cikin jiki nasa
ya kai su bisa itace, domin kada a iske mu cikin zunubi, amma muyi
rayuwa ga adalci. Ta wurin raunukansa ne kuka warke. 25 Dukkanku
da kun bata kuna yawo kamar batattun tumaki, amma yanzu kun
dawo wurin makiyayi da mai tsaron rayukanku.

3

1 Haka ku kuma da kuke matan aure, kuyi biyayya da na ku mazajen,
domin in har wadansunsu basa biyayya da maganar Allah, halin
matansu ya shawo kansu ba tare da magana ba, 2 Domin sun ga
tsattsakan halinku da ladabinku. 3 Haka ma adonku kar ya zama na
kwalliyar waje kitson kai, kayan zinariya ko tufafi masu kawa. 4 Amma
bari adon ya zama na mutum na cikin zuciya, kuma adon ya zama
kyan nan marar dushewa, na kamun kai da natsatsen ruhu, wanda
yake da daraja a gaban Allah. 5 Haka tsarkakan mata su ka yi ado
kamar haka. Suka dogara ga Allah suka yi biyayya ga mazajensu. 6 Ta
haka Saratu ta yi biyayya ga Ibrahim ta kira shi “ubangiji”. Yanzu
ku 'ya'yantane in dai kun yi aiki nagari, idan kuma ba ku ji tsoron
wahala ba. 7 Kamar yadda na fada wa matan aure haka ma mazaje,
ku zauna da mata da sanin su raunana ne abokan tarayya ne na karbar
baiwar rayuwa. Ku dinga yin haka domin a rika jin addu'oinku. 8 Daga
karshe, dukanku ku hada hankulanku, ku zama masu juyayi, masu
kauna kamar 'yan'uwa, masu taushin zuciya, masu tawali'u. 9 Kada
ku rama mugunta da mugunta ko zagi da zagi. A maimakon haka
ku cigaba da sa albarka, gama sabili da haka ne musamman aka
kiraye ku, domin ku gaji albarka. 10 “Wanda duk yake so ya more
a rayuwarsa ya kuma ga kwanaki masu alheri, to fa, ya kame harshen
sa daga mugunta da lebensa daga maganganun yaudara. 11 Ya rabu da
mugunta ya aikata abin da ke nagari. Bari ya nemi zaman salama ya
kuma dimanceta. 12 Idanun Ubangiji suna duban adalai, kunnuwansa
kuma suna sauraron roke rokensu. Amma fuskar Ubangiji tana gaba
da masu aikata mugunta.” 13 Wanene ya isa ya cuce ku idan kun
himmatu ga yin abin da ke nagari? 14 Amma idan kuna shan wuya
saboda adalci, ku masu albarka ne. Kada ku ji tsoron abin da su ke
tsoro. Kada ku damu. 15 Maimakon haka, ku kebe Ubangiji a cikin
zukatanku cewa shi mai tsarki ne. Kullum ku zauna da shiri domin ku
amsa wa mai tambayar ku dalilin sa begenku ga Allah. Amma fa kuyi
haka tare da tawali'u da bangirma. 16 Ku zama da tsatsakan lamiri
domin mutanen da ke zargin rayuwarku mai kyau cikin Almasihu, su
ji kunya domin suna maganar gaba da ku kamar ku mugaye ne. 17 Ya
fi kyau, a sha wuya akan aiki nagari, idan nufin Allah ne, da a sha
wuya sabili da mugun aiki. 18 Almasihu ya sha wahala sau daya tak
sabili da zunubai. Shi da ya ke mai adalci ya sha wahala domin mu
marasa adalci, domin ya kawo mu ga Allah. Aka kashe shi cikin jiki,
amma aka rayar da shi cikin Ruhu. 19 A Ruhu ne, ya je ya yi wa'azi
ga ruhohin da ke a yanzu cikin kurkuku. 20 Sun yi rashin biyayya ne
sa'adda hakurin Allah yake jiransu a lokacin Nuhu a zamanin sassaka
jirgin ruwa, sai Allah ya tsirar da mutane kalilan wato rayuka takwas

daga cikin ruwa. 21 Wannan kwatancin baftismar da take cetonmu
yanzu ne, ba kamar ta wanke Dauda daga jiki ba, sai dai ta rokon
Allah da lamiri mai kyau ta wurin tashin Yesu Almasihu daga matattu.
22 Ya hau sama. Yana dama ga Allah. Mala'iku, da mulkoki da masu
iko dole su yi masa biyayya.

4

1 Saboda haka, tunda yake Almasihu ya sha wuya a jiki, muma
mu sha damara da wannan ra'ayi. Duk wanda ya sha wuya a jiki
ya daina aikata zunubi. 2 Wannan mutum kuma baya kara zaman
biye wa muguwar sha'awar mutumtaka, amma sai dai nufin Allah
dukkan sauran kwanakinsa a duniya. 3 Gama lokaci ya wuce da zamu
yi abin da al'ummai suke son yi, wato fajirci, mugayen sha'awace-
sha'awace, da buguwa da shashanci da shaye-shaye da bautar gumaku
da abubuwan kyama. 4 Suna tunanin bakon abu ku ke yi da ba kwa
hada kai tare da su yanzu a yin wadannan abubuwa, sai suna zarginku.
5 Za su bada lissafi ga wanda yake a shirye ya shari'anta masu rai da
matattu. 6 Shi yasa aka yi wa matattu wa'azin bishara, cewa ko da
shike anyi masu shari'a cikin jikunan mutane, su rayu bisa ga Allah a
ruhu. 7 Karshen dukkan abubuwa yana gabatowa. Saboda haka, ku
zama natsatsu, ku natsu cikin tunaninku domin yin addu'oi. 8 Gaba
da kome, ku himmatu wajen kaunar juna, domin kauna bata neman
tona zunuban wadansu. 9 Ku yi wa juna bakunta da abubuwa nagari
ba tare da gunaguni ba. 10 Yadda kowanne dayanku ya sami baiwa,
kuyi amfani da su domin ku kyautata wa juna, kamar masu rikon
amanar bayebaye na Allah, wanda ya ba mu hannu sake. 11 Idan
wani yana yin wa'azi, ya zamana fadar Allah ya ke fadi, idan wani
yana hidima, ya yi da karfin da Allah ya ba shi, domin cikin dukkan
abubuwa a daukaka Allah ta wurin Yesu Almasihu. Daukaka da iko
nasa ne har abada abadin. Amin. 12 Ya kaunatattu, kada ku zaci cewa
matsananciyar wahalar da ta zo ta gwada ku bakon abu ne, ko kuma
wani bakon abu ne yake faruwa a gareku. 13 Amma muddin kuna
tarayya da Almasihu cikin wahalarsa, ku yi murna, domin kuyi farin
ciki da murna sa'adda za a bayyana daukakarsa. 14 Idan ana zargin ku
sabili da sunan Almasihu, ku masu albarka ne, domin Ruhun daukaka
da Ruhun Allah ya tabbata a kanku. 15 Amma kada kowannen ku
ya sha wahala sabo da horon shi mai kisan kai ne, ko barawo, ko
mamugunci, ko mai shisshigi. 16 Amma in wani yana shan wahala
sabili da shi na Almasihu ne, kada ya ji kunya, amma ya daukaka Allah
a wannan sunan. 17 Domin lokaci ya yi da shari'a za ta fara daga gidan
iyalin Allah. Idan kuwa za a fara da mu, menene karshen wadanda
suka ki biyayya da bisharar Allah? 18 Idan mutum, “mai adalci ya tsira
da kyar, to, me zai faru da marar bin Allah da mai zunubi kuma?”
19 Sabo da haka bari wadanda suke shan wuya bisa ga nufin Allah,
su mika rayukansu ga amintaccen Mahalicci suna kuma yin ayyuka
nagari.

5

1 Ina yiwa dattawan da ke cikinku gargadi, ni da nike dan'uwanku
dattijo, mashaidin shan wuyar Almasihu, ni kuma mai samun rabo
ne daga cikin daukakar daza a bayyana. 2 Saboda haka na gargade

ku dattawa, kuyi kiwon garken Allah dake tare da ku. Ku kula da
su, ba a kan dole ba, amma domin kuna son yin haka, bisa ga yin
Allah. Ku kula da su, ba don cin ribar banza ba amma sabo da yardar
rai. [3] Kada ku zama kamar masu iko akan mutanen dake hannunku,
amma ku zama abin koyi ga garken. [4] Sa'adda za a bayyana Sarkin
Makiyaya zaku karbi rawanin da darajarsa bata dushewa. [5] Hakannan,
ku kuma samari kuyi biyayya ga dattawa. Dukanku kuyi damara da
tawali'u, kuna bauta wa juna, domin Allah ya na tsayayya da mai
girman kai, amma yana yiwa masu tawali'u alheri. [6] Saboda haka ku
kaskantar da kanku karkashin hannuwan Allah mai iko duka domin
ya daukaka ku a madaidecin lokaci. [7] Ku jibga masa duk taraddadin
zuciyarku, domin yana kula da ku. [8] Ku natsu, ku zauna a fadake.
Magabcinku, ibilis, kamar zaki mai ruri yana zazzagawa, yana neman
wanda zai cinye. [9] Ku yi tsayayyiyar gaba da shi. Ku yi karfi cikin
bangaskiyarku. Ku sani fa abokan tarayyarku da suke cikin duniya
suna jimrewa da shan wuyan nan irin taku. [10] Bayan shan wuyarku
na dan lokaci kadan, Allah mai alheri mara iyaka, wanda ya kiraye ku
zuwa ga madawwamiyar daukakarsa cikin Almasihu, zai kammalaku,
ya kafa ku, ya kuma karfafa ku. [11] Mulki ya tabbata a gare shi har
abada abadin. Amin. [12] Na amince da Sila amintaccen dan'uwa ne,
kuma na rubuto maku a takaice ta hannunsa. Ina yi maku gargadi
ina kuma shaida maku cewa abin da na rubuto alherin Allah ne na
hakika. Ku kafu a cikinsa. [13] Ita matar da ta ke a Babila zababbiya
tare da ku, ta na gaisheku, da Markus, dana, yana gaisheku. [14] Ku gai
da juna da sumbar kauna. Salama ta tabbata a gare ku dukanku da ke
cikin Almasihu.

Wasikar Bitrus Ta Biyu

1 Siman Bitrus, bawa da manzon Almasihu Yesu, zuwa ga wadanda
suka karbi bangaskiya mai daraja kamar yadda muka karba, ban-
gaskiya cikin adalcin Allahnmu da Yesu Almasihu. 2 Bari alheri ya
kasance tare da ku; bari salama ta karu ta wurin sanin Allah da na
Yesu Ubangijinmu. 3 Dukkan abubuwan ikon Allah na rayuwa da
Allahntaka an bamu su ta wurin sanin Allah, wanda ya kira mu ta
wurin daukakarsa da nagarta. 4 Ta wurin wanan, ya bamu babban
alkawari mai daraja. Yayi wanan ne saboda ku zama masu rabo cikin
Allahntaka, yayin da ku ka kubuta daga lalacewa da ke cikin duniya
saboda mugayen sha'awace sha, awace. 5 Saboda wanan dalilin kuyi
iyakacin kokarinku ku kara nagarta ta wurin bangaskiyarku, kuma
ta wurin adalci, sani. 6 Ta wurin sani ku kara da kamun kai, kuma
ta wurin kamun kanku, ku kara da jimrewa, ta wurin jimrewarku,
ku kara da bin Allah. 7 Ta wurin bin Allah, ku kara da kauna irin
ta 'yan'uwa, ta wurin kauna irin ta 'yan'uwa, ku kara kauna. 8 Idan
wadannan abubuwan suna cikinku, kuma suka yi girma a cikinku,
baza a sami bakarare ko rashin 'ya'ya cikin sanin Ubangijinmu Yesu
Almasihu ba. 9 Amma duk wanda ya rasa wadannan abubuwan yana
kallon abin da ke kusa ne kawai; ya makance. Ya manta da cewa
an wake shi daga tsofaffin zunubansa. 10 Saboda haka, 'yan'uwa,
kuyi iyakacin kokari ku tabbatar da kiranku da zabenku. Idan kun
yi wadannan abubuwan, baza ku yi tuntube ba. 11 Ta haka zaku
sami shiga cikin mulki na har'abada na Ubangijinmu da Maicetonmu
Yesu Almasihu. 12 Saboda haka a shirye nake kulayomi in tunashe ku
game da wadannan abubuwan, ko da yake kun san su, kuma kun yi
karfi cikin gaskiya yanzu. 13 Ina tunani daidai ne in zuga ku da tuni
game da wadannan abubuwan, tun ina cikin wannan jiki. 14 Domin
na sani jim kadan zan bar wannan jiki, kamar yadda Yesu Almasihu
ya nuna mani. 15 Zan yi iyakancin kokarina kulayomi domin ku rika
tunawa da abubuwan, bayan kaurata. 16 Domin bamu bi labaru da
aka kago na nuna wayo cikinsu ba, da muka fada maku game da
iko da bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu, amma mu shaidu
ne na ikonsa. 17 Gama ya karbi daukaka da daraja daga wurin Allah
Uba lokacin da murya ta zo daga ikon mai daukaka cewa, “Wannan
shine dana, kaunataccena, wanda nake jin dadinsa kwarai.” 18 Mun
ji muryar nan da ta zo daga sama, lokacin da mu ke tare da shi a
dutse mai tsarki. 19 Muna da wannan kalmar annabci wanda akwai
tabbaci sosai, kun yi daidai idan kun mayar da hankali a kansu. Yana
nan kamar fitillar da take walkiya a wuri mai duhu kafin asubahi
ya zo, kuma tauraron asubahi ya tashi cikin zukatanku. 20 Ku san da
wannan tun da farko, cewa babu annabci da ke bisa ga fasarar mutum.
21 Domin babu annabcin da ya taba zuwa ta wurin nufin mutum.
Maimakon haka, Ruhu Mai Tsarki ne ke iza su, su fadi maganar Allah.

2

1 Annabawan karya sun zo ga mutane, hakannan kuma malaman

karya suma sun zo. A asirce za su zo maku da karkatacciyar koyarwa
mai hallakarwa, su kuma yi musun sanin Ubangiji da ya fanshe su. Su
na jawowa kansu hallaka da sauri. [2] Da yawa za su bi gurbinsu, kuma
ta wurinsu za a sabawa sahihiyar gaskiya. [3] Ta wurin hadama za su
ribace ku ta wurin maganganunsu na yaudara. Hallakarsu ba za ta
yi jinkiri ba; hukuncinsu na nan tafe. [4] Allah bai kebe mala'ikkun da
suka yi zunubi ba. Maimakon haka ya tura su a cikin bakin duhun
jahannama daure da sarkoki, har ya zuwa ranar shari'a. [5] Hakan nan
kuma bai kebe duniya ta zamanin da ba. Maimakon haka, ya kebe
Nuhu, wanda yake wa'azin adalci, tare da mutane bakwai, lokacin
da ya kawo ambaliyar ruwan Tsufana a fuskar duniyar marasa bin
Allah. [6] Sa'annan Allah ya kone biranen Sadoma da Gomrata da wuta
ya maishe su toka, wannan ya zama misalin abin da zai faru da marasa
ibada. [7] Amma ga adalinnan Lutu, wanda ya zaku a ransa ta wurin
miyagun halayen mutanen, Ubangiji kuwa ya cece shi. [8] Ga wannan
mutum mai adalci, wanda yayi zama a cikinsu kowace rana ransa na
baci, domin abin da yake gani yake kuma ji. [9] Saboda haka Allah ya san
yadda zai ceci masu adalci daga gwaji, da yadda kuma zai kama masu
rashin adalci da hukunci a ranar shari'a. [10] Wannan kuwa musamman
gaskiya ce ga wadanda suka ci gaba da ayyuka na jiki suka kuma raina
masu mulki. Suna da taurin kai da kuma yin ganin dama. Ba sa
tsoron sabo ga wadanda aka daukaka. [11] Ko da shike mala'iku suna
da karfi da iko fiye da su, amma basu kawo karar batanci a kansu
a gaban Ubangiji ba. [12] Amma wadannan dabbobi marassa tunani
an yi su ne musamman domin a kama a yanka. Suna sabawa abin
da ba su sani ba. Zasu halaka. [13] Za su sami sakamakon mugun
aikinsu. Suna tunanin yin nishadi da rana abin annashuwa ne. Su
kan su tababbu ne. Suna jin dadin ayyukansu na yaudara yayin da
suke liyafa tare da ku. [14] Suna da idanun sha'awace sha'awacen mata
mazinata; ba sa koshi da aikata zunubi. Suna rinjayar wandanda ba
su da tsayayyan hankali zuwa ga munanan ayyuka, kuma sun kafa
zukatansu ga hadama, su 'ya'yan la'ana ne! [15] Sun bar bin hanyar
gaskiya. Sun bijire kuma sun bi hanyar Bal'amu dan Be'or wanda
yake kaunar ribar rashin adalci. [16] Amma ya karbi tsautawa domin
zunubinsa. Jaki ma da baya magana ya tsauta wa haukan annabin
da muryar dan adam. [17] Wadannan mutane suna kamar mabulbullai
da babu ruwa. suna nan kamar gizagizai da iska ke korawa. Duhu
mai tsanani yana jiransu. [18] Su masu babatu ne da girman kai. suna
yadaurar mutane ta wurin sha'awowin jiki. Suna yaudarar mutane
da suke kokarin su tsere daga wadanda suke rayuwa cikin kuskure.
[19] Suna masu alkawarin yanci, amma su da kan su bayi ne ga zunubi.
Domin mutum bawa ne ga duk abinda ya rinjaye shi. [20] Duk wanda
ya kubuta daga shashanci na duniya ta wurin sanin Ubangiji da mai
Ceto Yesu Almasihu, sa'annan ya koma cikin shashaci, yanayinsu na
karshe ya zama da muni fiye da na farkon. [21] Da ma zai fi masu kada
su san hanyar adalci da su san ta amma sa'annan su juya daga ka'ida
mai tsarki wanda aka damka masu. [22] Wannan karin magana ya zama
gaskiya a kan su: “Kare ya dawo yana lashe amansa. Aladen da akayi
masa wanka ya koma cikin tabo.”

3

[1] Yanzu, ina rubata maku, kaunatattu, wannan wasika ta biyu domin
in tunashe ku, in kuma zuga tunaninku na gaskiya, [2] don ku tuna da
kalmomin da annabawa tsarkaka suka fada a da, kuma da umurnin
Ubangijinmu da mai ceto da aka bayar ta wurin manzaninku. [3] Ku
san wannan da farko, cewa masu ba'a za su zo a kwanakin karshe.
Za su yi ba'a kuma su ci gaba bisa ga sha'awowinsu. [4] Za su ce,
“Ina alkawarin dawowarsa? Tun lokacin da kakaninmu suka mutu,
dukkan abubuwa sun kasance yadda suke, tun farkon halitta.” [5] Da
gangan suka manta cewa sama da kasa sun kasance daga ruwa, kuma
ta wurin ruwa, da dadewa ta wurin umarnin Allah, [6] kuma cewa
ta wurin wadannan abubuwa duniyar wancan zamani ta halaka, da
ambaliyar ruwan tsufana. [7] Amma sama da kasa na yanzu, an tanada
su domin wuta ta wurin wannan umarnin. An tanada su domin
ranar shari'a da halakar marassa ibada. [8] Kada ku manta da wanan,
kaunatattu, cewa rana daya a gun Allah kamar shekaru dubu ne, kuma
shekaru dubu kamar rana daya suke. [9] Ubangiji baya jinkiri game
da alkawaransa kamar yadda wadansu ke ganin jinkiri. Maimakon
haka, yana hakuri da ku. Ba ya so ko dayanku ya hallaka, amma
kowanenku ya kai ga tuba. [10] Duk da haka, ranar Ubangiji za ta
zo kamar barawo. Sammai za su shude da kara mai karfi. Wuta
zata kone komai da komai, kuma duniya da dukkan ayyukan da ke
cikinta zasu bayyanu. [11] Da shike dukkan wadanan abubuwa za a
hallaka su haka, wadanne irin mutane yakamata ku zama? Ya kamata
kuyi rayuwar tsarki da ta ibada. [12] Ku zauna cikin bege da kuma
hanzarta zuwan ranar Allah. A ranan nan, za a hallaka sammai da
wuta, kuma dukkan komai da komai zai narke cikin zafi mai tsanani.
[13] Amma bisa ga alkawarinsa, muna jiran sabuwar sama da sabuwar
duniya, inda adalci zai kasance. [14] Saboda haka, kaunatattu, tun
da kuna da begen wadannan abubuwa, ku yi iyakacin kokarinku
a same ku marassa tabo da marasa aibu a gabansa, cikin salama.
[15] Kuma, ku dauki hakurin Ubangiji domin ceto ne, kamar yadda
kaunataccen danuwanmu Bulus ya rubuta maku bisa ga hikima da aka
ba shi. [16] Bulus yayi magana akan wadanan abubuwa cikin dukkan
wasikunsa, a ciki akwai abubuwa da suke da wuyar ganewa. Jahilai da
mutane marassa natsuwa sukan juya ma'anarsu, kamar yadda suke yi
wa sauran nassoshi, don hallakar kansu. [17] Saboda haka, kaunatattu,
tun da kun san wadannan abubuwa, ku kula da kanku kada a badda
ku ta wurin rudun mutanen da ba su bin doka, har ku rasa amincinku.
[18] Amma ku yi girma a cikin alheri da sanin Ubangijinmu da mai ceto
Yesu Almasihu. Bari daukaka ta tabbata a gare shi yanzu da har abada.
Amin.

Wasikar Yahaya Ta Fari

[1] Abin nan da yake tun daga farko, wanda muka ji, wanda muka gani
da idanunmu, wanda muka gani hannuwanmu suka kama, a wajen
maganar rai. [2] Ran kuwa aka baiyyana shi, muka gani, muka bada
shaida, muka gaya maku labarin rai na har abada, wanda da yake a
wurin Uba, aka kuma sanar da mu. [3] Wannan da muka gani muka
ji muka baku labari, domin kuyi zumunci da mu, zumuncinmu kuwa
tare da Uba yake da Dansa Yesu Almasihu. [4] Haka nan, muna rubuta
maku wadannan abubuwa domin farin cikinmu ya cika. [5] Wannan
shi ne sakon da muka ji daga wurinsa mu kuwa muka sanar da ku:
Allah haske ne a wurinsa kuwa babu duhu ko kadan. [6] Idan mun
ce muna zumunci da shi kuma muna tafiya cikin duhu, muna yin
karya kuma bama aikata gaskiya. [7] Amma idan muna tafiya cikin
haske kamar yadda yake cikin haske, muna zumunci da juna, jinin
Yesu Dansa ya wankemu daga dukka zunubi. [8] Idan mun ce bamu
da zunubi, muna rudin kanmu kenan, ba kuma gaskiya a cikinmu.
[9] Amma idan mun fadi zunubanmu, shi mai aminci ne, mai adalci da
zai gafarta mana zunubanmu, ya kuma wankemu daga dukkan rashin
adalci. [10] Idan mun ce bamu yi zunubi ba, mun mai da shi makaryaci
kenan, maganarsa kuma bata cikinmu.

2

[1] 'Ya'yana, na rubuta ma ku wadannan abubuwa domin kada kuyi
zunubi. Amma idan wani yayi zunubi muna da matsakanci a wurin
Uba, Yesu Almasihu, mai adalci. [2] Shine fansar zunubanmu, ba ma
namu kadai ba amma na duniya dukka. [3] Ta haka muka san cewa
mun san shi, idan mun kiyaye dokokinsa. [4] Duk wanda yace, “Na san
Allah” amma bai kiyaye dokokinsa ba, makaryaci ne gaskiya kuwa ba
ta cikinsa. [5] Amma duk wanda ya kiyaye maganarsa, hakika kaunar
Allah ta kammala a cikin wannan mutum. Ta wurin haka muka sani
muna cikinsa. [6] Duk wanda yace yana cikin Allah dole ne shi da
kansa yayi tafiya kamar yadda Yesu Almasihu yayi. [7] Kaunatattu, ba
sabuwar doka nike rubuta maku ba, amma tsohuwar doka ce wadda
kuka ji tun farko. Tsohuwar dokar kuwa itace maganar da kuka ji
tun farko. [8] Amma yanzu ina rubuta maku sabuwar doka wadda
gaskiya ce a cikin Almasihu da cikinku, saboda duhu yana wucewa,
haske na gaskiya yana haskakawa. [9] Duk wanda yace yana cikin haske
amma yana kin dan'uwansa, yana cikin duhu har yanzu. [10] kuma
wanda yake kaunar dan'uwansa yana cikin haske babu dalilin tuntube
a wurinsa. [11] Amma duk wanda yake kin dan'uwansa yana cikin duhu,
yana kuma tafiya cikin duhu, bai san ma inda ya nufa ba, domin duhu
ya makantar da shi. [12] Na rubuta maku, ya ku kaunatun 'ya'yana,
saboda an gafarta zunubanku domin sunansa. [13] Na rubuta maku,
ubanni, saboda kun san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta
maku matasa saboda kun yi nasara da mugun. Na rubuta maku, yara
kanana, saboda kun san Uban. [14] Na rubuta maku, Ubanni, saboda
kun san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku, matasa,
saboda kuna da karfi, kuma maganar Allah tana zaune cikinku. Kuma

kun yi nasara da mugun. 15 Kada kuyi kaunar duniya ko abubuwan da
suke cikin duniya. Idan wani yayi kaunar duniya, kaunar Uban bata
cikinsa. 16 Domin dukkan abubuwan da suke a cikin duniya, kwadayi
na jiki, abin da idanu suke sha'wa, da rayuwar girman kai ta wofi, ba
na Uban bane amma na duniya ne. 17 Duniya tana wucewa tare da
sha'awarta. Amma dukkan wanda ya aikata nufin Allah zaya kasance
har abada. 18 Yara kanana, sa'a ta karshe ce. Kamar dai yadda kuka
ji magafcin Almasihu yana zuwa, ko yanzu ma magaftan Almasihu da
yawa sun rigaya sun zo, ta haka muka san sa'a ta karshe ce. 19 Sun
fita daga cikinmu, dama su bana cikinmu bane. Gama idan da su
namu ne da sun ci gaba tare damu. Amma da yake sun fita, ya nuna
su ba na cikinmu bane. 20 Amma ku kun karbi shafewa daga wurin
Mai Tsarki, kuma dukkanku kun san gaskiya. 21 Bana rubuta maku
bane domin baku san gaskiya ba, amma saboda kun santa, kuma ba
wata karya da ta fito daga gaskiya. 22 Wanene makaryaci shine wanda
yayi musu cewa Yesu ba Almasihu bane? Wannan mutumin shi ne
magafcin Almasihu, tun da yayi musun Uba yayi musun Dan. 23 Ba
wanda yayi musun Dan kuma yake da Uban. Dukkan wanda ya amince
da Dan yana da Uban ma. 24 A game daku kuma, sai ku bari abinda
kuka ji daga farko ya zauna a cikinku. Idan abin da kuka ji daga farko
ya zauna a cikinku, kuma zaku kasance a cikin Dan da kuma Uban.
25 Alkawarin da ya bamu kenan, rai na har abada. 26 Na rubuta maku
wadannan abubuwa ne game da wadanda zasu baudar daku. 27 Game
daku, shafewar daku ka samu daga wurinsa tana nan a cikinku, baku
bukatar wani ya koyar daku. Amma kamar yadda shafewar da kuka
karba a wurinsa ta koya maku dukkan abu, kuma gaskiya ne ba karya
bane, tana nan a cikinku kamar yadda a ka koya maku, ku kasance a
cikinsa. 28 Yanzu fa, 'ya'ya na kaunatattu, ku kasance a cikinsa domin
sa'adda zai baiyyana mu zama da gabagadi ba tare da kunya ba a
gabansa sa'adda zai zo. 29 Idan kun sani shi mai adalci ne, kun sani
dukkan wanda ke aikata adalci haifaffe ne daga wurinsa.

3

1 Dubi irin kaunar da Allah ya bamu, har da za a kira mu 'ya'yan
Allah, haka muke kuwa. Saboda wannan dalili ne duniya bata san
muba, saboda bata san shi ba. 2 Kaunatattu, yanzu mu 'ya'yan Allahne,
kuma ba a bayyana mana yadda zamu zama ba tukuna, mun sani
sa'adda Almasihu zai bayyana, zamu zama kamarsa, domin zamu
ganshi kamar yadda yake. 3 Dukkan wanda yake da wannan bege
game da gidan gobe ya kan tsarkake kansa, kamar yadda shima yake
da tsarki. 4 Dukkan wanda yaci gaba da yin zunubi yana ketare
shari'a kenan. Gama zunubi ketare shari'a ne. 5 Kun sani Almasihu
ya bayyana domin ya dauke zunubai ne. Kuma a cikinsa babu zunubi.
6 Ba wanda zai kasance a cikinsa da zai cigaba da yin zunubi. Ba wanda
zai ci gaba da aikata zunubi da zai ce ya sanshi, ko kuma ya ganshi.
7 'Ya'yana kaunatattu, kada ku bari kowa ya baudar da ku, wanda yake
aikata adalci shi adali ne, kamar yadda Almasihu yake adali. 8 Wanda
yake aikata zunubi na ibilis ne, gama ibilis yayi zunubi tun daga farko.
Dalilin haka ne Dan Allah ya bayyana, domin ya rushe ayyukan ibilis.
9 Duk wanda aka haife shi daga Allah ba ya yin zunubi, saboda irin

Allah na cikinsa. Ba zaya iya ci gaba da yin zunubi ba domin an haife
shi daga wurin Allah. [10] Ta haka ne ake bambanta 'ya'yan Allah da
'ya'yan ibilis. Dukkan wanda baya aikata adalci ba na Allah bane;
haka kuma wanda ba ya kaunar dan'uwansa. [11] Domin wannan shine
sakon da kuka ji tun daga farko: cewa mu kaunaci junanmu, [12] ba
kamar Kayinu ba wanda yake na shaidan kuma ya kashe dan'uwansa.
Me yasa ya kashe shi? Saboda ayyukansa miyagu ne, na dan'uwansa
kuma masu adalci ne. [13] Kada kuyi mamaki 'yan'uwana, idan duniya
ta ki ku. [14] Mun sani mun ratsa mutuwa zuwa cikin rai, saboda muna
kaunar 'yan'uwa. Dukkan wanda ba ya yin kauna, shi matacce ne.
[15] Dukkan wanda yake kin dan'uwansa, mai kisan kai ne. Kun kuma
sani babu rai na har abada a cikin mai kisankai. [16] Ta wurin haka
muka san kauna, da ya ke Almasihu ya bayar da ransa saboda mu.
Mu ma ya kamata mu bada ranmu saboda 'yan'uwamu. [17] Amma
duk wanda yake da kayan duniya, ya ga dan'uwansa cikin bukata,
kuma bai ji tausayinsa ba, ta yaya kaunar Allah ke cikinsa? [18] 'Ya'yana
kaunatattu, kada muyi kauna ta fatar baki kawai, amma muyi aikin
kauna da gaskiya. [19] Ta wurin haka mun sani mu masu gaskiya ne
kuma mun tabbatar da zuciyarmu a gabansa. [20] Gama idan zuciyarmu
bata kayar damu ba, Allah ya fi zuciyarmu girma, kuma yana sane
da kome. [21] Kaunatattu, idan zuciyarmu bata kashe mu ba, muna da
gabagadi a gaban Allah. [22] Kuma duk abin da muka nema zamu samu
a wurinsa, saboda muna kiyaye dokokinsa, muna yin abubuwan da
suka gamshe shi. [23] Kuma ummurninsa kenan: mu bada gaskiya ga
sunan Dansa Yesu Almasihu, mu yi kaunar juna kuma kamar yanda ya
bamu wannan doka. [24] Duk wanda yake kiyaye umarnin Allah, yana
cikinsa, Allah kuma yana cikin mutumin. Ta haka muka gane cewa
yana cikinmu, Ta wurin Ruhu, wanda ya bamu.

4

[1] Kaunatattu, kada ku amince da kowanne ruhu. Amma ku gwada
ruhohi ku gani ko na Allah ne, gama annabawan karya masu yawa
sun fito zuwa cikin duniya. [2] Ta haka zaku gane Ruhun Allah, dukkan
ruhun da ya amince Yesu Almasihu ya zo cikin jiki na Allah ne, [3] kuma
dukkan ruhun da bai amince da Yesu ba, ba na Allah bane. Wannan
ruhun magafcin Almasihu ne, wanda kuka ji cewa yana zuwa, ya kuwa
rigaya yazo cikin duniya. [4] 'Ya'yana kaunatattu, daga Allah ke, kuma
kun rigaya kun yi nasara da su da yake wanda ke cikinku ya fi wanda
ke cikin duniya girma. [5] Su na duniya ne, saboda haka abin da suke
fadi na duniya ne, duniya kuma tana sauraronsu. [6] Mu na Allah ne,
duk wanda ya san Allah yana saurarenmu. Wanda ba na Allah bane,
ba ya sauraronmu. Ta haka muka gane ruhun gaskiya da ruhun karya.
[7] Kaunatattu, mu yi kaunar juna, gama kauna ta Allah ce, wanda yake
kauna an haife shi daga wurin Allah, kuma ya san Allah. [8] Mutumin
da baya kauna ba na Allah ba ne, kuma bai san Allah ba, gama Allah
kauna ne. [9] A cikn haka aka bayyana kaunar Allah a garemu, Allah ya
aiko tilon Dansa cikin duniya domin mu rayu ta wurinsa. [10] A cikin
wannan akwai kauna, ba mune muka kaunaci Allah ba, amma shi
ya kaunace mu ya aiko da Dansa ya zama mai gafarta zunubanmu.
[11] Kaunatattu, da yake Allah ya kaunace mu haka, ya kamata mu

kaunaci junanmu. 12 Ba wanda ya taba ganin Allah. Idan muna kaunar
juna, Allah yana zaune cikinmu, kuma kaunarsa tana zaune a cikinmu.
13 Ta haka mun sani muna zaune a cikinsa shi kuma a cikinmu, saboda
ya bamu Ruhunsa. 14 Mun gani mun shaida, cewa Allah ya aiko Dan,
domin ya zama mai ceton duniya. 15 Duk wanda ya amince Yesu Dan
Allah ne, Allah na zaune cikinsa, shi kuma a cikin Allah. 16 Mun sani
kuma mun gaskata da kaunar da Allah yake da ita dominmu, Allah
kauna ne wanda yake zama cikin kauna yana zaune cikin Allah, Allah
kuma a cikinsa. 17 Dalilin wannan kauna ta kammala a cikinmu, domin
mu kasance da gabagadi a ranar shari'a, domin kamar yanda ya ke
haka muma muke a cikin duniyan nan. 18 Babu tsoro a cikin kauna.
Amma cikkakiyar kauna takan kawar da tsoro, domin kuwa tsoro na
tafi tare da hukunci. Amma wanda yake da tsoro ba shi da cikkakiyar
kauna. 19 Muna kauna domin Allah ne ya fara kaunarmu. 20 Idan
wani ya ce,”Ina kaunar Allah”, amma yana kin dan'uwansa, makaryaci
ne. Domin wanda baya kaunar dan'uwansa da yake gani, ba zai iya
kaunar Allah da bai taba gani ba. 21 Wannan ne umarnin da muke da
shi daga wurinsa: Duk wanda yake kaunar Allah dole ne ya kaunaci
dan'uwansa.

5

1 Duk Wanda ya gaskata Yesu shine Almasihu haifaffe na Allah ne.
Kuma duk wanda ya kaunaci uba ya kaunaci dan da uban ya haifa.
2 Haka muka sani muna kaunar 'ya'yan Allah: yayin da muka kaunaci
Allah, kuma muka aikata umarninsa. 3 Wannan itace kaunar Allah,
cewa mu kiyaye umarninsa. Domin umarninsa ba masu nawaitawa
bane. 4 Duk wanda yake haifaffe na Allah yakan yi nasara da duniya.
Wannan itace nasarar da ta rinjayi duniya, wato bangaskiyarmu.
5 Wanene wannan mai nasara da duniya? Sai dai wanda ya gaskata
Yesu Dan Allah ne. 6 Wannan shine wanda yazo ta wurin ruwa da
jini: Yesu Almasihu. Ya zo ba ta wurin ruwa kadai ba, amma ta wurin
ruwa da jini. 7 Domin akwai uku wadanda suke bada shaida: 8 Ruhu,
da ruwa, da kuma jini. Wadannan ukun kuwa manufarsu daya ce.
9 Idan mun karbi shaidar mutane, shaidar Allah ta fi girma. Wannan
ita ce shaidar Allah, wato ya bada shaida akan Dansa. 10 Wanda ya
gaskata da Dan Allah shaidar tana nan tare da shi. Duk wanda bai
bada gaskiya ga Allah ba, ya mai da shi makaryaci kenan, domin bai
gaskata da shaidar da Allah ya bayar game da Dansa ba. 11 Wannan
ita ce shaida: Allah ya bamu rai madawwami, wannan rai kuwa yana
cikin Dansa. 12 Duk wanda yake da Dan, yana da rai. Duk wanda ba
shida Dan Allah kuwa bashi da rai. 13 Na rubuto maku wannan ne
don ku tabbata kuna da rai madawwami—a gare ku wadanda suka
gaskata da sunan Dan Allah. 14 Wannan shine gabagadin da muke
da shi a gabansa, wato, in mun roki kome bisa ga nufinsa, zai ji mu.
15 Haka kuma, in mun san yana jinmu—Duk abin da mu ka rokeshi
—mun sani muna da duk abin da muka roka daga gare shi. 16 Idan
wani ya ga dan'uwansa ya yi zunubin da bai kai ga mutuwa ba, sai
yayi masa addu'a, Allah kuwa zai ba shi rai. Ina nufin wadanda suka
yi zunubin da bai kai ga mutuwa ba. Akwai zunubin da yake kai
wa ga mutuwa: Ban ce a yi addu'a domin wannan ba. 17 Dukkan
rashin adalci, zunubi ne, amma akwai zunubin da bai kai ga mutuwa

ba. [18] Mun sani kowanne haiffafe daga wurin Allah ba ya yin zunubi.
Amma wanda ke haifaffe daga wurin Allah, ya kan kare shi, mugun
nan kuwa ba zai iya yi masa illa ba. [19] Mun sani mu na Allah ne, mun
kuma sani dukkan duniya tana hannun mugun nan. [20] Amma mun
sani Dan Allah yazo, kuma ya bamu fahimta, domin mu san wanda
yake shi ne mai gaskiya. Haka kuma muna cikin wannan wanda shine
gaiskiya, kuma cikin Dansa Yesu Almasihu. Shine Allah na gaskiya, da
kuma rai na har abada. [21] 'Ya'ya, ku tsare kanku daga bautar gumaka.

2 Yahaya

1 Daga dattijon zuwa ga uwar gida zababbiya da yayanta, wadanda
nake kauna da gaskiya, ba ni kadai ba, amma da dukan wadanda sun
san gaskiya - 2 domin gaskiya da take cikinmu za ta kuma kasance
tare da mu har abada. 3 Alheri da jinkai da salama za su kasance
tare da mu, daga Allah Uba da kuma daga Yesu Almasihu Dan Uba, a
cikin gaskiya da kauna. 4 Na yi murna sosai sa'anda na sami wadansu
yayanki suna tafiya cikin gaskiya, kamar yadda muka karbi wannan
umarni daga Uba. 5 Yanzu ina rokon ki, uwar gida, ba kamar ina
rubuta maki sabon umarni ba, amma wannan da muka samu tun da
can, cewa mu kaunaci junanmu. 6 Wannan kuma itace kauna, cewa
mu yi tafiya bisa ga umarnin sa. Wannan shine umarnin, daidai kamar
yadda kuka ji da fari, da cewa ku yi tafiya a cikinsa. 7 Gama masu
yaudara sun fito a duniya, wadanda ba su yarda cewa Yesu ya zo cikin
jiki ba. Wannan ne mayaudari da kuma magabcin Almasihu. 8 Ku
dubi kanku, domin kada ku rasa abubuwan da mu duka muka yi aiki
a kansu, amma domin ku karba dukan sakamon ku. 9 Duk wanda
ya ci gaba da tafiya ba cikin koyarwa Almasihu ba, ba shi da Allah.
Wanda ya zauna cikin koyarwar kwa yana tare da Uban da kuma Dan.
10 Duk wanda ya zo wurinku, ba tare da wannan koyarwar ba, kar ku
karbe shi cikin gidanku, kada ma ku gaishe shi. 11 Domin duk wanda
ya gaishe shi ya yi tarayya da shi kenan cikin miyagun ayyukan sa.
12 Ina da abubuwa dayawa da nake so in rubuta maki amma al'kalami
tawada da takarda baza su iya daukar su duka ba. Amma duk da haka
ina begen zuwa gare ki domin mu yi magana fuska da fuska, domin
farin cikn mu ya zama cikakke. 13 Yayan yar'uwarki zababbiya suna
gaishe ki.

3 Yahaya

[1] Daga dattijon zuwa ga Gayus, wanda nake kauna da gaske. [2] Ya
kaunatace na, ina addu'a domin ka samu albarka cikin kowanne
al'amari, da kuma koshin lafiya, kamar yadda ruhun ka yake lafiya.
[3] Na yi farin ciki kwarai sa'adda wadansu 'yan'uwa suka zo suka ba
da shaida a kan bangaskiyar ka, kamar yadda ka ke bin gaskiya. [4] Ba
abin da ya fi faranta mani rai kamar in ji yayana suna tafiya cikin
gaskiya. [5] Ya kaunatace na, kana aiki da aminci zuwa ga 'yan'uwa
da baki, [6] wadanda suka shaida kaunar ka a gaban ikilisiya. Zai yi
kyau ka yi masu taimako da kyakkyawar salama, ta hanyar da ta
dace da masu ibada, [7] domin sabili da sunan nan ne suka fito, ba
su kuma karbar kome a hannun al'ummai. [8] Don haka ya kamata
mu karbi irin wadannan mutane, domin mu zama abokan aiki tare
da su a kan gaskiya. [9] Na rubuta wasika zuwa ga ikilisiya, amma
Diyotariffis, wanda ya fi kowa son girma a cikinsu, bai karbe mu ba.
[10] Saboda haka, idan na zo, zan tuna masa da irin ayukkan sa, da kuma
yadda yake babbata sunayen mu a wurin jama'a da miyagun kalmomi.
Wannan ma bai ishe shi ba, har ma yana kin karbar 'yan'uwa. Ya
kuma hana wadanda suke son su yin hakan, harma ya kan kore su
daga ikilisiya. [11] Ya kaunatace na, kada ka yi koyi da mugun abu, sai
dai abu mai kyau. Dukan wanda yake yin abu mai kyau na Allah ne;
mai aikata mugunta kuma bai san Allah ba. [12] Dimitiriyas yana da
kyakkyawar shaida a gun kowa har a wurin gaskiyar da kanta. Mu
ma mun shaida shi, ka kuma san shaidar mu gaskiya ce. [13] Ina da
abubuwa dayawa da zan rubuta maka, amma ban so in rubuta maka
su da alkalami da tawada ba. [14] Ina sa zuciya mu sadu ba da dadewa
ba, sa'annan mu yi magana ido da ido. [15] Bari salama ta kasance tare
da kai. Abokanmu suna gaishe ka, kuma ka isadda sakon gaisuwar
mu ga sauran abokai da sunayen su.

Yahuda

[1] Yahuza, bawan Yesu Almasihu kuma dan'uwan Yakubu, zuwa ga
kirayayyu, kaunatattu a cikin Allah Uba, kebabbu domin Yesu Kristi:
[2] bari jinkai da salama da kauna su ribabanya a gare ku. [3] Kaunatattu,
ina iyakar kokari in rubuta maku game da ceton mu duka, ya zama
dole in gargade ku sosai game da bangaskiya wadda aka mika wa masu
bi sau daya tak ba kari. [4] Don wasu mutane sun sadado sun shigo
da sanda a asirce wadanda an rubuta game da hukuncin su tun da
dadewa-mutane marasa imani, wanda suka canza alherin Allah zuwa
lalata, kuma sun karyata makadaicin Shugaba da Ubangijinmu, Yesu
Almasihu. [5] Ina so in tunashe ku-ko da shike kun rigaya kun san abin,
da cewa Allah ya ceci wasu mutane daga kasar masar, amma daga
baya ya hallaka wadanda basu ba da gaskiya ba. [6] Kuma mala'iku
wadanda ba su rike matsayin ikon su ba, amma suka bar wurin zaman
su na ainihi-Allah ya tsare su a sarka na har'abada a cikin bakin duhu
domin babban ranar shari'a. [7] Suna nan kamar Saduma da Gwamrata
da kuma biranen da ke kewaye da su, wadanda suka ba da kansu
ga fasikanci suna bin sha'awoyi wanda ba na dabi'a ba. Aka mai
da su abin misalin wadanda suka sha wuta mara matuka. [8] Haka
kuma, wadannan masu mafarkan suna lalatar da jikinsu. Suna raina
masu mulki, kuma suna fadar miyagun abubuwa a kan masu daukaka.
[9] Amma ko Mika'ilu babban mala'ika, a lokacin da yake jayyaya da
muhawara da shaidan a kan gawar Musa, bai kuskura ya fadi wata
kalmar hukunci a kansa ba. Maimakon haka ya ce, "Bari Ubangiji
ya tsauta maka!" [10] Amma waddannan mutane suna kawo batanci
game da dukan abin da ba su gane ba. Wadannan mutane masu halin
dabbobi ne, suna kwa jawo wa kansu hallaka kenan. [11] Kaiton su!
Domin sun bi hanyar Kayinu, kuma sun tsunduma cikin kuskuren
Bal'amu domin samun riba. Suka hallaka cikin husuma irin ta Kora.
[12] Wadannan hatsari ne a boye cikin bukukuwan ku na kauna. Suna
shagali ba kunya ba tsoro, suna ciyar da kansu kadai. Su holokon
hadari ne marar ruwa, wanda iska ke korar sa. Su itatuwa ne shirim
ba yaya, mattatu ribi biyu, tumbukakku tun daga saiwa. [13] Su rakuman
teku ne masu hauka, suna fahariya cikin kumfar kunyar su. Su
kamar taurari ne masu tartsatsi. Wadanda aka tanada wa duhu baki
kirin na har abada. [14] Ahnuhu, mutum na bakwai daga Adamu, ya
yi anabci game da su cewa, "Duba, Ubangiji zai zo da tsarkakan sa
dubun dubbai. [15] Domin ya zartar da hukunci a kan dukan kowa,
ya kuma cakune dukan marasa da'a a cikin dukan ayyukan su na
rashin da'a wanda suka aikata a hanyar da bata cancanta ba, da
kuma kalmomi masu kaifi da masu zunubi suka fada game da shi."
[16] Wadannan masu cecekuce ne, masu gunaguni, wadanda ke bin
sha'awar su ta mugunta, masu tinkaho da fahariya, masu bambadanci
domin ribar kansu. [17] Amma ku, kaunatattu, ku tuna da kalmomin
da manzannin Yesu Almasihunmu suka gaya maku tun da. [18] Sun ce
maku, "A cikin kwanaki na karshe, za a samu masu ba'a, wadanda
ke bin sha'awoyin su na rashin ibada," [19] Wadannan mutane masu
haddasa tsatsaguwa ne, kuma su yan duniya ne, ba su kuma da Ruhu.

[20] Amma ku, kaunatattu, ku gina kanku a cikin mafificiyar bangaskiyar
ku mai daraja, kuma kuna addu'a a cikin Ruhu Mai Tsarki. [21] Ku rike
kanku a cikin kaunar Allah, kuna kuma jiran jinkan Ubangijinmu Yesu
Almasihu wanda ke kawo rai na har abada. [22] Ku nuna jinkai ga masu
shakku. Ceci wadansu ta wurin fizge su daga wuta. [23] Ga wadansu
kuma ku nuna jinkai da rawar jiki, kuyi kyamar koda tufafin jikinsu
ma. [24] Yanzu, zuwa ga wanda yake da iko ya hana ku tuntube, ya kuma
sa ku tsaya a gaban madaukakiyar kasancewarsa, marasa abin zargi
da kuma murna mai yawa, [25] zuwa ga Allah makadaici mai ceton mu
ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu, daukaka, da girma, da mulki,
da iko su kasance, kamin dukan lokuta, yanzu, da har abada. Amin.

Wahayin Yahaya

1 Wannan shine wahayin Yesu Almasihu da Allah ya bashi ya nuna
wa bayinsa abinda zai faru ba da dadewa ba. Ya bayyana wannan ta
wurin aiko da mala'ikansa ga bawansa Yahaya. 2 Yahaya yayi shaida
akan abinda ya gani game da maganar Allah da kuma shaidar da aka
bayar game da Yesu Almasihu. 3 Mai albarka ne wanda ke karanta
littafin nan da murya mai karfi, da kuma wadanda ke sauraron
kalmomin wannan annabci kuma suke biyayya da abinda aka rubuta
a ciki, domin kuwa lokaci ya kusato. 4 Ni Yahaya, zuwa ga ikilisiyoyi
bakwai na kasar Asiya: alheri zuwa gare ku da salama daga wanda
ke yanzu, wanda ya kuma kasance a da, shi ne kuma mai zuwa nan
gaba, kuma daga ruhohin nan bakwai da ke gaban kursiyinsa, 5 kuma
daga Yesu Almasihu, wanda ke amintaccen mashaidi, dan fari na tashi
daga cikin matattu, kuma mai mulkin sarakunan duniya. Ga wanda
ya ke kaunar mu ya kuma kwance mu daga daurin zunubanmu ta
wurin jininsa, 6 ya maishe mu masu mulki, firistoci na Allahnsa da
Ubansa - daukaka da iko su tabbata gare shi har abada abadin, Amin.
7 Duba yana zuwa tare da gizagizai, kowane ido zai gan shi, har ma
da wadanda suka soke shi. Haka kuma dukkan kabilun duniya za su
yi makoki saboda da shi. I, Amin. 8 “Nine na farko da na karshe”, in ji
Ubangiji Allah, “Wanda yake shine a yanzu, shine wanda ya kasance
a da, kuma shi ne mai zuwa nan gaba, Mai iko duka.” 9 Ni, Yahaya-
dan'uwan ku da wanda ke tarayya daku cikin shan wahala, da mulki
da tsawon jimrewa wadanda ke cikin Yesu - ina tsibirin da ake kira
Batmusa saboda maganar Allah da kuma shaida game da Yesu. 10 Ina
cikin Ruhu a ranar Ubangiji. Sai naji wata murya mai karfi a baya na
kamar ta kaho. 11 Ta ce, “Rubuta abinda ka gani a cikin littafi, ka kuma
aika wa ikilisiyoyin nan bakwai - ga Afisus, ga Simirna, ga Birgamas,
ga Tayatira, ga Sardisu, ga Filadalfiya, da kuma ga Laudikiya.” 12 Na
juya don in ga wanda muryarsa ke magana da ni, da na juya sai na
ga fitilu bakwai akan madorin su 13 A tsakiyar fitilun akwai wani mai
kama da dan mutum, yana sanye da doguwar tufa har tafin sawunsa,
da damara ta zinariya kewaye a kirjinsa. 14 Kansa da gashinsa fari fat
kamar auduga - kamar dusar kankara, kuma idanun sa kamar harshen
wuta. 15 Kafaffunsa kamar gogaggiyar tagulla, kamar tagullar da aka
tace da wutar makera, muryar sa kuma kamar kugin ambaliyar ruwan
teku ne. 16 A hannunsa na dama yana rike da taurari bakwai, daga
bakinsa kuma kakkaifan takobi mai kaifi biyu ke fitowa. Fuskarsa
tana haskakawa kamar sa'adda rana ke haskakawa kwarai. 17 Lokacin
da na gan shi, na fadi kamar mataccen mutum a kafaffunsa. Ya dora
hannunsa na dama a kaina ya ce, “Kada ka ji tsoro. Nine na farko da
na karshe, 18 da kuma wanda ke raye. Na mutu, amma duba ina raye
har abada! Kuma ina da mabudin mutuwa da na hades. 19 Domin haka
ka rubuta abinda ka gani, abin da ke yanzu, da abin da zai faru bayan
wanan. 20 Akan boyayyar ma'ana game da taurari bakwai da ka gani a
hannun dama na, da madorin fitilu bakwai na zinariya: Taurarin nan

bakwai mala'iku ne na ikilisiyoyi bakwai, kuma madorin fitilun nan bakwai ikilisiyoyi ne bakwai.

2

1 "Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Afisus, ka rubuta: 'Wadannan
sune kalmomin wanda ke rike da taurari bakwai a cikin hannun
damarsa. wanda yake tafiya a tsakanin zankayen fitilun zinari bakwai,
2 "Na san abubuwan da ka yi, da famar ka, da hakurinka da jimirinka.
Na sani ba ka jimrewa miyagun mutane, na sani ka gwada wadanda
suka ce da kansu, su manzanni ne, amma ba haka ba, ka tarar da su
makaryata. 3 Na san kana da tsawon jimrewa, kuma ka sha wahala
sosai sabili da sunana, kuma baka gaji ba. 4 Amma ga rashin jin dadi
na da kai, ka bar kaunar ka ta fari. 5 Domin haka ka tuna daga inda
ka fadi. Ka tuba ka yi abubuwan da ka yi da fari. Sai fa ka tuba,
zan zo maka in kuma cire fitilar ka daga mazauninta. 6 Amma kana
da wannan: Ka tsani abubuwan da Nikolatawa suka yi, wanda nima
na tsana. 7 wanda yake da kunnen ji ya saurari abinda Ruhu yake
fada wa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi nasara zan bashi dama ya ci daga
itacen rai, wanda ke cikin firdausin Allah."" 8 Zuwa ga mala'ikan da ke
Ikilisiliyar Samirna rubuta: 'Wadannan su ne kalmomin wanda yake
shine farko shine karshe, wanda ya mutu ya sake rayuwa kuma. 9 "Na
san wahalun ka da talaucin ka amma kana da arziki. Nasan masu
bata suna wadanda suke cewa su Yahudawa ne, amma ba haka suke
ba. Su majami'ar Shaidan ne. 10 Kada ka ji tsoron wahalar da zaka
fuskanta nan gaba. Duba! Shaidan yana gab da jefa wadansun ku
cikin kurkuku, domin a gwada ku, kuma zaku sha wahala ta kwana
goma. Kuyi aminci har ga mutuwa zan baku rawanin rai. 11 wanda
yake da kunne ya saurari abinda Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi. Shi
wanda yayi nasara ba zai cutu a mutuwa ta biyu ba."" 12 "Zuwa ga
mala'ikan dake ikilisiyar Burgamas rubuta: 'Wadannan ne kalmomin
wanda ya ke da takobi mai kaifi biyu; 13 "Na san inda kake zama can
inda kursiyin shaidan yake. Duk da haka ka rike sunana da karfi,
na sani baka yi musun bangaskiyar ka da ni ba, ko a lokacin Antifas
mashaidina, amintaccena, wanda aka kashe a tsakaninku, can inda
shaidan yake zama. 14 Amma ga rashin jin dadi na kadan da kai:
Kana da wadansu da suke rike da koyarwar Bil'amu kamkam, wanda
ya koya wa Balak ya sa abin tuntubi gaban 'ya'yan Isra'ila, domin su
ci abincin da aka mika wa gumaka kuma suyi fasikanci. 15 Hakannan
kuma wasunku sun rike koyarwar Nikolatawa kamkam. 16 Sabili da
haka ka tuba! Idan ka ki zan zo gare ka da sauri, kuma in yi yaki gaba
da su da takobi dake cikin bakina. 17 Bari wanda yake da kunne ya
sauriri abin da Ruhu yake fadawa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi nasara
zan bada wata boyayyar manna, kuma zan bashi farin dutse da sabon
suna a rubuce a kan dutsen, suna wanda ba wanda ya sani, sai shi
wanda ya karbe shi."" 18 Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Tiyatira rubuta:
'Wadannan sune kalamomin Dan Allah, wanda yake da idanu kamar
harshen wuta; sawayen kamar gogaggiyar tagulla: 19 "Na san abin
da ka yi, kaunar ka, da bangaskiya da hidima da tsawon jimrewar
ka. Na san abinda ka yi bada dadewa ba ya fi abinda ka yi da fari.
20 Amma ga rashin jin dadi na da kai: Kana hakurce wa matar nan
Yezebel, wadda take kiran kanta annabiya. Ta wurin koyarwarta, ta

rudi bayina suyi fasikanci kuma su ci abincin da aka mika wa gumaka
sadaka. 21 Na bata lokaci domin ta tuba amma bata so ta tuba da
fasikancin ta. 22 Duba! zan jefa ta a kan gadon jinya, wadanda kuma
suka yi zina da ita za su shiga babbar wahala, sai dai in sun tuba daga
ayukan ta. 23 Zan buga 'ya'yanta da mutuwa, kuma dukan ikilisiyoyi
zasu san cewa nine wanda nake bincike tunani da zukata. Zan ba
kowanen ku bisa ga ayyukansa. 24 Amma ga sauran ku dake cikin
Tayatira, ga kowanen ku wanda bai rike wannan koyarwar ba, kuma
bai san abinda wadansu suke kira zurfafan abubuwan Shaidan ba—ga
ku na ce ban sa muku wata nawaya ba.' 25 Duk da haka dole ku tsaya
da karfi har in zo. 26 Wanda yayi nasara da wanda ya yi abin da na yi
har karshe, a gareshi zan bada iko akan al'ummai 27 Zai yi mulkin su da
sandar karfe, zai farfasa su kamar randunan yumbu.” 28 Kamar yadda
na karba daga wurin Ubana, ni kuma zan bashi tauraron asubahi.
29 Bari wanda yake da kunne ya saurari abinda Ruhu yake fadawa
ikilisiyioyi.””

3

1 “Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Sardisu rubuta: ' Wadannan ne
kalmomin wanda yake rike da ruhohi bakwai na Allah da taurari
bakwai. “Na san abin da ka aikata. Ka yi suna cewa kana raye amma
kai mattacce ne. 2 Ka farka ka karfafa abin da ya rage amma ya kusan
mutuwa, domin ban sami ayyukanka cikakku a gaban Allahna ba.
3 Domin haka sai ka tuna, da abubuwan da ka karba kuma kaji. Ka yi
biyayya da su, ka kuma tuba. Amma idan baka farka ba, zan zo maka
kamar barawo, kuma ba zaka farga da sa'ar da zan zo gaba da kai
ba. 4 Amma akwai sunayen mutane kadan a Sardisu wadanda basu
kazantar da tufafinsu ba. Za su yi tafiya tare da ni sanye da fararen
tufafi domin sun cancanta. 5 Wanda ya yi nasara za a sanya mashi
fararen tufafi, kuma ba zan taba share sunansa ba daga Littafin Rai,
kuma zan fadi sunansa a gaban Ubana, da kuma gaban mala'ikunsa.
6 Bari wanda yake da kunne ya saurari abin da Ruhu ke fadawa
ikilisiyoyi.”'” 7 Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar cikin Filadelfiya rubuta:
kalmomin wanda yake maitsarki ne kuma mai gaskiya - yana rike da
mabudin Dauda, yana budewa babu mai rufewa, kuma inda ya rufe ba
mai budewa. 8 Na san abin da ka aikata. Duba, na sa budaddiyar kofa
a gabanka wanda ba mai iya rufewa. Na san kana da karamin karfi,
duk da haka ka yi biyayya da maganata kuma baka yi musun sunana
ba. 9 Duba! Wadanda ke na majami'ar Shaidan, wadanda suke cewa
su Yahudawa ne; amma maimakon haka karya suke yi. Zan sa su zo su
rusuna a kafafunka, kuma za su san cewa ina kaunarka. 10 Tun da ka
jure cikin hakuri ka kiyaye dokoki na, ni ma zan kiyaye ka daga sa'a
ta gwaji da zata sauko kan dukan duniya, domin a gwada mazauna
duniya. 11 Ina zuwa da sauri. Ka rike abin da kake da shi kamkam
domin kada wani ya dauke maka rawani. 12 Zan sa wanda ya yi nasara
ya zama ginshiki a haikalin Allahna, kuma ba zai taba fita daga cikin sa
ba. Zan rubuta sunan Allahna a kansa, sunan birnin Allahna (sabuwar
Urushalima, mai saukowa daga sama daga wurin Allahna), da kuma
sabon sunana. 13 Bari wanda yake da kunne ya ji abin da Ruhu ke
gayawa ikilisiyoyi.” 14 “Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar da ke Lawudikiya
rubuta: 'Wadannan sune kalmomin Amin, madogara da mai shaidar

gaskiya, mai mulki bisa hallittar Allah. 15 Na san abin da ka aikata, ba
ka sanyi ko zafi. Naso ko da kana sanyi ko zafi! 16 Amma saboda kai
tsaka-tsaka ne - ba zafi ba sanyi - na kusa tofar da kai daga bakina.
17 Domin ka ce, “Ni mai arziki ne, na mallaki kadarori da yawa, ba
na bukatar komai.” Amma ba ka sani ba kana cike da takaici ne, abin
tausayi, matalauci, makaho kuma tsirara kake. 18 Saurari shawara
ta: Ka sayi zinariya a wuri na wadda aka goge da wuta domin ka
zama mai arziki, domin ka suturta kanka da fararen tufafi masu kyalli
domin kada ka nuna kunyar tsiraicin ka, da mai domin ka shafa wa
idanunka ka sami gani. 19 Ina horar da duk wanda nake kauna, ina
kuma koya masu yadda za su yi rayuwa. Saboda haka, ka himmatu ka
tuba. 20 Duba, ina tsaye a bakin kofa ina kwankwasawa. Idan wani ya
ji muryata ya bude kofar, zan shigo cikin gidansa, in ci tare da shi, shi
kuma tare da ni. 21 Wanda ya ci nasara, zan bashi dama ya zauna tare
da ni bisa kursiyina, kamar yadda nima na ci nasara kuma na zauna
da Ubana a kan kursiyinsa. 22 Bari wanda yake da kunne ya saurari
abin da Ruhu yake fadawa wa ikilisiyoyi.”

4

1 Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga budaddiyar kofa a sama.
Muryar fari da na ji kamar kakaki, na cewa hauro in nuna maka
abubuwan da dole za su faru bayan wadannan al'amura.” 2 Nan da
nan ina cikin Ruhu, sai na ga wani kursiyin da aka ajiye shi a sama,
da wani zaune bisansa. 3 Shi da ke zaune a kan tana da kamanin yasfa
da yakutu. Akwai Bakangizo kewaye da kursiyin kamanin bakangizon
kuwa zumurudu. 4 A kewaye da kursiyin kuwa akwai kursiyoyi ashirin
da hudu, masu zama bisa kursiyoyin nan kuwa dattawa ne ashirin da
hudu, sanye da fararen tufafi, da kambunan zinariya bisa kawunansu.
5 Daga kursiyin walkiya na ta fitowa, cida, da karar aradu. Fitilu
bakwai na ci a gaban kursiyin, fitilun sune ruhohin Allah guda bakwai.
6 Gaban kursiyin akwai tekun gilashi, mai haske kamar karau. A
tsakiyar kursiyin da kewayen kursiyin akwai rayayyun hallitu guda
hudu cike da idanu gaba da baya. 7 Rayayyen hallitta na farko na
da kamanin zaki, rayayyen hallitta na biyun kamanin dan maraki ne,
rayayyen hailitta na uku fuskar sa kamar dan adam, kuma rayayyen
hallitta ta hudu na da kamanin gaggafa mai tashi. 8 Dukan rayayyun
hallittan nan hudu na da fukafukai shida shida, cike da idanu a bisa
da karkashin fukafukan. Dare da rana ba sa daina cewa, Mai Tsarki,
Mai Tsarki, Mai Tsarki ne Ubangiji Allah, mai iko duka, shine da shine
yanzu shine mai zuwa.” 9 A dukan lokacin da rayayyun hallittun
nan suke ba da girma, daukaka, da godiya ga shi da ke zaune bisa
kursiyin, wanda ke raye har abada abadin, 10 sai dattawan nan ashirin
da hudu suka fadi da fuskokinsu a kasa gaban shi da ke zaune bisa
kursiyin. Suka yi sujada ga shi da ke rayuwa har abada abadin, suna
jefar da kambinsu a gaban kursiyin, suna cewa, 11 “Ka cancanta, ya
Ubangijinmu da Allahnmu, ka karbi yabo da daukaka da iko. Domin
kai ka hallicci dukan komai, da kuma nufinka ne, suka kasance aka
kuma hallicce su.

5

1 Sa'annan na ga a cikin hannun daman wanda ke zaune a kan

kursiyin, na ga littafi wanda ke da rubutu ciki da waje, an kuma
hatimce shi da hatimai bakwai. 2 Na kuma ga wani kakkarfan mala'ika
na shela da murya mai karfi, “Wa ya isa ya bude littafin ya kuma
bambare hatimin?” 3 Ba wani a sama ko a kasa ko karkashin kasa da ya
iya ya bude littafin ko ya karanta abin da ke cikinsa. 4 Na yi kuka mai
zafi saboda ba wani da ya cancanta da zai bude littafin ko ya karanta
abin da ke cikinsa. 5 Amma daya daga cikin dattawan nan ya ce mani,
“Kada ka yi kuka. Duba! Zaki na kabilar Yahuza, Tushen Dauda, ya
yi nasara. Ya cancanci bude littafin da kuma hatimansa bakwai.” 6 Na
ga Dan Rago yana tsaye tsakanin kursiyin da rayayyun halittun nan
guda hudu a cikin dattawa. Yana kama da wanda aka kashe. Yana da
kafonni bakwai da idanuwa bakwai; wadannan sune ruhohin Allah
bakwai da aka aiko zuwa dukan duniya. 7 Ya tafi ya karbi littafin
daga hannun daman wanda ke zaune bisa kursiyin. 8 Lokacin da Dan
Ragon ya dauki littafin, rayayyun halittun nan hudu da dattawan nan
ashirin da hudu suka fadi har kasa a gaban Dan ragon. Kowannen su
na dauke da molo da tasar zinariya cike da kayan kamshi, wadanda
kuwa sune addu'o'in masu ba da gaskiya. 9 Suka raira sabuwar waka:
“Ka cancanta ka dauki littafinka kuma bude hatimansa. Domin an
yanka ka, da jininka ka saya wa Allah mutane daga kowacce kabila,
harshe, jama'a da al'umma. 10 Ka maishe su mulki da firistoci su bauta
wa Allanmu, kuma za su yi mulki a duniya.” 11 Da na duba sai na ji
karar mala'iku masu yawa kewaye da kursiyin da rayayyun halitu da
kuma dattawa. Jimillarsu ya kai dubbai goma, sau dubbai goma, da
dubun dubbai. 12 Suka tada murya da karfi suka ce, “Macancanci ne
Dan Ragon da aka yanka ya karbi iko, wadata, hikima, karfi, girma,
daukaka da yabo.” 13 Na ji kowanne halittaccen abu da ke cikin sama
da kasa da karkashin kasa da cikin teku - dukan abubuwan da ke
cikinsu - na cewa, “Ga shi wanda ke zaune a kan kursiyin da kuma
Dan Ragon, yabo, girma, daraja, da kuma ikon yin mulki, har abada
abadin. 14 Sai rayayyun halittun nan hudu suka ce, “Amin!” dattawan
nan kuma suka fadi da fuskokinsu suka yi sujada.

6

1 Na duba lokacin da Dan Ragon ya bude daya daga cikin hatiman
bakwai, sai na ji daya daga cikin rayayyun halittattun hudu ya fada
da murya kamar tsawa, ''Zo!” 2 Sai Na duba sai ga wani farin doki,
mahayinsa na rike da baka, kuma an bashi rawani. Ya fito a matsayin
mai nasara domin ya yi nasara. 3 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi
na biyu, sai na ji rayayyen halitta na biyu ya ce, ''Zo!'' 4 Sai wani
doki ya fito waje - jawur. Ga mahayin aka bashi dama ya dauke
salama daga duniya, domin mutanen ta su karkashe juna. Wannan
mahayin an bashi babbar takobi. 5 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi
na uku, sai na ji rayayyen halita na uku ya ce, ''Zo!'' Na ga bakin
doki, mai hawanta na rike da ma'auni a cikin hannunsa. 6 Sai na ji
kamar wata murya daga cikin rayayyun halittattun nan hudu ta ce,
“Mudun alkama guda a kan albashin yini, kuma mudun sha'ir uku.
Amma kar ka bata mai da kuma ruwan inabi.” 7 Da Dan Ragon ya
bude hatimi na hudu, na ji muryar rayayyen halitta na hudu ya ce,
''Zo!'' 8 Sai na ga wani doki ruwan toka. Mai hawansa an bashi suna

mutuwa, hades kuma tana biye da shi. An basu iko bisa kashi hudu na
duniya su kashe da takobi, yunwa, cututtuka, da kuma namomin jeji
na duniya. 9 Da Dan Ragon ya bude hatimi na biyar, a karkashin bagadi
sai na ga rayukan wadanda aka kashe saboda maganar Allah, da kuma
shaidar da suka rike. 10 Suka yi kuka da babban murya, "Sai yaushe
ya mai iko duka, Mai Tsarki da gaskiya, zaka shari'anta mazaunan
duniya, ka kuma dauki fansar jininmu? 11 Sai kowanne dayan su aka
bashi farar tufa aka kuma fada masu su kara jira na lokaci kadan
har sai adadin abokan bautar su da kuma 'yan'uwansu maza da mata
wadanda aka kashe ya cika, kamar yadda aka kashe su. 12 Da Dan
Ragon ya bude hatimi na shidan, ina kallo sai ga babbar girgizar kasa.
Rana ta zama baki kirin kamar bakar tufa, wata kuma ya zama kamar
jini. 13 Taurarin sama suka fado kasa, kamar yadda itacen baure ke
karkade 'ya'yansa da basu nuna ba, yayin da babbar iska ta kada.
14 Sama kuma ta bace kamar takardar da aka nannade. Kowanne
dutse da tsibiri aka kau da shi daga wurinsa. 15 Sai sarakan duniya
da muhimman mutane da sarakunan yaki, attajirai, da masu iko, tare
da kowanne mutum, bawa da 'yantacce suka boye cikin duwatsu da
tsaunuka. 16 Suka ce wa tsaunuka da duwatsu, “Ku fado bisan mu!
Ku boye mu daga fuskar wanda yake zaune bisa kursiyin da kuma
fushin Dan Ragon. 17 Domin babban ranar fushin sa ta zo. Wa zai iya
tsayawa?"

7

1 Bayan wannan sai na ga mala'iku hudu suna tsaye bisa kusurwoyi
hudu na duniya, suka rike iskoki hudu na duniya kamkam domin
kada iska ta hura a kan duniya, a kan teku, ko wani itace. 2 Sai
na ga wani mala'ika na zuwa daga gabas, wanda yake da hatimin
Allah mai rai. Ya yi kira da babbar murya da mala'ikun nan hudu
da aka basu dama su azabtar da duniya da teku: 3 “Kada ku azabtar
da duniya, da teku, da itatuwa har sai mun sa hatimi bisa goshin
bayin Allahnmu.” 4 Sai naji yawan wadanda aka hatimce: 144, 000,
wadanda aka hatimce daga kowacce kabilar mutanen Isra'ila: 5 dubu
goma sha biyu aka hatimce daga kabilar Yahuza, dubu goma sha biyu
daga kabilar Ra'ubainu, dubu goma sha biyu daga kabilar Gad, 6 dubu
goma sha biyu daga kabilar Ashiru, dubu goma sha biyu daga kabilar
Naftali, dubu goma sha biyu daga kabilar Manassa. 7 Dubu goma sha
biyu daga kabilar Saminu, dubu goma sha biyu daga kabilar Lawi,
dubu goma sha biyu daga kabilar Issaka, 8 dubu goma sha biyu daga
kabilar zabaluna, dubu goma sha biyu daga kabilar Yusufu, sai kuma
dubu goma sha biyu daga kabilar Bilyaminu aka hatimce. 9 Bayan
wadannan abubuwa na duba, sai ga wani babban taro wanda ba mai
iya kirgawa daga kowacce al'umma, kabila, mutane da harsuna tsaye
a gaban kursiyin da gaban Dan Ragon. Suna sanye da fararen tufafi
da ganyen dabino a hannuwansu, 10 kuma suna kira da murya mai
karfi: “Ceto ya tabbata ga Allahnmu wanda ke zaune bisa kursiyi,
da kuma Dan Ragon!” 11 Dukan mala'iku suna tsaitsaye kewaye da
kursiyin kuma kewaye da dattawan nan da kuma rayayyun halittun
nan hudu, suka kwanta rib da ciki da fuskokinsu a gaban kursiyin.
Suka yi sujada ga Allah, 12 suna cewa, “Amin! yabo, daukaka, hikima,

godiya, girma, iko, da karfi su zama na Allahnmu har abada abadin!
Amin!” 13 Sai daya daga cikin dattawan ya tambaye ni, “Su wanene
wadannan, da suke sanye da fararen tufafi, kuma daga ina suka fito?”
14 Sai nace masa, “Ya shugaba, “Ka sani,” sai ya ce mani, “Wadannan
sune suka fito daga babban tsanani. Sun wanke tufafin su sun maida
su farare cikin jinin Dan Ragon. 15 Domin wannan dalili, suke gaban
kursiyin Allah, kuma suna masa sujada dare da rana cikin haikalinsa.
Shi wanda ke zaune bisa kursiyin zai zama runfa a bisan su. 16 Ba za
su kara jin yunwa ba, ko kishin ruwa ba. Rana ba zata buge su ba, ko
kowanne zafi mai kuna. 17 Domin Dan Ragon dake tsakiyar kursiyin
zai zama makiyayin su, kuma zai bishe su zuwa mabulbulan ruwan
rai, kuma Allah zai share dukan hawaye daga idanuwansu.”

8

1 Lokacin da Dan Ragon nan ya bude hatimi na bakwai, sai aka yi
shiru a sama na kimanin rabin sa'a. 2 Sa'anan na ga mala'iku bakwai
wadanda ke tsaye a gaban Allah, aka kuma basu kahonni bakwai
3 Wani mala'ika ya zo, rike da tasar turaren konawa na zinariya, a
tsaye gaban bagadi. Turaren konawa mai yawa aka bashi saboda
ya mika su tare da adu'o'in dukan masu bada gaskiya akan bagadin
kona turare na zinariya a gaban kursiyin. 4 Hayakin turaren konawa,
da adu'o'in masu bada gaskiya, suka tashi sama a gaban Allah daga
hanun mala'ikar. 5 Mala'ikan ya dauki tasar turaren konawa ya cika
ta da wuta daga bagadin. Sa'annan ya wurgo ta kasa zuwa duniya,
sai ga tsawar aradu, da cida, da walkiya mai haske, da kuma girgizar
kasa. 6 Mala'ikun nan bakwai wadanda suke da kahonni bakwai suka
yi shirin busa su. 7 Mala'ika na fari ya hura kahonsa, sai ga kankara da
wuta a garwaye da jini. Aka jeho shi kasa zuwa duniya sai kashi daya
cikin uku na duniya ya kone, daya cikin uku na itatuwa suka kone, da
duk danyar ciyawa suka kone kaf. 8 Mala'ika na biyu ya busa kahonsa,
sai wani abu mai kama da babban dutse mai cin wuta aka jefo shi
cikin teku. Kashi daya cikin uku na tekun ya zama jini, 9 daya cikin
uku na rayayyun halittu da ke cikin ruwa suka mutu, sai daya bisa uku
na jiragen ruwa aka hallaka. 10 Mala'ika na uku ya busa kahonsa, sai
gagarumin tauraro ya fado daga sama, yana ci kamar cocila, bisa kashi
daya cikin uku na koguna da mabulbulan ruwa. 11 Sunan tauraron
Daci. Kashi daya cikin uku na ruwaye suka yi daci, sai jama'a da yawa
suka mutu domin ruwayen sun yi daci. 12 Mala'ika na hudu ya busa
kahonsa, sai daya cikin kashi uku na rana ya harbu, da daya cikin
kashi uku na wata da kuma daya cikin kashi uku na taurari. Sai daya
cikin kashi uku nasu duka suka duhunce; daya cikin kashi uku na yini
da daya cikin uku na dare suka rasa hasken su. 13 Da na duba sai na ji
gaggafa da take shawagi a tsakiyar sararin sama tana kira da babban
murya, “Kaito, kaito, kaito, ga mazaunan duniya sabili da sauran karar
kahonni na mala'ikun nan uku da za su busa.”

9

1 Sa'annan mala'ika na biyar ya busa kahonsa. Na ga tauraro daga
sama da ya fado zuwa duniya. An ba tauraron nan mabudin hanyar
rami marar iyaka. 2 Ya bude hanyar rami marar iyaka, sai hayaki
ya fito daga kofar kamar hayaki daga babban ramin wuta. Rana da

iska suka juya duhu, sabili da hayakin da ke fitowa daga kofar ramin.
3 Daga cikin hayakin kuwa sai ga fari sun fito zuwa duniya, aka ba su
iko kamar na kunamai cikin duniya. 4 Aka gaya masu kada su yi wa
ciyayi da kowanne koren ganye ko itace illa, sai dai mutanen da basu
da hatimin Allah a goshinsu. 5 Ba a basu izini su kashe wadannan
mutane ba, sai dai su azabtar da su na watani biyar. Zafinsu kuwa
zai zama kamar na cizon kunama idan ta harbi mutum. 6 A kwanakin
nan mutane za su nemi mutuwa, amma ba za su same ta ba. Za su yi
marmarin mutuwa, amma mutuwa za ta guje su. 7 Farin kuwa suna
kama da dawakai da aka shirya domin yaki. A bisa kansu akwai wani
abu kamar rawanan zinariya, fuskokinsu kuma kamar na 'yan adam.
8 Gashinsu kuma kamar na mata yake, hakoransu kamar hakoran zaki.
9 Sulkunansu kuma kamar na karfe, karar fikafikansu kuma kamar
karar kekunan dawakin yaki masu yawa da dawakai da aka shirya
domin zuwa yaki. 10 Suna da wutsiya da kari kamar kunamai; A
wutsiyar su kuma suna da ikon da zai azabtar da mutane na tsawon
wata biyar. 11 Suna da wani kamar sarki a kansu, mala'ikan rami
marar iyaka. Sunansa da Ibraniyanci Abadon, da Helenanci kuma
Afoliyon. 12 Bala'i na fari ya wuce. Duba! Bayan wannan akwai masifu
guda biyu masu zuwa. 13 Mala'ika na shida ya busa kahonsa, sai na ji
murya daga kahonin bagadin zinariya da ke gaban Allah. 14 Muryar
ta ce wa mala'ika na shida da ke rike da kahon, “Kwance mala'ikun
nan hudu da ke daure a babban kogin Yufiretis,'' 15 Mala'iku hudun da
aka shirya domin wannan sa'a, da wannan rana, da wannan wata, da
kuma wannan shekara, aka sake su su kashe daya bisa uku na 'yan
adam. 16 Yawan sojoji da ke kan dawakai shine 200, 000, 000. Na ji
adadin su. 17 Haka na ga dawakan a cikin wahayina da mahayansu:
Sulkunansu jawur kamar wuta, bakin shudi, da kuma ruwan doruwa.
Kawunan dawakan suna kama da na zakuna, daga bakunansu kuma
wuta, da hayaki da farar wuta suka fito. 18 Aka kashe daya bisa uku
na mutane ta annoban nan uku: wuta, hayaki da farar wuta da suka
fito daka bakunansu. 19 Domin iko na dawakan na bakunansu da
wutsiyoyinsu - domin wutsiyoyinsu suna kama da macizai, kuma suna
da kawuna wadanda dasu suke ji wa mutane rauni. 20 Sauran 'yan
adam, da ba a kashe su ta wannan annoba ba, basu tuba daga ayyukan
da suka yi ba. Basu kuma daina bautar aljanu da gumakan zinariya,
da azurfa, da tagulla, da dutse, da itace ba - abubuwan da ba su gani,
ji, ko tafiya. 21 Basu kuma tuba ba daga kisan kai, sihiri, fasikanci, ko
kuma ayyukansu na sata ba.

10

1 Sa'anan na ga wani babban mala'ika yana zuwa daga sama. Yana
lullube cikin girgije, a bisa kansa akwai bakangizo. Fuskarsa kamar
rana, kafafunsa kamar ginshikan wuta. 2 Yana rike da karamin littafi a
hannunsa, da aka bude, sai ya sa kafarsa ta dama a bisa teku, kafarsa ta
hagu kuma a kan kasa. 3 Sai yayi ihu da babbar murya kamar zaki mai
ruri. Lokacin da ya yi ihu, tsawan nan bakwai suka yi magana da karar
su. 4 Da tsawan nan bakwai suka yi magana, ina dab da rubutu, amma
na ji wata murya daga sama cewa, “Ka rike asirin abin da tsawan nan
bakwai suka fada. Kada ka rubuta shi.” 5 Sai mala'ikan da na gani tsaye

bisa teku da kasa, ya daga hannun damarsa sama. 6 Sai ya rantse da
wannan da ke raye har abada abadin - wanda ya halicci sama da duk
abinda ke cikinsa, da duniya da duk abin da ke a kanta, da teku da
dukan abin da ke cikinsa, sai mala'ikan ya ce, “Babu sauran jinkiri.
7 Amma a ranar da mala'ika na bakwai yana dab da busa kahonsa, a
lokacin ne asirin Allah zai cika, daidai da yadda ya sanar wa bayinsa
annabawa.” 8 Muryar da na ji daga sama ta sake magana da ni: “Tafi,
ka dauki budadden littafin da ke hannun mala'ikan da ke tsaye bisa
teku da kan kasa.” 9 Sai na tafi wurin mala'ikan na ce da shi ka bani
karamin littafin. Yace dani, “Dauki littafin ka ci. Zai sa cikinka ya yi
daci, amma a bakinka zai yi zaki kamar zuma.” 10 Na dauki karamin
littafin daga hannun mala'ikan na ci. Ya yi zaki sosai a bakina kamar
zuma, amma da na ci, sai cikina ya zama da daci. 11 Wani yace mani,
“Dole ka sake yin annabci kuma game da mutane masu yawa, da
al'ummai, da harsuna da sarakuna.”

11

1 Aka bani sanda in yi amfani da ita kamar sandar awo. Aka ce
mani, “Tashi ka auna haikalin Allah da bagadi, da wadanda ke sujada
a cikinsa. 2 Amma kada ka auna harabar haikalin, domin an ba da shi
ga Al'ummai. Za su tattake birnin mai tsarki har wata arba'in da biyu.
3 Zan ba shaidu na biyu iko su yi anabci na kwanaki dubu daya da dari
biyu da sittin, sanye da tsummoki. 4 Wadannan shaidu sune itatuwan
zaitun biyu da kuma fitilu biyu da suke tsaye a gaban Ubangijin duniya.
5 Idan wani ya yi niyyar cutar da su, wuta na fitowa daga bakinsu ta
lashe makiyansu. Duk mai son cutar da su, dole a kashe shi ta wannan
hanya. 6 Wadannan shaidu suna da iko su kulle sama domin kada a yi
ruwa a lokacin da suke anabci. Suna da iko su juya ruwaye su zama
jini, su kuma bugi duniya da kowacce irin annoba duk lokacin da suka
ga dama. 7 Sa'adda suka gama shaidarsu, dabban da ke fitowa daga
rami marar iyaka zai yi yaki da su. Zai ci nasara da su ya kashe su.
8 Gawawwakinsu zasu kwanta kan hanyar babban birnin nan (wanda
ma'anar sa ake kira Saduma da Masar) inda aka gicciye Ubangijinsu.
9 Wajen kwana uku da rabi wadansu daga dukan mutane, da kabila,
da harshe, da al'umma za su yi kallon gawawwakinsu. Za su ki yarda
a sa su cikin kabari. 10 Mazaunan duniya zasu yi murna da biki a
kansu. Har za su aika wa juna kyautai saboda annabawan nan biyu
da suka azabtar da mazaunan duniya. 11 Amma bayan kwana uku da
rabi, numfanshin rai daga wurin Allah zai shiga cikinsu sa'annan za
su tsaya a kan kafafunsu. Matsanancin tsoro zata fado kan wadanda
za su gansu. 12 Sa'annan zasu ji murya mai kara daga sama tana
ce masu, “Ku hauro nan!” Sa'annan za su tafi sama cikin gajimarai,
makiyansu suna kallo. 13 A waccan sa'a za a yi babbar girgizar kasa,
sai kashi daya cikin goma na garin ya fadi. Mutane dubu bakwai za su
mutu a girgizar kasar, wadanda suka tsira kuwa za su tsorata su ba da
daukaka ga Allah na sama. 14 Annoba ta biyu ta wuce. Duba! Annoba
ta uku tana zuwa nan da nan. 15 Sa'annan mala'ika na bakwai ya busa
kahonsa, sai muryoyi masu kara suka yi magana cikin sama cewa,
“Mulkin duniya ya zama mulkin Ubangijinmu da na Almasihunsa. Zai
yi mulki har abada abadin.” 16 Sa'annan dattawan nan ashirin da hudu

da ke zaune a kursiyoyinsu a gaban Allah, suka fadi fuskokinsu na
kasa. Suka yi wa Allah sujada. 17 Suka ce, "Mun yi maka godiya,
Ubangiji Allah, Madaukaki, wanda yake yanzu da wanda yake a da,
saboda ka dauki ikonka mai girma ka fara mulki. 18 Al'ummai suka
fusata, amma hasalar ka ta zo. Lokaci ya zo da za a yi wa mattatu sharia, da zaka ba da sakamako ga bayinka annabawa, da masu ba da gaskiya, da wadanda suka ji tsoron sunanka, karami da babba. Lokaci kuma ya yi da za ka hallaka wadanda ke hallakar da duniya."
19 Sa'annan aka bude haikalin Allah da ke sama, sai aka ga akwatin alkawarinsa a cikin haikalinsa. Sai ga hasken walkiya, da rugugi, da aradu, da girgizar kasa, da manyan duwatsun kankara.

12

1 Aka ga wata babbar alama a sama: wata mace ta yi lullubi da rana, kuma wata na karkashin kafafunta; rawanin taurari goma sha
biyu na bisa kanta. 2 Tana da ciki, tana kuma kuka don zafin nakuda
- a cikin azabar haihuwa. 3 Sai aka ga wata alama cikin sama: Duba! Akwai wani katon jan maciji mai kawuna bakwai da kahonni goma, sai
kuma ga kambi guda bakwai bisa kawunansa. 4 Wutsiyarsa ta share
daya bisa uku na taurari a sama ta zubo su kasa. Diragon nan ya tsaya a gaban matar da ta kusan haihuwa, domin lokacin da ta haihu
ya lankwame yaronta. 5 Sai ta haifi da, namiji, wanda zai yi mulkin dukan al'ummai da sandar karfe. Aka fizge yaron ta zuwa ga Allah da
kursiyinsa, 6 matar kuwa ta gudu zuwa jeji inda Allah ya shirya mata
domin a iya lura da ita kwanaki 1, 260. 7 A lokacin sai yaki ya tashi a sama. Mika'ilu da mala'ikunsa suka yi yaki da diragon, sai diragon da
nasa mala'iku suka yake su su ma. 8 Amma diragon ba shi da isashen karfin da zai ci nasara. Don haka, shi da mala'ikunsa ba su kara samun
wuri a sama ba. 9 Sai aka jefa katon diragon nan tare da mala'ikunsa kasa, wato tsohon macijin nan da ake kira Iblis ko Shaidan wanda ke
yaudarar dukan duniya. 10 Sai na ji wata murya mai kara a sama: "Yanzu ceto ya zo, karfi, da mulkin Allahnmu, da iko na Almasihunsa. Gama an jefar da mai sarar 'yan'uwanmu a kasa - shi da yake sarar
su a gaban Allah dare da rana. 11 Suka ci nasara da shi ta wurin jinin Dan Ragon da kuma shaidar maganarsu, gama ba su kaunaci ransu
ba, har ga mutuwa. 12 Don haka, yi farinciki, ya ku sammai da duk mazauna da ke cikinsu. Amma kaito ga duniya da teku saboda iblis ya sauko gare ku. Yana cike da mummunan fushi, domin ya san lokacin
sa ya rage kadan. 13 Da diragon ya ga an jefar da shi kasa, sai ya fafari
matar nan da ta haifi da namiji. 14 Amma aka ba matar nan fukafukai biyu na babbar gaggafa domin ta gudu zuwa inda aka shirya mata a jeji. A wannan wuri ne za a lura da ita na dan lokaci, da lokatai, da
rabin lokaci - a lokacin da babu macijin. 15 Macijin ya kwararo ruwa daga bakin sa kamar kogi, don ya kawo ambaliyar da zai kwashe ta.
16 Amma kasa ta taimaki matar. Kasa ta bude bakinta ta hadiye kogin
da diragon ya kwararo daga bakinsa. 17 Sai diragon ya fusata da matar, sai ya tafi ya yi yaki da sauran zuriyarta, wadanda suka yi biyayya da
umarnan Allah suna kuma rike da shaida game da Yesu. 18 Sai diragon
ya tsaya a kan yashi, a gaban teku.

13

1 Sai na ga wani dabba yana fitowa daga teku. Yana da kahonni
goma da kawuna bakwai. A kan kahonninsa akwai kambi goma, a
kan kowanne kansa akwai suna na sabo. 2 Wannan dabban da na gani
yana kama da damisa, kafafunsa kuma kamar na beyar, bakinsa kuma
kamar na zaki. Wannan diragon ya ba shi karfinsa, da kursiyinsa da
ikonsa mai girma na sarauta. 3 Daya daga cikin kawunan dabban ya
yi kamar an kashe shi, amma rauninsa mai tsanani ya warke. Sai
dukan duniya ta yi mamaki a yayin da suke bin dabban. 4 Su ma
suka yi wa diragon sujada, domin ya ba dabban ikonsa. Suka yi wa
dabban sujada suna ta cewa, "Wanene kamar dabban? Wa kuma zai
iya yin fada da shi?" 5 Aka ba dabban baki da zai iya fadin kalmomin
fahariya da sabo. Ya sami izini na zartar da iko har wata arba'in da
biyu. 6 Sai dabban ya bude bakinsa yana maganganun sabo ga Allah:
yana sabon sunansa, da mazauninsa, da kuma wadanda ke zaune a
sama. 7 Aka yarje wa dabbar ya yi yaki da masu bi ya kuma yi nasara
da su. An kuma ba shi iko bisa kowacce kabila, da jama'a, da harshe,
da al'umma. 8 Dukan wadanda ke zaune a duniya za su yi masa sujada,
dukan wadanda tun hallitar duniya ba a rubuta sunayensu a littafin
rai na Dan Rago ba, wanda aka yanka. 9 Idan wani yana da kunne, bari
ya ji. Duk wanda za a dauke shi zuwa bauta, ga bauta zai tafi. 10 Duk
wanda za a kashe da takobi, da takobi za a kashe shi. Wannan kira ne
na dauriya, hakuri da bangaskiya ga wadanda suke da tsarki. 11 Sai
na ga wani dabban na fitowa daga cikin kasa. Yana da kahonni biyu
kamar na dan rago, ya kuma yi magana kamar maciji. 12 Ya zartar
da dukan ikon dabban na farko a gabansa, ya kuma sa duniya da duk
mazaunanta su yi wa dabban nan na farko sujada, wanda aka warkar
masa da rauni mai kamar na ajali. 13 Ya yi manyan al'ajibai. Har ya
sa wuta ta sauko kasa daga sama a gaban mutane. 14 Ta wurin alamu
da aka yarje masa ya yi, ya yaudari mazaunan duniya. Ya ce masu su
yi wata siffa don girmama dabban da yake da raunin takobi, amma
duk da haka ya rayu. 15 Aka yarje masa ya ba da numfashi ga siffar
dabban domin siffar ta yi magana, ta kuma sa a kashe duk wadanda
suka ki yin sujada ga dabban. 16 Ya kuma tilasta kowa, kanana da
manya, mawadata da matalauta, masu yanci da bayi, su karbi alama
a hannun dama ko kuma a goshi. 17 Ba shi yiwuwa wani ya saya
ko ya sayar sai dai yana da alamar dabban, wato lambar nan da ke
wakiltar sunansa. 18 Wannan na bukatar hikima. Idan wani yana da
hikima, sai ya kididdige lambar dabban nan. Gama lambar ta mutum
ce. Lambarta itace 666.

14

1 Sai na duba na ga Dan Ragon yana tsaye a kan Dutsen Sihiyona.
Tare da shi akwai mutum dubu dari da arba'in da hudu wadanda
aka rubuta sunansa da sunan Ubansa a goshinsu. 2 Na ji wata murya
daga sama mai kara kamar kogin ruwa mai gudu da kuma aradu mai
kara. Muryar da na ji ta yi kama da masu molo suna kada molonsu.
3 Suka raira sabuwar waka a gaban kursiyin da kuma gaban rayayyun
halittun nan hudu, da kuma dattawan. Ba mai iya koyon wakar nan sai
dai mutum 144, 000 nan wadanda aka fanso daga duniya. 4 Wadannan
sune wadanda basu kazantar da kansu da mata ba, gama sun kebe

kansu da tsarki daga halin jima'i. Wadannan ne ke bin Dan Ragon
duk inda ya tafi. Aka fanso su daga cikin mutane domin su zama
nunan fari domin Allah da Dan Ragon. 5 Ba a iske karya a bakinsu
ba; ba su da aibi. 6 Na ga wani mala'ika na firiya a tsakiyar sararin
sama, wanda yake da madawwamin sako na labari mai dadi domin a
sanar da ita ga mazaunan duniya - ga kowacce al'umma, da kabila, da
harshe, da kuma jama'a. 7 Yayi kira da babbar murya, “Ku ji tsoron
Allah, ku daukaka shi. Gama sa'arsa ta hukunci ta yi. Yi masa sujada,
shi wanda ya yi sama da kasa, da teku, da kuma mabulbular ruwa.”
8 Sai wani malai'ka, malaika na biyu, ya biyo yana cewa, “Ta fadi,
Babila mai girma ta fadi, wadda ta rinjayi dukan al'ummai su sha
ruwan inabin fasikancinta.” 9 Wani mala'ika - na uku - ya biyo su da
murya mai karfi yana cewa, “Duk wanda ya yi sujada ga dabban da
kuma siffarsa, ya karbi alama a goshinsa ko a hannunsa, 10 shi ma zai
sha daga ruwan inabin fushin Allah, ruwan inabi da aka zuba tsantsa
cikin kokon fushinsa. Wanda ya sha shi za a azabtar da shi da wuta,
da farar wuta, a gaban tsarkakan mala'ikun Allah da kuma Dan Ragon.
11 Hayaki daga azabarsu yana tashi sama har abada abadin, kuma ba
su da hutu dare ko rana - wadannan masu sujada ga dabban da siffarsa
da kuma dukan wadanda suka karbi alamar sunansa. 12 Wannan shine
kira domin hakurin jimrewa na wadanda ke da tsarki, wadanda suke
biyayya ga dokokin Allah da bangaskiya cikin Yesu.” 13 Na ji murya
daga sama cewa, “Rubuta wannan: Masu albarka ne matattu da suka
mutu cikin Ubangiji.” Ruhu yace, 'I' domin sun huta daga wahalarsu,
gama ayyukansu na biye da su.” 14 Na duba sai ga farin gajimare.
Zaune a kan gajimaren akwai wani kamar Dan Mutum. Yana da
kambin zinariya a kansa da lauje mai kaifi a hannunsa. 15 Sai wani
malaika ya fito daga haikalin, ya yi kira da murya mai karfi ga wanda
ke zaune kan gajimare: “Dauki laujenka ka fara girbi, domin lokacin
girbin duniya ya yi.” 16 Sai wanda ke zaune a kan gajimaren ya wurga
laujensa bisa kan duniya, aka kuma girbe duniya. 17 Wani mala'ika ya
fito daga haikali a sama, shi ma yana da kakkaifan lauje. 18 Sai wani
mala'ika ya fito daga bagadin kona turare, wanda yake da iko kan
wutar. Ya yi kira da murya mai karfi ga wanda yake rike da kakkaifan
lauje, “Ka dauki kakkaifan laujenka ka tattara nonnan innabi daga
itacen inabin na duniya, gama inabin ya nuna.” 19 Mala'ikan ya jefa
laujensa duniya ya tattara girbin inabin duniya. Ya zuba shi a cikin
babbar taskar wurin matsar ruwan inabi na fushin Allah. 20 Aka
tattake wurin matsar inabin a bayan birni, jini ya yi ta gudu daga
wurin matsar inabin, ya kai kamar tsawon linzami a bakin doki, har
mil dari biyu.

15

1 Sai na ga wata alama cikin sama, babba mai ban mamaki: Akwai
mala'iku bakwai rike da annobai bakwai, wadanda sune annobai na
karshe domin da su ne fushin Allah zai cika. 2 Na ga wani abin da da ya
bayyana mai kama da tekun gilashi mai haske garwaye da wuta. Tsaye
a gefen tekun sune wadanda suka ci nasara a kan dabban da siffarsa,
da kuma lambar da ke wakiltar sunansa. Suna rike da molayen da
Allah ya ba su. 3 Suna rera wakar Musa, bawan Allah, da wakar Dan

Rago: ''Ayyukan ka manya ne da ban mamaki, Ubangiji Allah, Mai iko
duka. Adalci da gaskiya hanyoyinka ne, Sarkin al'ummai. 4 Wanene
ba zai ji tsoron ka ba, Ubangiji, ya kuma daukaka sunanka? Domin kai
kadai ne mai tsarki. Dukan al'ummai za su zo su yi sujada a gabanka
domin an bayyana ayyukan ka na adalci.” 5 Bayan wadannan abubuwa
na duba, kuma aka bude haikalin alfarwar shaida a cikin sama. 6 Daga
wuri mafi tsarki mala'iku bakwai masu rike da annobai bakwai suka
zo. Suna sanye da tufafi masu tsabta, da lallausar linin mai haske,
suna kuma da damarar zinariya a kirjinsu. 7 Daya daga cikin rayyayun
halitu hudu ya ba mala'iku bakwai tasoshin zinariya bakwai cike da
fushin Allah wanda yake raye har abada abadin. 8 Haikalin ya cika da
hayaki daga daukakar Allah da kuma ikonsa. Ba wanda ya iya shigarsa
har sai da annoban nan bakwai na mala'ikun nan bakwai suka cika.

16

1 Na ji babban murya na kira daga cikin haikali tana ce wa malai'iku
bakwai, ''Ku je ku zuba tasoshi bakwai na fushin Allah a kan duniya.”
2 Mala'ika na fari ya je ya zuba tasarsa a kan duniya; munanan
gyambuna masu zafi suka fito wa mutane wadanda suke da alamar
dabbar, wadanda suka bauta wa siffarsa. 3 Mala'ika na biyu ya zuba
tasarsa cikin teku. Ya zama jini, kamar jinin wanda ya mutu, kuma
kowane abu mai rai da ke cikin tekun ya mutu.' 4 Malaika na uku
ya zuba tasarsa a cikin rafuffuka da mabulbulan ruwa, sai suka zama
jini. 5 Na ji mala'ikan ruwaye ya ce, ''Kai mai adalci ne - wanda ya ke
yanzu wanda yake kuma a da, Mai Tsarkin nan, domin ka shari'anta
wadannan abubuwa. 6 Domin sun zubar da jinin masu ba da gaskiya
da annabawa, ka basu jini su sha; shine abinda da ya dace da su.
7 Na ji bagadi ya amsa, ''I, Ubangiji Allah Mai iko duka, shari'un ka
gaskiya ne da adalci.'' 8 Mala'ika na hudu ya zuba tasarsa a kan rana,
kuma aka ba shi izini ya kone jama'a da wuta. 9 Suka kone da zafi mai
tsanani, kuma suka sabi sunan Allah, wanda ke da iko akan annobai.
Ba su tuba ba ko su daukaka shi. 10 Sai malaika na biyar ya zuba
tasarsa a kan kursiyin dabban, sai duhu ya rufe mulkinsa. Suka cicciji
harsunansu saboda zafi. 11 Suka yi sabon Allah na sama domin zafi da
gyambunansu, suka kuma ki su tuba daga abin da suka yi. 12 Mala'ika
na shida ya zuba tasarsa cikin babban rafi, Yufiretis. Ruwansa ya
bushe domin a shirya hanya da sarakuna za su zo daga gabas. 13 Na ga
kazamun ruhohi uku suna kama da kwadin da ke fitowa daga bakin
diragon, da makaryacin annabi. 14 Gama su ruhohin aljanu ne masu
aikata alamun ban mamaki. Sun fita za su wurin sarakunan dukan
duniya domin su tattaro su wuri daya saboda yaki a babbar ranar
Allah Mai iko duka. 15 (''Duba! Ina zuwa kamar barawo! Mai albarka
ne wanda ke zaune a fadake, wanda ke sanye da tufafinsa domin ba
zai fita tsirara a ga tsiraicin sa ba.”) 16 Aka kawo su tare a wurin da
ake kira Armagiddon da Ibraniyanci. 17 Mala'ika na bakwai ya zuba
tasarsa cikin iska. Sa'annan babbar murya ta fito daga cikin haikali da
kuma kursiyin, cewa, ''An gama!'' 18 Aka yi walkiya, da kararraki masu
tsanani, da aradu da babbar girgizar kasa - girgizar da ta fi kowacce
da aka taba yi tun da 'yan adam suke a duniya, girgizar da girma
ta ke. 19 Babban birnin ya rabu kashi uku, kuma biranen al'ummai
suka fadi. Sai Allah ya tuna da Babila mai girma, sai ya ba wancan

birnin koko cike da ruwan innabi wanda aka yi daga fushinsa mai
tsanani. [20] Kowanne tsibiri ya bace, sai ba a kara ganin duwatsun ba.
[21] Manyan duwatsun kankara, masu nauyin talanti, suka fado daga
sama kan mutane. Suka zagi Allah domin annobar kankarar saboda
annobar ta yi tsanani.

17

[1] Daya daga cikin mala'ikun nan bakwai wanda ke rike da tasoshi
bakwai ya zo ya ce mani, “Zo, zan nuna maka hukuncin babbar
karuwarnan da ke zaune a kan ruwaye masu yawa. [2] Da ita ce
sarakunan duniya suka yi fasikanci. Da ruwan inabinta na fasikanci
marar dacewa ta sa mazaunan duniya suka bugu.” [3] Sai mala'ikan
ya dauke ni cikin Ruhu ya tafi da ni jeji, sai na ga mace zaune bisa
jan dabba cike da sunayen sabo. Dabbar tana da kawuna bakwai
da kahonni goma. [4] Matar kuwa tana sanye da tufafi na shunayya
da kuma jar garura, ta kuma ci ado da kayan zinariya da duwatsu
masu tamani da lu'u-lu'ai. Tana rike da kokon zinariya a hannunta
cike da abubuwan kyama da na kazantar fasikancinta marar dacewa.
[5] Bisa goshinta an rubuta wani suna mai boyayyar ma'ana: “Babila mai
girma, uwar karuwai da na kazamtattun abubuwan duniya.” [6] Sai na
ga matar a buge da jinin masu ba da gaskiya da kuma jinin wadanda
aka kashe su domin Yesu. Da na gan ta, na yi mamaki kwarai da
gaske. [7] Amma mala'ikan ya ce mani, “Don me kake mamaki? Zan
bayyana maka ma'anar matar da kuma na dabbar da ke dauke da ita,
dabban nan da ke da kawuna bakwai da kahonni goma. [8] Dabban
da ka gani da, yanzu ba ta, amma ta na kusan hawowa daga rami
marar iyaka. Sa'annan za ta je hallaka. Wadanda ke zaune a duniya,
wadanda ba a rubuta sunayensu cikin littafin rai ba tun kafuwar
duniya - za su yi mamaki idan suka ga dabbar da da ta kasance, ba
ta nan yanzu, amma ta kusa zuwa. [9] Wannan al'amari na bukatar
hikima. Kawunnan bakwai, tuddai ne bakwai da macen ke zaune a
kai. [10] Su kuma sarakuna ne bakwai. Sarakuna biyar sun fadi, daya
na nan, amma dayan bai zo ba tukuna; sa'anda ya zo zai kasance na
dan lokaci kadan. [11] Dabban da ya kasance a da, amma yanzu ba
shi, shi ma sarki ne na takwas; amma shi daya ne cikin sarakunan
nan bakwai, kuma zai tafi hallaka. [12] Kahonnin nan goma da ka gani
sarakuna goma ne wadanda ba a nada su ba tukuna, amma za su karbi
iko kamar na sarakai na sa'a daya tare da dabban. [13] Ra'ayinsu daya
ne, za su ba da sarautarsu da ikon su ga dabban. [14] Za su yi yaki da Dan
Rago. Dan Ragon zai ci nasara a kansu domin shi Ubangijin iyayengiji
ne da Sarkin sarakuna - kuma tare da shi sune kirayayyun, zababbun,
amintattun.” [15] Mala'ikan ya ce mani, “Ruwayen da ka gani, inda
karuwar ke zaune, jama'a ce, da taro masu dumbin yawa, da al'ummai
da harsuna. [16] Kahonnin nan goma da ka gani - su da dabban za su ki
karuwar. Za su washe ta su tsiranceta, za su lankwame namanta, za
su kone ta gaba daya da wuta. [17] Gama Allah ya sa a zukantansu su
yi nufinsa ta wurin amincewarsa, su sadaukar da ikonsu na yin mulki
ga dabban har sai maganar Allah ta cika. [18] Matar da ka gani ita ce
babban birnin nan da ke mulki bisa sarakunan duniya.”

18

1 Bayan wadannan abubuwa sai na ga wani mala'ika yana saukowa
daga sama. Yana da babban iko sosai, duniya kuwa ta haskaka da
daukakarsa. 2 Ya yi kira da kakkarfar murya cewa, “Ta fadi, Babila
mai girma ta fadi! Ta zama mazaunin aljannu, da matattarar kowanne
kazamin ruhu da kuma mazaunin kowanne kazami da kyamataccen
tsuntsu. 3 Gama dukan al'ummai sun sha ruwan innabin fasikancinta.
Sarakunan duniya sun aikata fasikanci da ita. Attajiran duniya sun
arzuta da ikon rayuwar annashuwarta.” 4 Sai na ji wata murya daga
sama ta ce, “Ku fito daga cikinta, mutanena, domin kada kuyi zunubi
irin na ta, domin kuma kada bala'inta ya auko maku. 5 Zunubanta sun
taru sun yi tsayi har sama. Allah kuma ya tuna da miyagun ayyukanta.
6 Ku saka mata gwargwadon yadda ta saka wa wadansu, ku biya ta
ninki biyu na abin da ta yi; a cikin kokon da ta dama, ku dama mata
ninki biyu. 7 Kamar yadda ta daukaka kanta ta yi ta annashuwa, ku
wahalsheta da azaba da bakin ciki haka. Domin ta ce a zuciyarta, 'Ina
zaune kamar sarauniya; ni ba gwauruwa ba ce, kuma ba zan taba
yin makoki ba,' 8 Saboda haka a rana daya bala'inta zai auko mata;
mutuwa, makoki da kuma yunwa. Wuta za ta kona ta kurmus, domin
Ubangiji Allah mai iko ne, kuma shine mai hukuntata.” 9 Sarakunan
duniya da suka yi fasikanci, har suka baude tare da ita, za su yi kuka
da kururuwa domin ta sa'adda suka ga hayakin kunarta. 10 Za su
tsaya can nesa suna tsoron azabarta, suna cewa, “Kaito, kaiton babban
birni, Babila, birni mai iko! Domin cikin sa'a guda hukuncinta ya zo.”
11 Manyan 'yan kasuwan duniya za su yi kuka da bakin ciki dominta,
da shike ba wanda ke sayan kayanta kuma - 12 kayan zinariya, azurfa,
da duwatsun alfarma, da lu'u-lu'u, da lilin mai laushi, da hajja mai
ruwan jar garura, da siliki, da jar alharini da itacen kamshi iri iri, da
kayan da aka sassaka da itace mai tsada, da na tagulla, da na bakin
karfe, da na dutse mai sheki, 13 da kirfa, da kayan yaji, da turaren
wuta, da mur da lubban, da ruwan innabi, da mai, da garin alkama,
da alkama, da shanu, da tumaki, da dawakai, da kekunan doki, da
bayi, da rayukan 'yan adam. 14 Amfanin da kika kwallafa rai da duk
karfinki sun fice daga gareki. Duk annashuwarki da darajarki sun
bace, ba za a kara samunsu ba kuma. 15 Manyan 'yan kasuwa na
wadannan kaya da suka azurta ta wurinta, za su tsaya can nesa da
ita, sabili da tsoron azabarta, kuka da kururuwar bakin ciki. 16 Za su
ce, “Kaito, kaito ga babban birni da take sanye da lilin mai laushi da
tufafi masu jar garura da kuma jan alharini, da ta ci ado da kayan
zinariya, da duwatsu masu daraja da lu'u-lu'u! 17 A cikin sa'a guda
duk dukiyan nan ta lallace. Kowanne matukin jirgin ruwa, da fasinjoji,
da masu tuki da duk wadanda suke samun biyan bukatun rayuwarsu
daga ruwa, suka tsaya can nesa. 18 Suka yi kuka sa'anda suka ga
hayakin kunarta. Suka ce, “Wanne birni ne ya yi kama da babban
birnin?” 19 Suka watsa kura a kawunansu, suka yi kuka da karfi, da
kururuwa da bakin ciki, “Kaito, kaiton babban birnin nan inda duk
masu jiragen ruwa suka azurta daga dukiyarta. Domin a sa'a guda an
hallakar da ita.” 20 “Ku yi murna a kanta, sama, ku masu ba da gaskiya,
manzanni, da annabawa, domin Allah ya kawo hukuncinku a kanta!”
21 Wani kakkarfan mala'ika ya dauki wani dutse mai kama da dutsen

nika, ya jefa shi cikin teku yana cewa, “Ta wannan hanya, Babila,
babban birnin, za a jefar da ita kasa da karfi, ba za a kara ganinsa
ba. 22 Muryar masu kidar molaye, mawaka, masu busa sarewa, da
na masu busa algaita, ba za a kara ji a cikinta ba. Babu wani mai
kowanne irin sana'a da za a samu a cikinta. Ba za a kara jin karar
nika a cikinta ba. 23 Hasken fitila ba za ya kara haskakawa a cikin ki
ba. Ba za a kara jin muryoyin ango da na amarya a cikinki ba, domin
attajiranki sune 'ya'yan masu mulki a duniya, kuma ta wurin sihirinki
kika yaudari al'ummai. 24 A cikinta aka sami jinin annabawa da na
masu ba da gaskiya, da jinin duk wadanda aka kashe a duniya.”

19

1 Bayan wadannan abubuwa na ji wata karar da ta yi kamar muryar
mutane masu yawa a sama suna cewa, “Halleluya. Ceto, daukaka da
iko sun tabbata ga Allahnmu. 2 Hukunce - hukuncensa gaskiya ne da
adalci, domin ya hukunta babbar karuwan nan wadda ta kazamtar
da duniya da fasikancinta. Ya dauki fansar jinin bayinsa, wadda ita
da kanta ta zubar.” 3 Suka yi magana a karo na biyu: “Halleluya!
Hayaki na tasowa daga wurinta har abada abadin.” 4 Dattawan nan
ashirin da hudu da rayayyun halittun nan hudu, suka fadi suka yi wa
Allah sujada shi da yake zaune a kan kursiyin. Suna cewa, “Amin.
Halleluya!” 5 Sai wata murya ta fito daga kursiyin tana cewa, “Ku yabi
Allahnmu, dukanku bayinsa, ku da kuke tsoronsa, da duk marasa iko
da masu iko.” 6 Sai na ji murya kamar na kasaitaccen taron mutane,
kamar rurin kogi na ruwaye masu yawa, kuma kamar tsawar aradu,
cewa, “Halleluya! Gama Ubangiji yana mulki, Allah mai iko duka.
7 Bari mu yi murna, mu yi farinciki matuka mu kuma ba shi daukaka
domin bikin auren Dan Ragon ya zo, amaryarsa kuma ta shirya kanta.
8 An yardar mata ta sa kaya masu haske da tsabta na lilin mai laushi”
(domin lilin mai laushi shine ayyukan adalci na tsarkaka). 9 Mala'ika
ya ce mani, “Rubuta wannan: Masu albarka ne wadanda aka gayyace
su zuwa bikin auren Dan Ragon.” Ya kuma ce mani, “Wadannan
kalmomin Allah na gaskiya ne.” 10 Na fadi a gaban kafafunsa domin
in yi masa sujada, amma ya ce mani, “Kada ka yi haka! Ni ma abokin
bauta ne tare da kai da 'yan'uwanka wadanda ke rike da shaida game
da Yesu. Yi wa Allah sujada, domin shaida game da Yesu shine ruhun
annabci.” 11 Sai na ga sama a bude, na kuma duba sai ga wani farin
doki. Mahayinsa ana kiransa amintacce da gaskiya. Yana shari'a da
adalci yana yaki. 12 Idanunsa kamar harshen wuta suke, a kansa akwai
kambuna da yawa. Yana da suna a rubuce a jikinsa wanda ba wani
da ya sani sai dai shi da kansa. 13 Yana sanye da riga da aka tsoma
a cikin jini, kuma ana kiran sunansa Kalmar Allah. 14 Rundunonin
sama suna biye da shi a kan fararen dawakai, suna sanye da lilin mai
laushi, fari mai tsabta. 15 Daga cikin bakinsa takobi mai kaifi na fitowa,
da ita yake sarar al'ummai, zai kuma mulke su da sandar karfe. Yana
tattake wurin matsar ruwan inabi da matsananciyar fushin Allah Mai
iko duka. 16 Yana da suna a rubuce a rigarsa da cinyarsa: “Sarkin
sarakuna da Ubangijin iyayengiji.” 17 Na ga mala'ika tsaye a rana.
Yayi kira da murya mai karfi ga dukan tsuntsaye da ke firiya a sama.
18 “Ku zo, ku tattaru saboda babban bukin Allah. Ku zo ku ci naman

sarakuna, da naman sarakunan yaki, da naman manyan mutane, da
naman dawakai, da na mahayansu, da naman dukan mutane, yantattu
da bayi, marasa iko da masu iko.” 19 Na ga dabban da sarakunan
duniya da rundunoninsu. Suna tattaruwa domin su yi yaki da wanda
ke bisa doki da rundunarsa. 20 Aka kama dabban tare da makaryatan
annabawa da suka yi ayyukan al'ajibai a gabansa. Da wadannan
alamu ya yaudari wadanda suka karbi alamar dabbar da wadanda
suka yi wa siffarta sujada. Aka jefa dukansu biyu da rai cikin tafkin
farar wuta mai ci. 21 Sauran aka karkashe su da takobin da ke fitowa
daga bakin mahayin dokin. Dukan tsuntsaye suka ci gawarwakinsu.

20

1 Sai na ga mala'ika na saukowa daga sama. Yana da makullin rami
marar iyaka, yana kuma da babar sarka a hannunsa. 2 Sai ya dauki
tsohon macijin, wanda shine iblis, ko shaidan, ya daure shi shekaru
dubu. 3 Ya jefa shi cikin rami marar iyaka, ya rufe shi ya kuma sa
hatimi a bisansa. Hakan ya faru ne domin kada ya kara yaudarar
al'ummai har sai bayan shekaru dubu. Bayan wannan, dole a sake
shi na dan lokaci. 4 Sa'annan na ga kursiyoyi. Wadanda ke zaune
a bisansu sune wadanda aka ba ikon hukunci. Na kuma ga rayukan
wadanda aka fille wa kai saboda shaidar Yesu da maganar Allah. Ba su
yi wa dabban sujada ba ko siffarsa, suka ki su karbi alamar a goshinsu
ko a hannu. Sun sake rayuwa, suka yi mulki tare da Kristi shekaru
dubu. 5 Sauran matattun basu sake dawowa da rai ba har sai da
shekaru dubu din suka cika. Wannan shine tashin matattu na fari.
6 Mai albarka ne mai tsarki ne kuma wanda yake da rabo cikin tashin
matattu na fari! Mutuwa ta biyu ba ta da iko akan wadannan. Za su
zama firistocin Allah da na Almasihu za su kuma yi mulki tare da shi
shekaru dubu. 7 Sa'adda shekaru dubu suka zo ga karshe, za a saki
shaidan daga kurkukunsa. 8 Za ya fito domin ya yaudari al'ummai
da ke kursuyoyi hudu na duniya, Gog da Magog ya tattara su domin
yaki. Yawan su zai zama kamar yashin teku. 9 Suka bazu a fuskar
duniya suka kuma kewaye sansanin masu ba da gaskiya, kaunataccen
birni. Amma wuta ta sauko daga sama ta lankwame su. 10 Shaidan,
wanda ya yaudare su, aka jefa shi cikin korama ta farin wuta mai
ci, inda aka jefa dabban da makaryacin annabin. Za su sha azaba
dare da rana har abada abadin. 11 Sai na ga babban kursiyi da wanda
ke zaune a kansa. Duniya da sama suka guje wa fuskarsa, amma
babu wurin da za su tafi. 12 Na ga matattu manya da kanana- suna
tsaye gaban kursiyin, aka bude litattafai. Sai aka bude wani littafi -
Littafin rai. Aka yi wa matattu shari'a bisa ga abinda aka rubuta cikin
litattafan, gwargwadon ayyukansu. 13 Teku ta ba da matattun dake
cikinta. Mutuwa da hades suka ba da matattun da ke cikinsu, aka yi
masu shari'a gwargwadon abin da suka yi. 14 Aka jefa mutuwa da
hades cikin tafkin wuta. Wannan shine mutuwa ta biyu - tafkin wuta.
15 Duk wanda ba a sami sunansa a rubuce cikin littafin rai ba, aka jefar
da shi cikin tafkin wuta.

21

1 Sai na ga sabuwar sama da sabuwar duniya, domin sama ta fari
da duniya ta fari sun shude, ba kuma teku. 2 Na ga birni mai tsarki,

sabuwar Urushalima, wadda ta sauko kasa daga sama wurin Allah,
shiryayya kamar amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. 3 Na ji
babbar murya daga kursiyinta na cewa, “Duba! Mazaunin Allah yana
tare da 'yan adam, zai zauna tare da su. Za su zama mutanensa, Allah
kuma da kansa zai kasance tare da su ya kuma zama Allahnsu. 4 Zai
share dukan hawaye daga idanunsu, kuma babu sauran mutuwa, ko
bakinciki, ko kuka, ko azaba. Abubuwan da sun shude. 5 Shi wanda
yake zaune a kan kursiyin ya ce, “Duba! Na maida kome ya zama
sabo.” Ya ce, “Ka rubuta wannan domin wadannan kalmomi amintattu
ne da gaskiya”. 6 Ya ce mani, “Wadannan abubuwan an gama! Ni
ne Alpha da Omega, farko da karshe. Ga mai jin kishi, zan bashi
kyauta daga mabulbular ruwan rai. 7 Wanda ya ci nasara, zai gaji
wadannan abubuwa, ni kuma zan zama Allahnsa, shi kuma ya zama
da na. 8 Amma ga matsorata, da marasa bangaskiya, da masu kazanta,
da masu kisan kai, da fasikai, da masu sihiri, da masu bautar gumaka,
da dukan makaryata, mazaunin su zai kasance cikin tafki mai ci da
farar wuta. Mutuwa ta biyu kenan.” 9 Daya daga cikin mala'ikun
bakwai ya zo wurina, wanda yake dauke da tasoshi bakwai cike da
annobai bakwai na karshe, yace, “Zo nan. Zan nuna maka amarya,
matar Dan Rago”. 10 Sai ya dauke ni cikin Ruhu zuwa wani babban
dutse mai tsawo ya nuna mani birni mai-tsarki, Urushalima, tana
saukowa daga cikin sama daga wurin Allah. 11 Urushalima tana da
daukakar Allah, shekinta yana kama da dutse mai tamani, sai kace
dutsen yasfa, garau kamar karau. 12 Tana da babban garu mai tsawo,
da kofofi goma sha biyu, da mala'iku goma sha biyu a kofofin. Akan
kofofin an rubuta sunayen kabilu sha biyu na 'ya'yan Isra'ila. 13 A
gabas akwai kofofi uku, a arewa kofofi uku, a kudu kofofi uku, da kuma
yamma kofofi uku. 14 Garun birnin yana da harsashin gini goma sha
biyu, a bisansu akwai sunaye goma sha biyu na manzanni goma sha
biyu na Dan Rago. 15 Shi wanda yayi magana dani yana da sandan awo
na zinariya domin ya auna birnin, da kofofinsa, da garunsa. 16 Birnin;
da tsawonsa da fadinsa iri daya ne. Ya gwada birnin da sandar awo,
mil dubu sha biyu a tsaye (fadinsa, da tsawonsa, da tsayinsa duka
daya ne) 17 Ya kuma gwada garunsa, kamu 144, bisa ga gwajin 'yan
adam (wanda shine ma'aunin mala'ika). 18 An gina garun da Yasfa
birnin kuma da sahihiyar zinariya, mai kama da madubi mai kyalli.
19 An kawata harsashin garun da kowanne irin dutse mai tamani. Na
fari yasfa, na biyu saffir, na uku agat, na hudu emerald, 20 na biyar
Onis, na shida sardiyus, na bakwai kirisolat, na takwas beril, na tara
tofaz, na goma kirisofaras, na sha daya yakinta, na sha biyu kuma
ametis. 21 Kofofi goma sha biyu lu'u-lu'ai ne goma sha biyu; kowacce
daya a cikin kofofin daga lu'u-lu'u daya aka yi shi. Titunan birnin
kuwa zinariya ce sahihiya, sai kace madubi garau. 22 Ban ga haikali
a cikin birnin ba, gama Ubangiji Allah Mai iko duka da Dan Ragon
su ne haikalinsa. 23 Birnin ba ya bukatar rana ko wata su haskaka
shi gama daukakar Allah ta haskaka shi, kuma fitilarsa Dan Rago ne.
24 Al'ummai za su yi tafiya cikin hasken birnin. Sarakunan duniya
kuma za su kawo daukakarsu cikinsa. 25 Kofofinsu kuma ba za a rufe
su da rana ba, babu dare kuma a can. 26 Za su kawo daukaka da darajar
al'ummai a cikinsa, 27 babu wani abu mai kazanta da zai taba shiga

cikinsa. Ko wanda yake aikata abin kunya da karya, sai wadanda an
rubuta sunayensu a cikin littafin rai na Dan Rago kadai.

22

1 Sai mala'ika ya nuna mani kogin ruwan rai, ruwa mai tsabta. Yana
fitowa daga cikin kursiyin Allah da na Dan-Rago 2 ta tsakiyar titin
birnin. A kowanne gefen kogin akwai itacen rai, mai ba da 'ya'ya iri
goma sha biyu, kowanne wata. Ganyayen itacen kuma domin warkar
da al'ummai ne. 3 Babu sauran la'ana nan gaba. Kursiyin Allah da na
Dan Rago za su kasance a cikin birnin, bayinsa kuma za su yi masa
bauta. 4 Za su ga fuskarsa, sunansa kuma zai kasance a goshinsu.
5 Babu sauran dare; ba za su bukaci hasken fitila ko hasken rana
ba gama Ubangiji Allah zai haskaka su. Za su yi mulki har abada
abadin. 6 Mala'ika ya ce mani, “Wadannan kalmomi amintattu ne da
gaskiya. Ubangiji, Allah na ruhohin annabawa, ya aiki mala'ikansa ya
nuna wa bayinsa abin da lallai zai faru ba da dadewa ba”. 7 “Duba!
Ina zuwa ba da dadewa ba! Mai albarka ne wanda ya yi biyayya da
kalmomin littafin nan.” 8 Ni, Yahaya, nine na ji na kuma ga wadannan
abubuwa. Sa'adda na ji na gan su, sai na fadi gaban kafaffun mala'ikan
da ya nuna mani wadannan abubuwa domin in yi masa sujada. 9 Ya
ce mani, “Kada ka yi haka! Ni abokin bauta ne tare da kai, tare da
'yan'uwanka annabawa, da wadanda ke biyayya da kalmomin littafin
nan. Yi sujada ga Allah!” 10 Ya ce mani, “Kada ka rufe kalmomin
anabcin littafin nan, gama lokaci ya kusa. 11 Wanda yake mara adalci,
bari ya cigaba da yin rashin adalci. Wanda yake mai kazanta bari ya
cigaba da kazantar da kansa. Wanda yake mai adalci bari ya cigaba da
yin adalci. Wanda yake mai-tsarki, bari yaci gaba da tsarki.” 12 “Duba!
Ina zuwa ba da dadewa ba. Sakamakona na tare da ni, zan saka wa
kowa gwargwadon aikin da ya yi. 13 Nine Alpha da Omega, farko da
karshe, mafarin abu da karshensa. 14 Masu albarka ne wadanda suka
wanke rigunansu domin su sami izini su ci daga itacen rai su kuma
shiga birnin ta kofofinsa. 15 A waje akwai karnuka, masu sihiri, masu
bautar gumaka, fasikai, masu kisan kai, da duk wanda yake kaunar
aikata rashin gaskiya. 16 Ni, Yesu na aiko mala'ikana ya shaida maku
wadannan abubuwa saboda ikilisiyoyi. Nine tushe da zuriyar Dauda,
tauraron asubahi mai-haske.” 17 Ruhu da Amarya suka ce, “Zo!” Bari
wanda ya ji ya ce, “Zo!” Kowanne mai jin kishi, da kowanne mai
bukatar ta, bari ya sami ruwan rai kyauta. 18 Ina shaida wa duk mai
jin kalmomin anabcin wannan littafi: Idan wani ya kara a kansu, Allah
zai kara masa annoban da ke rubuce a cikin littafin. 19 Idan wani ya
rage daga kalmomin wannan littafin anabci, Allah zai rage rabonsa
daga cikin itacen rai daga cikin birni mai-tsarki, wadanda aka rubuta
cikin wannan littafi. 20 Shi wanda ya shaida wadannan abubuwa ya
ce, “I! Ina zuwa ba da dadewa ba.” Amin! Zo, Ubangiji Yesu! 21 Alherin
Ubangiji Yesu ya kasance tare da kowanne dayanku. Amin.